SYNONIMA,
SEV
DICTIONARIVM POLONO-LATINVM.

In gratiam & vsum Studiosæ Iuuentutis Polonæ,

Ex Thesauro GREGORII CNAPII Societ: IESV Collectum,

Et hac septima editione, multis vocabulis Correctum & Auctum.

Conuentus Zam[...]

Cum Gratiâ & Priuilegio S. R. M.

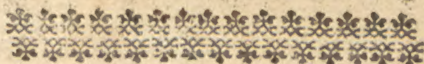
CRACOVIÆ,
Apud Stanislaū Piotrkowczyk, S. R. M. Typographum A. D. 1669.

§)(+))§

Facultas A. R. P. Prouincialis Societatis IESV in Prouincia Poloniæ.

ALEXANDER LORENCOWICZ Societatis IESV in Polonia Præpositus Prouincialis, iuxta Priuilegium eidem Societati, à Serenissimo SIGISMVNDO III. Rege Pol: ac Sueciæ Varsauiæ 15. Martij Anno 1619. concessum, & nouissimè à Serenissimo IOANNE CASIMIRO Poloniæ item ac Sueciæ Rege, confirmatum Leopoli 19. Maij Anno Domini 1663. quo Bibliopolis omnibus prohibetur, ne libros ab eiusdem Societatis hominibus, compositos absque Superiorum permissione imprimant, facultatem do Nobili STANISLAO PIOTRKOWCZYK S. R. M. Typographo, vt Synonima seu Dictionarium Polono-Latinum in gratiam & vsum Studiosæ Iuuentutis Polonæ ex Thesauro GREGORII CNAPII Societ: IESV collectum, imprimere ac liberè diuendere possit.

Dat. Crac. 24. Aug. Anno 1668.

SYNONYMA SEV DICTIONARIVM POLONOLATINVM.

A.

A Polskie/ Et, ac, atque. *Vide plura in Thesauro Cnapÿ.*
Abo/ ábowiem / bowiem. Nam, quia, quoniam, etenim.
Abo/ *Coniunct.* Aut, vel, siue, seu.
Abo/ *Aduerb.* Nunquid, aut, num.
Aby/ Vt, vti, quatenus, quo. Aby raz/ Saltem semel.
Acz/ ácżkolwiek. Quamuis, quanquam, etsi, etiamsi, licet, tametsi, tamen, *pro* quamuis.
Acz nie. Saltem, nimirum.
Adámážek/ Sericum florulentum. Tela Damasceni operis, Tela Damascena. Vestis scutulata.
Affekt/ *abo* Affekty Affectus, affectio, commotio, motus.
Affektu pełny/ gorący. Affectuosus, patheticus.
Agrest/ Vua acerba, immatura, immitis.
Agrestowy/ Omphacinus, Vinum omphacinum.
Agrestowy sok/ Omphacium.
Akademia/ Academia. Vniuersitas omnium Facultatum.
Aksámit/ Sericum, holosericum.
Aktor komedyiny/ Actor, Histrio, Scenicus artifex.
Alábástr/ Alabastrites, Onyx, Alabaster, *m.*
Alembik prosty/ Æolypila, *f.* Nola vitrea.
Alakant/ Vinum creticum, atrum.
Albá Kápłáńska/ Vestis religiosa linea, pura.
Alchimia/ Chimica ars.

Alchimistá/ Chimicus, Chimista, Chrysopæus.
Ale/ Sed, verum, at, ast, verum, tamen, enimuero.
Ali/ áliści. Ecce autem, Ecce tibi.
Altáná/ Tabulatum supremum, Cænaculum.
Altembás/ Sericum aureo filo crispatum.
Ambrá/ Burßtyn. Succinum, Electrum flauum.
Amirał/ Hetman wodny. Trierachus, Triremis gubernator.
Ampułká/ Simpulum, simpuuium, Ampulla.
Ani/ Ne, neque, ne. Ani ták/ áni owák: Neutro modo.
Anyoł/ Angelus. Anyoł stroż / Angelus custos, tutelaris, Genius.
Antypást suchy/ Antecœnium, Promulsidaria, orum.
Antypást w trunku/ Promulsis, f. Promulsidarium.
Antwás/ Lauacrum, Mailuuium.
Anyż kramny/ Anisum Anicetum.
Anyż polny/ Carum, careum, carui.
Anká/ Fibula murorum, ædificiorum.
Ankrowánie/ klámrowánie. Fibulatio.
Appellácya/ odwoływánie się. Appellatio ad aliquem.
Appeluie/ Prouoco ad Senatum, Appello, Tribunos.
Appetyt/ Appetitio, stomachus, malatia.
Appetit czynie/ Palatum excito, exacuo, incito.
Appoplexia/ nagła śmierć. Appoplexia, Sideratio, Patagus.
Apoplektyk/ Sideratus, sidere afflatus.
Apostoł/ Apostolus. Apostolski/ Apostolicus.
Apteká/ Myropolium, Parmacopolium, Selapsia.
Aptekarz/ Myropola, Vnguentarius, Pharmacopola.
Architekt/ Budowniczy naywyższy. Architectus.
Architektonska náuká/ Architectura, Architectonica.
Arcybiskup/ Archiepiscopus, Primas in iure Canonico.
Arcybiskupstwo/ Archiepiscopatus.
Arcyksiestwo/ Arcyksiążę. Archiducatus, Archidux.
Arcyzłodziey/ Trifur, Princeps furum.
Arendá/ Locatio, conductio Arendarz/ Conductor.
Arenduie/ Conduco, Loco fundum alicus.
Arest/ Interdictio, interdictum.
Arestuie/ hámuie vrzędnie. Interdico publicitus aliquem.

Arkábuz/

Arkábuz/ Bombarda manualis.
Arkábuzer/ Strzelec. Sclopetarius, Fistulator.
Arkusz pápieru nie łamány/ Plagula, phylira, vel phylura.
Artykuł/ Clausula, Articulus.
Aspekt/ konstellácya. Genesis, Genitura.
Aspekt dobry/ Dextrum sidus, benigna temperies.
Aspekt zły/ Intempestiuitas, sidus iniquum:
Aspektu vpátrowáć/ Obseruare tempora, aucupari tempus.
Astrych/ posádzká. Pauimentum.
Atlas/ Tela serica densa, & leuis.
Autentyk/ Authenticum, instrumentum.
Author/ pisarz księg. Author Effector rei alicuius.
Aż/ Vsque, dum, donec, vsquequo.
Aż náz byt/ Abundè. Aza/ ázali. Si fortè.

B A

BA *Particula, varium habet vsum*, vide *Cnapij Thesaurum*
Bábá/ stára białagłowá. Anus, *f.* Vetula.
Bábá/ Bábká/ stárká. Auia.
Bábá rodzącym pilnuiąca. Obstetrix, Adfestrix, Assestrix.
Bábá zábobonna/ Piatrix, Expiatrix, Simulatrix, Simpulatrix.
Bábá miedziána/ spizána. Fistuca, Machina.
Babel/ báńká ná wodzie. Bulla, Suffiatio bullantium aquarum, Bulluia.
Babi/ Anilis, Anicularis.
Bábie/ rodzącym pilnuie. Obstetrico, & Obstetricor.
Bábiniec/ kruchtá. Proseucha, Pronaus.
Bábká/ á Bábá/ Anicula.
Bábká/ *ziele*, Plantago.
Bábie zeby/ *ziele*, Dentaria minor.
Bálásy/ Balaustræ, Belastriæ.
Bałwochwálnia/ Idolinum, delubrum.
Bánia/ rybá morska. Orchis.
Bánderá/ okrętowa ozdobá. Aplustrum, *m.*
Bálwierz/ Chirurgus, Tonsor.
Bez ciáłá/ Expers corporis, Incorporeus.
Bindá rybá/ Tænia.
Biorę co ná się/ przyimuię. Præsto periculum, Suscipio curam.

Błáſkooki/ co iedno oko zmruża. Pœtus.
Báby gruſzki/ Pyra mammoſa,
Báby gwiazdy/ Pleiades, Virgiliæ, *arum*.
Báchmát/ Caballus, Moſchouiticus, Scythicus.
Bacżę/ Animaduerto, aduerto, intelligo, concerno.
Bacżenie/ Approbatio, animaduerſio.
Bacżenie/ rozum/ Vt ieſt przybacżeniu. Sanitas animi, ſanus mente, Mens bene ſana.
Bacżnie/ rozſądnie. Conſideratè, perſpectè, dextrè, attentè, maturo iudicio.
Bacżnoſć/ dyſkrecya. Conſideratio, prudentiá, diſcrimen, ratio.
Bacżny/ dyſkret. Prudens, perſpicax, conſideratus.
Bádácz/ Diſcuſſor, inquiſitor, examinator, ſciſcitator.
Bádánie/ Diſquiſitio, diſcuſſio, requiſitio, examinatio; ſciſcitatio.
Bądź/ Eſto, licet, ſeu, ſiue.
Bądź ná mię łáſkaw/ Volo tuam gratiam.
Bądź łáſkaw/ rozſtáiąc ſię. Fac valeas, Benè vale.
Bądźmy dobrey myśli/ Hilarem hunc ſumamus diem.
Bądź mi rad/ Da te mihi hodie.
Bądź to/ bądź owo. Siue vtrumuis, vtrumcunque.
Bágniſko/ Palus, *udis*, *f.* Locus paluſtris.
Bágno drzewo/ łozyná. Siler.
Báiá bayká *de homine* Fabulator.
Báiánie/ Fabuloſitas.
Báię/ Fabulor, fero, narro fabulas.
Bąk ptak náſki/ Aſterias, *m.* Butio, *m.* Vt Butio bubit in aquis.
Bąk ptak cudzoziemſki/ Onocrotalus, Truo,
Bąk robak/ ślep. Tabanus, *m.*
Bákáłarz/ Baccalaureus.
Bękam/ Facio bombum, Bubio, *bis*, *berro*:
Bąkam/ Iubilo, *etiam ſignificat* Wołam kogo.
Bałamucę/ Nugor, ineptio.
Bałamucki/ Nugatorius, nugarius.
Bałamuctwo/ Nugæ, ineptiæ, nugamentum.
Bałamut/ Nugator, belatro, blatero, *onis*, *m.*
Bálká/ tram/ trágarz. Trabs, *abis*, *f.* Tignum.

Bałáſy/ Balaſtriæ, vel Baluſtriæ.
Balſam drzewko/ Balſami frutex.
Bálſamowe drzewo/ gálas. Xylobalſamum.
Bałwan/ obraz rzezány pogáńſki. Simulacrum, delubrum, ſtatua. Bałwan ſolny/ Gleba ſalis.
Bałwochwalcá/ Idolatra. Bałwochwálſtwo/ Idolatria.
Bánia gliniána/ Fidelia, hirnea, fictilis.
Bániecżka/ báńká. Ampulla, guttulus.
Báńká bálwierſka/ Cucurbita ventoſa.
Bánkiet/ vczta. Conuiuium, cõpotatio, concœnatio, epulũ.
Báran ſkop. Aries. Báránek/ Agnus, Agnellus.
Báráni/ Agninus, Arietinus.
Báré. Melificium ſylueſtre.
Barchan/ Veſtis, vel tela goſſipina.
Bárdyſz Lunata ſecuris.
Bárk/ Brachium, humerus.
Bárłog/ Subſtramen, ſtramentum.
Bárſzcz/ Acanthus, *m.* Iuſculum acanthinum.
Bártnik/ Apiarius, mellarius, melliturgus.
Bárwá ná twarzy/ Color, mutatio faciei.
Bárwa ná ſługách/ Veſtitus concolor.
Bárwená rybá/ Barbus, mullus, *m.* Trigla.
Bárwica poſtrzygána. Tomentum.
Bárwiczká/ rumienidło. Pigmentum.
Bárwierſki/ Tonſtrix, tonſtricula.
Bárylá/ Cadus, *m.*
Bárziey/ Magis, plus, impenſius facere.
Bárzo/ Valde admodum, vehementer, magnoperè, apprimè.
Bárzo dobrze/ Rectè ſanè, Sanè quidem.
Báſter/ bękárt. Spurius, nothus.
Báſſá Turecki/ Baſſa Baſiaces.
Báſztá murowána/ Propugnaculum.
Báſztá widokowa/ Pegma.
Báſztá woienna ruchoma. Machina, phala.
Bat. Nauis oraria.
Báwełná/ Linum xylinum, goſſipinum.
Báwełniány/ Xylinus, goſſampinus.
Báwełnicá/ Pepium xylinum.

Báwey/ Euge, hem! Papæ!
Bawię kogo/ *Vide* Zabáwiam kogo.
Bawię się tym/ Ago, tracto, inhæreo, exerceo, vaco.
Bawię się długo/ Moror, immoror, cōmoror, duco moras.
Báwoł Bubalus, syluestris bos.
Bayká/ Fabula, fabella. Neniæ aniles.
Bayki/ plotki. Nugæ, tricæ, apinæ, affaniæ.
Bażant/ Phasianus, *m.* Phasiana, *f.* Phasis, *idis*, *f.*
Bázyliká ziele/ Bálsam Polski Ocimum.
Bázyliká polna/ Acinu, *n. f.* Epipetron, *f.*
Bázyliszek. Basiliscus, serpens hominem aspectu enecans.
Beben. Tympanum. Beben kotłány/ Euneum.
Bebenniczá/ Tympanotriba, Tympanistra, *vulgò*.
Bebnię/ Tympanizo, tympanum pulso, tundo.
Beczę/ bekam. Mugio, boo, *as*, & boo, *is*. & bouo, *as*. Blactero, reboo, remugio.
Beczę/ Bombilo, facio bombum.
Beczenie/ Mugitus boum, balatus ouium.
Beczenie pszczół/ Bombus, bombitatio.
Beczká/ kádźel/ kłodá. Dolium, orca, cuppa.
Beczułká/ fáská. Doliolum, cupella, orcula.
Bedłká/ Fungorum genus, album edule.
Bednarz/ Victor, doliarius.
Bekárt/ bástert. Spurius, nothus, è furto genitus, illegitimus.
Bekárt w jedwabiu. Sericum spurium.
Belá/ Sarcina mercium.
Belłoce/ błukam Bibit amphora.
Belt/ Pilum catapultarium, spiculum ballistæ.
Ber/ Pannicum. Ber myszy/ Phalaris, *f.*
Berło/ Sceptrum. Berło trzymáiący/ Sceptrifer.
Bespieczeństwo/ bespieczność. Securitas.
Bespieczeństwo/ prezencya. Confidentia, animi præsentia, acer & præsens animus.
Bespiecznie/ Tutè, liberè, tutè, fidenter.
Bespiecznie názbyt/ Licenter, temerè.
Bespieczny/ Tutus, securus, innoxius.
Bespieczny názbyt/ Licentior, temerarius.
Bestwię kogo/ Effero, ferocem reddo.

Bestwię

Bestwic się/ bystrzeie. Ferocio, frenum momordit.
Bestwie się/ *aliter*. Lasciuire, adolescenciari, voluptate corporis incitari.
Bestwienie się/ Lascivia Veneris, Catullitio.
Bestya/ Bellua. Bestyelstt/ Bellualis educatio.
Bez *drzewko* Sambucus, *f.*
Bez [*prępositio*] krom/ okrom/ procz. Absque, me, te, illo, citra, siue.
Bezbolność/ niebolenie. Indolentia.
Bezbolny/ Doloris expers, Bez bolu/ Sine dolore.
Bezbożnie/ Sine Deo. Impie. Bezbożność/ Impietas.
Bezbożny/ Atheos. Bezbożnie się sprawuie/ Impiè ago.
Bez braku/ Sine delectu.
Bez broni/ Intermis.
Bez czapki/ Nudato capite.
Bez denka/ przewrotny. Futilis, futile vas.
Bezdenność/ bezdenny. Profunditas magna, Fundum non habens.
Bezdrożność/ Inuium. Bezdrożny/ Inuius.
Bez duße/ Exanimis inanimus.
Bez dziecki/ Inutis auribus, dictum irutis popularibus.
Bezecny/ Famosus, execrandus, infamis, intestabilis, nefarius
Bez głowy/ Acephalus, sine capite manans.
Bez gospody/ Inhospitale litus, tempus inhospita.
Bez grotu/ bez żeląża człeczna. Prepilatus, prepilatum, telum. Bez nazwiska/ Anonimus nomine carens.
Bez iezyka/ Elinguatus. Bez kolankow/ Enodis.
Bez konca/ Infinitè.
Bez kości bez kości/ Exos, *ssis*, anguimanus.
Bez łuski ryby/ Moles pisces, inulta.
Bez mała/ nie mal. Propè, penè, fermè.
Bezmiernie/ Immoderatè, infinitè, in infinitum extendere, effusè diligere. Bezmierny/ Immensus, Immanus.
Bezmierność/ niezmierność. Immoderatio, immensitas corporum, longitudinum, &c.
Bez nadziele/ Exspes.
Bez naruszenia przyiaźni/ Saluo iure amicitiæ, saluo officio, fide, lege, salua reuerentia.

Bez opłázu bić/ ßermowáć. Verius gladijs depugnare, ad certam dimicare.
Bez podátkow/ Integrè. incorruptè.
Bez porządy Inconsultè, inconsultò, expers consilij.
Bez przestánku co czynić/ Indesinenter, continue.
Bez przygány/ nienagányony. Inculpatus, candidus, irreprehensibilis, irreprehensus.
Bezrozumny/ Irrationabilis, irrationalis, expers rationis, temerarius.
Bez testámentu vmárły. Intestatus, intestabilis.
Bez vst Inotus, inora ostrea.
Bez vszu/ Inauritus, inaurita animalia.
Bez wątpienia. Procul dubio, scilicet, videlicet sine dubio, sine dubietate, indubitanter, utique.
Bez żártu popráwdzie. Seriò, extra iocum, remoto ioco, amoto ludo, omissis iocis.
Bez zębow/ Edentulus, edentatus.
Bez żenice/ Exsors matrimonij, cælebs.
Biádá/ Væ **Biádam.** Væ ingemino.
Białagłowá/ Femina ciuis femina, decennis femina, matrona, materfamilias.
Biała suknia nosżacy w bieli. Ablatus, candidè vestitus, candidatus.
Białáwy białáwy. Subalbidus, subalbicans, albidulus, exalbidus.
Białek w iáiu/ Albumen, candidum oui.
Białek w oku/ Album oculi, albugo.
Biało/ Candidè vestitus.
Białogłowski/ Femineus amor. clamor. Femineus sexus.
Białość/ Albedo, albor, albitudo.
Białoskornik/ Coriarius.
Białozor/ Gyrrefalco, Hierofalco.
Biały/ po prostu. Albus, albeus, lacteus.
Biały iásno/ Candidus, niueus, cæsitius.
Biblia *Sulgo* Biblia sacra. Sacra scripta. Sacri libri.
Bibliotekarz/ Bibliothecæ præfectus, curatór.
Bićia godny/ Verbero, *m.* Verberabilis.
Bicie/ Percussus, pulsus, percussio, plaga, verberatio.
Bicz/ Flagellum, scutica, flagrum.

Biczowánie/ Flagellatio, percussio.
Biczysko/ Manubrium.
Biedrzeniec/ Pimpinella, phellandrion.
Biedzę się/ Luctor, colluctor, conflictor, deluctor, depugno cum animo meo.
Bieg/ bieżenie. Cursus, curriculum lunæ solis.
Bieg/ aliter. Fatum, Genitura,
Bieg świátá/ Ordo causarum sempiternus. Causæ æternæ. immutabiles rerum futurarum.
Biegácz/ Ambulator.
Biegam/ *frequentatiuum, ferè est, à* Bieżę/ Curso, cursito.
Biegam zá kiem/ Sector aliquem.
Biegam z kiem/ Concurso.
Biegiem/ Cursim, curriculo, admisso passu sequi.
Biegle/ Scienter, exercitatissimè.
Biegłość/ Prudentia, grauitas, experientia.
Biegły w czym/ Práktyk. Peritus, peritissimus, Versatus, Exercitatus, vsu eruditus, prudens, comultus. Veterator
Biegun/ błáźácz/ wßedy był. Erro. *m.* Multiuagus, circumuagus, omniuagus.
Biegun/ czopek ná ktorym się co obraca/ Axiculus trochleæ. Chodax, *m.* Embolus masculus.
Biegun ná niebiesku. Polus, axis, Vertex.
Biegunká prosta/ Lienteria, Diarrhœa, profluuium, resolutio alui. aluus cita, aluus liquida, *inde* Dysentericus.
Biegunke krwáwa/ Dysenteria, *inde* Dysentericus.
Biegunke záſtánowic/ Citam aluum compescere, emendare, cohibere, sistere, firmare.
Biel ná drzewie z wierzchu/ Alburnum.
Biel w drzewie/ Caro arboris.
Biel druga w drzewie/ Pulpa arboris interuenia.
Biele/ Dealbo, candido, candefacio.
Biele ná słońcu/ Insolo.
Biele się/ Albesco, albeo, albio. Candico, candesco.
Biele twarz/ Mentior colorem fuco.
Bielete/ Incipio albicare.
Bielete ná słońcu/ Insolatio ceræ.
Bielidło/ Cerussa, melinum.

Bielmo w oku/ Albugo.
Bielone nići/ Insolata fila.
Bielony ná ćiele/ Cerussatus, candidulus.
Bierzem/ Sumptio, prompto, as.
Bierka/ Calculus, scrupus. (porum.
Bierki/ grá: dámá/ młyńce. Ludus calculorum, Ludus scru-
Bierze mu się ná zdrowie/ Signa sunt ei ad salutem.
Bierze w się ziemiá/ wełná. Bibit lana colorem, hortus aquas. Bierzmuie/ Confirmo.
Bierzmowánie/ Confirmatio, Vnctio sacra sanorum.
Bieságy/ Manica duplex Fisaccium.
Biesiádá powszechnie/ Compotatio, concœnatio, Conuiuium, epulatio Biesiádnik/ Conuiuator, conditor instructorq; conuiuij, Dominus conuiuij.
Biesiáduię/ bánkietuię. Conuiuor, conuiuo, is. Concelebro, apparo, instituo conuiuia, Epulor.
Bieżę/ Curro, Meo, as. Bieżę wszkok/ Volo, as. cursu, magno feror.
Bigos/ Minutal, ferculum ex concisis carnibus.
Bią mię/ Vapulo, as. Biią się/ Pugnatur, ad manus ventum est. Biią się srogo/ Crudelescit pugna, certamen cernitur, Facere fortiter, Gliscit prælium.
Biiak/ co się rad biie. Pronus ad percutiendum.
Biiak v cep/ Verber flagelli frumentarij.
Biiam/ Verberito.
Biię bydło ná ofiáre/ Macto pecudes, Cædere hostias.
Biie ćiemie/ Palpitat vertex cerebrum.
Biie luná od czego/ Arcus cælestis species & colores in proximos parietes eiaculatur.
Biię kogo/ Verbero aliquem, percutio, cædo.
Biię kogo kiiem/ Fusto multare aliquem, Impingere fustem alicui.
Biię koły/ pale. Pango, Palo, as.
Biię nogą/ Calcepulio, Infesto, calcibus.
Biię/ kuię pieniądze. Signo argentum, Cudo nummos, Ferio pecunias.
Biię pięśćią/ Pugnos in aliquem exerceo, Incursare, onerare, obtundere aliquem pugnis,

Bite pot ná mie/ *Vide* Pocę się.
Bije puls/ Micant arteriæ.
Bije rzes/ Cædo greges armentorum, Macto iuuencos.
Bije się z kiem/ Batuo cum aliquo, pugnam.
Bije we drzwi/ Pulso fores, ostium.
Bije zegar/ Sonat horologium.
Bije z dział do miástá/ Verbero vrbem tormentis, Quatio machinis claustra. Admoueo machinas vrbi.
Bik/ *Vide* Ribátt.
Binda/ *Vide* Przepaská.
Bindá/ sznurá v czapki. Anadema mitræ. Bindá do záwiąząnia głowy/ teny. Fascia. Fasciæ ægrotorum. Fasciola.
Bindá/ opuszczona kitayká/ płotno ćienkie v Oltarzá. Vitta altaris, infulæ. Bindá do noszenia teki dziewczy/ Mitella. Bindá ryba / Tænia. Bindami / otoczony/ Vittatus, lemniscatus, Lemniscata palma.
Bindas/ Securis architecti angustiore & productiore, collo.
Biodrá/ Coxa *seu* coxendix femur lumbi, *orum*.
Bieracy w się/ Capax, calix ad tres Sextarios.
Bioracy rad/ Pronus ad accipiendum.
Biore/ Accipio, assumo. sumo, arripio, promo.
Biore co przed się *Vide* Vmyslilem.
Biore co ná swą duszę/ Illam culpam ego præstabo. Biore co ná się/ przyimuie Præsto, suscipio, recipio id in me.
Biore co wprzod/ Præsumo, præcerpo, præcipio fructum.
Biore co z sobą/ Assumo. Biore co z kąd. Peto, accerso, sumo, accipio. Biore kiem/ Lumbifragium aufe ret Fustuarium meruerunt Biore kogo ná swą duszę/ Meæ salutis periculo aliquem piaculo exsolue.
Biore sobie w pámięć/ Defigo aliquid in mente & cogitatione. Biore sobie ná despekt/ Accipio aliquid in contumeliam. Biore zamek/ miástá. Expugnare castellum. Multa castella cepi.
Biret/ Biretum, *vulgò* Pileus quadratus, *quali vtuntur Ecclesiastici publice, & promoti.*
Bisior/ Byssinum, *f.* linum.
Biskokt/ przypiekány chleb. Panis ad vsus diuturnitatem excoctus, Panis nauticus.

Biskup

Biſkup/ Pontifex, Antiſtes legis Chriſtianæ. Biſkupi Pontificius, Pontificialis, Epiſcopalis. Biſkupi ſtolice Epiſcopa, *æ.* *Vel* Epiſcope, *es.* Biſkupſtwo/ godnośc. Pontificatus, Antiſtitium, Pontificiú. Biſkupſtwo/ powiát. Diœceſis.

Bitny/ biiak/ ſiekácz. Pugnax, pugnator, promptus manu

Bitwá/ Púgna. Prælium, Certamen.

Bity/ *Vide* Vbity.

Bity/ kowány ſtátek. Malleatus

Bláchá ciagniona/ Lamina ductilis. Bláchá cienka/ Bractea. Bláchá mieſſá/ Lamina Bláchá pokládam/ Inbractea. Bláchárz/ bláchownik. Bractearius, bracteator, malleator.

Blad/ omylká. Error, mendum, vitium.

Bladem czynie/ Fugo alicui ſanguinem, Pallere facio aliquem. Bládość/ Pallor, luror. Blády/ Pallidus, exſanguis, luridus pallor, Squalidus.

Bladzę po polu/ po leſiech. Erro in campis, Huc & illuc errare. Bladzę/ *tr.* *Vide* Omylam ſię. Bladzenie/ Erratio.

Blágácz/ Delinitor.

Blagáwnicá/ Oraculum.

Blagám kogo. Placo, paco, mitigo, lenio, demulceo.

Blagánie/ Mitigatio, placatio, propitiatio

Blagániu rzecz ſłużąca/ Placamen, delimentum.

Bláchy/ lichy. Tenuis, pertenuis, futilis.

Blákátacy ſię. Palans vagus, vagabūdus, erraticus, erroneus.

Blákácz bięgun. Spatiator, Erro. Blákam ſię/ tułam ſię tłukę ſię. Vagor, diuagor, oberro, palor, *aris Dep.*

Blakánie/ Vagatio, euagatio.

Bláknie/ Obsoleſco, obſoleta veſtis, decolari, euaneſco.

Blanki/ Pinnæ murorum, loricæ murorum.

Blánkuię/ Pinnas loricaſque attexo.

Blásk/ Splendor ſolis, ignis, perſtringens oculos.

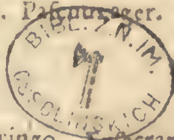
Bláſki oczy mi-ćáka rzecz/ Lux aliena perſtringit oculos.

Blazen/ Sannio, ſcurra, morio, *onis*, *m.* Blázenſki/ ſzyderſki. Nugatorius, ludicer, ludicra ars. Friuolus & illiberalis ſermo. Blazenſkie/ Ineptè, perdicusè.

Blazenſtwo/ Nugæ, ineptiæ, minus.

Blázgon/

Błazgon/ Morologus, oſcus, ſcurrilis, ſpurcidicus, opicus.
Błazgonie/ Morologis vtor ſermonibus, oſce fabulari, ſcurror, *aris*. Scurriliter ludo. **Błazgonienie**/ Sermo obſcœnus, obſcœnitas orationis. turpitudo verborum.
Błaznie kogo/ zbłaznic. Infatuare aliquem.
Błaznuie. *Vide* **Żartuie**.
Blech/ **Bielnik**. Solarium. **Blecharz**/ **wybieláć płocień**. Candidans veſtes. Insolator.
Blednieię/ Paleo, Palleſco, extabeſco. Pallorem traho.
Błedny/ **bładzacy**. Erraticus, errabundus, erroneus, erro, *m*.
Blekitny. *Vide* **Modry**.
Bełkocę/ **nie dobrze wymawiam słow**/ **momoce**. Balbutio.
Bełkocę/ **ledá co mowię**. Blatero deblatarare, *eſt ſtultè loqui*.
Bełkot/ **niewyraźnie przekonowny**. Atypus, *qui male exprimit Verba*. **Bełkotánie**/ Balbuties.
Bleywas/ Pſimmythium, *Vel* Pſimmythum.
Bliſki/ Propinquus, vicinus, proximus, **Bliſko**/ **pobliżu**. Propè, proximè. **Bliſkość mieyſcá**/ Propinquitas loci, Vicinitas artium. **Bliżſzy**/ Propior. **Bliżey**/ Propius.
Blizná/ Cicatrix, cicatricula.
Bliźnierá/ Fratres gemini, geminus paruus, Gemelli.
Bliźny/ Proximus. **Błocę**/ *Vide* **kalam ſie**.
Błociány/ **z błotá** Luteus, opus luteum. **Błociſty**/ Cœnoſus, limoſus, paluſtris. Lutulenthus, lutoſus.
Błogo/ **błogo mu**. Bellè, beatè, Perbeatus eſt.
Błogosławię komu/ Optimis omnibus proſequi aliquem.
Błogosławię kogo/ Beatum prædico. **Błogosławi Bog komu**/ Benedicit homini Deus, cum benè illi facit, *Vel* proſpera omnia tribuit. **Błogosławieńſtwo**/ **Błogosławienie**/ Benedictio. **Błogosławiony**/ Benedictus, beatus.
Błoná rozmáitá/ Membrana, Diaphragma.
Błoná w oknie/ Feneſtra, Specular.
Błonie/ Ager, vel campus compaſcuus. Paſcuus ager.
Błotny/ Paluſtris, lutoſus.
Błoto/ Lutum, cœnum, limus.
Bluſzcz/ Hedera, Corymbia, *æ*.
Bluy/ Vomitor, Nauſeator.
Bluźnię/ Sacrilego, maledico, obſtringo. Execrari cœlites

lites, facra, Deum, Blaſphemo. Bluźniercá/ Blaſphemus, Probroſus in Deum.
Bluźnierſtwo/ Sacrilega obtrectatio, blaſphemia.
Błyſka ſie/ Fulgurat, Fulgero, corruſco fulgurio Błyſkánie/ błyſkáwicá. Fulgur, fulgor. Błyſzczący ſie/ Coruſcans, ſplendens ferrum. Błyſzczę ſie/ Mico, emico, ſcintillo, radio. Błyſzczenie/ Splendor, ſcintillatio, radiatio.
Bo/ bowiem. Namque, enim, quippe.
Bob groch tyczny. Faba, fabulum. Bob/ groch Turecki. Smilax, Faſelus, faſeolus. Bob/ groch wodny. Colocaſia, æ. Bob kámienny wyká. Anagyros, f.
Bobek owoc/ Lauri baccæ. Bobek drzewo/ Laurus. f.
Bobek kozi owczy. Stercoris caprini pilula, vel ouini.
Bobkowym liściem ozdobiony/ Laureatus, Laurifer, vel Lauriger. Bobkowy/ Laureus, Laurinus.
Bobowiny/ Fabalia, n. Fabulis ſtipula, Scapi fabarum.
Bobowy/ Fabaginus, fabarius.
Bobowy placek/ Fabacia, æ. Fabata.
Bobr/ Fiber & Caſtor. Bobrowe ſtroie/ Caſtoreum.
Bobrowy/ Caſtoreus. Bobruie w wodzie/ Graſſor in aquis.
Bochen chlebá/ Collyra, Collyrida.
Bocheneć chlebá/ bułká. Paſtyllus, collyris, idis, f.
Bocian nąſki/ Ciconia.
Bocian cudzoziemſki/ Ibis, huius Ibis, & Ibidis, f.
Bodai/ Bogday. Vtinam. O vtinam!
Boday zdrow/ Bene vixeris. Saluus ſis, Proſit.
Bodę. Cornu ferio, cornu peto
Bodą ſie woły/ Decertant cornibus tauri.
Bodziec/ oścień. Stimulus.
Bog/ Duch. Numen diuinum, animus mundi.
Bogacę kogo/ Locupleto aliquem. Bogácę ſie/ Amplifico rem familiarem, opes augeo. Bogácenie/ Ditatio. Bogáctwá/ Res, opes, diuitiæ, copiæ, fortunæ, opulentia.
Bogacz/ bogáty. Diues, opulentus, prædiues, prædiues.
Bogarodzicá/ Deipara, B. Virgo. Bogárodzicá pieśń/ Cantilena a vocabulo Deiparæ incipiens Symbolum Chriſtianum, Sclauis rytmo a S. Adalberto conſcriptũ. al. Pæana.
Bogáto/

Bogáto/ Opulenter, opulente ornata Domus.
Bogini/ Dea.
Bogoboynie/ z Bogiem. Religiosè. Bogoboynośc/ Religio. Bogoboyny/ Religiosus.
Bogochwałcá Cultor Diorum, Cultor Mineruæ.
Bogomodlcá/ Vide Nábozny.
Bogomyslnosc/ Contemplatio, consideratio rerũ occultiorum Bogomyslny/ Speculator diuinorum, cœlestium.
Bohatyr/bohátyrká/ bohatyrski. Heros, Herois, Heroicus
Boiázliwie/ Timidè, pauidè, tremidè.
Boiázliwy/ lękliwy. Timidus, meticulosus, formidolosus.
Boiaźń/ lękanie. Timor, metus, formido.
Boie się/ strácham się/ lękam się. Timeo aliquid, metuo ab aliquo, vereor ne horreo arma, perhorresco, paueo.
Boie się o ćię/ Timeo tibi, timeo mihi:
Boie się o co/ Metuo de vita, Timeo furem.
Boiewisko/ area ad trituram habilis.
Bok/ Latus, eris n. Bokow bolenie/ Laterum compunctio.
Bol/boleść/bolenie. Dolor. Tormentum narium, Passio ventris. Bol zadáie/ Afficio dolore. Boleie/ Doleo, dolorem capio, suscipio, habeo, patior, sustineo. Boli mie co/ Dolet mihi caput, cor Conflictor capitis doloribus.
Bor/ Sylua pinea, Pinetum. Borak/ borrago.
Borg/ borgowánie Pecunia credita. Borguie/ Fidem do alicui, Vendo pecunia non præsenti, Credo ementi.
Borowki czarne/ czernice. Vaccinia nigra.
Bosák/ bosy człowiek. Nudus pedes, Excalceatus, discalceatus. Bosó chodze/ Nudis pedibus incedo.
Boski/ Diuinus. Bostwo/ Diuinitas.
Bot/ boty. Ocreæ.
Boza męká/ Krzyż/ Krucyfix. Columna Christi in Cruce pendentis essigiem illustrans.
Boża trawká/ fengrek. Fenum Græcum.
Boże ćie przeżegnay/ Viue, Sis felix, Macte.
Boże day to/ Vtinam id accidat.
Bożeć day zdrowie/ pijácy do kogo. Propino tibi, Inuito te hoc poculo.

Bożeć/

Bożeć day zdrowie/ odpowiadáiąc. Sit tibi saluti. Sit salubris, potio, Bibe salutem.

Boże moy/ z podziwieniem. O Dij immortales! Ⓔ nos, Deus immortalis! Deum immortalem!

Boże mu day długie zdrowie/ Dij te perpetuent. Deus Op: Max: te quam diutißimè seruet incolumem.

Boże mu day wieczne odpoczynienie/ Cui mortuo Deus benefaciat.

Boże mu day dobrą godzinę/ Benè illi sit, vbi vbi gentium est.

Bożedrzewko/ Abrotonum.

Bożek Pogáńſki/ Bożki domowe. Penates lares. Dij penetrales.

Bożnicá/ Delubrum. Bożnicá Zydowſká/ Proseucha.

Bráctwo/ Societas; sodalitas, sodalitium.

Brák/ (*actio*) Delectus, *us*. Discrimen:

Brak/ (*res*) *Vide* Odrzutek.

Brákuię gym/ *Vide* Odrzucám/ Nieprzyimuię.

Brákuię ludźmi/ Habeo personarum rationem.

Bramá/ broná mieyſká. Porta. Bramá v ſzáty/ Limbus, fimbria. Bramá na tryumph/ Fornix, *icis*, *m*. Porta triumphalis. Arcus. Bramę buduię/ Portam ædifico.

Branká/ fortká. Portula. Bramny ſtroż Custos portæ.

Brámowány/ Fimbriatus, limbatus.

Brámuię ſzáte/ Fimbriam vesti assuo.

Brámy ſtrzegę/ bramny ieſtem. Sum portæ custos.

Bránie/ wźięcie. Acceptio, assumptio.

Brát, Frater. Brát z bráctwá/ Sodalis, socius. Brat iedney Mátki/ inſzego Oycá. Frater vterinus. Brát rodzony/ Frater germanus. Brátunek. Filius ex sorore.

Bráterſtwo/ bráterſki/ bráterſkie. Fraternitas fraternus, fraterne.

Brátnal gwoźdź żelázny głowiáſty/ Clauus capitatus.

Brátobóycá Fratricida. Brátoboyſtwo. Fraternum parricidium. Brátowa/ Zatrew. Fratria, vxor fratris.

Brew/ Supercilium, abrasa supercilia.

Brewiarz/ Epitome precum, Breuiarium precum Sacerdotalium.

Bruk/

Brnę przez rzekę/ brodzę. Vado transeo fluuium, Vado, *as.*

Bród/ Vadum. Broda kozia/ Aruncus.

Broda/ Barba, mentum. Broda długa/ Barba promissa.

Brodáty/ Brodacz. Barbatus, barbiger.

Brodawczáty/ Verrucosus.

Brodawká/ Brodáwecżká. Verruca, verrucula.

Brodzę we krwi/ w winie. Tingo vino pedes, Tinger pauimentum mero superbo, Grassabantur in sanguine occisorum.

Bróg/ Aceruus manipulorum, frumenti vel leguminis quadratus.

Broię co złego/ *Vide* Dopuszczam się.

Broń/ oręże. Arma, armatura telum.

Broná/ Occa, Pecten, *Ouid : Poët.*

Bronię kogo/ ábo cżego. Tueor aliquem, factum, fines, Tutor aliquem, Defendo.

Bronię kogo v práwá/ Causam capitis orare, Tueor dicendo alicuius personam. Patrocinium alicui præbeo.

Bronię się/ Defendo vim, Vim vi repello.

Bronienie/ Tuitio sui, Defensio.

Bronowánie/ włocżenie. Occatio, puluerátio.

Bronuię/ włocżę. Subigo glebas, Occo.

Brzoskiew/ Brzoskwinia drzewo. Persica arbor.

Brzoskwinia owoc/ Malum persicum, Nux Persica.

Browar/ browárnia. Officina ceruisiaria.

Brozdá/ Sulcus. Brozdámi/ Sulcatim.

Brozdzić/ Sulcare, lirare, imporcare.

Brud/ Strigmentum, illuuies, pedor, squalor.

Brudny/ Squalidus, prædidus, squaloris plenus. Brudny iestem/ Squaleo. Brudzę/ brukam/ smolę. Inficio, Sordido, *as.* Denigro aliquid.

Bruk/ Lithostrotum, via strata. Brukarz/ Litostrota, *m.* 1.

Brukowánie/ Stratura viarum. Brukowány/ Delapidatus.

Brukuię/ Sterno locum saxis, viam lapide.

Brunatna fárbá/ Ochra. Brunatnieię/ Purpurasco, *is.*

Brunatno cżynię/ Purpuro. Brunatno cżerwona fárbá/ Tyrianthinus color, vestis, Molochinus color.

Brunatny/ Purpureus, Purpureæ violæ.

Brwi podnoßę/ Supercilia attollo. Brwi spußczam/ Supercilia contraho. Brwisty/ brwi wielkich. si.o, m. Blepharo. Brykam/ R murmuro.
Bryła/ Grumus terræ, gleba.
Bryłasty/ Glebosus, glebulentus.
Bryndza/ Caseus Rusticus, in heduli pelle formatus.
Brytan/ Molossus.
Brytfanna/ Sartago, Artopta.
Bryzelia drzewo farbiste/ Brasilicum lignum.
Brzakam na stronach/ Tango chordas.
Brzakam w dzwonek/ Tinnitum cieo.
Brzakanie/ Crusma, n. Pulsus æris. Brzakaniem probuię garnca/ Tinnitu explorato alii uti, vt vilem
Brzeczka/ Multum triticeum, ceruisiarium.
Brzeg morski/ Littus n. Acta æ. Crepido. Brzeg rzeczny/ Ripa, margo fluminis. Brzegi rzeczne/ Ora viridis.
Brzeg rowu/ Labrum fossæ. Brzeg wału/ Basis, Ora æ.
Brzegi w morze wbiegaiące/ Sinus, m.
Brzekacz/ Brzakała/ Tinnaculus, cymbalista.
Brzemię czego/ drew/ słomy. Stramnis tantum, quantum brachiorum complexu continere potest. Brzemię brzemiennych/ Aluus grauida, grauiditas.
Brzemienna/ Prægnans fœmina, grauida mulier.
Brzezina/ las. Silua betullæ.
Brzmiący/ Sonorus, canurus resonus.
Brzmię/ Persono, Sono; as Reboo, tinnino.
Brzmienie dzwięk/ Sonus, sonitus, sonor, m.
Brzoza/ Betulla.
Brzuch/ żywot. Venter aluus.
Brzuchaty/ Ventriosus, ventrosus. Brzußek/ Vterculus.
Brzydki/ brzydliwy. Exsecrandus, detestabilis, obscœnus, morosus. Brzydko/ mierzjono. Fœde, tenui, d. pudde.
Brzydkość/ Fœditium nausea, nausea. Brzydzący się/ Fastidiens stomachus. Brzydzę się/ hydzę się. A horrido animo, volunate Nauseo aliquid, fastidio, respuo.
Brzydzenie się/ hydzenie się. Aduersatio, detestatio.
Brzytwa/ Nouacula, Culter tonsoris.
Buda/ Taberna.

Budo.

Budowánie/ Budynek. Ædificatio, fabricatio, exstructio.
Budowanie wystawione/ Fabrica, ædificium, opus, structura antiqua. Budowniczy/ Ædilis, Fabricatum, Tribunus. Budownik: architekt. Ædificator, structor, molitor, fabricator. Buduie/ Fabrico, condo vrbem, extruo villam, sepulchrum, Struo domos.
Buduie sie z kogo/ Peto ab aliquo exemplum, Tangor exemplo aliquod. Traho ad exemplum aliquid.
Budze/ Excito, suscito, expergefacio aliquem.
Buiam sobie/ Vagor, euagor.
Buianie/ bieganie swawolne. Euagatio.
Buk/ Fagus, esculus.
Bukiew/ Fagea, glans. Bukiew Turecka/ Myrobalanum.
Buklak bukal Lagena lignea.
Bukowina bucżyna. Faginea sylua, arbor, lignum, Esculetum. Bukowy/ Faginus, fagineus, fageus.
Bukszpan Buxus, *f.* & Buxum, *n.*
Bukszpanowy ogrodek, Buxetum.
Bukwica Betonica, Vetronica.
Bulawa' Claua ferrea longo manubrio.
Bunt z buntowanie się. Factio, rebellio.
Buntowánie/ Tumultuum concitatio. Seditio.
Buntownik/ Euocator seruorum, Turbator.
Buntowny/ burzliwy. Seditiosus, factiosus, turbidus homo, turbulentus. Buntuie drugich/ Agito plebem seditionibus, Concito, excito tumultum. Buntuie sie przeciwko komu/ Tumultuor, rebello, turbo, *absolute.*
Burda' gomon/ fasol. Tuba turbella.
Burdam sie/ Segniter me vestio, vel accingo operi, itineri.
Burdy stroie/ Do turbas, turbelas facio.
Burgrabia/ Custos arcis, Perfectus vigilum.
Burmistrz/ Consul, Magister ciuium.
Burmistrzem iestem/ Sum Consul, Consulatum gero.
Burmistrzow namiestnik/ Proconsul.
Bursa. konwikt. Contubernium, Conuictus.
Bursztyn / Succinum, electrum flauum. Bursztynowy / Succineus.
Burta/ burtnica. Transtra, *n. plur.*

Buřy/ Virgatus, virgulatus.
Bucza/ *vide* Chmurá.
Burzę miásto/ Euerto vrbem, extinguo, eruo ciuitatem; expugno. do excidio. Burzę/ *alter.* Agitant mare venti.
Burzenie miástá/ Excidium vrbis, excisio, euersio tectorum.
Burzenie morza/ náwálnosć. Tempestas pelagi, Procella æstus, furor maris.
Burzliwie/ Turbidè, turbulentè. Burzliwy wiátr/ náwálnosći pełny. Procellosus tempestuosus, turbidus.
Burzy się morze/ Exæstuat mare, efferuescit pontus, feruet æquor. Burzy się piwo/ wino Feruet vinum, æstuat mustum, æstum mustulentum emittit cereuisia.
Burzyćiel/ zburzyćiel Euersor vrbium, extinctor patriæ, vastator Troia. Expugnator coloniarum.
Bujno/ Abundanter, abundantius, fertilius.
Bujno rodzę/ Exubero, exuberat arbor pomis. Bujno rosnę/ Luxurior, Supernagor. Bujnosć/ Luxuries, segetum. Bujny grunt/ sad. Luxuriosa vitis.
Bydłá siłá máiący/ Armentosus, pecorosus. Bydłe/ Pecus, udis, *f.* Iumentum. Bydlecy/ Pecuarius canis.
Bydło/ skot. Pecus, *pecoris, n* Bydłokradzcá/ Abactor.
Byk/ Taurus, Ductor gregis indomiti.
Byle/ Dum modò.
Bylicá/ Parthenis, *idis, f.* Arthemisia, Dianaria.
Bystro/ bystrze Rapidè confluit. Bystro pátrzyc/ Acutum cernere. Bystrosć rzeki. Rapiditas fluminis.
Bystry/ *propriè &* Bystry potok. Rapax torrens, rapax fluuius. Violentus, amnis, Acris equus.
Bystry/ *tr.* Perspicax, acutus, solertissimus, sagax.
Byt dobry mam *vide* Używam sobie.
Bywa to tráfia się. Fit, solet sæpe fit.
Bywálec Versatus, expertus, Multorum hominũ mores vidit.
Bywam gdzie gesto/ Celebro domum alicuius.
Bzowy/ Sambuceus baculus.

C

CAdzę/ cedzę. Colo, *as*, Liquo vinum, exprimo per linteum.
Cadzenie/ Expressio.

Cadzo/

Cádrony/ Sacatus lineis saccis.
Cała noc pić/ grać/ gadáć. Producere noctem vino, Perpete nocte alea ludere. Noctem vario sermone trahe.
Cáłego kołolwiek/ Corpus ciuitatis, Reipublicæ.
Całkowitość/ Totum corpus.
Cáłość zachowánie. Salus Reipublicæ, integritas.
Cáłowánie/ pocáłowánie. Osculum, osculatio, suauium.
Cáłuie. Osculor, suauiora aliquem. Do alicui suauium.
Cáłe nierozdzielny/ całkowáty. Integer, solidus.
Cár/ Kniáź Wielki. Rex, aut Regulus, Magnus Dux.
Carogrod/ Constantinopolis, Bizantium.
Ceber/ Hydria lignea.
Cebulá/ Cepe, *neutr: indecl.* cepa, cepula.
Cech/ Collegium, Contubernium, Sodalitium.
Cechmistrz/ Magister curiæ.
Cechuie/ piętnuie. Signo, Litero, *as.*
Cedr drzewo/ Cedrus, *f.* Cedrowy owoc/ Cedris, *idis*, *f.*
Cegielnia/ Lateraria. Cegłá/ Later, *m* Laterculus
Ceglány/ z cegły Latericius paries, coctilis murus. Cegłá nie palona/ Crudus later. Ceglásty farby/ Miniatus.
Cekłarz/ Apparitor, stator, viator, lictor.
Cel/ Scopus, scopulus.
Celnik/ Publicanus, telonarius, Vectigaliarius.
Celstad/ Campus iaculatorius.
Ceną/ Æstimatio, valor.
Cenie/ Indico, impono pretium alicui rei.
Cenienie/ Indicatio.
Cepy/ Pertica, qua frumentum flagellatur.
Cerá/ krasá/ bárwá. Habitus, habitudo, coloris mutatio.
Certá rybá/ Cirta.
Cesarz/ Cæsar & Augustus, Imperator Romanus.
Cesárzowa/ Augusta, Imperatrix.
Cetká/ Bulla cinguli aurea, argentea.
Cetkami ozdobiony/ Bullatus heres,
Cetnar/ stofuncie. Centum pondium, centenarium.
Cetnem/ Par numero. Cetno/ Dispariis numerus.
Cetno/ licho gráć/ Ludere, par impar,
Cewká nici/ Panus, rhombus, turbo.

Czewka v tur/ v bener. Sipho siphunculus.
Chodzam/ Frequento, ventito domum.
Chalastra dworska/ Asseclæ, à pedibus serui.
Chalastra mieyska/ Colluuies, quisquiliæ, canalicolæ, forenses.
Chalastra woienna ciurowie. Lixæ, calones, sequelæ.
Chalupa/ chaluszka. Gurgustium, gurgustiolum.
Chart Canis venaticus agilior, Vertagus.
Chce/ Volo, aueo, Auemus aliquid audire.
Chcenie/ Velle suum cuique est.
Chciwie/ Flagranter, cupidissimè auidè.
Chciwość Cupiditas, cupido habendi.
Chciwy/ Cupidus, studiosus, auidus.
Chęć/ łaska. voluntas erga aliquem, inclinatio, beneuolentia, studium. Chęć pokazuię Gratificor alicui, nauo alicui beneuolentiam. Chęć pokazánie/ Gratificatio.
Chędogi/ Siue Nadobny/ Ochędożny.
Chędogo/ Eleganter.
Chędożę/ oczyściam. Purgo aliquid, expurgo, munditias facio, tergo vasa, depurgo locum.
Chędożenie/ Purificatio, purgatio.
Chędożyciel/ Purgator, mundator.
Chełbam/ Fluctare liquorem facio, agito vas.
Chełba sie/ Fluctuat. Motus & agitatio fluctuum.
Chełpię się/ chlubię się. Glorior insolenter, Iactare ingentium: Ostento me opes.
Chełpliwie/ Gloriosè, iactanter.
Chełpliwy/ Gloriosus, iactans, ostentator, magnidicus, magniloquus, iactator.
Chętnie/ chętliwie. Libenter, propensè, perlibenter, propenso animo Chętny/ chętliwy. Lubens, bibens, libentissimus, perlubens, studiosus eloquentiæ.
Chleb/ Panis triticeus, siligineus.
Chłod/ Refrigerata aura, æstus.
Chłodnik/ Vmbraculum, Æstiua pecorum, topiarum opus.
Chłodny/ Refrigeratorius, frigidarius.
Chłodnikarz/ Topiarius.
Chłodzę/ Refrigero æstum, refrigero thermas.

Chłop/

Chłop Rusticus, agrestis.
Chłopstwo/ Agrestes, *n. Plur.* Rusticitas.
Chłosta Flagellamentum. **Chłostę dáć komu**/ Flagris cædere.
Chłoszczę kogo/ Vrgeo, admoneo flagello.
Chmiel/ Lupus salictarius.
Chmura Cœlum turbidum nubilosum.
Chmurzę/ záchmurzam Fuco diem.
Chociażby też. Si *vero* etiamsi vt.
Chochoł ná drogu Turbo, *m.* Tutulus.
Choiná/ Pinetum nouellum.
Chod/ chodzenie/ iśćie. Incessus, *us* Itus *us*, ambulatio, gressus. **Chodzę**/ Ambulo, incedo, ingredior, grassor.
Chodzenie miejsce do chodzenia/ Ambulatio, ambulacrum, deambulacrum, spatium, deambulatio.
Chodziam/ Ehodum, Adesdum.
Cholewá/ Ocrea.
Chomąto Helcium, subiuga lora.
Chorągiew kośćielna/ Vexillum, labrum sacrum, supparum.
Chorągiew woienna/ Signa, *n. plur.* Vexillum.
Chorąży/ Signifer, Vexillarius, Vexillifer.
Chorobá/ złe zdrowie. Morbus, inualetudo, inualentia, ægror, languor. **Chorobie podległy**/ Morbidus, morbosus, valetudinarius. **Choruię**/ Ægroto, *as.* Cubo, *as.* morbo afficior. **Choruię ćiężko**/ Iaceo grauiter, periculosè ægroto. **Choruię ná co**/ Laboro ex renibus, ex pedibus.
Chory nie zdrowy. Æger, ægrotus, infirmus.
Chowam co/ Seruo, obseruo, conseruo. **Chowáć się z kiem dobrze**/ In gratia esse cum aliquo. Magna mihi cum illo est gratia. Vtor amicitia alicuius. **Chowam wino/ miecz.** Recondo in vasis aliquid, gladium in vaginam.
Chowam się ná co. Eò me reseruaui.
Chowam/ żywię/ kármię. Alo canes, equos, gallinas.
Choyká/ *Vide* **Sosná**
Charchałá/ Screator. **Charcham krztuszę się**/ Screo, exscreo, gargarizo. **Charchanie**/ Screatus, *f.* Gargarizatio.
Chrámánie/ Claudicatio. **Chrámię**/ Claudico.

Chrapáłá/ Rhonchisonus. **Chrapam/ chrapię.** Rhonchisso, sterto. Chrapánie/ Rhonchus.

Chrápek/ chrapliwy. Raucus, raucinosus.

Chroboce/ Edo strepitum strepito. **Chrobot / chrobotánie.** Strepitus.

Chrowietá/ Claudicans. **Chromy/** Claudus.

Chronię się/ strzegę się. Vito, deuito periculum, mortem subterfugio. **Chronienie się strzego.** Vitatio, fuga,

Chropáwo/ chropowáto.. Fragosè, aspere, scabrè.

Chropáwy/ Asper, fragosus, scabratus, scabrosus.

Chropowáćieie/ Asperor, aspes, fio, Scabresco.

Chropowáćiná/ chropowátość. Aspretum, aspredo, aspritudo, scabrum. **Chropowáto czynię/** Aspero.

Chrośćieie/ chróstem zárastam. Fruticesco.

Chrośćiel ptak/ Coturnix maior.

Chrośćiná/ chróst. Virgetum, fruticetum, virgultum.

Chrzan/ Raphanus maior. **Chrzanowy/** Raphininus.

Chrząszcz/ Scarabæus.

Chrzczę/ Baptizo, tingo, intingo.

Chrzćiciel/ Baptista, *m.* **Chrzćielnicá/** Baptisterium.

Chrzciny/ mianowiny. Nominalia, Repotia, *orum.*

Chrześćiánin/ Christianus.

Chrześćiáninem zostáć/ Christiana sacra suscipere.

Chrząstká/ Cartilago. **Chrząstkowáty/** Cartilagineus.

Chrzest/ Baptisma, *n.* Salutare lauacrum.

Chrztu czekáiący/ Cathechumenus.

Chrzęst/ Crepitus armorum.

Chucham ná kogo/ Anhelo ore aliquem.

Chuchánie/ Afflatus, *m.* Inhalatus oris.

Chudak/ chudziec/ chudziná. *Vide* **Nędznik.**

Chudnę/ Macesco, gracilesco, macresco. **Chudość/** Macies, macror, macitudo, maceries. **Chudy/ wyschły/ wywiedły.** Macilentus macer, macie peremptus.

Chudzę/ Macero, emacio, tenuo vultum.

Chustá/ Linteum.

Chustká do nosá/ Lintheolum, sudarium, strophiolum.

Chutki/ chutkość. *Vide* **Prętki.**

Chwałá/ Laus, gloria.

Chwa-

Chwala Bogu/ To dobrze. O factum bene ! Dijs habeo grates, Gratia magna Ioui. Chwała Boża/ pokłon. Cultus Dei, cultus deorum, Pietas in Deos.
Chwalcá/ Laudator, laudatrix. Chwalcá Boży/ Cultor Dei.
Chwale co/ kogo. Laudo, orno, effero aliquem verbis, laudibus. Chwale bárzo kogo/ wychwalam. Celebro, tollo, fero aliquem in cælum, extollo.
Chwale Bogá/ Veneror Numina, adoro Superos.
Chwalebnie/ z pochwała. Gloriosè triumphare, laudabiliter
Chwalebny/ Laudabilis, gloriosus. Chwalenie kogo/ Laudatio, præconium gloriatio, celebratio.
Chwały prágne/ Gloriam appeto.
Chwały prágnienie/ Appetitus laudis.
Chwaściecie/ w chwást zárástam. Stirpesco, herbesco, obherbescere, silnescit vitis. Chwáściisty/ Herbosus, multicaulis. Chwást/ Calamentum, sylua herbarum.
Chwiecie sie/ Labo, as. Labasco, vacillo.
Chwilá/ czas. Longi temporis vsura, interuallum tractus temporis. Chwilka/ Exigui temporis vsura, momentum momen. n. Punctum temporis.
Chwytam/ Capio, capto muscas aucupor, comprehendo.
Chwytam sie czego. Prensio aliquid.
Chwytánie/ łápánie. Captatio, captio, comprehensio.
Chybáby ták/ Nisi fortè hoc velis.
Chybiam czego/ Aberrare à regula, a proposito.
Chybia co/ vrodzay/ nádzieiá. Fallit alea, Decoquit area.
Chybki/ chyży/ zártki. Agilis homo.
Chytro/ chytrze. Astu, astutè, callidè, argutè, vafrè.
Chytrość/ Astus, us. Astutia, calliditas.
Chytro/ Astutus, vafer, versutus, malitiosus, argutus, versipellis.
Chytromowny/ Versutiloquus.
Ciag w otániu/ cug/ przegań. Protelum, stirga, versura.
Ciagły/ Ductilis, ductitius. Ciagne co/ kogo. Traho aliquē. Traho crinibus virginem. Ciagne kogo zá co/ Duco aliquem capillis. Ciagne ktuszec/ Duco laminam.
Ciagnieniu służacy/ Tractorius, Ductorius, Subductarius funis.

Ciągnę łuk/ Tendo arcum. Ciągnę skory/ Produco pelles dentibus. Ciągnienie/ Tractus.

Ciągnienie do kąd/ Profectio.

Ciało/ Corpus, corpusculum. Ciało vmarłe/ Funus.

Ciarlatan/ Circulator, est [illegible] nugiuendus.

Ciasno/ Anguste, recte, peranguste

Ciasnochá/ oddziemnica. Carula, Supparum.

Ciásno mi/ Vrgeor angustijs coarctor.

Ciasno mi siedzieć/ Anguste sedeo, arctè accubo.

Ciasny/ Arctus, angustus.

Ciasto/ Farina aqua subacta, farina subacta & pinsita.

Ciąża/ Pignus. Ciążacz/ Pignerator.

Ciążam/ Aufero pignora.

Cichó/ *Vide* Spokoynie.

Cicho mowię/ Sub misso sono, tacito passu.

Cichość [illegible]/ Mansuetudo, placiditas.

Cichy/ Mitis, permitis, mansuetus

Cięcie/ Ictus, *m.* Ictus securis, Sectio venæ.

Cięciwá/ Neruus, quo arcus intenditur.

Cięciwá v kusze. Henitonium.

Cieczenie/ płynienie Fluxio, scaturigo, fluor, scatebræ.

Ciegatura/ Cinctus. Ciągotki/ Tentigo, *f.*

Ciekaca/ [illegible]. Latex, *icis*, *m.* Liquor floris, melis. Ciekawy/ Sagax, & facilè odorans.

Ciekę/ Ciecze co/ Mano, manat aqua de S. ateo, fluo, profluo.

Ciele/ Cielątko. Vitulus. Ciele morskie/ Phoca, marinus bos.

Cielecá pieczenia/ Assum vitulinum.

Cielęciná/ Vitulina. Cielecy/ Vitulinus.

Cielesny/ Corporeus corporalis. Cielesny/ *aliter*. Venereus.

Cielisty/ miesisty/ Carnosus, corporatus, corpulentus, carnulentus.

Ciemie/ Vertex capitis, sinciput.

Ciemierzycá/ Helleborum, *n.* Helleborus, *m.*

Ciemna noc/ Illunis nox.

Ciemnicá/ więzienie. Robur, *n.* Arca robustea.

Ciemność/ Obscuritas tenebræ.

Ciemny/ Obscurus, tenebrosus, caliginosus.

Cien/

Cień/ Vmbra. Cienistość/ Opacitas.
Cienisty/ nie iásny. Vmbrosus, opacus.
Cieniuchny/ Tenniculus, pertenuis. Cienki/ Tenuis, tenuissimus filium. Cienko/ Tenuiter, tenuis.
Cienik zasłoná od słońcá. Vmbraculum, vmbella.
Cienczeie/ Tenuor, extenuor, tenereſco.
Cieplice/ Thermæ. thermulæ.
Ciepło/ Calor, caldor, vapor calidus. Ciepło mi/ Caleo.
Ciepło co chowam/ Faueo, focillo, *as*.
Ciepło co piie/ Thermopoto.
Ciepło tu/ Caletur hic maximè, Caloris hic ſatis eſt.
Ciepły/ Calidus, Egelidus, tepens cinis.
Ciernie/ Vepres, *is*, *m*. Spina, Dumus, Rubus.
Ciernisty/ Spinoſus, ſpinifer.
Cierpię co/ znoszę. Patior, perpetior, fero aliquid, ſuffero, Toleranter fero. Cierpienie/ Perpeſſio paſſio.
Cierpiedliwy/ Patibilis, paſſiuus animo.
Cierpki/ Acerbus, peracerbus adſtrictus.
Cierpko/ Acerbè. Cierpkość/ Acrimonia, acritudo, acerbitas. Cierpliwość/ Patientia, æquanimitas.
Cierpliwie/ Patienter, toleranter.
Cierpliwy/ Tolerans, tolerantiſſimus.
Cierpnie/ cierpnie mi iezyk. Exſurdatur palatum vino.
Cierpnienie/ Adſtrictio.
Cieśielczyk/ Tyro in arte fabrili.
Cieśielska robotá/ Materiatio, materiatura fabrilis.
Cieśielstwo/ Ars fabrica. Cieślá/ Faber lignarius.
Cieśń/ ćieśnia/ Anguſtiæ virum.
Cieszę kogo/ Conſolor, refocilor, recreo, ſolatium do, conſolatione permulceo.
Cieszę drzewo/ Dolo, *as*. Aſcio, *as*.
Ciężki/ wagę máiacy. Grauis, ponderoſus, oneroſus, gradus. Ciężkość/ *propriè*, Grauitas.
Ciężkość/ *tr*. Intolerantia.
Cięta rána/ Vuluus cæſim factum.
Cietrzew/ Tetrax, *acis*, *m*.
Ciężar przykry do noszenia/ Onus, *eris*, *n*. Pondus graue, pondus conſcientiæ.

Ciężaro-

Ciężarowy koń/ osieł Clitellarius equus, asinus.
Ciężary woienne/ Impedimenta bellica
Ciokáć/ Plaudere equos. Ciokánie/ Poppyſmus, m. Poppy-
Ciołek/ Iuuencus, bubulcus. (ſma, n.
Ciotczony/ Cioteczny. Amitinus, ſobrinus.
Ciotká po mátce/ Matertera. Ciotká po Oycu/ Amitta.
Cis/ Taxus, xi, f. Smilax, acis, f.
Ciſáwy/ káſztánowáty. Spadix, icis, m.
Ciſkácz/ Iaculator. Ciſkam co/ Iacio lapides, Proijcio tela.
Ciſkam ná kogo/ Peto aliquem telis, ſaxis.
Ciſnę ſię do kup/ Infero me turbæ, penetrare turbam nitor.
Ciśnienie czego/ Ictus teli. Ciſzeie wiátr/ Quieſcit ventus
Ckliwo mi/ cknie mi ſię tr. Faſtidio, nauſeo.
Ckliwość/ Faſtidium. Ckliwie/ Faſtidioſè.
Ckliwy/ Faſtidioſus.
Cło/ myto/ moſtowe/ ꝛc. Vectigal, Portorium.
Cło wybieram/ Exerceo. exigo vectigal.
Cło płacę/ Pendo vectigal
Cło przeiecháł/ Mercator legem de portorio ſoluendo vio-
Cmyntarz/ Cœmeterium, ſepulcretum. (lauit.
Cnotá/ Virtus, probitas, integritas vitæ, Cnotliwie/ Probè, integrè, integerrimè. Cnotliwy/ cny. Probus, integer, ſpectatus vir, pollet virtute.
Co/ pytáiąc. Quid?
Córká/ córeczká. Filia filiola, nata.
Coroczny/ Annuus, anniuerſarius.
Cuchnę/ Vide Smierdzę.
Cuch nie komu z vſt/ Malèole, Grauem halitum habet oris.
Cuchnący/ Olens, pro male olens, graue olens.
Cuchnienie z vſt/ Oze, es, f. Grauitas oris.
Cud/ cudo. Miraculum, prodigium, portentum.
Cudá czynię/ Miracula, prodigia edo.
Cudotworny/ Monſtrificus, monſtriter annus.
Cudownie/ Monſtroſè, prodigioſè.
Cudowny/ Prodigioſus, monſtroſus partus.
Cudzę koniá/ Strigiliſtrico equum.
Cudzołoſtwo/ Adulterium, ſtuprum, probrum.
Cudzołożnicá/ Adultera, ſuccuba alieni lecti, pellex, icis, f.

Cudzołożnik/ Adulter, stupolus, stuprator, mœchus.
Cudzoziemiec/ Extraneus, peregrinus, alienigena.
Cudzy obcy/ Alienus, extrarius, hospes.
Cug sprzag. Iugum, protelum.
Cug koni podwoiny/ Biga, quasi ex duobus.
Cug wody/ Ductus aquæ.
Cugu iednego konie/ Iuges equi, i. eiusdem iugi.
Cukier kanar/ Saccharum canarum, mel arundinum.
Cukier lodowaty/ Saccharum scissile, Saccharum candium.
Cukruie/ Saccharo condio,
Cwelich drelich. Tela trilix multitia.
Cwicze kogo/ Exerceo, excolo, erudio informo, instituo. inficio artibus. Cwiczenie kogo/ Institutio, disciplina, eruditio. Cwiczenie sie/ Exercitatio, meditatio, tyrocinium. Cwiczony/ Exercitatus, exercitatissimus.
Cwieczek/ Clauus, clauiculi.
Cwierć/ czwarta część. Tetrans, quadrans, quartarius.
Cwikla/ Beta, *f.*
Cyc v krowy/ wymie. Ruma, *f.* Rumis, *m.*
Cygan/ Cingarus *vulgò.*
Cymbał/ Cymbalum, Sistrum.
Cyna/ Stannum.
Cynamon chroscina/ Cinnamomum.
Cynek na kostce/ Quincunx, *m.* Cynkowaty/ Scatulatus.
Cynobr/ Cinabaris, *f.*
Cypres drzewo/ Cupressus, *f.*
Cypres ziele/ Chemæcyparissus.
Cyranka/ Querquedula, Boschis, *idos, f.*
Cyrkiel/ Circinus. Cyrkluie/ Circino, *nas.*
Cyrograf/ Chirographus. *m.* Chyrographum, *m.*
Cyrulik/ Archiatror. Chirurgus.
Cytra/ Cithara. Cytarista/ Citharista, Citharœdus.
Cytr drzewo/ Citrum, *n.* Cytrus, *f.*
Cytryn owoc/ Citrum, *vel* malum citreum.
Cytwar/ Zedoria.
Czaban/ Bos grandis Podoliensis.
Czabr ziele/ Saturela, cunila.
Czaie sie/ Simulo me dormire.

Czamlet/ Vndulata toga, vestis. Camelota tela.
Czapka/ Pileus, pileum, *n.* Czapeczka/ Pileolus.
Czapka niewieśćia/ Mitra calantica.
Czápla/ Ardea cinerea, Ardeola.
Czapnik/ Pilopæus, Coactiliarius.
Czaprag/ Instratum equorum splendidum.
Czárá czáßá. Crater, *eris, m.*
Czarnáwy/ Onniger, subniger.
Czárnokśięstwo náuká/ Ars magica, Magia, magicè, *es, f.*
Czárnokśięinik/ Magus.
Czarność/ Nigritudo, & nigritia, nigrior, nigritas, nigredo.
Czarnuchá Mellanthion & Melasperinon, *n.*
Czarny/ Niger, ater, atricolor.
Czárownicá/ Saga, venefica. Striges *strigum, f. plur.*
Czárt oyćiec/ ßátan Cacodæmon, Malus genius, Orcus.
Czáruie/ Incanto, excanto, delinio. Czáry/ Veneficium & carmen, præstigiæ, Incantamenta, artes funestæ nefandæ, Malleficium Czárownik/ ziele. Circæa.
Czas dobra chwilá. Tempus, otium, spatium temporis.
Czáßá/ Crater.
Czáßá głowy/ Calua, Cælum capitis.
Czatá, Excursio militum commeatus, vel tesseræ hostilis acquirendæ causa. Prætentura, *a.*
Czáyká/ Pauo agrestis, monedula, Parra.
Czći godny/ Venerandus, venerabilis. Czći prágnacy/ Ambitiosus. Czći prágnienie/ Ambitio, cupiditas honorum.
Czcze/ wyrazam cześć. Honoro, afficio, orno honore, Facio aliquem, defero, do, præsto, tribuo alicui honorem.
Czcze iáko Bogá/ Colo Deum.
Czcenie/ Veneratio, reuerentia.
Czczy próżny/ Vaccus, inanis, vanus.
Czech/ Bohemus.
Czechrze welnę/ Carmino lanam, pectino.
Czerzoßká/ Salus *salt.* Ægithus. Czeczugá/ Sturio.
Czekam kogo/ oczekawam. Expecto præstolor, opperior aliquem.
Czekan/ Martiobarbulus, malleus rostratus.
Czeladnik/ párobek. Famulus.
Czeladź/ Familia, famulitium, famularis turba.

Czeluść

Czeluść w gębie/ Maxilla mandibula.
Czeluść v piecá/ Præfurnium, præfurnigeum.
Czemu/ przecz/ dla czego ? Cur ? quare ? quamobrem ? quapropter ? quid ita ?
Czepiec niewieści/ Reticulum vitta.
Czernidło Atramentum sutorum.
Czernię/ smolę Denigro nigro, *as*. Czerniec/ Monachus Græcorum & Russorum. Czernieję Nigresco infuscor.
Czerpácz/ Haustor, *m*. Czerpáczká/ Antlia, *f* Haustrum.
Czerpam/ Hauro antlo, *as*. Czerpánie/ Haustus, *us*.
Czerstwieję/ rzeźwym czynię. Vegeto, vegeo, *es*. (res.
Czerstwieję/ rzeźwieję. Vegetor, vigescunt pedes, vigent vi-
Czerstwość Viuacitas, vigor animi. Czerstwy Vigetus, vigens, viuax senectus. Czerstwienie rozrastánie. Vegetatio.
Czerwotoczny/ żyjący/ pszczelny. *Vide* Robak.
Czerwiec Miesiąc Iunius.
Czerwonáwy/ Subrubicundus, subrubeus, subruber.
Czerwoność Rubedo, rubor.
Czerwony/ Ruber, rubrus, *a*, *um*. Rubeus, rubicundus.
Czerwony wosk/ Cera miniatula.
Część/ Honor. Część/ Pars, portio.
Cześnik/ *Vide* Podczáśy.
Często/ częstokroć/ często Sæpè, sæpius, sepenumerò, sæpiuscule, crebro, frequenter, multoties.
Częstuję kogo dobrze/ źle. Tracto aliquem liberaliter, commode, Accipio magnifice, lautè.
Częsty/ Creber, multus, frequens.
Czeszę Pecto, depecto crines
Członeк/ Membrum, internodium, articulus.
Człowiek/ człowieczek Homo, homunculus, homuncio.
Czołgam się/ Repo serpo, repto, Czołgánie/ Reptatus, *m*.
Czołn łodká rybitwia. Monoxylum, remunculus, cymba, alueus. Czoło/ Frons.
Czop v beczki Epistomium, Czopek/ ięzyczek. Gurgulis.
Czopowe/ Vectigal doliare.
Czosnek/ Allium
Czterletni czás/ Lustrum. Czterletni/ Quadrimus, quadriennis. Cztermiesięczny/ Quadrimestris.

Cztery dni/ Quatriduum. Cztery látá/ Quadriennium.
Czub/ Crista, cristula, cirrus, *m.* apex, *m.*
Czubáty/ Cristatus. Czucháw/ Inhio alicui.
Czuie/ vczuie. Sensus. Czuiacy/ Sensibilis.
Czuie/ nie spie. Vigilio. vigilias agito, excubo.
Czuie co zmysłámi/ Percipio dolorem, sentio sonitum, vsurpo aliquid sensibus, Czuie co powonieniem/ Odoror, olfacio aliquid. Præsensit canis.
Czuie sie w czym/ Conscius mihi sum.
Czuprynâ/ Caprona, *arum.* Procotta, *a.*
Czuyny/ Vigilans, vigil. peruigil. sagax.
Czwártowány/ Quadripartitus.
Czwártuie/ Quadripartior, carnifico.
Czworáki/ Quadruplex, quaternus, quadinus.
Czworográniásta rzecz/ Tessera & cubus, Quadrum, Quadratus. Czworoglowy/ Quadriceps.
Czworonogi/ Quadrupes. Czworozeby/ Quadridens.
Czy? czyli? ten czy nie ten? An? an non?
Czynie co dziáłam. Facio, ago, præsto, Faxo, Faxit.
Czynie co dla kogo. Do aliquid gratiæ alicuius,
Czynie co z czego/ Facio ex arce cloacam.
Czynie dosyć komu/ Satisfacio legibus, Deo, causæ, officio meo: opinioni hominum.
Czynie komu pożytek/ chwałe/ przykrość. Sum alicui laudi, gloriæ, molestiæ, odio.
Czynie práwem z kiem/ Experior ius.
Czynie sie czymem nie iest/ Ementior genus, Ementior stirpem. Czynie sie czym/ Krolem/ &c. Suscipio personam alicuius, induere personam Iudicis, Philosophi, Formam alterius gero. Czynienie/ Factio testamenti, Actio.
Czynsz/ płát od czego. Pensio.
Czynsz pospolity/ Census, censitio.
Czysciec/ Purgatorium. Czysciec ziele/ Sanamunda.
Czysto/ z czystością dusze. Caste & pure.
Czystość powszechnie/ Munditia. Czystość/ cnotá Castitas castimonia Czysty/ chedogi. Purus, mundus, elegans.
Czysty/ cnote czystości maiacy. Castus vir, integer & castus, purus animus, perintegræ castitatis.

Czyszczel

Czrzczę / trzebię / wáłáßę. Castro hædos, amputo virilitatem.
Czrzczenie / Castratio, curratio castratura.
Czrzßzony / Castratus, excastratus caper.
Czytam / Lego, ... Czytam co publicznie / Profiteor Philosophiam. Czytam znowu / Relego, recitacto.
Czytam z kárty / Recito, edictum, literas.
Czytanie / Lectio, recitatio, prælectio.
Czytelnik / Lector, Anagnostes, *a. m.* Prælector, recitator.
Czyż / Acanthis, *idis, f.*

DA.

Dab / Quercus, Farnus. Dąbrowá / *Vide* Gay.
Dach / przykrycie. Tectum, contignatio. Dach ßłomiány / poßycie. Culmen, *inis, n.* Dachowká / Tegula.
Dachowka złobkowata / Imbrex, *icis. f.*
Dachowka pokładam / Imbrico, *as.*
Dáie co komu / Do, largior, confero, tribuo, elargior, concedo, prębeo. Dáie ná lichwę / Colloco pecuniam, Exerceo pecuniam. Pono nummos in fenore.
Dáie ná Mßá / Stipe sacrificium ad orandum pro me Deum in ei sacrificio ..., mitto, ejicio. Dáie ná przykład / Ad exemplum alterius voco aliquem. Documentú statuo.
Dáie ná reformácą / ...
Dáie ná rozmyßl / Ad deliberandum tempus do, Concedo alicui spatium temporis ad considerandum.
Dáie ná wolą / Permitto liberum aliquid alicui.
Dáie komu pokoy / Sino, Missum facio aliquem.
Dáie przykład dobry / Sum exemplo alicui, Edo, relinquo Exemplum. Exemplum alijs præbeo.
Dáie z sobą mowić / Affabilis est, licet illum affari, Benignè, humaniter ... allo...
Dáktylowe Palmowy / Dactylus, palmula.
Dálegko / Longissimè.
Dáleki / Distans remotus, procul, longinquus.
Dáleko / Longe, longinquè multò.
Dálekość / Longinquitas, longinquum, *Substant.*
Dalibog / ieśli Bog zdárzy. Deo iuvante, Deo prosperante. Si Deus annuerit. Dáley / Vlterior.
Dámá / *Vide* Bieiki.

Dam ći/ grożąc. Aggrediar te fuste. Diminuam ego caput tuum, nisi abis. Referes à me fustuarium.
Dámaskieny śliwy/ Pruna Damascena.
Dar/ Munus n. Donum, Donarium.
Darda/ Lancea, qua decuriones peditum vtuntur.
Darmo/ daremnie. Inaniter, nequicquam volo, frustra tempus conterere. Darmo/ daremń/ bez pieniedzy. Gratis gratuito. Daremny/ darmo dany. Gratuitus, Gratuitum, hospitium.
Darń/ Cespes, tis, m Darnisty/ darniowy. Cespofus, cespitius.
Darowánie/ Donatio, condonatio, largitio.
Darowizná/ Dono datum quidpiam. Dáruie/ Dono, condono, munero & muneror aliquem aliqua re.
Dasam sie/ Stomachor, turgeo, ringor, fremo.
Da sob e mowic/ Patitur se moneri, patiens est admonitionum.
Datek. Datum.
Dawam Dato, as. Dáwánie/ dánie. Datio, datus, us.
Dawcá/ Dator, largitor, Præbitor, Tributor, & præstitor.
Dawiciel/ dusiciel. Strangulator.
Dawie zadawiam. Strangulo, Suffoco, as. Præfoco, effoco.
Dawie sie/ Suffocor. Dawienie/ Suffocatio, præfocatio, Strangulatio, strangulatus, us.
Dawnieyszy/ Superior ætas, superius tempus.
Dawno/ Pridem, dudum, Olim, diu, iamdudum.
Dawność/ Antiquitas, vetustas.
Dawny stáry Antiquus amicus vetus, peruetustus, pristinus
Day go Bogu wymowny Káznodzieiá/ Quantus Deus bone Orator! Concionator!
Day mi omoczyć piorko/ Permitte me immergere, intingere calamum in tuum attramentum.
Day mi sie na tesć/ Liceat mihi per te quieto cænare.
Daymy to/ niech ták bedzie. Fiat, Fac ita esse.
Dayże máßli dáć/ Quin das, si quid das.
Dbam o co/ stoie o co. Curo aliquid. Laboro de aliqua re.
Debiná/ Quercetum, querquetum.
Debowy/ Roboreus, Quernus, querceus, quercicus.
Dech tchnienie/ duch Spiritus, Halitus.
Decie/ dmuchánie, wianie. Flatus, us. Flamen venti

Degá/ pregá. Vide ... Tamex, à tumendo. [lum.
Deka. naśtolká. nagćtelnik. Stragulum ... stratum, instragu-
Deka v Lutnie v Cytry. Magas. f. du. siue Magadium.
Dekret/ Decretum Consultum. Senatus, Cæsaris, Prætoris.
Dekret/ aliter Sententia, Iudicium, Decretum.
Delija Vide Szátá męska.
Depce po czym Calco pede, Prosubigo.
Depce glinę/ Conspico. Deptánie/ Calcatus, m.
Dereń/ Cornus, 2. & 4. f.
Dereniowa iágodá/ Cornum. Dereniowy gay/ Cornetum.
Deská' tárcicá/ del. Assis, m. Axis, tabula.
Desperácya/ Desperatio, proiecta audacia.
Desperat Perditus homo, Desperatissimus latro.
Deszcz/ Pluuia, Imber. m. Deszcz drobny/ Tenuis pluuia.
Deszcz wielki/ Nimbus. Deszcz pada/ Pluit, impluit, depluit.
Deszczká/ Assula, Tabella.
Dety/ Cauus, concauus.
Diabeł/ Vide Czárt.
Dla czego czemu. Quamobrem, præter, propter.
Dla tego' przeto/ temu. Per, propterea, hac de re, quapro-
pter, ideo, quod;
Dla vciechy/ Animi causa, reficiendi gratia.
Dławię/ Vide Dusʒam.
Dłoń/ Palma, æ. Expuncta manus.
Dłoto/ Celtum, certe Dłubácz/ Cauator. Dłubáczká ogro-
dnica/ Sculptum. Dłubánie/ Sculptura.
Dłubię w zębách/ Scalpo dentes, Fodico dentes.
Dług/ co kto winien. Creditum debitum, pecunia credita.
Dług płácę/ Exsoluo, dissoluo, expedio æs alienum,
Długi/ Longus. diuturnus, diutinus, longinquus.
Długo/ Diu, perdiu, longo spatio.
Długonogi Longipes. Długoręki/ Longimanus.
Długość/ Longitudo, diuturnitas, longinquitas.
Długosz/ Longurio, prælongus homo.
Długosz/ pokiś ? Quoad ? quousque ? quamdiu ?
Długowieczność/ Longinquitat, Longiturnitas.
Długowieczny/ Longæuus, perdiuturnus.
Dłużę się/ Æs alienum cogo, conflo, contraho, facio,

Dłużen/ zadłużony. Obæratus.
Dłużey/ dáley. Ultra, vlterius ne tende odijs.
Dłużnik/ Debitor, æratus homo.
Dmucham/ dymam. Flo, as, perflo, follico, afflo.
Dniestr/ Niestr. Tyras, m. Tyra, Nister.
Dno statku záwieße/ Fundum. minimo parsimonia.
Do/ (Præpositio) Ad me, ad hanc horam, ad vesperam.
Do gruntu z gruntu. Radicitus. Do kąd/ Quo ad.
Dokądkolwiek/ Quopiam quo quo, quouis gentium, quopiam.
Dobiegam do kreśu/ Tango metam, ad calcem decurro. Conficio cursum.
Dobiegam do kąd/ Decurro, percurro ad aliquem.
Dobiegánie/ Decursus.
Dobijam się sławy Peto gloriam bello, armis.
Dobrá/ Bona, n. plur. substant.
Dobra łáćiná/ Locutio emendata, incorrupta.
Dobra myśl/ Hilaris vita, hilaritatis plenum conuiuium.
Dobra nászá/ Salua res est, bene habet. Bonum factum.
Dobroć/ Dobrotá Probitas, integritas, bonitas innata.
Dobroczynność/ Beneficentia. Dobroczynny/ Beneficus.
Dobrodźiey/ Benefactor, Mecænas, beneficus
Dobrodźieystwo/ Beneficium, benefactum, promeritum.
Dobrotliwość/ Beneuolentia. Dobrotliwy/ Beneuolus.
Dobrowolnie/ Vltro, voluntario, voluntarie, sponte.
Dobrowolny/ Voluntarius amicus, vitroneus, gratuitus.
Dobry/ Bonus, probus, rectus, secundus ventus
Dobry dźień/ Bona dies, Felix tibi illucescat hic dies. Maturinum aut porro tibi, Sis felix.
Dobrze/ osobliwie. Benè, perbenè, rectè, bellè, probè.
Dobrze o mnie mówią Benè audit.
Dobrześ przyßedł Opportunè venis, optimè, te mihi offers.
Dobyćie miástá/ Expugnatio. Dobyty/ Expugnabilis arx.
Dobywam miástá/ Expugno oppidum.
Dobywam miecza/ Educo, destringo gladium.
Dobywam pieniędzy/ Depromo pecuniam, promo aurum ex armario.
Dobywam się do domu/ Irrumpo portas, perrumpo limina.
Dobywánie miástá/ Oppugnatio, impugnatio vrbis.
Dochod/

Dochod intratá/ prowent. Cenſus, reditus, prouentus.
Dochodźę do kogo/ Adeo illum. Conuenio aliquem.
Dochodźę dźiedźictwá/ Capio, cerno hereditatem.
Dochodźenie ſwego práwem/ Vindicatio.
Dochodźi mię co/ Peruenit ad me, certior fio.
Dochodźi mi lat 50. Ago annum quinquageſimum.
Dochodźi mi iuż rok/ Annus iam expletur, completur.
Doczekáć kogo/ Expectare aliquem dum veniat.
Doczeſny/ Temporaneus, temporarius, ſecularis.
Dodáię/ Præbeo, ſubminiſtro, ſuppedito ſumptus.
Dodáię oſtátká/ Reliquum do, ſoluo.
Dodáię ſercá ná złe/ Nutrio alicuius audaciam.
Dodáwácz/ Subminiſtrator alicuius rei.
Dodawánie potrzeb/ Suppeditatio, ſuffectio materiæ.
Dodymam/ Inflo vehementius, intendere ſonorum gradus.
Dodymay/ Imple tubam, tibiam, flatu.
Dogadzam komu/ Gratificor alicui, ſatisfacio alicuius mandatis, indulgeo alicui. Dogadzam ſobie/ Explere animum ſuum, indulgere ſibi, deſeruire, vacare corpori, Bene habere ſuam ætatem.
Dogadzenie komu/ Gratificatio, accommodatio.
Dogadzánie ſobie/ Obſequium & indulgentia corporis.
Dogladam do czego/ náglodam. Interuiſo domum, reuiſo, inſpicio argum.
Dogladam kogo/ Inuigilo, attendo alicui.
Dogrzewam komu/ do leżdżam kogo. Vro hominem, Inſto alicui, alacriter. Premo aliquem verbo.
Doię krowy/ Mulgeo, premo, emulgeo mammam.
Doienie/ doy. Mulctus, *us*, *m*.
Dokázuię czego/ dowodzę. Perficio, efficio aliquid.
Dokladam czego/ Suppleo, compleo ſummam.
Dokonánie/ dokonczenie. Perfectio, conſummatio.
Dokonywam czego/ kończę co. Finio perficio, abſoluo aliquid, conſummo opus, impono finem bello.
Doktor/ Doctor ſapientiæ, Iuris Doctor, interpres legum.
Dokuczam komu/ Perſequor aliquem bello, infeſto, inſector aliquem.
Dokupuię ſię czego/ Pretio aliquid acquirere nitor.

Dol/ Fouea, Scrobs, *scrobis, m & f.*
Dol wody pełny/ Lacuna, fossa.
Dołążę do kąd/ adrepo. Dołek/ Fossula, Scrobiculus.
Dolina/ Velles, *Vel* Vallis, Conuallis, vallicula.
Dołkowaty/ w kleśty. Lacunosus, loculosus, cauus.
Dom/ Domus, *f.* Ædes. *plur.* Lar, *Vel* Lares.
Domagam się czego/ Deposco, efflagito aliquid ab aliquo.
Domak/ Vmbraticus homo, microspicus
Domek/ Ædicula, ædificatiuncula, domuncula.
Domostwo/ Res familiaris.
Domownik/ Domesticus, penetralis, vernaculis, familiaris.
Domysł/ dorozumienie się. Coniectura, coniectio.
Domyślacz/ Coniector, & Interpres portentorum.
Domyślam się czego/ *Vide* Dorozumiewam się.
Donica/ Capruncculum. Doniczka do kąt/ Echinus.
Donoszę co/ Defero, perfero, asparto aliquid ad locum.
Dopadam konia łodzi. Indipiscor, arripio equum.
Dopełniam/ dokładam. Compleo, suppleo, expleo.
Dopełnienie/ dokład. Supplementum, explementum.
Dopiero/ niedawienko. Modò, repente, paulò ante, demum, denique, iam primùm.
Doprowadzam Deduco, perduco.
Dopuszczam komu czego/ Permitto, tribuo, sino.
Dopuszczam się czego/ Committo, admitto, patro facinus.
Dopuszczanie się czego/ Commissum, admissum, *n. substant.*
Dorabiam się Quærendo, laborando rem facio.
Dorachować się doliczyć. Numero comprehendere.
Dorastam/ dorasta co. Assurgit in arborem, accreuit cum ætate, ad summam magnitudinem peruenit.
Dorecz/ dorzecze. Copia auxilij, consilij, Occasio; potestas.
Doreczny/ Opiinus, manticularius.
Dorosła córka/ Matura viro filia, Nobilis filia.
Dorosły/ dorostek. Grandis exoletus, maturus sponsæ.
Dorośnienie dorostość. Status consistentiæ, maturitas iusta, Statuta plena.
Dorozumiewam się/ domyślam Conijcio, coniectio coniecturam facio ex vultu, coniectura percipio.
Doryczy/ Subseciuus, subsecundaria, & subsecina tempora.

Doſyć/ doſć ieſt. Sat diu, ſat ſcio, ſat habeo, Aſſatim, abundo, quantumuis.

Doſyć mi ſie ſtáie od kogo/ Satis ſit mihi à te cumulate.

Doſyć ci tego iuż było Sat diu luſiſti. Hactenus impunè peccaſti.

Doſięgam/ dobiegam kogo. Aſſequor aliquem, conſector aliquem, adipiſcor. Doſięgam czego/ Aſſecutio.

Doſięgam czego Attingo, cælum digito, contingo aliquid.

Doſkakuię czego/ Aſſilio aliquid ſaltu.

Doſkonále/ Perfectè, perfectiſſimè. Doſkonálym czynię/ Perfectum reddo. Doſkonáloſć/ Perfectio, abſolutio, virtus. Exactio partus cæpti.

Doſkonáły/ Abſolutus, perfectus, exactus, conſummatus.

Doſtáię czego/ doſtępuię nábywam. Acquiro, nanciſcor, comparo gloriam, potior fio, Conquiro opes.

Doſtáie mi/ doſtátek ieſt. Sufficit quæſtus, ſuppetunt omnia. Non deſit mihi lac.

Doſtáię/ przyſtáię/ dochodzę. Pertineo, pertingo.

Doſtawá ſie owoc/ zboże Mateſcunt frumenta, vites, melia, Muteſcunt pruna cito.

Doſtáło mi ſie co nápadłem ná co. Contingit mihi aliquid. Sortitus ſum aliquid, obuenit mihi ſorte.

Doſtáło mi ſie czego Sum particeps alicuius rei, Compos & particeps fio.

Doſtáłoſć/ doyzrzáłoſć. Maturitas frugum, lactis, ætatis.

Doſtáły doyrzáły. Maturus perfectus.

Doſtátecznie Luculenter, ſolidè, affatim, ſufficienter.

Doſtátek czego/ Facultas nummorum, virorum, Materia ingens. plurima. Doſtátek ná bieſiedzie/ Lautitia, luxus regalis, apparatus epularum regius.

Doſtátni/ doſtáteczny. Lautus, locuples ciuitas.

Doſtátni ſobie/ Sufficiens ſibi. Copiis ſe perfectus eſt.

Doſtawá placu/ Suſtineo impetum hoſtium.

Doſtępuię krokiem/ Tango locum gradu.

Doſtoieńſtwá/ godnoſci doſtáię. Peruenio ad dignitatem.

Doſtoieńſtwá zábiegáiący/ Ambitioſus, ambitor.

Doſtoieńſtwá porządnie zábiegáiący/ Candidatus. [tus.

Doſtoieńſtwu zábiegam/ Ambio, deſeruio, inſeruio honori.

Doſtoieńſtwá zábiegánie/ Ambitio ambitus, *us, m* Prenſatio, petitio comitiatus.

Dostoieństwo/ godność. Dignitas, dignatio, amplitudo.

Doświadczam czego/ kogo. Probo boues, amicos, Experior certam in, T ... xploro.

Doświadczánie/ próbá ... Experientia, exploratio, specimen tentatio periculum.

Doświadczony/ Spectatus, expertus, probatus.

Dosypiam vczciwie. Somno, cibo, potui indulgeo.

Dobra vgoda ... Conuenit pacto, Pax ... conuenit.

Dotknienie/ Contrectatio, tactus m. m. Attactus, m.

Dotkliwie/ Contrectabiliter.

Dotkliwy/ dotykálny. Tactilis, tractabilis.

Dotrwać do końcá. Perseuerare constanter, perdurare.

Dotrwánie/ Perseuerantia, perseueratio.

Dotrze się/ co się tycze. Quod attinet. Quantum attinet.

Dotyka się mnie powinowactwem/ Contingit me propinquitate. Dotykáiący się czego/ Contingens, consanguineus.

Dotykam się czego/ Tango aliquid, attingo aliquid, manu tracto sacra contrecto pocula. Dotykam wmowie czego/ Perstringo breuiter aliquid. M... mentionem.

Dotykam się cásek/ Attingo aliquid digito.

Dotykánie/ zmysł. Tactus. Dotykánie czego Vide Tykánie.

Dowcip/ Ingenium ingeniolum; indoles, solertia.

Dowcipnie/ Ingeniosè peracutè, sagaciter, sagacissimè, acutè, industriè. Dowcipny/ Ingeniosus, industrius, peracutus, sagax, sagacissimus homo, versutus.

Dowiáduię się czego/ wywiáduię. Exquiro aliquid ab aliquo, inuestigo, expiscor, percrutor.

Dowierzam/ Nimium alicui credo. Præbeo me credulum.

Dowod próbá. Argumentum, documentum, probatio.

Dowod/ dowodzenie. Argumentatio, ratiocinatio, probatio, demonstratio, collectio. Dowodnie/ Authentice, euidenter, necessariè. Dowodny/ dowody máiąc. Rationalis, ratiocinatiuus, argumentalis, euidens, probabilis.

Dowodzę czego/ próbuię. Probo aliquid alicui, Conuinco, colligo, vinco, argumentis colligo.

Dowrzáły/ Benè coctus, & percoctus.

Dowożę kogo gdzie. Peruecho aliquem aliquo.

Doyná krowá/ Lactaria bos, lactans.

Doyrzáły

Dorrze/widzę dobrze. Cerno acutè. Acerrimi visus sum, lustrum lynceo visum. Cerno clarissimè.
Dorrze czego D prehendo, comprehendo visu aliquid.
Dozznawszy / czy było wiádomo. Cognito comperto.
Dozor, Inspectio, Ad ... re inspecti ne rerum suarum.
Dozorcá / dogladácz. Spectator, inspector, prouisor, curator, lustrator, arbiter.
Dozwáláiący. Concessiuus. Dozwalam czego komu / Concedo aliquid alicui, permitto omnia animi, Indulgeo precibus, suffragio alicuius, indulsit balneum fieri. Tribuo & concedo alicui multa. Dozwolenie / Permissio, permissus, m. Licentia, concessio. Facultas, venia.
Dozwolenie odeyścia / Commeatus.
Dozywotny / Aduitalitius, ad durationem vitæ alligatus.
Drab / vide Haydul.
Drábiná drabká Scalæ, arum, plur: Scala, æ.
Drebuie konia / Equum cursu exploro, exerceo.
Drág / drażek. Pertica sigillum baculle.
Drąg do ciężarow drzewniany / żelazny. Vectis, is, m. Conatum ... ligneum. Drągámi ruszam / Vecte promoueo.
Dragánt / sok. Tragacantha.
Dragmá wagá / Drachma pondus sex obolorum.
Drapánie / Frictio, fricatio, laceratio.
Drapáczká / Strigil. vel Strigilis, fem:
Drápániná postáwá Incertum. (corpus.
Drapię co / drę. Lacero, discerpo, delacero, collaceratum
Drapię się w co / Frico genu, circum frico, scalpo caput.
Drapieżstwo / łupiestwo. Rapina, raptus, m. [pacitas.
Drapieżcá / drapieżnik. Raptor, rapax. Drapieżność / Ra-
Drátwá / Acia sutoris. [Lacesso aliquem.
Draznię kogo / Irrito aliquem, aspero, exulcero; exacerbo
Drętwię / z drętwiam. Extrudo. palatum. Torporo, callum obduco. Drętwieie / twárdnieie mi skorá. Occalesco. Callesco, indurui vsu corpus.
Drętwik rybá Torpedo.
Drew szukam / Lignatum progredior, lignatum eo, mitto.
Drew szukánie / Lignatio. Drewnieię In lignum mutor.
Drewnieczy / drewnik, Lignator. Drewnisty / Lignosus.

Drgam/ Palpito. Drgánie/ Palpitatio.
Drob/ drobiazg ryby. Pisculi minuti, parui.
Drobianká/ Protrimentum. Panis intritus ceruisiæ.
Drobię co. drobno dzielę. Minutatim comminuo, concido, frango in micas, minutim.
Drobno/ Minutè, minutius, testatim. Drobny/ Minutus, tenuis, concisus. Drobniuchny/ Minutulus, perminutus.
Drobki/ droby. Trunculi superamenta.
Drogá/ Via, iter, itiner. Drog zbieżenie/ Triuium.
Drogá krzyżowa/ Quadriuium, Triuium.
Drogá torowana/ Via publica, lata, trita.
Drogi/ w cenie. Pretiosus, carus, magni pretij.
Drogo kupię/ Care, plurimo emere.
Drogo co stácuię/ Valde carè æstimo. (annonæ.
Drogość w żywności/ Caritas, difficultas, penuria, inopia
Drop/ Otis, idis, f. Tarda.
Drozd/ Turdus minor.
Drożdże/ Fæx, m. & f. Drożdżowy/ Fæcarius.
Drożdżysty/ Fæculentus, fæcatum vinum.
Drożę zboże/ wzdrażam. Incendo, excandefacio annonam, augeo, accendo pretium.
Drożeie zboże/ Ingrauescit annona.
Drugi w liczbie/ Alter, alius.
Druk/ bite księgi. Liber, charta impressa literis.
Drukárnia/ Typographium. Drukárska náuká / Typographice, es, f. Drukarz/ Typographus, Impressor excussor librorum. Drukuię/ Imprimo, exprimo, excudo literas.
Druzgocę/ Frango in minutas partes.
Drwá do budowánia/ Materia, materies.
Dryiakiew/ Theriaca. Dryiakiew polna/ Phyllanthes, n.
Drżący/ Tremebundus, tremulus, trepidus.
Drżę/ Tremo, trepido, circumtremo, contremisco.
Drzemánie/ Sopor, semisomnus, dormitatio.
Drzemię/ Dormito, soporor, dormiturio.
Drzemlik ptak/ Æsalon, vel Æsalo, onis.
Drżenie/ Tremor, trepidatio, palpitatio.
Drzewo/ Arbor, oris, f. Arbor, oris.
Drzwi/ Ianua, fores, ostium, porta.

Dubas/ połſzkutek. Scapha. Dubiel/ Cyprinus latus.
Duch/ Mens, ſpiritus. Duchowieńſtwo/ Clerus, ſtatus Clericorum. Duchowny/ Spiritualis, Eccleſiaſticus.
Duchna/ Picus nocturnus explumis.
Duchowny ociec/ miſtrz. Magiſter pietatis, religionis, virtutis.
Dudek/ Vpupa
Dudy/ *Vide* Gaydy.
Dudam/ trabię w róg Buccino, buccinam inflo.
Dunay/ rzeká. Danubius, Iſter.
Dunczyk Danus, *inde* Dania.
Durny/ *Vide* Głupi/ Fantáſtyk.
Durſzlak/ Colum argenteum, Cribrum ferreum æreum.
Duſzá/ Duch. Anima efflare animam.
Duſzacy/ Suffocans. Duſze zmárłych Duchy. Vmbræ.
Duſzę kogo/ Strangulo, intercludo, animam.
Duſzenie/ Interclusio animæ, ſtrangulatio.
Duſzenie nocne/ Suppreſſio nocturna.
Duſzkiem wypić/ Ductim bibere.
Duſzny/ z duſze. Animitus. Duſzność/ Spirandi difficultas.
Dwá/ para. Duo, bini Oratores.
Dwá dni/ Biduum.
Dwádzieściá/ Viginti dies, viceni.
Dwádzieściákroć/ Vicies. Dwá kroć wietſzy/ Duplus.
Dwieście/ Ducenti, tæ, ta. Dwieście kroć/ Ducenties.
Dwoiáki/ Duplex. Z dwoiáko/ Dupliciter.
Dwoię/ dzielę ná dwie cześci. Bipartio, & bipartior, diuido, bifariam diuido, partior ex æquo.
Dwoiſtego ciáłá/ Bicorpor, biformis.
Dwoiſty, ze dwu złożony. Duplex, geminus.
Dwor/ páńſkie mieſzkánie Aula, ædes aulicæ, domus aulica.
Dwor we wsi/ Dworzec. Prætorium.
Dworká/ Villica Dwornie/ Curioſè.
Dwornoſć/ Curioſitas. Dworzánin/ Aulicus.
Dwuletni/ Bimus, biennis. Dwumieſięczny/ Bimeſtris.
Dybię/ cicho ná pálcách ſtąpam. Suſpenſo gradu eo, ſuſpenſum pono veſtigium.
Dychawicá/ Dyſpnœa, peripneumonia, difficultas ſpiritus.
Dychawiczny/ Dyſpnoicus, ſuſpirioſus, anhelator, pulmonarius.

Dyli

Dyl/ Longurius, planca in ponte. *vide* **Deskà.**
Dylowánie/ Sepes structilis, sepimentum ta' rile.
Dym/ Fumus. **Dymię/ kopcę.** Fumo *as* Fumigo.
Dymienice/ Bubones, *m. plur* **Dymnik** Fumarium.
Dymny/ Fumidus, fumiter ignis.
Dyptan biały náśzy/ Dictamnum album.
Dyszę/ Anhelo, ducit spiritum ex cursura. **Wdyszał się.**
Dyszenie/ tchnienie. Anhelatio.
Dyszel/ Temo, *onis, m.*
Dyskurß/ *vide* **Vważánie/ Rozważánie.**
Dyskuruię o czym Ratiocinor, discurro.
Dzban miárá *vel* **Dzban piwá/ miodu/ rozmiar/ gárniec/** Fidelia, *vel* Multis ndonum congialem tib', &c Cirnea, Vini meri cirn a m el il i. **Dzbánek/ dzbánuszek.** Urnella, *vel* hirnella, Vrnula fictilis, vrceolus.
Dżdżáwy/ Pluuialis annus, pluuius. *adiect:* Imbricus Auster
Dżdżownicá glistá ziemna. Lumbricus.
Dżdżownice gwiazdy/ Hyades, *f.*
Dżdży się/ Coelum est pluuium. [tauus.
Dziad. dziadek staręk. Auus, Proauus, Abauus, Atauus, Tri-
Dział/ dzielenie. Partitio, distinctio, diuisio.
Działam co/ *vide* **Czynię.**
Dziáło/ Tormentum, fulminea machina.
Dziánká/ dziana szátá. Nexilis vestis, tunica texta.
Dziany/ Textus, Textile stragulum.
Dziarstwo/ Tophus, *m.*
Dziárstwisty/ Tophaceus, tophinus.
Dziąsłá/ Gingiuæ, gingiuula.
Dziczeię/ Efferor, *aris.* Degenero in feritatem.
Dziczyzná/ Aprugna caro.
Dzieci/ Liberi, pignora, soboles.
Dzieciątko/ Puerulus, puellus, puer.
Dziecinienię/ Repuerasco, fio puer.
Dziecinnie/ Pueriliter. **Dziecinność/** Puerilitas.
Dziecinstwo/ Pueritia, infantia.
Dzieciol/ Picus **Dzieciuch/** Puerilibus moribus præditus a- [licui.
Dziedzic/ Heres. **Dziedzictwo/** Hereditas.
Dziedziczę/ Hereditatem capio, obeo, adeo, Succedo heres.
Dziedzi-

Dziedziczenie/ Cretio. Dziedziczny/ Hereditarius.
Dziedziczna włość. Prædium, hæredium. [oleum.
Dziegieć/ Pix liquida betullæ a tustæ, Sutoriū vnguen, Betul-
Dzięgiel ogrodny/ Panaces, cis, Angelica.
Dzięgiel cudzoziemski/ Smyrnium.
Dziegżna/ Parulis, idis, f.
Dzieje sieci/ Necto retia.
Dzieje sie/ Fit:
Dziejopis/ Historicus, conditor Historiæ. [rice, es.
Dziejow księgi/ Acta, monimenta. Dziejow pisánie/ Histo-
Dzięka/ abo dzięki. Grates, gratiarum actio.
Dziekan/ Decanus Ecclesiasticus.
Dziękuję komu/ Gratias alicui habeo, Reddo alicui gratias.
Dzielca/ ten co dzieli. Distributor, partitor.
Dzielę co/ rozdzielam. Diuido, tribuo, partior, facio partes.
Dzielę co od czego Distermino, pirimo, discerno, discrimino, distinguo. Dzieło/ Actus, facinus, opus.
Dzień/ Dies, diurnum spatium. Dzień národzenia czyiegoś/ Natalis dies. Dzień nieszczęśliwy/ Dies funestus, infaustus. Dzień sądowy/ Dies fastus.
Dzień wolny od iákiey roboty/ Feriæ.
Dziennik/ Ephemeris, idis, f. Dzienny/ Diurnus.
Dzierlatka/ Galerita, Galericus.
Dzierżáwá/ máiętność Possessio.
Dzierżawcá Possessor. Dzierżę co/ Vide Trzymam.
Dziesiątká część czego Decumum.
Dziesiątek/ Decas, adis. f. Dziesiątnik/ Decurio.
Dziesięciná Decimæ. f plur. Decuma, æ.
Dziesięcinę dáię/ Decimas do.
Dziesięcioráki/ Decuplus. Dziesięćkroć/ Decies.
Dziesięć tysięcy liczbá/ Myrias, adis, f. Decem millia.
Dziewanná/ ziele .A. Verbascum.
Dziewczę/ dziewczyná dziewecká. Pupa, puella, pupilla, puellula. Dziewczęcy/ Puellaris.
Dziewicá pánná/ Virgo, nescia viri.
Dziewictwo/ pániеństwo. Virginitas, pudor.
Dziewiczy/ Virginalis, virgineus.
Dziewięć/ dziewięcioro. Nouem, Noueni anni.

Dziewięćdziesiąt/ Nonaginta.
Dziewiędziesiątoletni/ Nonagenarius. Dziewięćkroć/ Nonies.
Dziewięćset/ Nongenti.
Dziewięć sił/ ziele. Chamæleon, Briareus,
Dziewierz/ Leuir, Frater mariti. Dziewiętnasty/ Nonus decimus, vndeuigesimus. Dziewká Femina.
Dziewosłab/ swát/ drużbá. Pronubus.
Dziewosłebię/ Pronubo, as. sponsam adduco.
Dziewosłebicá/ Swáchná. Pronuba.
Dzieżá korytko od ciástá Mactra, æ. Dziki/Ferus, Fera capra,
Dziki mąż/ Satyrus, semihomo.
Dzikość/ Feritas.
Dzikiem czynię/ Effero. as. Dzionek/ Diecula.
Dziś/ dziśiá. Hodie Dziśże/ dziś. Ocius.
Dziś trzeći/ czwarty dzień. Nudius tertius.
Dziśieyszy/ Hodiernus.
Dziúr w drzewie/ dup. Antrum exesà arboris.
Dziubás Vide Piszczek. Dziubię/ Rostro, as. Pinso.
Dziurá/ Foramen, rima, concisura.
Dziurawię/ Pertundo, perfodio, perfero.
Dziuráwieię/ Fistulo, as.
Dziuráwy/ Pertusus, rimosus, perforatus.
Dziurkowáty/ gębczásty. Fistulosus, fungosus, multiforus, pumicosus.
Dziw rzecz dziwna. Mirum.
Dziw/ aliter. Strách/ & Dziw táko. Immane! immensum, mirum quantum. Dziwáctwo/ Mirositas.
Dziwak/ Mirosus, intractabilis.
Dziwnie/ Admirabiliter, mirificè, mirum in modum, miris modis. Dziwność/ Admirabilitas rerum cœlestium.
Dziwnostrászny/ Monstrosus, prodigiosus, portentosus.
Dziwny/ Mirus, mirabilis, mirificus, pernimius, admirabilis, admirandus. Dziwowánie/ Admiratio, admirabilitas, miratio. Dziwowisko miejsce ku pátrzeniu. Theatrum, forum, spectaculum, Scena.
Dziwuię się/ dziwno mi. Miror, admiror, demiror.
Dzwiek Sonus, strepitus.
Dźwigam/ Baiulo, attolo humeris. Dźwigánie/ Baiulatio.
Dzwon/

Dzwon/ Campana, Nola, æ. Dzwonek/ Tintinabulum, Campanula. Dzwoniarz/ dzwonnik Tintinnaculus. pulsator æris, tinnuli, motor, agitator campani, à campanis.
Dzwonię Pulso tintinabulum, sonat æs, tintinnire.
Dzwonienie/ Pulsus æris.
Dzwonki ziele P. Marzey dzwonki/ Hypericum, Chamæpitys Dzwonki czerwone wielkie/ Ascyron.
Dzwonny/ Campanisticum.
Dzwonnica/ Turris templi, campanile.
Dzwono v koła/ Pars canthi ligneí compactilis.
Dzwono ryb/ Segmentum piscis.

F A R.

Facalet/ Vide Chustka do nosa.
Fajka/ piecyk żelazny. Foculus. Fajerka stołowa do grzania potraw. Batillum in mensarum, Craticula, m.
Fała Vide Nawalność.
Fałd/ fałda. Stria. Fałdowanie/ marszczenie. Structura togæ. Fałduję/ Strio, as.
Falit/ nie słowny kupiec. Fraudator creditorum.
Falsz/ nieprawda. Falsum, subst. Falsitas.
Falszerz/ testamentowy Testamentarius, subst.
Falszerz monety/ Paracharacta, adulterator monetæ.
Falszuję/ Adultero ius, suppono & subijcio testamenta. Corrumpo literas, Vitio, as. pondera, monetam.
Falszywa moneta złoto Ærosum aurum, ærosa moneta.
Falszywie/ Faldò, mendosè, fabulosè, falsè.
Falszywy/ fałeszny. Fallax interpres, Falsus codex, falsæ literæ, Adulterinus nidus.
Familia/ Domus nobilis, Genus, Gens, Prosapia vetus, Familia consularis, prætoria honesta.
Fant/ zakład Res pignus.
Fantastyk/ Imaginosus, opinator.
Fantastykuję/ Imaginor figmenta vana.
Fantazya/ Phantasia, vanæ finguntur species.
Fara/ Kościoł Farski. Vulgò Parochiale templum, Curiale templum.
Farba na jakie kolwiek rzeczy/ Color.
Farba malarska Pigmentum, tritor colorum.
Farba biała/ rzadka. Color lentus, surdus, obsoletus, dilutus,

dilutus languidus. Farbá jáſná. Color ſatur, ſuauis, viuus, floridus. Farba farbierſka/ Succus infector.

Farbę trá[illegible]/ Decoloro. Farbiernia/ Tingentium, tinctorum officina. Farbierz/ Tinctor, offector.

Farbowánie/ Tinctura, tinctus, *us.*

Farbowány/ Infectus, tinctus, fucatus, coloratus.

Farbuie/ Coloro, inficio lanas, capillos, tingo, fuco lanam.

Farmuſzka gramatká. Offa, offula, in[illegible]um.

Fartuch weſki/ Ventrale, *n*

Fáſa wielka/ Dolium. Fáſzka/ fáſeczká. Lagena picata, gypſata.

Fazya / *Vide* Bázáut.

Febra/ *Vide* Gorączka.

F[illegible]ezya/ Veſtis exterior, ſuperior.

Feſt/ ozień w[illegible]ſoły/ publiczny. Solennitas, ſolennia, *orum.* Solenne feſtum.

Figá drzewo/ Ficulnea arbor, fici arbor.

Figa owoc. Ficus, *f.* Figá leśná. Caprificus, *f.*

Figa ſucha/ Carica, arida ficus.

Figę komu pokázáć/ Medium oſtendere vnguem.

Figi opátruie/ Caprificor.

Figlarz/ Hiſtrio, mimus.

Figluie/ Obludo, iocor, ſcurror, geſticulor.

Figo[illegible]ka ptak. Ficedula, Galbula.

Filar kámienny *Vide* Słup kámienny.

Filar murowány/ Columna ſtructilis.

Filarem podpárty/ Columnatus.

Filozof/ Philoſophus, Magiſter virtutis, Doctor ſapientiæ.

Filozofia/ Philoſophia ſtudium ſapientiæ, Cognitio optimarum rerum.

Fiiołek/ Viola, viola alba.

Fiiołki brunatne/ żołte. Viola purpurea, lutea, flammea.

Fiiołkowy ogrodek/ Violarium.

Firanki/ Velum plicatile ſtriatum, Cortina ſtriata.

Fladet/ Criſpum lignum, Acer criſpa.

Fladrowáty/ Vnla im criſpus, tigrinæ menſæ.

Flak flaki. Omaſum, Ventriculus animalis.

Flaſza/ Oenophorum. Flaſzeczká/ Lagencula.

Flegmá/ Pituita, humor frigidus & humidus.

Flegmiſty/ Pituitoſus, Phlegmaticus.

Fleytuch/

Flertuch/ Linamentum. Deraſa linteorum languo.
Flis ßkatnik. Helciarius, Ratiarius.
Foldruię/ foldrowánie *Vide* Inſtyguię.
Folgá/ *Vide* Ożenie/ folgá pod kamień drogi/ Subſtratum gemmæ.
Folguię komu/ Parco teneris.
Foluß blecharſki młyn Pila fullonica.
Folwárczek/ Prædiolum. Folwark/ Prædium, rus fundus.
Forboty/ *Vide* Boronki.
Formá/ *Vide* Kßtałt/ formá gárncarſka/ Problaſma.
Formowánie/ Conformatio, modificatio, Figuratio.
Formuię co/ Formo, conformo, configuro, modificor membra.
Fortá/ *Vide* Drzwi.
Forteczá/ *Vide* Twierdzá.
Fortká/ Portula. Fortuná Bogini/ Fortuna Fors.
Fortuná/ grá Sors auſpicium.
Forytarz/ Aurigæ adiutor. Forytarz czyi. Promotor.
Forytuię kogo/ Promoueo, augeo, orno honoribus.
Framugá/ Crypticí arcus, Arcus cæmentitius
Fránca/ Lichen, *onis*, *m* Mentagra, Morbus Gallicus.
Frant/ Sycophanta, graphicus nugator.
Frantuię/ *Vide* Zártuię.
Fráſobliwie/ Solicitè, anxiè. Fráſobliwość/ Anxietas.
Fráſobliwy/ Solicitus timor, mens, dolor, Anxius curis.
Fráſuię ſię/ Sum ſolicitus. Angor me adficit, affticto me, ſolicitudo me ſtimulat, conficit, afficit.
Fráſunek/ troſká/ kłopot. Anxietas, ſolicitudo, angor.
Fráßká/ Nugæ, meræ nugæ.
Fraucmer/ mieyſce. Gynæceum.
Fredźla Limbus veſtium & periſtromatum.
Frycerká/ Amatrix. Frycerz/ Amator mulierum, Nepos Veneris.
Frymark/ *Vide* Zamiáná:
Fryßt/ wytchnienie zmowne w potyczce. Induciæ, Belli feriæ, Diludium.
Folgowánie w drzewie/ w kámieniu. Cubilia tignorum, lapidum.
Fuk/ fukánie. Obiurgatio, conuicium. Fukam/ trząſkam. Clamosè obiurgo. Fukliwy/ Obiurgatorius.
Fundácya/ Funduß. *Vide* Dochod.

Fundator/ ktory zbudowal. Fundator, conditor, auctor.
Fundator Zakonu/ Parens, conditor, auctor religioni ordinis.
Fundowe sie m. z zym. Fundata legibus ciuitas.
Funt/ Libra, bra, m. libra pondo
Funtowy. Librales, librale pondus,
Fura woz iedeen czego. Vehes, vehis, f.
Furá furlon Vectura, Pro vectura soluere.
Furman/ Vector. Furmánie/ Facere ex reo vecturam.
Futro/ Pelles ferarum, Pellicium, stragulum, Vide Kozuch.
Futrzowánie scian, izby z drzewa. Intestinum opus, tabulatio. Futrzyte/ laoz z drzewem sciány/ Crusto, as.
Fuz/ Magma, atis, n. Fraces, Fæx olei.

G A

GAbam Inquieto, lacesso, vexo, turbo.
Gabanie/ Tentatio morbi, vexatio, molestia.
Gác Strata viarum in paludibus.
Gace/ st... viam paludem.
Gacie/ fámurały. Feminalia barbarica, Sarabara; crurum operimenta.
Gadacz/ przegádujacy sie z kiem. Disputator.
Gadam/ mowie. Vid. Rozmawiam.
Gadka/ Aenigma, Quæstio.
Gadzina/ gad. Repens, repens animans. Vide Robactwo.
Gagatek kamien/ Gagates m.
Gaie jad/ Indice iudicia.
Gaiet/ Vide Las/ Lasek.
Gaiowy/ lesny. Siluarius, custos nemorum, Lucarius.
Gaiowy/ ... Nemorensis nemorensis mel deterrimum
Galant gladysz/ Munditiarum lautitiarum q; studiosissimus & expolitus vita atque cultu. Concinnus, politus, comtus, scitus, scitulus Bellus.
Galareda Ius conditum. gelatum, Tucetum.
Galas/ Dibionia cudzoziemska. Galla.
Galas zielona Frons, dis. f. Brachium arboris.
Galaska/ Ramulus, ramusculus, surculus.
Galaska z owocem/ Termes, itis, m.
Galban drzewko/ Stragonitis, f. Metoplum, n.
Galbanowy sok/ Galbanum, succus ferulæ Syriacæ.

Galk

Gale pile' nádáie pilę. Protendo manu præbeo pilam.
Gale co komu/ tr. ná kogo. Suffragor velificor.
Galeczka/ Globulus, orbiculus, pilula.
Galek grá/ Sphæromachia, globuli vitrei, Ludere globis, globos torqueo.
Galera/ Triremis, f. Gálezi obćinánie/ Frondatio.
Gáłezie pußczam/ Frondeo, frondesco.
Gálezisty/ kolcháty. Frondosus, ramosus, Sarmentosus.
Galgan/ Cyperus Babylonius, Galanga vulgaris.
Gałka/ Globus, sphæra. Soliditas rotunda.
Gamrat/ Amator venereus, riualis, procus.
Ganek gániczek Pergula
Gangrena/ Vide Martwiemie członká. [peror.
Gániamie/ Male audio, venio, cado in vituperationem, vitu-
Gániciel/ Vituperator Philosophiæ, reprehensor Academiæ.
Gánie co/ Culpo aliquid, aliquem reprehendo, vitupero, im-
Gánienie/ Vituperatio, reprehensio. [probo.
Garb Gibbus, m. Tuber cameli, n.
Garbáty/ Gibber, gibberosus, gibbosus.
Garbarz/ Coriarius, confector coriorum.
Garbuie skory/ Depilo pelles, subigo pelles.
Gardlá bolenie/ Vide Gromiáncya.
Gardlá wśćie/ Curculio, frumen, fauces.
Gardłem karáć/ Vide Karze kogo gárdlem.
Gárdło/ gardziel Guttur, uris, n. Gula.
Gardło w ptaká/ Ingluuies. Auium vesica in gutture.
Gárdłowáty/ Gutturosus.
Gárdłuie/ Vita non parco. Vitam non parco perdere.
Gárdzą mną/ Veni in contemptum, in contemptionem.
Gárdząc. Contemptim.
Gárdzę/ pogardzam. Aspernor, abijcio, contemno, despicio, despicior, sperno, dedignor.
Gárdzenie/ Vide Pogardzanie/ Wzgárdá.
Gárdziciel/ Contemptor, spretor.
Gárgárzym/ gárdłá płokánie. Gargarizatio.
Gárgáryzuie/ Gargarizo, colluo guttur aliquo humore.
Gárnce robię/ Fingo poculum de humo, figuram exerceo.
Gárncowy do gárncá należący. Ollaris.
D ij Gárncowy/

Gárncowy/ gárncowy miáry. Congialis.
Gárncárski/ Figlinus, figularis.
Gárncárski ryn-k/ Forum figlinum.
Gárncarz/ co robi zdun. Figulus.
Garne co do siebie/ Verro aliquid versus me, attraho aliquid.
Gárne się/ Manibus pedibusque conor.
Gárniec gárnek gliniány. Olla, Hirnea fictilis.
Gárniec miedziány/ Cacabus ftaneus, Cacuma.
Gárniec ná nogách/ Chytropus, Olla pedibus fulta.
Gárniec/ miárá mokrych rzeczy. Congus.
Gárniec winá/ oliwy. Congiarium.
Garść v reki/ pięść. Pignus, *m.*
Garść ziela/ Scopa manualis herbæ, Fasciculus.
Garść zboża vżętá/ Manipulus;
Garstká/ Pugillas. Garściány/ Manualis scapus.
Gás ná kogo/ Impetus in aliquem per tenebras.
Gąsię/ Pullus anseris, anserculus;
Gąsienicá/ Conuoluulus, Voluox.
Gąsior/ Anser mas. Gąsior więzienie. Columbare
Gáśnę/ Extinguor. Gáśnienie/ Extinctio.
Gąszcz/ Ius spissum.
Gászę/ Extinguo. Gászenie/ Restinctio.
Gáwron/ Cornix frugiuora, nigra.
Gay dąbrowá. Nemus, *oris, n.* Saltus, *us. m.*
Gáydá/ dudá. Vtricularius, Pithaules, *æ. m.*
Gáydy/ dudy. Tibia vtricularis.
Gdácze kokosz/ *Vide* Kwoká.
Gdakánie/ Singulatus, *us,* Glocidatio.
Gdulá/ gruszká. Pyrum cucurbitinum, Pyrum librale.
Gdy/ kiedy. Postquam, vbi, cum quando.
Gdy/ *Vide* Poniewaz.
Gdzie/ Vbi vsquam, quopiam. Gdziekolwiek/ Vbicunque.
Gdzie indzie/ Alibi, alias, alio, aliorsum.
Gębá/ Os, *oris, n.* Bucca.
Gębá delikácká páńska/ Palatum doctum & eruditum, Gula.
Gębiásty/ Buccis fluentibus.
Gębká/ Spongia. Gębczásty/ Spongiosus.
Gębkarz/ co gębki zbiera. Spongiarius.

Gębkowy/

Gebkowy kámień/ Spongites, *a. m.*
Gędel *vide* Gram ná lutni/ ná kornećie.
Gęgánie gęśi/ Clangor anserum, Gratitat, gangrit anser.
Gęgnię w mowie/ De nare loquor.
Gęś náśká/ Anser. Gęś cudzoziemská Chenalopex, *cis, f.*
Gęśi/ Anserinus. Gęśi kociec/ Chenobiscum.
Gęśia wyká/ groch wilczy. Eruum.
Gęściele/ gęstnię rzadkie rzeczy. Crassesco in nubes, denseo, *es.* Coëo in densitatem.
Gęsto/ gćisto. Spisse, confertim, dense.
Gęstość miekkich rzeczy/ Spissitudo, spissitas, densitas.
Gęstwá/ zároślina. Tesqua, *n. plur.* Saltuosa loca, saltus est densitas arborum.
Gęsty/ Densus, spissus, solidum ferrum.
Gibam/ Lento, lentare remos, *id est, inflectere.*
Gibam się/ przegibam się. Arcuor, Arcuatim repit.
Gibki/ Lentus, lentæ virgæ, lenta salix, Flexibilis.
Gibki iestem/ Lentesco.
Gibkość/ Lentitia virgarum, flexus membrorum.
Gielda *vide* Gospodá pospolita/ Kárczmá.
Gieradá/ sprzet żeniń. Supellex vxoris.
Giermak/ Epitogium plebeium.
Giermek/ Armiger, scutigerulus, Puer telifer.
Gierzß/ gier. Hipposelinum agreste, olus atrum.
Gil/ ptak. Erithacus, rubecula, Phænicurus.
Ginę/ Pereo, dispereo, intercido, intereo, Depereo.
Gips/ wapno. Gypsum. Gypsowány/ Gypsatum opus.
Gipsuię/ Gypso, oblino.
Gisser/ odlewácz wßystkich rzeczy z kruszczu. Fusor.
Glab/ Caulis, *m. vide* Lodygá.
Glabiásty/ Surculosus, caulodes, Surculaceus.
Glabieię/ Caulesco. *Vide* Wyrástam.
Gładki w dotknieniu/ Læuis, lenis, Læue poculum.
Gładki/ nie obrosły. *Vide* Goly.
Gładki ná weyrzeniu/ *Vide* Krásny/ Ozdobny.
Gładki do słuchánia/ Limatus, polita oratio, rotundus Orator.
Gładko co robić/ Limate, polite, ad amussim, ad vnguem, Concinnè, compositè, concluse, rotunde dicere.

Gładkość/ *prop.* Læuitas, læuor.
Gładkość mowy/ ęl gantia, concinnitas, splendor, concinnitudo, compositio leuis.
Gładnieię *prop.* Glabresco, leuigor.
Gładnieię/ krasnym się ستać. *Vide* Krasnieię.
Gładzę rzecz chropáwę. Polio, læuigo aliquid, Læuo, deiæ ... robur. Gładzenie/ *prop.* Politura, læuigatio, ... uminatio gemmarum, marmoris.
Gładzony/ Politus expolitus, læuigatior, *à Læuigatus*, Limatus, Expolitus liber pumice.
Glanc/ Nitor, candor, polimen splendor.
Glancowny/ Exluminatus, splendidus, nitidum ebur.
Glancuię/ Splendidum reddo, do in splendorem aliquid.
Głaskanie/ Mulcedo, *f.* Attrectatio, permulsio.
Głaskliwy/ Dumabilis, tractabilis.
Głaszczę kogo/ Mulceo, demulceo, permulceo.
Głęboko/ Altè, altius imprimere sulcos, profunde.
Głębokość/ głąb. Profundum, *subst.* Profunditas, Gurges, Altitudo gurgitis Fastigium fossæ, scrobis.
Głęboki/ Profundus, altus, prælatus fluuius, Penitus.
Glegoce gárnice otrzacy/ Bubit áphora Glegoce bocią/Ciconia ... Glegotanie/ Plaudit ciconia rostro.
Glejt/ zełámy list. Literæ moratoriæ, Saluus conductus, *Latinè*. Fides publica.
Glina/ Argilla, lutum. Gliniány/ Argilaceus, fictilis vrna.
Gliniásty stárek/ Lateramen.
Gliniásty grunt/ Argillosus colis. Gliniásty koń/ Argilaceus. Gliniá czerwona. ludrską náska. Rubrica.
Glistá wszywácie/ Lumbricus. colubra cæca.
Gliſtá ziele. Santonicum, semen tua, Absinthium.
Glisnik morski mech korálowy. Coralina.
Glisty nám/ Vermina, *u.*
Głod/ Fames, *is. f.* Rabies edendi.
Głodny/ głodzien. Famelicus, fame perditus, enectus, confectus. esurio. *onis, m.* Głodny iestem Fame enecor.
Głodzę morzę głodem *Vide* Morzę kogo/ Wymorzyć.
Głodzę/ glodam. Rudo lentem dente, Teruntur equi dente ... frena.

Glog/ chrośćina. Oxyacantha, Spina alba.
Glog drzewo/ Cornus fœmina, Sanguineus frutex.
Glos/ Vox clara suauis, sonora. Glos wydáć/ ... sonum, vocem. Glośno/ Clare, summa voce, clare ... .
Glośny/ Canora vox, clarus amor, sonora cythara.
Glosu odbijánie/ odgłos. Echo. Glos rozumny/ Vox articula. Glos nierozumny/ Vox confusa.
Glośá/ Calent rumores. Glośe/ Vide Rozgłáśam.
Glowá/ Caput, n. Sinciput. Glowácz/ wielkogłowy. Capito m. Glowácz ryba/ Mugil, Squalus. Glowiasty/ Capitatus clauus. Glowicá v czego/ Capitellium. Glowiżná świnia/ Sinciput aprugnum. Glowká/ głowiczká. Capitulum, Operto capitulo bibunt. Glowká czosnku/ cebule/ ⁊c. Bulbus, m.
Glownia gászona/ Titio, m. Glownia żywa/ żarzystá. Titio, m. Glowny/ Vide Mężoboycá.
Glowny/ do głowy należący. Cephalicus.
Glowny/ ná gárdło stoiący. Capitalis aduersarius. capitale crimen. Glowy bolenie/ Cephalæa, grauedo, grauitas capitis. Glowy bol od pijáństwá/ Crapula.
Glowy bolenie cierpiący/ Grauedinosus.
Glowy podługowátey/ Cilo, onis, m.
Glowy mocney/ Crapulam nō sentiens, & ebrietate resistēs.
Gluch/ głuszek Surdaster. Glucho/ Surdum spirare.
Glucho o tym mowią/ Perobscura est fama.
Gluchotá/ Surditas.
Gluchy/ Surdus, captus auribus, auditu caret.
Glupi/ adiect. Stultus, delirus, fatuus, morus, excors, vecors, stolidus. Stupidus, insipiens, demens, amens.
Glupi iestem/ Quicunq; sunt, fuere, futuriq; sunt post hac stulti, stolidi, fatui, fungi bardi, solus ego omnes longe antecedo stultitia. Glupiec/ substant. Caudex, icis, m. Stipes, truncus. Glupie/ Stultè, fatuè, insipienter, infulsè.
Glupieie/ głupie się sprawuie Fatuor, moror, aris.
Glupiomowność/ Stultiloquium, stultiloquentia.
Glupiomowny/ Morologus homo.
Glupstwo, Stultitia, fatuitas, inscitia, insulsitas, desipientia, secordia, Stupor in verbis.

Głuszec ptak/ Tetrao, onis, m. Głuszeie/ Surdesco.
Gmatwam/ Conuoluo verba, herbam.
Gmerzący w ziemi/ Scalpuriens.
Gmerze vide Gierzebie w piasku/ pyszcze.
Gmin vide Gromada/ Pospolitwo.
Gniadie/ gniote. Premo, Arctè aliquid premo.
Gnie co/ vide Nagniam
Gniady/ Castaneus, obscurus, fuscus.
Gniazdo ptaße/ Nidus, cunabula auium.
Gniazdo/ aliter. Seminarium, propago liberorum.
Gniazdoß ziele/ Cynomorion, n. Dentarla maior,
Gnida/ Lens, dis, f.
Gnidoß ziele/ Staphis agria, pedicularis herba.
Gniew/ gniewliwość. Ira, iracundia, Furor.
Gniew gniewanie. Iracundia, vlciscendi libido, ira, rabies, insania io, bilis, atrá bili percita est
Gniew wyrzucam na kogo/ Erumpo in aliquem stomachū, iram emouere in aliquem.
Gniewam kogo/ Concio iram. Concio aliquem in iram.
Gniewam się/ Irascor, absolutè Indignor, stomachor.
Gniewam się bardzo/ Ardeo iracundia, inflammari, efferri iracundia. Incendor ira.
Gniew vśmierzam/ Iracundiam cohibeo, contineo, remitto.
Gniewliwie/ Iracunde, indignabunde, infensè.
Gniewliwy ładowity. Iracundus, iræ plenus, stommacholus, rabiosus. Gniewno mi/ Subirascor.
Gnieździe się/ Nidifico, nidulor, inde, Nidificatio. [cesco.
Gniie. Putresco, computresco, putreo, fracceo, fracesco, mar
Gniotę/ Subigo, & Depsò, & condepso farinam, Masso as.
Gniotka/ Depsti ius panis, Copta, æ. Depstus.
Gnoiący/ iak masć gnoiąca. Septicus.
Gnoię/ zgniło czynię. Putrefacio.
Gnoię rolą/ Stercoro agrum. Pingui fimo saturare solum.
Gnoię ranę, wrzod. Emargino vlcera.
Gnoię aliter zgnoić kogo. Carceri in perpetuum includere.
Gnoiek/ de homine. Fimeti incola.
Gnoienie roley/ Stercoratio.
Gnoiowisko/ Sterquilinium. Gnoiowki/ Grates stercorariæ.
Gnoisty/

Gnoisty / nagnoiony. Stercoratus, stercorosus.
Gnoy wßelaki Fimus turdorũ, pecudũ, Merda, æ. Stercus.
Gnoy bydlecy / wołowy. Bolbitum Editus boum.
Gnoy do naprawy ogroda ziol / drzew. Lætamen. n.
Gnoy myßy / Muscerda, æ. Fimus murinus.
Gnoy swini / Succerda, æ.
Gnusnieie / leniie Torpeo, torpesco marceo, marcesco, pigresco, tardesco, Lenteo, es. Gnusno / Ignauè, ignauiter, desidiosè, segniter Gnusnosć / lenistwo. Desidia, desities, socordia, segnities, inertia, ignauia, tarditas, torpor, mẽtis.
Gnusny / Piger, ignauus, iners, segnis, deses, idis, oscitans, languidus, desidiosus, socors, marcidus,
Gnop / Scalprum, crepidarius cultellus.
Godlo / Symbolum, tessera.
Godlo aliter Signum, Pastorale canit signum.
Godlo o przyßłych rzeczach / wroßka. Omen.
Godna rzecz. Vide Przystoyna rzecz.
Godnie / Dignè, licitò. Godnosć / Dignitas, Vide Vczćiwosć.
Godnosć Krolewska / Principatus regius.
Godny / Dignus. idoneus, perdignus tua amicitia.
Godownik co sprawuie / Dominus nuptiarum, Dominus conuiuij. Godownik / gosć na weselu / Conuiua.
Godowy / weselny Nuptialis, coniugialis.
Goduie / na weselu iestem v kogo. Ceno apud aliquem in nuptijs. Goduie / gody sprawuie. Nuptias celebro, Adorno nuptias. Gody wesele nowożeńskie. Nuptiæ, solennia nuptiarum, Nuptialis cœna.
Gody / swięta Narodzenia P. Vide Narodzenie Pańskie.
Godzę na co / na kogo. Capto aliquem, intendo aliquo animũ
Godzę się na co / do czego. Sum natus, aptus, idoneus, accommodatus ad aliquid,
Godzi mi się co / Licet, licitum est, ius est, fas est, ius habeo.
Godzi się iuż pić wino / Maturum potui vinum.
Godzina / Hora. Horarium spatium.
Godzinki P. Maryiey. Officium B. M. V. Preces horariæ: Liber continens Horas B. M. V.
Goi się rana / Sanescunt vulnera, vlcera, Sanescit, coit cicatrix, Sanescit vulnus, Consanescit, consanantur plagæ.

Goię/ Sano, præsano, curo. Gnoiſty/ Sanabilis.
Gola/ ze Negeli co leży. Apertum, patiſſant.
Golab domowy/ Columbus.
Golabie/ golabiatko. Pipio, onis, m. Pullus columbæ.
Gole kogo/ Rado, raſico barbam, Tondeo, attondeo Ritſtim,
Golebieniec/ Periſtereon, onis, m. Columbarium.
Golen/ Crus, ris, n. Tibia. Golenie/ Ratura.
Golizna/gole pole. Glabretā, glabrentia loca, Campus purus
Gołoce/ obieram. Nudo, as. Priuo, ſpolio ornamentis operibus, omni argento.
Golowas/ młodzik. imberbis, impubis, impuber.
Goły/ geluchny gladki. Glaber crure, implumis pullus, auis.
Gomołka/ Caſeus cylindraceus formula.
Gomoły/ Mutilus cornibus aries.
Gomon/ vide Poſwarek.
Gon/ vide Gonienie/ Vciekanie.
Gonię na co/ Accerſo mihi aliquid mali. Quæro inimicitias. Sero lites, diſcordias.
Gonię na oſtre/potykam ſię kopija. Diris armis concurrere. Concurro tereo. Gonię do pierſcienia. Decurro.
Goniec/ Veredarius, Nuntius celer.
Gonienie/ ścigánie. Conſectatio, Inſecutio.
Gonitwá zbiiánie ſię/ igrzyſko. Certamen, Decurſus, us. Lucrum certamen, Halticę ludi, curule certamen.
Gonitwe czyniący/ Celetizontes Andabatæ.
Gonitwy mieyſce/ Decurſorium, Catadromus, Campus Martius.
Gont ſzkudłá. Scandula.
Gontowy dach/ Scandulare tectum.
Gorá/ Mons, m. Gorá nadmorſka/ Promontorium, acroterium,
Goraco/ Ardenter, Æſtuoſius.
Goraco gorliwie, Feruenter loqui, incensè & inflammanter, pathetice, ferner & ardenter, causas agere.
Goracość/ Æſtus ſolis flammæ, Ardor, feruor ſolis.
Goraco mi/ Æſtuo, vror calore, Feruesco, Laboro æſtu.
Goracy/ proprie Feruidus, feruens, flagrans, torridus aër, torrens, æſtuosus Auſter, Aeris, ignis, ſol.
Goracy/ tr. gorliwy. Acer, acris. Calide iuuentus, vehemens oratio, flagrans cupiditas.

Gorączká/ Febris, febricula, Leuissima febris.
Gorączká ćiężka Causones, ardens, flagrans febris.
Gorączká śie źżi/ Intenditur, increſcit febris.
Gorączká vſtáie/ Decreſcit, leuatur, minuitur, remittit, decedit febris. Gorączká vſtáwna/ Hectica.
Gorączkę máin/ Febrio, febricito, habeo febrim, iactor febri.
Gorczycá biała/ Eruca hortenſis.
Gorczycá/ *absol.* Sinapi, *n.* Sinapis, *f.* Sinape, *n.*
Gorczycá polna/ Eryſimon, Irio, *onis.*
Gore gorzeie/ pala śię. Ardeo flagro, vror, igneſcit omnis materia, Candeo, ferueo, *es*, Dominatur flamma.
Gorliwość gorącość vmyſłu. Feruor mentis, ardor animi, Flagrantia mentis.
Gorliwość o rzeczy Boſkie/ Zelus, *m.*
Gorliwy o Boże cześć/ ardens propugnator religionis, Eccleſiæ, honoris diuini, Zelotus.
Gorliwy ieſtem o Boſkie rzeczy/ Zelo diuino moueor.
Gornik co w gorách paśie/ orze. Petro, *nis*, Rupicees, *etiam dicuntur iidem. à rupibus, quam incolunt.*
Gorny wzgorze badacy. Superus, ſupernus.
Gorny na gorách mieſzkáiacy. Monticola, montiuagus, montanus.
Gorſzacy/ *vulgò* Scandaloſus, *Latinè*, Mali exempli homo.
Gorſze co/ Multo deterius Gorſze ludzie/ Scandalizo, Exemplo ſum malo. Gorſze śię z kogo/ Tangor exemplo alicuius, Gorſzeie/ Deterior fio.
Gorſzy/ Peior, deterior.
Gory gorzyſte mieyſce. Montoſa regio, Montana, *orum*, (*ſubſt.*
Gory/ gdzie kruſzce/ ſol ꝛc. kopią. Fodinæ argenti, auri, plumbi, ſalis, Metalla aurifera.
Gorycżká ziele/ Gentiana.
Gorzałká ákwáwitá/ Vinum crematum, vinum igni eliquatum.
Gorzey Peius, deterius.
Gorzki/ Amarus cortex, bacca. Gorzkliwy gorzkáwy/ Subamarus. Gorzkne/ gorzkieie. Amareſco, inamareſco.
Gorzko/ Amare. Gorzkość. Amaritudo, amaror, *m.* amarities.
Gorzyſty/ Montoſus, iugoſus, Arduum, *n.*
Gość ná bieśiedzie/ Conuiua, hoſpes, pranſor.

Gośći

Gość/ *aliter.* Et Gościem ſtoie v kogo/ Hoſpes, diuerſor, interuentor, aduentor.
Gośćinność/ gośćinna ochota. Hoſpitalitas.
Gośćinny/ człowiek/ ludzki/ rad gośćiom. Hoſpitalis in ſuos, perhoſpitalis.
Goſpodá poſpolita/ gośćiniec. Hoſpitium, diuerſorum, taberna diuerſoria.
Goſpodárny/ Diligentiſſimus rei familiaris.
Goſpodárſki/ goſpodarzow. Familiaris, filius familias, Herilis filius,
Goſpodárſtwo/ Prudentia domeſtica, Oeconomice, *es.*
Goſpodáruie. goſpodárſtwá pilnuie. Adminiſtro rem familiarem, Rei operam do.
Goſpodarz káżdy w ſwym domu/ Paterfamilias.
Goſpodyni/ Materfamilias.
Goſpodze: Hera, Heroina.
Gotowánie czego/ Præparatio animi, apparitio, præparatus rei ruſticæ.
Gotowe pieniądze/ Numeratum, Præſentarium argentum.
Gotowe/ Paratè, paratiſſimè. In procinctu ſtare.
Gotowizná/ gotowego co. Paratum, Parati nihil eſt.
Gotowy/ Paratus, expeditus, promptus, inſtructus.
Gotuie co/ Paro, Præparo, apparo, comparo, concinno conuiuium, exercitum, ludos, inſidias, Expedio, ſtruo, inſtruo, molior, apto, machinor aliquid.
Gotuie co wſkok/ Feſtino, vrgeo, propero.
Gozdź/ Clauus.
Gozdziec/ chorobá. Plica, complicatio capillorum.
Gozdzik żelázny/ Clauulus.
Gozdzik/ gozdziki do potraw. Caryophyllum.
Gozdziſty/ Clauatus.
Grá. Ludus pilæ, talorum, Luſus.
Grab/ grábiná. Carpinus. Grábowy/ Carpineus.
Grábárká/ Opera, *Vel* ars foſsoris.
Grábarz/ Foſſor, lacunarius.
Grábie. Raſtrum. *n.* Raſtri, *plur.* Raſtra, *orum.*
Grábie ziemie poſiana/ Raſtris terram rimor, inſector Frágo glebas raſtris.

Grábiel

Grábie/ śiáno/ ßeme. Frado ſtipulam de parto raſtellis.
Grácá ßerokà/ *Vide* Motyká.
Gráca wapienna/ Rutrum. [poteſt.
Gráca ogrodnicza/ Sarculus, Arare ſarculis vbi uomere non
Gracowanie ziemie zaśiawey/ Sarculatio, ſartura.
Gracuie ziemie/ ogrod. Sarrio, *is.*
Gracz *Vide* Kostera.
Grad/ Grando, *f.* Glacies ſuſpenſa.
Grad páda/ Grando decidit, degrandinat.
Gram na lutni/ kornecie. Cano fidibus, tibijs, pſallo.
Gram koſtki/ Ludo aleam, ludo teſſeris.
Grámatyk/ Grammaticus, literator.
Gramolę ſie/ Eo per obſtantia, enitor per arduo.
Granat/ koſtur. Dolon, *m.* Cucuma.
Granat ßukno/ Purpura violacea *aut* cærulea.
Granat drzewo/ Malus punica.
Granatek ziele/ Horminum. [cus.
Granatek kámień/ Carnabunculus, Granatus *Vel* Garamanti-
Granatowe iábłko/ Malum punicum, malum granatum.
Granatowych iábłek kwiát/ Balauſtium.
Granáſty/ *vide* Czworograniáſty. [ciarum.
Gránicá/ Limes, confinium, Fines imperij, ciuitatũ, prouin-
Gránice pomykam Profero, propago fines.
Gránicze/ ográniczam/ Conſtituo, pango, termino fines,
Vergo terminos, finibus circundo.
Gránicżenie/ Terminorum deſignatio.
Gránicżny/ Limitaneus, terminalis lapis.
Granie muzykow/ Incentio tibiarum, Lyrodia.
Gráty ſtare/ Villis ſupellex.
Grecka mowá/ Græcanicus, Græcus ſermo.
Greckim ięzykiem Græcè. Greczyn/ Grek. Græculus.
Greplá/ Pecten pellionis, lanarij.
Grepluie/ Pectere ferreis hamis ſtupam, carpere lanam.
Grob/ Sepulchrum, monumentum, conditorium.
Grobelne/ clo od grobli. Aggeralia, Vectigal.
Grobla/ Ager, *m.* aggeſtum, moles, *f.*
Groch ſwoyſki/ Piſum, *n.* Eruilla.
Groch tyczny/ Wielogroch. Piſum maius.

Groch/

Groch prażony/ *Vulgò* Nawà.à/ Pisa frixa.
Groch w strącu wàrzony/ Conchis, *is*, *f.* Pisa cocta in siliquâ ... tice suo. Grochowkà/ Faba fresa.
Grod/ sądowe mieysce *Vulgò* Castrum, conciliabulum, Forum nobilitatis, Iudicia Equestris ordinis.
Grodz/ grodza zagrodà. Septum, loca septa, Sepimentum, sepimen. Grodze/ Texo sepes, sepio.
Groff/ Gràbià/ Hràbià. Comes præsidum.
Grom/ Tonitrus, *m*, *quarta* Tonitrum, *n*.
Gromada ludzi/ kupà/ zgromàdzenie. Conuentus, concilia cætusque hominum caterue, cœtùs, cohors amicorum.
Gromàdà/ *aliter*, Sr Nàkazàć gromàdę. Conuentus, concilium plebis habere.
Gromàda/ gromàdno/ kupą. Cateruatim, aceruatim, congestim, fartim.
Gromàdzą się/ kupią się. Congregant se in vnum locum, Condensat se oues, Globari, globantur nubes, guttæ.
Gromàdzę/ zgromadzam. Congregare homines, cogere dispersa, Congero omnia.
Gromàdzisty/ Aceruaiis, numerosus, Numerosa gloria.
Gromię kogo/ trząskam. Tono sæuo murmure, Bacchor & debacchor, Inuehor in aliquem.
Gromienie kogo/ Inuectio, Obiurgatio.
Gromnicà Tonitrualis candela. [sacer dies.
Gromnice święto. Candelaria, *orum*, Purificata Deiparæ
Gromowy/ Tonitrualis, tonitrualia templa.
Gronisty/ Racemosus, racematus.
Grono winne/ kàlin wel bzowe. Botryon, Botrus, *m*. racemus, corymbus. Vinum pendet.
Gronostay/ Mustela alba, armelinus.
Grot/ żelezce/ kopiey wlecznie. Spiculum hastæ, Acumen, cuspis hastæ, Grot/ *aliter*, Signum.
Grozà/ *Vide* Strach. [minatio.
Grozbà / pogrozkà. Comminatio, minæ, *plur. tant* Minaciæ,
Grożę się na kogo/ przegrażam się. Iacto minas, intendo minas alicui, Minor, minitor alicui.
Grozno/ Minaciter, minaciter.
Grożny/ Minax, Minacissimus.

Grubà/

Grubá/ dol/ loch do chowánia. Syrus, Cauum, n. subst. concaua, n. plur. Cauerna terræ.
Grabarz/ kopacz. Fossor.
Grabarz grobowy/ Vespillo, Vespa, æ. Funerarius.
Grubo/ propriè. Vide Miąższo.
Grubo/ tr. poprostu/ nie gładko Crassè, impolitè, inerudite, incultè, valdè, rusticè loqui. Crassa, pingui Minerua.
Grubomowność/ Barbaries.
Grubomowny. Barbarus scriptor.
Grubość propriè Vide Miąższość.
Grubość/ tr. Rusticitas, barbaries, impolitia.
Gruby człowiek/ grubian. Agrestis, impolitus, rudis, incomptus homo, inornatus, incorditus orator, incultus & horridus. Gruby/ alter Crassus aër, verrucosum pöëma, Supina negligentia. Gruby/ nie robiony. Rudis lana, rudus, rudum pilum, raudus vel rodus, m. secunda.
Grucá/ Granea, à grano. Auenacea puls.
Grucha gołąb/ synogárlicá Gemit turtur.
Gruchnęło co/ Ingruit terror, perstrepit rumor, increbrescit, increbuit suspició.
Gruchoce/ Crepito, concrepo, Increpo.
Gruchot/ gruchotánie. Crepitus, sonitus tessarum.
Gruczoły/ Glandulæ, Strumæ.
Gruczołowáty/ Strumosus strumaticus, grandinetar.
Grudá. Concreta luti crusta, luti glebæ frigore duratæ.
Grudniowy/ Decembris, adiect. com.
Grudzień/ December.
Grunt/ fundament do budowánia. Solum atque fundamentum, Fundatio. Fundamenta iacere, locare, ponere.
Grunt/ aliter Vt Mój to grunt/ Fundus m. solum agri.
Gruntownie Solidè. Gruntowny/ Stabilis, solidus animus
Gruntuie; Vide Vmacniam.
Gruszá drzewo/ Pyrus, f.
Gruszká owoc/ Pyrum, neutr.
Gruszká leśna/ Pyraster.
Gruz/ rozwáliny. Rudus, eris, n. tertia.
Gruzem nábiiánie/ Ruderatio.
Gruzowáty/ Ruderatus, rudetus, rudetum.

Grzła/ Grumus salia, calculi in calce.
Gruzłowáty/ Globosus, calculosum solum.
Gryf/ Gryps, *phis*, & *pis*, *m*.
Grys/ máká posledniá. Crimnum.
Gryzę co/ Rodo vngues, corrodo, arrido, derodo.
Gryzę/ *tr.* *Vide* Trapię: frásuię.
Gryzę się sám w sobie/ Discrutior, percrucior, maceror, exenteror miser.
Gryzienie w żołądku/ Rosio, torsio stomachi.
Gryzienie czyniący/ Torminalis.
Grządká w ogrodzie zielnym/ Area, areola, pareuletum.
Grzbiet/ Dorsum, tergum. Grzbiećisty/ Dorsuosus.
Grzbietowy/ Dorsuarius.
Grzebie w piasku/ grzebie. Ruspari, *gallinarum propriū est*.
Grzebię vmárłego/ Sepelio, humo, condo terram, contumulo aliquem. Trado sepulturæ.
Grzebień do włosow/ Pecten, *inis*, *m*.
Grzebień v kurá/ Crista, iuba gallinaceorum.
Grzebień v kurá spodni/ podgárdlek. Palea, *f*.
Grzebło/ zgrzebło. Strigil *lis*, *f*. Strigilis.
Grzech/ Peccatum, piaculum, crimen, vitium.
Grzech wielki/ Scelus, *eris*, *n*. flagitium, facinus, facinus sceleris.
Grzeczny/ Aptus, idoneus, scitus.
Grzeczy/ grzecznie: Apposite, apte, accommodate, probe, scite, macte, pulchre dictum.
Grzeczy do rzeczy/ Ad propositum.
Grzedá dla kokoszy/ záwieszánia. Pertica.
Grzeie/ *Vide* Zágrzewam.
Grzeszę/ Pecco, delinquo, committo, admitto noxam.
Grzeszny/ Reus criminis, obnoxius, conscius peccati.
Grzmi/ Tonat, tonescit, Intonuit canis.
Grzmienie/ *Vide* Grom.
Grzmot/ Fragor fulmineus, strepitus rotarum, crepitus armorum.
Grzmot czynię/ ogrom. Concrepo gladijs ad scuta circumstredo aliquem, circumtono locum strepito,
Grzyb/ grzybek/ bedlká. Fungus, Tuber, *n*.
Grzybiásty/ Fungosus, Funginus.
Grzywá/ Iuba. Grzywiásty/ Iubatus.

Grzywacz

Grzywacz/ Palumbus, Palumbes, *m. & f.*
Grzywna pienieodzy/ Mna, *vel* mina, *potius dici potest.*
Grzywna minczarska/ Marca, *vulgò Latinè* Sentbra.
Gubie co/ Perdo pecuniam, res aliquas.
Gumno/ Horreum, granarium, horreolum.
Guna/ guńka. Gaulape, *n indecl. in singulari, in plurali.* Gausapa, *orum*, Stragulum villosum crassum.
Guz na ciele z vderzenia/ Nodus plagarum
Guz na drzewie/ Tuber arboris, Mamma carboris.
Guz na ciele lotowaty/ Steatoma.
Guz w gardle przyrodzony/ Frumen.
Guzicá kuśtrzycá. Vropygion, Coccyx, *gis, m.*
Guzyk/ Nodulus, tuberculum. Tori venarum.
Gwałce mieysce/ práwo. Violo iura, profano sacra, Temerare sepulchrum, cubile.
Gwałciciel białychglow/ Stuprator, vitiator, stuprosus, corruptor iuuenis.
Gwałciciel pokoiu/ Ruptor foederis, violator iuris.
Gwałt/ Vis, oppressio, violentia. [prata.
Gwałt białeyglowie vczyniony/ Stuprum, Vis, per vim stu-
Gwałtem gwałtownie. Per vim actu, violenter, violentius.
Gwałtowny/ Violentus impetus, impetuosus.
Gwar, gadánie wielu Strepitus popularis, murmur. Iubilatus, *us.* Gwarze/ *Vide* Gadam/ Wołam.
Gwiazdá/ Stella, Sidus, *n.* Astrum.
Gwiazdá wieczorna/ Hesperus, Stella Veneris.
Gwiazdá záránna/ Lucifer. *m.* Venus.
Gwiazdá psia/ Procyon, *onis, m.* Canicula, Canis, Sirius.
Gwiazdá świętego Jákubá/ Orion, *onis, m.*
Gwiazdá żeglárska/ Stella polaris, Stella maris.
Gwiazdámi zdobię/ Stello, *as.*
Gwiazdárska náuká/ Astrologia, astrorum scientia.
Gwiazdarz/ Astrologus, inspector siderum, astrorum interpres, in Astrologia Princeps.
Gwiazdeczká/ Asteriscus, Stellula.
Gwicht wagá. Saconia, pondus, Æquipondium.
Gwizdánie/ Sibilum pastoritium, sibilus, *m.* sibilo, signum
Gwizdze/ Sibilo ore, Poppyzo, (dare.

Gwolt/ Ad voluntatem loqui omnia.
Gwoli twoiey. Pro vt me voles.
Gwoli sobie zyc. Suo stomacho viuere.
Gze sie ... vaccæ.
Gżegżołka/ Kukułka. Cuculus, Cucus.
Gzymsy/ ... Opus coronarium.
Gżenie sie/ wścieknie od bąká. Agitatio ab œstro.
Gżik/ bąk. Oestrum.
Gzło/ gi/ ... Supparus, vel supparum, Subucula.

H A

HAczek/ haczyk. Hamulus, clauus vncinatus.
Haczysty/ Aduncus, hamatus, vncinatus.
Hefti/ Sutura vulneris, fibula.
Hafciarz/ Phrygio, m. Embolarius plumarius.
Hafta/ ... Haftowanie/ Textilis pictura, segmentum.
Haftowany/ Segmentatus, plumatus vestis.
Hafturz/ ... Lenum filis immittere aurum. Haftuię ...
Hak/ Vncus ... Hak dwoyzeby/ Bidens, m.
Hak ... Hamus ... lamina flexilis.
Hakownica. Vide Rusznica.
Halabárt/ ... Bipennis. f.
Halabártnicy/ Cohors prætoria. Halabártnik/ Hárcerz/ ... Satelles ... Regis.
Halun ... Halunisty/ Aluminosus.
Haluniony/ ... exaluminatus.
Halabáty ... Phaleræ, ... Phaleratus equus.
Hamowanie ... Retentio.
Hamuię ... Coerceo cupiditatem, improbitatem, ... Comprimo, reprimo, ... impetum. Infreno, compesco incendium.
Hamuię sie od gniewu ... iracundiam suorem, Reprimo, comprimo, supprimo, ... moror.
Hámuie wóz. Sufflamino currum, Sufflamino rotam.
Hamulec/ Sufflamen. Hamulec/ tr. Frenum.
Hanba. Vide Zelżywość.
Handel. Vide Towar/ Kupiectwo.
Hamp, *Internectio, compescentia ... à præda.*

Hárcl

Hárc Inițium. vel proludium pugnæ.
Hárcownik ... cursator, explorator & emissarius, præsultor,
... pugnæ, proludo.
... na koniu Agito, exerceo currum equum.
Hárdość Vide Pychá.
... Impr... Vide Pyßny.
Hárcerze Satis pro im...
... Plakterium Háifiká Nablista, sambucista.
Hart twárdość. Stomoma. Hártowánie Stomosis.
Hartuje Ferrum chalybe præfixum & candefactum aquæ immergo.
Hásáią konie Exultant generosi equi. Stare loco nescit.
Hásło ... Tessera. Signum militis.
Hayduk ... Pedes, itis. m. Pedestris miles, phalangitæ.
Hebano Hebenus, f. & Ebenum, n.
Hebel Runcina. Planula.
... ostrużyny Ramentum.
Heblnie Runcino.
... Carnificis famulus, adiutor.
... Vide ...
Herb Insigne, signum. insignia.
Herbowny tegoż herbu. Gentilis, gentilitius.
... Vide Kacerz.
Herßt ... głowá tr. Dux & Princeps sicariorum, pro... antesignanus.
Hetman absolutè Imperator, Ductor, Rector militiæ, militum. ducum.
Hetmán ... namiestnik Podhetmán v nas Polny Hetman. ... vicarius supremi ducis, ... Duco exercitum, duco agmen. [...
... Ductus, us. Imperium, Ductu, auspicio, imperio meo gesti.
Hetmáński Imperatorius, imperialis.
Hetmánstwo ... Imperium, Ducatus, us.
Hey ... Hey heydyß. Euax, Eugè.
... do ... wina, Sinpo, onis, Siphone exhaurio vinum.
Hidzi sie cym Vide Brzydzi sie.

Hidźie comu/ Fastidium alicuius rei facio, Adduco aliquid in fastidium. Hidźe kogo/ Facio alicui inuidiam, concito inuidiam in aliquem.

Hold Stipendium, Vectigal, & stipendiarium vectigal.

Holdownik/ Stipendiarius, tributarius.

Holduie komu/ Vectigal pensito, stipendiarius alicuius sum.

Horda Tátarska/ Cætus, ciuitas, Resp. Tartarorum.

Hostya nie poświecona/ opłátek. Orbiculus panis consecrandi. Hostya poświecona/ Hostia sacra, mysterium sacræ mensæ. (me.

Hoynie/ Ampliter, abunde, affatim, dapsiliter, splendide opi-

Hoynośc wczestowániu/ Apparatus epularum, Magnificencia sumptum.

Hoyny w częstowániu/ Dapsilis, prælautus, liberales epulæ, pollucibilis cæna, opiparum opsonium.

Hrábia Vide Groff.

Hu/ huy. Interiectio, Euax, euoe.

Hucze/ krzycze. Euoe inclamo, Bacchor, aris.

Huczy ogień/ Fremit ignis.

Huczy sowá/ huka puhácz. Cucubat noctua gemit bubo.

Huk/ hukánie. Clamor pugnantium, bacchantium, Fremitus, sonitus incendij.

Hultay/ tuláez/ łázęká. Vagus, Erro, onis, m. Erroneus, erranticus homo. Hultáystwo/ Vide Hálástá.

Hurmem/ Effusè, profusè, cateruatim.

Husiarz Vide Kopiynik.

Hutá sklánna/ Officina vitrarij.

Hutarz/ hutnik. Vitrarius.

I A

Ia/ Ego, egomet. Ia sam/ Ego ipse.

Ia iest rozumiem/ In hac sum sententia, Ego sic existimo.

Iabłecznik/ Vinum è pomis factitium.

Iabłko/ Malum, n. Pomum.

Iabłko słodkie/ Malum musteum, melimelum.

Iabłkowity/ Scatulatus equus.

Iabłoń/ Malus, f. Pomus, f. Iabłonowy/ Malinus.

Iechánie/ Profectio, Discessus.

Iacy/ vide Tylko.

Iad/

Iad/ Venenum, virus, tabes, veneni.
Jadam/ częſto iem. Eſito, manſito, *à mando.*
Jade gdzie/ Proficiſcor, co, Ago, facio iter.
Jádę ná koniu/ Vehor in equo. Equito.
Jádę ná woźie/ Inuehor curru, vehi vehiculo.
Jádę po wodzie w łodzi/ woźe ſię. Proficiſcor naui, nauiculor, nauigo, remigo, Romam, Vela facio, velifico, & velificor. Jádę ſpołem/ Coëquito.
Jádowitość/ Acrimonia, virus, Rabies canis.
Jádowity/ *Vide* Gniewliwy.
Jádowity/ iádem nápuſzczony. Venenatus morſus, virulentus, viroſus.
Jadro orzechowe/ Nucleus nucis.
Jádro v zwierząt/ Teſtis, *m.* Teſticulus.
Jádro z iábłek/ gruſzek Nucleus pomi.
Jadrko winnej iágody/ Vinaceus, ſemina vinacea.
Jáglány/ Miliarius, miliaria herba. Jágły/ Milij grana.
Jágły wárzone/ iáglána kāſzá. Puls è milio.
Jágnię/ iágniątko. Agnellus, agnus tener, lactens.
Jágodá/ Vua, Bacca.
Jágodá ná twarzy/ Mala, Genæ.
Jágodá leśna winna. Taminia vua.
Jágodá liſzna/ łęzykowe ziele. Hypogloſſa, Laurus.
Jágodorodny/ Vuifer. Jágodziſty/ Acinoſus.
Jáie/ Ouum, fetus gallinæ.
Jáie mięko wárzone/ Ouum molle, ſorbile.
Jáieśnicá/ Oua fricta Sel trixa è butyro.
Jak/ dziwuiąc ſię. Vt, quam, quantopere. (parens?
Ják dawno? Quam dudum venit? quam pridem mortuus
Jáki/ iákowy? Qualis? Cuiuſmodi?
Jákiś/ niejáki. Cuiuſdam modi, quidam.
Jáko? Quomodo? quo pacto, qui, qualiter.
Jáko/ *aliter.* Quemadmodum, prout res poſtulas. Atque,velut arbor crescit. Jáko/ *aliter* Cùm diu, poſtquam, quod.
Jáko bydle/ iáko beſtya. Pecorum more, more beſtiarum.
Jáko by rzekł Quaſi dicas, quaſi tu dicas.
Jáko człowiek mądry/ tagny/ &c. Non dubito, quin pro tua ſingulari prudentia perſpicias, Pro ſano loqueris.

Jákokolwiek/ jákożkolwiek. Qualitercunque, quomodocunque, quoquo modo, pacto. Vtcunque, vt, vt hæc facta sunt.
Jáko sie máß/ Vt vales, quomodo vales.
Jáko/ táko. Vt vt, vtcunque, quomodocunque.
Jáko to bywa/ Vt fit, vt solet, vt sæpè venit, vt est cõsuetudo.
Jákoś/ Quodam modo.
Jákoś dobry/ cnotliwy ktákkáw/ ꝛc. Per uiam nobilitatem, familiam: per tuum te ingenium obsecro, Si quid generosi in te animi est.
Jálmużná/ Stips. Eleemosyna.
Jálowicá/ Iuuenca Iunix, icis, f.
Jálowiec/ Iuniperus.
Jálowy śmiech/ Risus fictus, Sardonius risus.
Jámá/ gádziny/ kátowi lisow. Cuniculus, Cauum.
Jámulká/ Pileolus. Galericulus.
Jánczárowie/ Triarij Turcarum. Prætoriani milites.
Járczak Ephippium velitum Vide Siodło.
Járká/ járá pßenicá. Trimestrem, Halicastrum, Vel alicastrum.
Jármárk/ Mercatus, us. Nundinæ.
Jármárkowy Nundinalis, nundinarius.
Járy/ tegoroczny. Hornus, Hornotinum frumentum.
Járy mlecz/ ziele Peplus, f.
Járząbek/ Attagen, enis, m. Járzębáty/ Guttatus.
Járzębiná drzewo/ Sorbus, f.
Járzębiny jágody/ Sorba orum.
Járzecy miod/ Vide Lipiec.
Járzmá wołowego/ Iuges, plur. id est, equi, boues.
Járzmo/ Iugum.
Járzmowy woł/ Iugatorius bos, Subiugis, Iugalis.
Járzyná/ járzywo polne Legumen n. n.
Járzynny/ Olitorius, forum olitorium.
Jáskier/ Strumea, Ranunculus.
Jáskinia/ jámá. Specus, us. m. Spelunca, cauerna, antrum.
Jáskołcze ziele/ Chelidonium.
Jáskołczy/ Hirundinus. Jáskołczy kámień/ Chelidonius lapis.
Jáskołczętá/ Pulli hirundinis. Jáskołká/ Hirundo, f.
Jáskołká ryba/ morská/ Chelidon, onis.
Jáskráwy koń/ Equus albos oculos habens.

Jaſłki/ Cunæ, *Cunas Domini nostri &c. ant.*
Jeſtaⱥ/ iedna rzecz. Liquet, patet, constat, apparet, luculenta res est
Jáſno. *prop* Clarè excitarè, liquido, dilucidè, planè præclare.
Jáſnieie Clareo, claresco, effulgeo, eluceo, niteo, nitesco.
Jáſnoſć. *prop.* Claritas, candor, fulgor.
Jáſnoſć/ *tr.* Lumen, claritudo virtutum.
Jáſny/ *prop* Clarus, splendidus, illustris, candidus, dilucidus, in illis. Jeſny *tr.* Dilucida oratio, euidens res.
Jáſpis kámień lapis, Onychiponyx.
Jáſtrząb/ Accipiter, *m.*
Jászczurká/ Lacerta, Lacertus.
Jatá gjátá buδká. Tugurium, Scena.
Játki/ Macellum, Annona in macello.
Játki mięsne/ Taberna carnaria, Carnarium.
Jatrzący/ robiący. Suppuratorius.
Jatrzę/ *prop* Suppuro, vlcero. Suppurat aliquid in corpore.
Jatrzę kogo/ *tr* zatrzę. Aspero iram, alicuius, Acerbo, exacerbare, aliquem. Exaspero animos, Accendo offensiones.
Jatrzenie/ Suppuratio.
Jatrznicá/ Apexatio, *f.* Silicernium.
Jáwnie/ iáwno. Publicè, manifestè, manifestò, palam, propalam, apertè.
Jáwny/ Apertus, manifestus.
Jáwor náſzy/ Acer.
Jáwor cudzoziemſki/ Platanus, *f.*
Jaz/ Excipulus; Jaz iázicá/ Rubellio, *m.* Erythrinus.
Jázdá/ iezdzenie Equitatio, equitatus, *us.* Peragratio itinerū.
Jázdá/ iezdá/ iezdny. Equitatus, *us,* Equites, copiæ equestres.
Jázdá/ kolpeρz Aurata fluuiatilis.
Jázwiec/ borſuk. Echinus terrestris.
Jdę gdzie/ Eo domum, gredior ad morem, incedo viam. contendo me Romam, pergo iter, peto Athenas, rus.
Jdę pieſzo/ Iter peditibus facio, conficio, ingredior. Incedo pedes & peditibus. Jdę ſpáć. Eo cubitum, dormitum. Do me somno. Jdę zá kim/ Sequor aliquem, sector comitor consequor aliquem. Jdę z kim/ Comitor aliquem, & alicui. Comitem me alicui præbeo.

Idź do kátá/ I in rem malam, Abi hinc in malam crucem.
Idź poń Ito accersitum, ito accerse, adduc, affer, voca illum.
Idź z Bogiem Vade in pace, Dominus sit tecum.
Idzie/ wiedzie drogá do. Fert iter ad portam, tendit cò iter.
Idzie o to/ Agitur caput, fama. Periclitatur capite.
Idzie płáca żołd. Procedit stipendium militibus.
Ieciel Vide Imánie.
Iegá/ Vide Stekam.
Ieczmień/ Hordeum. Ieczmienny/ Hordeaceus.
Ieczmyk ná oku/ Crithe, es, f. Hordeolum.
Ieden/ Vnus vir totus, singulus.
Iedenaściekroć/ Vndecies. Iedenaście/ Vndecim.
Iedliná iodłá, Abies.
Iednacz/ rozjemcá. Arbiter, conciliator, pacator, pacificator.
Iednacz/ kupiey/ ſtreczyćiel. Proxeneta, æ. m.
Iednák wſzakże przećie. Tamen, attamen, verumtamen.
Iednáki/ iednákowy. Vniusmodi pari filo.
Iednáko/ Vnis moribus, legibus viuere.
Iednákość/ Vnitas coloris, foliorum.
Iednam niezgodne. Concilio aliquem ad alterum, compono discordias, coniungo dinisos amantes.
Iednam ſie z kiem/ Redeo in amicitiam alicuius.
Iednánie/ Placatio, reconciliatio.
Iednejże máśći Concolor flos, vnicolor.
Iedno/ Vnum mihi venit in mentem.
Iedno tylko/ Vt Nayżi iedno/ Modò, modò id sit verum.
Iednochodá/ Mollis glomeratio crurum alterno explicatu.
Iednochodá iádę/ Tolutim incedo.
Iednochodnik/ Gradarius, tolutarius.
Iednodzienny/ Hom[illegible] [illegible], Diaris.
Iednodzienny robaczek Hemerobion.
Iednolist ziele/ Vnifolium, Graria.
Iednomyślnie/ Vno animo, vnanimiter.
Iednomyślność/ Vnanimitas.
Iednomyślny/ Vnanimus, vnanimis.
Iednonogi/ Monocolus, Monopodus, Sciopodes.
Iednooki/ Cocles. itis, Monoculus, vnoculus, luſcus.
Iednoreki/ Vnimanus, mancus homo.

Iednoro-

Jednorodny/ Vnicus filius, vnigenitus.
Jednorogi/ Vnicornis. Jednorożec/ Monoceros.
Jednosc/ Vnitas, Jednostaynie/ Vnanimiter, æquabiliter, vniter, vniformiter.
Jednostaynosc/ Æquabilitas, vniformis, vnimodus.
Jednostayny/ Vniusmodi, vniformis, vnimodus.
Jednowładcá/ Monarchia, Principum Princeps.
Jednowładztwo/ Dominatio, Monarchia.
Jednożeniec/ Monogamus, Viniuir.
Jedrnieie/ Vigeo, *Sicinum.* Czerstwieie.
Jedrny/ Vigens, recens flos. Succi plenus.
Jedwab/ Sericum. bombycinum, Mataxa.
Jedwabnicá/ robáczek. Bombix, *icis*, *m*.
Jedwabnicá jedwabna száta/ Serica vestis.
Jedwabne słowá/ *Vide* Słowá łágodne.
Jedwabnik/ co robi jedwab. Sericarius.
Jedwabnik/ co jedwab przedáie. Serici negotiator.
Jedwabny/ Sericus pulutillus, holoserica vestis.
Jedynák/ *Vide* Jednorodzony.
Jedynie/ Vnice diligere. Jedyny/ Vnicus.
Jedzá/ jedzenie. Comestura, Esus, *us*.
Jedzá/ Lamia, Furia, saga, ex genere strigum.
Jedza to/ Estur, *pro* editur.
Jego/ Ipsius ante oculos. Eius corpus texit.
Jegomość/ Vir illustris, amplissimus, charissimus, ornatissimus.
Jelcá/ *Vel* jedlcá. *Vide* Rekoieść
Jelen/ Ceruus Jelen zámorski/ Rangifer.
Jeleni/ Ceruinus, Ceruarius.
Jeleni język/ ziele. Phyllitis, *f*. Lingua ceruina.
Jeleni korzeń/ ziele. Seselis, Elapholncum, *n*.
Jelenie/ łánie skory. Nebrides, *f*. Ceruinæ pelles.
Jelonek robak/ Scarabæus cornutus.
Jemiołá/ Viscum, *n*
Jemiołuchá ptak/ Turdus, *m*.
Jeniec/ *Vide* Poimániec.
Jenski/ jencom służacy Captiuus sanguis.
Jerzyk/ Cypselus, *m* Apus, *onis*, *m*
Jesień/ Autumnus, *m*. Jesienny/ Autumnalis, autumnus (*adiect.*

Jesion/ Fraxinus, *f.* Jesionowy Fraxineus.
Jesiotr/ Accipenser, Sturio minor, Porculus marinus.
Jesli/ Si me amas, vtrum crudum an coctum, nescio an.
Jesli gdzie/ Sicubi, nuncubi. Jesli kiedy/ Si quando.
Jesli sie nie myle/ Nisi fallor. Nisi me animus fallit.
Jesli zas/ Sin autem, sin aliter, sin minus.
Jest Oratorski/ Gestus, *m.* Motus corporis, actio, pronunciatio, Eurythimia.
Jestami nárabiáiacy/ Gestuosus, Gestu vtor.
Jestow mistrz/ Chironomus Palæstricus.
Jestem/ Sum, exsto, Exstat oratio, epistola, exemplum.
Jestem przytomny/ Adsum, præsto sum.
Jestem rozumny/ Sapio, vtor ratione.
Jeszcze/ Adhuc, amplius deliberandum censeo.
Jez ziemny/ náski Herinaceus, herix, hericius.
Jez cudzoziemski/ Hystrix, *cis*, *f.* Jez morski/ Echinus.
Jez za nogá/ ziele Echinopus.
Jezdá/ ludzie wierzchem iádácy. Equitatus, *m.*
Jezdny/ *Vide* Konny.
Jezdiam/ czesto iezdze. Sæpè proficiscor.
Jezdze w okolo/ Circumequito Circa adequito.
Jezdziec konny/ Eques. Jezdziec ná wozie/ Vector.
Jezioro/ Stagnum, lacus, Velabrum.
Jezowká drzewo/ Arbutus, *f.* Comarus.
Jezowkowy owoc/ Arbutum, Arbuteus fetus.
Jezyczek/ Lingula. Jezyczki ziele/ Lanceolata.
Jezyczny niepowsciagliwego iezyká. Linguax futilis.
Jezyk/ Lingue. Jezyk/ *tr.* wiádomosc miec/ Notitia rerum.
Jezyká przyrosnienie/ Nodus linguæ.
Jezyk komu vrznac/ Elinguare aliquem.
Jezyny/ chrosciná Rubus, *m* Humirubus.
Jezyny owoc/ iágody Mora rubi.
Igielká/ Acicula, Acinicula.
Iglá/ Acus, *us f.* Iglane vcho/ Foramen acus.
Iglarz/ Acicularius, *qui facit. & qui venuit acus.*
Iglicá wloská ziele/ Ruscus, *Vel* rusium.
Igráin/ grám Ludo, lusito, alludo.
Igráßze/ Ludus, *di*, Lusus puerorum est.

Igrzysko/

Igrzyſko mieſkie/ rozmáite. Ludi, *orum*.
I... iſko ſpráwuię/ Edo ludos, ſpectaculum.
I... Comedo, edo, Sumo, capio, cibum, Aſſumo cibum, Mandu... Veſcor carne, eſco.
Ikrá rybia/ Oua piſcium. Ikro rodny/ Ouiparus.
Ikrzą ſię ryby/ Piſces mutuo attritu lentorem quendam ſaliuant.
Ił/ Vligo, *f*.
Ile iéſt więcéy. Quantum potui, quoad poſſum, quam maximè potero.
Ilé *alter* z ktorey miáry. Quatenus, in quantum illi vtile ſuit.
Ilekolwiek [o liczbie] Quotquot ſunt.
Ilekolwiek [o wielkosci] Quantumcunque addideris.
Ilekroć. Q...s. Ilekroć kolwiek/ Quotieſcunque.
Ili/ ilko iák wielki? Quantus.
Ili ... teli/ ile ciołu... Quantuſquantus, quantuſcunque, quantuſlibet, quantuluſcunque.
Ilość/ wielkość ábo málość czego. Quantitas.
Iłowáty. Vliginoſus.
Illuminowáć obrázy/ Illuminare picturam.
Im/ tym? Quò, quantò quàm magis cohibet, tam magis labaſcit.
Imáć/ imiáć ſię czego/ kogo. Aſſertor.
Imam co/ *Vide* Vymuię z.
Imam kogo/ poymuię. Iniicio manus alicui, comprehendo aliquem, duco in carcerem.
Imam ſię/ *aliter*. Vt Ięło ſię go łákomſtwo/ chorobá/ nędzá/ &c. Inualit, inceſſit animos inopia.
Ima ſię czego ogień Corripitur flammis, concipit ſtupa ignem. Comprehendi ignem crinibus. [..ntium.
Imánie kogo/ ięcie/ poymánie. Prehenſio, comprehenſio.
Imbier Zingiber, Zinziber.
Imię wlaſne/ Nomen proprium, vocamen proprium.
Imienie/ *Vide* Máiętność.
Ináczey/ ınák. Secus, aliter, alioquin.
Ináczey niż. Secus quàm aliter ac aliter atque.
Ináczey rozumiem á ináczey mowię/ Aliud verbis, aliud ſenſu oſtendo. Ináksży/ Aliusmodi, alius.
Indyk kur Indyiſki/ Meleagris, *idis*, *f*.
Inedy/ inſzego czáſu. Alias, Alio tempore.

Inſtáw

Inſtánczyk/ Lino, *onis*, *m*.
Influencya/ ſkutecznosc niebios/ gwiazd ná ziemi. Influxus cæli, influentia, affectio cælorum.
Informacya/ Informatio, Quæſtio, inquiſitio, & quærere, inquirere, eſt idem quod informari.
Informuie kogo/ Inſtruo iudicem notitia rerum.
Infulá/ Infula, Tiara Summi Pontificis.
Infulat/ Infulatus.
Infuzya/ Dilutum, Suffuſio.
Inkauſt/ Atramentum ſcriptorium.
Inſtrument muzyczny wſzelaki/ Organum.
Inſtygator/ foldrownik. Accuſator, ſector.
Inſtyguie foldruie ná kogo. Accuſo.
Inſzy/ tenże. Alius. Inſzy. *al* drugi/ Reliquus, cæterus.
Inſzy co raz/ Alius atque alius.
Intercyzá. Syngrapha. Cautio, Contractus.
Intratá. *Vide* Dochod.
Intoligator introligator/ Compactor librorum. Bibliopegus.
Intelegencie/ *Vide* Wiárá lekegi.
Iowiſz gwiazdá/ Phaëton, Stella Iouis.
Irchá/ Pellis ouina depilis.
Iáćie/ Scilicet, ſanè, nempè.
Iſkrá/ Scintilla, ſcintillula. Igniculus.
Iſkrze ſie/ Scintillo. Iſkrzenie/ Scintillatio.
Iſkrzyk krzemienczy/ Pyrites, *m*. Pyrrides, *m*.
Iſtnoſć/ iſtotá. Ens, eſſentia animæ, ſubſtantia orationis.
Iſtotnie/ Eſſentialiter & Subſtantialiter.
Iſty/ iſtetny/ ten iſty. Ipſe, Iſte tuus ipſe.
Iſz/ *Vide* Ie.
Iſzcze kogo ábo ſiebie. Pediculos quæro.
Iſzcze ſie komu/ Sto promiſſis. fidem præſto, ſatisfacio de aliqua re.
Iubileuſz/ *Vide* Miloſciwe Láto.
Iuchá iuſzycá Sanguiculus, Cruor, *m*.
Iurgielt/ Annuum ſalarium.
Iurgieltnik/ Beneficiarius, Salariarius.
Iurnoſć/ wſzeteczeńſtwo. Laſciuia paſtorum, libido procreandi, ſalacitas pellexis, Coniunctionis appetitus.
Iurny/ Laſciuus, ſalax, libidinoſus, venereus.

Iury.

Jurydyka w Polszcze/ Iudicium Nobilitatis, cui præest Regius Præfectus, &c/ Capitaneus generalis.
Już/ iuż. Iam aduesperascit.
Jutro/ Cras, crastino. Jutrzeyszy/ Crastinus.
Jarzyna/ Vide Przewozorik.
Jza/ izaż/ izáli? Num, nonnè, an, num?
Jzba/ Hypocaustum hypocausis, *f.*
Jzba czarna/ Fumarium.
Jzop. Hyssopus, & Hyssopum.
Jzopek wino/ Hyssopites, *m.*

K A

KAbat/kaftan. Pectoralis tunica, texta sine manicis, Thorax
Kacermistrz/ Hæresiarcha, praui dogmatis primus auctor.
Kacerski/ heretycki Hæreticus, *a, um.*
Kacerz/ heretyk. Hæreticus.
Kach l/ Cubus testaceus cauus.
Kacik / Angellus, Angululus.
Kácik w oku/ Hirquus. Káćisty/ Angulosus.
Kaczka/ Anas, *atis, f.* Anaticula.
Kaczor/ Anas mas. Káczy/ Anatinus, anatarius.
Kadłub/ Vas, Vrna, doliolum ex vno ligno cauatum.
Kádук choroba, Morbus comitialis, epilepsia.
Kádak cierpiacy/ Epilepticus, comitialis homo, caducus.
Káduk/ spadek do skárbu Caduca hereditas, caduca bona Caducarium ius, caducaria lex.
Kadukbioracy/ kádukowy. Caducarius.
Kadz/ Lacus, *m quarta.*
Kádze/ zakádzić. Thus incendo, adoleo, suffio cellam bonis odoribus.
Kádzenie/ Suffitus, *us, m* Suffitio, *f*
Kádzenia materya/ Suffimen Kádzićiel/ Suffitor.
Kádziolo ziele/ Melilla synethi .
Kadzidło/ żywica/ Thus, *thuris n.*
Kadzidlnica Acerra, Thuribulum.
Kadzidlnik Thurarius. Thuriligus.
Kadziel, *al.* Len abo welna obwiniona. Pensum, pensa lana, stamen.
Kadziel naczynie/ abo drzewno/ Colus, *f.* 2. & 4.

Kágániec ogniowy/ Lampas, ădis, f
Káganiec kor[illegible]/ Capistrum ferratum.
Káie się cżego. Vide Przeniáie cżego/ Zákute cżego.
Kair/ miásto Tureckie w Egipcie. Memphis, ios, f. Vulgò Cairus.
K. [illegible] Lolium, n.
Kákolieie/ w kakol się obracam. In lolium degenero.
Kákolnica gatunkiem żytna Pseudomelanthion.
Kakolny/ kakolowy. Æ[illegible] liarius.
Kał Limus, m Pluuiâ corriuatus limus.
Kałam/ błocę. Luto, as Lutulo, Limo, as. Limare caput li[mo].
Kála nacz naczynie Atramentarium.
Kálcedon kamień. Chalcedonius.
Káldun [illegible] stomachus plenus.
K[illegible] [illegible] plur. substant Calendarium.
K[illegible] [illegible] n. substant. Funda, idem quod crumenta.
Kálina/ Sambucus syluestris.
K[illegible] ług ostry Lixiuium Saponariorum.
K[illegible] Lam [illegible] Locus cœnosus. Vide Błoto.
K[illegible] [illegible] Camphorata.
K[illegible] [illegible] Caphura, vel Camphora.
K[illegible] [illegible] Lapideico.
Kamień pśpolity/ Lapis silex, saxum.
Kámien choroba Calculus, calculo laboro.
Kámień ciemno zielony/ Armenius lapis.
Kamien ciosany/ Quadratus lapis.
Kamien ćiskany w grze służący/ Hilter [illegible] enis, m.
Kamień drogi/ Gemma, lapillus pretiosus
Kamien dziarstwisty/ Tophus. Lapis bibulus.
Kámien koplumi/ Alectoria, a f gemma.
Kámien z gor łomány/ Cæmentum, saxum.
Kamień młyński/ Molaris m substant.
Kamien młyński spodni/ Meta & Mola inferior.
Kamien młyński z wierzchni/ Catillus, mola superior.
Kamien ocli/ Actites, m. plur.
Kamien na proby/ Lapis heraclius, lydius.
Kamien wagá/ Pondus 16. librarum Cracouiæ.
Kámien z piany morskiey/ Pumex, icu, m
Kámienicá/ Domus lapidea, Domus cæmentitia.
Kámienisty/

Kámienisty/ Lapidosus, saxosus, calculosus, scruposus ager, petrosus. Kámienne gury/ Lapicidinæ,
Kámiennicze rzemiesle/ Ars cædendarum saxorum.
Kámiennik/ Lapidarius, marmorarius.
Kámienny/ z kámienia vczyniony. Lapideus.
Kámienny deszcz pada/ Lapidat, Lapideo imbre pluit.
Kámionká w polu/ kupá kámieni. Aceruus lapidum.
Kámionká w łáźni/ Vaporarium.
Kámionowánie/ Lapidatio.
Kámionuie kogo/ Lapido aliquem, peto aliquem saxis.
Kánar wino/ Vinum canarium.
Kánarek ptászek/ Passer canarius.
Káncer/ wrzod. Cancer, m. Carcinoma, Gangræna.
Kánceruie sie/ Cancro infestor.
Kánclerz/ Vulgò Cancellarius.
Kánia/ Miluus. m. Miluius.
Kánikulá/ czás lecie goracy. Caniculares dies.
Kánonizuie/ In deorum numerum refero, colloco, repono, [consecro.
Káśpuśt/ Oxygala. æ.
Kántor kośćielny/ Præcentor.
Kápam kropla̋mi/ Stillo, as. Instillo.
Kápánie z dáchu/ Destillatio, stillicidium arborum.
Kápánie dźiećięćia/ Excaldatio puerilis.
Kápáry/ Capparis ris, vel eos, f.
Kápćie/ Vdones m plur. Socci lanei.
Kápelan/ Vulgò Capellanus.
Kápelusz/ Causia, æ Petasus, m. Galerus.
Kápicá/ Cuculus.
Kápie ćiecze/ Perpluit. Kápie z drzewá/ z dáchu. Stillat.
Kápie dźiećię/ Foueo aqua calida puerum.
Kápie sie/ Lauo, as. absolute. Caldarijs vtor.
Kápiel/ Lauatio natatorium, lauatorium.
Kápitułá/ Collegium Prælatorum Canonicorum.
Kápká/ kroplá. Stilla, gutta.
Káplan/ kśiądz. Sacerdos, Presbyter.
Káplański/ kśięży Sacerdotalis.
Káplaństwo Sacerdotium.
Káplicá/ Sacellum, lararium.

Káptur/

Kápłun/ Capus, Capo *onis*, Gallus castratus.
Káptur pospolity/ Capitium, Bar locucallus.
Káptur mnichi/ Caputium Káptur po śmierći Krolew[s]kiey/ Conspiratio Procerum facta ad intentionem iuris.
Kápustá/ Caulis, *m.* Kápustá czarna/ Crambe, Coramble.
Kápustá gładka/ Lea, *æ.* Brassica leuis.
Kápustá głowiásta/ Caulis lacuturnis.
Kápustá kędzierzáwa/ Brassica crispa.
Kápustá zielona/ Brassica cauiodes, *f.*
Kárá/ *Vide* Karánie/ Kárność.
Kárá/ woz o dwuch kołách/ Cilium, *n.* Birotum vehiculum.
Kárá od ćiężárow grubá. Sarracum.
Kárácená/ Lorica squamata, plumata Squamæ loricæ.
Karánia godny/ Castigabilis, pænarius.
Karánie/ kaźń. Animaduersio, castigatio, disciplina.
Karániu służący/ Pænalis opera.
Káras náski/ Coracinus fluuiatilis.
Karb/ kreská nárznioná. Incisio, incisura raporum.
Kárbowa laská/ Tessera, Tesserula.
Kárbuię/ Incido lignum, piscem, imprimo not. in cultro.
Kárbunkul/ Carbunculus, Apyrotus.
Kárćiochy/ osét cudzoziemski Scolymus, *m.* Cinara, carduus [satiuus.
Kárcz/ Radix arboris excisæ.
Kárczmá/ Caupona, cauponula, Copona, Taberna.
Kárczemne/ podatek. Tributum pro caupona.
Kárczenie słowo/ Iniuriosum *vel* probrosum verbum.
Kárczmárski Cauponius.
Kárczmarz/ Caupo. *Vide* Gospodarz/ & Szynkarz.
Kárdynał/ Cardinalis, Antistes eminentissimus.
Káretá/ károcá/ lektyká Pilentum, carpentum, lectica.
Kárk/ karki. Ceruix, *icis, f.*
Kárki komu straćić/ Frangere ceruices alicui.
Kárkow twárdo pochyłych/ Obstipus, Obstipum caput.
Kárlicá/ Nana, pumilio paruula.
Kárłowáty/ Pumilius Nanus, *adiect.*
Kármazyn/ Coccum, Carmesinum.
Kármazyn máterya/ Coccinum, Coccina donare alicui.
Kármázynowy/ Coccineus, coccinus.

Kármiá/

Karmia / vide Pokarm / karmiciel. Nutritor, altor.
Karmię kogo / Pasco homines glusculis. Nutrior, Cibo au. gallinas, pecudes. Karmię pierśiami / Nutricor pueros, Lacto, Alere fetum vbere.
Karmienie / Altus us m. Sagina anserum facilis est.
Karmienie pierśiami / Nutricario, Lactatus, m.
Karmnik / Vinarium suum, Sagina.
Karmny / Altilis gallina altilis aper, Saginatus porcus.
Kárnośc kárá. Disciplina, disciplinæ tenacissimus.
Karny / Emendabilis, disciplinatus.
Karp / Cyprinus, vulgò Carpio.
Karp kárás / Cyprinus, vel Coracinus hybrida.
Kartá papieru Charta, scheda, folium.
Kártá pisána / Scriptum, De scripto dicere.
Karrownik / vide Kosterá
Kárty kosterow / Chartæ lusoriæ.
Kárty pisáney iedná stroná / Pagina, Paginula.
Kárub Ichthyocolla fem.
Kárub / kmin polny. Carum, careum, carium.
Kárwász / Brachiale militum e lamina ferrea, Manica.
Kárwat / Croata, æ. m & Croatia. regio.
Kárzą mię zá co / Luo pœnam, punior, Pendo supplicia, Exsoluo pœnas, Tergo, plector, Pœnas do fero, perfero, subeo, suffero, sustineo, dependo, persoluo.
Kárzący / Punitor, animaduertor, castigator, correptor.
Kárzę kogo / Punio aliquem, punior deponens, supplicium de aliquo sumo, castigo, corrigo, animaduerto, obiurgo, plecto
Kárzeł / Nanus, Pumilio, m Pumilus.
Kásátac / Morsicatim. Kásáiacy / Edax virus.
Kásam / Mordeo, lanio dentibus, lacero morso.
Kásánie / Morsus leonis, Adactus dentis.
Kaset tes. vide Sztuczká / Trochá / & Mało.
Kaskami / Frustillatim.
Kásowánie / Rescissio decreti, Superinductio.
Kásowány / Inductus, irritus, rescissus.
Kásuię co / Induco nomina, locationem, decretum, Rescindo instituta, Acta alicuius tollo & irrita facio conuello, dissoluo, improbo.

Kászá/ Puls, tis, f. Pulmentum.
Ká ie się ná co/ Sp[illegible] spirare tribunatum.
Kászel/ Tussis, tis, f. Kászlowy/ Tussicularis.
Kásztan drzewo/ Castanea.
Kásztan owoc/ Castanea nux. Balanus, f.
Kásztanowá łuszká kolácá/ Echinus, m.
Kásztanowy/ Castaneus.
Kásztellan/ Castellanus. Vulgò Princeps districtus.
Kát/ Carnifex, tortor. Exactor supplicij.
Kąt/ Angulus. Kątny/ Angularis.
Kátafalk/ [illegible] n. Mausoleum, fastigium.
Kátuię/ iáko kát siecze. Carnifico aliquem.
Kátowánie/ Carnificina, Laniatus, m.
Káwá/ káwká. Gracus, graculus, monedula.
Káwálerł Vide Rycerz.
Káwalkátor/ Equiso, domitor, agitator equorum.
Káwieczę ná czym/ Consumo aetatem in aliqua re, Assiduus sum alicui rei.
Kázálnicá/ Suggestum n. Superior locus, ascendere in rostra.
Kazánie/ Concio, dictio oratoria.
Kazániu służący/ Concionatorius.
Kázdy wszelki/ Quisque, quilibet, omnis pars, omne flagitium.
Kázdy z osobná/ Vnusquisque, singuli.
Káżę przywieść/ przyzwáć. Arcesso vel accerso.
Káżę. rzecz do ludu mam. Concionor, concionem habeo.
Kázirod/ kázirodziec. Incestus homo.
Kázirodztwo/ Incestus, us. & incestum.
Káznodzieiá/ Concionator, orator, praeco diuinus.
Káznodzieyski/ Concion[illegible]us. concionatorius.
Kázub/ kozubek z łupku. Vtriculus ex cortice.
Kedy/ Vide Gdzie.
Kędzierzáwię/ Crispo capillum. Vibrare crines ferro.
Kędzierzáwość/ Crispitudo. Kędzierzáwy kędziorek. Cincinnatus, calamistratus crispus homo.
Kędzior/ kędziorki. Concinnus, cinnus, calamistrata coma, intorti capilli.
Kędziornik co włosy tráfi/ Cinifio, onis, m.
Kędziorny drot/ Calamister, m. Calamistrum.

Kępál

Kępá/ Ceſpes gramineus ex aqua eminens.
Kes/ vide Trochá/ Máło.
Kęs vkąſzenie [illegible] kęſy. Buccea, bucca, buccella.
Kęſy/ [illegible]. Mannus [illegible], Curtus equus.
Kátnacę/ trzęgárz/ legárz. [illegible], Suggeſtus.
Kicham/ Sternuto, as.
Kichánie/ kichnienie. Sternutamentum, Sternutatio.
Kiſtá/ N[illegible] ex viridibus fruticibus.
Kiecká/ Tunica [illegible] veſtis linea.
Kiedy bez przecinánia/ Niewiem kedy. Cùm. dum, quando, vnquam. Kiedyſolwiek/ Quandocunque, aliquando, quandoque. Kiedys/ Olim, quondam.
Kieł/ Caninus dens, Canini dentes non renaſcuntur.
Kiełb/ Gobio, genus [illegible].
Kiełbáſá/ Lucanica, botulus, [illegible]cernium, Fercimen.
Kiełbáſnik/ Fartor, Lucanicarius.
Kielich/ Calix, m. Poculum, Calix vitreus.
Kieliſzek/ Calliculus, poculum, cyathus, m.
Kielnia mulárſká/ Trulla.
Kielnia wozowa/ Loculamentum rhedæ poſticæ.
Kieſá ktorym co wyćiągáć z dołu. Ergata, æ.
Kierat/ gdzie więźniowie robią. Ergaſtulum, priſtinum.
Kiermaſz/ rocznicá poświącánia kośćiołá. Encænia, orum,
Kiernoz/ Verres, is, m.
Kiernozi/ Verrinus adeps, iecur, verrinum.
Kieruię czym náwracam czego. Torqueo proras ad littora, flecto currum, [illegible] puppim.
Kierz/ krzak. Herba multos pullos habens.
Kieſcień/ Ceſtus plumbo illigatu, ſculponeæ.
Kieſzeń/ Sacculus veſti inſutus.
Kijanka prácżk/ Malleus, tudes fullonum telas lauantium.
Kijec/ Claua ferrea breui manubrio.
Kijem bite/ vide Bite kijem.
Kijowe káronie/ Fuſtuarium. Kijowy kołacz/ Obelia, æ.
Kikut/ Trunca manus, truncus digitus.
Kilá kilká. Aliquot, aliquot tantum.
Kilá choroba/ Hernia, æ. Hydrocele.
Kilkádzieśiąt/ Aliquot viginti dies,

Kilkadźieśiećkroć/ Aliquoties decies Kilkakroć/ Aliquoties
Kilkanaśćiekroć/ Amplius decies, propè vicies.
Kilof/ *vide* Czekan.
Kilewaty/ Interocelicus, ramicosus. Herniosus.
Kipię/ wykipiam. Bullio, ebullio, efferuesco.
Kipienie/ Ebullitio, feruor.
Kit/ Pannus vilis, Leuidensa.
Kiszki/ lopatka dolna. Coxa, *vel* coxendix.
Kiryś/ Armatura ferum corpus tegens. [captu.
Kiryśnicy/ kiryśnikom należący. Militi grauis armaturæ
Kiryśnik/ Cataphractus, loricatus.
Kiśnę/ kiśnę Fermentesco, Floreo.
Kiszk/ pomywalnia kuchenna. Cento, *onis*, *m*.
Kisiel/ Farina melle & fermento subacta.
Kiszka/ cielito w człowieku. Intestinum, intestina, *vsitatius*.
Kiszka cienka/ Ile. *is*, *n*. Hila, *æ*.
Kiszka nadźiewana/ Farcimen, *n*.
Kita przy hybśatu/ Crista. Kita lnu/ Lini facti fascis.
Kita mularska/ Ferrumen cæmentorum.
Kiwam głową/ Innuo, annuo toto capite.
Kiwanie głową/ Nutatio capitis.
Kiwam ręką, laską. Manu'aduoco aliquem, Virga do signum,
Kij/ Baculus, *m*. Baculum, *n*. Fustis, *m*.
Kłab/ w kłab zwinać chłopa. Nodus, colligere in modum hominem.
Kłab nici/ Glomus staminis, *m. f.*
Klacza/ Equa, equula, Equila.
Kładę co/ na co/ na kogo. Impono, ingero thura aris.
Kładę na wierzch/ Superim pono, superpono.
Kładę co w przód/ Præpono, prætexto.
Kładę co w szranki/ Circumdo cancellos alicui.
Kładę potrawy na stol Appono, Antepono.
Kładę się spać. Collocare se in cubili, componere se thalamo, Decumbo, dare corpus somno.
Kładę zapewna/ Pono, tum pro fundamento.
Kładźienie czego/ Positio. Kładźienie się/ Recubitus, *m*.
Kłaśtr/ Glutinum è flore pollinis.
Kłam, kłamstwo. Mendacium, mentitio.

Klamam/ łże. Mentior, mendatio fallo, dico mendacium.
Klamcá/ łgarz/ klamliwy. Mendax, falsiloquus, falsidicus, expers veritatis. Klamliwie/ Mendaciter.
Klámrá/ Ansa ferrea.
Klámruie/ Ansis ferreis & plumbo vincio.
Klániam śię/ Inflecto genu, submitto genu, currari toto corpore.
Klániam śię od ktego/ Salutem alicui ab aliquo defero, perfero, nuntio dico.
Klápam zebomá/ Increpo malis. Klápánie/ Crepitus, dentium.
Klápouégi/ Sonipes
Klápouchy. Flaccus, flaccidis auriculis canis.
Klar/ vide Przezroczystość/ Jásny.
Klaret wino/ Vinum heluolum, eliquatum.
Klaruię/ Eliquo. examurcare oleum, Liquo, as. vinum.
Klask kláskánie. Plausus populi, Cottabus, m. Sclopus, & Stloppus, Poppyimus, m. Crepitus.
Kláskam gebą/ Poppysma edo.
Kláskam rękomá/ Complodo, collido manus, Concrepo digitis, Plaudo manibus.
Klasztor/ Claustrum, Cœnobium, Monasterium.
Klasztor Pánieński/ Parthenon, onis, m. Sacrarum virginum collegium, Gynecæum sacrum.
Klatká/ Cauea, conclaue auium.
Klatká ná zwierzą/ Catabulum, Cauea ferrarum.
Klątwá kościelna/ Excommunicatio.
Klauzurá v ksiąg/ Vincula ærea librorum.
Klawicymbal/ klawikort. Instrumentum musicũ quod tangitur.
Klecę/ Asinco casas, Coagmẽnto pontem.
Klechá ná wśi/ Abecedarius, triualis Magister.
Klęczę/ Nitor genibus, ingeniculo, as.
Kleczen ná niebie/ Nixus, nixi. Klęczenie/ Flexio genuum.
Klecę co/ Conglutiono aliquid. Klecenie/ Conglutinatio,
Kleiona rzecz/ Glutinamentum. Kleiony/ Bituminatus.
Kleiowáty/ kleisty. Glutinosus.
Kleiowy/ z kleiu drzewnego. Gumminus.
Klękam/ padam ná koláná. Procumbo in genua, Flexo poplite sido, Prouoluor genibus.
Klekotká/ Crepitaculum, Crotaculum.

Klepádło/ kloc do vbijánia ziemie. Panicula, æ. Fistuca.
Klepki/ Materia pro doliis, Secamenta.
Kleryk/ Clericus, initiatus sacris.
Klęska/ Clades, cladem accipere, Calamitas.
Kleszcz ryba/ Vide Leszcz.
Kleszcz robak/ Ricinus, m.
Kleszcze/ Forceps, forcipis, f. Kleszczki/ Forficulæ.
Kley/ Lutum, n. Glutinum, n. Gluten, m. , a
Kley z ryby/ gdy [illegible]. [illegible].
Kley z drzew/ Gummi, n. indecl. Gummia, æ.
Klin/ Cuneus. Klinowáty/ Cuneatus ager.
Klisterá lekárstwo. Clyster, eris, m. Enema.
Klistere wziąć/ Clystere purgari.
Klnę/ Vide Przeklinam/ Wyklinam.
Kloc ná ktorym rąbią. Vide Pień.
Kłoc/ gárolina. Culmarum æqualium fascis.
Kłocę piwo/ wino. Turbo, agito, misceo, fluctuare facio.
Kłocie/ kolenie czym ostrem. Punctus, m. Punctio.
Kłodá ábo miárá mokrych rzeczy. Vide Beczka.
Kłodá státek/ Dolium.
Kłodá więźnie/ Numella, Soleæ ligneæ.
Kłodziná/ Truncus, caudex.
Klokociná ogrodna/ Pseudosycomorus [illegible]
Klokociná włoska/ Pistacia. Klokociná leśna/ Staphylodendron.
Kłomia siec/ Verriculum.
Klon/ Acer, n. Klonowy/ Acernus.
Klonica/ ábo Klonice. Fraxini rusticani.
Kłopot/ vide Frasunek.
Kl[illegible]ik/ Malum [illegible] conspersa.
Kłos/ Spica, f. Kłosiány/ Spiceus.
Kłosow zbieránie/ Spicilegium.
Kłosy wypuszczam/ Spico, as.
Klotrá żelázna/ Sera pensilis, mobilis.
Kłubá ábo kłobá budowniczá. Trochlea, æ.
Kłubá v wagi/ Trutina, æ. Æquamentum.
Klucz/ Clauis, f. Kluczník/ Clauicularius.
Kluczyk/ Clauicula.
Kluię/ Ferio rostro.

Klus/

Kłus/ Gradus tollutilis.
Kłusak/ Succussor, Tolutarius.
Klykieć/ Condylus.
Kmieć/ rolnik/ osadźak. Colonus. Kmiecy/ Colonarius.
Kmin kramny/ Cuminum.
Kmiotka/ Colona, rustica coniunx.
Kmotr/ Compater, Sponsor.
Knap/ Vide Sukiennik.
Kniat ziele/ Podbiał trzeci. Farferum.
Kniaź/ Car/ Vide Książę.
Knieia/ Tesqua, n. plur. Tesca, tescua,
Knot do świec/ Ellychnium.
Knot/ knotek do rany. Penicillum, n.
Knotel/ prop. Contrunco, arborem.
Knuię co/ tr. Fabricor aliquid ingenio, Machinor.
Knutel/ Paxillus ad varios vsus.
Kobiel/ kobiałka. Cista viminea.
Kobieli się szatá/ oponá. Sinuatur vestis.
Kobielisty/ Laciniosus.
Kobierzec/ Tapes, etis, m. Tapete, tis, n.
Kobierzec Koziański. Tapete Persicum.
Kobus/ kobiec. Falco arborarius.
Kobylenie/ kobylina. Praeten uræ, arum, Obex, icis, m.
Kobylki/ Equinus, Lac equinum, Vbera equina.
Kozbá/ Pandura, æ.
Koc. Cento, onis, m. Amphitapa, æ.
Kocanki ziele/ Gnaphalium, chamæzelum.
Kocanki żołte/ Amaranthus citrinus.
Kocham się w czym/ w kiem. Delector, oblector hac re, conquiesco in studiis. Deditus sum voluptatibus.
Kocham się w sobie/ Placeo mihi.
Kochanie/ kochanek czyi. Deliciæ, deliciolæ, Anima.
Kochánie/ Oblectatio, oblectamentum, delectatio, delectamentum.
Kocię/ Catulus felis.
Kociec ptaszy/ szadz. Ornithon, m.
Kociec gęsi/ Chenoboscium, Hara anserum.
Kociec kaczy/ Nessotrophium.
Kocieł/ Lebes, ctis, m. Cucuma, æ.

Kóćiełek/ Cocumel , Coquulum vel coculum.
Koczkodan/ kot morski. Cercopithecus, m.
Kogut: Vide Kur.
Kota kokoß. vide Kwoká.
Koronat ziele/ Aristolochia.
Kokoß Gallina. Kokoß násiadká/ Gallina incubans.
Kokoß mloda/ Pullitra. Kokoßká/ Gallinula, Pullastra.
Kokoße się Facio me magnum, gloriosum, ferocem.
Kokoßy/ Gallinaceus, Gallinacius.
Kol/ Vallus. Exacuere vallos.
Kol ostry/ zácioßany. Stylus, tonsilla.
Kolace bite we drzwi/ Pulso ostium, Increpo foros.
Kolacy/ ościsty. Aculeatus, Senius, Echinatus.
Kolacy/ w koło idący/ krążący. Rotans.
Kolacz/ Scriblita, æ, Sphærita, ferrtum.
Kolaczek Aptekárski/ Trochiscus, Ecligma, n.
Kolaczowy spodek/ Solum.
Kolaczowe listki/ Tracta orum.
Koláno/ Genu, n. Kolanko: Geniculum.
Koláßá/ Vectabulum.
Koláßá nákryta/ Plaustrum rusticum Arcera.
Kolát/ kołatánie. Pulsus, us. Strepitus, us.
Kolcá w pánczerzu/ Hami loricæ.
Kolcá do opon/ Annuli velares.
Kolcá v ßáty/ Armilla, fibula, spinter.
Kołdrá/ Stragulum, Lodix, icis, f.
Kole/ Pungo, is. Compungo, stimulo, fodio aliquem stimulis.
Kolebká/ Cunæ, arum. Cunabula, orum.
Koledá/ Strena, æ.
Koleduie/ Strenam peto, capto, posco, do recipio.
Kolek do zawießenia czego/ Paxillus.
Kolem/ w okolo co czynie. Circulatim, in orbem, orbiculatim rotari. in turbinem versari.
Kolerá wilgotność w ciele. Bilis, is, f.
Kolerá chorobá. Cholera.
Koleryczny/ Biliosus, Cholericus.
Kolet Thorax spienadior.
Koley/ Orbita, regio, deflectare de recta regione.

Koley

Koley ná kogo/ Vices meæ sunt, Sua vice.
Kolika/ kolka w kiszkách. Colicus dolor, Vel colizcus.
Kolika w boku/ Tenum dolor lateris vehemens.
Kolike cierpiący/ Iliosus, Colicus homo.
Kolisty/ w krąg idący. Cyratus.
Kolko/ R.... Kolo ná ktorym chodźi liná. Orbiculus.
Kolmierz v szóry/ Focale, is n. Collare Vulgo.
Kolo figurá okrągła. Circulus, Orbis, m. Corona, ambitus rotundus. Kolo wozowe/ Rota currus.
Kolo Seymowe/ Comitium.
Kolo iásne w kolo Miesiącá/ Halos, Vel halus, li m. 2.
Kolo/ kolo czego: Præpositio. Circa forum, circa iecur, ob ... circiter, Circa decem lustra, Plus, minus triginta
Kolodziey/ Plaustrarius, Rhedarius, Carpentarius faber.
Kolodziejstwo/ Carpentaria fabrica.
Kolowrot/ Vertibulum, verticulum.
Kolpak kolpaczek. Pileus turbinatus.
Kolysac co sie kolysze. Petaurista, æ. m.
Kolysacz dzieci/ Cunarum motor.
Kolysanie/ Oscillatio, Iactatior in peturo.
Kolyská/ Petaurus, m. Vel petaurum n. Oscilla, orum.
Kolysze kogo/ Agito, Vel Iacto aliquem petauro.
Komedya/ Comedia, Scena, æ. Spectaculum.
Komedya stroie/ Ago comœdiam, Facio histrioniam.
Komedyiny/ Comicus pöéta, Scenicus artifex.
Kometá/ Vide Miotlá ná niebie.
Komiegá/ Caudicaria nauis.
Kominola dymu/ Caminus, Spiraculum fumi.
Komor/ Culex, icis, m. Centrines, æ, m.
Komorá/ schowánie. Conclaue, is, n. Cubiculum æstiuum.
Komora/ w naiemnym domu mieszkánie. Meritorium.
Komorká/ Cellula, Cubiculum.
Komornik/ Inquilinus, proletaneus, proletarius.
Komornik/ vrzednik/ Cubicularius, Præpositus cubiculo.
Komorny/ Cubicularis
Kompania/ Vide Bráctwo.
Kompas/ Horoscopum vas. Scaphium.
Kompas morski/ Pyxis nautica.

Kompátura/ párgámin do wßywánia. Sittybæ, *arum*, Membranulæ, Membrana, Segestre, *is*.
Kompleksya. Temperatio, habitudo, constitutio corporis.
Kompozycya ßkolna/ Exercitatio, Stylus Latinus, Scriptio.
Komża kápłáńska/ Vestis sacerdotalis linea.
Komża noßący ná sobie/ Linteatus, liniger.
Koń/ Equus, Sonipes, *edis*, Quadrupes. *edis*.
Koń nogámi biiący/ Calcitro, *onis*, *m*. Calcitrosus equus.
Koń chudy/ Equus strigosus.
Koń ciężko noßący/ Succussator. succussor.
Koń dziki/ Equiferus. Koń ná stánu. Equus sagmarius.
Koń potkliwy/ Equus [illegible], cernuus.
Koń powodny/ Desultorius equus.
Koń przybrány/ Equus phaleratus.
Koń twárdousty/ Equus duri oris.
Koń wierzchowy/ Veredus.
Koń zrzucáiący/ Sternax equus.
Koń z osiice/ Hinnus.
Konam/ vmieram. Agonizo, exspiro, animam, Linquor animo.
Konam co. prowádzę do końcá. Pertexo, oria, Continuo aliquid. Konánie ięgo/ Continuatio alicuius rei
Koncept/ wymysł poiecie. Conceptio, Species & cogitatio, Conceptus animi.
Koncerz/ Contus terrestris.
Konczátá rzecz/ Conus, *m*. *forma coni*, Pyramis, *idis*, *f*.
Kończáto/ Cuspidatim. Kończátość/ Acumen ligni, cuneatio. Kończáty/ Compilatus, mucronatus, acuminatus, fastigiatus, cacuminatus. Kończe co/ Finio opus.
Kończe rzecz mowę/ Peroro, Concludo, termino orationem, Finem facio sermonis.
Końcży się co/ Desinit, terminatur, deficit, finitur.
Kondycya wárunek. Conditio postulatum.
Kondycye komu dáię/ Conditionem offerre, proponere.
Kondycya/ *aliter*. Sors fatum.
Konew/ Cantharus, Capis, *idis*, *f* Camella.
Konfekt z rożey/ etc. Conditanea rosa, Rosatum, Confectio.
Konfiskowáć dobrá/ zábráć do skarbu. Redigere bona alicuius in publicum, Fisco applicare bona.

Koniakowka gruszka/ Pyrum Climacense.
Koniec ...is, *n.* Ʒ *f.* Terminus vitae, Exitus anni.
Koniecznie/ Omnino, plane, protinus, necessario, fataliter.
Konik, koniczek/ zrzebiec. Equulus.
Konik/ skoczek, robak. Cicada.
Koniuszy Magister stabuli, Tribunus stabuli.
Konkurencya. Concursus, *us.* Konkurent/ Aemulus.
Konny, *subst.* *Vide* Jezdziec.
Konny, *adiect.* Equestris, Turmalis statua.
Konop Cannabis, *is. f.* Cannabum.
Konopiany/ Cannabinus.
Konował Veterinarius, Equarius medicus.
Konowalstwo/ Veterinaria medicina.
Końsky/ Equinus pes, sanguis.
Końsky pasterz/ *Vide* Koszteucharz.
Konstellacya Aspekt pod ktorym sie kto rodzi. Genesis *eos, vel is. f.* Genitura, constellatio, Horoscopus.
Kontentuie sie tym. *Vide* Przestaie na tym.
Kontrefekt odmalowanie. Ectypum, exemplum, conformatio theatri. Kontrefektuie co. Conformo aedem, columnam, Exprimo exemplar, imitatur pictor aliquid penicello, *Vide* Wyrażam.
Kontrakt/ Contractus.
Kontraktuie/ Stipulor, instipulor.
Kontrowersye/ wątpliwości o wierze Controversiae de vera religione. Res, qua in religione controversi faciunt.
Kontryfał/ cyna prze dnia Stannum Angelicanum nobilissimum.
Konwalia/ lanka Lilium convallium.
Konwisarz/ Futor, Faber arris.
Kopa pieniędzy ksiąg owiec. Sexageni nummi, sexaginta libri, Sexagena. Kopa siana/ Meta fenii.
Kopacz/ Fossor. Kopam/ kopie. Fodio.
Kopane rzeczy w ziemi/ Fossilia, *n. plur.*
Kopanie/ Fossio, fossura, Kopany/ Fossitius, fossilia.
Kopce: Denigro, fuligne inficio.
Kopec/ Vapor flamma, exhalatio flammae fumida.
Kopetwas/ Chalcanthum, vitriolum.
Kopiec na roli/ Terminus scopetus.

Kania/

Kopiia żołnierska/ Hasta Kopieynik/ Hastatus miles.
Kopiynik co kopiie robi. Hastarum artifex.
Kopr włoyski/ Anethum. Kopr kobyli/ Hyppomarathrum.
Kopr włoski/ Feniculum, marathrum.
Koppyść/ Spatha lignea.
Kopytnik/ Asarum, nardus syluestris.
Kopyto v bydlęciá/ Vngula, vnguis bouis.
Kopyto rozdwoione/ Vngula bisulca.
Kopyto nierozdwoione/ Vngula solida.
Kopytá v szewcá/ Formula, modulus.
Kor. Chor w Kośćiele. Odeum, *n*.
Korá/ ábo skorá ná drzewie. Cortex, *icis*, *m*.
Korab/ Arca Noe, Nauis tecta.
Korál/ chrost morski. Coralium, corallum.
Korb/ korbás bánia Cucurbita.
Korbácz/ Taurea. *f*. Lora, *n plur*. Cædere loris.
Korczak/ Alueolus. Korczak do sypánia zboża/ Concha.
Kord/ Machæra.
Kordák/ *V. de* Smiáły.
Kordyiaczny/ Cardiacus. Kordyiáká/ Cardiacus morbus.
Korek drzewo/ y skorá tego. Suber, *n*.
Korkowy/ Corticeus.
Kornecista/ Cornicen, *inis*, *m*. Kornet/ Cornu. Sonabit cornua, quod vnicaque tubas.
Korona kápłáńska/ Tonsura. Koroná królewska/ Diadema, *tis*, *n*. Insigne regium, Corona aurea.
Koronowány w koronę/ Diadematus:
Koronuię kogo/ Diadema alicui impono, Corono Regem auro, Ornamento regali decoratus est.
Kortyná/ Peripetasma.
Koryánder Coriandrum.
Koryto/ Canalis, alueus.
Korytko/ Canaliculus, canalis, *m*.
Korzę się/ Submitto me, supplex ad pedes alicuius iaceo, supplico alicui.
Korzec/ Medimnus.
Korzeń/ Radix, *icis* / Stirps, *m*.
Korzenie Aptekárskie/ Aromata. *n. plur*.
Korzenię się/ Ago radices, Radicor, *aris*.

Korzenie/

Korzenienie/ Radicatio. Korzenisty/ Radicosus.
Korzennik. kupiec. Aromatarius, Aroma apola
Korzyść/ Vide Zysk. Korzystam w czym/ Duco aliquid laudi, gloriæ, honori. In lucro aliquid pono.
Kos/ ptak. Merula, merulus.
Kosa. Falx, cis f. Kosisty/ Falcatus.
Kosaciec liliowy/ fiołkowy korzeń. Iris. f.
Kosaćcowy/ Irinus. Kosatki ziele/ Phalangium, n.
Kość/ Os, Ossis, n. Kościany/ kościsty. Osseus.
Kościoł/ w zględem persson. Ecclesia.
Kościoł/ względem muru/ Templum, Ædes, vel ædis sacra, Basilica, Domus Dei. Kościoł opatrować/ Ædituor, aris.
Kosiarz/ Fenisecа, æ, m. Fenisex.
Kołn/ kosmek wełny. Floccus, m.
Kosmacieię/ Hirtus sio. Kosmaciny. Capillamenta radicum, fibræ herbarum, lanugo frondium.
Kosmatki/ Vua ipsa. Kosmatość/ Hirsutia.
Kosmaty/ Villosus, hirsutus, hispidus, fibratus, comatus, pexus, capillatus.
Kośnica/ Ossuarium.
Kostera/ Aleator, Aleo, onis, m.
Kosterski/ Aleatorius, talarius ludus.
Kosterstwie/ Ludo aleam, Lusitio alea.
Kostka/ kosteczka. Ossiculum.
Kostka/ figurka kwadratowa. Cubus.
Kostka v nogi/ Talus, m. Kostka martwa/ Scirrhus, m.
Kostka do grania/ Alea, tessera.
Kostur/ kosturek. Scipio Bacillum.
Kostrzewa/ Ischaemon, onis, f.
Kosy gwiazdy/ Orion, m.
Kosz/ Sporta, æ. canistrum, cophinus. Qualum, n. Corbis, is, f.
Kosz kokoszy/ Loculamentum.
Kosz młyński/ Infundibulum.
Kosz do cedzenia/ Fiscus vimineus.
Kosz w szańcach/ Loricæ, loriculæ.
Kosz w sklepie/ Incumba, æ.
Kosz Tatarski Prætoriana cohors Tartarorum.
Koszelek/ koszykow macicza [illegible], æ.
Koszarka/

Koßałká/ Fiſcina, Fiſcella.
Koße łąke/ Di ſeco prata, Falco, *as.* Koßenie/ Feniſectum.
Koßt/ Diſpendium. Koßt wiodę/ *Vide* Nakładam.
Koßtowáć dáię/ Do guſtum.
Koßtowánie czego/ Guſtatio, libamentum.
Koßtownie/ z koßtem. Sumptuosè, apparatè.
Koßtowny/ z koßtem. Sumptuoſus.
Koßtuię czego vkąßeniem/ Guſto, libo, primis labris attingo, deguſto. Koßtuię w przód/ Prægusto, prælibo, *as.*
Koßtuię czego/ *tr.* Timorem armis, prætento aliquid
Koßtuie mię to/ Tamò mihi conſtat. [...cius.
Koßtuię ſię z kim/ Prælio, tento, certo cum aliquo, expe-
Koßulá/ Induſium, camiſia, ſubucula.
Koßyk/ koßyczek. Sportula, caniſtellum, corbula, *æ.* Fiſcina ficorum.
Koßyczko ziele/ Verbena, periſtereon.
Kot/ kotká. Felis, *is. m*
Kotewki żelázne/ kotwiczki. Triboli, *m. plur.* Murices ferrei.
Kotlarz/ Faber æris, Ærarius, *ſubſt.*
Kotlarſtwo/ Chalceutice, *es.*
Kotlárſki wárſtat/ kuźnia Æraria officina.
Kotna owcá/ Fœta ouis.
Kotwica/ kotew. Anchora. *Vel* ancora.
Kotwiczna liná/ Anchorale, *n ſubſt.*
Kotwiczny Anchorarius, anchoralis.
Kowádło/ *Vide* Kowalnia. Kowal/ Faber ferarius.
Kowalſki/ Fabrilis, ſtomma, ferrarius.
Kowalſtwo/ Ferrea fabrica.
Kozá/ Capra. Kozá dziká/ ſkálna. Dama, *m* & *f* rupicapra.
Kozacy/ kozactwo. Leuis armaturæ equites. Velites equeſtres Polonorum.
Kozi/ Caprinus, caprilis Kozia brodká ziele/ Tragopogon.
Kozia ſkórá/ Pellis caprina.
Koziárnia/ Caprile, *n.* Hædile, *is. n. ſubſt.*
Kozia rutá ziele/ Onobrychis, *idis, f.*
Koziarz/ koziarz. Caprarius.
Kozie bobki/ Fimus caprinus.
Kozilep drzewko/ Lada ledum.

Kozilepow

Kozłkopow sok/ Ladanum.
Kozi mięsz ziele/ Chondrillon.
Koziczá stył Ralla. fustia bifurcus, purgando vomeri.
Kozieł gźybiczony/ Hircus castratus.
Koziel nie gźbczony. Hædus.
Koziel ná czele/ Caperamenta frons.
Koziełek/ Capreolus.
Koziełek al Koziełek przewrocić. Saltus in caput.
Kozá/ Capella. Kozlę/ kozlątko. Hædulus.
Kozłowy/ Hædinus, Hircians
Kozodoy Pástucha. Caprimulgus.
Kozodoy ptak/ Sirix. Sel. Sirinx.
Koszczik ziele. Tranium, n.
Kożuch Rheno, onis, m. Arnacis, idis, f. Pellis manicata.
Kożuch ná mleku wárzonym/ Crassamentum lacti aut pulti coctæ innatans.
Kożuchem odziány/ Pellitus, Pellita iuuentus.
Krá/ Crusta, Frustum, glaciei. [facio.
Kráczę/ kratą ogradzam. Clathro, as. Cancello, as. Cratem
Kráciásto/ Cancellatim.
Kráciásty/ Cancellatus, clathratus, craticius.
Krákáć/ Crocito, Coruus crocitabat, Cornicor, aris.
Kráką ná kogo etc. Omnium maledictis succlamatur, Vrgeor conuiciis omnium. Obstrego odioso clamore alicui.
Krádnący kto/ Furax, acis, om.
Krádnę/ Furor, aris Clepo, is Subduco, subtraho aliquid, tollo etc. Surripio aliquid alicui.
Krádzież Rzeczypospolitey ábo Krolewskiey rzeczy. Peculatum facio. Depeculor fisum, Compilo ærarium.
Krádzież / Krádzienie. Furium, detractio alieni.
Krádzież z skárbu Krolewskiego Peculatus, us.
Krádnę sie krádzionym sposobem Furtum facere.
Krádziony/ Furtiuus, Surreptitius.
Krąg/ Circulus, orbis. Krąg/ grá. Trochus.
Kręglicá/ cygá/ wártołká. Turbo, inis, m.
Kręglicą gráć/ Exercere turbinem.
Kraię/ Scindo, concido aliquid in orbiculos;
Kráiná kray. Regio, Plaga, Ora.

Krátopis/ Chorographus. Krátopisánie/ Geographia.
Krakam/ Vide Kracze.
Krakánie/ Crocatio, Crocitus, *m.*
Kráków/ Carodunum, *Vulgò* Cracouia.
Kram/ kramnicá. budá. Taberna, Institoria taberna.
Kramárká/ Institrix. Kramárski/ Institorius.
Kramárstwo Institorium. Kramarz/ kramnik. Institor
Kraniec Margo testudinis, conchæ.
Krasá gladkość/ Venustas corporis, Nitor, decor.
Kraská prak/ Cæruleus.
Krasnieie/ gladnieie. Bona sum habitudine.
Krasny/ gladki. Formosus, venustus, floridulo ore nitens. Habitior, conspicuus forma *Vide* Urodziwy.
Krásomowstwo/ Eloquentia, Rhetorica, Facultas Oratoris. Vis, ars, oratoria. Ars Rhetorica. Krásomowcá. Orator. Rhetor, *Latine loquens.* Krásomowski/ Rhetoricus, oratorius liber. Krásomowskie/ Rhetoricè, oratoriè.
Kratá/ Cancelli, *m. plur.* Kratká/ Craticula, craticulum.
Krawadz/ Culter alicuius rei Ora proculi, Margo conchæ.
Krawadz łoßká/ Sponda, Latus lecti.
Krawiec/ Sartor, sarcinator.
Kray czegokolwiek/ Ora, regio, margo. Extremitas mundi, regionis. Kray ßáty/ Ora vestimenti, fimbria vestis.
Kray świátá. Clima, *tis*, *n.*
Kray/ ábo dział świátá. Zona mundi, Horizon, *ontis*, *m.*
Kraycży/ Prægustator, scissor, diribitor. structor, carptor.
Krążenie/ krąg/ Koleine. Circuitus solis, circuitio, circulatio altrorum. Gyrus milui in aére Anfractum, *neutr.*
Kręcący się zátoczysty/ kręcisty. Tortuosus, contortus, amnis. Flexuosus, sinuosus, turbineus.
Kręcę co/ Torqueo, contorqueo capillos.
Kręcę się/ Voluor, torqueor.
Kręcę się/ *al.* obrácam się z frásunku. Tergiuersior.
Kręcenie/ Contortio, Vertigo terebrarum.
Kręcony/ kręty/ kręcisty. Tortus funis, tortilis neruus, Contortus crinis, intortus funis.
Kredens złoty/ Carchesium.
Kredens/ *al.* Kredyt. Fides.

Kredencerz

Kredencerz srebrowy/ Ab argento, *s. seruus.*
Kredencuie temu przeguſtoci. os, Prælibo propino alicui.
Kredyt sobie uczynic/ Confirmare ſibi fidem, Præſtruere ſibi ſidem. Kredyt sobie zepſowáć/ Perdere committere fidem. Fides concidit Romæ. Zginal kredyt/
Kredyt zepſowáć Auferre, detrahere abrogare fidem alicui.
Kręgi powrozow zwiiánia. Volumina vinciorum, Spiræ funium, habenarum.
Kręgle grá. Ludus piramidum.
Krekorze kokoß/ Gracillat gallina.
Krepák gorá/ Carpatus.
Kreple/ ciáſto ſmáżone. Laganum.
Kres Meta, Calx, *cis, f* Flexus.
Kreſká/ Linea, lineamentum. Kreßę/ kreślę. Lineas duco.
Kret/ Talpa, Animal fodiens terram.
Kretá/ Creta, cretula.
Kretny/ kretę álá máiacy. Cretoſus.
Kreto/ Intortiùs, *ab intortè.*
Kretogłow ptak/ Linx, *gis f.* Torquilla, Verticilla.
Kretowány/ kretą bielony. Cretatus, cretata mappa.
Krew w ciele/ Sanguis *inis*, Sanguen, *n. priscum.*
Krew z ciáłá cieknąca/ ábo zciáłá. Cruor, *m.*
Krew w ſobie máiacy/ Sanguineus.
Krewki ułomny/ Fragilis, Fragile corpus.
Krewkość/ Fragilitas humana.
Krewność/ Conſanguinitas
Krewny/ Conſanguineus, conſanguinitate propinquus.
Krezel/ Colus extans.
Krezy/ Focalia, Colli ornamenta linea, plana vel criſpata.
Krochmal/ mączká. Amylum.
Krok/ ſtepia ſpieſa Inceſſus equi temperatus.
Kroczę/ ſporo idę. Grandi gradu propero, Proceros paſſus. [protero.
Krogulec/ Niſus, Accipiter minor.
Krok/ ſtopá. Gradus veſtigium.
Krok máły/ Paſſus. Krokiem rozmierzam co/ Paſſibus di-
Krokodyl/ Crocodilus [metior.
Krokos/ ßáfran polny. Cnicus, vel Cnecus, *f.*
Krokwy/ koſly. Cantherij, Deliquiæ.

Krol/ Rex, Regnator. Krol/ grá, Basilinda.
Krolestwo/ Regnum. Krolewic/ Infans Rex, Regulus.
Krolewna/ Regis filia, Regia virgo.
Krolestwa wakowánie/ Interregnum.
Krolewski dwor/ Regia domus, Regale solium.
Krolewski namiestnik/ Interrex, Vicerex, Prorex.
Krolewski ptak/ Vide [illegible].
Krolewsko/ po Krolewsku. Regiè, Basilicè, regaliter.
Krolik/ Regulus. Krolik zwierze/ Cuniculus.
Krolik ptak/ Trochilus, Senator, Rex auium.
Krolowa/ Regina. Kroluie/ Regno, as, Vide Pánuie.
Krom/ [illegible]. Sine, absque, citra.
Kronika/ stáre dzieie. Chronica, orum, n. plur. Annales plur. Annalium monumenta.
Kronikarz/ Annalium scriptor.
Kropelká/ Guttula.
Kropidlo/ Aspergillum.
Kropidlo ziele/ Oenanthe, es. Filipendula.
Kropidlnicá/ Aquaminale.
Kropie/ Vide Pokrapiam.
Kropie okolo/ Circumspergo.
Kropienie/ Sparsio aquæ. Aspergo, inis, f.
Kropká pisárska punktik. Apex, icis, m. Punctum.
Kroplá/ kropká. Gutta, Stilla.
Kroplámi/ po kápce. Guttatim.
Kroplisty/ Guttatus, Rorans poculum.
Kroplisty/ ta/ kropli sporych. Guttis grandibus cadens, fluens
Krosna/ Ligna telam extendentia, Machina textoria.
Krosná/ krosienká. Textricula.
Krostá nábrzmiáła Pusula & Pustula, æ.
Krostámi sie/ Pustulæ initiá corpore surgunt.
Krostáwy/ Pustulosus.
Krotki/ breuis via, breue spatium, perbreue æuum, perexiguum tempus. Curtus, curta sententia.
Krotko/ krotuchno. Breuiter, perbreuiter.
Krotko mowiąc/ Vno verbo complectar
Krotkomowność/ Breuiloquentia, Laconismus.
Krotkomowny/ Breuiloquens.

Krotkość/

Krotkość/ Breuitas pedum, temporis, orationis, Contractio & breuitas in oratione.
Krotofila/ Oblectatio animi, otij, Deliciæ.
Krotofilnik/ Oblectator. Krotofilny/ krotofilom służący. Lusorius, Lusoria arma, fulmina.
Krotofilny/ al. Vide Wesoły żartowny.
Krowa/ Vacca, Bos, f. Vaccula.
Krowa iáłowa, niepłodna. Taura. Krowi. Vaccinus, Lac vaccinum. Krowi mlecz/ ziele. Sonchus leuis.
Krowia [illegible] Myagrus, f. Triticum bouinum.
Krowieniec/ Vide Gnoy bydlęcy.
Krowi bąk/ robak. Scarabæus, Cantharus.
Kroy pługowy. Dens aratri, vomeris.
Kroy żaby Vide Rzekolt.
Krtań/ gardziel. Aspera arteria, Trachea. Canalis animæ.
Krtuszę się/ Screando pene suffocor. Kruchość/ Fragilitas.
Kruchla/ bábieniec. Pre[illegible]
Kruchy/ krupiasty/ chrupáty. Friabilis. fragilis glacies Crustosus. Fragosus.
Kruczę/ się/ Kruczy w brzuchu. Crepat mihi venter, Crepant, murmurant intestina.
Kruczenie w brzuchu/ Strepitus, murmur intestinorum.
Kruczy/ [illegible] Coruinus, Coracinus color
Kruk/ Coruus. Kruk nocny/ Vide Nocny kruk.
Krupa. Polenta, Far hordei.
Krupárz/ co krupámi żyie. Pultiphagus.
Krupy/ Pulticula. Vide Kászá.
Krupnik co krupy robi. Polentarius, pultarius, pultificus.
Krupny/ Polentarius.
Kruszce kopię/ Metalla fodio, effodio.
Kruszcowy/ Metallicus, metallifera terra.
Kruszec/ Metallum.
Kruszę co drobno. Constringo, Frango in micas. Comminuo, contero. Krusze/ ábo kruszące mięso. Friabilis caro.
Kruszki cielęce/ Interanea vituli, Echinum.
Kruzganek/ Porticus, us, f. Peristylium.
Kruzik kruz/ kruzyczek gliniány. Vrceus fictilis, aquarius, Vrceolus, capeduncula.

Krwáwie/ krwáwo czynię. Cruento, prata, arua, Cruore inficio terram, riuos.
Krwáwnik ziele/ Herba sanguinaria, Stratiotes, *m*,
Krwáwnik inszy co krew porusza. Gramen aculeatum.
Krwáwnik wodny/ ziele, Millefolium,
Krwáwnik kámień/ Hæmatites, *æ. m*.
Krwáwo Cruente, cruentus.
Krwáwy/ pokrwáwiony/ Cruentus ensis, gladius, Sanguinolentus, perfusus sanguine, Fœdatus sanguine.
Krwáwy/ krwi podobny. Sanguineus imber.
Krwią płynę/ krwią się oblewam. Sanguineo, *as*. Pedes sanguinant, manat sanguine cicatrix,
Krwią pluię/ Sputo, reijcio, vomo sanguinem. Exspuo, excreo sanguinem. Krwię plwánie / Anastomosis, *eos*, *f*. sanguinis eiectio. Krwie rozlewcá/ Sanguinarius.
Krycie czego/ skrycie. Occultatio alicuius rei.
Krycie się: Latitatio, occultatio sui turpis.
Krygi/krygowa vzdá. Lupatum, Lupatus, *m*. Lupi, *m. pl*.
Kryiący co/ Absconsor auri.
Kryię co/ Occultò, occulo aliquid, Abscondo, abstrudo, abdo, obstrudo, recondo nummos.
Kryć się/ vchodzę w kąt. Abdere se in occulto, Conijcere se in latebram, sub scalis.
Kryię się/ *al*. Nie vkázuię się ná świát. Delitesco, lateo, latito, oblitesco, occulto me.
Krytomo/ Clanculum.
Kryminał/ Maiestas crimen, perduellionis crimen.
Krynicá/ rząp/ studnia nie żywey wody. Cisterna.
Kryształ Crystallus, *f*. & Crystallum, *n*.
Kryształowy/ Crystallinus.
Krząk/ krząček. *Vide* Krzák.
Krzyżek robak Tarántulá. Stelli, *m*.
Krzeká świniá/ kiernoz. Quiritat verres.
Krzemień Silex, *icis*, *m*.
Krzemień do krzesánia ogniá/ Lapis fertilis ignis.
Krzemienisty/ Silicibus plenus, *non* Siliceus.
Krzepię się: Nixurio, niti volo, firmo, gradum.
Krzepki/ Robustus, stabilis pes.

Krzepko/

Krzepko/ Valenter, inmobiliter.
Krzepkość/ Stabilitas dentium, robur herbæ, arboris.
Krzesiwo/ narzędzie do krzesánia ogniá. Igniarium, & Ignitabulum. (sellula.
Krzesło/ krzesełko stolec. Sedes, sellum, solium, sedicula,
Krzesżę ogień Excudo, excutio ignem, Elido, elicio ignem
Krzesżę po bruku/ Per plateas vmbraticam pugnam cieo.
Krzew/ krzewie/ krze Frutex, icis, m.
Krzewię/ rozkrzewiam Propago, as. vites.
Krzewię się/ Frutesco, Fruticor, aris deponens, Fruticesco, is. Proserpit herba, Propagor. Krzewienie/ Fruticatio.
Krzewiná/ vide Chrośćiná.
Krzewisty/ Fruticosus, frutetosus, sarmentosus.
Krzewię/ Vigeo, es. Reficio me, Reficillo.
Krzyczę/ krzykam wesoło: wykrzykam Tollo clamorem, exclamo, effero clamorem Ouare, Romani ouantes & gratulantes Horatium accipiunt.
Krzyczę żáłośnie/ z płáczem. Ploro, edo ploratum, vlulo, quirito, as. Krzyk/krzyczenie/ krzykánie Clamor, conclamatio, acclamatio. Krzyk żáłosny/ Planctus, plangor femineus, Vlulans vox, Eiulatus, eiulatio.
Krzykam/ krzykiem pochwalam. Acclamo, applaudo alicui.
Krzykam przeciw komu/ Reclamo, reclamito.
Krzykam do potrzeby/ Conclamo ad arma.
Krzykliwy/ Clamosus lictor, Magister, Argutus olor, querulus, tumultuosus. Eiulabilis plangor.
Krzywdá/ Iniuria. Krzywdę ćierpię od niego. Iniuria laboro, affligor. Patior iniuriam.
Krzywdę czyniący/ Iniuriosus in aliquem.
Krzywdzę kogo/ ábo komu Infero alicui iniuriam, Iniuriam alicui facio. infero, iniungo, iniuria aliquem afficio, affligo, lædo Krzywdź ćiel Fraudator prædæ.
Krzywię/ vide Nákrzywiam: Wykrzywiam.
Krzywo/ Curuè, curuiter, tortè, obliquè flexuosè.
Krzywogeby/ Valgus, valgum sauium, Valgiter abrosum, labellum Krzywonogi/ Scaurus, scauripeda.
Krzywonos ptak/ Loxia, æ. Trogon, m.
Krzywo przysięgam/ Peiero, Periuro.

Krzywoprzysięstwo/ Periurium, Periurium sacramentum.
Krzywoprzysięzca. Periurus, periurosus, periuriosus.
Krzywość/ wykrzywianie/ wykrzywianie. Curuatio, curuatura, distortio, obliquitas, anfractus, inuertura adituum tiscatio. Krzywy/ nakrzywiony/ skrzywiony. Curuus, flexuosus, obliquus, sinuosus, distortus, procuruus, anfractus, adiect.
Krzyż/ crux, Signum crucis, figura crucis in litera Græcorū X.
Krzyż wielki ludzkim/ Lumbus, ossa, lumb. intangere lumbos. Krzyża naruszenie/ Lumborum fragium.
Krzyża bolenie/ Lumbago. Krzyżowa droga/ Quadriuium, Gruma, æ. Krzyżowe dni/ Rogationum dies. Krzyżuje/ Crucifigo, suffigo cruci aliquem: affigo aliquem cruce.
Ksiadz/ vide Kaplan
Ksiąszki rzymieckie/ Codicilli, Pugillares, in plur.
Ksiąszki pamiętne/ Hypomnema, tis, n. Liber memorialis, Diarii commentarij. Ksiąszki zbierane/ Pandectæ, arum. Cornu copiæ, Analecta, orum.
Książe/ Princeps, Dux.
Książęcy/ Principalis. Ducalis habitus.
Książeczka/ Libellus, Opusculum.
Księgownica/ Librarya. Bibliotheca.
Księgarnica/ kramnica kupieżna. Taberna libraria, Bibliopolæ, taberna, Libraria.
Księgarnik/ Bibliopola, Librarius.
Księga/ Ksiąszka. Liber, codex, volumen.
Księgi publiczne/ Acta publica, forensia, Libri actorum.
Xięni/ Przeoryssa. Antistita, Antistes perita, Abbatissa.
Księniec/ Ventriculus quorundam piscium.
Księstwo/ Ducatus.
Księżna/ Principis vxor, Ducissa.
Księżyc/ planeta na niebie/ Luna, noctiluca.
Księżyc przed pełnią/ Luna crescens.
Księżyc po pełni/ Luna decrescens.
Księżyca Nów/ Noua luna, Nouilunium.
Księżyca Pełnia/ Luna plena, Plenilunium.
Księżyca zaćmienie/ Eclipsis lunæ, defectio lunæ.
Księżyca zejście/ Interlunium, coitum cum luna, concursus solis

solis & lunæ. Księżyczny/ do księżyczá należący. Lunaris cortus, globus. Lunare mitar.
Kształcik/ oboyczyk/ kitlik. Mamillare, ris, n.
Kształt/ formá/ figurá/ wzor. Forma, species, figura, conformatio formula Schema, atis n. Scala f. Typus, qualitas, exemplum. Kształtowánie, Vide Formowánie.
Kształtownie/ Non intabre scita vaia.
Kształtowny, Compositus. Kształtuie/ Vide Formuie.
Kszyk/ kszykánie wężow. Sibilum. n. Stridor serpentis.
Kszykácz / Sibilator. Kszykáiący/ Sibilus, adiect.
Kszykam/ Sibilo, Draco sibilat.
Ktemu/ ku temu. Ad hæc, ad hoc, deinde.
Kto? pytáiąc. Quis me vult? Quisquis es mulier?
Kto/ bez pytánia. Vi Niewiem kto. Nescio quis, Aliquis de familia Vlla, quisquam omnium.
Ktokolwiek Quicunque, quispiam, quiuis, quilibet.
Ktory? pytáiąc. Quinam homo es?
Ktory/ w rzędzie w liczbie. Quotus annus? quotuscunque?
Ktory ze dwu? Vter? vteruber?
Ktory/ niektory. Quidam; aliquis, quispiam.
Ku/ Præpositio. Versus, Erga aduersus, Erga. contrà.
Kubek/ Calix. m. Scyphus, m. Poculum aureum.
Kubek wody/ Vide Wiadro.
Kubek skorzány do wody/ do wina. Vter vinarius, Culeus.
Kubek do gáßenia ognia/ Hama æ, Hamula.
Kubełkowy w kołách cermiarskich/ Modioli, Haustra, orum.
Kuchárka/ Coqua, focaria Kuchárski/ Coquinus.
Kuchárstwo/ Coquinaria. Kucharz/ Coquus, magirus, culinarius, substant.
Kucharze/ Coquinor. Kuchcik/ kuchtá. Magiriscium.
Kuchenny/ adiect. Coquinarius, coquinatorius, Coquinaris culter. Kucharz mieyski/ Popino, onis, m. Cupedinarius.
Kuchmistrz/ Archimagirus, Magister culinæ.
Kuchnia/ Culina, coquina.
Kuchnia mieyska/ Popina, Taberna coquinaria.
Kuczmerká/ Siser satiuum. Kuczmerká dzika Siser erraticum.
Kuczmerká wilcza / Aconitum pardalianches.
Kudłáty/ kudłá. Impexus, complicatis pilis.

Kufá/ Cupa, culeus, dolium.
Kufel/ kufelek. Cissymbion. Kufny/ Cupalis, doliaris.
Kuglarká/ Ludia, mima, mimula.
Kuglárska náuká/ kuglárstwo. Ars ludicra, Histrionia.
Kuglárski/ Mimicus, histrionalis, histricus.
Kuglárski mistrz/ Archimimus, Pantomimus.
Kuglárstwem sie bawię/ Facio histrioniam.
Kuglowánie plesy, stoki. Gesticulatio.
Kugluię/ Gesticulor, ago mimum.
Kuię co/ Cudo argentum, procudo ensem.
Kukam/ Coccizo, Cuculo, as. Cuculi vocem edo.
Kukła/ Panis oblongus, Colliphium.
Kukła nakogo *Vide* Bić kogo/ Kwe zá łeb.
Kula [powszechnie] Globus.
Kulá co ciskáią/ ábo strzeláią. Glans idis, f.
Kulá nawiązána/ Aclis, idis, f. Plumbata.
Kula ognista/ Globus igneus, ferreus, lapideus.
Kula do podpory chorych. Fulcrum subalare,
Kulá rybá/ Sphyraena, Sudis, f.
Kułam co/ *Vide* Taczam. Kuláwy/ *Vide* Chromy.
Kulik ptak/ Larus cinereus.
Kum/ *Vide* Kmotr.
Kuná zwierzę. Martes, is, f.
Kuná żelázna Collare, is, n. Columbar, is.
Kunszt/ *Vide* Kart.
Kupa rozmáitych rzeczy/ Aceruus, congeries, cumulus, strues lignorum, strages cæsorum.
Kupá ludzi *Vide* Gromada.
Kupczę/ hándluię. Negotior, mercaturam facio.
Kupczenie/ hándlowánie. Negotiatio, mercatio.
Kupia Merx, cis, f. Mercimonium.
Kupię gromádzę cokolwiek. Coaceruo, congero, redigo in vnum Cumulo, accumulo, coaduno, conglomero.
Kupiec/ Mercator, Negotiator,
Kupiecki/ Negotiatorius, emporeticus.
Kupiectwo stan kupiecki. Mercatura, si tenuis est sordida est.
Kupienie się ludzi/ gromadzenie. Concursus, concursatio, congregatio celebratio.

Kupienie/

Kupienie/ ábo zgromadzenie ægo. Aceruatio saporum, Congestio condimentorum.
Kupiony/ Emptus. Kupno/ Res empta.
Kupny/ Empritius, mercenarius. Kupowánie/ Emptio.
Kupuiacy rad/ Emax, acis, om. Coëmptionalis.
Kupuię co/ Emo, mercor pretio, Nundinor, obsonor, comparo prædium, permuto empturio.
Kopułá, sklep okrągły. Tholus.
Kur/kogut/ pietuch. Gallus, gallinaceus.
Kurcz/ Spasmus, mi. Kurcz cierpiący/ Spasticus.
Kurczak/ kurek. Pullaster.
Kurcząt chowánie/ lezenie. Pullatio. [pullicenus.
Kurczę kurczątko/ kurczętá. Pullicies, pullus gallinaceus,
Kurczę szyię/ rękę. Contraho collum, crura.
Kurczę się/ Contraho me.
Kurdwan/ kozi mięk/ skorá. Pellis hædi benè expoliata.
Kurek v rusznice/ Ignitarium bombardæ.
Kurek v antwesá v beczek winnych. Epistomium, epitonium.
Kurek ná koncicie/ Triton.
Kurfirst/ Elektor. Elector Imperatoris, Septem-vir imperij.
Kurfirstwo/ Septem virum Senatus.
Kurnik sad ná kury. Gallinarium, Chors, f.
Kurnik sługá co kury opátruie. Gallinarius, curator gallinarum.
Kuropátwá/ Perdix, icis, m.
Kurowa szkienicá/ Poculum immane, Heracleum.
Kurpie/ postoły/ łápcie. Calceamenta ex philyra, vel libro tiliæ, vel alterius arboris, Sculponeæ.
Kursor/ Poseł. Cursor tabellarius.
Kurtá/ Vestis curta, breuis, Alicula.
Kurwátorá Biskupia/ Pedum, Pastorali baculus, Lituus.
Kurzawa mokra z wody/ Euaporatio.
Kurzawá sucha z ziemie/ Nebula pulueris, exhalatio terræ.
Kurzawy pełny/ Pulueruleritus, puluereus.
Kurzę kurzáwę czynię. Excito, moueo puluerem.
Kurzę co/ Puluero vineam.
Kurzę komu pod nos: Oppedere alicui, i, contumeliosè despicere.
Kurzenie/ Puluerati.
Kurzy/ Gallinaceus, gallinarius.

Kurzy sie proch/ Voluitur puluis. [caligo.
Kurzy sie rzeki/ Vaporant aquæ, exhalantur humo nebulæ,
Kusiciel/ Tentator, Molitor rerum nouarum.
Kusza reczna/ Manuballista, Scorpio minor, m.
Kusza miotacza wielka/ murowana. Ballista, Catapulta.
Kuszą abo z kusze strzelam. Ballista [illegible] iacto.
Kuszę kogo/ Tento, attento. Kuszę sie o co/ o kogo. Oppugno, tento, Molior. Kuszenie kogo/ Tentatio.
Kuszenie sie o co/ [illegible].
Kuszni strzelcy/ Ballistarij, Catapultarij.
Kuśnierz/ Pellio, onis, m. Pellarius.
Kut/ kość w nodze bydląt. Talus,
Kutas u czapki/ Nodus vel nodulus villosus.
Kutow grá/ Ludus talorum, talarius ludus.
Kuźnia/ kowalnia. Ferraria officina.
Kuźnik/ Ferrarius, ferramentarius.
Kwap/ Vide Pies.
Kwapie sie/ Vide Skwapiam sie/ &c.
Kwarta/ Quarta pars congij, Quartarius.
Kwartał czwierć roku. Trimestre spatium.
Kwartał mistrzowy/ Minerual, alis, n.
Kwartnik/ kwarta. Sextans sextarij.
Kwas/ kwasek/ kwasność. Acor vini.
Kwas na ciasto/ Fermentum.
Kwaskowaty/ Acidulus, acescens.
Kwaskowaty przysmak/ Oxyporum, oxygarum.
Kwasnieie/ Aceo, es, acesco.
Kwasny/ Acidus, acidissimus.
Kwasny/ tr. Vide Nie wesoły/ Ponury.
Kwaszę/ kwaszo czynię. Fermento farinam.
Kwaterá godziny/ Quadrans horæ.
Kwaterá w oknie/ Quadrans fenestræ.
Kwaterá we drzwiach stolarskiey roboty. Tympanum.
Kwaterá Aptekarska/ Schibra.
Kwiát/ Flos, m.
Kwiat rozwiniony iáko liliey. Calathus,
Kwiat obrywam/ Defloro, præfloro.
Kwiattowy/ Floreus, [illegible]

Kwiget

Kwicze/ Grunnio, *is*. Kwiczek ryba morska/ Chromis.
Kwiczenie/ kwik swini. Grunnitus, *m*.
Kwiczoł/ Turdus minor.
Kwiecień/ Aprilis. Kwiecisty/ kwieciisty. Floridus, florifer.
Kwile się/ Vagio, vagito, eiuagio.
Kwilenie się/ Vagitus, *m*. Vagor, *oris*.
Kwit/ kwitacya. Apocha, anapocha.
Kwitnący/ Floridus, floridulus. Kwitnę/ kwiát wydáię. Floreo, effloresco, refloresco, Vigeo.
Kwitnienie/ Florum productio. [refero.
Kwituię mię/ Accepto liberor. Kwituię kogo/ Acceptum
Kwoczká/ Matris, *f*. Educatrix pullorum gallinae.
Kwoká/ kokosz koká. Glocire, glocitare, & glucitare, singultire.
Kwokánie/ Singultus, *m*.

L A

Łábęć/ Cygnus, Olor. Łábęci/ Cygneus, Olorinus.
Łábuie/ In otio dego. diem bonum, laetum, tenere mago. *Vide* Dziećiádnie Dogadzam sobie.
Łáchmány/ łachmáná obszarpáná. Cento ex veteribus variis pannis, pannucia vestis, Pannuncelum.
Łácina/ łácińska mowá. Latina lingua, Latinitas, Sermo látinus, Sermonis latini integritas. Latinus sermo.
Łácina/ *tr*. Se Psalmi łáćinie/ *Vide* Ortcfowánie.
Łácinnik/ Latinitatis auctor, scriptor.
Łáćiński/ Latinus, Latiniensis.
Łácniey/ Facilius.
Łácno/ łátwie. Facilè, perfacilè, facillimè, expeditè, nullo labore, nullo negotio, procliuiter.
Łácno to iest/ In expedito est, inexpedito positum.
Łácno mi/ Vaco, Vaco cura & negotio, vaco animo.
Łácność/ łátwość. Facilitas, facultas pariendi.
Łácny do cieszenia/ Consolabilis.
Łácny do chędożenia/ Purgabilis, facilis purgatu.
Łácny do opukánia/ Cuidare verba facilè est.
Łácny do liczenia/ Numerabilis.
Łácny do nábycia/ Parabilis victus, parabiles diuitiae.
Łácny do obráchowánia/ Computabilis,
Łácny do opuszczánia/ Ignoscentior, ignoscens.

Łácny ł

Łácny do poznánia/ Cognabilis. Łácny do przebicia/ Forabilis ictu Łácny do przejednánia/ Placabilis.
Łácny do rozwiązánia/ Dissolubilis.
Łácny do vprośenia/ Impetrabilis, exorabilis.
Łácny do wychárchnienia/ Exscreabilis.
Łácny do zgromadzenia/ Congregabilis.
Łacze/ Vide Rozłaczam. Łaczenie bydlecia z bydlecem/ Cogitio anim ntium, cogitus auium Initus, m. Concubitus.
Łaczka/ Pratulum. Łaczny/ Pratensis.
Łaczy się bydło z bydlecem/ ptak z ptak'em. Miscentur aues, coeunt gallinæ.
Łąd/ vt Łądem iáchác/ Terrestre, Vel terrenum iter, Vel pedestre, Terrena via, terreno itinere deuehor.
Łádá v Organ/ Arca.
Łádá co/ aliter ad contemptum, Quilibet, digni, indigni, noti, ignoti. Łádáiáko/ Vide Iákokolwiek.
Łáduie nawe/ Suburro, onerare nauem frumento.
Łádunek śkutny/ Saburra.
Łádunek do strzelby/ Missilia bombardarum.
Łádowánie/ Suburratio nauis.
Łagiew. lagiewká. Ampulla, Lagena, Laguncula.
Łagiewnik/ Ampullarius.
Łágodnie/ Blandè blanditer, perblandè, suauiter.
Łágodnieie/ Mansuesco, mitesco, desæuio.
Łágodniuchny/ Blandicellus, Lenusculus, vinulus.
Łágodnomowność/ Affabilitas, blandiloquentia, suauiloquētia, Charientismus.
Łágodnomowny/ Blandiloquus, Blandiloquens.
Łágodność/ Blanditia, Facilitas, Comitas.
Łágodny/ Affabilis, benignus, blandus, commodus, mansuetus, mitis, lenis.
Łágodzę/ Lenio, Delenio, mitigo mulceo, addo lenimen.
Łágodzenie/ Delinitio, mitigatio, placamentū, mollimentū.
Łágodzenia śłużąca rzecz/ Lenimen, lenimentum, blandimentum, mitigitorium.
Łáiánie proste/ Vide Strofowánie.
Łáiánie zelżywe/Contumelia maledictio, inuectio, probrum, opprobrium, conuicium, est maledictum.

Łáię/

Łaie komu/ Increpo, obiurgo, increpito, reprehendo.
Łaká/ wientowa fárbá. Cançanum, lacca.
Łaká/ Pratum.
Łáknę/ chce mi śię ieść. Esurio, Fame laboro, vrgeor fame, fames me appellat. Łáknienie/ Esuritio. Esurigo, Esuries.
Łákocenie/ Allectatio nutricum.
Łákoći/ Cupedia, orum, n. pl. Dulcia, scitamenta mellita.
Łákomię/ chćiwie zbieram. Auarè, sordidè congrego.
Łakomie iem/ Auidè edo, voraciter.
Łákomię śię ná co/ Per auaritiam aliquid appeto.
Łákomstwo w nábywániu/ Auaritia, auarities.
Łákomy/ Auarus, auarior, ardens auaritiâ.
Łákotliwie/ Gulosius. Łákotliwy/ Cupes, is. m. Cupedius, Gulo, onis, Ganeo, onis, m. Łákotnik/ Cupedinarius.
Łakrycya: słodki korzeń. Glycyrrhiza, æ.
Łamánie czego/ Fractio. Łamánie w stáwiech powszechnie/ Articulorum dolor, artuum dolor, articularis, morbus, Arthritis, idis, f. Łamánie w stáwiech ćierpiący/ Arthriticus. Łamánie w reku/ Chiragra.
Łáment/ Vide Narzekánie. Łámentuię/ Vide Nárzekam.
Łamię co/ Frango, confringo, perfringo.
Łámię wiárę/ vstáwy. Violo, frango, soluo fidem.
Łamię kámień/ Cædo, seco marmor.
Łamię śię: Frangi, & frangere se laboribus.
Łámpá oliwna/ oleiowa. Lucerna, lychnus, lumen.
Łámpart/ Lewart. Leopardus.
Łámpowy nosek/ ábo turká. Myxa, æ.
Łan/ miárá roley. Mansus, vulgò Laneus barb. Latinè autem Modum agri Cromer. vocat.
Łana świecá/ Funale, is, subst.
Łáncuch żelázny/ Catena.
Łancuch złoty/ Torquis, aurata catena.
Łaucuchem zwiazáć/ Vincere, constringere catenis.
Łáncuchowy pies/ Catenarius canis, hamus, Catenarius.
Łancuszek żelázny/ Catulus, catenula, catellus.
Łáncuszno/ ábo łancuszny kto. Torquatus.
Łani/ Cerua. Łani/ aaielt vide Jelenł.
Łanie/ Fusio, futura plumbi, fuses aquæ.

Łanáí

Lanká/ łánuszká. *Vide* Konwália.
Lanowi/ *Vide* Podymne.
Lapa/ Planta vrsi, limæ, vestigium.
Lapáczká/ samolowká. Decipulum, *vel* decipula.
Lapáczká w mowie/ *etc.* Acupatium, Tendicula, *æ*. Captio, Præstigiæ & captiones in oratione.
Lapicá/ łapká myszá. Muscipula, mustricula, *æ*.
Lawá/ *Vide* Mastatá.
Las/ Silua, arboretum arbustum, *inde* Siluula, Lasek.
Lasicá/ łaská. Mustella. Lasicá leśna/ Viuerra, ictis, *idis, f.*
Lasiczká drobna/ Mus araneus, mus cæcus.
Laská/ leszczká/ pręt/ pálcat. Verber, *ris, n.* Rudis, *is, f.* bacillum lictoris. Laská do podpierania się/ Baculus.
Laská álbo pálcat woytow Krymskich/ Vindicta.
Laská pásterska/ Pedum, baculum pastorale.
Laská poselska/ Caduceum. Laská ptászńicá/ Ames, *itis.*
Laská/ Gratia, Fauor, beneuolentia, aura popularis.
Láskaw/ Propitius, beneuolens, Perbeneuolus nobis.
Láskaw ná mnie/ Gratiosus sum apud illum, Sum in gratia apud aliquem. Láskáwie/ Beneuolè, benignè, amabiliter.
Láskáwość [o człowieku mowiąc.] Benignitas, clementia, placabilitas, lenitas, indulgentia, mansuetudo.
Láskáwość (o czym inszym] Placiditas omnium, Clementia hyemis, æstatis, Aequabilitas iuris.
Láskáwy/ (*de homine*) Clemens, æquum & bonum amans.
Láskáwy [o inszych rzeczách] Blandus, mitis, placidus.
Láskę komu ábo sobie zjednáć/ Conciliare mihi voluntatem alicuius, Paro mihi gratiam alicuius. Acquirere studia vulgi.
Láskę komu uczynić/ beneuolentiam singularem alicui præstare, Beneficium apud aliquem ponere.
Láskę otrzymáć/ Consequi gratiam alicuius,
Láskę utrácić/ Excidere gratia, Collectam gratiam effundere.
Láskowánie/ złobkowánie v ciesiarzow/ śnicerzow. Striatura.
Łásze się/ Circumuolu-tur fera blandiens, Vulpinor, *aris.*
Łászenie się/ Adulatio, Blandimentum canum.
Łászt/ Achane, *es, f.*
Látá/ *in plur.* Anni, Ætas, Consumere ætatem.

Látá/

Láta wsukni/ Tessera palliorum, Diuersi panni consuti.
Łata pod dach/ Tigillum Ambrices, Asseres, m.
Latáiąca rzecz wszelka/ Volucris, is, f. Volatis bestia.
Latam/ Volo, as. Volito, Meo, as. Meant aues, Circumuolo campum, Peruolito loca omnia.
Łatam co/ Sartio veteres corbulas, resartio vestem.
Latánie/ lot/ lecenie. Volatus, us. Meatus, us.
Latáwiec/ Inuus, Incubo, onis, Incubus.
Látèrnia/ Laterna cornea, punica.
Laterniá morska/ Pharos, vel pharus, ri, f.
Latká dziecinna/ lalká. Pupa, plangunculá.
Latki kuglarskie/ Neurospata, orum, Sigilla, & Sigillaria.
Latki wodne/ Engibata, orum.
Latkarz/ co latki robi. Caroplastus, puparum fictor.
Latkarz/ kuglarz latkowy. Neurospata. æ, m. Sigillarius.
Láto/ roku część czwarta. Æstas calida, feruens.
Látorosl/ gálafká młoda. Turio onis, m. Vitulamen.
Latos/ tego roku. Horno, Verum anno an horno.
Látosi/ Hornotinus, hornus, hornum vinum.
Látuie/ Æstiuo, as.
Láwá/ láweczká. Scamnum, scabellum, scabillum.
Láwendá/ Casia, lauendula, & Lauendia.
Láwicá/ ábo láwice ná ktorych vrząd siada. Subsellia, orum.
Láwnicy vrząd/ Assessura, centumuirale munus.
Láwnik/ Assessor, Assedo, onis. Iuratus.
Łażę/ leżę/ lenimo chodzę. Repo, pererro, Talipedo, as.
Łaziebnik/ Balneator, Aliptes æ, m. Iatraliptes, æ, m.
Łaźienká/ balneolæ. Balneola, orum.
Łáznia domowa/ Balneum, Caldarium.
Łaznia pospolita/ Balneæ, arum. Nymphæum.
Lazur/ Cæruleum, subst. ant.
Lazur sukno/ Pannus cærulei coloris.
Lázurowy/ vide Modry.
Łep/ Caput, vile caput. (de bestia, vel de homine Suis dicitur (contemptim.)
Lebiotká/ Origanum, Heracleoticum, Onitin.
Lece tako ptak/ Labor, eris, Labere pennis.
Lece/ tr. prętko bieże/ Volo, as. Volat ætas.
Lechce/ Titillo, prolecto lenius, Blandior,

Lechcywy/

Łechcywy/ Titillationis impatiens, Dispargalis equus.
Łechtánie/ Titillatio, Titilla us, *m.* Scalpurigo.
Łecie/ Æstate. Srzod látá/ Adulta ætate.
Łecz/ Atqui, At certi, Enimuerò.
Łeczacy/ zdrowy. Medicabilis, remedialis.
Łeczę/ Medeor alicui, Medicor ictum cuspidis, Medico oues. Curo ægros, morbum, corpus, Sano vulnera.
Łeczę się/ lekárstwo biorę. Pharmacis curor.
Łeczenie/ Curatio, mendicatio, medela, sanatio.
Łedwie/ záledwie/ z trudnośćią. Ægre, vix.
Łedwie nie złote góry obiecuie/ Modò non auri montes pollicens, Propè funeratus arboris ictu.
Łedźwie/ Lumbi, *orum.*
Łegácya/ *Vide* Poselstwo.
Łęgą się ptacy/ Fetant aues, columbæ.
Łegam/ Cubito, *as.* Incubito.
Łegáwy pies/ Canis venaticus ad procubendum exercitus.
Łegowisko/ Cubitus, *us.*
Łeię co/ Fundo sanguinem, fundo imaginem, Fusa statua.
Łeiek/ lëy. Epichysus, *f.* Infundibulum.
Łek v siodłá/ Altrabe, *es. f.* Ephippij frons.
Łękánie/ strách. Pauitatio, pauor.
Łekárska náuká/ Medicina, ars medica.
Łekárskie/ po lekársku Medicè, medicinaliter.
Łekárstwo/ Medicina, medicamen, remedium, anditotum, pharmacum.
Łekarz/ Doktor Medicus, Doctor medicinæ.
Łekarz iármárkowy/ Circulator, medicus circumforaneus.
Łekki/ lekuchny. Leuis labor, sine pondere.
Łekki/ nie poważny człowiek. Leuis homo, leuisculus, Vernilis, futilis. Lekko *&* Lekko ná woźie. Leuiter oneratus currus, non grauatus currus.
Łekko nie poważnie/ Verniliter, scurriliter.
Łekkomowność/ Futilitas.
Łekkość/ Leuitas temeritas.
Łekkość/ *al.* niepoważność Vernilitas puori, petulantia, licentia. Łekkowiérność/ Credulitas.
Łekkowiérny/ Credulus.

Łektykà/

Lektyká/ Lectica, lecticula, gestatorium.
L. kuis/ Venchicijs curo morium.
Lekie ptak/ Alueo, integras det uorans aures.
Lemiesz Vomis, & Vomer, eris. m.
Lemus/ Lutaria testudo.
Len ziele/ Linum, semen lini.
Lenek Lenny Máryey/ Belwedér/ ziele nocne. Osyris, ios, idos. Antirrhinum Cynocephalium.
Lenie sie ciężko mi co czynić. Grauor, grauat me labor, Pigror, piget me ire quatuor millia.
Lenistwo/ Tarditas, cunctatio, mora.
Leniwem czynię/ Tardo, as.
Leniwie/ leniwo/ ciężko. Languide, lente, grauatim.
Leniwy/ nie raczy Tardus, piger, segnis, Asino pigrior.
Lenne prawo/ Feudum, feudale ius.
Lentwal/ rostwal. Focale, is.
Lep/ Viscum, sci, n. Volucres fallere visco.
Lepce/ Lambunt canes, Lambito.
Lepianka/ Lutamentum F rnaceus paries ex terra.
Lepiarz/ Parietarius, qui struit ex luto domum.
Lepie co/ Luto, as Vide Zalepiam.
Lepiey/ Melius, meliuscule, satius est, præstat emori quam seruire. Lepsza sie nie dzieje/ Optanda omnibus conditio.
Lepszy/ Melior, potior, satior, oris. Præstantior.
Lesnieie/ zarastam. Siluesco, stirpesco.
Lesny/ adiect. Syluestris, syluosus, syluaticus.
Lesny/ al. Vide Polny.
Leszcz/ kleszcz. Cyprinus latus, Prasmus.
Leszczyna/ Corylus, f. Leszczynowy/ Colurnus.
Letni wolno ciepły/ Tepidus da s, Lentus.
Letny/ lat wiele máiacy. Annosus, maturus annis.
Letni/ latu służacy Æstiuus.
Letnie/ Æstiuè Letnie ciepło/ Tepor.
Lew/ Leo.
Lewica/ lewa strona. Læua, æ, Sinistra, æ.
Lewar worowy/ Vectis, Organum vectorium.
Lewy/ Læuus oculus, sinister.
Leze/ Lorum, retinaculum.

Leyconwy koń/ Funalis equus.
leży/ Vide Rlamstwo.
Leżę/ Iaceo humi.
Leżę dla spánia/ Discubo, recubo, Decumbo, is.
Leżenie/ Cubitus, us. Accubatio.
Leżenie ksiąg w mieściech/ Positio actorum terrestrium, Expositio, prolatio actorum iuridicorum in publicum.
Libra pápieru/ Volumen chartæ albæ
Libra Aptekárska: Libra liquorum, 12. vncias capit.
Lice/ Vide Oblicze.
Lice/ aliter (oppositum) Nice/ Lice száty. Superficies vestis recta vel [illegible], Facies vestis. [notæ.
Licho pieniedzy/ Vt Nie wáza lica pieniedzy. Nummorum
Licho/ o positum Cetno. Numerus impar.
Lichtarz/ swiecznik Candelabrum.
Lichtuię/ Exhaurio seminam.
Lichwá/ Feneratio Feneratus. us.
Lichwá/ plat. Fenus, oris. n. Fenusculum, Vsura, Quæstus, us.
Lichwę dáię/ płácę. Accipio fenore, Do fenus.
Lichwiárski/ Feneratorius, Danisticus.
Lichwiárstwo/ stan. Feneratoria ars.
Lichwiarz/ Fenerator. Danista, æ, m.
Lichwię/ lichwę biorę. Do fenori pecunias, Do infenus, Fenero & Feneror pecuniam.
Lichy/ Vide Nędzny/ Słáby/
Licuię co kradzionego v kogo/ Voco te in ius ob furtum.
Liczbá/ Numerus. Liczę co/ Numero aliquid Dinumero horas, exercitum Liczenie/ Numeratio.
Liczmany/ Abaculi, calculi supputatorij.
Liczony/ Numeratus.
Ligáwicá/ Vliginosa glutinosa terra.
Lilia ziele/ Lilium. Liliowy/ Liliaceus.
Liliowy ogrodek/ Lilietum.
Limonia ziele/ Limonium. Limonia owoc/ Malum limonium..
Lin rybá/ Tinca, Merula lacustris, Vulgò Szwiec.
Liná/ Funis ductarius, Retinaculum.
Liniia/ liniyká/ kreská długa. Lineola.

Linielę/

Lśnieię/ Verno, Linuię/ linie piszę/ znáczę. Lineo, *as.*
Lipá/ Tilia, Phylira.
Lipcowy/ Iulius. Lipiec miesiąc' Quinctilis, Iulius.
Lipiec/ miod pitn. Hydromeli.
Lipiec/ miod prásny. Anthinum mel.
Lipki; Tenax cera, bitumen Lipkość/ Lentor picis.
Lipię. lipkiem śie ostáię. Linteico.
Lipowy/ Tiliaceus, tiligneus.
Lirá/ Cythara grandis neruis intenta.
Lis/ liszká. Vulpes, *f.* Vulpecula. Liśi/ Vulpinus.
Lisia skorá. Pellis vulpina. Lisie iayká/ ziele. Orchis, *ios, fem* Lisi ogon/ ziele. Ononis, anonis, *idis.*
Lisowácieię/ Rufeico, rutilesco.
Lisowáty/ Rufus, burrus. tui ruffus.
List drzewny/ ziol. Folium, Comæ, *arum.*
List pisánie do kogo. Epistola, literæ, epistolium, tabellæ.
Listopad/ Nouember.
Listowy; listowny. Epistolaris
Listwá gdźie iáky przybitá. Pluteus.
Liszáiowáty/ Impetiginosus.
Liszay/ Mentagra, *æ.* Impetigo, *inis. f.*
Lit/ máterya do litowánia. Ferrumen.
Literá/ czcionká. Litera, literula.
Litkup/ Proxeneticum.
Litość/ miłośierdźie. Miseratio, misericordia.
Litośćiwie/ miłośiernie, Misericiter.
Litośćiwy/ miłośierny. Misericors.
Litowánie czego czym / F rruminatio.
Lituię co/ Ferrumino æs, agglutino, Maltho, *as.*
Lituię śię nád kiem/ Misereor alicuius.
Litwá / kráiná Litewska. Lituania. Litwin /Lituanus.
Lizánie / Linctus, *us.*
Lizę co / Lambo, lingo, lambero, delambo.
Łkam/ Singulto, singultus dico. Łkánie / Singultus, *us.*
Łobodá / Atriplex, *icis. m.*
Łoch / Lacuna.
Łochowáty / iámisty. Concauus, cauernosus, latebrosus. (excesus.
Łoczydło ziele / Thapsia.

Lod/ Glacies. **Lodowácieie**/ Glacio, *as*, & Glacior, *aris.*
Lodowáty/ Glacies similis. **Lodowy**/ **z lodu.** Glacialis.
łodygá/ Scapus, caulis, *m.*
łodź/ **łodká.** Nauicula, scapha, phasellus, *m.* Liburna, *a.*
łoie/ **łoiem smáruię.** Seuo, *as.* Vel Sebo *as.*
łoiowáty/ Sebosus, Vel Seuosus.
łoiowe świece robię/ Seuo candelas.
łokáncá/ Liguritio. **Lokát**/ Pro magistro, Proscholus.
Lokay Stáfir Ad lecticam homo.
łokciowy/ **łokietny.** Cubitalis.
łokieć/ **przegubu ręki**/ **grzbiet.** Cubitus.
łokieć/ **miárá** Cubitum. *n.* & cubitus.
łom/ Ramale, *is*, *n.* *substant.*
łomikámień/ (*adiectiuum*) Saxifragus.
łomikámień ziele/ Saxifragum, calcifraga.
łomikość/ *adiect.* Ossifragus.
łomisty/ **łomny.** Fragilis. **łomot**/ Fragor, *oris*, *m.*
łomcę/ Frango cum strepitu.
łon/ Paxillus. Embolus, Obex, axis curulis.
łoni/ **przeszłego roku.** Anno præterito.
łonisto czynię/ **kobiele.** Sinno vela, Laculo, & Lacuno.
łonistość/ Sinuatio sinuamen.
łonisty/ Sinuosus, Sinuosa, laculata, vestis.
łono w ciele podbrzuchem/ **podołek.** Pecten, *inis*, *m.* Pubes.
łono w ciele ná którym co trzymamy. Gremium.
łono v száty/ **podołek.** Sinus, lacinia.
łopátá/ **szufelká** Bacillum ligneum, ferreum, latum.
łopátká chlebowa/ Pala, infurnibulum.
łopátká w ciele człowieczym/ Omoplata.
łopátká v bestyi/ Scaphula, armus equi, Coxendix, *icis*, *f.*
łopátká mięsá/ Armuls vituli.
łopátká w kole młyńskim/ Pinna.
łopian/ Lappa maior, Persolata.
Los/ **losowánie.** Sors, *f.* Sortitio, Sortitus, *us.* Subsortitio.
łoś/ Alces, *is f.* Alx, *cis* *f.* Alce, *es*, *f.* Machlis.
Losem/ Sortito, Sorte ductus.
Losownik/ **co losy puszczá.** Sortitor, sortilegus.
łosoś/ Salmo, *onis*, *m.* Salar.

Losuię/

Losuie/ losy pusczam. Sortior, subsortior, Mico.
loszko/ Vide loze.
lot/ waga/ pul vncyey. Semuncia.
Lotny/ latáiacy. Volatilis bestia, volucris.
lotowy/ Semuncialis, semunciarius.
lotr/ Vide Niecnotá.
lotruie/ Vide Rospustnie żyie/ Vtracam.
lotrynı/ Vide Nierządnicá.
lowczy/ *adiect.* Venaticus, venatorius culter.
lowczy widok/ Venatio.
lowczy/ *substant.* Venatorum præfectus.
lowie ryby/ Miscor, *-aris.* Venor pisces.
lowie zwierzá/ poluie. Sector apros. Venor lepores, Capto feras. lowie ptástwo/ Aucupor, & Aucupo, *as.*
lowiec/ Venator lowienie ryb/ Piscatus, *us.*
lowienie ptástwá/ Aucupatio.
lowienie zwierzá/ Venatio, Venatus, *us.*
lowy sie báwić Vide Poluie.
loy/ Seuum, *Vel* sebum.
loże do sypiánia/ Lectus, Cubile, *n.* Lectulus.
łożnicá do sypiánia komorká/ Cubiculum, Conclaue, *n.*
łożnicá nowożeńska/ Thalamus, torus.
łożniczy/ (*adiect. substant.*) Cubicularius, cubicularius.
łożysko/ l gowisko. Cubile, latebræ ferarum.
łożysko gdzie mámi/ Stabulor, & stabulo.
Lśni ńaco co czyni/ Nitido, *as.* Splendido.
Lśniacy sie/ Coruscus auro, fulgidus, nitidus, micans aurum
Lśkne sie/ Corusco, niteo, micat ardor ex oculis, Præfulgeo splendore, Renideo, fulgens gladij.
Lśknienie/ blysłanie. Nitor, splendor, fulgor, radiatio martub/ łubek. Cortex, *icis, m.* & *f.* [moris.
Lubie co/ milo mi/ rad co mami/ widze/ ꝛc. Titillor, ducor, delector in aliqua re. Oblector, lubet, libet, libuit, libitum est Gratum est mihi.
Lubieżnie/ Libidinosè aliquid facere, Delicate, moliter.
Lubieżność/ Libido, illecebra, delicie, lenocinium.
Lubość/ Prolubium.
Lucifer/ Ortus, pluto, Dæmonarches, *a, m.*

Łuczek ſiele/ Porrus, *m.* & Porrum, *n.*
Łucznik/ Arcuum artifex.
Łuczywo/ Teda, *vel* teda pinea.
Lud Populus. Ludkowie/ Popellus.
Ludokradcá/ ludokupiec, Plagiarius, Plagiator.
Ludokrádztwo/ Plagium. Ludokupiec/ ludzi przekupien, mango, *m.* Ludokupſtwo/ Mangonium.
Ludzi̇e ſtem/ Lacto, *m.* aliquem, Vano, *m.* Ludificor.
Ludzie/ *Collectiuum*, homines, genus humanum.
Ludzki/ Humanus, perhumanus, comis, percomis.
Ludzie/ ludzko. Humane, humaniter, hoſpitaliter, officiosè.
Ludzkie przyrodzenie/ Humanitas.
Ludzko/ iáko ludzie zwykli. Humano modo precare. More hominum Ludzkość/ Humanitas, dexteritas quædam beneuolentiaque erga omnes homines promiſcua.
Ług/ Lixiuium, *n.* Cinis lixiuius.
Łuk do ſtrzeláníá/ Arcus, *m.*
Łuná/ Repercuſſus ſolis.
Lunar/ *Vide* Budowniczy mieyſki.
Lunátyk/ mieśięcznik. Lunaticus, *i, à Luna percuſſus, percitus, affectus.*
Łup/ łupy wetemne. Spolium, Spolia, *plur.* Exuuiæ, *arum.* Manubiæ, *arum*, Præda, optima ſpolia.
Łupie z ſkory/ *Vide* Odzieram/ Obłupię.
Łupię ludzie/ miáſtá/ łupy biorę. Prædor aliquem. Spolia capio. Łupieſtwo/ zdzierſtwo. Spoliatio, prædatio, deprædatio, præda.
Łupież w głowie/ Porrigo, *inis, f.*
Łupieżcá/ Spoliator, ſpoliatrix, prædator, direptor, prædo.
Łupieżny/ Prædatorius.
Łupiná rozmáitá/ Tunica lupini, Siliqua, *æ.*
Łupiny/ łuſki/ łuſzczyny/ orzechowe/ &c. Culiola, *vel* Culeola, Putamen iuglandis.
Łupny/ ſzczepny. Fiſſilis, ſectilis arbor, Sciſſilis.
Łuſká ryoia/ Squama, ſquamula.
Łuſkowáty/ łuſkowy. Squameus, ſquamoſus.
Lutnia/ Chelys, *yos, f.* Teſtudo, *f.* Cithara.
Lutniſtá/ Citharœdus, citharista, choroecitharista.

Luty Miesiac. Februarius.
Lwi/ Leonius. Lwica/ Lea, leæna.
Lwiatko/ lwie. Scymnus.
Lyczak/ powroz. Tomex, vel thomex, icis, f.
Lykam/ Glutio.
Lyko drzewne/ Liber, m. philyrha.
Lysieie/ Caluco, es, Caluesco. Lysina/ Caluitium.
Lyska/ Fulix, icis, f.
Lysy/ Caluus, caluarus.
Lyzka/ Cochlear, aris, n.
Lza/ Lacryma, æ. Lzawy/ lzy wyciskaiacy. Lacrymosus.
Lze kogo sl-wy/ laie/ szkaluie. Contumeliam alicui dico, probra in aliquem iacio. Infero, obijcio alicui probrum, maledictis aliquem onero.
Lze kogo rzecza/ vczynkiem/ despekt komu wyrzadzam/ hanbie/ sromocę. Facio alicui contumeliam. Inuro alicui maculam, ignominiam, Afficio, violo, dedecoro maculo aliquem.
Lzenie/ sromocenie. Criminatio, maledictio, probrum, opprobrium.
Lzyciel/ sromotnik/ Conuitiator, contaminator honorum.

MAC

Mac/ macierz. Plebeia & adiecta sunt vocabula.
Maczam rzecz. Palpo, tento, manticulor.
Maczam przed sobą/ Prætento aliquid.
Maczam kogo/ vide Trzese/ Zmacac.
Macanie/ Palpatio, contrectatio, Prætentatus, m.
Macę wode/ Turbo aquam, Infusco.
Macenie/ Turbamentum.
Mach/ vt Jednem machem/ iednem szermem. Ictus futilis.
Macham czym/ szermuie. Versare in vtramque partem gladio, agitare virgam, ventiliare faciem accensam.
Machanie/ kiwanie. Motus, intentatio.
Macherzyna/ pecherz Vesica, vterculus, Velua,
Machiacstwo/ vide Szalbierstwo/ Oszukanie.
Machluie. Tricor, vide Faiszuie/ Szalbieruie.
Macica winna/ oziką. Labrusca, Labruscum, Fera vitis, Vitis siluestris. Macica winna/ loza. Vitis, is, fem.

Viticula, Mergus, *gi.* Macicowy/ maciczny. Viteus, vitigeneus, vitifer.

Macicé tißka gruba/nadźiewána. Venter, faliscus, pingue & crassum intestinum suis.

Macierzanká/ Serpyllum, *al.* serpullum.

Macierzyńśki/ Maternus animus. Macierzyná/ Res materna. Maciorká/ Matrix, *de gallina, de Vacca.*

Maciech/ murek. Riscus.

Macochá/ Nouerca. Macoßyny/ Nouercalis.

Macam/ *Vide* Namacam/ Omacam; Mocę sie.

Macźká/ *Vide* Krochmal.

Maczugá/ kulá/ palká. Sparus, *m.* Sparum, *n.* Claua.

Maczyniec ziele/ infarinata herba.

Madrość/ Sapientia, Prudentia.

Madry/ Sapiens, prudens, persapiens, scitus.

Madry iestem/ Sapio, Habeo salem, mentem.

Madrze/ Sapienter, persapienter, perscienter, prudenter, [consul[illegible].

Magnet/ Magnes, *etis, m.*

Magnetowane żelázo/ magnetem ná tárte. Ferrum viuum.

Magnetowy/ Magneticus.

Maieran/ Amaracus, *m.* Amaracum, *n.*

Maieranowy olieiek. Amaracinum.

Maiestat/ godność. Maiestas.

Maietność dobra/ Possessio, boni, fortuna, facultates, *in plur.* Copiæ. Maietnostká/ Possessiuncula, copiolæ.

Maietny/ Locuples, loculorum plenus.

Maiowy/ Maius *a, um.* Maiæ Calendæ.

Mak/ Papauer, *n.*

Makaron/ Testuatium, Artopticius panis.

Maká/ Farina. Maká pßeniczna/ Pollen, & flos farinæ tritici. Maká pßeniczna/ srzednia. Similago.

Maká poślednia/ *Vide* Otrzy.

Makolągwá/ Papauerina.

Makowká/ Caput papaueris.

Malárstwo/ Pictura. Malarz/ Pictor.

Malorzyk/ Caseolus pinguis.

Malinowy. Rubus Idæus.

Máliny/ málinowe iágody. Mora rubi Idæi.

Málmázya/

Málmázya/ Vinum aruisium, maluaticum.
Malo/ mśluczko. *Vide* Trocha.
Malo *subst.* Modicum. Malo tadá/ Cibi minimi est.
Malo spáia/ Somni breuissimi est. Málo ná tem/ Parum refert. Málo nieprzyßło do tego/ Propè seditionem ventū.
Málomównosć/ Echemythia, pauciloquium.
Malon/ *Vide* Melon.
Malonogi/ Struthopus. Máloocki/ oczko. Ocella.
Małość miáry/ Paruitas, exiguitas, exilitas.
Małość ludzi/ Paucitas.
Malowány/ Pictus adumbratus, coloratus.
Małpá/ Simia, simius, simiolus.
Meltá/ wyspá Melita insula.
Melitenski żołnierz/ Melitensis eques.
Małuczki/ Pusillus, paruullus, minusculus, exiguus.
Mały/ Paruus, modicus, exiguus. (nialis.
Małżeński/ Coniugalis, maritalis, connubialis, matrimo-
Małżeństwo/ Matrimonium, coniugium, connubium.
Małżonek, mąż áyt. Maritus, coniux.
Małżonká/ *Vide* Zoná.
Mam, co/ Habeo, obtineo, teneo, occupo, possideo.
Mam kogo ná oku/ Est in oculis meis, Contemplari lynceis oculis aliquem. Mam kogo w mocy/ In meis castris versatur. Mam zá niedtego/ zá vmárlego. Patrem tuum habebamus mortuum.
Mam go zá pysznego/ tákomego etc. Laborat opinione arrogantiæ.
Mam nád wámi/ Vos te vincimus.
Ma rozum: nie ćfuláß go. Vtitur ratione.
Ma ßie ku Krakowu/ Rex Cracouiam spectat.
Mam ßie ná pieczy/ czuie o sobie. Excubo animo.
Mam to ná baczeniu/ Id mihi in oculis animoq; versatur.
Mam zá to pewna/ Pro certo animo.
Mam z gebe chlebá/ Suppetit mihi perpetuus cibus.
Mamię kogo/ Fucum facio alicui, demento aliquem.
Mamienie/ Præstigiæ, *arum.*
Mamká/ Nutrix, *icis,*
Mamránie/ mruczenie/ Murmur.
Mamrzę/ mruczę/ máłkoczę/ Murmuro, commurmuro.

Man/ Vassallus feudatarius, Cliens.
Mandat Królewski/ Diploma, edictum.
Mandat dáię/ Edico, do diploma.
Mánelá/ Dextrocherion.
Mánkáty/ Scæna, *m.* Scæuola & Læuinus.
Mánna/ kászá/ Polská/ Semen oryzæ minoris.
Mánná żydowska/ Manna, *n. declinabile.*
Mántyká/ Pera, Mauticula, *æ.*
Mápá králopisów/ Tabula geographica.
Mára/ *vide* Obłudá.
Márcepan/ Marcipanis, saccharites,
Márcepannik/ Crustularius, Dulciarius pistor.
Márchew ogrodna żółta/ Siser.
Márcowy/ Martius, *a, um.* Márcowy kwiát/ Hyacinthus.
Márkot/ *vide* Szemrzę/ Márkotánie/ mruczenie. Murmuratio. Márkotno mi/ nie miło mi. Ægrè, molestè, iniquo animo fero.
Mármur/ Marmor, *oris, n.* Mármurowy/ Marmoreus.
Mármuruię/ Marmoro, *as.*
Márnie/ *vide* Nikczemnie/ Márność/ *vide* Póżność. Nikczemność. Márny/ póżny/ nikczemny. Inanis, vanus, futilis, euanidus, subinanis.
Mársowa gwiazdá/ Stella Martis, Mars.
Márszałek powszechnie/ Anteambulo, *onis, m.*
Márszałek koronny Irenarcha, *vulgò* Mareschalcus magnus.
Márszałek pogrzebny/ Designator.
Márszałek tańcowny/ Choragus. [liarchus.
Márszałek weselny/ Symposiarchus, Architriclinus, Tha-
Márszałkuię/ Virgam fero, Anteambulonem ago.
Márszczę się/ Contraho frontem.
Márszczenie/ Contractio frontis, superciliorum.
Mártwię się/ Mortifico meipsum, Reseco, coërceo, contineo cupiditates vel libidines.
Mártwieię/ nie czuię się. Obrigesco, obtorpeo.
Mártwienie członká/ Sideratio, Gangræna.
Mártwienie sámego siebie/ Mortificatio.
Mártwy/ Exanimis, emortuus, intermortuus.
Márunná/ Parthenium, Ameracus.

Máry/

Mâry / Feretrum. Sandaphilia æ.
Marzec / Miesiąc. Martius.
Marzec / ptâwo. Ceruisia Martia.
Mârznę / Gelo, as, Gelasco.
Marznie / absolute impersonale Gelat.
Máść do námázowánia / Vnguen, inis, Malagmala, atis, n.
Máść goiąca / Sarcocolla.
Máść zapáśnikow / Ceroma, atis, n.
Mâślanka / Lac serosum.
Mâsło / Butyrum.
Mâsłek Turecki / Mænomenon.
Maszkárá / lárwá. Persona.
Mászt / Malus, m.
Másztálerz / Hippocomus, Agaso.
Mátá z słomy / trzciny. Matta scripea, Storea.
Mátácz / vide Szálbierz.
Mátánina zámotánie. Tricæ, arum.
Máterac / pierwat spodni. Culcita. [faciendi.
Máterya to iest powod. Præbere alicui materiam aliquid
Máteryalista / Specierum simplicium institor.
Máteryálna rzecz / Corpus. Máteryálny. Corporeus.
Mátká / mác. Mater. Mátki małżonki / Matrino.
Mátnia / Sinus, us, m.
Mátuchná / Matercula.
Mawiam / Dictito. crebrò aliquid vsurpo.
May / Miesiąc. Maius.
May / rozgi zielone. Frondes festæ, Verbenæ, arum.
Mąż / Vir.
Mázniczá / smolnicá. Vas axungiæ seruandæ.
Mázowsze / Mazouia. Mázur / Mazouius.
Mchem obrosły / Muscosus.
Mdlę kogo / zemdlić. Debilito. Mdleię / omdlewam. Deficio viribus, linquor animo, Sopior.
Mdłość / vide Słabość / Omdlewánie.
Mech ziemny / drzewny. Muscus arborum.
Mech ná polickách / Lanugo in vultu, Pubes. [cogo.
Męczę kogo / morduię. Crutio aliquem, Torto, as, tormentis
Męczennik / męczennicá. Martyr.

Męczy

Męczyć kogo dáie/ Dare aliquem in cruciatum, in tormenta.
Mędrek/ mędroszká Argutulus.
Mędrzec/ Sophus, sapiens, magus. Mędrzeie/ Sapio.
Medyk/ Vide Lekarz.
Męká/ męczenie/ mordowánie. Pœna, supplicium, tormentum, cruciamentum.
Męká Páńska/ Passio Christi.
Melánkolia krew spalona. Atra bilis, Sanguis vstus.
Melánkolia choroba. Melancholia, affectio animi.
Melánkolik/ Melancholicus, Agelastus, Atra bili percitus.
Melánkolizuie/ Mœrori medo.
Melodya/ Concentus, concentio, harmonia.
Melon/ málon. Melon, *onis*, *m.* Pepo, *onis*, *m.* Melopepo, *onis*, *m.*
Męski/ męszczyźnie należyty. Virilis toga, vestis, forma, vultus.
Męskie mieszkánie/ Andron, *onis*, *m.*
Męszczyzná/ Mas, *aris*, Masculus, mascula proles.
Męstwo/ mężność. Virtutas, robur animi.
Metlik/ Amictorium.
Mętny/ Turbidus, fæcatus.
Mężátká/ Marita, nupta matrona.
Mężnie/ Viriliter, fortiter. Mężnieię/ Roboror, masculesco.
Mężny/ męski. Fortis robustus, virilis.
Mężoboycá/ Homicida. Mężoboystwo/ Homicidium.
Mgłá/ Vapor, nebula. Mglisty/ Nebulosus aer.
Mgnienie oká/ Nictatio, & Nictus, *us.*
Mgnienie oká *id est*, Czás krociuchny. Momentum, Momen, *n.* Vnum punctum temporis.
Miáłki/ nie głęboki. Vadosus.
Miáłki/ drobniuchny Pulvereus, In puluerem contritus.
Miánowánie/ Vsurpatio, nominatio, nomenclatio.
Miánowicie/ Nominatim excipere.
Miánowny/ krzćiny. Nominalia.
Miánowniczy/ tłumácz imion ludzkich. Nomenclator, Monitor.
Miánuię kogo/ Nomino aliquem, nuncupo, appello.
Miárá/ Mensura. Miárkowánie/ Temperatio, moderatio.
Miárkuię co/ Tempero, Moderor, *aris.*
Miásteczko/ Oppidum. Miásto/ Ciuitas Vrbs.

Miásto głowne/ Metropolis.
Miásto kogo/ Loco vel in loco alicuius esse.
Miąższość/ Crassitudo, crassamentum.
Miąższy/ ruby. Crassus, præcrassus.
Miazga/ Lacryma vitium.
Miece/ miotam. Iacto brachia
Miech skorzány do poddymánia/ Follis.
Miechownictwo/ Saccaria, æ.
Miechownik/ Saccarius.
Miecz/ Gladius, Gladium, n. Ensis.
Miecznik/ co miecze robi. Machæropœus, Gladiorum artifex.
Miecznik/ co nosi miecz Ensifer.
Mieczyk/ Ensiculus.
Miedle len/ konople. Tundo linum.
Miednicá/ Peluis, f. Miedź/ Æs.
Miedzá/ Limes, itis, m.
Miedziány/ Cypris, Cuprinus.
Miedziány státek/ Ærificium.
Miedzy/ Inter. Miedzybalce/ Intertignium.
Miekcze co/ zmiekczam. Mollio, emollio.
Miekczeie/ Mollesco, lentesco.
Miekczenie/ Mollimentum.
Miekki/ Mollis, lentus vt cera. Miekko/ Molliter.
Miękkość/ Mollities, mollitudo, lentor.
Miekuchny/ Molliculus caseus.
Mielcarz/ Vide Piwowar.
Miele/ mele. Molo, is. Commodo, emolo.
Mielenie/ Molitura.
Mieniam sie ná co/ frymarcze. Muto, commuto, permuto.
Mienie czego/ Habitio.
Mientuß/ Mustela fluuiatilis.
Miernicza náuká/ Geometria.
Mierniczy/ mierniк rol/ polá. Decempedator, Decempeda, æ. Agrimensor, Metator, Mensor, Finitor.
Miernie/ pod miárą. Moderatè.
Miernik/ Geometres, æ m Mensor.
Mierność/ miárá/ wczesność/ Mediocritas.
Mierność w żyćiu/ Temperantia, parsimonia, frugalitas.
Mierny/

Mierny/ wczáaný/ ſkromny. Modicus, moderatus, medio-
cris, temperatus.
Mierzch/ mrok. Crepuſculum.
Mierzcha ſie/ mrok pada. Noctescit, Inceſſit crepuſculum.
Mierzę co/ Metior, commetior, dimetior, permetior.
Mierzenie/ Menſio.
Mierzyczka/ ohyda. Faſtidium, diſplicentia.
Mierzwa/ Stramen coacervatum.
Mieyſce/ na ktorym co ieſt. Locus, *m.* Spatium.
Miesiąc/ Luna.
Miesięczna choroba/ Menſtrua, *orum.*
Miesięczny kamień/ Selenites, *a. m.*
Mięsiſta część w zwierzęciu/ pieczenia. Pulpa.
Mięſo/ Caro.
Mięſo iad iadaiący/ Carnivorus.
Mięſopuſt/ Carnipriuium, Bacchanalia, *orum.*
Mięſopuſtuię/ Bacchanalia celebro.
Mieszam co z czym/ Miſceo, permiſceo, admiſceo, commi-
ſceo, confundo. Mieszam w gárcu/ w kotle. Tudiculo, *as.*
Trua, *as.* Mieszam rzeczy/ ábo rzeczámi. Facio turbas,
perturbationem, motus. Turbo miſceo Rempub.
Mieszam ſie z kim. Commiſceo, implico, & admiſceo me
hominum erroribus.
Mieſzanie iednego z drugiem/ Miſtio, Mixtio.
Mieszanie w gárcu. Agitatio, motus.
Mieszániec z rożnych zwierząt vrodzony. Hybrida, *a. m.*
Mieszániec oboiey płci/ Androgynus, Hermaphroditus.
Mieszánina. Mixtura, miſcellanea, *orum.*
Mieszanka brolu/ Farrago.
Mieszany/ pomieszany. Miſtus, miſcellaneus.
Mieszczánin. Civis, municeps.
Mieszek/ worek pieniężny/ Crumena, marſupium, ſacculus.
Mieszka mu ſie. Mora mihi ſit.
Mieszkam gdzie. Habito, inhabito, demoror, maneo.
Mieszkam nie ſpiesze ſie. Ceſſo, tardo.
Mieszkanie/ Habitatio, commoratio.
Mieyſzeię/ grubieię. Ingrandeſco, craſſeſco, turgeſco.
Mietelnik/ Petauriſta, *a. m.*

Miętka/ Menta, Mintha. Hediosmos, *f.*
Mieyski/ Vrbanus, Ciuicus, Oppidanus senex.
Mieyski sługa/ poseł vrzędowy. Viator.
Mieysckie/ po mieysku. Ciuiliter.
Mieyskie prawo/ Ius ciuitatis.
Mieyskie przyimuie/ Adscribor ciuitati.
Miga się/ migoce. Vibrat, palpitat.
Migi/ *Vide* Migánie.
Migocacy się/ Tremulus. Migotánie/ Tremor stellarum.
Migdal drzewo/ Amigdalum.
Migdal owoc Nux Græca, Amigdalum.
Mijam co/ kogo. Prætereo, transeo.
Milá Polska/ Leuca Polonica.
Milá Włoska/ Milliare, *is, n* Mille passus.
Milá Ruska/ Podolska. Milliare Russicum, Podolicum.
Milczę/ Sileo, teneo silentium, taceo.
Milczacy/ Taciturnus. Milczenie/ Silentium, taciturnitas.
Milczkiem/ Silentio, tacitè.
Milczkiem kasáiacy pies/ Clanculo mordens canis.
Mile/ miłościwie. Amanter, amabiliter, amantissimè.
Milion/ dziesięćkroć sto tysięcy/ tysiąc tysięcy. Centum myriades, mille millia, millies mille.
Miłość/ Amor, charitas, pietas.
Miłość sámego siebie/ Philautia.
Miłość záwisna/ Æmulatio.
Miłość nieuczciwa/ szalona. Amor insanus, perditus.
Miłościwe Láto/ Annus remissionis, Iubileum.
Miłościwy/ Propitius. Miłosierdzie/ Misericordia.
Miłosierny/ Misericors. Miłośnik/ Amator.
Miłośnik spolny/ Riualis.
Miłuię kogo/ Amo, amore aliquem prosequor, amplector.
Miłuię kogo bárzo/ szalenie. Vnicè aliquem diligo. Amore flagro. Miłuię kogo wzaiem/ Redamo amantem, amori, amore respondeo.
Miły/ Charus atque iucundus multis.
Mimo/ Præter.
Mincá/ mincárstwo. Argentaria.
Mincarska forma/ Iconium.

Mienćarz/ Cusor monetæ, monetarius.
Minerá/ rudá/ kruszce. Mineralia
Minia Minium. Miniowány/ Miniatus. Miniowy/ Miniaceus.
Miniowy kámień drogi/ Coralis.
Minucye/ Ephemeris, idis, f. Calendarium.
Minutá/ Vide Wypis.
Minutá godziny/ Sexagesima pars horæ.
Miod prásny/ Mel nectar. Miod wyborny tresć. Acœton mel. Miod pity/ Hydromeli, n. Mulsum.
Miod robiący/ Mellificus. Miod robie/ Mellifico.
Miodek/ Melliculum, n. Miodu poobieránie/ Mellatio.
Miodownik/ Libum, melitum, mellita bellaria, placentæ.
Miodowy/ do miodu. Meliarius.
Miotam Vide Ciskam/ Rzucam.
Miotełká do szat/ Scopulæ vestiariæ. Miotłá/Scopæ, arum.
Miotłá na niebie/ Kometá. Cometa, æ.
Mir/ Vide Przymierze/ Pokoy.
Myrá/ żywicá/ y drzewo. Myrrha.
Mira przyprawny/ Myrrhathus,
Myrowy olejek/ Stacte liquor.
Mirt drzewko/ Myrthus, f.
Mirtowy/ Myrteus, myrtinus, Myrtaceus.
Misá jpora/ Paropsis, idis, f. Misá płaska/ Patina.
Misá máła/ miseczká. Scutella, patella.
Ministruie do Mszy/ Sacrificanti Sacerdoti ministro, Respondeo Sacerdoti Sacrificium facienti.
Mistrz Magister. Mistrz szkolny/ Ludi Magister, Moderator iuuentæ, Pædotriba, æ. m.
Mistrzowstwo Magisterium. Mistrzowski/ Magistralis.
Mitregá/ Vide Stapy Zmigrosz.
Mlecz/ Lactes in maribus, in feminis oua.
Mlecz ziele/ Sonchus, m.
Mleczno/ nabiał. Lactaria, orum.
Mleczno/ mlekomáiacy. Lactarius.
Mleczny/ z mleká. Lacteus.
Mleko Lac n. Mleko kwáśne/ Oxygala, æ.
Młocę/ Tribulo, as. Tero fruges, trituro, tundo, flagello frumentum. Młocenie/ Tritura, æ.

Młocek/

Mlocek/ Atritura famulus.
Mlodka/ Virgo, equa, porca. Mlodnieie/ Iuuenesco.
Mlody/ Iuuenis, tener, pubes, & puber.
Mlodßy/ Iunior, minor natu, iuuenilis, minor annis.
Mlodzieniaßek/ mlodzieniec. Adolescens, adolescentulus, iuuenculus. Mlodzienski/ Iuuenilis, iuuenalis dies.
Mlodzieńskie/ po mlodzieńsku. Iuueniliter.
Mlodzieństwo mlodość/ Iuuenalitas, iuuentus.
Mlodzik w czym/ Tyro.
Mlodziuchny/ Tenellus.
Mlot/ Malleus.
Mlotek mlotyßek. Malleolus.
Mloto/ Vide Slodziny.
Mlyn/ Mola, æ. Moendinum. Mlyn ſtarych Rzymian/ Pistrinum. Mlyn wodny/ Hydraulia, æ, f.
Mlynarka/ Molitryx.
Mlynarz/ Pistor, Molitor.
Mlynica Molitrina. Mlynski/ Molaris lapis.
Mnich/ Monachus
Mniemam/ rozumiem. Arbitror, puto, exiſtimo, opinor, ... Mniemanie/ Rozumienie. Opinio, exiſtimatio, Opinatus, us Arbitratus, us.
Mnieyßy/ Minus Mnieyßy/ Minor.
Mniſzka. Klaßtorna Panna. Sanctimonialis, Monialis.
Mnoze/ Vide Rozmnażam.
Moc mocność/ siła dużość. Fortitudo, vis, robur.
Mocnieie/ mocnie ſie Roboro, robur accipio, ſumo. Vigeo, valeſco, forteſco
Mocno Fortiter, firmè, firmiter, valenter, prævalidè.
Mocny/ duży/ silny. Potens, robuſtus, fortis, validus.
Mocnie ſie/ Vide Sile ſie.
Mocz/ Vide Uryna.
Mocze ſie/ zmaczalem ſie. Madeſio.
Moczenie/ Maceratio. Moczony/ Maceratus, mandefactus.
Model/ Forma, ſpecies operis. Vide Kßtalt.
Modlá do vſtawiania ſłupow/ Perpendiculum.
Modle ſie Bogu/ Swiętym. Precar Deos, comprecor. expoſco, imploro, apprecor, ſupplico,

Módle się vłowieká/ proszę kogo bárzo. Obtekor, obsecro, oro verbis supplicibus, postulo, peto. [uin ro.
Modlitwá Precatio, deprecatio, adoratio Postulationes di-
Modrak Cyanus, m. Modráwy/ Subcerulæus.
Modroblády/ Vitreus, Gallinus color.
Modry/ błękitny bl Kitny. Cyaneus.
Modrzenice ryba morska/ Glaucus.
Modrzew Laryx, icis, m.
Modrzewowá gąbká Agáryk. Agaricum.
Modrzewowy/ Larignus.
Mogę ... Potis sum, potis es, potis est.
Mokne/ Madeo, madeo, madesco.
Mokrość od wody/ Humor, n. dor.
Mokry/ Humidus, madens, madidus.
Mokrze się/ Pomokrzyć się w łóżku. Medere in lecto, permingere lectum.
Mokrzyny/ mokre miejscá. Irriguum, substant.
Mol w szaciech/ Tinea. Tinea, f.
Mol/ aliter Vide Uczapienie.
Molestiá/ Vide Przykrość.
Molowe/ tunak. Tinea, pulices agrestis.
Molow pełny/ Tineosus, blattarius.
Momot/ Vide Zatáklity.
Monetá/ Nummus.
Monument/ Dokument. Instrumentum, monimentum.
Monsztuk/ Frenum, n. Freni, orum, m.
Mor Vide Powietrze morowe.
Moragowáty Virgatus, virtas.
Morderca Crudelis, plagosus.
Morderstwo/ Crudelitas, immanitas.
Morduie kogo praca chodzeniem/ robota. Fatigo, lasso.
Morduie się/ pracuie się. Lassesco, fatigor.
Morelá drzewko/ Malus Armeniaca.
Morelá owoc Malum Armeniacum.
Morg/ rolniczá miará. Modus agri.
Morowka/ Petrum Mihulcus.
Morski/ Marinus, Pelagius, a, um.
Morwá drzewo/ Morus, f.

Morwá/

Morwa owoc/ Morum.
Morze/ Mare, pelagus, æquor, fretum.
Morze kogo glodem/ Infero famem, comprimere fame.
Morze sie glodem/ Inedia me conficio.
Milosciwy Pan/ *apud Latinos* Ornatissimus, amplissimus, clarissimus vir Illustris, illustrissimus. *Vide* Wászmosć
Mosiadz/ Æs, orichalcum. Mosiadzem robiacy/ Ærarius. Mosiadzem robie/ Ærrarium exerceo.
Mosiezna chutá/ kuznia. Officina æraria.
Moskwá/ Moschouia. Moskwicin/ Moschus.
Most/ Pons. Mostek/ Ponticulus.
Mostek v bydlecia/ Fectusculum pecudis.
Mostowe/ clo. Pontalia.
Mosczmoszcz/ Mustum, vinum nouitium.
Moszenki drzewo/ Colutea.
Mosznę moszenki/ v zwierzat. Scrotum.
Motek nici/ Spira filorum
Motlochy/ Vulgus. *Vide* Chálástrá.
Motowidlo/ Girgillum.
Motyká ogrodnicza/ Bidens, *m.*
Motyká pospolitá/ Ligo, *m.*
Motyl/ Papilio, *m.*
Mowá/ Sermo, *m.* Locutio, loquela.
Mowa krotká/ Breuiloquentia, Laconismus.
Mowa lacińska zla/ Solœcismus.
Mowá nie wierszem/ Oratio soluta, libera, Prosa.
Mowa trudna/ Intorta, confragosa oratio.
Mowcá/ Aretalogus.
Mowie/ Loquor, dico, aio. (sè loquor.
Mowie zle po Łácinie/ Inquinate, barbarè, corrupte vitio
Mowny/ Disertus verbosus.
Moy/ Meus. Moyski/ Consuetus, vsitatus mihi.
Moździerz/ Mortarium.
Mozg/ Cerebrum, cerebellum.
Mozność/ Potestas. Mozny/ Potens.
Mre glod/ Enecor fame, sustineo famem.
Mrowká/ Formica. Mrowisty/ Formicosus.
Mrowkolow robak/ Myrmicoleon, *onis.*

Mroz/ Gelu, *n* Mrozny/ Gelidus.
Mruczę/ *de homine.* Murmuro.
Mruczę/ *de brutis* Fremo, *is.*
Mrugam ná kogo/ migam Nictor *aris,* Nicto, *as.*
Mrugánie/ Nictatio, & Nictus, *us.*
Mrzewká/ ryba máła. Apua, *æ.*
Mściciel/ Vindex, vltor.
Mściwy/ Promptus vltioni.
Mßa/ ofiárá. Missa sacrificium Christianorum.
Mßczę śię/ Vlciscor, vindico.
Mßycá/ robaczek kápustny. Vermiculus brassicam & olerà alia depascens, Lens, *lendis.*
Muchá/ Musca.
Muł zwierzę. Mulus.
Muł/ błoto. Limus.
Mułnik/ pástuchá. Mulio, *onis, m.*
Mularz/ Faber cæmentarius.
Mulicá/ Mula.
Mulisty/ od mułu. Limosus lacus.
Mułowy/ mułom służący. Mularis, mulinus.
Multan/ Multanus, Moldauus.
Multánki/ *Vide* Gáydy.
Multány/ Multáńska ziemiá. Moldauia.
Muły/ pántofle. Mullei, *Vel* calcei mullei.
Mumiia/ Pissaphaltum factitium.
Mur/ Murus, mœnia. Murowány/ Saxo structus.
Murowy/ Muralis.
Muruię/ Mœnia constituo, pono, Ædifico.
Murze/ *Vide* Brudzę.
Murzyn/ Æthiops, *pis, m.* Murzyńska ziemiá/ Æthiopia.
Musat/ Chalybs roborata.
Muszę/ Cogor, constringor, adstringor.
Mußkat/ mußkátowy kwiát. Macir, Macis, *idis.*
Mußkátelá/ mácicá Apiana vitis.
Mußkátelá wino Vinum apianum, Falernum.
Mußkátelki grußki/ Pyra mustea.
Mußkátowa gałká/ Nux myristica, Mußkátowy/ Balanus.

Mußkiet/

Mußkiet/ Pulhak/ Rusznicá/ Pistolet. Organum ferreum ignivomum minus, maius, &c
Mußkietnicy/ Fistulatores, bombardis pugnantes.
Mußkul w ciele rozmáitym/ Musculus.
Mußtárdá/ Intinctus, us Embamma, tis, n.
Muzyk/ Musicus, Symphoniacus,
Muzyk ná stronách/ Fidicen.
Mycie/ wmywánie. Lauatio.
Mydelnik ziele/ Radicula, lanaria.
Mydlarz/ Saponarius, sopononæus.
Mydle/ Imbuo aliquid smegmate. Mydło/ Sapo. onis, & Smegmatis, tis, n Mydliny/ Spuma Caustica,
Myie co/ Vide Omywam/ Pomywam.
Myie się/ Lauo lauis. & Lauo, as.
Myle się/ Vide Omylam się.
Mysl/ Animus, Mens cogitat, Cogitatio.
Mysle komu źle/ Machinor, Molior. (aliquid.
Mysle co/ Cogito, intendo animum ad aliquid. Ruminor
Myslistwo ptáße/ Aucupium.
Myslistwo zwierze/ Venatio. Mysliwczy. Venatorius
Mysliwiec/ Vide Łowiec/ Ptásznik.
Myslwy/ Venaticus.
Myß/ Mus, ris Myßáty/ Murinus.
Myßká/ zwierzątko/ Musculus.
Myßká grucol ßkápi. Glandulæ æquorum.
Mytnik/ Vide Celnik.
Myto naiemnikowi/ Vide Zapłatá.
Myto/ aliter, Vide Cło.
Mżenie/ Inumbrata quies. Mży mi się/ Semisomnis sum.

N A

NA/ Particula. podawáiąc co komu/ nieść/ máć. En sume, accipe.
Ná/ Præpositio In supra terram mare.
Na báłuku leść/ Repere genibus.
Ná bok lewy práwy/ leżeć. Cubare in latus dextrum.
Ná cię się to obáli/ Tibi id omne exedendum est.
Na co dzwonia/ trabia. Quid sibi Vult sonitus æris? Campani, aut sonus tubæ?

Na czao przyßedl/ Ieiun... in ...nam venit, &c.
Na ... C... ... ... induitus.
Nad szya co wiśi/ złoi. In ceruicibus bellum erat, Immine..., inito alicui.
Nabarziey/ Potissimum, maximè, præcipuè.
Nadawiam kogo czego ßlego/ &c. Facio alicui ægritudinem. Procreo ... alicui periculum. Deduco rem in discrimen.
Nadiegalem ßię/ zmordowalem ßię biegáiąc. Fessus sum, ... &c.
Nabiegalem ßię/ vvieſzylem ßię biegáiąc. Saturatus longo ... Sátis superque actum est.
Nadiegam na kogo/ Incurro in aliquem
Nadieráia mleká krowy/ Distentant vbera vaccæ, Tendunt vbera capræ.
Nabieram w ßię czego/ Imbuor, imbibo nidorem.
N... ... ... Impleo fistulam ferream puluere, plumbo.
Nabiiam komu vßy/ Inculco, refercio aures alicujus, ob... alicujus aures. Nabity/ Confertus.
Nabiadl/ Impallutt, Subpallidus, vepallidus.
Na... ... Pro... ..., propinquissimus.
Na... / Proximè, quàm proximè.
N...ośtwo/ Pietas erga deos, Religio, cultus deorum.
Nabożnie/ ..., sanctè religiosè, religiosissimè.
Nabożny/ Pius, religiosus, religionibus deditus.
Nabożny iestem ku ... swiętemu/ Religiosissimè colo S. ..., ... S. Petro, *id est*, addictus.
Nabrzmiáło-ść/ Tumor, tumiditas.
Na... ... Turgens, tum... ... pedes.
Na ... Ad ..., consecutio.
Na ... czego/ ... Dostáię/ zdobywam.
N... czego/ Comparatio, coniectatio.
Nac v ziol/ Thy...
Nadlopác komu/ ... in aliquem.
Na... Aliqu... claudus.
N... Claudico ...
Na... kogo czego. Inclino, inflecto, incuruo, deprimo

planum.

plantam. Nachylánie ciego/ Inclinatio, inflexio, flexus, proclinatio, deuergentia.

Nachylony/ Inclinatus, d flexus, pronus, procliuis.

Naciągam ná swoy pożytek/ ná swe koło wodę prowádzę. Deriuo verto ad me aliquid. Náciągánie/ Deriuatio.

Náciecie/ nárznienie. Incisus, m. Plaga vulnus, hiatus, incisura vitis.

Náciekáiący Vide Náteżdżáiący.

Nácieram ná kogo/ Incurro aciem, premo, inurgeo.

Nácierânie/ nátárcie. Afflictus, Fricatus, m.

Naciety: Infectus, incisus.

Nácinam/ nárzynam/ kárbuię. Inseco incido.

Nácisкam/ Fortius vel arctius premo, grauius presso, pressius tango.

Naczelnik/ Frontale, n.

Naczęściey/ Frequentissimè, plurimum, sepissimè.

Nad/ Super, ante omnia, vltra, extra modum.

Nad to/ ktemu oprocz tego Præterea, præter, insuper.

Nadáie komu cżego siłá Vide Obdarzam kogo.

Nadáie kościeł/ szpital. Aliquo reditus annuos templo, Collegio sufficientes. Doto, as.

Nadáley/ nadawniey Longissimè.

Nadáley iutrá/ Ad summum triduo.

Nadalszy/ Remotissimus, longissimè remotus.

Nadaiam konio/ Subficio. Vide Podáie.

Nadażam za kiem/ Æquo aliquem cursu, assequor aliquem correntem, legentem, &c.

Nateżdżam/ Adequito.

Nadchodzę w tym/ Interuenio.

Nadáie/ nadawam. Vide Przydáie.

Nadecie/ wzdecie/ puchlina, Inflatio, sufflatio, tumor, Tumiditas, veneris.

Nader/ Vide Bárzo/ Zbytnie.

Nadeszcie/ przyscie z fráfunku, Superuentus, m. Interuentus, m Obitus, sermo, aduentus tuus

Nadeto wzdeto cżynie. Tumefacio humum.

Nadetość tr. Tumor animi, Plura Vide Pychá. fratus.

Nadęty/ prop. Inflatus, sufflatus, tumidus, turgidus, extube-

Nádęty/ *tr.* Vide **Pyszny.**
Nadmiarz/ Redundantia, superfluitas, exsuperatio, enormitas.
Nadmierzam/ Auctarium adijcio.
Na dol/ **ná dole.** Deorsum, infra est.
Nadolny/ **dolny.** Infernas, *atis, om.* Infernalia tigna. Inferus, interum limen.
Nadprożek/ Superluminare, *is, n.* Iugamentum.
Nadprzyrodzony/ Naturalem modum superans.
Nadprzyrodzonych rzeczy náuká/ Metaphysica facultas, Diuina scientia.
Nadrastam p. **zyrastam.** Adnascor, agnascor.
Nadrożne/ **podrożne**/ **strawne w drogę.** Viaticum, sumptus itinerarius. **Nadrożny**/ **podrożny.** Viaticus, viatorius, itinerarius. **Nadrożny**/ **na drodze.** Obuius homo.
Nadwieszuię/ Pron[...]do. (cus.
Nadworny/ **ná dworze Páná tákiego mieszkáiący.** Auli-
Nadworne/ **podnieśony.** Subdialis inambulatio, hypethra
Nadymam co pędząc. Inflo, sufflo. (loca.
Nadymam kogo *tr.* Imbuo aures alicuius, Inspiro.
Nadymam się *propr.* Intumesco, tumeo.
Nadymam się *tr.* **z pychy**/ **z gniewu** Vide **Pysznię się.**
Nadziany/ **nádziewány.** Fartus, confertus cibo.
Nadzieiá/ Spes, fiducia.
Nadzieię czynię komu/ Spem alicui facio, do, inijcio, affero, augeo. Inflammo spe aliquem.
Nadzieię mam w kim/ Spem in aliquo colloco, pono, spem de aliquo capio. **Nadzieię psuię**/ Aufero, debilito, eripio, præcido spem. **Nadzieię strácić z wątpić o czym.** Despero honores, pacem, salutem, vitam. Abijcio spem alicuius rei. Orbor spe, extenuatur spes.
Nadzienie/ Fartile, *is, n.*
Nadziewam ptaki etc./ *etc.* Farcio aues, columbos.
Nadziewam się/ **spodziewam się.** In spe sum. Spe alor ducor, nitor. Pendeo spe, Spero bene de aliquo, Spero aliquid ab aliquo. Concipio spe aliquid. Confido.
Nadziewánie/ Fartura, & Fartura.
Nadziewánego/ **álbo karmnego cokolwiek.** Fartum.
Nadzwyczáyny/ Extraordinarius.

Nagabam kogo/ Lacesso, incesso, vexo.
Nagabanie/ Tentatio, inquietatio, vexatio.
Nagebek/ Postomis.
Nagi/ Nudus, Apertus.
Naginam czego/ Inflecto, deflecto, curuo arcum.
Naginam sie/ Incruesco.
Nagla smierć/ *Vide* Apoplexya.
Nagle znagla/ Repentè, subitò, derepente, Ex tempore.
Naglosć/ Extemporalitas.
Nagly/ Repentinus, repens, subitus.
Nagniećiony/ Depsitius.
Nagniły/ Subrancidus, fracidus.
Nagnoiony/ Stercoratus.
Nagość/ Nuditas.
Nagorzey/ Pessimè, Nequissimè.
Nagradzam co komu/ Rependo, compenso, resarcio, re[concinno.
Nagrawanie/ *Vide* Vraganie/ Szyderstwo.
Nagrobek/ Epitaphium. Elogium sepulchri, monumenti.
Nagroda/ Compensatio, pensitatio, pensatio.
Nagrodny/ kto. y może być nagrodzony. Reparabilis, re[uocabilis.
Nahayka/ *Vide* Bicz.
Naiadam sie/ Expleo famem.
Naiaśnieyszy/ Sereniſſimus Rex.
Naiazd naiachanie. Incursio, innusio, insultura, assultus.
Naiem/ naięcie komu czego. Locatio.
Naiem/ naięcie czego v kogo. Conductio.
Naiemna rzecz/ Conductum, *n. substant.*
Naiemnicy/ *adiect.* Mercenarius, *a, um.*
Naiety robotnik/ Conductus mercede.
Naiety dom Locata domus alicui, *Vel* conducta apud aliquē
Naieżam co/ Echinatum facio.
Naieżam sie/ Inhorresco, horripilo.
Naiezdnik/ Emissarius inuasor vrbis.
Naieżdżam kogo/ maietnosć. Incurso, inuado, incursito.
Naieżony/ Horridus, hispidus, echinatus.
Nakazanie czego/ Indictio, irrogatio.
Nakazany/ Indictus indictum bellum.
Nakażenie/ Vitium.

Nakázuię/ przypowiadam/ roskazuię co. Impero, irrogo, indico, denuncio, decerno, Edico comitia.
Nakeluię/ nágryzam. Prærodo, arrodo, adedo.
Nakład/ Impensa, æ. Sumptus, us.
Nakładam na co/ Impono, ingero ligna foco.
Nakładam na co/ kosżt czynię. Facio sumptum, impensam. Vel impensas. Impendo alicui.
Nakładam kogo czego/ wprawiam w co. zwyczáię. Assuefacio, consuefacio aliquem. Immitto aliquem.
Nakładam się czego/ przywykam czemu/ zwyczáię się. Assuesco, consuesco. Obduresco vsu consuetudine. Assuefio.
Nakłániam się do czego/ Inclino, propendo, incumbo.
Nakłonienie vmysłu/ Inclinatio, inclinatio animi. Declinatio.
Nakolanki/ Genualia, orum.
Nakoniec/ Vide Naostatek.
Nakowalnia/ kowádło. Incus, udis, f.
Nakręcam zegar bez wagi/ Intendo horologium, verticillis horologium intendo. Nakręcam ábo naciągam zegar z wagámi. Pondera horrologij deorsum vergentia attollo.
Nakrapiam/ Vide Pokrapiam.
Nakrapiany/ Respersus, interstinctus.
Nakrycie ciáłá/ łożká. Integumentum lecti, tegimen, operimentum, coopertimentum. Tegumentum. Opertus, us.
Nakrywam/ Przykrywam. Insterno, intego, consterno, Operio, is. Tego, cooperio.
Nakrywká/ Operculum, cooperculum.
Nákrzywiam/ wykrzywiam co. Incuruo, detorqueo, Luno, as.
Nakrzywienie/ Distortio.
Nakrzywiony/ Vide Krzywy.
Nałámuię czego/ Infringo, perfringo, interfringo.
Nálany/ Infusus. Vide Nálewam.
Nálany/ .... Vide Nabrzmiały.
Nalegáiący/ Vrgens, importunus. (precibus.
Nalegam komu/ Vrgeo, flagito, incumbo, premo, sollicito
Naleganie/ Instantia, importunitas, efflagitatio, compellatio
Nalepszy/ Optimus.
Nalewacz/ Ad cyathos, pocillator, suppromus.
Nalewálny/ Ministratorius, ria, rium.

Nálewam/

Nálewam do ſtołu winá piwá. Infundo alicui poculum., fundo vina, cyatho. Nalewam/ al ter. Vt Nienálewáy tu. Caue aspergas pauimentum. Nálewánie/ Infuſio, onis, vel Infuſus, us. Nálewká do ledá czego/ Truila, Infundibulum. Nalewká do tak. Guttus, m. Gutturinum. Aqualis, m. Aquale, n. Trulleum.

Nałog/ Vide Zwyczay. [mala.

Nałog zły/ Cacoethes, is, n Habitus vitioſus. Conſuetudo

Należy to na mnie/ álbo nie należy. In me ſitum eſt.

Nałożnicá/ Concubina, Pellex, icis.

Nałożnik/ Concubinus.

Nałożony łuk/ Vide Náptety.

Námácác/ Vide Mácam.

Námaczam co/ męcze. Imbuo veſtem ſanguine. Macero, taliſamenta Madefacio aliquid Madido, as.

Námakam/ Immadeſco. Immaduit terra.

Námawiácz/ Suaſor, ſollicitator, Perſuaſor.

Námawiam kogo ná co/ Sollicito, ſuadeo. Electo & detorqueo voluntatem alicuius.

Námawiác ná nierządu/ Appellare virginem de ſtupro. Sollicitare, compellare de ſtupro.

Námázánie námazánie, Inunctio, Litura. (ctio.

Námázywánie/ Perunctio, ſuffictio, vnctura, Illitus, us Vn-

Námazany/ námárowány. Delibutu, obunctus, Vnctus.

Námázowániu ſłużący/ Vnctorius.

Námázuię co/ smáruie. Inungo, perungo, Illinio, Illino telum, ſuperillino butyrum. Lino pice.

Námázuię ymárłego/ Pollincio, cis, xi ctum. Luto, as.

Námiekam/ Fraceo, fraceſco, humeſco.

Námieſtnik/ Vicarius In locum alterius cooptatus.

Námieſtnika ootetam. Subſtituo, ſuppono vicarium. Sufficio, ſubrogo, ſublego aliquem in locum alterius.

Námiętnośc affekt/ nieporządny. Cupiditas, libido. Impetus, per motio animi. (Papilio.

Námiot woienny/ Tabernaculum, Tentorium, Pellis, f. ph.

Námiot hetmáńſki w obozie/ Prætorium, Auguſtale.

Námiot nád łożkiem/ Cadurcum, Conopeum, Velum.

Námiotowy/ Tentorius.

Namiotnik/ co robi námioty. Tentoriorum opifex.
Namlodßy / Minimus natu
Na mniey/ Minimum vini, minimè, minimoperè.
Namnieyßy / Minimus. (*us*. Suada,
Namowa Persuasus, inductus, persuasio Suadela, suasus.
Námowic ſie dáie/ Dimoueor de sententia, Induco animum, Facile adducor, inducor vt credam.
Namowonie/ Persuasibiliter, Suadenter loqui.
Namowny Suasorius, persuasorius.
Namowny/ *aliter*. Facilis ad assentiendum.
Namyślikem ſie/ rezolwowalem ſie. Post multam deliberationem tandem hoc statui.
Nánaßam/ Congero.
Naniżßy/ Infimus, imus.
Náostátek/ Quod superest. Ad extremum, denique Vltimò, Extremò.
Nápádlá mie melánkolia/ nabożeństwo. Incessit me religio, metus, Inuasit cupiditas.
Nápadam ná co/ Incido in lapidem. Incurro in perniciem, Impingo in litem & molestiam.
Nápádnienie ná co/ Occursus, incurso, ostensus.
Naparstek Digitale, *is*, *n*.
Naparzam członek chory/ Foueo fomentis membra.
Naparzánie/ Fotus, *us* Fomentatio, focillatio.
Nápáść bydlo/ Benè pascere pecudes.
Napátrzyć ſie/ Satiare oculos spectaculo.
Napawam kogo/ Adaquo, *as*. Do potionem alicui.
Napawánie/ Aquatio.
Naperdzam/ nagániam. Impello aliquem in. Premere ad retia ceruum.
Nápelniam co/ czym. Expleo, compleo fossas.
Napelnienie/ pelność. Expletio, plenitudo.
Napiecie/ Contentio, Intentio virum, animi.
Napierwey/ *vide* Napirzod.
Napietek/ Calx, calcei pars posterior.
Napiety luk kuſzá. Intentus arcus.
Napiiam ſie częſto/ Poto, *as*, Potito.
Nápinam naciagam ná luk. Intendo arcum, Contendo, Adduco arcum.

Napis kśiąg/ tytuł. Inscriptio monumenti, superscriptio, Epigramma, Tytulus libri.
Napis kłádę/ tytułuię. Inscribo epistolam patri. Præscribere sibi alicuius nomen.
Napoły/ do połowice. In partem dimidiatam decoquere aliquid. Decoquo ad dimidius.
Napoły cáły/ Semi integra. Napoły goły/ Semirasus.
Napoły nági/ Seminudus. Napoły vmárły/ Semimortuus. Napoły żywy/ Semiuiuus.
Napominácz/ Monitor, admonitor, adhortator.
Napominálny/ Monitorius, hortatorius.
Napominam kogo/ vpominam. Admoneo, hortor, adhortor, cohortor, commoneo, commonefacio.
Napominánie/ Admonitio, adhortatio, monitio.
Napomknienie kogo/ Inuitamentum, inuitatus, *us*.
Napomykam kogo/ Occasionem do alicui, Inuito ad occasionem, Lacesso aliquem scripto.
Napotym/ In postremum in futurum, Deinceps.
Napoy/ picie. Potio, Poculentum.
Napráwá/ popráwá czego. Refectio, reparatio.
Napráwcá/ náprawiácz czego. Reparator, reformator.
Napráwiam co/ Reficio, reparo ædes, opus, templum. Redintegro, reconcinno ædificia, Instauro.
Napráwiam kogo ná kogo/ Submitto, immito aliquem ad aliquem. Soborno, instruo aliquem dolis.
Napráwny/ co się da náprawiáć. Reparabilis.
Naprowadzam kogo ná drogę/ Deduco, induco in viam, Reduco errántem.
Náprzećiwko/ Ex aduerso, Contra aliquem stare, Erga.
Náprzećiwko stáwiam/ Oppono vrbem vrbi.
Naprzećiwny/ Oppositus, contrapositus, aduérsus, contrarius ictus.
Ná przemiány/ Alternus, alternatus.
Naprzód/ pierwey. Primum, primò, primùs oritur.
Napuszczam co czym/ Instillo humorem, irroro aliquid. Inebrio radices. Nápuszczam co iádem/ Inficio veneno pocula, spargo venenum Veneno, *as* aliquid.
Nápuszczony iádem/ Venenatus, delibutus veneno,
Nárabiam fáiszem/ *Vide* Fałszuię.

Náradzam/

Naradzam się z kim o czym/ Consulto, Ineo consilium, consilia consocio, consulo in commun, communico.
Naradzenie się z kiem/ Consultatio, consilium, deliberatio.
Naradźeniu służący/ Deliberatiuus.
Naramiennik mieski/ żołnierski. Armilla, brachiale.
Naramiennik białogłowski/ Spinther, n.
Narastam narasta co. Incresco, succresco, subnascor.
Narażam się/ Vide Nattracam się.
Narażny/ na rażie leżący. Peropportunus, opportunus locus, Expositus, obiectus, obuius alicui.
Narod/ Natio, gens, genus, gentilitas.
Na odowy/ Genticus mos, gentilitas, gentilis.
Narodzenia czyie iego godzina/ Horoscopus, genitalis hora, genitura, natalis hora.
Narodzenie czyie/ Natiuitas, editio.
Narodzenie Pańskie/ Gody. Natales Christi feriæ, Nato Christo celebris dies.
Narożny/ na rogu leżący. Angularis, angularius.
Naruszam/ na wetlam. Infringo lilia. Intimo frango, delibo, liquit Labefacto colla boum.
Naruszenie Infractio, labefactio animium.
Naruszony Infractus, delibatus, quassatus.
Narybic sadzawkę/ Serere pisces.
Narychtowac działo/ Dirigere spiculum, hastam, puppim, aliquo. Intendere machinam in aliquem.
Narządzam Vide Gotuie/ Naprawiam.
Narzedzie/ naczynie. Arma maturarum, agrestium, Instrumentum artis Organum ad agros diuidendos.
Narzekam/ lamentuie. Lamentor, eiulo, plango, vlulo.
Narzekanie/ Lamentum, eiulatio, elulatus, lamentatio, planctus. Lessus
Narzynam/ Vide Nacinam/ Karbuie.
Narzynanie/ Incisura raporum.
Narzynany/ karbowany. Serratus, denticulatus.
Nasad plugowy/ Dentale, is, n Bura.
Nasadzam kokoszy/ Suppono, subjicio oua anatum gallinis.
Nasadza n siekiere/ Apto securi manubrium.
Nasadzam czego w ogrodzie/ Vestio agrum vineis.

Násadzam się ná co/ *Vide* Osadzam się.
Násalam co/ Sale condio ad diuturnitatem.
Násalánie/ *Vide* Solenie.
Náściełam/ Insterno, stramentis aliquid, exaggero.
Násiada kokoß/ Incubat auis, gallina.
Násiadły kray/ Coædificatus locus. Frequens municipium.
Násiekány/ náciety. Cicatricosus, insectus.
Násienie/ Semen stirpium, plantarum, arborum.
Násiennik/ Seminarium, hortus, seminarius.
Násienny/ Seminosus, seminifer.
Násládowánie/ Imitatio, imitamen, *inis*, *n*. Imitamentum.
Násládowánie złe/ Cacozelia, mala affectatio.
Násládowánie záwiśne/ dobre. Æmulatio.
Násládowcá/ Imitator, sectator, affectator.
Násládowcá záwiśny/ Æmulator, æmulus.
Násládowcá głupi/ Cacoxelus, simiolus.
Násláduiacy/ Sequax, seculeius.
Násláduię kogo w czym Imitor aliquem, imitatione exprimo, & consequi studeo. Persequor mores patris.
Násługowánie/ Obsequentia, obsequela.
Násługuię/ vsługuię komu. Inseruio, subseruio alicui.
Násmalam/ smołę. Impico amphoram. Pico, *as*. vasa, Limo, imbuo, lino pice.
Násmalánie Gummitio, pictura dolij.
Násmiałem mu się/ *Vide* Smieię się komu.
Násmiewiśko/ Irrisio, irrisus, *us*. Derisus, *us*.
Násmiewcá/ Irrisor, derisor.
Náspać się *Vide* Dosypiam.
Nástaiący/ Iniens, incipiens.
Nástáię co/ nástawa Incessit mos, fames, frigus.
Nástáie kśiężyc Exoritur noua luna.
Nástarßy/ Maximus natu.
Nástawiam gárdłá/ ßyię. Obijcio caput ferro, offerro me morti. Oppono pro aliquo corpus.
Nástáwiáć/ beczek ßklenicz. Ponere, exponere, proponere multa pocula, dolia.
Nástępcá/ Successor, postpartor.
Nástępuię/ po sobie. Consequenter, subsequenter.

Nástępny/

Nástepny/ Successorius, consectarius.
Nástepowánie/ Successio in bonis. Consequentia rerum, consecutio, consequium. Nástepuiacy rok/ Subsequens annus, consequens tempus, insequens hora, annus.
Nástepuie/ Insto, consequor, insequor, succedo.
Nástepuie ná mieysce/ dobrá. Succedo alicui, subeo in locum alicuius. Nástepuie ná co/ Calco aliquid.
Nástolká/ Vide Deká.
Nástorzyc vszy/ Arrigere aures. Surrigo aures.
Nástorczony Arrectus arrectarius, asser.
Násycam kogo/ Satio turtures, saturo famem epulis, exsaturo animum cruciatu. Násycenie/ sytość. Sacietas cibi, vitæ. Saturitas, expletio, Satias, es.
Násycony/ Satur omnium rerum Saturatus epulis.
Násylam ná kogo/ Immitto, submitto aliquem in.
Násylam do kogo przyiacioly/ Allego ad aliquem amicos, necessarios. Násylánie do kogo/ Allegatio, Allegatus, us.
Násylánie ná kogo/ Submissis lictoribus ac militibus.
Násypuie czego/ posypuie czym. Superaggero, superinduco terram.
Násypuie státek pelny/ Impleo vas frumento.
Nász/ Noster vteruique labor.
Nászam/ Gestito aliquid, portito crumenam plenam.
Nászczepiam rosczepiam drzewá. Incido, inpico faces.
Nászelnik/ Lorum latum, quo collum equi temoni alligatur.
Násieniec/ Nostras, gen. omn. Indigena, gen omn.
Natchnąc kogo/ Inspirare amorem alicui, Instinctio alicui spiritum. Natchnienie Boskie/ Inspiratio Diuina, inflatus, & afflatus diuinus.
Natchniony od Bogá/ Tactus diuino spiritu.
Nátermińowáć co/ Adnotare aliquid cursim.
Natermińowánie/ Annotatio, adnotatio.
Nátężáiący/ Intendendi vim habens.
Nátężam co/ Intendo neruos.
Nátężánie/ Contentio, intensio, vel intentio vocis.
Nátkano/ ciásno. Fartim.
Nátkany/ Fartus, cansertus, refertus/
Nátłaczam/ Calco minibus. Vide Tłoczę.

Nátrá/

Nátracam kogo na co / natracam. Obijcio, do subiectum.
Natracam się na co / Incurro, incido in aliquid.
Natręt / Ardelio, onis, m.
Natykam co / Confercio, infarcio vel infercio.
Natykam się / Complico me, abhorreo me, vel abhorror.
Natykam winnice / Palo, as. Statumino vineam.
Natykanie / Fartura.
Natykána máietność / Adesae fortunae, attritae opes.
Natykáć máiętności / Attennuare opes.
Nauczam wiáry / Catechizo, Elementa Christiana trado.
Nauczam się czego / Mando aliquid memoriae.
Nauczyciel / Doctor, magister, institutor.
Náuká powszechnie wszelaka / Ars, doctrina puerilis, praecepta, lemmata, disciplina, eruditio, documentum.
Náuká chrześciáńska / Sermo de Deo. Institutio sacra.
Náupka / naušnica / Inauris, is, f. Stalagmium.
Náwa wozlaka / Nauale, nauigium.
Naw budo ona miejsce / Nauis, is, n. Textrinum.
Nawy przodek / Prora, embolum, rostrum nauis.
Nawy zadek / Puppis, f.
Nawy rozbicie / Naufragium.
Nawálnosc / fala morska. Procella maris, tempestas maris.
Nawiozánie / Ammentum. ansa.
Nawiazany / Ammentatus, ansatus.
Nawitzac co / abo kogo. Vide Kocham się.
Nawięcey / Ad summum, vt maximè,
Nawiedzam kogo / Viso aliquem, reuiso, inuiso, interuiso aliquem, Visito aliquem, Salutatum venio.
Nawiedzánie / Visitatio, Lustratio.
Nawiętszy / Maximus, Summus.
Nawięzuie co / Ammento, as. Intendo vincula alicui.
Náwodze na drogę / Vide Naprowadzam.
Nawoy / Iugum, iugalis tela.
Nawoz / Congestus, iugalis tela.
Nawoze / Accumulo terram, Acerno, congero.
Náwozenie / Accumulatio, congestio.
Nawracam kogo / Commerto aliquem.
Nawracam Heretyká / Haereticum Ecclesiae ruo.

Náwrácánie cżego / Conuersio.
Nawrzal soli / Incoctus sale.
Naywyższy / Altissimus, summus, supremus.
Náydnie co trefunkiem / Reperio.
Naydnie co szukáiąc / Inuenio, comperio, reperio.
Naydnie co v kogo / Deprehendo aliquid apud aliquem.
Náyduie sie to / Comparet, reperitur.
Náymacż / ták Pan. Locator alicuius rei.
Naymacż / ták sługá. Conductor ædificij, agri.
Náymuie komu co / Eloco fundum, loco alicui agrum.
Náymuie v kogo co / Conduco fundum, domum.
Názáiutrz / Post idie, postero illorum die.
Názáiutrzny / Posterus dies.
Názbyt. Nimis, nimium, [illegible] is loci, satis superque.
Náznáczam co / Definio locum, præfinio, determino, assigno, denoto. Náznáczenie / Assignatio, designatio, annotamentum. Náznáczony / Præstitutus, prædictus dies.
Názwánie od cżego / Agnominatio.
Názwisko / przezwisko. Nomen, cognomen, appellatio.
Názywáiący / appellatiuus. Názywam kogo / przezywam. Appello aliquem. Nuncupo, cognomino, nomen impono.
Názywánie / dawánie przezwiská. Impositio nominis, nuncupatio, nominatio.
N[illegible] kogo / In [illegible]
Nędzá / Miseria, calamitas.
Nędze klepie / Inopia premor, egeo rebus omnibus.
Nędznie / mizernie. Misere, calamitosè, miserabiliter.
Nędzny / mizerny. Miser, calamitosus, miserabilis.
Nerek bolenie / Nephritis, ios. f.
Nerká / Ren, m. R[illegible].
Nętá / powabo. Illicium, esca & illecebra malorum voluptas. esca est meretrix.
Nic / (Nomen) Nihil, nihilum, ex nihilo, in nihilum.
Nic / Adu. Nic mi do tego / Nihil ad me attinet.
Nić / nitká. Filum, lici[illegible].
Nic tkácze / Insubuli, insubulum. Nićiány / Stamineus.
Nicowány / Interpolis, interpolus.
Nicuię / Interpolo, vestem veterem transformo.

Nider-

Niderlant / Belgium, Gallia Belgica. Niderlánczyk / Belga.
Nie / Vt Nie trzebá nie wątpię. Non opus est, non dubito. Haud malus.
Niebácznie nierostropnie. Inconsultè, temerè, imprudenter aliquid facere, inconsideratus.
Niebaczny / nierostrożny. Imprudens, parum prudens, inconsultus, inconsideratus.
Niebezpieczeństwo / Periculum, discrimen salutis.
Niebezpiecznie / Periculosè, capitaliter.
Niebespieczny / Periculosus, infestus, obnoxius.
Niebiegły w czym / Imperitus rerum, inexpertus, ignarus, inscies, nescius rerum.
Niebieścy / *subst. m.* Cælites, Cælicolæ, Superi, Diui.
Niebieski / *adiect.* Cælestis, superus, æthereus.
Niebiosá / *plur. tant.* Cæli. *orum* Niebo / Cælum, *li, n.*
Niebożak / *Vide* nedzny / vtrapiony.
Nieboższczyk / Superiori mem... ciues.
Niebrzydały / *Vide* Niewidoom.
Niedáły / Mutilus, diminutus, truncus.
Niecę ogień / Ignem facio, accendere ignem.
Niech tak będzie / Esto, ita sit, per me licet.
Niechce / Nolo, minimè volo, renuo,
Niechce mi się teść / Non eiario. Niechce mi się pić/Non sitio.
Niechcenie / Nolle. Nolun tas.
Niechciwy / Remotus à cupiditate.
Niechęć / nielaská / Simultas, mala gratia.
Niechętnie / niechętnie. Inuitè, grauatè, repugnanter, fastidiosè, grauatim.
Niechętny / Inuitus, perinuitus, alienus.
Niechęlełwy / Remotus ab mani hinc.
Niech zalec się / Abfit verbo inuidia.
Niechytry / Incallidus. Niechytrze / Incallidè.
Niecierpliwość / Impassibilitas.
Niecierpliwy / Inpassibilis. Niecierpliwie / niesktomnie / Intoleranter, impatienter, repugnanter.
Niecierpliwość / Impatientia.
Niecierpliwy / Impatiens & intractabilis animus.
Niecká / kopanká. Alueolus ligneus.

Niecnota / zły vczynek. Facinus, scelus, malefactum.
Niecnotliwie / Nefariè, flagitiosè, sceleratè, nequissimè, improbè, scelestè, Niecnotliwie / niecnota / łotr. Scelestus, facinorosus, consceleratus, sceleratus.
Nieco / Nonnihil, haud nihil ambigam.
Niećwiczony / Inexercitatus, Inexercitus.
Niecały / pełny. Solidus. Nieczesany / Impexus.
Nieczuię żadnego / Sum sine sensu, Careo sensu doloris.
Nieczułość / Stupiditas hominis, stupor mentis.
Nieczuły / Stupidus, excentus, obstupidus.
Nieczuły / alter Insensibilis, nullo sensu obseruabilis.
Nieczystość / Vide Cielesność.
Nieczysty / Immundus homo, foedus, turpis amor.
Nieczyszczony / Non castratus.
Nieczytany / Illectus, id est, non lectus.
Nie dáie komu czego / Negat aliquid alicui.
Nie dáie w przod mieniu / Certo cum aliquo vitijs.
Nie dam / Non dabo, non do.
Nie dármo / Non sine re est.
Niedawno / Nuper, nuperrimè.
Niedawny / Nuperus, recens captum hominem.
Nie day tego Boże / Auertat hoc Deus
Niedbále / leniwie. Negligenter, indiligenter, parùm diligenter, oscitanter, remissè. Niedbálstwo / Negligentia, remissio, & indulgentia animi, Incuriæ, oscitatio.
Niedbáły / niedbalec Negligens in aliqua re, Remissus animo, oscitans, negligens. Niedbam o co / nie stoię o to. Nulla me cupiditas tenet, Hoc nihil mormor, non laboro de hâc re.
Niedęstość / Soliditas corporis.
Niedobity / Vide Niewoly żywy.
Niedobrego łożá Vide Bękart.
Niedobyty / Inexpugnabilis arx.
Niedogodá / Incommodatio, incommodum.
Niedogodny Morosus senex, fastidiosus homo.
Nie dogodził mu Detur voluntati eius.
Niedoiadki / Reliquiæ cœnæ, ciborum.
Niedokładáiąc sie czego / Inconsultus, m. Inconsultu meo.

Niedo-

Niedokończony/ niedorobiony. Informatus, infectus, Semiperfectus, confectus, truncus sermo.
Niedołężność/ ... Truncatio, mutilatio.
Niedołężny/ ... Defectus viribus truncatus manibus.
Niedopieczony/ Semiassus.
Niedopuszczam komu czego/ bronię. Prohibeo, Impedio alicuius iter. Denego aliquid alicui.
Niedorosły/ Immaturus filius obit. Impubes, is.
Niedosłyszę/ Grauiter audio.
Niedosłyszenie/ teposz słuchu. Grauitas aurium.
Niedostaje mi czego. Deest mihi aliquid.
Niedostateczny/ niedostatni. Inops alicuius rei. Egens fortunis homo, egenus, indigens.
Niedostatek nędza. Inopia, egestas, indigentia.
Niedostatek czego/ Defectus aquae, defectio, penuria, inopia, necessitas. Niedostatek czyi grzech/ wada. Vitium.
Niedoświadczony/ Inexpertus, inexpertus.
Niedotkliwy/ Intactilis, incontiguus. (coniugij.
Niedo trzymać wiary/ słowa. Decedere fide, violare fidem
Niedowarzony/ Incoctus,
Niedoważa/ Non aequat, non implet libram
Niedowcipnie/ nieście telnie. inargutè. incallidè.
Niedowcipny/ niepoisty. Expers ingenij.
Niedowiarek/ Incredulus, diffidens.
Niedowiarstwo/ niedowierzanie, Diffidentia, Incredibilitas, incredulitas
Niedowierzając/ nieufając. Diffidenter,
Niedowierzam/ Diffido mihi, ... memoriæ.
Niedowodnie/ Sine argumento.
Niedowolny/ Improlatus, prolationem non habens.
Niedowidzę/ tępy wzrok mam. Caligo, as. Deficio visu. Fallor visu. Caecutiunt mihi oculi.
Niedozor/ Inspectionis defectus.
Niedozorny/ Malè oculatus.
Niedoyrzałość/ Immaturitas sponsarum.
Niedoyrzały/ Immaturus, parum properus.
Niedozwolony/ Inconcessus, impermissus.
Niedworny/ Incuriosus, r...

Niedymny / Acopnos, *masc*
Niedźielá / Dominicus dies.
Niedźwiadek zwierzę / Vrsulus, Pullus, catulus vrsi.
Niedźwiadek robak / Scorpio, *onis. m.* Scorpius.
Niedźwiadkowy / Scorpionius, similis scorpioni.
Niedźwiednik / ſkomorochy / Mansuetarius.
Niedźwiedź / Vrsus, pellis vrsi.
Niedźwiedźi / Vrsinus.
Niedźwiedźicá / Vrsa.
Niegálánt, nieſtroyny Incultus, omnis lenocinij neglig[illegible]ns.
Niegdy / *Vide* Niekiedy.
Niegibki / Inflexibilis, rigidus.
Niegodna rzecz / Nefas, infandum.
Niegodnie / *Vide* Nieſłuſznie / Nieprzyſtoynie.
Niegodność / Indignitas. *Vide* Nieprzyſtoyność.
Niegodźi ſię / Illicitum eſt, Nefas eſt.
Niegośćinność / Inhoſpitalitas.
Niegośćinny / nierad gośćiom Inhoſpitalis.
Niegoſpodárny / Negligens rei familiaris.
Niegotowość / Inapparatio. Niegotowy / Imparatus.
Niegrzeczny / Ineptus.
Niegrzecz / Abſurdum eſt, alienum cauſæ.
Niehártowny. Non temperatum ferrum.
Nie iadám tego / Abſtineo, abhorreo ab hoc cibo.
Nieiedzenie / Abſtinentia, inedia.
Niekarány / Impunitus, inaſſligatus.
Niekarność / przegladanie. Impunitas.
Niekarny / Incorrigibilis pravitas.
Niekedy / niegdyś. Aliquando.
Niekiedy / nigdy. Nunquam.
Niektory / Nonnullus, quidam, aliquis.
Niekupiony / niekupny. Inemptus.
Niekoſzony / nieprobowány. Inexpertus.
Nielagodnie / Inclementer dico aliquid.
Nielagodność / Aſperitas, inclementia hominis, moroſitas.
Nieleklîwie / Impavide, intrepide.
Nieleklîwy / nieuſtráſzony. Impavidus, intrepidus, interritus.
Nieludzki / Inhumanus, expers humanitatis.

Nieludzko / Inhumanè, inhumaniter.
Nieludzkość / Inhumanitas, barbaries, morositas.
Nielutość / Inclementia, immisericordia,
Nielutościwy / Immisericors.
Niemal wszyscy / mało nie wszyscy. Plerique omnes.
Niemało / Haud parum, permultum.
Niemasz / czego. Careo domo, deforis. Egeo tempore.
Niemasz z tobą sprawy / Nil ego tecum.
Niemarznący / Incongelabilis.
Niemęski / niemężny. Parum virilis.
Niemęskie / niemężnie. Effœminatè, muliebriter.
Niemęskość / Abiectio animi, effœminatio.
Niemętny / Inturbidus.
Niemężata / Innupta, cælebs mulier, innuba.
Niemiara / Vide Zbytek / niepomierność.
Niemiec / Germanus, Teutonicus, Teuto.
Niemiecka ziemia / Germania. Niemiecki / Germanus.
Niemierny / Immoderatus.
Nie mogę czego zynić / Nequeo audire verum.
Niemota / Infantia, oris vinculum.
Niemowiątko / Infans nefrens, animal nondum rationale.
Niemowiony / Indictus.
Niemowny / Vide Małomowny / niewymowny.
Niemy / Mutus, elinguis.
Nienagániony / Vide Bez nagány.
Nienagrodny / Irreparabilis.
Nienákryty / Intectus, patulus, apertus.
Nienáládowány / Non saburratus.
Nienaleziony / Irreptus.
Nie ná rękę / nieczásno. Incommodè, percommodè.
Nienáruszony / Infractus, illæsus, inviolatus, illibatus, intactus, immotus. Incorrupta integritas, virgo.
Nienásiadły / nieludny. Incultus.
Nienásycenie / Insaturabiliter, insatiabiliter.
Nienásycony / Insatiabilis, inexplebilis, insaturabilis, inexpletus, insatiatus, profundus.
Nienawidzący kogo. Osor alicuius, infensus alicui.
Nienawidzą mię. Odio sum apud omnes, invidia flagro,

laboro ex inuidia. Nienawidzę kogo / Odi aliquem, osus sum. Nienawidzenie / Auersatio.
Nienawiedzany / Inuisitatus.
Nienawiść / Odium, inimicus animus, inuidia, rancor.
Nienawistnie / Odiosè.
Nienawistny / Inuisus omnibus, odiosus, inuidiosus alicui.
Niebacznie / Vide Nieostrożnie.
Nieobaczylem ſie / Imprudens peccaui, feci. Insciens feci.
Nieobalony / Indeiectus.
Nieobięty / Incomprehensibilis.
Nieobrażliwie / bez obrázy. Innocuè. inoffensè.
Nieobrázliwy / Intaminatus, illæsus.
Nieobroniony / Indefensus, improtectus.
Nieobrzezany / Irresectus.
Nieobwárowány / Immunitus, carens præsidio.
Nieobyczájnie / Inurbanè, Inciuiliter.
Nieobyczájność / Rusticitas, morositas.
Nieobyczájny / Inurbanus, inciuilis, inficetus.
Nieochota / Tarditas, & Cunctatio.
Nieochotnie / Frigidè, segniter, languidè.
Nieochotny / nie rześki. Lentus, & frigidus, languens, languidus, cunctator, & segnis, impromptus.
Nieochotny jeſtem / Frigeo, Langueo, es.
Nieodmiennie / Immutabiliter.
Nieodmienność / Immutabilitas.
Nieodmienny / Immutabilis, inflexibilis.
Nieodmyty / Indelebilis, illuibilis odor.
Nieodrzucił bym / Non negligerem, non recusarem.
Nieodwołány / Irreuocabilis, irreuocandus error.
Nieogłáskány / nieukroſzony. Intractatus, indomitus, ferox, indocilis, immansuetus.
Nieogolony / Intonsus, irrasus homo.
Nieogrodzony / Insæptus, inobseptus.
Nieokreśnie / Indefinitè, infinitè.
Nieokreślenie / Infinitas, infinitio.
Nieokreślony / Interminatus, indefinitus.
Nieokrzeſány / Inquadratus, impolitus lapis.
Nieopátrzony / Incuratus.

Nieop.

Nieopłákány/ Indefletus, indeploratus.
Nieoráný/ Incultus ager, Inaratus.
Nieoſádzony/ Incultus.
Nieſądzony/ Iniudicatus.
Nieoſtrożnie/ Imprudenter, incautè, inprouidè.
Nieoſtrożność/ nieopátrznośc. Imprudentia.
Nieoſtrożny/ Incautus, improuidus, imprudens, incuſtoditus & minus cautus.
Nieoſzácowány/ Inæſtimabilis.
Nieotworzony/ Inapertus.
Nieouzdány/ Infrenatus equus, infrenis, effrenatus, effrenis.
Nieozdobiony/ Incultus, inelegans, inornatus.
Niepámietny/ niepámietliwy. Inmemor alicuius rei, immemorabilis.
Niepewnie/ Incertò, incertè.
Niepewny/ Incertus, perincertus, infidus.
Niepiſány/ Inſcriptus, illiteratus inſcriptis.
Niepłaczliwy/ Illacrymabilis.
Niepleniny/ Vetus, vegrandis.
Nieplodno/ Infecunde.
Niepłodność/ Sterilitas, infecunditas agrorum.
Niepłodny Infecundus, ſterilis, cælebs.
Niepobożnie/ nezbożnie. Impie.
Niepobożność/ Impietas, irreligioſitas.
Niezbożność/ Impius, ſacrilegus, Oſor Dei.
Niepochybny/ Fatalis.
Niepochybność/ Certitudo.
Niepochyły/ Indeflexus.
Niepoczciwie/ Inhoneſtè, irreuerenter.
Niepoczciwy/ Illiberalis labor, inhoneſtus homo, inhonorus, famoſus, indecorus, infamis.
Niepoczety chleb/ Graec. Cáły/ nienáruszony.
Niepodobam ſię komu/ Displiceo alicui.
Niepodobieńſtwo ku czynieniu/ Impoſſibilitas.
Niepodobnie ku wierzeniu/ incredibiliter.
Niepodobny ku wierzeniu/ Incredibilis.
Niepodobny ku czynieniu/ Impoſſibilis.
Niepodobny komu/ Abſimilis alicui.

Niepogodá / plutá. Tempeſtas, temperies cæli, anni, Intempeſtas, intemperantia cæli.
Niepogodny / Turbidus, tempeſtuoſus.
Niepogrzebiony przyſtoynie / Inſepultus, inhumatus, inconditus, intumulatus.
Niepoietny rzeká / Incomprehenſibilis, Lubricus.
Niepoietny / *aliter vide* Tępy / Niedowćipny.
Niepokaláný / Incontaminatus, immaculatus, impollutus, illutus pes, integra virgo.
Niepokoy / Inquietudo, inquies, *etis, f.*
Niepokoy czynię / Inquieto, obturbo, interturbo aliquem. Turbo alicuius quietem.
Niepolerowány / Impolitus.
Niepomálu / Non minimè,
Niepomieszány / Impromiſcuus.
Niepopráwiony / Incorrectus.
Niepopráwny / Inemendabilis ſtatus, prauitas.
Nieportowny / Importuoſus.
Nieporuszenie / Immobiliter.
Nieporuszony / Inconcuſſus, immotus.
Nieporywczy w mowie / Tardiloquus
Nieporządnie / Incompoſitè, indiſpoſitè, inordinatè.
Nieporządny / Inordinatus, inconditus, indiſpoſitus.
Nieposlákowány / Indeprehenſibilis.
Nieposledni / Non in poſtremis eſt.
Nieposłuszeńſtwo / Contumacia, parendi negatio.
Nieposłuszny / Inobſequens, contumax.
Nieposłuszny ieſtem / Recuſo, abnuo, detrecto imperium.
Niepoświęcony / Profanus locus.
Niepotęgá / niedolność. Impotentia.
Niepotoczny / Extraordinarius.
Niepotrzebá / Nil opus eſt, non opus eſt.
Niepowinny / Indebitus.
Niepowśćiągliwie / Incontinenter, intemperanter,
Niepowśćiągliwość / Incontinentia, intemperantia.
Niepowśćiągliwy / Intemperans, incontinens.
Niepozwaláiący / Abnutiuus, negatorius, negatiuus, negibundus, negans.

Niepoz

Nieporzwalam / *Vide* Odmawiam komu czego.
Nieporzwalánie / Negantia, *a* Negatio, inficiatio.
Niepożytecznie / Parum vtiliter. Inutiliter.
Niepożyteczny / Inutilis, infructuosus.
Niepożytek / Inutilitas, incommoditas, incommodum.
Nieper / rzeká. Borysthenes, *is*.
Niepráný / Illotus.
Nieprętki / Inpromptus linguâ. Inconcitus gradus.
Nieprzechnieiący / Imputribilis.
Nieproszony ná vczte / Inuocatus, acletus.
Nieprzebrány / Inexhaustus.
Nieprzebudzony sen / Altissimus. arctior somnus.
Nieprzedárowány / Incorruptus, & integer testis.
Nieprzedárny / Inuendibilis.
Nieprzełomány / Inuincibilis, inexpugnabilis, insolubilis.
Nieprzerwány / Inabruptus, perpetuus, cótinuus cótulatus.
Nieprzestáie czego czynić / dawáć. Pergo, Perpetuo, [*as*,] data, Vsque dare, Continuare nocte ac die iter.
Nieprzyiaciel Rzeczypospolitey / Hostis Patriæ.
Nieprzyiaciel prywatny / Inimicus.
Nieprzyiacielska ziemiá / Hosticum, *n. substan.*
Nieprzyiacielski / Hostilis, hosticus.
Nieprzyiacielskie / Hostiliter,
Nieprzyiáźliwie / Inimicè, infensè.
Nieprzyiaźń / Inimicitiæ, *plur:* Hostilitas.
Nieprzyiaźń wrodzona / Antipathia, Aduersa & repugnans natura. Nieprzyiaźń wiodę z kiem / Inimicitias cum aliquo gero, suscipio, subeo. Contraho, capesso inimicitias.
Nieprzyiázny / *adiect.* Inimicus, Infensus, hostilis animus.
Nieprzyiemnie / Iniucundè. ingratè, insulsè.
Nieprzyiemność / Insulsitas, iniucunditas orationis.
Nieprzyiemny / nieluby. Inamabilis, ingratus locus.
Nieprzyięty / Insusceptus.
Nieprzyprawny / Simplex cibus, non fucatus nitor.
Nieprzypuszczam kogo gdzie / Excludo aliquem domo, manibus, loco, honore, mensa. Prohibeo aliquem domo.
Nieprzypuszczenie / Exclusio.
Nieprzystępny / Inaccessus.

Nieprzystoynie / Indecore, indecenter, irreuerenter.
Nieprzystoynosć / Indecentia, indignitas.
Nieprzystoyny / Indecens, dedecorus, indecorus.
Nieprzytomnosć / niebytnosć. Absentia.
Nieprzytomny / nieobecny. Absens.
Nieprzytomnym iestem / Absum.
Nieprzywrotny / niewrotliwy. Irreuocabilis, ætas irredux.
Nieprzywykly ciemu / Insuetus equus, insuetus laboris.
Nieprzyimuie tego / Vide Odrzucam.
Nieprzyznawam sie do tego / Nego factum, non fateor.
Nieprzyzwalam na co / Abnuo alicui de aliqua re.
Nierąbány / Incæduus lucus.
Nierączosć / nieprędkosć. Tarditas pedum.
Nie rad co czynie / Abhorreo ab aliqua re.
Nierátowáć Deiuuare. Deterere illum, & deiuuare in rebus diuersis pudet. i. a sinere, iuuare.
Nierázny / Inhabilis ...
Nierostropny / Vide Niebáczny / Glupi. (liter.
Nierownia / Salebra, vel salebra. Nierowno / Inæquabi-
Nierownay sam w sobie / Con...
Nierowny drugiemu w czym / Dispar, impar certamen.
Nierozdzielnie / pomieszánie. Permiste, promiscuè, confusè.
Nierozdzielnie / aliter. Inseparabiliter, indiuidualiter.
Nierozdzielnosć / Continuitas, indiuiduitas.
Nierozdzielny / Indiuiduabilis, insolubilis, continuus.
Nierozdzielny ná częsći / Indiuiduus, indiuisibilis, indiuisus.
Nierozdzielony / Indiuisus, indiscretus.
Nierozerwány / Indireptus, illacerabilis.
Nierozeznány / Indiscretus.
Nierozerwánie / Insolubiliter.
Nierozerwány / Indissolubilis, irresolubilis nexus.
Nierozlozony / Indigestus, indistinctus.
Nierozmierzony / Inimitatus.
Nierozmyslnie / niebácznie. Temerè, inconsultè dicere.
Nierozmyslnosć / niebácznosć. Temeritas, præcipitatio, incogitantia. Nierozmyslny / porywczy. Inconsideratus, inopinatus, incogitatus, incogitabilis.
Nierozum / Vide Glupstwo.

Nierozumieß / Fugite oratio, parùm vel minus intelligit.
Nierozumie nikomu / Non considerat, non expendit aliorum vires, facultatem, Æqui & boni expers.
Nierozwiazany / Irresolutus, indissolutus.
Nierozwity / nierozkwitniony. Sinens flos. Coniuolus.
Nieruchome dobrá / Res immobiles.
Nieruchomy / Immobilis, in gitabilis, incitus.
Nierychło, nie prędko. Tardè, lente nasci, maturè.
Nierychłość / Tarditas, leni udo mortis.
Nierychły / Tardus, lentus, spissus, morosus.
Nierząd / nieporządek. Pertubatio ordinis, permutatus ordo, inordinatio.
Nierząd / bawienie się nierządem. Meretriciũ, Scortatus, m.
Nierząd / plota / nieczystość. Stuprum, libido, nequitia.
Nierząd z osoba Bogu oddana / Incestus, m.
Nierządnica pospolita / Lupa, lupula, scortum, meretrix.
Nierządnik / nierządu patrzący Scortator.
Nieskromnie / Immodestè, intemperanter, intemperante.
Nieskromność / Intemperies, importunitas, immodestia.
Nieskromny / niestrozny. Immodestus, insedatus.
Nieskupny / Inuendibilis merx
Nieskutecznie / Inefficaciter. Nieskuteczny / Inefficax.
Niesławá / Infamia, nota turpis, flagitium.
Niesławny / co nie ma sławy. Ingloriius, ignobilis mors.
Niesławny / złey sławy. Infamis, infames ludi.
Niesłoność / Insulsitas. Niesłony / Salis expers, insulsus.
Niesłuszá / niesłuszność. Indignitas, iniquitas, præiudicium.
Niesłusznie / Iniquè, indignè, improbè, illicite.
Niesłuszny / Iniquus, Indignus, flagitiosus.
Niesłychany / Inauditus, inmemoratus.
Niesłysze / Audiendi munu careo, grauiter audio.
Niesmaczny / Insipidus, infuscatus, nullis sapor.
Nieśmiertelnie / Immortaliter. Nieśmiertelność / Immortalitas. Nieśmiertelny / Immortalis.
Niesnaska / Simultas cũ mili cum aliquo.
Niespánie / Vigilia, peruigilatio, insomnia, a.
Niespiący / Insomnis, peruigil.
Niespodziánie / Inopinatè, & inopinatò, insperatè,

Niespo-

Niespodźiány / Inopinatus. insperatus.
Niespokojnie / Turbidè, inquietè.
Niespokojny / Inquietus, turbulentus annus, tumultuosus.
Niesposobny / Inhabilis, ineptus.
Niespracowány / Indefessus, infatigabilis, indefatigabilis.
Niesprawiedliwie / Iniustè. *Vide* Niesłusznie.
Niesprawiedliwość / Iniustitia, factum iniustum.
Niesprawiedliwy / Iniustus, nefandus sanguis.
Niesprzyiam komu / Malevolus sum alicui.
Niestáie mi czego / Deficit me oratio, vox, tempus, vita.
Niestátecznie / Inconstanter.
Niestáteczność / lekkość. Inconstantia, volubilitas, instabilitas, leuitas in mei. Niestáteczny / lekkomyślny Inconstans, vdubius, ambiguus, mobilis, leuis, ventosus homo, vicillans. Niestáteczny iestem / Vario, *as*.
Niestrawność żołądka / Cruditas stommachi.
Nieświadom czego / Rudis, indocilis, ignarus, inexpertus.
Nieświadomie / inexploratè. Nieświadomość / Imprudentia.
Nieświadomy / *Vide* Niewiadomy.
Nieświęcony człowiek / Profanus.
Nieświeży / Inueteratus, non recens.
Nieszczerość / Simulatio, dissimulatio, fallaciloquentia.
Nieszczery / Insincerus, ærosus, fiberatus, Hypocrita.
Nieszczerze / obłudnie. Simulatè, dissimulatim.
Nieszczęście / Infortunias, mala sors, fatum, calamitas.
Nieszczęśliwie / Improsperè, inauspicatò, infeliciter.
Nieszczęśliwy / Infelix, infortunatus, infaustus, improsper.
Nieszkodliwie / Innocenter, innoxiè.
Nieszkodliwy / Innocens, innoxius, innocuus.
Nieszláchetny / plebeiusz. Homo ignobilis, obscurus, plebeius,
Nietęgi / miękki. Flaccus, flaccidus.
Nietoperz / Vespertilio, *m*. Nycteris, Animal volucre biforme. Auis non auis.
Nietowárzyski / obłudek. Insociabilis omnibus.
Nietrwáły / Caducus, momentosus, fugitiuus, fluxus, fugax.
Nietykány / Intactus, inuiolabilis.
Nie tykay / nie rusz. Abstine manum alieno.
Nietylko / Non modò, verumetiam, nedum, non solùm.
Nieubłagány / Implacabilis, implacatus,

Nie-

Nieuchronny / Ineuitabilis, indeclinatus, ineluctabilis.
Nieucieszny / Iniucundus, inſuauis.
Nieuczony / Indoctus, illiteratus, ineruditus, imperitus.
Nieuczynność / Detrectatio officij.
Nieuczynny / Inofficioſus in aliquem, faſtidioſus.
Nieugáſzony / Inextinctus ignis, inextinguibilis.
Nieuhamowány / Impotens iræ, indomitus, effrenatus.
Nieuleczony / Incuratus, inſanabilis.
Nieumiejętnie / Imperitè, inſcitè, ineruditè, indoctè.
Nieumiejętność / Inſcitia, ignoratio, ignorantia, inertia, imperitia.
Nieumiejętny / Inſcius, ignarus.
Nieumiem / Ignoro, neſcio latine.
Nieumyty / Illotus, illutus, illautus.
Nieuproſzony / Inexorabilis homo, indeprecabilis pœna.
Nieurodzay / Tenuitas frugum, viduertas, ſterilitas.
Nieuſtáie wiátr / Continuant venti.
Nieuſzykowány / Inconditus, incompoſitus.
Nieużytość / Implacabilitas, obſtinatio, duritio animi.
Nieużyty / twárdy. Durus & ferreus homo.
Niewáżny / vide Niedowáżny.
Niewáży / nie wáży nic. Irritus, infectus.
Niewczás / niewczeſność. Incommodum, incommoditas.
Niewczeſny / Inopportunus, intempeſtiuus.
Niewdzięcznie / Ingrato animo, ingratè.
Niewdzięczny / Ingratus alicui, immemor beneficij.
Niewdzięczny / aliter. vide Nieprzyiemny.
Niewesołość / pochmurność twarzy. Tetricitas.
Niewesoły człowiek / Tetricus, triſtis, ſubhorridus.
Niewesoły / aliter. Inamœnus, illætabilis, Acheruſius.
Niewiádomy / vide Nieznájomy.
Niewiáſtá / Mulier, muliercula.
Niewiáſtá mężna / mężka. Virago.
Niewidáno / Inuiſus.
Niewidomie / Inuiſibiliter.
Niewidány / niewidziány. Inuiſibilis.
Niewiedzący / nieumiejący. Ignarus, inconſcius, neſcius, inſcius, incertus. Niewiem tego / Neſcio, nihil ſcio, haud

haud scio, ignoro aliquid. Niewiem co czynić / Incertum est mihi quid agam. Incertus sum quid sum facturus.
Niewiernie / Perfidè, perfidiosè, infideliter.
Niewierność / niewiára. Infidelitas, perfidia.
Niewierny / Infidus, perfidus, infidelis.
Niewierzą mi / Sum incredibilis, non creditur mihi.
Niewierzę / Fidem non adhibeo, Nego fidem
Niewieście białe rzeczy / Muliebria flora.
Niewieściuch / niewieściuch. Est mulierosus homo, mulierosus, vxorius. Niewieścia choroba Hemorrhois, idis f Menstrua, orum Niewieście / Eff mulior, eneruor delicijs.
Niewinnie / Immerito, innocentissime.
Niewinność / Innocentia, immeritum, integritas.
Niewinny / Innocens, remotus à culpa, caret crimine, insons, infans, inculpatus, vacat culpa.
Niewłaśnie / Impropriè, minùs propriè.
Niewłasny / Improprius, Figurata verba.
Niewod / Sagena, euerriculum.
Niewola / niewolstwo. Seruitus, seruitium.
Niewolę kogo / Addico, assero aliquem in seruitutem.
Niewolnica / Serua, seruula.
Niewolnicze / Seruiliter, seruorum more.
Niewolniczy / Seruilis, seruitute natus.
Niewolniczy syn / Verna, vernula, vernilis.
Niewolnik / Seruus, mancipium, ergastulus.
Niewstyd / Impudentia, inuerecundia, impudicitia.
Niewstydliwie / Impudenter, impudicè.
Niewstydliwy / bezeczny. Impudens, impudicus, cinaedus.
Niewstydzę się / Perfricui frontem, faciem, impudenter (me gero.
Niewykorzeniony / Inextirpabilis.
Niewyksztaltowany / Informis caro.
Niewymownie / Inenarrabiliter, nimium, nè.
Niewymowność / Infacundia, infantia linguæ.
Niewymowny / Indisertus, Elinguis Orator, Elinguis.
Niewypolerowany / Inelaboratus, inelucubratus.
Niewysłowiony / Inenarrabilis, ineffabilis.
Niewywikłany / Inexplicabili, laqueus.
Niezabawny / łacny. Vacuus curis, negotijs.
Niezadny

Niezdony / Non inelegans carmen,
Nie żal mi / Non me pœnitet facti.
Niezálecony / Incommendatus,
Nie zápieczetowány / Non obsignatus.
Niezápłácony / Insolutus.
Nie záprze sie tego / Non defugiam auctoritatem.
Niezátosły / Impiumis pullus, impubes puer.
Niezártowny / Infacetus. Niezártownie / Inurbanè.
Nie żártuie / Non nugas ágo, Seriò rem ago.
Niezbety / Importunus, procax.
Niezebrány / Illectus, frumenta illecta.
Niezepsowány / Incorruptus, integer, saluus.
Niezgadzam sie z kiem / Discrepo, dissideo ab aliquo, dissono, dissentio ab aliquo, discordo cum aliquo.
Niezgáßony / Inextinguibilis.
Niezgoda / rożnicá. Discordia, dissensio, discrepantia.
Niezgodny / Discors, dissentaneus, dissonus clamor.
Niezłocony / niezłocisty / Inauratus.
Niezmierny / bezmierny. Infinitus labor, interminatus. immensus campus, immanis numerus.
Niezwiádomy / nie wiádomy. Incognitus, ignotus, ignarus.
Nie znam, Non nosco, ignoro, non noui aliquid, Incognitum habeo.
Nieznośnie / Intoleranter, intólerábiliter.
Nieznośny / Intolerandus, intolerabilis.
Nieznośenie / nie wytrwánie cżego. Impatientia frigoris.
Niezrownaß mu / Impar est illi.
Niezwćiężony / niezwalczony. Inuictus, insuperabilis.
Niezwyczáyność / Insolentia loci, sermonis, Insuetudo.
Niezwyczáyny / niezwykły. Inusitatus, insuetus mos.
Nieżycżliwie / Inexorabiliter, nullo fauore.
Nieżycżliwość / Maleuolentia. malignitas.
Nieżycżliwy / Maleuolus, maleuolens genus.
Nigdy / Nunquam.
Nigdzie / Nusquam gentium. Necubi.
Nikczemnie / Ineptè, putidè. odiosè dicere.
Nikczemnieie / Socors, supinus fio.
Nikczemnik / Stupidus, iners, insulsus.

Nikczemnośc / Ineptitudo.
Nikt / żaden. Nemo, nullus.
Minog / Muræna fluuiatilis.
Niesie co / Ferro, porto aliquid.
Niosie / alter Ev Niesie to moy stan' vrząd. Meum id est munus, officium. Niosie przed sobą / Præfero dextra facem.
Niskąd / Nullo ex loco, non aliunde, à nullo.
Niski niewysoki. Humilis domus, vilis.
Niski / alter w dole leżący Depressus, submissus imus.
Nisko / Humiliter, submisse, pressius tondere. Nisko ogolić.
Niszczący / Tabidus, in nihilum redigens.
Niszczejący / Euanidus, euanescens, tabificus.
Niszczeię / mniewczę się obracam. Vanesco euanesco, obtabesco, obsolesco, abeo, ...
Niszczenie / Consumptio, exterminatio.
Niszczyciel / Consumptor, extinctor, exterminator.
Niżey / Inferius. (mino.
Nitowany / Ferro iunctus, coagmentatus. Nituię / Ferru
Niźli niżeli / Quam, aliter quam.
Niżina / Demissus locus, depressior locus.
Noc / Nox, nocturnum spatium.
Noc całą leżę / Pernocto, inde Pernoctatio.
Noc ciemna / Illunis nox.
Nocą co robię / piszę. Lucubro aliquid, Noctu aliquid ago.
Nocleg / Nocturna quies. Noclegutę / Vide Nocuię.
Nocna robota / Lucubratio, lucubratiuncula.
Nocny / Nocturnus, noctiuagum iter.
Nocny kruk / Asio, onis. Nycticorax.
Nocuię / noclegutę. Pernocto alicubi.
Nog chorych człowiek / Podagricus.
Nog złamanie / Crurifragium.
Noga / Pes; Ire pedibus.
Noga v stołu / v łożka. Fulcrum, Fulmentum, Pes mensæ.
Nogawica / Feminale, Vel tibiale.
Nogi wlokący. Loripes, anguipes.
Nominat / Vide Mianowany.
Nos / Nasus.
Nos ptaszy / y inszych zwierząt. Rostrum, rostellum pulli.

Nos wyciéram / Emungo nares, mungo.
Noſá wyſkiego / płáſkonoſy / Simus, ſubſimus.
Noſá gárbátego / Aquilino naſo. Adunco.
Noſá zákrzywionego / Silo, onis. Silus, Silunculus.
Noſal / wielgonoſy. Naſutus, naſatus.
Noſáty koń / Equus fluxione narium laborans.
Noſiciel / Geſtor, oris. Geſtorius.
Noſorożec / Rhinoceros, otis, m.
Noſzę co / Geſto annulum, portio crumenam.
Noſzę okolo / Circumfero aliquid, circumgeſto,
Noſzenie czego / Geſtatio, Portatus, us. Deportatio.
Noſzenie drogie / Monile, is, n. Viriæ, viriolæ.
Noſzenie od czarow/ trucizny. Amuletum.
Nota przeciw kátey / Modus, modos facere.
Now Księżycá / Nouilunium.
Nowa Mſza / Primitiæ Sacerdotij.
Nowina zła/ dobra Nuncius acerbus, voluptabilis. (cere.
Nowinę złą/ dobrą powiedzieć Bonis nuncius aliquem affi-
Nowine orze rolie. Nouello, as. Repaſtino agrum.
Nowiniarz / Rumorum auceps. Famiger, gerulificus.
Nowiuchny / Nowiuczki. Nouellus.
Nowo / nowym ſpoſobem. Nouè, neotericè.
Nowokrzczeniec / Nurek. Anabaptiſta, æ, m.
Nowonarodzony / Recens natus, hodie natus.
Nowość / Nouitas.
Nowożeniec / Nouus maritus, ſponſus.
Nowy / Nouus, nouatus, nouitius, quæſitus.
Noż / nożek. Cultellus, culter, machærion.
Nozdrá / Naris, f.
Nożenki / nożny. Vagina cultelli.
Nożownik / Cultrarius.
Nożyce / nożyczki. Forfex, f. Forficula, forpicula.
Nożyczki do świec / Emunctorium, forcipes, & emunctoria.
Nożyk piſárſki do piórek/ temporalik. Scalper ſcriptorius.
Scalprum librarium. Smila, Scriptorius cultellus.
Nu / nukam. Age, age repeto.
Nurek ptak / Mergus, mergulus.
Nurek głowiek / Vrinator, vrinandi peritus.

Nurkiem pływam / Vrinor.
Nurt / Impetus, agmen fluminis.
Nurzę / nurzam kogo Merso oues, Mersito, ac.
Nurzam się / Mergor, vrinor, inurino lacui.
Nurzanie / ponurzánie. Mersio.
Nuż / nuże. Eia, Age, agedum, Age sis ergo.

O

O Polonica Interiectio. O wielkie dziwy: O rem miram!
O iuż dobze; One tam factus est.
O bok siedzę Ad latus alicui sedeo, Assideo.
O chlebie służę / Solo panis pretio operam loco.
O ciebie mię vbito / Tua caussa vapulaui.
O co kogo proszę / Peto aliquid ab aliquo.
O co vbić / skáráć. Ob adulterium cæsus.
O dwu kołach co / Birotus.
O głowę / o zdrowie idzie. Res capitis est. Agitur caput.
O granice mieszkáiący / Confines oræ, Finitimus alicui.
O nędzny świecie / Heccine sæculum!
Obá / obie, dwá. Ambo, ambæ, ambo. Vterque.
Obaczam co / przestrzegam czego. Aduerto, animaduerto, conspicio, obseruo, adnoto.
Obaczam się / Reflecto, erigo mentem.
Obaláć / Demolior, euertor.
Obalam co / Euerto vrbes, demolior domum.
Obalam kogo / powálam. Deijcio. percello, sterno aliquem humi.
Obalam się / obáliło się co. Ruo, procumbo.
Obalenie / Demolitio, deiectus. ruina.
[illegible] / Circulus ex farina. Summanalia.
Obwarzánek / præcel. Spira. Similago circularis.
Obawiam się czego / Vereor aliquid, aliquem reformido.
Obawiánie się / Reformidatio.
Obbieg / obbieżenie / obtoczenie. Circuitus, circumuectio (solis.
Obbiegam / Circumcurro.
Obcęgi / cęgi. Forceps, forcipes, forcipicula.
Obchod / obchodzenie koło domu. Ambitus ædium.
Obchod roczny / Vide Rocznicá.
Obchod załobny / Funebria sacra, Inferiæ.

Obcho-

Obchodzę co / objeżdżam. Obeo Prouinciam, perago rura.
Obchodzenie / Circuitio, circumitio viarum.
Obchodzi mię płomień / Obit me flamma.
Obchodzi mię co / Mouet me aliquid, commoueor.
Obciążam kogo / Onero, coonero, grauo, aggrauo.
Obciążony jestem / Grauesco, onustus sum cibo.
Obciążliwie / ciężko. Grauiter imperare.
Obciążliwy / Imperiosus, grauis, onerosus.
Obcięcie człowieka / Mutilatio.
Obcięty / Deformatus, truncus. mutilus homo.
Obcinacz / Mutilator, putator, decurtator.
Obcinam drzewo / Puto vitem, arborem, imputo ramos.
Obcinam człowieka / Emanco, mutilo aliquem.
Obcinanie / Amictus, *us*. Ambectus, *us*
Obcinanie drzewa / Detruncatio ramorum, Frondatio.
Obcowanie z kiem / Consuetudo, conuersatio, cõmunicatio.
Obcowanie / *alter Side* Cielesna sprawa.
Obcy / niedomowy. Extraneus, extraneus, exterus.
Obdach / obdaszek. Protectum, *n* Proiectura.
Obdarzam kogo czym / Congero, confero ad aliquem multa. Doto, *as* Munero, macto.
Obdarzony / Praeditus, ornatus, & instructus muneribus.
Obecnie / Curam agere: praesens tecum egi.
Obecność / Praesentia interuentus
Obecny / przytomny. Praesens, assiduus, superstes.
Obelżywy / Probrosus, contumeliosus, ignominiosus.
Oberwany / oskubiony. Depilatus.
Obejmuję co / Complector circumplector.
Obejmuje mię strach / Perfundit me horror.
Obficie / Copiosè, abundè, planè & cumulatè.
Obfito czynię / Opulento, *as*. Exubero.
Obfitość / dostatek Abundantia, affluentia, vbertas.
Obfituję / opływam. Abundo opibus, redundo, suprabũdo.
Obfity / obfitujący. Affluens, abundans pecunia. Opimus. largifluus, locuples.
Obiad / Prandium. Tenuis mensa. Podły obiad.
Obiadam co / Ambedo, abedo, obedo, adedo.
Objadam się / obiadłem się. Ingurgito me, implere se.

Obiádowník / Pranſor, Pranſorius.
Obiáduię / Prandeo, prandi, & pranſus ſum, Pranſito.
Objaśniam co / oświecam. Illuſtro, dilucido, declaro, aliquid. Objáśnienie / Illuſtramentum, illuſtratio, declaratio.
Obiáwiam ludźiom rzeczy niewiádome / Reuelo.
Obiáwienie czego / Reuelatio, manifeſtatio.
Obicie / opony / ſpalery. Periſtroma, n.
Obieczádło / Elementa puerorum, abecedarium.
Obięcie / otoczenie / ogárnienie. Amplexus, us, complexus, complexio.
Obiecownik / Promiſſor, dapſilis dictis.
Obiecuię co komu / Polliceor aliquid alicui, Promitto, præſto; do fidem, Spondeo me ſatisfactum.
Obiecuię co dobrym słowem / Obligo me verbo, affirmatè, Deo teſte promitto, obſtringo meam fidem. (ægrotum.
Obiecuię kogo do Częſtochowey / Vota facio, voueo Deo
Obieráć dáię komu / Permitto optionem alicui.
Obieracz / Elector.
Obieram co / biorę co lepſze. Eligo aliquid, ſeligo. Lego locum, tempus idoneum, adſcribo mihi patronum.
Obieram kogo ná iáki vrząd / Deligo magiſtratus, Creo, deſigno Conſulem.
Obieránie czego / wybieránie. Delectus verborum, ſtudiorum, electus necis. Lectio Senatus.
Obierânie vrzedu / Creatio magiſtratus.
Obieránie loſem / Sortitio, optio.
Obieśić ſię / Suſpendio vitam finire. Obieśienie / Suſpendium.
Obietnicá / Promiſſio, promiſſum, pollicitum.
Obietnicá ſpolna / Stipulatio, ſponſum, n.
Obietność. Capacitas mentis.
Obietny / odeymuiący. Capax vrna domus.
Obieżdżáć koni / Vide Ráwálkátor.
Obieżdżam / obchodzę. Obequito, circumequito muros. Circumeo equis, Obeo Prouinciam.
Obieżdżánie vrzedowne / Luſtratio municipiorum.
Obiiam owoc z drzewá / Decutio poma, fructus.
Obiiam śćiány / Veſtio parietes, tapetibus.
Obiiam co kolmi / Circummunio arundinibus vitem.

Obiiam bláchą / Laminis cingo, operio.
Obiiam komu gębę / Obtundo malas, obuerbero pugnis.
Oblączystość zwierzchnia / Conuexitas, conuexio cæli.
Oblączysty / Lunatus, arcuatus, sinuatus arcus. *n*.
Obląg / Mergus, virga intorta, *Sel* arcuata.
Obląg gárbárski / do skor. Tempeuanum.
Obłámuię co / Circumstringo.
Obłápiam / Amplector, amplector aliquem.
Obłápiánie / Amplexus, complexus, circumplexus.
Obłátły / Desloccatus.
Obłędliwie pisáć / Mendosè scribere.
Obłędliwy / błędow pełen. Mendosus, vitiosus.
Oblegáiący kogo / oblężyciel / Obsessor, oppugnator.
Oblegam kogo woyskiem. Obsideo, obsidium facio, Cingo vrbem.
Oblepá ściany / etc. Incrita, *æ*, *f*. Lutum, cratium i... pl... um.
Oblepiam co / polepiam. Circumlino, oblino aliquid.
Oblewam co / kogo. Perfundo, circumfundo, circumluo.
Oblewánie / Circumfusio.
Obleżenie / Obsidio. *f*. Obsessio, obsidium.
Obleżenia przestáć / Soluere obsidionem.
Obliczel *Vide* Twarz.
Oblicznośći oczy. Conspectus, aspectus. Os. oculi.
Obliżuię co / Circumlambo, circumlambere digitos.
Oblecz száte / Induo vestem, superinduo aliquem.
Obłoczek / Nubecula. Obłoczysty / Nubilus.
Obłok / Nubes, *f*. Nubilum.
Obłow rozmáity / Captura allium & piscium.
Oblubienicá / ábo Małżonká vlubiona. Sponsa, Sperata mea. Sperata salue.
Oblubieniec / vlubieniec. Sponsus.
Obłuo / powab. Illecebra.
Obłudá / márá / ćmá. Larua vmbratilis, spectrum.
Obłudnie / *Vide* Nieszczerze.
Obmacywam / Circumtrecto, infectus contactu.
Obmarzł / obmárzły. Circumgelatus.
Obmawiam kogo / Obloquor, detracto, detraho alicui. Rodere absentem amicum.

Obmawiáią mię / obmowy ćierpię. Vapulo sermonibus omnium. Obtrectationem patior, habeo.
Obmázuię co / Circumino, oblino.
Obmowá / obmawiánie. Obtrectatio, sugillatio.
Obmowcá / Obtrectator, detractor, obstrigillator.
Obmowcá rzeczy cudzych zazdrośćiwy Zoilus.
Obmyśl ćię Bog / Prospiciat tibi Deus.
Obnażam / Nudo, denudo, connudo, deuestio aliquem.
Obnażony / Spoliatus, nudatus.
Oboieczny / Anceps securis, ferrum.
Obora / Stabulum pecorum non tectum. Pecuaria loca.
Oboręczny / Æquimanus. Ambidexter.
Oborywam / Circumaro, Obaro.
Oboſtronny / Indifferens, in vtramque partem valet.
Obow / obuwie. Calceamentum. calceamen. calceatus m.
Obowiązány teſtem komu / Deuinctus officijs, beneficio alicuius, Obſtrictus pactione.
Obowiązek / oblig. Obligatio animi, scientiæ, pecuniæ.
Obowiezuię kogo / Alligo, obligo aliquem sacramento.
Obowiezuię śię / Adſtringo, obſtringo meam fidem. Obligo me verbo. Mancipio me alicui.
Oboz / Caſtra, orum. Oboz ſtáwiam / Caſtra alicubi loco, pono, habeo. Colloco caſtra
Obozny / obozowy. Metator, Caſtrametator, Caſtrorum Præfectus.
Obozu ſtánowienie / Caſtramentatio.
Obozu ruſzánie / Caſtrorum motio, solutio, diſſolutio.
Obrab / obroná woienna. Concedes. is Septum militare.
Obrácam co / Verto, obuerto, conuerto nauem ad pupim.
Obrácam co dobrze / źle. Colloco, pono, verrunco.
Obrácam co w koło / Contorqueo, voluo orbem. Roto
Obrácam co wniwecz / Redigo ad nihilum.
Obrácam kogo / nęſzę. Verto, exadio. exerceo, vexo.
Obrácam ná śię ludźie / Côuerſo homines in admirationem.
Obrácam śię tyłem do kogo / Verto, obuerto alicui tergo.
Obrácam rzekę indziey / Auerto flumen alio.
Obrácánie / obrot. Conuerſio, rotatio, circumactio, vertigo, rotarum, cœli, mundi. Circulatio.

Obráda / Operæ pretium, Grande operæ pretium est. *f.* Oceani monstra vidisse.
Obradzam / obrodziło drzewo. Multiplex fructus olea, salsa, Vbero, oliua non statim vberat.
Obrany / wybrány. Electus, selectus, optiuus.
Obrastam / *Vide* Zárastam.
Obrastam / kosmáciele. Hirsutus pilosus fio.
Obraz / wyobrázenie. Imago, effigies, Icon, simulacrum.
Obrázá / Offensum, offensio, offendiculum, offensus, *m.*
Obrázá / obrázenie kogo. Offensio, offensa, *æ.*
Obrázam kogo / Lædo ferro, offendo, vulnero aliquem voce
Obrazek / Icunculа.
Obrázliwie / Odiosè loqui inuidiosè aliqua dicuntur.
Obrázliwy / Inuidiosus, inuisus, inuisa oratio, odiosus orator & loquax. Aculeatæ literæ.
Obrázeny / Offensus, saucius, exulceratus animus.
Obraz czynie / wyrazam. Imagino, *as.*
Obręcz / obręczká. Cingulus ligneus. cingere vasa circulis.
Obroczny / obrokowy. Cibarius, panis cibarius, oleum cibarium, vinum cibarium, Annonarius.
Obrodzenie / Prouentus, vbertas, germinatio.
Obrok / Cibaria. *orum.* Cibus diurnus, Diarium.
Obroná / twierdza / zamek. Munitio, munimentum, propugnaculum, arx.
Obrońca / Defensor, propugnator, Patronus Ciuitatum.
Obronny / Munitus, permunitus. armatus.
Obronny / ktory broni. Turciaris, Præsidiarius.
Obrot ná ktorym się co obráca. Cardo cœli, Verticulum.
Obrotnie / Strenuè. Obrotność / Volubilitas. (bilis.
Obrotny / co się predko obráca. Versatilis, versutus, volu-
Oboz / Millus, milium, cingulus circa collum canis.
Obruchác co / Labefacto, quasso, quatefacio.
Obrus / Mappa, *æ* Mantile *Vocat Martial.*
Obrywam owoc / kwiátki. Decerpo, lego poma.
Obrywam włosy / Vello comam, barbam. Pilo, *as.* Compilo & expilo, depilo.
Obrywam co nie słusznie / Abrado aliquid alicundè.
Obrywánie / Vulsura.

Obrywka / Accessio, obuentio, captura.
Obrywki ziol / wierzchołki. Decerimina, *n, plur.*
Obrzad / obrzadek. Cerimonia, *æ,* & Ceremoniæ, *arum.*
Obrzedkowy / Ritualis, Rituales libri.
Obrzadnie / Ritè.
Obrzazanie / obrzezánie. Circumcisura, circumcisio.
Obrzázány / Circumcisus, circumsectus, mutilatus.
Obrzezuie / obrzynam. Circumcido, circumseco.
Obrzucam się ná kogo / Inclementer excipio, vehementer, iracundè ago.
Obrzym / Olbrzym. Gigas, *antis, m.*
Obrzymski / Giganteus, colosseus
Obsiádam co / Obsideo, obsido, præsideo.
Obsiewam / w koło siete. Circumsero.
Obsiewiny / poslad. Excretum, creatura tritici.
Obstepuie kogo / Circumsisto aliquem, circumsto.
Obsypuie drzewá / Accumulo vitem, arborem. Adobruo, aggero. *ras.* Circumaggeratæ radices terra fimoque.
Obszywam co / Circumsuo, obsuo, præsuo.
Obuch / obuszek. Securis auersa, malleus securis.
Obumieram / Intermorior. Obumárły, Intermortuus.
Oburzam się ná kogo. Reballo alicui, Verto iras in aliquem.
Obuwam trzewiki / boty. Calceo me, aliquem induo calceum
Obuwánie / Calceatio. Calceatus, *us.*
Obwárowáć co / opátrzyć. Munire oppidum, arcem.
Obwárzam co / Semicoquo aliquid.
Obwićie / czym co obwiniáią. Inuolucrum, Segestre, *n.*
Obwieszczáiacy / dáiacy znáć. Nuntius, *a, um.*
Obwieszczam co komu / Nuntio, denuntio, annuntio alicui.
Obwieszczam co złego / Obnuntio aliquid.
Obwieszczenie / Nunciatio, denunciatio, renunciatio.
Obowiezuie co / Circumligo, deligo vulnus. Circumnectio.
Obwiiam co czym / Inuoluo, circumuoluo, circumplico.
Obwiniam kogo v sadu / Defero, accerso, postulo aliquem.
Obwinienie / *ab* Obwiiam. Circumplexo.
Obwinienie / *ab* Obwiniam. Accusatio, delatio, criminatio.
Obwiniony mie / Reus sum cædis, delatus sum furti.
Obwiniony / obzálowány. Citatus, reus.

Obwisły / Fluidus, flaccidus.
Obwodzę co / kogo. Circumduco, obduco exercitum.
Obwodzę co murem / wálem. Munio vallo Vallo, *as*, castra.
Obwodzę co woznem / Adhibeo præconem, instituo testes.
Obwolánie / zapowiedź. Promulgatio, publicatio.
Obwolywácz / Proclamator, Obwolywam / ogłaszam; Proclamo, promulgo, indico, edico conuentum.
Obyczáie złe / dobre. Mores mali, feri, commodi.
Obyczáiow dobrych náuká / Ethicè, *es*.
Obyczáiow poprawiácz / Censor, magister morum.
Obyczáiow wyrázenie / Ethologia, moralitas.
Obyczáiow złych gánienie / Satyra.
Obyczáynośc / Morum elegantia, suauitas, Ciuilitas.
Obyczáyny / Moratus, vrbanus homo,
Obywátel / mieszkániec / Incola, habitator, inhabitator.
Obżárstwo / żárłoctwo wiedzy. Gula, edacitas, ingluuies.
Obżárty w iedzeniu / Edax, gulosus, vorax ingluuiosus.
Ocet / Acetum. Ocet z miodem zmieszány / Oxymel.
Ochedostwo / ochedożność. Munditia, mundities.
Ochedożny / chedogi. Elegans, excultus, mundus homo.
Ochłodá / Refrigeratio. Ochłodnąć / Refrigere, refrigesco.
Ochmistrz / Magister curiæ, officiorum, Præpositus familiæ.
Ochotá / Alacritas, alacris animus, promptitudo.
Ochotnie / Alecriter, alacrè, promptè, promptissimè.
Ochotny / Alacris, alacer, vegetus ad aliquid.
Ochraniam czego / ábo czyiey sławy. Consulo famæ alicuius, præsto aliquem saluum, subtraho aliquem inuidiæ, prohibeo aliquem detrimendo. Caueo alicui,
Ochrápieć / Irraucescere, rauceo, rauio. Rauo, *is*, *rauit*.
Ochronić kogo / Suffringere alicui talos, crura.
Ochroná obronowcá / Præmunitio. Ochroniciel / Conseruator.
Ochylam co / kogo. Extenuo crimen, pootexo culpam diminuendo, Ochylánie / Extenuatio, diminutio, minùs facit malum & bonum.
Ochynąć się / Facere periculum malorum, vel molestiarum ignotarum.
Ociągáiąc się / Cunctanter, tergiuersanter.

Oćiągáiący śię / Retractans iuuencus, tergiuersator.
Ociągam śię / Restito, resisto. tergiuersor, detrecto.
Ociągánie śię / Tergiuersatio, cunctatio, detrectatio.
Oćieram co / ścieram. Abstergo, tergo vasa, & tergeo.
Oćieżáłość / Grauitas. Oćieżáły / Grauis somno, tardus.
Oćiosuię / Dedolo, deascio, deruncino, circumdolo arborem.
Ocucam śię / obudzam śię. Expergiscor, euigilo, expergesio.
Oczárowány / Incantatus, excantatus, delinitus.
Oczekawánie / czekánie. Expectatio.
Oczekiwány / Expectatus, expectabilis.
Oczko. Ocellus, ocellulus. Oczkowáty / Oculeus, oculatus.
Oczne lekárstwo / Collyrium
Oczosuać drzewo / gáłąź. Deplanto, delibo.
Oczyściálnia / Purgatorius locus. Oczyściálny / Lustralis.
Oczyściam co od plugástwá / *Vide* Chędożę / omywam.
Oczyściam śię słowy / Crimen dissoluo, diluo, purgo.
Oczywiśćie / Demonstratiuè, comperta oculis proferre.
Oczywisty / Oculatus testis.
Od / A, ab, abs.
Odbiegam kogo w potrzebie / Desero amicum, Destituo aliquem, à causa alicuius accedo, Relinquo aliquem.
Odbieram co od kogo / Recupero, repeto, recipio.
Odbieram pieniądze / Accepto argentum.
Odbiiáiący / Repellendi vim habens, ictum retundens.
Odbiiam co komu / Repeto armis, retundo gladios.
Odbiiam śię od brzegu / Soluo nauim, anchoram.
Odbiiam co od śiebie / Reijcio, retorqueo pilam.
Odbiia śię głos od czego / Resultat vox, recantat Echo.
Odbiia śię słońce / promień / ꝛc. Refringitur radius solis alicui rei immissus, Referitur Phœbus opposito speculo.
Odbolałem / odboláło mi co. Dedolui. Potui dedoluisse semel.
Odbywam czym czego / Defungor.
Odbyt przyrodzony / Excretio, Abscessio.
Odchodzę od kogo / Recedo, abeo, discedo, decedo.
Odchodzi morze / Refluit, reciprocatur mare.
Odchowáć / odżywić dźiećię. Nutricando educare. Resouere membra, vires.

Odćią-

Odciągam od czego/ Abstraho, retraho, auoco, reuoco me.
Odciągánie czego/ Remissio,
Odciągánie kogo od czego/ Auocatio.
Odcinam/ Abscindo, rescindo, deseco, recido.
Odczestowáć/ Vicissim conuiuio aliquem accipere.
Oddáie powinnośći/ Retribuo alicui debitum, reddo debite.
Oddáie máiętność/ Vide Wydawam.
Oddáie dobrodźieystwo/ Referro, rependo beneficium.
Oddáie wet zá wet/ Referro par, par pari refero.
Oddáie śię/ ofiáruie zá kogo. Deuoueo me pro aliquo.
Oddalam co od śiebie/ Amoueo, dimoueo, submoueo, alieno, allego. Oddalenie/ Alienatio, abalienatio.
Oddánie dobrodźieystwá/ Renumeratio beneuolentiæ.
Oddánie wet zá wet/ Talio, *onis*, *f.* Vices.
Oddech/ Respiratio, aspiratio, adspiratio.
Oddechowy/ Spirabilis, flabilis.
Oddycham/ Spiro, respiro, traho, & reddo spiritum.
Oddyma wiátr od kod/ Reflo, reflatus venti.
Oddźieláćz/ Sperator.
Oddźielenie czego/ Sepositio, diuulsio, seiunctio.
Oddźieram co/ oddrywam. Reuello, auello, diuello. refigo.
Oddźierzgam/ Renodo, dissoluo complicata, implicata.
Odechćiáło mu śię czego/ Abiecit voluntatem, deposuit desiderium.
Ode dniá do dniá/ Diem de die differre.
Odegráć/ skończyć gre/ Deludere, eludere, imponere ludo finem. Finio ludum puerilem.
Odeptáć/ odtłoczyć. Obculcare, occulcare, circumculcare.
Odertwány/ Abruptus, abscissus, perruptus.
Odeyśćie/ Abitus, abitio, Recessus, discessus, decessus.
Odesłánie kogo gdźie/ Ablegatio, mandatio. & relegatio alicuius.
Odeymuie co komu/ Adimo, demo, aufero, subtraho.
Odeymuie komu broń/ Exarmo, dearmo, spolio armis.
Odeymuie kogo psom/ Arceo canes, defendo aliquem à canibus.
Odeymuie sobie od gęby/ Fraudo genium, ventrem
Odgániácz/ oddaláćz Propulsator, prohibitor, depulsor.
Odgániam/ odpędzam kogo. Repello, depello, propello, arceo. Pello famem, morbos, curas, pericula.
Odginam co/ Recuruo aliquid.

Odgłos / Echo. (diam.
Odgniewáć się / Ponere, frangere iram, dimittere iracun-
Odgryzam się / Remordeo, Repetere morsu aliquem.
Odiazd / odiáchánie. Discessus, Profectio.
Odięcie czego / Ademptio.
Odieżdżam gdźie zkąd / Abequito, proficiscor cúrru, naui.
Odyskánie/Recuperatio, reciprocatio, clarigatio, vendicatio.
Odkázuię co komu / leguię. Lego aliquid alicui.
Odkazánego co / Fidei commissum, Legatum.
Odkládam co ná strone / Sepono, semoueo, remoueo.
Odkládam co do czásu / Differo, procrastino, protego.
Odkladam się czego / oduczam. Dedico, desuesco.
Odklijam co / Reglutino, deglutino aliquid.
Odkrycie / Patefactio, detectio. (ora.
Odkrywam co / Detego, reuelo, aperio, adaperio, deuelo
Odkupiciel / wykupiciel z niewoli. Vindex libertatis, Redemptor. Odkupienie czego / Redemptio.
Odkupuię co / Redimo pacem.
Odłączam co / kogo. Segrego, se iungo, disiungo.
Odlatam / Auolo, Auolare & reuolare columbæ solent.
Odległość / Interuallum, distantia, longinquitas.
Odległy / dáleki. Disiunctus, dissitus, distans, remotus.
Odległy iestem od kąd / Disto, disiungor, dirimor.
Odlżwam wode / Eliquo aquam cælestem.
Odlewána robotá / Conflatum aliquid, vel fusum.
Odlewány / lity / nie dęty. Conflatus, fusilis, solidus.
Odliczam pieniądze / Numero, annumero, enumero.
Odłog / odłogiem leży pole / Requietus ager.
Odłożenie sprawy / vide Odwłoká,
Odłożony ná strone / Sepositus ad certum tempus.
Odludek / Solitarius homo.
Odmawiam co / Pacierze. Absoluo orationem, preces.
Odmawiam czego Nego, denego, abnego. recuso, abnuo.
Odmawiáią mi / Repulsam fero, accipio, refero.
Odmiáná / Mutatio, permutatio, immutatio legum.
Odmiáná powietrzna / vide Niepogodá.
Odmiękam / Remolesco, remollio terram. (quid.
Odmieniam co / Mutuo, immutuo, commuto, transmuto ali
Odmie-

Odmieniam vrzedniki / Recreo consules, augueres, reficio Magistratus.
Odmieniam pieniadze / Cambio, is, ire. Permuto.
Odmienianie pieniedzy / wetsel. Collybus, m. Cambium.
Odmiennie / Mutabiliter. Odmiennosc / Mutabilitas, mutabilitas. Odmienny / Mutabilis, commutabilis.
Odmierzam co / Remetior, demetior, admetior.
Odmladzam sie / Repuerasco, repubesco, puellasco.
Odmorski / daleki od morza. Mediterraneus.
Odmykam sie / Remoueo me à.
Odmywam co / Eluo maculam, aboleo lauando sordes.
Odnawiacz / Nouator, reparator, reformator.
Odnawiam co / Renouo vetera, innouo terrorem. Instauro, renouo, redintegro pacem, reparo vetera.
Odnawia sie rana / Recrudescit vulnus.
Odniesienie / odnoszenie. Reportatio, relatio.
Odnoga morska / Brachium maris, diuortium, sinus.
Odnoszę co komu / Refero, reporto, retrofero.
Odnoszę kogo do kogo / Defero, criminor aliquem.
Odnowienie / Renouatio, restauratio, reformatio.
Odnowiony / Nouatus, renouatus, redinuatus.
Odpadaiacy od posłuszenstwa / Rebellator, rebellis.
Odpadam / Relabor, recido in tenebras.
Odpadam od wiary / Deficio, abijcio & relinquo fidem.
Odpadam w chorobe / Recido in morbum.
Odpadanie / Rebellio, defectio, defectus legionum.
Odpadanie / recidywa. Reuersio febrium, recediuus morbus.
Odpieczetowac list / Resignare, resoluere literas.
Odpieram kogo / Vide Odganiam / odpycham.
Odpinam co / Refibulo aliquid.
Odpis / Rescriptum, contrascriptum.
Odpisuie komu / Rescribo alicui de aliqua re.
Odplatam / Abstergo frumento acieres.
Odpocznienie / odpoczynek. Quies, requies, remissio.
Odpoczywam / Requiesco, quiesco, conquiesco. Leuo curas, corpus. Acquiesco, Leuate membra toro.
Odpor / Vide Odsiecz.
Odpor słowny / Depulsio rei, refutatio, confutatio, replicatio.
Odpor daie komu / Refuto aliquem, retundo, repugno, depello.

Odpowiádácz / Renuntius, responsor.
Odpowiádam komu ná co / Respondeo. Do, reddo, responsum
Odpowiádam komu nieprzyiacielskie / Denuntio inimicitias, vim dimicationem cædem Indico alicui funus.
Odpowiedz / Responsio, responsum,
Odpowiedz ná pozdrowienie / Resalutatio.
Odpowiedz nieprzyiacielska / Denunciatio, perduellio.
Odpráwá slugi / Remissio, dimissio, remigium.
Odpráwá zolnierska / Missio militum.
Odpráwiam co Exequor, obeo negotia. Expedio, perago, nauo bellum. Conficio negotium, legationem
Odpráwiam / odpráwuie kogo. Dimitto, dissoluo, absoluo, missum facio aliquem.
Odpráwiam syná wyzstelam. Emancipo filium.
Odpráwowánie / sprawy sadowych / Actio, dictio causarum.
Odprzysiężenie / Deprecatio.
Odprowadzam kogo / Reduco aliquem è conuiuio.
Odprowadzenie / Reductio.
Odprzysięgam się czego Iuro militiam, abiuro creditum.
Odpuszczam komu winę / Ignosco, parco alicui, Condono, remitto, do, tribuo veniam alicui. Concedo impunitatem.
Odpuszczenia godny / Ignoscendus, ignoscibilis, venialis.
Odpuszczenia prosię / Pacem venialem poscere.
Odpuszczenie dlugu / Remissio pensionis, ignoscentia.
Odpycham kogo / Repello, dimoueo, retrudo.
Odrá chorobá / Boa, a. *seu* Bua, Rubentes pupulæ.
Odradzáiący / Dissuasor, dissuasorius.
Odradzam co komu / Dissuadeo aliquid alicui. Deduco à mente & consilio aliquem, deijcio de sententia.
Odradzam / znowu rodzę. Regenero aliquid, Regigno.
Odradzam się Renascor, Reuiuisco, renascitur malum.
Odradzánie / Dissuassio, dehortatio.
Odrastánie / odmlodnienie. Regerminatio arborum.
Odrázam kogo od czego / Alieno, disiungo.
Odrázam się od kogo / Alieno ab aliquo, abalienor.
Odrázenie / Alienatio, disiunctio, offensus animus.
Odrętwiáłość / odrzut, Callus, *m.* & Callum, *n.*

Odretwieć/ okámieć. Obdureſco, percail o.
Odrobiná cżegokolwiek/ Minutia, micula auri.
Odrobiny ſtol‑owe/ Analecta, orum. Mica panis.
Odrykáć/ ozwáć ſie rykiem R‑mugio.
Odrywam co kogo. Abripio maritum à coniuge, Auello, diuello, abſtraho aliquem à diſciplina.
Odrzekam ſie cżego/ Exſecror, deteſt‑r aliquid.
Odrzucam kogo od śiebie/ Abijcio, reijcio, reſpuo, recuſo, abnego.
Odrzucánie/ Reiectio, abiectio improbatio.
Odſadzam od pierśi/ Depello, defungo, remoueo, ablacto.
Odſadzam kogo od cżego/ Abiudico, abdico.
Odſadzam cżći/ Spolio honeſtate.
Odśiecz/ Suppetiæ.
Odſkakuie/ Reſilio, abſilio.
Odſługuie komu/ Refero gratiam.
Odſtąpienie od rzecży/ Digreſſio à propoſito.
Odſtąpienie przyiaciela/ Proditio amicitiarum.
Odſtąpiony od lekarzow/ Deploratus à Medicis.
Odſtępcá/ Deſertor, defector, Apoſtata.
Odſtępuie od kąd/ Abſcedo, abſiſto.
Odſtępuie od cżego/ Recedo, deſiſto, renuntio, deſero.
Odſtępuie od rzecży/ Digredior à cauſa, euagor, auertor.
Odſtráſzam kogo od cżego/ Deterreo, abſtereo aliquem à
Odſyłam kogo gdźie/ Relego, ablego, remitto.
Odważam co wagą/ Penſo expendo.
Odwierzgam/ Recalcitro.
Odwilżam/ Humecto, vdo, as.
Odwłocżny Prorogatiuus, dilatorius, moratorius.
Odwłocżyćiel/ Cunctator, dilator.
Odwłoká/ Procraſtinatio, cunctatio, dilatio.
Odwodzę co od cżego/ Reuoco, auoco, abduco, deduco.
Odwodzenie kogo/ Auocatio, reuocatio alicuius à vel ab.
Odwołwam com mowił/ Reuoco, recanto, retexo, retracto.
Odwoz. odwożenie. Aſportatio.
Odwożę co/ Reueho domum aliquem.
Odwrácam ocży/ twarz. Auerto, auerſor

Odźienie / ßátá. Vestis, vestitus, amictus. Amictum, indumentum, tegmen.

Odźieram drzewo / Delibro corticem.

Odźieram wołu / Deglubo pecus, excorio.

Odźieram dách / Nudo culmen tecto.

Odźiewam kogo / *Vide* Okrywam.

Odźwierny / Ianitor, Ostiarius.

Odzwyczáienie / Desuetudo.

Odżywiam śię / Reparo, reficio vires.

Ofiárá / ofiáry spráwowánie. Sacrificium, sacrum, immolatio, libatio, oblatio.

Ofiárnik / Immolator, Liturgus.

Ofiáruię Bogu / Sacrifico Deo, Facio sacrificium.

Ofiáruię śię komu / Offero me alicui.

Ogániam proso / Abigo aues à millio.

Ogánká / Flabellum.

Ogar / Canis leporarius.

Ogárnąć co / Complecti, circumuenire.

Ogárnienie / *Vide* Obięcie.

Ogień pospolity / Ignis.

Ogień podniebny / Ignis æthereus.

Ogień przyprawny / Ignis artificialis.

Ogień piekielny / Ignis sacer.

Oglądam / *vel* Ogleduię. Inspicio, Perlustro.

Oglądam śię wzad / Circumspecto, respecto, retrospicio.

Oglądam śię ná co / Respicio, circumspicio.

Oglądam śię ná kogo / Pendeo ex aliquo.

Oglądánie / Inspectio, inspectus.

Oglądánie śię ná kogo / Respectus.

Ogłaskáć co dźikiego / Lenire, cicurare.

Ogłaskáć śię dáć / Deponere feritatem, ingenium siluestre.

Ogłaskánie bestyey / Cicuratio.

Ogłaskány / Cicur, *uris, gen. omnis.* Mansuetus.

Ogłaßam / opowiádam. Renuncio, Declaro.

Ogleduię / Inspicio, Intueor.

Oglodáć / oßemłáć / ogryźć. Arodo, adedo, obrodo.

Oglodány / oßemłány / ogryziony. Ambesus, obrosus.

Ogłoßenie / Promulgatio, præconium.

Ogłowká

Ogłowka na cielęta/ Capistrum.
Ogłowkę kładę/ Capistro, as. Incapistro.
Ogłuszę Obsurdescere. Ogłuszyć kogo.
Ogniotorá/ Meliceria.
Ogniſko/ Focus.
Ognisty/ Igneus feruor.
Ogniwo/ ogniwo wko łołce. Circulus catenae.
Ogołem/ Generatim, communiter. Ogolny/ Vniuersus.
Ogołocenie/ Orbatio, Orbitas.
Ogołić kogo/ obrzec obrác. Spolio aliquem, nudo, emungo.
Ogołocony/ Spoliatus, nudatus, orbus.
Ogolony/ Abrasus, rasus.
Ogon/ Cauda. Ogoniasty/ Caudatus.
Ogorek/ Cucumer, vel cucumis, m.
Ogorkowy ogrodek/ Cucumerarium.
Ogorzały/ Praeustus, solatus.
Ogorzec na ſłońcu/ Colorari sole.
Ograczam co płotem/ Circummunio, obſepio.
Ogranizony/ Limitatus, terminis circumſcriptus.
Ograwam kogo/ Vinco aliquem ludo.
Ograża mię/ vide Gorączka ſię poczyna.
Ograſzka/ Commotiuncula.
Ogrod/ Hortus, hortulus.
Ogrodna ſtráwá/ łárzyna. Hortenſia, olera minuta.
Ogrodnik/ Olitor, Hortulanus.
Ogrodniczka/ Hortulana.
Ogrodny/ Hortenſis, olitorius.
Ogrodny/ aliter. cięgny. Satiuus, placidus.
Ogrodzenie/ Septum, ſeptio.
Ogrom ogromność. Enormis magnitudo, enormitas.
Ogromny/ vide Srogi/ Straſzny/ Wielki.
Ogryzek/ Ambeſum. Ogryzuje/ vide Ogłodáć.
Okaleczony/ vide Obcięty.
Okamienie/ vide Odrętwienie.
Okaſka/ Armiluſtrum.
Okaſkę mieć Luſtrare exercitum.
Okaſki mieyſce/ Armiluſtrium.
Okazałe, vide Pozorne/ Okazałość. vide Pozor.

Okazáły/ Conspicuus, præclarus.
Okiennicá/ Foriculæ fenestrarum.
Okładam co czym/ Circumpono.
Okładziny/ Vide Rekoleść.
Okno/ Fenestra. Okno czynię/ Fenestro, *as*, Illumino cellam.
Oko/ Oculus.
Okolicá/ okoliczność. Vicinia, territorium.
Okoliczność rzeczy/ Circumstantia.
Okoliczny/ w okolicy leżący. Circumiacens.
Około/ w koło/ okolicznie. Circum, circumcirca.
Okop/ Fossa.
Okopciáły/ Fumósus, niger fuligine.
Okopujący/ Circumfossor.
Okopuię dokoławiek/ Circumfodio, fossulas facio.
Okopywánie drzew/ Circumfossura.
Okowáć co/ Circundo ferro, præfigo.
Okowáć kogo/ Indere catenas, impingere compedes, inijcere alicui manicas.
Okowániec/ okowány. Præferratus.
Okowy/ Vide Peto.
Obrácam co koło szyję/ Circundo vincula collo, circumuoluo.
Okradziony/ Compilatus, suppilatus.
Okrąg Globus, Sphæra.
Okrągło/ Rotundè orbiculatim.
Okrągło czynię/ Rotundo, Globo, *as*. Gyro, *as*.
Okrągło długi/ iáko drzewo. Teres, Cylindraceus.
Okrągłość/ Rotunditas, rotundatio, circinatio.
Okrągły zewſząd. Rotundus, globosus.
Okráſá/ omáſtá. Vnguen, vnctum.
Okráść kogo/ Compilare aliquem.
Okráſić potráwę/ omáśćić. Vngere, indere vnguen.
Okráſzony/ tłusty. Vnctus, saporatus.
Okrawam/ Circumcido, Vide Obrzezuię.
Okrawki/ Subseciua, *orum*. Segmen, proficium.
Okrążam/ obiegam co. Ambio, *is*, Circumeo aliquid.
Okrążam co słowy/ Circuitione vtor, circumloquor.
Okrążenie/ otoczenie. Ambitus, circum rotundatio.
Okreſiciel/ Finitor. Okreſzáiący/ Definitiuus.

Okreſzam

Okrzeſzam co/ Circumſcribo, termino, definio.
Okreſzenie/ Deſignatio, deſcriptio, circumſcriptio.
Okreſzenie rzeczy/ Propoſitio.
Okret nawa. Nauis, cybea.
Okretowy/ Naualis, Claſſicus.
Okrocic bydle/ konia. Domare equos, edomo boues.
Okrocenie/ Domitus, domitura boūm.
Okrom/ vide Bez.
Okrucieńſtwo/ Crudelitas, immanitas, feritas.
Okrutne panowánie/ Crudelis dominatus, Tyrannis, idis, f. Phalariſmus. Okrutnie/ Crudeliter, atrociter, tetrè, teterrimè. Okrutnie ſie ſpráwuie/ Tyrannidem exerceo.
Okrutnik/ Tyrannus, crudelis, barbarus, immanis, teter, teterrimus homo, ferus homo, ſæuus.
Okrywam co/ Velo corpus, veſtio, operio, obtego.
Okrzyk/ Acclamatio.
Okrzyk uczynic/ okrzyknac kogo. Efficere clamorem, crumpo tubito clamore. Cum clamore inuolare in.
Okulary/ Conſpicillum, ocularium ſpecillum, ocularis.
Okuliſta/ Ocularius medicus.
Okuń/ Perca.
Okup/ Lytrum, redemptio.
Okupuie ſie/ Donatalitia, concelebro natalem.
Okurent/ Tabellarius, lator caſu oblatus.
Okwita ziele/ Defloreſcit herba, defloruit flos.
Oleiek wonny/ Vnguentum, oleum roſaceum.
Oleiowány/ Oleatus.
Oleiowáty/ Oleoſus, oleaceus liquor.
Oley/ Oleum, oleamen. Oley świety/ Oleum ſacrum.
Oleykowány/ Vnguentatus, vnctus.
Oleykowy/ Vnguentarius, vnctorius.
Oleykuie/ náciéram oleykiem. Vngo vnguentis, Vnctio.
Oleynik/ Olearius, oliuitor.
Oliwa drzewo/ Oliua.
Oliwa leśna/ Oleaſter, m.
Oliwa/ ſok oliwny Oliuum, oleum cibarum.
Oliwek urodzay Oliuitas.
Oliwki zbieram/ Oliuo, as. Oliwkowy/ Oliuarius.

Oliwny ſad/ Oliuetum, oletum.
Olow/ Plumbum.
Olowem ſpaiam/ Plumbo, *as*, Applumbo.
Olowem ſpaiania/ Plumbatura.
Olowiána kula/ Plumbea, Plumbata, *æ*.
Olowiány/ Plumbeus, plumboſus.
Olowna chuta/ Plumbaria officina.
Olſtro/ *Vide* Puzdro.
Olßa/ Alnus, *ni*, *f*. Olßowy/ Alneus.
Olßyna gay olßowy. Alnetum.
Oltarz/ Altare, ara.
Omacnie/ Obſcura luce, In tenebris edo.
Omaczalny/ Tinctilis. Omáczam co w czym. Tingo, Intingo. Omáczánie/ Intinctus, *us*. Tinctura.
Omamienie/ Error mentis. Omamic kogo/ *Vide* Mamic.
Oman ziele/ Inula, Nectarea, Orellion, Symphytum.
Omanek wino/ Nectarites, *a*, *m*.
Omdlewam/ *Vide* Mdleie.
Omdlewánie/ Defectus cordis, animi, virium, Defectio.
Omiátam. Verro circumcirca.
Omiećiny we mlynie/ Pollis, *inis*, *f*.
Omießka/ Mora, remora, commoratio.
Omießkác obiad/ Aberrare ab hora prandij.
Omijam co/ *Vide* Mijam
Omulić ſie blotem/ Lutari luto.
Omykam/ ościykam co Stringo, deſtringo, *Vel* diſtringo.
Omyláć kogo/ Fruſtror aliquem, Fallo.
Omylam ſie/ myle ſie. Hallucinor, erro, fallor.
Omylil mie zegar/ Horologium ſecutus aberraui.
Omylka/ *Vide* Blad.
Omylny/ pochybny Fallax, lubricus, Vana ſpes.
Omyty/ vmyty Lautus.
Omywam/ obmywam co. Eluo ſordes, abluo aliquid.
On/ Ille, Ipſe.
Onáki/ Illiuſmodi. Onedy/ Illac, illà.
Onegdai/ onegdy/ ongi Nudius tertius.
Oniemieć/ niemym ſie ſtác. Immuteſcere, obmuteſco.
Ono/ *Pertinmen*. Illud. Ono/ *Aduerb*. En ihic.

Oniec

Onżeł Idem ille, Ille ipse.
Opacznie/ Præpostere.
Opaczność/ Inuersio, peruersitas.
Opaczny/ Præposterus, inuersus, sinister.
Opada liście z drzew/ Decidunt arboribus folia.
Opadaią mi włosy/ Defluunt mihi capilli.
Opádła ich wodá/ Destituit eos aqua.
Opádźisty/ Deciduus, defluus.
Opák ręce związáne/ Retorta tergo brachia.
Opák trzewik/ Perperam. Præpostere calceum inductum.
Opal kámień drogi/ Opalus.
Opal/ opalenie. Vstio. Opalam lásk/ Amburo, aduro.
Opalam/ proch wytrząsam. Vanno, as.
Opałká/ Vannus, f. Vallus.
Opalony/ Ambustus, præustus, Ambesus flammis.
Opánowáć co/ Occupare vrbem armis, possidere.
Opanowánie/ Occupatio fori. Obsessio templorum.
Opanował go gniew/ łákomstwo. Laborat ambitionem, laborat vitijs Inuasit aliquem cupido.
Oparzyć świnię/ Glabrare suam aqua cadente.
Opásuię się/ ábo kogo. Cingo, præcingo.
Opát/ Abbas. Opástwo/ Abbatia.
Opátrowánie/ Curatio, prouisio, procuratio.
Opátruię co/ ogládam. Tracto, procuro, curo, concuro.
Opátruię co ná potym/ obmyślam. Prouideo, prospicio.
Opátruię zdrowie swoie/ Do operam valetudini, Sustento valetudinem. Seruio indulgeo valetudini.
Opátruię ogrod/ Orno, instruo hortum.
Opatrzenie łaźni/ Instructio balnei, apparatus, us.
Opátrznie/ Considerate, prouide.
Opátrzność/ Prouidentia, consideratio.
Opátrzny/ Prouidus, consideratus.
Opátrzony w co/ gotowy. Instructus, munitus.
Opętał/ opádł go czárt. Sum fanaticus.
Opętány od czártá/ Dæmoniacus, energumenus.
Opich/ Apium.
Opieká/ Tutela, Curatio.
Opiekam się kiem/ Gero, administro tutelam.

Opiekun/ Tutor, curator, patronus.

Opiekuną dáie/ Instituo filio tutorem. Tutelæ alicuius filios (commendo:

Opiekunstwo skłádam. Abdico me tutela.

Opieprzyć/ Piperare.

Opieram sie komu; Obnitor, obsisto reluctor, resisto, renitor.

Opieránie sie/ cpárcie Nixus pedum, Reluctatio.

Opiiam sie/ Vide Vpiiam sie.

Opilki/ à segmen Ramentum æris.

Opilstwo/ pijánstwo. Ebriositas, vinolentia.

Opilstwo/ przebránie w pićiu. Temulentia, ebrietas. Crapula, poratus, [illegible]

Opiły stkleny do pićia Vinosus, ebriosus, bibax.

Opinam co/ ociągam. Obtendo circumcirca aliquid.

Opięćie/ ociągánie. Obtentus, us.

Opisánie: Descriptio, definitio. Limitatio.

Opisány/ pewny postánowiony. Certus, legitimus.

Opisuie co/ Describo, præscribo, depingo designo.

Opisuię co wierszem/ Mando versibus aliquid. Cano aliquid.

Opłákány/ Flebilis, lacrymabilis.

Opłakiwam D fleo, deploro lugeo vitam hominum.

Oplatam co oplesć. Obnexo, circumnexo.

Opłatki/ Oblata. orum.

Opleśniały/ Obsitus situ.

Opłonąć/ prop. Mammo exuri.

Opłonąć/ tr. gniewu. Deferuescit ira.

Opływáiący/ Superfluens, torrens.

Opływam/ prop redundo, affluo,

Opływam/ tr. vide Obfituie.

Opocżysty/ Petrosus, petricosus. Opoká/ Petra.

Oponá/ Aulæa, orum. Textile; Tapetia, belluata.

Oponcá Penula [nuntius.

Opowiádácz/ oznáymiácz. Præco, declarator, nuntiator,

Opowiádam co Prædico aliquid.

Opowiádam kogo/ Prænuntio, Significo, Nuntio.

Opowiádam woynę/ Vide Wypowiádam pokoy.

Opowiádam sie przyiaćielem/ Profiteor me inimicum alicui.

Opowiádánie/ Vide Obwieszczenie.

Opoźniam sie/ Postero, as, Tardo, as. Postuenio.

Opráwá

Oprawa księg w skórę. Integmentum scorteum.
Oprawa żenie/ Vide Wiano/ zapisuie posag.
Oprawca/ Vide Cekiarz
Oprawiam co we złoto/ Circumdo aliquid auro.
Oprawiąc wołu skopu/ Vide Odzieram zwierzę.
Oprocz tego/ mimo to/ krom tego. Præter, præterea.
Oprosiła się świnia/ Pario. Vt Peperit sus.
Opuchły/ Vide Puchline cierpiący.
Opukały/ pękaty. Mammosus, farcinosus.
Opukła się beczka/ Circuli dolij rupti disrupti.
Opuszaiący pokarm/ Inflans cibus.
Opuszam nadymam/ Inflat lens stomachum.
Opuszczam co/ omijam. Prætermitto, omitto, transeo.
Opuszczam co od/ odeł/ odbiegam. Destituo, desero, relinquo postmitto.
Opuszczam rece/ Demitto, demissis manibus.
Opuszczenie czego/ kogo/ odbieżenie. Relictio, derelictio, de... Opuszczenie od kogo/ Destitutio.
Opuszczony/ Desolatus filius.
Opuszczone rzeczy/ ostatki. Paralipomena.
Oracya/ Vide Rzecz.
Oracz/ Agricola. Oracza nauka/ rzemieslo oraczkie. Agricultura, agricúlatio.
Oraczey nauki księgi. Georgica.
Oraczy/ Georgicus, colonicus, agricolaris.
Oranie/ Aratio, cultio, cultura agri.
Orator/ Vide Kralomowca/ Prokurator.
Ordynek/ Vide Szyk/ Rząd.
Oręże/ Vide Broń.
Organista/ co robi organy. Faber organarius.
Organista co gra/ Organarius, Psaltes, æ.
Organy/ Organa, orum.
Orkisz/ Zea, spelta.
Orle pioro ziele/ Myriophyllum.
Orle/ Pullus aquilæ.
Orli orłowy. Aquilinus, aquilus.
Orlik ziele/ rożyczka. Aquilegia.
Ormianin/ Armenius. Armenicè, po Ormiańsku.

Ornat Kápłáńſki/ Veſtis extima Sacerdotis ſacrificantis, Caſula & Cappa.

Orſzak gwiázdorá/ zgráiá. Pompa lictorum, Grex amicorum.

Orze/ ſprawiam ziemię. Aro, colo agrum, oliuetum, Subaro, peraro.

Orzech/ Nux f. *Arbor & Fructus.*

Orzech láſkowy/ Auellana, nux coryli.

Orzech włoſki/ Iuglans, *dis*, *f*. Nux iuglans.

Orzech wodny/ Aquatica nux, cornuta.

Orzech ziemny/ Aſtragalus, *m*.

Orzechowy ſok/ Caryopus, *m*.

Orzeł/ Aquila, regalis auis, Iouis ales.

Orzeſzyná/ láſek orzechowy. Nucetum.

Oś wozowa/ Axis, *m*.

Oſá/ Veſpa.

Oſádá nowa puſtego kráiu/ Colonia conſeptum.

Oſádá zamku/ Præſidium

Oſádzam zamek/ Munio, firmo locum præſidijs.

Oſádzam co perłámi/ Diſtinguo gemmis pocula.

Oſádzam puſty kray/ zákłádam. Occupo, compleo, Colonijs aliquam regionem. Inſtituo Ciuitatem, Coloniam in agro impono.

Oſádzam w więzienie/ Compingo, detrudo in carcerem.

Oſádzenie przed dekretem/ Præiudicium.

Oſádzona ſpráwá/ Iudicatum.

Oſádzony/ do więzienia wſádzony. Vinctus, coniectus in carcerem.

Oſc v kłoſá. Ariſta, apex, ather.

Oſc v zioł/ drzew. Spina, aculeus.

Oſc do łowienia ryb/ Tridens *m*. Tricuſpis telum,

Oſeká/ Vncus, harpago.

Oſełká/ Corticula.

Oſeſek/ Lactens porcus, vitulus, homo.

Oſet polny/ Carduus ſilueſtris.

Oſet ogrodny/ *Vide* Kárcioſ.

Oſiádam co/ Occupo, poſſideo agros, bona.

Oſiádłość/ Poſſeſſio, domicilium.

Oſiádły/ Poſſeſſionatus, ſtabilis.

Oſiąka co/ Deſtillat humor.

Oſieł

Ośieł/ Asinus Ośieł dźiki Onager.
Ośierocenie/ Orbitas, orbitudo.
Ośierocić/ Orbari patre, filio.
Ośikà/ ośina. Populus nigra.
Osnodłać/ Vide Siodłam.
Ośiwiały/ Vide Siwy.
Oſkard/ bikà. Dolabra.
Oſkarżenie. Vide Obwinienie.
Oſkarżyciel/ Delator, accusator.
Oſkarżam kogo/ Vide Obwiniam.
Oſkołà Betullæ incisæ succus.
Oſkominy/ Stupor dentium.
Oſkrobiny/ Ramentum.
Oſkrobuię co/ Circumrado, derado, circumfrico.
Oſłà/ Cos, cotis, f.
Oſłabiam co/ Enervo aliquem, debilito, labefacio.
Oſłabianie Infirmatio argumentorum.
Oſłabieć/ Lassari, lassescere
Oſłabienie/ Labefactio dentium, debilitatio.
Osłarz Asinarius, agaso.
Oſławiàiacy/ ſławy vymuiacy. Famosus.
Oſławiam kogo/ Infamo, detraho, diffamo aliquem.
Oſławiànie/ Infamatio.
Oſławiony/ Infamatus, diffamatus, notatus.
Oślepiam kogo/ Cæco, exoculo, excæco aliquem.
Oślepienie/ Effuscatio, occæcatio.
Ośmielic ſię/ Sumere, colligere animum.
Oſnowà/ nàwicie. Stamen n.
Oſobà/ Perſona conſulis, Magiſtratus.
Oſobliwie/ Vnicè, egregiè, ſingulari modo.
Oſobliwy/ Singularis, vnicus, ſpeciarius.
Oſobno/ oſobnie. Separatim, ſeorſum, ſingillatim.
Oſobność/ mieyſce oſobne. Seceſſus, receſſus, m.
Oſolić/ Vide Sole/ Nàſalam/ Przyſalam.
Oſpàły/ Vide Nieweſeły/ Melàncholik.
Oſpàle/ Oſcitanter, Socordiose, aliud agere.
Oſpàłſtwo/ Vide Gnuśność/ Niedbalſtwo.

Oſpàły

Ospáły/ Somniculosus, oscitans, dormitator.
Ospice/ Papulæ, pituitæ eruptiones, variolæ.
Osrzodek chlebá/ Medulla panis.
Ostoię/ ostawam się przy czym Persideo, sisto, consisto.
Ostoi się przy mnie/ Ad me id deuenit.
Ostoię się przy tym/ Vide Dowiodę tego.
Ostátek czego/ Extremum anni, reliquum vitæ.
Ostátki rozmáite/ Reliquiæ, analecta mensarum.
Ostátkow zbieránie w winnicy/ Racematio.
Ostátki winá zbieram/ Racemor.
Ostátni/ ostáteczny. Nouissimus, extremus, postremus, vltimus. Ostátnie/ Nouissimè, postremò, vltimò.
Ostátnie námazánie/ Extrema vnctio.
Ostáwiam co/ Vide Zostáwiam.
Ostrokrzew ziele/ Aquifolia, Acanos, f.
Ostráßyć się/ Deponere timorem, pellere metum.
Ostro/ propr Acutè. Ostro/ tr Acriter, acerbè, asperè.
Ostrogá ná koniá/ Calcar, aris, n.
Ostrość/ Variè Acies mentis, acumen, acrimonia, acritudo.
Ostrowidz zwierzę/ Lynx, f.
Ostrożnie/ Cautè, custoditè.
Ostrożność/ Cautio, circumspectus, m. Obseruatio.
Ostrożny/ Cautus, circumspectus.
Ostry/ Acutus, præacutus. Acer odor, visus.
Ostrzę/ prop. Acuo falcem, exacuo, attero, præacuo.
Ostrzyżony/ Tonsus, circumtonsus.
Ostygły/ oziębły. Refrigeratus, teporatus.
Osuch/ Copta, placenta dura.
Osußam/ Vide Sußę/ wysußam.
Oświadczam się/ Testor, testificor Deum. protestor.
Oświadczánie/ Testificatio. Vide Protestácya.
Oświecam co/ Illustro, collustro, illustrari fulgore.
Oświecánie/ Illuminatio.
Oświecony/ tr. Illustris, clarus, splendidus.
Oświtło/ Illuxit dies, elucescit, diluculauit.
Oswobodzić kogo/ Vide Wyzwalam.
Oßárpány/ odárty. Pannuciatus, Sentus, a, um. Lacer homo.
Oßczędzam czego/ Parco, comparco.

Oßcze-

Oszczedność/ Parsimonia, frugalitas.
Oszczednie/ Frugaliter viuere, parce & continenter viuere.
Oszczedność/ Parcus, frugalis.
Oszczep/ Lancea Venabulum.
Oszpecić/ Vide Szpecę.
Oszpecenie/ Dehonestamentum oris, corporis.
Oszukánie/ podeśćie. Frustratio, fraudatio, captio.
Oszukiwácz/ oszust. Vide Szálbierz.
Oszukiwam kogo/ podchodzę. Decipio aliquem, fallo aliquem, defraudo, frustror aliquem. Deludo supplanto, eludo.
Otaczam kogo/ okrażam. Circumeo, circumdo, includo, (vallo.
Otchłan/ Vide Przepáść.
Otchłan piekielna/ Crater, m. Ostium orci.
Otłukam proso/ ięczmien. Pinso, pinsito polentam.
Otłukánie ziarn/ Pinsatio, pistura frumentorum.
Oto/ & ot per Apocopen. En crimen, ecce enecce.
Otreby od mąki/ Furfur, m. Cánicæ, arum, Apluda.
Otret/ otárćie nogi. Ateritus, us.
Otrok/ Vide Mężczyzná.
Otrząsam co/ Excutio. Vide Wytrząsam.
Otrzymawam co/ Obtineo.
Otrzymáć gorę/ Vide Wygrawam 4.
Otrzymáć plác/ Vide Zwyciężam.
Otrzymáć się/ o swey śile stać. Sustineo me, consistere, hærere. Sustinent se vineæ sine adminiculis.
Otuchá/ potuchá. Animus, omen, præsumptio, prærogatiua.
Otwarzam/ otwieram. Aperio fores, adaperio, patefacio.
Otwieránie Apertio.
Otworem co stoi/ Patet domus, aditus. Patescit ianua.
Otworzony/ Apertus, patens porta.
Otworzyśćie/ Patenter, aperte.
Otworzysty/ Adapertilis, apertissimus.
Otyłość/ Obesitas. Otyły/ Obesus, crassus, plenissimus.
Ouzdáć koniá/ Frenare equum, Inijcere frenos alicui.
Ouzdány/ Frenatus, obfrenatus, freniger.
Ow/ Ille.
Owo zgołá/ Vide Krotko mowiąc/ Zgołá.
Owák/ owáko. Illo modo. Owáki, Illiusmodi.

Owcá/ Ouis, *f.* Owczárnia/ Ouile, caula.
Owczarz/ Opilio, Vpilio, *onis.*
Owcze bobki/ Opicerda, Fimum ouillum.
Owiec stado/ Ouaria, *æ.* Lanicium.
Owieczká/ Ouicula.
Owies/ Auena, Bromus.
Owiewam kogo/ Afflo aliquem, afflari.
Owoc/ pożytki vrodzáie Fruges, *frugis, vel* frux, Fructus.
Owrzedziáły/ *Vide* Wrzodowaty.
Owrzedzenie/ Vlceratio.
Owsiány z owsá Auenaceus
Owszem/ y owszem. Immo, immò verò.
Ociec/ Pater.
Oycobóystwo/ Parricidium. Oycobóycá/ Parricida.
Oczym/ Vitricus.
Oyczyzná/ Patria, natale solum, patrimonium.
Ozdobá/ kraſá. Ornatus, ornamentum, decus.
Ozdobnie/ Ornatè, decorè, concinnè, politè.
Ozdobny/ Cultus, politus, perornatus, excultus.
Ożeniam kogo/ *Vide* Żenię się. Wydawam zá mąż.
Oziębiam co/ Refrigero, perfrigero. Oziębły/ Frigidus.
Ozimi/ Hibernus, sementiuus.
Oziminá/ Hiberna, sementiua siligo.
Oznáymuię co komu/ Significo, as, nuntio, defero, notifico aliquid alicui, manifestum facio.
Ozog/ Pertica obusta.
Ozor/ Lingua bubula.
Ożył/ *Vide* Zmartwychwstáły.
Ożyły/ co ożył po odumárciu. Rediuiuus.
Ozywam się komu/ Respondere ad nomen.
Ozwał się kto/ Erupit, emersit, è latebris erupit.
Ozywam się do kogo. *Vide* Znam się do kogo.
Ożywiciel/ Viuificus.
Ożywiam/ Animo, *as.* Viuifico, *as.* Reuiuifico.
Ożywiánie/ Animatio, sustentatio.

P A

PAchá/ *Vide* Woniá/ Powonienie.
Pachá v człowieká/ Ala, axilla.

Pachno-

Pachnacy/ wonny. Bene olens, odorifer, o'or . ... .
Pachne/ pachnie co. Olet benè, aboleo, fr grat odor.
Pachole/ chłopiec. Puer pedisequus.
Pacholstwo/ Comitatus, *us*. famulitium.
Paciepi/ Antrum obscurum.
Pacierz/ Oratio Dominica, legitima, ordinaria.
Pacierz v zwierząt/ v człowieka w grzbiecie. Spondylus.
Paciorki/ na ktorych się modlą. Precatorij globuli. [?a.
Paciorki poświecone/ Sphærulæ expiatoriæ. Grana benedi-
Paczek/ Glomus, crustulam oleo coctum.
Pad/ pedem lecieć/ Impetus.
Padalec Seps, *sepis. f.*
Padam/ Cado, prolabor.
Pacam się/ Frangor, rumpor, crepo, dirumpor.
Pagorek/ Collis, *m.* Collicus, verruca, grumus.
Pająk/ Araneus, araneolus, phalangius.
Pajeczyna/ Aranea, *æ*, Tela araneæ.
Pajeczysty/ Araneosus.
Pakowia pusczanie/ Germinatio, Germinatus, *us*.
Pakowie puszcza drzewo/ Gemmat vitis, germinat.
Pal/ Palus, *li, m.*
Pałacz/ Palatium, Basilica, Prætorium, Augustale. *is*.
Palacy/ Causticus.
Palaracy/ Flammans, fax, Torridus aer.
Palam/ *prop.* Æstulo, exæstuo, feruesco.
Palam/ *tr.* Ferueo, ardeo, auaritia, flagro cupiditate.
Palanie/ Flagrantia, æstus, æstuatio.
Palcat/ *vide* Laska.
Palczaste rekawice/ Digitalia, *ium*.
Palczasty/ Digitatus.
Pale co/ Vro aliquid, vstulo, cremo.
Pale: *aliter. vt* Pali słońce. Feruet sol.
Pale w piecu/ *vide* Podpalam.
Palec v reki/ v nogi. Digitus. Palec wielki v reki. Pollex.
Palenie gego/ Crematio vini, vstio, vredo, vrigo.
Paliur drzewo/ Paliurus. *f.*
Palma/ drzewko daktylowe. Palma.
Paluszek/ Digitulus.

Pámięć/ Memoria, m n. Tenere aliquid memoriæ.
Pámiętam co/ Memini, recineo aliquid memoria.
Pámiętaßże/ Memoria, sine modo aduenit senex.
Pámiętne/ Mnemosynon
Pámiętny/ Memor memorabilis, memoria dignus.
Pan nad czym/ Dominus gentium, Dynasta, Satrapes, Tetrarcha, æ, m.
Pan młody/ Recens maritus, sponsus.
Pancerz Lorica, thorax nexilis.
Pancerznik/ Thoracatus, loricatus miles.
Pancerznik: co pancerze robi. Vide Płatnerz.
Panew/ pánewká. Chytropus. Vide Kociel.
Pani/ Domina, Hera, materfamilias.
Pani młoda/ Noua nupta, sponsa.
Panienká/ Virguncula. Panieństwo/ Vide Dźiewictwo.
Pani służebna/ Vide Służebnicá.
Panná/ pero na rece Numella.
Panowánie/moc/władza. Dominatio Regnum, Dominium.
Pánowie przedni/ Optimates, Proceres.
Páński/ Dominicus.
Páństwo/ włość/ máiętność. Satrapia, Tetrarchia.
Pantofla Gallicæ, arum. Crepidæ.
Pantoflarz Crepidarius sutor.
Panuie/ władam czym. Dominor, impero.
Papier/ młodi/ perz. Papyrus.
Papier/ Charte, Papyrus, ri. f.
Pápier przebijáiący/ Charta bibula.
Papiernia/ Officina chartaria. Pápiernik/ Chartarius.
Papież Papa, Pater patrum.
Páproć/ sámicá/ sámiec. Filix mars, femina.
Paprocina. Filictum. Páprotká/ Polypodium, filicula.
Papugá/ Psittacus, m Papuzi áięy/ Psittacinus.
Pará Vapor, hálitus, Spiritus oris.
Párá czego/ Par, n. substant.
Pará wołow/ koni. Iugum, boum, bijuges equi.
Parafian parafianowie. Parœcus, ædis sacræ accolæ.
Parágraf/ Paragraphus, f.
Paralis/ Paralysis. f. Sidus, resolutio neruorum.
Parálityk/

Páráliтyk/ páráližem záráżony. Paralyticus.
Parch/ Lepra, scabies. Parchaty/ Leprosus, scaber.
Prawoda/ Perdix rustica, Rusticula.
Pergamin/ Membrana, pergamena charta.
Parkan/ Sepimentum, Castellamentum.
Parkot/ Hircus, virus alarum.
Parkotem śmierdzący/ Hircosus.
Parmezan/ Caseus Parmensis.
Parobek/ Vide Stroż domowy.
Parsk/ parskánie świniem. Ronchus.
Parskáiący świniem Ronchisonus.
Parskam. Vide Kicham
Partacz/ látácz. Veteramentarius.
Partaniná/ Veteramentarij ars
Partyká chlebá/ Vide Sztuká chlebá.
Parzę/ párzy ogień słońce/ mróz. Torreo, Adurit sol.
Parze táko potrzebna. Vitr vitrica.
Pas/ Cingulus, m. Zona, Cinctus, m.
Pas rycerski/ Balteus, m.
Pásę bydło/ Pasco boues, sues.
Pásę się/ Pasco, pascor, pabulor.
Pásiecká Vide Pszczelnik.
Pásienie/ Pastio, pabulatio.
Pásierb/ Priuignus. Pásierbicá/ Priuigna.
Paszkwil/ Criminosus liber, famosum carmen, famosi libelli.
Pásnik/ Zonarius.
Pásorzyt/ pásobrzuch. Parasitus, balatro.
Pásowany żołnierz/ Praecinctus miles.
Pásternák/ Pastinaca siluestris, [illegible]
Pásterski/ pásturzy. Pastoralis, Bucolicus.
Pásterz/ Pastor, pecuarius, Armentarius.
Pástwisko/ Pastio, Pascua, orum
Pászá. bydlęcá strawá. Pastus, m. Pabulum.
Pászczeká/ Fauces.
Pászport/ Diploma, tis, n. Syngraphus.
Pásztet/ Pastillus. Pásztetnik/ Crustularius.
Pátellá/ Batillum, batillus, m.
Pátron święty/ Tutelaris, tutelares diui.

Patryarchá/ Patriarcha.
Patrząc/ Specta or. conspector.
Patrzam ná co poglądam. Aspicio, inspicio, inspecto, respicio, contueor, video.
Pátrz sam siebie/ Res tuas age. [Obacz.
Pátrzenie/ pátrzánie. Spectatio, contuitus, obtuitio, inf.
Patyná kościelna/ Patina sacra.
Patynki/ ábo pátynki. Solea, æ. Soleæ, arum.
Paw/ Pauo, m. Iunonia auis.
Páweżá/ Scutum, Gerræ.
Páwężnik/ co páwęży robi. Scutarius.
Páwężnik żołnierz. Scutatus, scutigerulum.
Pázdziernik/ October.
Páznogieć/ Vnguis, m. Vnguiculus.
Pcham co/ kogo. Trudo. Vide Popycham.
Pchłá/ Pulex, m.
Pęcak/ al. Pęczak. Hordeum decorticatum.
Pęcherz/ babel. Pustula.
Pęcherz v ględá/ Vide Máchárzyná.
Pęcznieje/ nápęcznieć. Grandesco, turgesco.
Pedágog/ wodz/ náuczyciel prywatny. Pædagogus, Custos herilis, Formator morum.
Pędem/ Impetu currens.
Pędem idę/ Effusè fugere, cursu magno feror.
Pędzę bydło/ Ago pecora, mulas, boues.
Pełę plewię. Exherbo aliquem locum.
Pełen/ Plenus, refertus, completus.
Pełna/ ve Proszę ná pełne. Poculum ad labra plenum.
Pełnia Kśiężycá/ Vide Kśiężycá pełnia.
Pełnię pite pełna. Bibo more Græco.
Pełnię rzędem/ kolejá. In orbem bibere.
Pełźnie/ Vide Błákuje.
Pendent/ Vincullum, quo gladius lateri alligatur. Balteus.
Penowáć kogo ná obrokn/ Mactare aliquem pœnitione.
Penowánie/ Imposizio mulctæ, Censio.
Pępek/ Vmbilicus.
Pępek v gęsi/ v ptá. Gigerium.
Percepta przychody/ Acceptum, n. substant.

Perfumowána ßałá/ Galbanum.
Perfumowány/ Vnguentatus, galbanatus, odoratus.
Perfumuię/ inodoro, odoro mella.
Perfumy/ wonne rzeczy drogie. Diapasmata, *n. plur.*
Perłá/ Margarita, *æ.* Vniones, *m.* Gemmæ.
Perłámi oſadzony/ Gemmatus, baccatus.
Perłowa macica/ Concha, *vel* cochlea margaritifera.
Perłowa maść/ ábo farbá. Bdellius color.
Pers/ Persa, *æ. m.* Persia, Persicæ.
Personá/ *Vide* Osobá.
Perspektywá/ nauká. Disciplina optica.
Peruka/ *Vide* Włosy przyprawne.
Perzyná/ Fauilla.
Peſtká z wiśni/ Os, oſſis. Lignum oliuæ.
Pętam kogo/ Induo alicui compedes, catenas.
Petlice dla ozdoby/ Nodi, noduli argentei, serici, oſſei.
Pęto ná nogi/ Kaydan. Compes, *edis, f.* Pedicæ.
Pęto ná ręce/ Manicæ.
Pewien czego: Securus veniæ, certus diſſidij.
Pewna to/ Certum definitum, constitutum, deliberatum eſt.
Pewnie/ *Vide* Bez wątpienia.
Pewny/ nieomylny. Certus homo, dies, finis, locus.
Pędzel málárſki/ Penicillus, penicilum.
Piáná morſka/ Spuma maris.
Piáná trzcinna/ Calamochnus, *m.* Adarces, *æ.*
Piánę toczę/ Spumas ago.
Piaſek. Arena, sabulum, Arenula.
Piaſkiem poſypuię/ Puluero, puluere aſpergo.
Piaſtá/ Modiolus rotæ.
Piáſtuię/ Gesto, gremio, complector, foueo.
Piáſtun/ Nutricius pueri. Piáſtunká/ Gerraria.
Piątek/ Dies Veneris, feria sexta.
Piątno/ naczynie do piątnowánia. Character, *m.*
Piątnuię/ *Vide* Cechuię.
Piąty/ Quintus, quintanus.
Picá/ ſpiża wotenna. Pabulum, Condita, *orum, f.* Annonaria prouiſio. Annona militaris.
Picie/ Potatio, potio. Picie do kogo/ Propinatio, inuitatio.

Piciel śiedzenie przy pełney. Perpotatio, circumpotatio.
Picie/ to co pija *Vide* **Napoy/ trunek.**
Picowánie/ Pabulatio, frumentatio.
Picownik/ Pabulator, Præfectus annonæ.
Picuie/ żywność prowádzę Pabulor, frumentor.
Piec/ Fornax. **Piec chlebowy/** Furnus. Clibanus, *m.*
Piećdźieśiat/ Quinquaginta **Piećdźieśiat kroć/** Quinquagies **Piećdźieśiatny/** Quinquagenarius.
Piećgrániásty/ Pentagonus.
Piechotá/ lud pieszy. Peditatus, *us.* Pedites, pedestris militia.
Piechota *Vide* **Piesżo.**
Piećioletni czás/ Quinquennium, Lustrum.
Piećkroć/ Quinquies. **Piećmieśięczny** Quinquemestris.
Piećsetny/ Quingentesimus, quinquecentarius.
Piecuch/ Fornacarius, Furnarius.
Piecyk/ Fornacula, clibanus, testus, artopta.
Pieczáry loch podziemny. Criptæ, fauissæ.
Pieczęć/ Sygnet. Signum, sigillum, annulus sigillaris.
Pieczenia assum vitulinum, bouinum, Assatura.
Pieczętarz/ Obsignator, signator
Pieczętowánie/ Consignatio. **Pieczętuię list/** Obsigno literas vel tabellas, testamenta. Sigillo, *as* Obsigno.
Pieczołowánie/ *Vide* **Stáránie pilnośc.**
Pieczołowity/ Anxius, sollicitus.
Pieczołuię się/ Satago. *Vide* **Ostrzyć.**
Pieczony/ Assus, assa sullla, Assatus, costus.
Pieczyſty *latius patet quam* **Pieczenia.** Assum.
Pieczywo chlebá/ Factus, (*us*) panis.
Pięć Lichas, Spithama, Palmus maior.
Piegá/ Lentigo, *f,* Lenticula furfures in facie.
Piegáty/ Mustellinus.
Piegża/ Curruca.
Pieie/ ábo piele kur. Canit gallus.
Piekárká. Pistrix, Coquina, cella panifica.
Piekárnia/ Artopteum pistrinum.
Piekárski Pistorius, pistrinas, pistrinalis.
Piekárstwo/ Furnaria, panificium.
Piekarz/ Pistor, pinsor, artocopus, panifex.

Piekł/

Piekę chleb/ Pinso panem. *Vide* **Otłokam teśmieść.**
Piekielny ogień. *Vide* **Ogień piekielny.**
Piekło/ Orcus, tartarus, *m.* Infernus.
Pięknie nadobnie/ cudnie. Pulchrè, bellè, decorè, venustè, eleganter, ornatè. composite dicere.
Piękność. Pulchritudo, elegantia, venustas corporis, vultus.
Piękny/ cudny/ nadobny. Pulcher, formosus, elegans, perelegans, nitidus, succulentus, pulchellus.
Piekrzę się. Como me, *vel* comor, Exornare caput.
Piekrzenie. Lenocinium, exornatio, nitor comptus, *m.*
Piekrzydło/ Ornatela *a.* Pigmentum, tentipellium.
Pielgrzym/ Peregrinator, peregrinabundus.
Pielgrzymowanie/ Peregrinatio.
Pielgrzymuję/ Peregrinor alicubi.
Pieluchá/ pieluszká. Fasciæ, *arum*. Incunabula, *orum.*
Pienz słuc. Famulus lanionis, coqui. &c.
Pieniądz. Nummus, obulus. **Pieniądze/** Pecunia, æs grave Æ.; *absol.*
Pieniądze leżące/ Pecunia otiosa.
Pieniądze ktoremi kto robi/ Pecunia occupata.
Pieniądze zá towar/ Pretium, pauo pretio vendit.
Pieniądze zbieram/ Conficio, redigo pecuniam ex.
Pienie/ *Vide* Spiewanie.
Pienię co/ Spumo, *as*. Spumam excito.
Pieniężnik ziele/ Lunaria minor, Nummulus.
Pieniężny/ bogáty. Pecuniosus, nummatus.
Pieprz. Piper, *eris, n.* Pieprzę/ *Vide* **Opieprzyć.**
Piernik/ piernicek. Libum piperatum.
Piernikarz/ Dulciarius.
Pierścień/ pierścionek. Annulus, annellus, condulus, condalus, condalium, Vngulus.
Pierścieniowy/ pierścienik. Annularius.
Pierś/ Pectus *n.* **Piersi niewieście/** Mamma, mamilla.
Piersisty/ Pectorosus, mammosus.
Pierwey niż/ Antequam, priusquàm.
Pierwiastká/ krowá/ owcá. Primipara.
Pierwiastki/ Primitiæ frugum.
Pierworodny/ Primigenius, primogenitus.

Pierworodny grzech/ Primigenium peccatum, natiua labes, culpa congenita.
Pierwospy/ Concubium, conticinium.
Pierwszy/ napierwszy. Primus, primulus.
Pierwszy raz/ Primùm vt primùm illam vidi, nunquam vidi posteà.
Pierzany/ Plumeus, plumatilis.
Pierzcham/ Repentè fugio. Vide Vćiekam.
Pierzchliwość/ Vide Plochość.
Pierzchliwy/ Fugax. Vide Plochy.
Pierzchnice/ Vide Ospice.
Pierze/ Plumæ, pennæ plumarum.
Pierze puszczam/ Plumesco, plumo, as.
Pierze chusty/ Lauo lintea, vestes lineas.
Pierzena spodnia/ Substratum plumeum.
Pierzyna zwierzchnia/ Instratum, instragulum, opertorium. plumacium.
Pierzysty/ pierzem odziany. Pennatus, plumosus, plumatus.
Pies/ Canis, Custos mutus. Custos Absolutè pro cane.
Pieść/ Pugnus, us. Palma compressa.
Pieśćia mie bita/ Pugnos fero.
Piesciany/ pieśćiewy. Pugilatorius, pugneus, pugillaris.
Piesćliwie/ Indulgenter nimis.
Pieśćliwy/ pieśćik. Mollis, delicatus homo.
Piesek maly/ Catullus, catellus, caniculus.
Pieśń/ Piosnka. Cantilena, cantio.
Pieszczota/ pieszczliwość. Delitiæ, mollities, blanditiæ.
Pieszo. piechota. Pedes ibat, pedestter ire abnuit, pedibus ire.
Pieszy/ Pedestris, pedes, itis. Pedarius.
Pięta/ Calx, cis. m. & f. Calcaneum, calcaneus.
Pietak/ Quinarius nummus,
Piętnaśćie/ Quindecim. Piętnaśćie lat/ Indictio, tria lustra.
Piętnaśćie razy/ Quindecies.
Pietro/ Contignatio, tabulatum, contabulatio.
Pietruię/ Contabulo, contigno, as.
Piętuszek/ Vide Kur.
Pigulka/ Pillula, catapotium.
Pigwa owoc/ Cotonium, malum coroneum, lanatum.
Pigwowy owoc/ Melinus, melinum oleum.

Pijam/ Bibo potito, *as.* *Vide* Vpijam się.
Pijanicá/ Potator, Bibo, *onis,* Vinosus.
Pijaństwo/ *Vide* Opilstwo.
Pijany/ opity. Ebrius, ebriosus, vinolentus.
Pijawká/ Hirudo, *f.* Sanguisuga.
Pije/ Bibo, poto, aquor, *aris.*
Pije tego/ leje w się. Ingurgito in me merum auariter.
Pije do kogo/ Propino alicui poſco, inuito aliquem poculo.
Pije zá zdrowie/ Pro ſalute bibo.
Pilá/ grá. Ars pilæ. Pila, Corycus.
Pilá do tárcia/ Serra, ſerula, runcina.
Pilká ślesárſka/ Lima, ſcobina, ferraculum.
Pilarz/ co pilá rad gra. Pilicrepus.
Pile gram/ Pila ludo, pila te exerceo.
Pilnie/ Diligenter, vigilanter, attentè, accuratè.
Pilność/ Diligentia, nauitas, ſedulitas, aſſiduitas.
Pilnuje tego/ Attendo, aduerto, obſeruo.
Pilny w czym/ Diligens, perdiligens, ſolicitus, ſedulus.
Pilnowánie przestrzegánie. Obſeruatio.
Pilśń z wełny zbitá. In pluma, *n plur.* Coactilia, *n, plur.*
Pilśniány/ Coactilis, lanatus pileus.
Pilśniarz/ Coactiliarius. Fullo.
Pilśniánego co robię/ Cogo lanam, concilio.
Piluje tákoż pilnieyszą/ Limo, delimo.
Piolun/ Absinthium Piolunek/ wino piolunkowe. Abſinthites, *a, m.* Abſinthiatum vinum.
Pioro gesie/ Penna, pluma, pennula, plumula.
Pioro do piſánia/ Calamus.
Piorun/ Fulmen, *n* Ignis cæleſtis. Piorun bije/ Fulminat.
Piorunek kámien piorunowy prawy/ Brontia, *a.*
Piorunem vderzony/ Fulminatus, fulmine tactus.
Pietruszká/ Petroſelinum, ſelinum, buſelinon.
Pipá/ Caulis, cauliculus.
Piſánia náuká/ Orthographia.
Piſánie/ Scriptio, ſcriptura, ſcriptum.
Piſarek do liſtow/ Amanuenſis, ſcriba.
Piſarek goſpodarſki/ Ratiocinarius, ratiocinator.
Piſarz/ vrzędnik Księgypoſp Notarius, ſcripturarius, Scriba.

Pisłorz/ Ophidion, Alabetes, æ, vel alabara, æ.
Pismo/ á ćaráćter. Nota, character, manus.
Piszczałká Fistula, arundo, circuta.
Piszczel Pipio, as. Gannio. Piszczel/ Fistulator.
Piszczel ná stypie/ Siticen, inis, m. Cornicen funebris.
Piszczele/ Fistulæ, calami, canna.
Pisze co/ Scribo, scripto, as. Exaro.
Pisze pod ktem stacháiac/ Dictata excipio.
Piwnicá piwna/ Apotheca, cela vinaria.
Piwniczny Cellarius, cellaria æ f.
Piwo/ Cellarius, celiaria, potus è fruge. Zythum.
Piwonia/ Peonia, pentorobon.
Piwowar Factor cereuisiæ. Cereuisiarius.
Pizmo/ Moschus vide Zybet.
Plac bitwy/ Acies, stadio, campus.
Plac przestrony/ Interualium, spatium, area.
Płácę co/ Soluo æs, pecuniam, dependo, persoluo, dendo.
Płácę winę Mulctam persoluo, pendo
Placek/ Placenta Crepis, idis. Sumenalia, orum.
Płacenie/ Solutio, exsolutio.
Płachtá/ Velamen, tegeticula cannabina.
Płácę ten/ Magna coniectura est ipsum esse.
Płácz płákánie Fletus, us. Ploratus, ciulatus.
Płácze Fleo, lachrymo, plango, ploro.
Płáczek Plorator.
Płáczliwie/ Flebiliter, lachrymosè.
Plagá vide Alestá/ Karánie.
Plámá ná ciele/ ná szácie. Macula, labes, tænia.
Płászczowác/ płaskość. Planitudo, planum.
Płáskáty/ płáski. Planus.
Płáskie mnodu/ Fauus, m.
Plaster balwierski/ Splenium.
Płaszcz/ Pallium, palliolata tunica, palliolum.
Płaszczem odziany/ Palliatus, palliolatus.
Płaszkla ryba morska/ Rhombus.
Płosze Gesticulor, coruro, as.
Plát vide Czynsz Lichwá.
Platam ryby/ Exentero piscem.

Platam/

Płatam/ Vide Rozbiiam na cześći.
Płatnicz/ Armorum artifex. Polio, onis. Semiarius.
Pław wodny Concha, chemæ, conchæ oleares. Aquatilia.
Pław morska Ostrea, orum. Murex, icis.
Płaz Vide Ołádzina.
Płazá/ płaśk. Planum, latitudo.
Płazuię/ płaza kogo biię. Plano gladio percutio.
Pleban/ Curio, Parochus.
Plebania/ Curionatus, Parochia Vulgò.
Plebeiusz Vide Mieszczánie
Płeć/ Sexus, us, m. Vide Mieszkániec.
Plecienie/ Textus, us. Plexura, textum coronæ.
Plecieniu śnurecz/ Textilis, nexilis, vitilis.
Plecionego cer Vide Koszałka.
Pleciony/ Pactilis, pactile, plexus, nexus, nexa corona.
Plecy/ Scapulæ.
Plemię/ narod Soboles, progenies, propago.
Plenipotencya/ Auctoritas [illegible].
Plenipotent Procurator omnium rerum eius qui abest.
Plenny/ plenego ziárna. Vber fructus, vberes fruges.
Pleśń/ Mucor in vino, caries vini.
Pleśnieię/ Mucceo, mucesco. Situm duco, traho.
Pleśniwy koń/ Equus spadix, spadiaceus.
Plesy/ G[illegible]. L.da, æ.
Pleß Vide Korona Kaplanska.
Pletliwie/ Nugatoriè.
Pletliwy/ Nugatorius, fabulosus, nugiger.
Plewá/ Acus, eris, n. Palea.
Plewiarká/ plewiącz. Runcator.
Plewidło/ pielenie. Runcatio, botanismus.
Plewiste/ Acerosus panis, aceratus, paleatus.
Plewnik/ plewnia. Paleatium.
Pliszká Motacilla, cauditremula.
Płoch u krosienna/ Scapus, m. Radius, pecten.
Płochowiec Vide Lerkosc.
Płochy/ pierzchliwy. Fugax, ventosus homo.
Płocica/ płotká. Alburnus, Rubeoculus vel Auloculus.
Płociennik/ Linteo, onis, m. Linifeo vel linitio, onis

Płocienny / z płotna. Linteus, lineus, vestis linea.
Płocze co / wypłocze. Luo. perluo, prælauo (as) os, poculum Colluo, abluo.
Płod w żywocie / Conceptus. m. Partus, us. Proles. is. f. Fœtus, soboles, Płod dziwny / Monstrum, portentum.
Płodność / Fœcunditas fœminarum, fertilitas palmitis, feracitas vitium, lætiores prouentus & frugum.
Płodny / Frugifer, prolificus, ferax.
Płodzę / Fœtifico. Fœto, as Sobolesco, Propagare genus.
Płokanie / Lotio. lotura.
Płomień / Flamma, flammula.
Płomień wydawa / Flammo, as. Flammigo.
Płomienisty / Flammeus, flammeus, flammans.
Płonęcus co / [illegible], prædor.
Płoszę / Vide Zatrwożę: Ciszę.
Płot / Sepes. f Sæpes, is, f.
Płotę co splatam. Plecto ex ramis. Sepio (as) aliquid virgis.
Płotę / niegrzecznie co mówię. Blatero, as. Ineptio, is Nugor, nugaris, nugas agis.
Płotka plecionego co. Opus viminis, textum vimineum.
Płotka / ad hominem. Nugator, blatero, onis.
Płotno / Tela, linteum, pannus linteus.
Płotno mocne do namiotow / Carbasus, m. & f.
Płoty nawiązane / C[illegible] plicata, nexa.
Płowieję / Flaueo, flauesco.
Płowy / Flauus, flauidus, albus, cerinus, cereus, heluceolus.
Płu / płuy / płuję. Vide Cráſtá.
Płuca / Pulmo m. Spiracula animæ.
Płucna choroba / Peripneumonicus morbus, pulmonis inflammatio. Płucną chorobę cierpiący. Pulmonarius ius.
Pludry / Braccæ laxæ, fluitantes caligæ. Vide Obuwie.
Pług / Aratrum.
Plugáſtwo / Sordes, is. f. Spurcities, impuritas.
Plugáwię máz. Inquinare se vitijs. Spurco vinum, aquas, collino, is Sordido, as. Fœdo, as. Contamino, compurco.
Plugáwie / Sordide.
Plugáwy / Sordidus, immundus, sordidatus, inquinatus, obscus.
Pluię / Spuo, exspuo sputum, sputo, sputator sum.

Pluię /

Pluię ná co / ná kogo. Consputo, conspuo, inspuo alicui.
Pluſki etc. rybi. Gardia [illegible].
Pluſkam opiłuinać kogo. Aspergo aliquem noxio vel ſœdo humore. Maculo, ſpargo luto.
Pluſkotá prátá. vide Kłopogodá.
Pluſkwá / Cimex, m.
Pluię / [illegible] inter alios, vigeo, regno, valeo.
Pluwacz / Sputator. Pluwánie. exſpuitio.
Pluwocinŷ / Sputum, [illegible], n. Oris excrementum.
Płynę po wodźie. pływam. No, nas. Nato, as. Prænato.
Płynę, tr. [illegible]. Mano, profluo.
Pływacz / Natator, fluctinagus.
Pływam po wierzchu / Supernato, innato.
Pływánie / Natatus, m.
Pnę śię po źiemi / Serpo, perrepto. Repunt radices.
Pnę śię / tr. Nitor ad gloriam, aspiro ad laudem, contendo, affecto aliquid, cónor per árdua.
Pniaczek płodź. [illegible] plantæ.
Po dźiś [illegible]
Po ćiu [illegible] tęsknie. Limis oculis aſpicere.
Poznáiemu / Familiariter.
Pobáczam / Vide Obaczam.
Pobiełáć [illegible].
Pobielacz [illegible] Vide Tynkarz.
Pobielam z łázo / Dealbo. Pobieláńie naczynia / Incruſtatio. Pobielany ſtatek Incoctilis, tem. Gypſata.
Pobierki / [illegible]. Conecticia, n. pl. Analecta, orum.
Pobiiam [illegible]. Crebro ictu tundo, pulſo aliquid.
Pobiiam beczki / Cingo vaſa circulis.
Pobiiam dachy / Contego domum ſcandulis.
Pobłażam komu ſobie. Indulgeo, blandior alicui.
Pobłażánie / Blandimentum, blanditiæ, indulgentia.
Pobor / Tributum, ſtipendium, vectigal.
Pobor dáię / Pendo tributum, vectigal.
Poborcá / Exactor, publicorum tributorum exactor.
Pobor odbieram / Exigo tributum, Censum habeo, ago.
Poborowy / [illegible], tributarium [illegible].
Pobożnie / [illegible]. Pobożnie przyrodáć / Vide Tame.

Pobo-

Pobożność/ Pietas. Pobożny/ Pius. pietatis cultrix.
Pobudka/ Incitamentum, concitamentum, irritamentum.
Pobudzánie/ Instigatio, impulsio, impulsus. *m.* Incitatio.
Pobudźiciel/ Instinctor, concitator, impulsor, stimulator, & concitator seditionis.
Pobudzam kogo/ Suscito aliquem, excito, concito, impello aliquem ad aliquid, Instigo, irrito, cieo aliquem.
Pocacy sie/ Sudator, sudatrix.
Pocałowáć/ *Vide* Cáłuię.
Pocę się potnię te. Sudo, emitto sudorem, exsudo, desudo, desudasco, circumsudo, consudo, assudasco.
Pocenie/ Sudatio, sudoris euocatio.
Pochlebcá/ Assentator, adulator, palpator, palpo, *onis*, Colax.
Pochlebuie/ Assentatorie, adulatorie.
Pochlebny/ Adulatorius, captatorius.
Pochlebstwo/ Assentatio, assentatiuncula, adulatio, palpatio.
Pochlebuię/ pochlebiam Adulor, assentor, blandior alicui, Lenocinor, palpor alicui.
Pochodnia/ Fax, teda, *Vel* tæda, facula.
Pochodnia ná powietrzu/ Lampas, fax.
Pochodzacy z drugiego/ Deriuatus. (cresco.
Pochodzę z kad/ Orior, oritur facinus ex te, prouenio, pro-
Pochodzenie/ Ortus. *m.* Deriuatio.
Pochodźisto/ ſtoczysto Procliue, & procliuius, procliuiter.
Pochodźistość ná ocie/ Decliuitas loci, procliuitas.
Pochop/ Impetus, *m.* Incitatio.
Pochopny/ Procliuus, impetus vndarum, procliuè.
Pochwá do miecza/ Vagina, theca.
Pochwał/ pochwałá. Collaudatio, approbatio, comprobatio.
Pochwalacz Laudator, approbator, attestator
Pochwalam co/ kogo. Collaudo aliquem, applaudo, approbo, laudo, Comprobo mea sententia aliquid.
Pochwili/ Paulò post.
Pociągam kogo do práwá/ *Vide* Pozywam.
Pociechá pocieszenie. Consolatio, solamen, solatium.
Pocieram gęgo Confrico, pertrico nares boum.
Pocieszenie przyimuiacy/ pocieszny. Consolabilis.
Pocieszny/ pociechę máiacy. Consolatorius.
Pocie

Pociesżyciel/ Consolator, solator.
Pocilnica/ potnik. Sudatorium, caldaria cella, caldarium.
Pociosuię/ Exascio.
Pocisk pociskiem go trafił. Iactus teli, coniectus, *m.*
Pocisk ktory ciskamy. Telum, iaculum,
Pociskiwam Ferio iaculo.
Pociskowy/ Iaculabilis, missilis.
Poczatek/ Principium, origo, initium belli, Inceptio operis.
Poczatek nauki/ ćwiczenie. Exm-n:um, tirocinium, rudimenta dicendi, initiamenta, *orum.*
Poczatkowy/ Principalis, primigenius, primordialis.
Poczciwa rzecż/ sprawa poczciwa. Honestum.
Poczciwie/ poczesnie. Honorate, honorifice, honorabiliter.
Poczciwosc/ Honor, honestas, dignatio.
Poczecie w żywocie/ Conceptus, *m* Conceptio.
Poczekay iedno/ Mane modo, *pro* Manedum.
Poczesne/ pocztá. Honorarium, Xenia, *orum.* Lautia, *orum.*
Poczesny/ Honoratus, honorificus, honorus.
Poczet/ Turma equitum, turma equestris.
Poczety chleb/ Deintegratus, delibatus panis, Attegratus.
Poczworny/ Quadrigeminus, quadrinus, quadriceps.
Poczworne konie/ Quadrigæ, *arum* Quadriiuges equi.
Poczynam/ zaczynam co Inhoo, incipio, initium pono.
Poczyna sie co/ Incipit ver, febris oritur, ex ritu: clamor.
Pod gardlem przykazuie/ Sub pœna mortis, capitis.
Podagrá Dna. Podagra, Podagra laboro (sus.
Podagryk Podagricus, articularius, podager, *gri.* Podagro-
Podáie/ podawam co komu Trado aliquid, porrigo alicui.
Podaie miedzy ludzie/ Publico aliquid
Podánie czego/ Traditio, traditum aliquid posteris.
Podárek/ podarunek z łáski. Largitio, munus, munusculum, xeniolum.
Podarek od Páná/ Donativum, congiarium, munusculum.
Podawanie Plebaná/ Collatio.
Podawánia prawo/ Ius patronatus, Ius præsentandi,
Podawcá/ Collator, tradittor.
Podbieram miod/ Castro aluearia, fauos,
Podbieránie rzeki/ Alluuio, alluuies.

Podbiiam co/ Suppingo, suffigo.
Podbiiam pod moc/ Subiugo nationes, redigo.
Podbrodek/ Mentum.
Podchodzę pod co/ Subeo tectum, succedo, suggredior.
Podchodzę kogo. Szukaj Oszukiwam.
Podchwytacz/ podsłuchywacz. Oraculla, ae. m. Corycaeus. obseruator, captator, conquisitor.
Podchwytawam kogo w czym/ Capto sermonem, aucupor verba alicuius, venor de verbis alicuius.
Podchwytawanie/ Captatio, aucupium verborum.
Podchwytliwy/ Captiosus, captatorius.
Podciągam co/ Subtendo.
Podciekły/ pociekły. Deciduus.
Podcinam drzewo/ Subcido, succino arborem.
Podcinanie/ podcięcie. Succisio. [doque.
Podczas/ niekiedy. Nonnunquam, aliquando, interdum, quan-
Podczaszy Kielewski/ Progustator, praegustator.
Podcieś Prostomas Cima, atis, n. Vel Cyma, ae.
Poddaię/ poddawam co komu. Subiicio, addico, mancipo.
Poddaię się komu/ Dedo me hosti, emancipo me alicui. Submitto me alicui, addicor.
Poddanie się komu. Deditio, dicatio.
Poddaństwo. Subiectio.
Poddany komu. Submissus alicui, subiectus, subditus, mancipatus alicui.
Poddany czyi. Vide Kmieć.
Poddymam ogień. Suffio, conflo, ventilo ignem.
Poddymanie. Suffitio.
Podeptać co. Calco, conculcare honores.
Podeptanie czego/ Conculcatio, obtritus, m.
Podeptany/ Subruptus.
Podeszwa u nogi/ Planta, vola pedis.
Podeszwa u budowania/ Solum, fulmenta, ae.
Podeymuię co. Submitto, subiicio manus alicui.
Podeymuię boki/ Ansatus ambulo.
Podeymuię prace/ Excipio labores, molestias, Suscipio, subeo, tolero, exantlo laborem.
Podeymuię kogo/ ratuię. Sustento, tueor.

Podey.

Podeymuię się czego/ Suscipio, deposco, sumo, recipio onus.
Podeyźrzany/ Suspectus, suspectior, suspectissimus.
Podeyźrzenie/ Suspicio, suspectio. [quem.
Podeyźrzenie mam o czym/ Suspectus mihi est. Suspecto ali-
Podgardlek wołowy/ Palear, aris, n.
Podgolić kogo/ Adradere. Vide Golę.
Podgryzuię/ Subedo.
Podiadam sobie/ Propè, mediocriter satur sum.
Podieździek/ Mannus. [clerz.
Podkanclerzy/ Vicecancellarius, Procancellarius. Vide Kan-
Podkarm: na pokarmie w drodze. Mansio, stabulatio, di-
uersio, diuersorium.
Podkasuię się/ Substringo sinus.
Podkładam co/ Suppono, subijcio oua gallinis.
Podkładanie/ Subiectus, us. Subiectio, suppositio.
Podkolanek/ Poples, itis, m.
Podkomorzy Krolewski/ Cubicularius. [finium.
Podkomorzy ziemski/ Succamerarius, Præfectus regendorũ
Podkop/ Suffossio, latebra, cuniculus.
Podkopuię/ podkopywam. Suffodio, cuniculos ago.
Podkowa/ Solea, vngula equi ferrata.
Podkowáć konia. Calceare soleâ equum.
Podkowany koń/ Ferro obducta habens vngulas.
Podłożek v borow/ Rotula, quæ basi pedum subijciuntur.
Podkupuię/ podkupuię więcey. Liceor contra aliquem, au-
geo pretium. Plùs liceor.
Podkurzam co/ Suffio, suffumigo apes.
Podkurzánie/ Suffitus, us, Suffitio.
Podle rzeki/ Vide Brzeg.
Podłámuię/ Suffringo, suffringere crura.
Podłażę/ Subrepo sub.
Podle/ Iuxtà, penes, proximè.
Podlegam nędzy/ Subiectus, obnoxius homo miserijs.
Podliwá gamma/ [illegible]
Podłewam co/ Suffundo aliquid aquæ.
Podłewa rzeka miasto. Alluit fluuius littora.
Podłewánie/ Suffusio.
Podleyszy/ Inferior.

Podłość

Podłość/ Ignobilitas, obscuritas generis.
Podług Vide Wedle.
Podługowáty/ Oblongus, ouatus.
Podły człowiek/ Vilis ignobilis, obscurus, nescio quis, nouus homo, contemptus, tenebrarius homo,
Podmázuię / Sublinio os alicui. (ti, m.
Podniebienie w uściech/ Palatium, Cælum oris, Palatus.
Podnietá / podpał. Alimentum, esca ignis: nutrimentū ignis.
Podniosły / Sublatus, protius. Surrectus.
Podnoszę co / kogo. Subleuo, extollo, erigo.
Podnoszę się / Insurgo erigo, subleuo me.
Podnoszę głos / Excito intendo, tollo vocem, exclamo.
Podnoszę woynę / Suscipio, suscito, inhoo. conflo, infero alicui bellum Podnoszenie / Eleuatio, exaltatio.
Podnożek/ Scabellum.
Podoba mi się co / Placet, perplacet mihi, Collibitum est.
Podobam się komu / Placeo, placito, as.
Podobam się sobie/ Vide Kocham się w sobie.
Podobieństwo/ Similitudo, proportio, similitas.
Podobieństwo táktey rzeczy/ Species, effigies.
Podobieństwo do vczynienia. Possibilitas.
Podobieństwo do wierzenia/ Probabilitas.
Podobnie/ Simili modo, ratione, Similiter.
Podobno/ Forte, forsitan.
Podobny komu/ Similis Patri filius. Assimilis, consimilis.
Podgardle od wieprzá/ Glandium, glandula, æ.
Podpadam pod kogo/ Confugio ad aliquem. Præsidium, auxilium ab aliquo peto. (sio.
Podpalam czego. Succendo aliquid. Podpalanie/ Succen-
Podpáchá/ Ala, axilla, subbrachia.
Podpieram kogo/ Fulcio labentem, sustineo humeris, suffulcio aliquid. Podpieram się czym/ Innitor, insisto, inhæreo, baculo Incumbo baculo, adnitor: nititur.
Podpierśien/ Antilena, postela. Phaleræ, arum.
Podpiiam sobie/ podpic. Adbibeo, sumere vinum meracius, paululum subbibere.
Podpis Subscriptio. Podpisek/ Notarij publici adiutor.
Podpisuię co/ Subscribo, subsigno, subnoto libellos.

Podpło-

Podpłomyk / Placenta flamma cocta. Subcinericius panis.
Podporá / Adminiculum, sutura, fulmentum.
Podpuszczam mleko / Coagulo. *as.*
Podrastam / Adolesco senium, grandiusculus fio.
Podrożnik człowiek / Viator, *Vide* Pielgrzym.
Podrożnik ziele / Cichoreum cichorium
Podrzywam. podrywá rzeká. Subrumpit.
Podrzucam co pod co. Subteriacio. subijcio.
Podrzucam co dziecię / Suppono, subdo puerum.
Podrzucánie / dziecię. Suppositio
Podrzucony / podrzutek. Suppositius, subdititius puer. Suppositus, subditus partus, testamentum.
Podrzynam co / Subseco, succido aliquid.
Podrzynány / przerzynány. Sectus.
Podścielam co / Substerno. Podścielánie / Substratus, *us.*
Podsędek / Subiudex, vicarius iudicis.
Podskakuie Subsilio, subsulto, subsilio.
Podskarbi / Quaestor, rationalis, Thesaurarius.
Podskarbiego vrząd / Quaestura, Thesaurarij munus.
Podsłoneczne / Subsolanus Subsolaneae res.
Podsłuchywam kogo / Subausculto, ausculto, aucupio.
Podstarości / Subpraefectus, Vicecapitaneus.
Podstoli / Subdapifer, vicarius structoris.
Podstrzegácz / Observator, annotator, speculator.
Podstrzegam kogo / Observo aliquem.
Podsycham / In sole siccari, subsiccor.
Podszczuwácz Instigator accusationis, mandator, accusator.
Podszczuwam / podszczuwám na kogo. Instigo, instimulo, incito, suffio, inflammo aliquem.
Podszczuwánie / Instigatio, suggestus, *us.*
Podszewká Subtegmen.
Podszywam co / Subsuo
Poduszká Ceruical puluinar, *aris. n.* Culcita, *a.*
Podwiąská / Fascia, fasciola, fasciae crurales.
Pod wieczor / Sub vesperum
Podwieczorek / Merenda, antecoenium.
Podwiązowánie winá / Pedatio, arundulatio, subligatio vuarum. Podwiązuie cokolwiek / Subligo vites, sub-

necto, substringo. Podwiązuie máćice / Pedo, *as*. Impe-
[illegible], *as* [illegible] [*as*] [illegible], Adungo *as*.
Podwiká [illegible] Calyp[illegible], *æ*. Calantica.
Podwoda / C[illegible]us [illegible], [illegible] cursus.
Podwoiewodzy / Aedi[illegible], curator, præfectus annonæ.
Podwoize / [illegible], [illegible] ædium.
Podwoy / Pellis, [illegible] *m*. [illegible] *arum*. [illegible] *n*.
Podmyśka / *vide* [illegible].
Podziwánie / A[illegible], admirabilitas.
Poetá / [illegible]. Poëta, poëticus, poëtificus.
Pogadzam [illegible] / [illegible], decido cum aliquo
[illegible]. Pogadzam [illegible] Compono.
Pogániacz / [illegible], Agaso, *onis*, *m* Equiso.
Pogániam [illegible] / [illegible] flagello, exhortor
equos. Pogániánie / [illegible] equorum.
Pogánin / [illegible], paganus, gentes.
Pogáństwo / Gentilitas.
Pogardzam / *vide* [illegible].
Pogárdzánie / D[illegible], [illegible] rerum humanarum.
contemptio, contemptus famæ.
Poglądam po sobie / Circumspicio me.
Poglądánie / *vide* [illegible].
Pogłowne / [illegible], Capitatio, Tributum in sin-
gula capita imperatum.
Pogoda / [illegible], temperatio cœli, sidum, *n*.
Pogoda [illegible]. O[illegible], occasio, tempus commodum,
[illegible]. Pogodę czynię / Sereno, *as*.
Po[illegible] Sudus, sudum [illegible].
Po[illegible], conflagratio flammis.
Po[illegible], combusta Civitas, domus.
Po[illegible]. Confinium, collimitium.
Po[illegible], [illegible] civitas.
Po[illegible] D[illegible]. De gradu
[illegible]. Pogrążam [illegible] Subo in aqua [illegible]
[illegible].
Pogrzeb / Funus *n* Sepultura, exequie, [illegible].
Pogrzebowe [illegible], [illegible] facio.
Pogrzebácz / Rutabulum, batillum, hama,

Po-

Pogrzebiony / Sepultus, conditus, humatus.
Pogrzebna pieśń / Epicedium, nenia, elogia.
Pogrzebny dzień / pogrzebowy. Sepulchri dies fax, parentalis dies. [illegible] Exequialis, inferalis, inferialia.
Pohamowanie. Vide Hamowanie.
Pohańbienie. Vide Zelżywość.
Pojęcie rozumem / zrozumienie. Cognitio, intellectus, conceptus mentis, perceptio animi.
Pojedynek. Duellum, monomachia, singularis pugna.
Pojedynkiem co czynić. Viritim dimicare.
Pojętnie / Dociliter, faciliter.
Pojętność rozumu / Captus, Docilitas.
Pojętny człowiek / Docilis, [illegible].
Pojęty rozumem / Comprehensibilis, intelligibilis, opinabilis.
Pokarm / Cibus, cibatus, us. Esca hominis.
Pokarmowy / Cibalis, [illegible], cibarius
Pokatnie / skrycie. Latebrosè, angulatim, furtim, furtive.
Pokatnik / Latebricola, tenebrio.
Pokatny / Tenebrosus, furtivus, vmbraticus homo.
Pokazyciel / Demonstrator.
Pokazując / ukazując. Demonstrative.
Pokazujący / Demonstrativus, demonstratorius.
Pokazanie / pokazowanie. Declaratio, significatio, demonstratio, exhibitio. Pokazowanie się dworskie / Ostentatio, pompa, iactatio, venditatio, affectatio.
Pokazuję co komu / ukazuję. Ostendo, monstro, declaro, ostento, commonstro.
Pokazuję co po sobie / dáię po sobie znáć. Præ me fero aliquid, significo meum dolorem.
Pokazuję się grzecznie / Ostendo me virum, do specimen industriæ, virtutis. Pokazuje się co mnoziec / Apparet, comparet, eminet. Pokazuję się komu na oczy / Venio in conspectum. Committo me in conspectum.
Poki / Quamdiu, quoad vixit.
Poki szczęście płuży / Dum fortuna calet.
Poty / poty. Tandiu, vsque & vsque, catenus, quatenus.
Pokład / depozyt. Depositum fidei commissum.

Pokład w budowániu / Stratum tabulatum.
Pokładam co / Pono, repono spem in aliquo loco, colloco, depono caput in gremio alicuius.
Pokładánie tárcicámi / Coassatio, tabulatio.
Pokłon Bogu przyzwoity / Adoratio.
Pokłon czynić / Adorare Numen.
Pokolenie / Stirps, progenies, propago, prosapia.
Pokonáć kogo)/ porobić. Conticere aliquem, deturbabo ego iam illum, perfundo aliquem.
Pokorá / Submissio, demissio animi, Humilitas.
Pokornie / uniżenie. Humiliter & demissè, demississimè, subiectissimè aliquid exponere.
Pokorny / Humilis, supplex homo.
Pokost / Vernix, icis, n.
Pokoy / Pax, quies, otium.
Pokoy w budowániu / Conclauium, penetrale, conclaue.
Pokoy czyniacy / Pacificus, pacifer. Pokoy z kim czynię / Pacifico, pango pacem, compono, facio pacem.
Pokrapiáiacy / Irriguus fons. Pokrapiam co / kropię / polewam. Aspergo, conspergo, spargo, rigo, humecto.
Pokrapiánie / Aspersio, aspersus, m. Irrigatio.
Pokrywam swoie wády / Dissimulo, occulto, tego, condo iram Pallio, as. O'umbro crimen.
Pokrywánie / Vide Zákrywánie.
Pokrywká kuchenna / Operculum aheni, orbis aheneus.
Pokrywká / tr. Pod pokrywká przyiáźni / Integumentum flagitiorum frontis, dissimulationis. Praetextus praetextum O tenus' species, nomen.
Pokrzepiam kogo / Recreo, refocillo, confirmo aliquem. Erigo, excito aliquem iacentem. Facio alicui animum.
Pokrzepiam się / Reficio, recipio me. Corroboro me, redintegro, renouo animum. Vide Przychodzę k sobie.
Pokrzyk / Madragora, a.
Pokrzywá / Vrtica, Cnidos, n.
Pokusá / pokuszenie. Inuitamentum. Vide Pożądliwość.
Pokusá / aliter Vide Strachy nocne / Obłudá / Czárt.
Pokusę mam do czego / Ardeo, flagro, incensus sum cupiditate, inuadit me libido, cupiditas. Admouet mihi stimulos.
Pokutá /

Pokutá / cnotá Chrześcijáńska. Pœnitentia.
Pokutá Kośćielna / od Spowiednika náznaczona. Satisfáctio. Pokute czynic / Persoluere pœnas sceleris.
Pole / Campus. a gura, n Vide Rolá.
Poléć / Succidia, æ. Tergum. Vel Tergus suis.
Polecam co komu / vide Poruczam.
Polednia / Prandium Meridianum.
Poledzwicá / Lumbulus suis, imbrex porci. [cumbo.
Polegam od razu / vpadam. Decumbo, occumbo, pro-
Polek pułk. Legio, cohors prætoria, phalanx.
Polepá / Pauimentum, delutamentum, nucleus pauimenti.
Polepszam się / Recipio me, redeo ad bonam frugem.
Polepszenie Vide Popráwá.
Polerowánie / Expolitio, perpolitio sermonis, Politio.
Poleruię co / Limo, gemmas, elimo, perpolio, expolio.
Polewam co / kogo. Prouoluo perfundo sanguine. Superfundo, oi um. Vide Pokrapiam.
Polewánie / Infusus us, Infusio, perfusio, superfusio.
Polewká / Ius iuris, n. Iusculum, iuscum.
Polewká przez sitá / Sorbitio, sorbillum.
Polev / Pulegium, blechum.
Polfuntá / Selibra, semibelia, semilibra.
Polgalki / Hemisphærium, femoribus.
Polgarncá winá / Semis congij.
Polgodziny / Semihora, dimidium horæ.
Polgroszá / Semis sestercij, Cruciatus.
Poliedwabie / Subsericum, metaxa, subserica vestis.
Policá / polká. Repositorium.
Policzam kogo miedzy / Numero aliquem inter amicos. Annumero in, dono in, adscribo aliquem ad amicitiam.
Policzek twárzy część, Genna, Mala, æ. Maxilla.
Policzek wziąć od kogo / Alapa, colaphus.
Policzenie miedzy drugie / Cooptatio.
Policzkuię kogo / Infringo, infligo, incurio colaphum alicui. Colaphizo. Vide Obiiam komu gębe.
Polityk dobry / Vir ciuilis, Administrator, moderator Reip. præclarus, Politicus. Polityk zły / Pseudopoliticus.
Polizácz misek / tálerzow. Catillo, onis. Sublingio, onis.

Polllowánie/ Cavillatio. Polluie co/ Cavillo. *as.*
Polkownik/ Chiliarchus. Tribunus militum.
Polny/ Campester. *stris, stre*
Polny/ lesny. Agrestis. egrion raphani genus.
Polog/ Puerperium Polożnica/ Puerpera, parturiens.
Polożenie mieyscà Situs loci, positio vrbis.
Południe/ Meridies; *m.*
Południowy/ Meridianus, meridialis hostia.
Polewa ~ co/ Gusto, degusto, degulo.
Połykam co rzadkiego sarkáiąc/ Sorbeo, exsorbeo.
Połykánie/ Haustus.
Pomagam komu do czego/ Iuuo, adiuuo aliquem, subuenio, suffragor alicui
Pomaga co do czego/ Proficit, conducit, confert, prodest.
Pomagam zà kiem: Adspiro, fauco mor alicui, suffragor alicuius cupiditati.
Pomagay Bog/ Deus te adiuuet.
Pomagánie komu/ Opitulatio, suffragio.
Pomáłu/ lekko. Paulatim, sensim, lente.
Pomálu się ruszię/ Tardo, *as.* Tardius moueor, ingredior.
Pomerancza/ Malum aureum, Aurantium.
Pomazánie/ námászczánie. Extrema vnctio.
Pomázániec/ Vnctus Christus. (sordida-us.
Pomazány/ poświęcony. Oblitus paricidio, conspurca us,
Pomazuie co Vide Námázuie.
Pomiar/ pomierzenie/ porownánie. Æquatio, temperatio, exæquatio, libratio.
Pomiernie/ wmiárę. Intra modum. finitè, moderatè.
Pomiernie/ wedlug dziáłu, Pro proportione, pro rata parte competenter.
Pomierzam co z czym/ Commetior, compondero.
Pomieszać kogo/ Conturbare, perturbare, mentes hominum, confundere mentus animi. Pomieszánie/ zmieszánie/ Permistio. misio a commistio, vel commistio, confusio.
Pomieszánie/ Confusè permixte, commistus.
Pomieszany/ Confusus, inc mpositus, commistus.
Pomieszkánie kedy/ Commoratio. (rum.
Pomiotek. porzutek. Abortiuus fetus, partus intempestiuus abor-

Pomiotło / Scopae pistrini, aut pistoris.
Pomnażam / *Vide* Rozmnażam.
Pomnażam kogo / Augeo aliquem diuitijs. Locupletare eloquentiam.
Pomnażam się w czym / Augesco, locupletari mancipijs.
Pomnożyciel / Auctor diuitiarum, auctrix patrimonij.
Pomoc / ratunek / wspomożenie. Auxilium, adiumentum, adiutorium, subsidium.
Pomocnik / Adiutor, adstipulator, suffragator.
Pomocny / Auxiliatrix, adiutabilis, adiutorius.
Pomorzyk / Pomeranus, Pomorski / przymorski. Maritimus.
Pomort / Ponticus, *in plur.* Pomorze / Pomerania.
Pompa / *Vide* Pokazowanie się.
Pompa wodna / Ctesibica, machina in altum premens aquam.
Pomsta / Vltio, vindicta, vindicatio.
Pomykam czego / [illegible], profero munitiones, [illegible] in annum. [illegible].
Pomywalnik zrobiony od szlachtow / Latrina, vrinarium.
Pomywam statki / Mundo vasa.
Ponawiam co złego / [illegible] hoc malum.
Pończochy / nagolenice. Tibialia, *orum.* Genualia.
Poniedziałek / Dies lunae, feria secunda.
Poniekąd / Aliqua ex parte, aliquatenus, vtcunque.
Poniewasz / Quandoquidem, siquidem, quoniam.
Poniewazam zwierzchności / Minuo, imminuo maiestatem, imperium. Laedo maiestatem.
Poniewazenie / zniewazenie. Imminutio, irreuerentia, mala tractatio.
Poniewoli / poniewolnie. Non sponte, necessario parere.
Poniewolny / przymuszony. Necessarius, [illegible].
Ponizam kogo / Deprimo fortunam alicuius. Diminuo, cogo, moueo ordine aliquem.
Ponizenie stanu / Diminutio capitis.
Ponocny / Nocturnus, latro, vespertillo, noctiuagus.
Ponoszę co / ktore na się. Sustineo, suffero onus. Supporto, subeo nomen exulis, infamiam, odium.
Pontyfikat / Pontificia, *orum.* Insignamenta, Pontificiale *vulgo*.
Ponury / Deiectus vultus, obstipo capite stare.

Pomurzam kogo / Mergo aliquem in mari, immergo aliquid ponto, mersito.
Poorywam / Peraro, anteaaro inarata.
Poorywam wetzste zboże / Aratio, *as*. Inaro.
Pop Pogański / Popa, *a*, *m*. Victimarius.
Pop Ruski / Sacerdos Græci ritus.
Popchniente / Impulsio.
Popedliwie / Imponenter agere, Effrenatè.
Popedliwość / Impotentia, impetus, ardor animi.
Popedliwy / Violentus & furens animus, impetuosus, vehemens, præferox V r.
Popielec/ popiol poświecony. Cinis consecratus, sacer.
Popielec dzień popielcowy. Cineralia, *n*. *plur*.
Popielicá / Mus ponticus.
Popielicze / Murinus, murinæ pelles.
Popielásty / Cinereus, cineraceus color.
Popieram czego / Vrgeo aliquid, premo propositum.
Popijam sobie / Pitissio, to tillo cyathos.
Popiol / Cinis, *m* Lix, *licis f*. Cinis foci.
Popis ludu / mástnosci / dochodow. Census, *us*. Recensio, censitio recensitio.
Popis żolnierski / Delectus militum descriptio peditũ equitũ.
Popisu żolnierskiego miejsce; Diribitorium, legisterium.
Popisowy / Censorius, censoria lex.
Popisowy urzednik / Censor, censitor, discussor, conquisitor.
Popisuie co / Circumscribo exercitu, militem.
Poplatek / *Vide* Czynß.
Popreg / Cinnula, *a*. Zona.
Poprawa / Correctio, emendatio.
Poprawiacz / Corrector, emendator.
Poprawiam / Emendo, corrigo, correctionem adhibeo, castigo carmen. Poprawiam w piecu / Commoueo ligna in fornace, vrgeo fornacem vt incalescat, excito flammam.
Poprawiny / Repotia, *orum*.
Poprzecz / poprzek. Obliquè ferri, *as*.
Poprzednik na urzedzie / Antecessor, præcursor, præuentor, prodromus.
Poprzedzáiacy / Antecedens, antecessorius.

Poprzy-

Poprzysięgam kogo/ Iureiurando aliquem obstringo, obiuro.
Poprzysiężenie / poprzysięgánie. Exorcismus, adiuratio, obtestatio. Poprzysiężony / Iureiurando obstrictus.
Popuszczam wodz. koniowi / Permitto equo habenas, laxo, emitto frena equo.
Popuszczánie/ rospuszczánie. Remissio, relaxatio. indulgentia.
Popycham kogo / Protrudo, trudo. propello nauem remis.
Porádá / Consilium, consultatio.
Porádnik od porády / Consiliarius, moderator, consultor, consiliator. Porádźić co komu. Vide Rádźę co komu.
Poránek zaránie Mane, matutinum, antemeridianu tempus.
Poránić się / ráno wstáć. Summo diluculo surgere, mane ire, accelerare.
Poránić się / al. poránili się. Mutuo se vulnerárunt, à se vicissim conuulnerati, concisi sunt.
Poránkowy / Matutinus, matutinalis.
Poránu / Mane, matutinò.
Porażam woysko / Profligo hostes, copias hostium. Prosterno aciem, hostes. Protelo, as. Sterno cateruas hostium.
Porażká / pogrom. Internecio, strages, clades, calamitas, internecinum bellum, occidio.
Porębnik co drwá gotuie do budowánia / Materiarius.
Poręcze v krzesłá / Fluminarium, reclinatorium.
Poroght. Vide Kośt stemskie.
Poronić / porodźić martwy płod. Abortire vel abortiri, abortum pari. Abortio, is. Aborto, as.
Poronienie / porzucenie płodu. Abortus, us. Abortio, onis. Abortum, n.
Poroniony / porzucony. Abortiuus.
Porozumienie z kim / Communicatio agendarum rerum. Vide Zmowá / Národzenie się z kim.
Porowná nie dniá z nocą / Æquinoctium.
Port / Portus, us Cathaplus, pli. Cothon, onis.
Porubnik/ porubstwo. Concubitus vagus, fornicarius.
Poruczam co komu/Committo, commendo alicui, Demando.
Poruczam ćię Bogu/ Vide Zegnam ćię.
Porucznik / Subcenturio, onis m. Adiutor Centurionis. Optio, onis. m. Vicarius Centurionis.

Poruszam wodę / kogo. Moueo aliquem locô, dimoueo de loco aliquid. cieo æquor.

Poruszam się / niepokoy czynię. Turbor, perturbor, moueor, commoueor, afficior molestia.

Poruszánie wody / Motus aquarum, agitatio terræ, coagitatio pulmonum, quassatio, quassus, *m.*

Poruszánie vmysłu / Permotio animi, mentis affectio, concitatio, commotio animi.

Porwánie / porywánie. Raptus virginis.

Porywácz / Raptor, rapax, trahax.

Porywam co / kogo. Arripio, corripio hastam. Rapio aliquem ad pœnam, apprehendo, surripio aliquid.

Porywcze / Turbulenter, raptim, temerè agere.

Porywczy / Proruptus, volaticus impetus, præceps homo consilijs, præcops, progressus, furor.

Porządek / rząd, Ordo, series artus, tenor dierum.

Porządnie / Ordinatè, dispositè, legitimè, ritè testamento testes affuerunt. Rectè lata lex.

Porzę co / Diffuo, resuo, perstringo terram.

Porzeczki / Ribes, *is*, *f.*

Porzucam co / zárzucam, Proijcio, abijcio onus,

Posadzká / Tegula, sectilia, *tum*, *plur.*

Posadzkę kłádę / pokłádam. Struo, supersterno pauimentum.

Posag / Dos, *f.* **Posagowy / posążny.** Dotalis ager, dotale prædium. **Posagowáć /** *Vide* **Wyposażam.**

Posciel / pościołka. Stratus, *m.* Substratus, *m.* Totus plumeus, Lectisternia, *orum.*

Poseł publiczny / Legatus, Orator.

Poseł do nieprzyiaciela / Fecialis, Caduceator.

Poseł ziemski / Nuntius territorij.

Poselstwo / Nuntium, *n.* Legatio.

Poselstwo wypráwuię / Legationem ad aliquem mitto, Legatum decerno. Oratores ad aliquem mitto.

Poselstwo od kogo spráwuię / Expono, explico mandata, Perago, perfero mandata, ago legationem.

Posiadam kogo / Præcedo aliquem loco, prior sedeo, ante omnes sedeo, priorem locum occupo.

Posiekáć / posiekco. Concido virgis, prosecare exta.

Posie-

Posiewam / Superſemino, ſuperſero.

Posilam ſie / dobrze. Recreo, reficio vires cibos, roborare largo cibo, reficio, refoueo.

Posilánie / Refectio, Nutritus, *m*.

Posilek wojenny / Auxiliarius miles, ſubſidiaria cohors. Suppetiæ *arum*. Posiłkuię komu / dáię posiłek. Succedior, ſubſidio alicui venio, curro. Mitto auxilia laperatori, ſuppetias mittere ire, venire alicui.

Posilny / posilaiący. Robuſtus, firmus cibus, Firmamentio. Athleticus victus, *tr*.

Poskakuię / Subſilio, ſub ulto, ſaltito.

Poślad / poślедз. Poſterius.

Poślad idę *Vide* Idę z kiem.

Poślaaek v człowieká / zádek. Poſticum, poſteriora, *orum*. Clunes & nates, Sedes.

Poslakowáć kogo / Conſequi aliquem veſtigijs, Inueſtigatio, deprehenſio per veſtigia.

Posłánie / Miſſio literarum, legatorum.

Posłániec / Poſeł przywatny. Nuncius, internuncius.

Posłány / Miſſus, *vel qui mitti poteſt*.

Poslecni miesyicem / Poſterior ætate, poſterius ordine.

Poślecni chleb / Panis acerofus.

Poślizgnąć ſie / Labor in lubrico, *vel* in glacie, Fallor veſtigio in lubrico. Poślizgnienie / Prolapſio in glacie, Lapſus.

Poslubię co Bogu / *Vide* Slubuię co Bogu.

Poslubienie / Deuotio, dedicatio. [ludi.

Poslubiony / Deuotus, deuota virginitas, votiuus, votiui

Posługa / posługowánie Miniſterium, obſequiũ, miniſtratio.

Posługuię komu / Miniſtro alicui. Operam alicui nauo. Obſequium, officium præſto, exequor.

Posłuſzeńſtwo / Obedientia, obtemperatio, obſequium, obſequentia, obſequela Posłuſznie / Obedienter, obſequenter.

Posłuſzny / Obediens, obſequens, parens dicto.

Posłuſzny jeſtem / Obſequor, obſequens ſum, obedio, obtempero, obſecundo, auſculto alicui.

Posmiedziały / Squalidus, ſquammia venenis.

Posoka ode / Sanies, tabo. Posoczyſty Sanioſus.

Pospolicie / vulgo, plerumq;, cõmuniter, vt plurimũ vulgariter,

riter. Pospolite mowia / stára przypowieść. Prouerbij loco dici solent. Aiunt vulgò dicitur, vetus est adagium.

Pospolita rzecz wszytkim / Publicum, commune, publicum bonum. Pospolitość / Communitas, corpus.

Pospolity człowiek / Plebeius, popularis, vnus è vulgo.

Pospolstwá obrońcá / Tribunus plebis, plebicola, *æ, m.*

Pospolstwá vstáwá / Plebiscitum, lex popularis.

Pospolstwo / gmin / lud. Populus, vulgus *n.* vulgaritas, multitudo, plebicula.

Pospołu / wespoł Simul, cum, pariter, vnà crimus, iunctim.

Posrebrzam co / Deargento, *as, Vel* Inargento, *as,*

Posrzednik / Interuentor, conciliator, mediator.

Post / poszczenie. Ieiunium, inedia.

Post / dzień postu. Esuriales feriæ.

Post wielki / czterdziestodniowy. Quadragesima, quadragenalia, *n plur.* Ieiunia cineralia.

Post suchy / Xerophagia, victus aridus, cœna pura.

Postáć Species, habitus corporis, facies pacis, victoriæ.

Postánowienie się / stan iáki obráć. Constituere sibi aliquem vitæ modum. Ponere sibi finem vitæ.

Postánowić sobie mieszkánie / Figere alicubi sedem, Constituere, collocare sedem omnium fortunarum.

Postánowienie czego / Constitutio, ordinatio.

Postánowienie niebá / Qualitas, habitus, dispositio cæli.

Postánowienie ciáłá / Habitudo, habitalis, affectio corporis, Temperamentum.

Postánowienie vmysłu / Propositum, institutum, statutum, permanco in proposito.

Postaw sukná / Volumen panni, telæ, texti operis, Volumen linteum.

Postáwá / hardość zwierzchnia. Fastus, *us.* Turgidus fastu grauitas ficta, aff ctata.

Postáwáiący / Insistens, statiuus. Postawam iedac / Insisto, Resto, *as.* Restito, Consto, subsisto.

Postawánie w drodze / Concessatio, institio, mansio.

Postępek w czym / Profectus, *us.* Progressus in studijs, Progressus dicendi. Postánowienie z mieyscá ná mieysce / Processus, progressus stellarum gradatio.

Poste.

Postępuię dáley / Progredior vltrâ, pergo ire, transeo, tendo ad reliqua. Postępuię w cnocie / Procedo in virtute, proficio in Philosophia, facio progressum in studijs.
Postronek / Tractorius funis.
Postrzał / Adacta Sagitta, Spiculum affixum.
Postrzelić kogo / Ferire iaculo.
Postrzygácz / Tonsor panni.
Postrzygam owce / sukno. Tondeo, tonsito oues.
Postrzygany / Tonsilis, tonsile nemus.
Poswárzyć się z kiem / Vide Swárzę się.
Poświącam co / oddáię co ná chwale Bogu. Consecro, dedico alicui templum, aram deuoueo.
Poświącam kogo ná Kápłáństwo / Inauguro, initio aliquem in sacris. Creo sacerdotem.
Poświącánie cżego / Consecratio ædis, dedicatio templi, Encænia, orum. Sacratio; Sacrificatio.
Poświącánie Kośćiołá / Vide Kiermász.
Poświádcżam / Approbo voce aliquid. Attestor.
Poświádcżánie / Attestatio, adstipulatio.
Poświátá iásna / Nox serena.
Poświęcony / Consecratus, sacratus, initiatus sacris.
Posyłam do kogo / śle komu co. Mitto, mando.
Posypuię kurczętom / Offundo cibum auibus.
Posypuię prochem / sola. Respergo puluere, conspergo perspergo aliquid sale,
Poszánowánie kogo / Dignitio, obseruantia, obseruatio.
Poszárpány / Lacer, semilacer.
Poszczę / Ieiuno. à cibis vetitis abstineo, ieiunia annua celebrare.
Poszpećić co / Vide Szpecę. Poszpecenie / splugáwienie. Inquinamentum, contaminatio, pollutio, inquinatio.
Poszyćie ná domie / Stramineum culmen, n.
Pot / Sudor, qui per poros cum sensu erumpit.
Potacżáiący się / Lapsabundus, titubans.
Potacżam się / Titubo. vacillo ex vino.
Potacżánie / Titubatio, ebrius gradus, lapsans gressus.
Potáiemnie / skryćie. Abditè, latenter, occultè, abscondite, secreto, obscurè serpit malum.

Potá-

Potáiemny / táiemny. Clandestinus, arcanus, opertaneus, internus, obscurus, abditus. (dam.
Potym / potym. Postea, deinde, tum postea. Postmo-
Potępienie / Condemnatio, damnatio.
Potkánie / zetkánie się. Occursus, oblatatio, offensus, us.
Potoczyste / Volubiliter, aliquid voluitur.
Potocznosć / Volubilitas cylindri.
Potoczny / Volubilis, [illegible] aries.
Potok / Torrens. fluentum.
Potomek / Progenies, proles.
Potomnosć / Posteri [illegible], posterum.
Potomni ludzie / Posteritas, posteri, nepotes,
Potomny / Posteritas, postera ætas, inferior ætas.
Potop / Cataclysmus, diluuium.
Potomy / od potu. Sudatorius, in sudorem eliciens.
Potrącam kogo / kónie n / wozem. Proteri curru aliquem, [illegible]
Potraw / Fenum [illegible], fenimentum.
Potrawá / F[illegible], ciculentum obsonium.
Potrębowáć / Oportet, obsonor.
Potroyny / Ternaria. Potroyny / cugkoni. Triga.
Potrzebá [illegible] quarto, [illegible].
Potrzasam co czym / Inspergo, spargo, aspergo, superaspergo, prospergo floribus.
Potrzasány / posypány. Aspersus.
Potrzebá / potrzebá wielká. Necessitas, necessitudo.
Potrzebá / [illegible].
Potrzebá iest / [illegible], necesse est, oportet, opus est.
Potrzebny / Necessarius. Potrzebny / ktorego potrzebuią. Necessarius, [illegible].
Potrzebny potrzebuiący. Indigens, egens, obnoxius.
Potrzebuię czego / Egeo, indigeo, opus habeo aliqua re. Postulat res, [illegible], tempus, necessitas
Potrzebuię tego po tobie / Desidero a te, Requiro.
Potrzeby / potrzeby. Copiæ, necessaria, orum. Requisita, præbenda, orum.
Potwarcá / Calumniator, conuiciator, insimulator.
Potwárliwie / Criminose, per calumniam.

Potwarz

Potwarliwy / Criminosus, calumniosus.
Potwarz / Contumelia, falsum crimen, criminatio falsa. Calumnia. Potwarzam kogo / Calumnior aliquem. Criminor odio [illegible], Cauillor.
Potwierdzam czego / Affirmo, confirmo, comprobo, approbo.
Potwierdzánie / Confirmatio, approbatio, adstipulatio.
Potwierdzacz / Confirmator, approbator, adstipulator.
Potworá / Monstrum, prodigium & portentum.
Poty / Hactenus, vsque eo, eousque, catenus, hucusque.
Potyczká / bitwa. Pugna, Prælium, dimicatio, certamen, conflictus, congressus, acies.
Potykam się z táko koń / Cespito, *as*. Labor, *eris*.
Potykam się w czym / Vide Omylam się.
Potykam się z kim w drodze. Occurro alicui, obuius sum alicui. Occurso alicui, Offenso.
Potykam się / bitwę zwodzę. Prælium facio, committo, dimico, [illegible], pugno, confero manum cum hoste.
Powaga / poważność / [illegible]. Grauitas personæ, granditas verborum, auctoritas, amplitudo, maiestas, dignitas.
Powalam się / Cado, prolabor in lubrico.
Powa [illegible] / S[illegible], [illegible] res.
Poważny człowiek / Grauis homo, auctoritate præditus.
Powrzeł / [illegible]. Vectis.
Powiádácz / Narrator, auctor, relator.
Powiádáia / Aiunt, traditur, fertur, proditur, refertur, pronuntiatur.
Powiádam co / Narro, refero, recenseo, expono, dico facta [illegible].
Powiádánie czego / Narratio, relatio, dictatio.
Powiedzże / Eia, loquere, Eia dicito. Loquere porro. Dic tandem. Dic age, sis, Ain tu.
Powiát / Diœcesis, territorium.
Powiatowy / Prouincialis, Prouincialia negotia.
Powieki / powieki. Palpebræ, tegumenta oculorum. Cenæ, Cilia, *orum*.
Powierzam czego komu / Concredo alicui, committere alicui [illegible], consilia, collum.
Powierzchność / Superficies, tergum terræ æquoris.

Powierzchny / ná wierzchu leżący. Exterior. extrarius, superficiarius, extrinsecus locus.

Powierzona rzecz / Fidei commissum, fiduciaria hereditas.

Powieść známienitá / Dictum, Apophtegma, *tis*, *n.* Dictum breue & sententiosum.

Powietrze / Aer, *m.* Cælestis spiritus Æther, *m.*

Powietrze morowe / Pestis, pestilentia, pestifera labes.

Powietrzny / Aerius, Æthereus cursus.

Powiewam / powiewa co wiátr. Ventilo, adspirant terræ.

Powijam dźiecię / Fascio, *as.*

Powikłánie / Implicatio, complexus nexilis.

Powinienem co vczynić / Obligor, teneor, debeo aliquem iuuare, Id muneris habeo.

Powinność / vrząd. Munus, onus, officium.

Powinność / posługá powinna. Iusta, *orum.*

Powinny / winny. Debitus & meritus honor.

Powinnowáctwo / Cognatio, gentilitas, necessitas, propinquitas, Parentela, affinitas, cognatio.

Powinowáty / Cognatus, coniunctus, gentilis. Agnatus.

Powłoká / Integumentum, tegumentum scuti, inuolucrum candelabri.

Powod do czego / przyczyná. Occasio oblatum, occasiuncula, ansa, casus, auspicium.

Powod dáie do czego / Ansam do, occasionem do.

Powodnik. Desultor, desultorius.

Powodny koń / *Vide* **Koń powodny.**

Powodź / wezbránie wod wielkie. Eluio, eluuies, diluuium, diluuies, exundatio, inundatio, illuuies, proluuies.

Powodzenie dobre / Successus, *us.* Fortuna prospera, secunda, aduersa, Prosperitas. **Powodźi sie / vdáie sie.** Succedit, cedit res voto, procedit pulchrè, bene vertit, expetit.

Powołánie / wezwánie. Vocatus, *us.* Vocatio.

Powolność / Facilitas in amicitia, ductabilitas.

Powolny / Tractabilis, obnoxius, flexibilis.

Powonienie / zmysł. Odoratu, *us.* Olfactus.

Powożę końmi / Aurigor, aurigo, *as.*

Powroz / Funis, *m.* Restis, *f.* Laqueus.

Powrozek / ßnurek. Funiculus, resticulus.

Powroźnik / Restio, onis. Restiarius.
Powśćiągliwie / Continenter, abstinenter, modestè.
Powśćiągliwość / Continentia, temperantia, moderatio, abstinentia à muneribus.
Powśćiągliwy / Continens, temperans, abstinens.
Powśćiągacz / Frenator, prohibitor, repressor.
Powstáię / Surgo, assurgo, consurgo.
Powstánie / Consurrectio, assurrectio.
Powszechnie / Generaliter, vniuersè.
Powszechność / Vniuersitas rerum humani generis.
Powszechny / Vniuersalis, generalis, catholicus.
Powszedni dzień / Profestus dies.
Powszedni grzech / Venialis culpa, minima noxa.
Powtarzam co / Repeto, itero verba, duplico & itero verba, gemino ictus.
Powtárzánie / Iteratio, duplicatio, reiteratio verborum.
Powtóre / drugi raz. Secundo, iterum redire.
Powzdánie prawne / Mancipatio, emancipatio.
Poimánie / Captiuitas. Vide Niewola.
Poimánie / Comprehensio.
Poimániec / ięniec. Captiuus.
Poymuię co / poimałam Coepio, capio, comprehendo, percipio.
Poyrzenie. Vide Weyrzenie.
Poyrzenie / prospekt. Prospectus, impedire prospectum.
Pozadtodacy / Secutor, assectator.
Pożądacz / Appetitor, concupitor, appeto, onis.
Pożądánie / żądánie. Desiderium, desideratio, optatio, optatum, appetentia.
Pożądany / pożądliwy. Optatus, exoptatus, desiderabilis.
Pożądliwość ciała / Cupiditas, prolubium, cupido, concupiscentia.
Pozdrawiacz / Saluator, salutigerulus.
Pozdrawiam kogo / Saluto, iubeo te saluere.
Pozdrawiánie / Salutatio, consalutatio, salus.
Pożeram co / Deuoro patrimonium.
Pożeránie / pożárcie. Deuoratio, abliguritio.
Pożęty / Demessus.
Pozew / Libellus, Citatio.
Poziemki / Fraga, orum.

Poziewam. ziewam. Oscito, oscitor.
Poziewánie/ Oscitatio.
Pozłacam złote. Inauro, as. Auro, as.
Pozłacánie/ Inauratio, & auratio.
Pozłocisty/ Inauratus, auratus, obauratus.
Poznawáć/ Cognitor, agnitor.
Poznawam co/ Cognosco, agnosco, recognosco, nosco.
Poznawánie/ poznánie czego. Cognitio, agnitio.
Pozno/ Serò, serius, tardè, tardissimè.
Pozny/ Serus, serotinus. Pozny plod/ Cordum fenum [illegible], cordatum [illegible], Serò, tardè, germinans.
Pozor/ okázáłość. Species, ostentatio, ostentus, us. Eminentia.
Pozornie/ okázále. Adspectu, spectatissimè.
Pozostáję w domu/ Remaneo retro, Relinquor.
Pozostáwam z umárłych/ Supersum, superstes sum.
Pożyczáiący/ wierzyciel. Creditor, commodator, flagitator.
Pożyczam czego do oddánia/ Mutuum sumo. Mutuor.
Pożyczánie u kogo do vżywánia/ Commodatio.
Pożyczánie [illegible] czego do [illegible]/ Mutuatio.
Pożyteczne/ Vtiliter, [illegible].
Pożyteczno iest/ Expedit, operæ pretium est.
Pożyteczny/ vżyteczny. Vtilis, perutilis, conducibilis, [illegible].
Pożyteczny komu/ Prodest alicui, sum vtilitati alicui.
Pożytek/ Vtilitas, emolumentum, commoditas, commodum, [illegible], vsus, operæ pretium.
Pożytku przynoszący/ Fructuarius, vsufructuarius.
Pozywam [illegible]/ In ius voco, [illegible]. Arcesso in [illegible], in [illegible] aliquem, cito aliquem [illegible].
Pozywam [illegible]/ [illegible].
Pożywienie [illegible]/ [illegible], Conditio viuendi.
Prábábá/ prábábka. Proauia.
Práca/ Labor, oris, m. Labos, Opera.
Prácány/ z prąciá. [illegible], [illegible], vimineus.
Prące drobne/ Vimen, n. Viminalia plur. Viburnum.
Prácowicie/ Operosè, assiduè, laboriosius.
Prácowitość/ Operositas, assiduitas laboris.
Prácowity/ robotny. Operosus, laboriosus, sedulus.

Prácuię / Laboro, ſudo, ſubeo labores, ſuſtineo laborem, [illegible], in[illegible] laboris in aliqua re.
Pra[illegible] L[illegible]. Ludo, iocor.
Prádziad / Proauus, proſocer, magnus ſocer.
Pra[illegible] [illegible]. Pagus num[illegible]larius.
Prágnący / Sitiens, ſitibundus, ardens ſiti.
Prágnę / Sitio, exurit me ſitis, ardeo ſiti.
Prágnienie / Sitis
Prá[illegible] práwny. Pragmaticus, prudens iuris, iuris conſultus, interpres legum, verſatus in cauſis.
Prá[illegible], náuká gwiazdárſkiem. Aſtrologia, diuinatio.
Prá[illegible] / abo prátykowanie. Prædictio genethlialogia.
Prá[illegible] z gwiazd. Aſtrologus, planetarius, Mathematicus
Prá[illegible] vide Wiſzę / wrożę / protokuię.
Práłat. [illegible], Antiſtes, Præſul
Prábábá / Mátká prababy abo Prádziadá. Abauia, abmatertera. Prádziad / Prádziádá Oćiec. Abauus, quartus Pater. Prá[illegible] Dziad / Tritauus, ſextus pater. Prá[illegible] Atauus, quintus Pater.
Prá[illegible] Mátká Atauia.
Prá[illegible] ſyn prawnukow Abnepos.
Prá[illegible] [illegible].
Práſá [illegible] Prælum, ſeu prelum.
Práſá winna / Torcular, n. Torculare, torculum.
Práſol / co ſol przedawa. Salarius, ſalinarius.
Práſuię / Premo prelis, ſubiicio prælo.
Prawdá / Veritas, veriſimilitudo, verum, n.
Prawdę mowię. Verum dico, veritatem dico.
Prawdziwie / Verè, veriſſimè, reuera. Bona fide.
Prawdziwy / Verus, verax, veritatis cultor.
Práwidło / Regula, canon, normula.
Práwie / Admodum, planè, penitus, ferinè.
Práwnie / Legitimè, ex iure, ex lege repetere aliquid.
Práwnuk / Pronepos. Práwnuczka / Proneptis.
Práwo / Ius, Ius ciuile, ius humanum, publicum. Canonicum, Pontificum.
Práwo dáię / Ius ſtatuo, conſtituo, legem fero, ſancino, ſciſco.
Prádawcá / Legislator, legum conditor.

Prawołamacz/ Legirupa, *a, m.* Legirupio, *onis.*
Prawość/ Rectum, rectitudo.
Prawowierny/ Orthodoxus.
Prawu nie podległy/ Exlex, *egis, om.*
Prawuię się z kiemo co/ Contendo, certo, discepto iurè, decerno, confl ictor iudicio.
Prawy/ Dexter, dexterior, dextimus.
Prawy/ *aliter* Merus, germanus, certus.
Praże co/ Frigo cicer. Torrefacio segetes.
Prec pośiedł/ Peregrè, longè procul abijt.
Precz ztąd/ Apage, apage te à me.
Prędki/ Celer, velox, citus, citissimus, perceler, præceler, præuelox.
Prętko/ wskok. Celeriter, velociter, cito rapidè. ocyus.
Prętkość/ Celeritas, velocitas, volubilitas linguæ.
Próbá czego. Specimen, indicium. argumentum.
Próbiercz/ rozsądnik. Spectator. existimator, arbiter, censor, index, criticus aristarchus.
Prebosz/ Præpositus, præfectus cœnobio, nosodochio.
Probostwo/ Præpositura.
Probuię czego/ Centuriam facio, experior.
Práca pospolita/ Funda, fundibulum.
Procą ciskam/ Fundito, *as.* Funda iacere.
Processya Kośćielna/ Supplicatio.
Proch. Puluis, arida puluis, *f.*
Proch ruśnicżny/ Puluis nitratus, tormentarius, fulmineus.
Próchno/ Caries, lignum putridum.
Próchnieię/ Cariem sentio, traho. Computresco.
Próchnienie/ sprochniałość. Caries.
Prochownica/ Theca pulueris nitrosi.
Prochu pełny/ Puluerulentus. puluerulenta via, puluerulentum iter.
Prócie po wierzchu skory/ Scarificatio.
Próg/ Limen, *n.* Limen inferum.
Prokurator cnotliwy/ Patronus causarum Orator, actor, aduocatus, procurator litis. Prokurator nie dobrey sławy/ Rabula, proclamator, causidicus, latrator, proclamator.
Promień/ Radius, iubar, crinis stellæ.
Promieniście gynie/ Radio, *as.* Diradio vires.
Promieniśisty/ Radius sol, orbis, Radiosus sol.

Pro-

Proroćki / Vaticinus, vaticini libri.
Proroctwo / Prophetia, oraculum, prædicta vatum, vaticinationes sacerdotum, aruspicum Sybillarum.
Prorok / Propheta, a. m. Vates, fatidicus.
Prorokuię / Vaticinor, prophetizo, auguror.
Prosię / prosiątko. Porculus, porcellus.
Proso / Milium.
Prostak / Simplex homo, rudis omnium rerum.
Prosto / Recte, directe, directum.
Prostość / Simplicitas, ruditas, rectitudo.
Prosty: niewytworny. Simplex rus, cibus. Incomptus, inconditus, incondita oratio.
Prosty człowiek / nie chytry. Simplex homo, vir bonus, antiquus homo, antiqua virtute & fide.
Prośak / prośiciel. Precator, rogator, orator, postulator, petitor.
Proszę czego v kogo / Rogo, peto, posco, postulo, oro, obsecro.
Protestácya / Protestatio. detestatio.
Protestuię się / Protestor, contestor.
Prowádzę kogo / Duco, præduco, prosequor, deduco aliquem domum, comitor aliquem.
Prowádzę vmárlego / Prodeo in funus, cohonesto exequias alicuius. deduco funus. Prowádzę kogo z świecą / Præfero alicui facem, tædas, Præluceo alicui. Luceo facem alicui.
Prowádzę się / Migro domo, ex vrbe, demigro loco, commuto coloniam, transmigro.
Prowádzenie się / Migratio, demigratio.
Prowádźiciel / Ductor, deductor.
Prowent / Annona.
Prozbá / Petitio precatio, deprecatio, rogatio, postulatus, us. precatus, us. Supplicatio, & Supplicium.
Prożen czego / Vacuus crimine, immunus, expers.
Prożnomowność / Vaniloquentia, vaniloquium.
Prożnomowny / Vaniloquus, vanidicus, inaniloquus.
Prożność / márność. Vanitas, futilitas, inanitas, inaniæ.
Prożnowánie / Otium, cessatio, desidia, otiositas.
Prożnuiąc / prożno. Desidiosè, otiosè.
Prożnuiący / Otiosus, otiosissimus, immunis, vacuus rerum.

Proźnuię/ Otiosus sum, otior, tabesco otio, vaco ab omni curâ, ago ferias, otium ago, de me otio.

Prozny/ Vanus, irritus labor. inanis vox.

Prum/ Hypago, anis. f. Ponto. onis.

Prusy/ pruska ziemiá. Prussia. Borussia.

Prusak/ Prussus, Borussus, Pruthenus.

Pryskam/ Spargo aquam, cœnum.

Pryskowánie/ Stigma. n. Interruptio frenitus.

Pryskowány/ Stigmatias, stigmatias.

Pryskuię kogo/ Stigma alicui inuro.

Pryszczę/ Pustulam tenuiam mollo lacio.

Pryszcze ná ćiele/ pęcherz od egmu. Pustula.

Prywat/ prywatny człowiek. Priuatus homo. Publico abstinens. **Prywatnie/** In priuato. priuatim aliquid gerere, dare, innuere. **Prywátny żywot/** Priuata, vmbratilis vita.

Prywet/ wychod domowy. Latrina, cloaculus, recessus, sella secessum. **Prywetnik/** Cloacarius, cloacarum mundator, purgator. **Prywetowy/** Cloacalis, cloacale flumen.

Przadká/ Lanifica, ca. gula.

Przez Bog proszę/ Per Deum! Quid enim per Deum optabilius sapientia? Per ego te Deos oro.

Przebárszczam/ przewodzę nád kiem/ Per summam iniuriam aliquem exagito. Petulantiam meam in aliquem exerceo. **Przebárszczánie/** Intolerantia, insolentia.

Przebiegácz/ Percursor; spatiator.

Przebiegam/ przechodzę Percurro; transcurro cælum. Perlabor campum. obambulo, cursito sursum, deorsum.

Przebieganie/ Decursus. percursatio, obambulatio.

Przebieram w czym/ Facio delectum meliorem, deligo, interlego vitiosa poma. **Przebieram miárę/** Excedo modum. Transire modum & finem.

Przebieram pálcámi ná piszczałce/ Digitos numerosè ad numerum moueo.

Przebiiam co/ kogo. Transuerbero bestiam; transfigo, trans figo aliquem gladio.

Przebiia pápier/ Transmittit literas papyrus,

Przebieránie czego/ Exhaustum, n. substan. Exhaustio.

Przebinák/ Trano, valo transitur, Rhodanus.

Prze-

Przebyć co / przeyść. Traiicere aliquid, transgredi Alpes, transmittere mare, pernauigare mare.
Przebywánie gośćie. Commoratio, ventitatio.
Przechadzam się: Deambulo, inambulo domi, obambulo, ambulo ad ostium, spatior per.
Przechadzká / Ambulatio, inambulatio, deambulatio.
Przecherá / [illegible]
Przechod / wyśćie ná dwor. Recessus, degressus, secessus, ad exonerandam aluum.
Przechodzę przez / przechodzę z kąd do kąd. Transilio, traiicio, permeo terras, peruado, [illegible]. (tum-
Przechodźisty / przechodniczący. Peruius, transitorium lo-
Przechowywacz / Occultator, & receptator latronum.
Przechwycenie / Interceptio poculi. (tium.
Przeciąg pewnego czásu. Interuallum temporis, intersti-
Przeciągam kogo do siebie / Trahere aliquem in partes, perduco aliquem in meam sententiam.
Przeciągam się poziewáiąc / Pandiculor, pandiculans oscitatur.
Przeciągánie się / Pandiculatio, totius corporis extensio.
Przeciekam / Perfluo vt vas, perpluo, perstillo.
Przecieram oczy / Pertergo oculos.
Przecinam co / rozćinam. Intercido venas, interscindo interseco, rescindo, discindo labrum.
Przecinánie / Incisio, intersectio.
Przeciskawam / przećisnąć co. Traiicio murum iaculo, præiacio, iacio per supra templum.
Przećiw / przećiwko. Aduersus, aduersum, contra.
Przećiwiánie się / Æmulatio, certatio, contentio, certamen.
Przećiwna rzecz / Contrarium, *substant.* Aduersum.
Przećiwnik / Aduersarius, æmulus, aduersator, refragator, contradictor, concertator.
Przećiwność / Contrarietas, repugnantia, aduersitas.
Przecká / Fibula.
Przeczę / przećiwną stronę trzymam. Contradico, contra, pugno, disputo, resisto, refragor, oppositum aliquid assero.
Przeczenie / Contradictio, contradictum.
Przeczuwáiący / Præsagus, præscius venturi, perspector.

Przeczuwam co/ porozumiewam. Præcipio aliquid animo, præsagio, prædiuino, præscire, præsenti aliquid.
Przeczuwánie/ Prædiuinatio, præsagitatio, prænotio.
Przeczytáć/ Perlegere, translegere.
Przed/ Ante, coram, sub, pro.
Przedáią mię/ co. Veneo, veneor, dari venum.
Przedáię/ przedawam co. Vendo aliquid, vendito, æro muto. **Przedawánie/** Venditio, venditatio,
Przedárowáć sędziego/ Corrumpere iudices prætio, largitione turpi. Cæcare mentes, dare in manum, adulterare iudicium. **Przedárowány. przekupny.** Nummarius iudex, viri sum suffragium, emptum iudicium.
Przedawácz/ przedawcá. Venditor, auctor, distractor.
Przedáynie/ przedáynym sposobem. Venaliter.
Przedáyny/ Vendibilis, venalis, nummarius.
Przedę/ Neo fila, lanas, stamen. Torqueo fusos. Duco lanam, carpo, traho purpuram. Perneo aliquid.
Przededniem/ nád świtániem. Antelucano tempore, sublucanis temporibus, primo diluculo. Cùm diluculasset.
Przedednîowy/ Antelucanus, sublucanus, antelucana lucubratio.
Przedłużam/ przewłaczam/ Prorogo vitam, produco conuiuium, prolongo, protraho aliquid.
Przedłużenie/ Prærogatio, productio temporis.
Przedłużenie/ Productè, tractim dicere.
Przedmieście/ Suburbium, suburbanum, *subſtan.* Suburbanus. procestria, *orum* Procastria.
Przedmieszczánin/ Suburbanus ciuis.
Przedmieyski/ Suburbanus ager, rus, fundus.
Przedmowá/ przemowá. Proœmium, præfatio, prologus, prologium, antelogium, proloquium.
Przedmurowy/ Antemuranus, extramuranus.
Przedmurze/ Antemurale, promurale.
Przedni/ naprzednieyszy. Primus, primiceps. potissimus, primanus, apprimus. **Przednie/** Principaliter, præcipuè. apprimè.
Przednieyszy/ Prior, potior.
Przedsionek/ Vestibulum, prothyrum, propylæum templi.

Przedo

Przedtym / Ante; paucis diebus, antehac, nunquam, dudum, longè ante videre. quod ante hac fecit.
Przedzá / przedziwo. Fila neta, pensum, tracta, *n. plur.*
Przedzenie / Lanificium, Mineruæ opus.
Przedział / przedzielenie. Interpunctio, discrimen, interuallum.
Przedzielácz / Discriminator, diuisor.
Przedzielam / Interpungo, dispesco, discludo. distinguo.
Przedzielnicá / Discerniculum, crinalis spica.
Przedzieram się / Prerumpo, penetro in, ad.
Przedzierzgnąć się w co / Transfigurari in lupum, transformare, conuertere se in belluam.
Przegadáć kogo / Confutare dictis aliquem.
Przegádywánie się z kiem / Disputo, dissero, discepto, decerno, contendo verbis, non pugnis, certo maledictis.
Przegádywánie się z kiem / rospieránie. Disputatio, disceptatio, disputatiuncula, altercatio, decertatio.
Przeginam / Plico suras, pedes.
Przeginánie / Flexus, *us.* Flexio laterum.
Przeglądam co / Perlustro, perspicio.
Przeglądam co komu / przez spáry pátrzę. Conniueo maximis sceleribus hominum, indulgeo, dissimulo.
Przeglądam się w zwierćiedle / Consulo speculum, inspicio in speculum, intueor (aliquid) in speculo.
Przeglądánie czego / Inspectio, lustramen, recognitio.
Przeglądánie / przebaczánie. Conniuentia, indulgentia, dissimulatio. Nocet indulgentia nobis.
Przegorzały ná poly / Semiustus, semiustulatus.
Przegrawam / tracę ná grze. Perdo ludum, perdo in alea.
Przegrawam / wprzod gram. Præcino, præludo.
Przegrodá / przegrádzánie. Dissepimentum, disseptum.
Przegryzam / Perrodo, exedo.
Przejednánie / pojednánie. Reconciliatio.
Przejednywam kogo obráżonego / Placo, reconcilo aliquem mihi, paco hostem, propitio aliquem.
Przejeżdżam przez / Perequito aciem, tramito campos, tramito flumen, prætermeo, prænauigo.
Przekałam co szydłem / Perfigo, *is.* Desubulo.
Przekładácz / tłumácz kśiąg. Interpres, Metaphrastes, *æ. m.*

Przekłádam co ná inßy ięzyk/ Conuerto è Græco in Latinum, reddo aliquid Latinè, verto Platonem, transfero.
Przekłádánie z ięzyká ná ięzyk. Interpretatio.
Przeklectwo/ przeklinánie. Execrationes. diræ, iratæ preces, diræ deprecationes, maledictum.
Przeklety/ Execratus, sacer homo, anathema.
Przeklinam kogo/ Execror aliquem, male precor alicui, sacro caput alicuius. Diris execrationibus incessere.
Przekloty/ Traiectus perfixus.
Przekonywam kogo w czym/ Conuinco aliquem, coarguo, reuinco aliquem, confuto, vinco argumentis.
Przekopywam co/ Perfodio, transfodio montem.
Przekup/ przekupowánie/ Reuenditio.
Przekupień/ Propola, æ, m. Institor, caupo.
Przekupień zboża/ Frumentorum negotiator.
Przekupka/ Venditrix, cupa.
Przekupuię czym/ Cauponor aliquid.
Przekwintacz/ Fastidiosus, cupedius.
Przekwintowánie/ Fastidium delicatissimum.
Przekwintuię/ Fastidio, luxurio delicijs.
Przelatam/ Trasuolo, transuolito, translabor, peruolo, premeo.
Przeláżę przez płot/ Transcendo sepem.
Przelękły/ Exanimus, territus, consternatus.
Przeleknąć się/ Pauefieri, pertimesco, expauesco, consternari, exterreri aspectu.
Przeleknienie/ Consternatio, exanimatio.
Przelewam co/ zlewam Transfundo, defundo, deliquo vinum in alia vasa. Przelewánie/ przelewek/ Transfusio.
Przeleżeć godzie/ Ibi plurimum est. Incubat tabernam.
Przełożeństwo/ zwierzchność. Præfectura, antistitium, præpositura militaris.
Przełożony nád kiem/ Præfectus gymnasij. Præses Reipub. Antistes, Præpositus.
Przemagam/ Præualeo, præpossum, præualuit eius sententia, pollet eius auctoritas.
Przemákam/ Permadeo, madeo.
Przemálowány obrázk/ Apographum.

Przemŝtuszwáć przełotrowáć ꝛc. Profundere patrimonium. fundere ærarium, consumere, dilapidare, leucrare bona.
Przemiętam przemarzam ſię. Inedia fatigor consumor.
Przemienienie/ Transitus.
Przemówienie do kogo/ Alloquium, allocutio, affatus.
Przemożenie/ możnosć. Facultas, pars, copia, vires.
Przemożność/ Potentia, Præualentia.
Przemożny/ Præpotens, præpollens diuitijs.
Przemyśl/ dowćip. Solertia, industria.
Przemyślam/ Præmeditor, præmolior.
Przemyśláwam/ Præmeditatio futurorum,
Przemyślnie/ Solerter, industrie.
Przemyślny/ Solers, industrius, sapiens.
Przenikáiący/ przeráźliwy. Penetrabilis, vibrans oratio.
Przenikam/ Penetro, permanat color argentum.
Przenikánie/ Penetratio.
Przenośiciel/ Translator. Przenośiny/ Repotia, *orum*.
Przenoszę co do kąd. Transfero, traijcio, trausporto.
Przenoszę co przez co/ Superfero.
Przenoszę ſię nád kogo/ Præfero, antefero aliquid. Antepono me. præpono amicitiam patriæ Przenoszę ſię do kąd/ Transcendo. migro. *Vide* Przewádzę ſię
Przeor/ Archimandrita, Prior, Præpositus Monasterij, cœnobiarcha.
Przeorywáć roļą/ odwracam/ rádłe. Repastino agrum, cstringo terram, reiantio campum.
Przeorywánie/ Repastinatio, iteratio.
Przepalam co/ Peruro, percoquit terram sol.
Przepáść/ odchłań. Barathrum, vorago, hiatus,
Przepáść z gory/ Præcipitium, præceps, abruptum.
Przepasánie/ Cinctura, præcinctura.
Przepasány/ Fasciatus, cinctus, cincturus. (fascia,
Przepaſká/ przewiąſká. Præcinctorium, taniola, diadema,
Przepásuię/ Præcingo aliquem, redimio.
Przepiorká/ Coturnix, *f.* Lagopodes, *dici possent ex Vi Vocis.*
Przepis/ Copia, exemplar literarum.
Przepiſuię co/ Transcribo, describo, exscribo.
Przeprawiáć rzekę/ Transfreto, prænauigo.
Przeprawienie/ Transfretatio.

Przepowiádam co przyszłego/ Prædico, prædiuino, prænuncio, præcanto. Przepowiádanie/ Prædictio rerum futurarum, prædictiones.
Przepraszam/ Deprecor, *inde* Deprecatio.
Przepuklina błony brzuchowy/ Ruptura.
Przepukły/ Ruptus, diruptus.
Przepych/ Ambitio, ambitiosa æmulatio.
Przerwá/ Abruptum, *n*, *substan.* Vorago, præruptum.
Przerwá w mowie/ Hiatus orationis.
Przerwánie rzemyká/ Ruptio, abruptio.
Przerwány/ przerywány. Interruptus, abruptus.
Przerywácz mowy/ Interpellator, oblocutor.
Przerywá ac mowić/ Inaerruptè, incisim, membratim, cæsim dicere. Przerywam co/ rozrywam. Perrumpo, interrumpo, dirumpo, dirimo simultates.
Przerzeczony/ námieniony Præfatus, antedictus, supradictus.
Przerzedzam sad/ las/ *&*. przerzebuię. Interluco, subluco arborem, intecputo ficos, aperio.
Prześciéradło/ Linteum, sindon, *f*. Linteamen.
Przesiewam/ podsiewam. Cribro, *as*. incerno.
Przesiewánie/ Castratura siliginis.
Przesilenie dnia/ Solstitium æstiuum.
Przesilenie nocy/ Solstitium brumaie.
Przeskakuię co/ Transilio, supero saltu aliquid.
Przesládowánie/ przenágábánie. Vexatio, persecutio.
Przesládowcá/ Vexator, exagitator omnium.
Przesláduię kogo/ Insector, exerceo, exagito, vexo aliquem. Insequor, prosequor.
Przestáię cżego cżynić/ Abire incepto, discedo ab armis, desisto facere, dicere. Cesso. absisto.
Przestáię ná cżym/ kontentuię się. Contentus de aliqua re, Contentus paruo esse possum.
Przestánek/ przestawánie. Cessatio, concessatio, respiratio in oratione, pausa pugnæ.
Przestawáiac/ Per interualla, saltuatim.
Przestepny/ Bissextus, bissextilis annus.
Przestepstwo/ Commissum, delictum.
Przestepuię co/ Transcendo fines, transire lineas.

Przestępuie vstawy/ Violo, conculco, euerro, perfringo, conuello, legem.
Przestrách/ przestrászenie. Territio.
Przestraszam kogo/ Procello, percutio, perterreo, tremefacio, expauefacio aliquem.
Przestrogá/ Cautio, præmonitio, cautela.
Przestrzegácz/ Præcautor, cautor, præmonitor.
Przestrzegam kogo/ Præcaueo, facio cautum, cautiorem. Moneo, præmoneo, aliquem.
Przestwot/ Laxitas, capacitas domus.
Przestworno/ Laxe habitare, laxilis habitat.
Przestworny/ Laxus calceus, amictus: capax domus.
Przesuszam co/ Vide Susze.
Przesypiam się. Condormisco, redormio, edormio.
Przeszkadzam komu/ Obsto, impedio, remoror aliquem.
Przeszkadzanie/ Impeditio, Interturbatio.
Przeszkodá/ zawadá. Impedimentum, incommodum, incommoditas, præpedimentum.
Przeszkodá prawna/ Legale impedimentum.
Przeszkodnik/ przeszkodzićiel. Intercessor, interpellator, interuentor, obturbator.
Przeszłe rzeczy/ Præterita, anteá facta.
Przeszłodniowy/ Pridianus. hesternus.
Przeszły/ Antecactus, antecedens, præteritus.
Przetak/ Vide Rzeszoto.
Przeto/ Vide Dla tego.
Przetoż/ á dla tego. Ergò, proindè, quamobrem, quocirca.
Przetrącam kośći/ Pertringo ossa, tempora.
Przetrwáć/ Pertolerare tormenta.
Przetrząsam śiáno/ Commoueo fenum.
Przewłoczać cudzego/ Compillator.
Przewabić kogo/ Vide Wabię.
Przewáriam znowu/ Recoquo.
Przewarzána wodá/ Decocta.
Przeważam co/ kogo. Prægrauo, præpondero.
Przeważam się ná co/ Vide Nakládam.
Przewiązány/ Reuinctus, redimitus.
Przewiedły/ Semiuictus.

Przewiercony/ Perforatus

Przewiercić/ Vide Wiercę.

Przewiewa wiatr/ Perflat ventus; perflabilis.

Przewiniam co/ Commereor culpam, poenam, commereor; Reus fio, reus culpae, reus rei alicuius.

Przewłaczam co/ Vide Przewłóczam

Przewlekę szatę/ Permuto, vestitum immuto.

Przewód prawa/ Ius obtentum.

Przewodna Niedziela/ Dominica in Albis.

Przewodnik/ Vide Wodz. Przewożę co na sobie Impero mihi, induco animum vxorem habere.

Przewodzę swoje/ dopinam swego. Peruinco, peruicit Cato, pertendo aliquid.

Przewora/ pobocze. Vacerra, longurius.

Przewoz/ Traiectus, m. Traiectio.

Przewoz/ zapłata od przewozu Naulum, portorium.

Przewoz płacę/ Exsoluo naulum

Przewożący się/ Vector. Przewożę kogo nawą Transueho, traiicio, transuehor nauibus, transportari curo.

Przewoźnik okrętem/ Lintrarius, ratiarius, lenunculator, nauta, nauticus.

Przewracam co/ wywracam Inuerto, peruerto, reuoluo, interuerto iura.

Przewracanie/ wywracanie. Euersio, inuersio.

Przewrotność/ Peruersitas.

Przewrotnie/ Deprauate, peruerse dicere.

Przewyższam kogo w czym/ Antecello, supero, excello, emineo, praecedo aliquem, anteeo caeteros aetate, virtute.

Przeymacz/ Interceptor. fraudator praedae.

Przeymuię listy/ Intercipio, praeripio literas.

Przeymuię kogo/ zrozumiewam. Perspicio animum, pernosco aliquem, pernoscere hominum mores.

Przez co/ przez kogo. Per alium dare, per se agere, per viginti annos, per triennium, per vnum diem.

Przezroczystość/ Limpitudo, perluciditas.

Przezroczysty/ klarowny. Perlucidus fons, liquidus amnis, limpidus, purus vini liquor.

Przeżuwa bydło/ Ruminat, bos,

Przežuwam dziecięciu/ Præmollio cibum puero.
Przežuwam ſie/ M[illegible] calcitro. Przežuwánie/ Ruminatio.
Przezwiſkiem. Cognomine.
Przezwiſko. Cognomen, agnomen, prænomen.
Przebiegam zdzie/ Accurro, deuolo, peruolo domum.
Przybieżanie/ Accurſus, *us*
Przybijam co/ Affigo aliquem cruci, figo clauo aliquid, offigo, *praefigo*, Przybijam do brzegu/ Applico nauem terræ, appello, *is*. Appellere ad littus, adnauigo.
Przybliżam ſie do czego/ Appropinquo, proximo alicui, prope adſum foribus, ſcopulo.
Przybliżanie/ Appropinquatio.
Przybyſzeń/ Aduena, proſelytus.
Przybrány/ przydány mieſiąc. Intercalaris menſis.
Przybywa czego/ Augetur, creſcit, ægrotado.
Przybywánie/ Acceſſio, acretio, incrementum.
Przychodzę do kogo/ Venio ad aliquem, peruenio, aduenio [illegible], [illegible] ratum, crepitum.
Przychodzę do ſiebie/ Recipio, colligo, animum, ad ſe redeo, [illegible].
Przyciągam do ſiebie co. Pertraho, attraho, protraho.
Przyciężki/ [illegible].
Przyćiemniáły/ Subobſcurus, ſubnubilus.
Przyćiemny wzrok/ Obſcur. ſubniger oculus.
Przyczyná/ Cauſa, ratio, occaſio.
Przyczyniciel czego/ Amplificator, adiunctor.
Przyczyniam czego/ Amplifico, augeo, cumulo.
Przyczyniam ſie zá kim/ Deprecor pro ſodali. Operam, ſtudium [illegible] interpono.
Przyczytam co komu/ przypiſuję/ Attribuo, adſcribo alicui [illegible] Adſcribo mihi ſapientiam.
Przydáć/ przydawam co komu. Addo, adjicio, adaugeo, [illegible] aliquid.
Przydáć tylo drugie/ Duplico, conduplico, gemino, congemino [illegible], addo alterum tantum. [ctio.
Przydátek/ Additamentum, appendix, corollarium, [illegible]
Przydłużſzy/ Longiuſculus, bene longa oratio.
Przydymić co/ Fumo inficere,

Przygana/ nagana. Vituperatio, reprehensio, improbatio testium.
Przyganiacz/ Improbator, carptor, momus.
Przyganiam komu/ Carpo alicuius carmina, obtrecto legi, vitilitigo aliquid.
Przyganny/ Vituperabilis, improbabilis.
Przygladam zego/ Vide Pilnuie czego.
Przygoda/ Vide Przypadek.
Przygotowanie/ Præparatio, apparatus, instructio balnei.
Przygotuiacy/ Præparatorius.
Przygromadzic sie/ Obreptare.
Przygrubszy/ Subagrestis, subabsurtus, subrusticus.
Przygryzam/ Abrodo.
Przyiaciel/ Vide Powinowaty/ Krewny.
Przyiaciel choc nie krewny/ Amicus, necessarius, pernecessarius.
Przyiaciel mozny/ Patronus, amicus magnus.
Przyiacielstwo: przyiazn. Amicitia, amicities, necessitas, necessitudo.
Przyiada sie co/ Pertedescit, alicuius cibi, Nolito multum dare, ne pertedescat.
Przyiemnie/ wdzięcznie. Fauorabiliter, suauiter, amabiliter ludit. Przyiemność/ wdzięczność. Amabilitas, venustas, lepor, suauitas oris, odoris.
Przyiemny/ mily/ wdzięczny. Acceptus plebi, plausibilis, probabilis, fauorabilis, iucundus.
Przyieżdżam do kąd/ Aduento, adsum ex, aduehor equo, naui.
Przykazanie/ Præceptum paternum.
Przykazanie Boże/ Decalogus, Decem præcepta.
Przykazuie/ roskazuie surowie. Præcipio aliquid alicui, Impero alicui, iubeo, cogo, atque impero.
Przyklad/ Exemplum, documentum, specimen virtutis.
Przykładam co do czego/ Appono, applico, superimpono, superpono medicamentis aliquid.
Przykładam czego więcey/ Superaddo, adiungo cumulatim.
Przykładam chęci/ etc. Adhibeo studium, vim, neruos, adiicio, intendo animum, admoueo aurem, manum.
Przykładny/ Exemplaris, exemplirari iuuenis.
Przyklesłam rękoma/ Applaudo.
Przykleiam co/ Agglutino aliquid.

Przykop/ *Vide* Rew/ Okop
Przykro z gory *Praerupte.* Przykro mi/ Molestè fero.
Przykro mi co/ cieszko mi Molestiam capio, afficit me aliquid; atrociter fero aliquid
Przykrość gory/ Arduitas, difficultas collium, asperitas mõtium.
Przykry ku gorze/ Arduus, tractus aliquis.
Przykry do wonienia/ Grauis odor.
Przykrza się komu Molestiam alicui affero, aspergo, exhibeo, vro aliquem bello.
Przykrzenie się komu/ Vexatio, interturbatio, inquietatio.
Przykrywam przykrzony Obsero, obsitus situ, niuibus.
Przykwaśnieć/ ... Inacesco, subacidus sum.
Przyłączam co/ Adiungo, allicio, agglomero. (fingo.
Przyłączenie/ Adiunctio, adnexus *us*. Przylamuie co/ Prae-
Przylatuie/ Aduolo, peruolo domum.
Przylázę/ Adrepo, adrepto, *adrepens ad mammam Matris infans*.
Przyłbica/ Galea, Cassis, *idis*, *f*
Przyłbicę kładę na głowę/ Galeo, *as* Induo galea.
Przyległość/ Continentia, cohaerentia regionum.
Przyległy/ Adiacens, attiguus, contiguus.
Przyległy rzekom/ Adiaceo alicui, accolo Nilum.
Przylen przylenowy. Tardiusculus seruus.
Przylepiam/ Adigo cera, pice
Przylewam czego/ Affundo vinum succo.
Przylipam/ lnę do czego. Adhaereo, obhaeresco, lentesco, adcorporor Przylgnienie/ Adhaesio, adhaesus pulueris.
Przyłożenie dziecię ... Adiunctio, applicatio, inductio, contentio animi. Ingenij.
Przymilá/ ... incitamentũ, blandimentũ, percelebra.
Przyłudzam do czego/ Allecto, allicio.
Przylutowáć/ Applumbare aliquid
Przymawiam komu/ Tango aliquem, rodo, vellico, pungo, carpo aliquem. Przymawiam ná co/ Alludo.
Przymiárek/ Auctarium. *Vide* Przydatek.
Przymierze/ mir. Foedus, induciae, feriae belli.
Przymierze czynię/ Facere, inire, sancire foedus.
Przymierze łamię Foedus violo, rumpo, frango.
Przymierza gwałciciel/ Foedifragus.

Przymießywam czego do czego/ Admiſceo, intermiſceo aliquid a icui, admiſceri ad conſilium.
Przymiot/ przypádłość. Accidens rei, perſonæ, Attributio loci, qualitates prædiorum.
Przymiot przyrodzony/dobry. Dos ingenii, bonum naturæ.
Przymnażam czego/ Adaugeo aliquid, augeo rem, augmento, as. D, incrementum alicui rei. Aucto.
Przymnożenie/ Incrementum, auctus, us. Augmentum.
Przymowká przyćinánie. Vellicatio, cauillatio.
Przymuśiciel/ Coactor compulsor.
Przymużam kogo do czego/ przymiewaiam Cogo aliquem Compello, adigo, coacto, as.
Przymußenie/ mus. Neceſsitas, coactus, us. Adactio ad aliquid. coactio, compulsio.
Przymykam czego/ Admoueo aliquid, affero, adfero.
Przynaglam komu/ Vrgeo aliquem, fatigo ſocios.
Przynależy mi co/ Spectat, pertinet, competit, attinet.
Przynależący/ przynależyty. Competens iudex.
Przynamniey/ acz/ nie. Minimùm ſaltem, minimè, vix, ſaltem, tamen, vtique.
Przynoßę co/ Affero literas, apporto incommoda.
Przyobieram/ Coopto, adlego.
Przyodziewam/ odziewam. Superueſtio, ſuperintego.
Przyodziewam/ á/ Odzienie dawam. Veſtio aliquem.
Przypada co/ Interuenit, interceſsit, obuenit.
Przypadek Accidens, caſus, euentus.
Przypadkowy/ Accidentalis res, fortuita liberalitas.
Przypalam co/ Aduro aliquid. inde Aduſtio.
Przypásuię co do boku. Cingo me gladio, ſubligo, accommodo lateri enſem. præcingor enſe. accingor armis,
Przypátruię ſię czemu/ Inſpicio, perſpicio, intueor, contemplor, conſidero, diſpicio aliquid.
Przypátrowánie ſię czemu/ Conſideratio, contemplatio. ſpectaculum, contemplatus, us. Speculatio
Przypátruiący ſię/ Speculator, contemplator cæli, ſpectator, admirator in ſpector ſiderum, contemplatiuus.
Przypędzam, przygániam co/ Adigo oues, cogo, appello, is. Æſtate bis ad aquam appellandum pecus, hyeme ſemel.

Przypie/

Przypiecek/ Collum fornacis, præfurnium luteum figlinum.
Przyp e am/ Modice torreo. frigo aliquid.
Przyp ♥ any/ Retostus, semiassus, modice tostus.
Przypieram co kogo. Suburgeo, adurgeo aliquem, compello in arctum locum.
Przypiiam się piwu/ winu. Assuesco vino, cereuisiæ.
Przypilnowáć/ Aduigilare alicui rei Initare operi.
Przypinam co: Fibula affigo, affigo spinis.
Przypiſánie kśiąg komu/ Dicatura, nuncupatio.
Przypiſánie/ przypiſek. Adscriptio
Przypiſuię co do czego/ Adscribo, subscribo, assigno infinitatem Deo. Interscribo aliquid.
Przypiſuię komu kśięgi/ Dedico, dico alicui librum, opus.
Przypłacam czego/ Luo pœnas, expio errorem.
Przypłodek/ Noua suboles, fetura.
Przypływac do czego/ Adnatare ad, adnare naues.
Przypłynienie/ Appulsus, *us*, Cataplus, *m*.
Przypodobam się komu/ przypodchlebiam się Accommodo, & fingo me ad alienum & natum aliorum, Conformo me ad alicuius voluntatem. Seruio tempori.
Przypominácz/ Inimator, à memoria, memorator casus tui
Przypominam co komu/ Commemoro, memoro aliquid alicui, reduco, redigo, inculco aliquid.
Przypominanie/ Recordatio commemoratio.
Przypowieść/ Prouerbium, adagium.
Przyprawá/ przyſádá miedzi. Temperatio æris, Temperatura ferri. Przyprawiánie/ záprawiánie. Conditio ciborum, conditura, compositio olei.
Przyprawiácz/ Conditor, temperator.
Przyprawiam miedź/ Tempero æs, ferrum.
Przyprawiam potráwę/ trunek. Condio, imbuo, tempero, concinno vinum, Medico, *as* semina.
Przypráwiona rzecz/ Confectio, conditum.
Przyprawny/ Factitius color, factitium vinum.
Przyprowadzam kogo do kąd/ Adduco, perduco.
Przyprzągam/ Adiugo, *as*.
Przypuſzczam co/ Admitto ad aliquem.
Przypuſzczánie/ Admissio.

Przyrasta co do czego/ Adcorporatur aliquid alicui.

Przyrownonie Comparatio literarum.

Przyrodny/ tegoż rodu. Congener.

Przyrodzenie rozmaicie. Natura. Vario sensu, Vide in Thesauro.

Przyrodzony/ wrodzony. Naturalis motus, natiuus color. innata homini probitas.

Przyrodzonych rzeczy nauka/ Physica, a. f. Physiologia.

Przyrodzonym sposobem/ Naturaliter, per naturam, habitu naturæ.

Przyrownánie/ przyrownywány. Comparatio. Przyrownywam co do czego/ stosuie. Comparo, compono paruis magna, confero exempla.

Przyrzecenie komu/ Vide Obietnica.

Przyrzucam co czym/ Superiacio, vel superijcio, Obruo aliquem lapidibus, adiicio rerum alicui.

Przyrzucenie czego/ Superiectus, m. Superiectio.

Przyrzut/ choroba przyrzutna. Contagium, contagio.

Przyrzutny/ Contagiosus.

Przysądzam co komu Adiudicio, addico alicui bona fundum.

Przysądzenie/ Addictio bonorum.

Przyscie/ przyiazd. Aduentus, accessio, aduentum gratulatur.

Przysięgá/ Iusiurandum, iuramentum. sacramentum.

Przysięgá/ Iurator, homo forensis, venalis, ordinarius.

Przysięgam/ Iuro, iuraui, & iuratus sum. Obstringo me iureiurando, concipio iusiurandum.

Przysiek/ Securus a iusta ad caeandum.

Przysiężny/ przysięgły. Iuratus iudex, testis senatus.

Przysionek/ Atriolum. Vide Przedsionek.

Przyskakowánie/ Assultus, m.

Przyskakuie do kogo/ Assilio ad aliquid. Assulto.

Przysługá/ Gratificatio.

Przysługuie się komu/ przymilam się. Bene mereri de aliquo, gratificari aliquid alicui, demereri bene facto aliquem

Przysmak do chlebá/ Pulpamentum, condimentum.

Przysmiadły Sal rancidus.

Przysmutniejszy/ Subtristis, tristiculus

Przyspieszam/ spiesze się. Accelero, propero, festino ad approperto, celero iter, fugam. Maturo alicui mortem.

Przyspie-

Przyśpiewywam komu/ Admodulor alicui, cantillo cum aliquo, accanto alicui, iungo vocem fidibus.
Przyśpiewywáiac/ Succentiuus. [qu-m.
Przyspoſabiam kogo zá ſyná/ Adopto pro filio, adrogo ali-
Przyspoſobiciel/ Adoptator, inde Adoptio.
Przyspoſobienie/ Adoptio, arrogatio, adoptatio.
Przyspoſobiony/ Adoptatus ab aliquo, adoptiuus filius.
Przyſtaię co do ściány. Adhæreo alicui, adhæreſco, ſubhæreo
Przyſtáię ſłużyć/ robić. Addico me alicui, adſtringo me ad ſeruitutem alicuius.
Przyſtánie/ Adhæſio ad aliquem. Adhæſus, us. Dicatio.
Przyſtąpienie/ przyſtęp. Aggreſſio, aditus.
Przyſtaw/ Addes, itis. Deductor.
Przyſtępuię do czego/ Accedo propiùs, adeò, aggredior ad crimen, accedit febris.
Przyſtoi co komu/ Decet, addecet, condecet, conuenit, Competit mihi aliquid, condecet me hic ornatus.
Przyſtosuię co do czego/ Accommodo, apto.
Przyſtoynie/ Decenter, condecenter, condecorè, competenter, conuenienter, condigne.
Przyſtoynosć/ Decentia congruentia, condecentia.
Przyſtoyny/ Decens, congruens, perdecorus, conſentaneus.
Przyſzły/ Venturus, futurus.
Przyszwá v nogi/ Tarsus, mons pedis.
Przyszywam/ Aſſuo aſſuitur pannus.
Przypiecny/ Vide Tepy.
Przytomnie/ Præſto adeſſe Vide Obecnie.
Przytulam co do śiebie/ Apprimo aliquid pectori.
Przytulam ſię do czego/ Applico me ad aliquem.
Przytwarożym/ Dariunculus.
Przyuczony/ zuczam. Formo conſueſco, condoceo.
Przyuczam/ przywykam czemu. Conſuefco ferre aliquid.
Przywalam kámień do kad/ Admolior rupem.
Przywalam co/ Obruo aliquid.
Przywiezowánie/ Alligatura.
Przywieziuiacy/ Alligator.
Przywiezuię co/ abo kogo do czego. Alligo, deligo aliquem apud mentem, adſtringo aliquid ad.

Przywiley / práwo prywátne. Priuilegium, beneficium Principis, immunitas, priuata lex.

Przywitánie / *Vide* **Witánie.**

Przywłaszczam co sobie / Vendico mihi aliquid, vsurpo, adscribo, attribuo. **Przywłaszczánie czego /** Vandicatio.

Przywłaszczyciel czego / Vendicator.

Przywodzę kogo / bydle. Adduco aliquem, equum, canem.

Przywodzę co w zwyczay / Adduco, reduco rem in consuetudinem.

Przywodzę kogo do czego / Perduco, impello, induco aliquem ad paenitentiam, redigo aliquem ad inopiam.

Przywodzę autory / Cito autores, recito alicuius testimonium, allego, profero autores, testem, exempla, legatos.

Przywodzenie / Allegatio, prolatio exemplorum.

Przywoływam kogo / *Vide* **Przyzywam.**

Przywożę co końmi / wozem. Aduecho equo naui, subuecho commeatum, supporto frumentum, importo.

Przywożenie / Aduectio, subuectio, aduectus, subuectus, *us.*

Przywoźiciel / Aduector.

Przywoźny / Inuectus, inuectum sal, inuectitius.

Przywrácam co było vśiechło / [illegible] reuoco, reduco morem. **Przywrácam co komu /** Restituo Pop. R. Imperium. **Przywrácam kogo do czci /** Restituo aliquem eiectum in pristinum statum, dignitatem, in gratiam, in possessionem, repono aliquem in gradum, reuoco, reduco aliquem ab exilio. **Przywrocenie do łáski /** Reditus gratiae, reditus in gratiam cum aliquo.

Przywrocenie do oyczyzny / Restitutio damnatorum.

Przywrociciel / Vindex libertatis, restitutor libertatis meae.

Przywykam czemu / *Vide* **Przyuczam się / Nawykam się.**

Przywykły / Suetus alicui rei, assuetus malis.

Przywyższy / Altiusculus, aliquanto altior.

Przywzięty do drugich / Cooptatus, adlectus, adscripticius, adscriptus, adscriptiuus.

Przyimácz do domu / Receptor, susceptor, receptator.

Przyimuię kogo do domu / Recipio, excipio aliquem hospitio, accipio aliquem, admitto, suscipio in amicitiam.

Przyimuię do cechu / Allego, *is.* in ordinem, coopto, adscribo aliquem ad numerum, in numerum.

Przyzna-

Przyznánie lat/ Aetatis venia.

Przyznawam co komu/ Do, tribuo aliquid alicui.

Przyzwalánie/ Aſſenſor.

Przyzwalam ná co/ przypadam. Aſſentior, annuo, concedo, Aſſentior, aris, aſſentio.

Przyzwoicie/ Competenter, congruenter, conuenienter.

Przyzwoitość/ Congruentia, conuenientia.

Przyzwoity/ Conueniens, congruens.

Przyzwolenie/ Aſſenſus, aſſenſio, aſſertio, aſſentatio.

Przyzywácz/ Accerſitor.

Przyzywam kogo/ wołam do śiebie. Aduoco mihi aliquem, voco, accerſo aliquem ab aliquo, clamo, prouoco.

Przyzywánie/ Accerſitus, m. Aduocatio.

Przyzywány kaſący/ Vocatiuus caſus.

Pśi *adiect.* Caninus, Catulinus.

Pśia mucha. Cynips, *phis*, *m.* Muſca canina.

Pśiárnia/ Canile.

Pśiarz/ Canum curator.

Pśie; *vide* Szczenię.

Pśinki/ Solanum, cucubalum, vua lupina.

Pſotá/ ćięiſkość. Mollities, flagitium, illicita Venus, pollutio laterna. Pſotliwy/ Flagitioſus, libidinoſus, impurus.

Pſowánie/ kaźenie. Deprauatio.

Pſtrąg/ Trutta, *vel* trucla, Salmo fluuiatilis.

Pſtrocizná/ Macula verſicolor.

Pſtry/ Diſcolor, diſcolorius, omnicolor, multicolor.

Pſtrzę co. Vario, *as.* Diſtinguo vario colore, inoculo.

Pſuiący co/ Tabidus, tabificus, tabida peſtis.

Pſuię co pſuię ſie co. Corrumpo, conficit & conſumit omnia vetuſtas, deſtruo, diffringo aliquid. Confringo iura.

Pſuię kogo/ *tr.* Perdo aliquem, male educo & inſtituto, deprauo, imbuo aliquem vitijs, deſtruo aliquem.

Pſuię ſie zła potrawą/ Concipio morbum ex cibo, Laboro vitio cibi. Pſuie ſie kto złymi obyczáymi/ Corrumpitur. Adoleſcens corruptus & perditus. Proijcere, perdere virtutem, honeſtatem.

Pſzczelnik/ Páśieká. Apiarium, mellificus ſaltus, aluearium; *locus, in quo ſiti ſunt aluei apum.*

Pszczelnik ziele/ rojownik. Melliphyllum, melittis, *idis*, *f.*
Pszczol matka/ Rex apum, ductor, rector apum.
Pszczolá. Apis, *f.* Apes, Bugones.
Pszczolka/ Apicula, pullus apum.
Pszenicá/ Triticum, robus, triticum robur. [tici.
Pszenny chleb/ Panis triticeus, panis è polline, *seu* flore tri-
Ptak/ Auis, *f.* Ales, *itis*, *f.* Volucris, *f.* *subaudi*
Ptak śpiewáiacy/ Oscinis, *vel* Oscen, *inis*, *m.* & *f.* Cantrices aues.
Ptastwo/ *Collectiuum*, Auitium, volucres aues.
Ptasia zob/ *orzeszko*, Ligustrum alcea.
Ptaszętá/ Infantes, pulli auium, Popl, *onis.*
Ptaszki/ Auiculi, Tolli, *parus aues.*
Ptaszniczwo/ *vide* Myśliwstwo ptaszé.
Ptasznik/ myśliwiec ptaszy. Auceps, aucupator. [finr.
Ptyszná/ woda z ięczmienia wárzonego. Ptisana, ius pti-
Pucek/ Pusio, pusiolus, puer pinguis, delicatus.
Puch ná geśi/ Lana anserina.
Pucham/ Halo, *as.* Halito, reddo spiritum anhelo.
Puchliná chorobá/ Hydrops, *opis*, *m.* Hydropisis.
Puchline cierpiacy/ Hydropicus.
Puchnę/ Hydrope laboro.
Pudlo/ pudełko. Capsa, capsula exilis corticc.
Puchacz/ *vide* Sowá.
Puinal/ sztylet. Pugio, *m.* Sica, sicula.
Puk/ pukánie. Crepitus plagarum, strepitus terripudium.
Puka sie orzech/ Hisdeit nux.
Puka sie pecherz/ Rumpitur vesicula.
Pukam sie/ Crepo, dirrumpor dolore, rumpitur inuidia.
Pukawká dzieciná/ Sclopus, tubulus è fambuceno ligno.
Pukiel cerká ná pasách/ ná rzędzie końskim. Bulla cinguli.
Pukiel ná księgach/ Vmbilicus librorum.
Puklámi osádzony/ Bullatus.
Puklaty/ Vmbilicatus.
Puklar woźcowy/ Tympanum, tegumenta semisphærica.
Puklerz/ Páiż. Clypeus, clypeum, *n.*
Puklerzem zastániam. Clypeo, *as.*
Puklerze robiacy/ Clypeorum faber.

Puklerz noszący/ Clypeatus, clypeum ferens.
Pulhak/ Vide Mußkiet.
Pulpit/ Pisownik/ Pluteus, Pulpitum.
Puls/ Pulsus percussus venarum.
Pulsu kożu macać/ Tentare venas pollice.
Punkt w pismie/ Positura, Vide Kropka.
Punkt czasu/ Momentum temporis.
Punkt mowy/ Punctum
Punktowanie/ Distinctio, sub distinctio.
Punktuię/ Interpungo.
Purgácya/ Purgatio, detractio alui.
Purgácya bráć/ Purgari per aluum.
Purgácya czyni co/ aluum aliquid ciet, mouet.
Purguiący/ Catharticus, medicamentum catharticum.
Pustelnicy/ Solitarius, eremicus.
Pustelnik/ Eremita, anachoreta.
Pustki/ Abiectæ ædes.
Pustułka/ Tinnunculus, cenchris, idis, f.
Pustoszę co/ Vasto, desolo agros, vrbes, populor, depopulor, ferro & igni.
Pustoszeię/ Vastesco, efferor, vastor.
Pustoszenie/ Vastatio, populatio, depopulatio.
Pustoszyciel/ Populator, vastator, euersor.
Pustuię/ ßaleię/ ßagę. Bacchor insolesco.
Pusty/ Vastus desolatus, desertus locus.
Pusty/ rad pustuiący. Effusè petulans.
Pustynia/ Solitudo, desertum. Tesca, tesqua.
Pußcza/ Sylua insignis vastitatis.
Pußczadło/ Scalper, scalprum, scapellus.
Pußczam kogo od siebie/ Dimitto à me aliquem, amitto à me aliquem.
Pußczam maietność/ Cedo bonis, decedo de possessione.
Pußczam mimo się. Omitto, mittamus hæc.
Pußczam krew/ Detraho, immitto, emitto, minuo sanguinem.
Pußczam wodę/ vrynę. Meio, reddo, expello, edo vrinam.
Pußcza zawiec/ nity: ßlep. Fatisco, fatiscunt naues.
Pußcza drzewo żywicę/ Sudat arbor gummi, lachrymam manat picem.

Pußczam się ná morze/ Committo me fluctibus, lare & ventis, credere se Neptuno.
Pußczam się ná szczęście/ Committo me fortunæ, do rem in casum, Fortunam suam sequi.
Pußczánie krwie/ Detractio sanguinis.
Pußczánie krwie z żyły/ Phlebotomia, sectio venæ.
Pußczánie wyżyw' ... vitæ.
Pußczánie maiętności/ Cessio bonorum.
Puszczyk ... Vlula, æ.
Puszká pieniężna/ Capsella fictilis.
Puszká Kościelna/ Pyxis, theca Eucharistica.
Pußkarnia/ Officina ...
Pußkarz co ie... / Faber aramentarius.
Pußkarz co rychtinic działa/ Librator.
Puzan/ Tuba diductilis.
Puzanistá/ Tubicen symphoniacus.
Puzdro/ Theca vasorum capsa.
Pychá/ hárdość. Superbia, arrogantia, iactantia.
Pypeć/ ... in gallinis, singultus gallinarum.
Pypeć ma kokoß/ Singultit gallina.
Pysk v bestyi/ Rostrum ..., Proboscis ericij.
Pyśkle się czymi/ Contaminor, ... manus contractu rei sordidæ, tango aliquid impurum.
Pyßcze w ziemi/ ryie ziemię świnia/ Rostro, as, Rostrare, vomere superiora terræ. Pyßczek. Rostellum muris
Pyßnie się z czego/ Superbue forma, nomine Sui, fastu fastu. Spiritu aulatorum turgesco.
Pyßnieie/ Superbus, ferox, arrogans fio. (cere.
Pyßno/ bucżno/ Superbe, insolenter, arroganter, elatè di-
Pyßnomownosć/ Superbiloquentia.
Pyßny/ náderty. Superbus, arrogans, tumidus, arrogantiæ plenus homo.
Pyßny/ ad laudem. Superbus ornatus, superba, tecta, fores, postes. Vide Wspániáły.
Pytácz/ Percunctator, rogator.
Pytam kogo o co/pytam się o co. Interrogo, quæro aliquid, percontor, ... aliquid ex aliquo.
Pytam się do Krakowá/ Quæro qua via eatur Cracouiam, Romam,

Romam. Quod sit iter Cracouiense interrogo. Rogito quod iter ducat Cracouiam.
Pytánie iest dispútacia o tym. Quæritur, ambigitur, quæstionis est, vitium. Pytánie, Interrogatio acuta, quæstio, quæstiuncula, quæsitum.
Pytel, Cribrum Pollinarium.
Pytelnik, pytlowy młynarz. Pollintor politor.
Pytki, mieki, Quæstiones.
Pytlik wórek gitkowy. Reticulum.
Pytlowánie, Vide Przesiewánie.
Pytluie, Pollinatio cribro succerno.

R A

Rąbie, ścinam drzewá, mięso, ryby, &c. ćiekam. Secare ac diuidere animal. Concido securi ligna, cædere sylvam, seco lustra, protendo quercum.
Rąbánie, ciekánie. Confectio, cæsio, succisio lignorum.
Rąbek, [illegible] Byssinum linum, Sindon.
Rącá [illegible] [illegible], fulmina.
Rachmistrska náuká, Arithmeticè, es.
Rachmistrz, [illegible]. Arithmeticus.
Rachmistrza tablicá, Abacus. m. Mensa Pythagoræ.
Rachownicy [illegible]. Calcularius.
Rachownik [illegible] Ratiocinator, à rationibus, Calculator.
Rachuie co. Subduco rationem. summam, calculum pono, rationem ineo, deduco. Rachuie się z kim, Ad calculos reuoco, repósco ab aliquo rationem, confero rationes.
Rachuie się z sumnieniem, Remetior dicta & facta. Recognosce vitam meam. Respicere, excutere vitam. Quotidiano examine conscientiam explorare.
Rachunek, ráchowánie. Ratio, calculus, computatio, ratiocinium, subductio.
Rachunki oddáie, Refero, depono rationes.
Rachunkowe księgi. Codex accepti & expensi.
Racze, Dignor, magnifico. Racz kogo, Vide Czcze, Sánuie.
Raczenie, Magnificatio.
Raczey, radniey. Potiùs, magis, quàm.
Racica głowicá. Ancus.
Racica v zegárá, Index horologij.

Raczy/ Vide Ochotny.
Rad co czynię/ Animo gaudenti ac libenti, libentissimè, libenter, perlibenter, non grauatè aliquid facere.
Rad nie rad/ Velit nolit, [illegible] dicam
Radbym co widział náwięcey. Affectus sum in illum, valde vellem videre.
Rádá/ Consilium, ratio astuta. Rádá pospolita/ Concilium vocat Rex, Ordo amplissimus. Senatorum conuentus, consilium publicum amplissimum, summum.
Rádá zasiedźi urząd. Sena[illegible] venire in Senatum.
Rádlicá/ Aratrum simplex. Rádło/ Vomer aratri.
Rácuię się/ Vide Waśnię się.
Rádzę co komu Suadeo aliquid alicui, consulo, [illegible]
Rádzę się kogo/ Consulo aliquem, adhibeo aliquem ad consilium.
Rádźićiel/ Suasor, consultor, auctor alicuius rei.
Rádźiecstwo/ Consularis prouincia
Rádźiecki dom rátusz. Curia senaculum, prætorium.
Rádzę komu o męża. Conciliare filiam Cæsari, prospicere filiæ alicuius maritum
Rák/ Cancer, cancellus.
Rák morski/ Cancer marinus, gammarus.
Rákusy/ Austria, Pannonia superior.
Rákuski/ Austriacus, Pannonicus.
Rámá/ rámy okien. Cubilia fenestrarum.
Rámá bez zawitce/ Iugamentum, Vel iugamenta, *orum*.
Rámię/ Humerus, sustinere humeris aliquid.
Rámienisty/ Humerosus.
Rána/ Vulnus, plaga, ictus plaga.
Ránię kogo/ ćinąc kogo. Saucio vulnero aliquem, impingere, infligere vulnus alicui.
Rániey/ Maturius, temperius.
Ránion go: Accepit vulnus, plagam luculentam.
Ránká/ Vulnusculum.
Ranny/ Saucius, sauciatus, vulneratus.
Ráno/ Mane, diluculo prima luce, primo manè.
Rántuch/ Peplum, ricinus.
Rány owoc który źrzy. Præmaturus fructus, præcox vitis, (risus.
Ránki táno wstány. Mutare latus est,

Rarog/

Rarog/ Accipiter leporarius
Raßpia/ Sepina. Raßpla ryba/ Squatina, squatum.
Rata/ *Interiectio auxilium implorantis.* Pro fidem Thebani ciues! Porro Quirites
Rata wołać/ quiritare, fidem alicuius implorare.
Ratami sie na rate płacić/ Temporibus diuisis soluere.
Ratay/ *Vide* Rataiec Roiník.
Ratuie kogo/ Suppetias fero, Affero, fero opem, succurro saluti alicuius. vitæ.
Ratuß/ Curia Prætorium. (princeps.
Rayca radny pan. Senator, vir consularis, consilio lingua
Rayska trawa wonna trawa. Iuncus odoratus
Raytar/ Equus Germanicus. cataphractus.
Raz/ Semel in die, in vita. Raz to/ drugi raz owo. Modo hoc, modo illud, modo ais, modo negas.
Razem/ Simul duas res agere, vna opera, vno tempore.
Razno. Commodè. commodius.
Raznzy/ Opportunus, commodius locus, opportunissimus, ad annos, opportunum tempus.
Rdest albo ałe pieprz wodny Hydropiper.
Rdest wodny/ Potamogiton.
Rdest ... / Eruca aruca.
Rdza miodowa w plastrach Sandaracha.
Rdza w zbożu. Rubigo, *vel* Robigo.
Rdza żelazna Ferrugo, Rubigo.
Rdzawy/ Ferrugineus, rubiginosus.
Rdzawieie/ Rubiginem traho, rubiginor.
Rebne las/ Cædua sylua.
Recepta. opisanie lekarstwa Compositio, compositura, Præceptio Medici, composita medicamenta.
Reces/ Recessus infecta.
Recze za kogo/ Spondeo pro aliquo, vadimonium promitto, fidem meam pro aliquo pignori pono, intercedo pro aliquo
Reczenie za kogo/ Fideiussio, vadimonium.
Reczne/ Manuale, manellum, manutelium.
Reczny/ Manualis, manuarius, manuarium æs.
Redzina/ ziemia tlusta. Virginosus campus, solum argillosum, pingue. Ager densus, spissus, crassus.

Referen.

Referendarz/ *Vulgò* Referendarius, supplicum libellorum magister, an...
Reformować Rządy/ ... corrigere.
Regał/ Organum ...
Reguła/ Forma religiosè vivendi Regula.
Regestr w księgach w xiążkach/ ... syllabus, index.
Regestr dobr/ ... Regestrum, inventarium, index ... regestum, rationarium imperii.
Regestr do wpisowania ludzi rady ... Album Senatorium, iudicium, decurionum, Catalogus.
Regestr v Organu/ Regulae organorum, Canon.
Regestr wyznaczony nicianý do Xiąg. Ostendices.
Ręka/ Manus.
Ręka własna pisane/ Autographus.
Rękaw rękawicz/ Manica, chirotheca.
Rękojeść/ Manubrium, tenaculum, capulum, *n.* Ansa scuti.
Rękojemstwo/ Vadimonium, fideiussio, sponsio.
Rękojmia, zaręczny. Vas, *Vadis*, *m.* Præs, *prædis*, Sponsor pro aliquo, fideiussor, repromissor.
Religia/ wiara. Religio, cultus deorum, Christiana religio.
Respekt. *Vide* Wzgląd.
Rewizor/ Inspector.
Rey wodzić/ Ducere, exercere choros.
Rez/ *Vide* Zyto.
Rezolut' ... / rezolut. Certus mori, paratus omnia perpeti, ... prodigus animæ.
Robacy ... / Vermiculor, Vermiculantur arbores.
Robacy w ... Vermina vermium.
Robacy w drzewie/ Teredo, *inis*, *f.* Termes, *itis*.
Robacy w winnicy ... / Voluox, *ocis*, *m.* Inuoluolus.
Robacy w ... / ... eruca.
Robacy w ... psa ... / Lyttæ, *arum*, Lytta.
Robacy w mace/ Molles, *ium*, *f.* Vermes ...
Robacy w mięsie/ Tarmes, *itis*, *m.* Tarmus lardi vermis.
Robacy w rogach/ Ipes, *m.*
Robacy w świniach/ Vitiæ, vriæ.
Robacy w barach/ *Vide* Mol.
Robacy w serzu/ Acarus, *in cera & caseo nascitur.*

Robacy

Robacy w wielogrochu ... a.
Robacy w zycie/ Curcul... m. Curculiunculi minuti.
Robaczywieie/ Vermicu... mino.
Robaczek/ Vermiculus. Ro... jednodniowy/ Ephemera n. plur. Robaczywo... vermiculatio arborum, segetum. Robaczywy/ Verm... us, vermiculosus.
Robak/ Vermis, m. Vermi... s, m.
Robiac przy robocie/ Inter opus canit, laborando, sedendo ambulando, inter rem agendam, inter ambulandum.
Robie co/ Laboro ama, operor, operam do alicui rei, molior, ... opus, intendo labor in aliquid.
Robie glowa/ Fatigo animu, incedo in aliquam rem animu
Robie nie czego wielkiego/ Molitio, molimen, n. Confectura.
Robiony/ Factus, signatus, ... color.
Robota rozna/ Opera, a. Opus, & Fer... opus, Opificium, op..., labor. Intermitto laborem.
Robotnica/ Operaria. Robotnicy/ Operae conductae.
Robotnik/ Operarius homo, operator.
Roczniki/ Anniversarius dies annua sacra.
Roczne dzieie/ Vide Kronika.
Roczny/ rok maiacy/ Anniculus, annus, annualis lex.
Roczny dochod/ Annuum, n. substant.
Rod/ Genus, stirps, f. Gentilitas.
Rodak/ Rodowic. Gentilis, eodem genere natus.
Rodem z tad/ Natione Polonus, ortus Tusculanus, genere Andrius, oriundus Asia. Petrus à Cracovia.
Rodzay/ Genus, varia generi bestiarum.
Rodzayny/ Generabilis, cui natura gen... inest.
Rodze/ Pario, edo foetum, partum, prolem, Genero, gigno, procreo, progenero, progigno, parturio.
Rodze sie/ rosnie godzie. Orior, nascor, exorior, suborior, generalbo gignitur capillus, gignuntur ... na.
Rodzenia bozki v Pogan/ Genius, deus natalis, naturae, Genialis deus, genio sinistro, f. natus.
Rodzenie/ wydanie na swiat plodu. Partus, procreatio, progeneratio, enixus, m. Fetus.
Rodzic/ rodziciel. Parens, procreator, genitor.
Rodzicielka/ Genitrix, procreatrix.

Rodźić z tąd tutecżny. Indigena, oriundus hinc.
Rog v wołu. Cornu.
Rog al. Wegieł / rogá miejská. Angulus, habitat in angulo.
Rogácz / ćeżá morská. Lucius piscis macinus.
Rogáty / Cornutus, corniger, bicerus, corniculatus.
Rogonośny Cornipes. Rog wypuszcżá / Cornesco.
Rogow záłożyć wionych / Cornutus.
Rogowy z rogu. Corneus arcus.
Rogożá / Storea, Teges, f. Tegeticula.
Rogożnik / Storearum textor.
Rohátyná / Pilum, n.
Roiá się pßoły / Vernant apes.
Rok / Annus, annuum pet..., interuallum, annale tempus.
Rok podźiwny / Climacter, eris m.
Roki Grody Grodzkie. Iudicia Castrensia criminalia.
Roki Sądy Ziemskie Iudicia terrae Civilia.
Roki ... Iudicia querelarum.
Rokitá / Salix viminalis, vimen.
Rokitnowy / Vimineus, saligneus.
Rokoß / Secessio plebis ab Optimatibus.
Rokuię. Ratiocinor.
Rola Pole. Ager, m. Agellus, aratio.
Rolá ... Arvum, n. Culta, orum, n. pl.
Rola ... Seges, vocis agricolae ... Rolnik. Agricultor, f. ... Agricola.
Ropá ... n. Ropi się ... Suppuratio orta est, pus erumpit. Ropieie. Purulentus.
Ropisty. Purulentus, suppuratus.
Rosá / Ros roris, m. Rosá pádá / Rorat, irrorat.
Rosadá / Prunus ...
Roscżągam co, ... Roscżągam się. Distendo brachia, expando alas, extendo vites.
Roscżągle / Porrecte, prolixe.
Roscżągłe ... Extensio, productio verbi.
Roscżągánie / Distentio, porrectio, prolatio finium.
Rosierć Rotundus, ...
Roskazánie dáne od kogo. Iussus, us, iussum n. Imperatum n. iussi. Imperium, praeceptum.

Roskázuię

Roskázuiąc groźnie / ostro. Imperiosè.
Roskázuiący / Praeceptor, mandator.
Roskázuię co komu / Iubeo, impero, praemando.
Roskosz / Voluptas, delectatio, iucunditas, delitiae.
Roskosz mam z czego / Compleor, perfruor, fruor, gestio voluptate, delector in aliqua re. recreor in literis, permulceor laetissima voluptate, Voluptor, *aris*
Roskoszniczy / delikacki. Voluptarius, delicatus.
Roskoszniczy żywot / Voluptaria vita, mollis, delicata.
Roskosznie / Delicate, iucunde, molliter viuere.
Roskosznie żyię / Molliter & delicate viuo, molliter, turpiter, et [illegible] viuo Facio mihi voluptatem.
Roskosznik / Voluptarius homo.
Roskoszny / uciesżny. Delicatus sermo, voluptarius, delectabilis, voluptabilis cibus.
Roskoszne / ktory się łada czym obráźi. Fastidiosissimus aurium sensus. Mollis ad accipiendam offensionem.
Rostość / słabość. Grandiras, surculorum, augmen, auctus.
Rosły / spory. Grandior fetus, grandior virgo
Rostym czynię / Grandio, grandescere facio, grandiri facio.
Rosmiać się / Tollere risum, risus erumpit.
Rosnę / Vide Roste
Rosnienie / Auctus, agmen corporis
Rosocha v drzewa / Brachium, rami radium.
Rosocháte pale / ostrowie. Ceruus, ceruoli, trunci ramosi.
Rosocháty Ramosus, fruticulus, ramulus, surculus.
Rosoł wárzonych rzeczy / Ex qua non salsam [illegible] orum. liquamen pyrrhum **Rosoł do surowych rzeczy /** Salsugo, salsilago, aqua salsa, muries. **Rosołowa stráwa rozmaita /** Salsamentum, Muria [illegible] *orum.* Sa[illegible]ae pabulum.
Rosomak Rosomacus, Gulo, *onis.*
Rospacz / Desperatio salutis.
Rospaczam / Despero salutem. & de salute.
Rospadlina / rysa. Fissura, scissura, rima terrae. Vitium aedis.
Rospadly / rysuiący się. Rimo as, rimus. [illegible] annum [illegible].
Rospalam co / Candefacio, Flammo, *as.* Incendo, excandefacio.
Rospalam się / Exardesco, incandesco, inflammor furore spe.

Rospalánie/ Inflamatio.
Rospasány/ bez pása, Discinctus, recinctus.
Rospásuie sie/ kogo. Discingo aliquem, recingere.
Rospęcznialo ziárno/ Turgescit humore semen.
Rospedzáiacy/ Discussorius, dissipandi vim habens.
Rospędzam/ rozganiam. Dispello, dissipo, discutio, resoluo, dispergo, dispalo, as. discutio caliginem.
Rospędzánie/ Dissipatio, discussio.
Rospętáć/ Exoluere compedes.
Rospieram/ rospycham. Distendo.
Rospieram sie z kiem o co/ Dimico cum aliquo, decerto iure, legibus, disceptare armis.
Rospierzchnąć sie/ Diffugire, dissipari, dispergi.
Rospierzchnienie/ Diffugium, dispersio.
Rospinam co/ Diffibulo, refibulo aliquid.
Rospisánie/ Descriptio, perscriptio
Rospisuie ze dziesiątka na roty/ Decurio, as Centurio, as.
Rosplászczyć sie/ splászczyć co. Ad planum reducere aliquid.
Rosplatam wezel/ Renodo comam, replico tricam.
Rosplywáiacy sie/ Diffluus, liquens mel.
Rosplywam sie/ Liqueo, es, licui, liquere. Liquescit cera, liquefio, deliqueo, deliquesco, diffluo
Rospor/ Scissura, calasis, consciffura vestis.
Rospościerácz/ Expanditor.
Rospościeram co/ Dispando, expando, disterno.
Rospowiádam co komu/ Denarro aliquid alicui, expono rem ordine. Rospowiádánie/ Enuntiatio, enarratio.
Rospraszam/ Dissipio, disperdo, dilapido.
Rospráwá/ Decisio. Rospráwiam co z kiem/ Ago cum aliquo, tracto negotium aliquod.
Rospráwi enie/ rozrządzenie/ Dispositus, us.
Rospráwnie/ Expedite.
Rospráwny/ rezolut. Promptus consilio.
Rosproszenie/ Dispersio, dissipatio.
Rosproszony/ Sparsus, dispersus.
Rosproszyciel/ Dissipator. Rosproszysty/ Dissipabilis.
Rosprowadzam/ rozwodzę co. Diduco, dispenso.
Rosprzedánie/ Diuenditio, distractio.

Rosprzedawam/ Diuendo, distraho.
Rosprzegam woły/ Disiungo iumenta.
Rosprzestrzeniam/ Amplifico ædem.
Rosprzężenie/ Dijugatio.
Rospuknąć się/ Rumpor, dirumpor.
Rospuknienie/ Diruptio.
Rospustá/ swawola Licentia, insolentia, intolerantia, infamia, petulantia Rospustnie/ swawolá. Licenter, petulanter, proterue, effrenate, luxuriosè.
Rospustny/ swawolny. Licentiosus, proteruus, solutus, effrenatus, petulans.
Rospustnie żyie/ Insolesco, insolenter me gero.
Rospustnik/ Comessator. Popino onis. Lurco.
Rospuszczam gromadę táką/ Dimitto exercitum, senatum; concilium soluere cætum. Rospuszczam się ná złe/ Mollesco, emollior. Delicijs, languore, desidia inficio animum.
Rospuszczam się ná co/ Indulgeo gaudio, choreis, remitto frenos dolori.
Rosłnę/ rosnę. Cresco, augesco, adolesco.
Rostyrk/ Seditio, dissensio ciuium.
Rostropnie/ Prudenter, dextere obire officia.
Rostropność/ Prudentia, dexteritas.
Rostropny/ Prudens, dexter
Rostruchan/ Carchesium, poculum asperum signis.
Rostruchárstwo/ Caballatio.
Rostruchars/ Hippocomus, magno equorum (nocte.
Rozwiecca się co/ Allucescit, reluxit stella, flamma, interluxit
Rozsypánie/ Dissipatio corporum. [po, as.
Rozsypuie co/ pieniądze. Effundere nummos, ærarium, dissi-
Rozsypuie się co/ Dissipatur, diiabitur vetustate nauis
Roszczepiecam tece/ stczypolá. Dispando, dispenno, diduco ramos vitis.
Rosze co/ Irroro caput, rore spargo, roresco.
Roszt żelázny kuchenny/ Craticula.
Rosztowánie mulárskie/ Tabulatum cæmentariorum.
Rosztaie/ Tabulata struo.
Rotá żołnierzow/ Phalanx, caterua, cohorticula.
Rotá konnych żołnierzow/ Turma, vexillationes.

Rotámi/ Turmatim, cuneatim, centuriatim. [parchus.
Rotmistrz/ Centurio ordinis ductor, tribunus militum Hip-
Rotmistrz przedni pułkownik. Primipilus, Centurio primi-
Row/ rów. k Fossa, fossata. [pili.
Rowiennik/ rownych lat. Coæuus, coæqualis, synephebus, æqualis mihi, coætaneus.
Rowisty/ Salebrosus, confragosus, confragus.
Rownaiacy/ ábo porownániu służacy Comparatiuus.
Rownam co/ wyrownywam ziemie. Exæquo, erigo ad regulam, complano, depleno montes.
Rownam sie komu/ rownym sie czynie komu. Æquo me alicui, cum aliquo.
Rownánie czego z czym/ Comparatio, collatio rei cum re, Contendo aliquarum rerum. Collatus, *m*.
Rownániu podległy. Comparabilis.
Rownia/ rownina. Planities, æquor planum, *n. substant.*
Rowianka/ Fasciculus florum odoratorum.
Rownie/ zárowno. Æquæ, perinde, parili ratione, pariter.
Rowno/ Æquabiliter prædam dispertiri.
Rowno wyciagniony/ náprety. Homotonus.
Rowność/ Æqualitas, æquabilitas, assimilis ratio, æquiparatio, æquilibritas, æquilibrium, æquitas.
Rowny/ niegorzysty Planus locus, æquus, æqualis.
Rowny plác/ Planities, perlibrata area.
Roy pszczoł/ Examen globus, grex apum.
Roza/ Rosa, rosa coronéola, a.abantica.
Roza czerwona/ Rosa punica, purpurea, Rosa plena pudoris.
Roza polna/ Cynorrhodon, rosa syluestris.
Roza choroba/ Erysipelas.
Rozany/ z rozey. Rosaceus, rhodinus.
Rozany konfekt Rosatum.
Rozány ogrodek/ Rosetum, Rosarium.
Rozbiegáia sie. Diffugiunt, dilabuntur in oppida milites.
Rozbiegáły sie konie/ Exspatiantur equi [lerunt.
Rozwłoczyli/ rozebráli księgi. Dilbaxerunt libros, dil..
Rozbieram co na cześci/ ná członki Membratim diuido, c.. do, dearuo diseco. Rozbieram sie/ Exuo vestes.
Rozbieżenie sie/ Procursus.

Rozbiiam co/ Discutio, diuerbero, excutio aliquid.
Rozbiiam okret: Frango, confringo nauem.
Rozbiiam okret na morzu/ Spolio nauem.
Rozbiiam na drodze/ **zbiiam**. Grassor, latrocinor, agito latrocinia, prædor, viuo rapto.
Rozbiiam namiot/ Pono, tendo tentorium.
Rozbiiam kobiercy/ Dispando vel dispendo tapetia.
Rozbity na wodzie/ Naufragus.
Rozboy/ **rozbiianie**. Latrocinium, grassatura, latrocinatio, grassatio piratica. **Rozboynik**/ **rozboyca**. Grassator, prædator, latro, latrunculus, prædo, aggressor.
Rozboyniczy/ Prædatorius, prædonius.
Rozboyniczę/ Prædonum more.
Rozbracic sie z kiem: Amicitias dissoluere, discindere, diluere, deponere, dissociare nodum amicitiæ, tollere duellare.
Rozbrat/ Distractio, disiunctio, renunciatio societatis.
Rozchod/ Vsus annuus, menstruus, semestris.
Rozchodowy/ Res quæ sunt vsui annuo.
Rozchodza sie z gromady/ Discendunt, discessit Senatus, dimittitur sena[...], soluitur cœtus.
Rozchodzi sie co/ Permanat venenum, serpit malum, rumor, commentatio, diffunditur virtus.
Rozcieram co/ Dissero aliquid.
Rozcinam co/ Disseco, seco in frusta.
Roczczesany/ Propexus, propexa barba. [pillum.
Roczczesuie wlosy: Propecto, is. Pectine explico, deduco ca-
Roczczyniam co/ Diluo, subigito farinam.
Roczczynianie wapna/ Subactio.
Roczczynianie tego woda/ Subactus, us.
Rozczytawam co/ Relego, diligenter pertracto.
Rozdaie/ **rozdawam co**. Distribuo, dispertior, & dispertio, vno dictu. Didere munia, dispensare officia.
Rozdawacz/ Diribitor, distributor.
Rozdawaiacy/ **rozdzielaiacy**. Erogatorius.
Rozdawanie/ Distributio, diribitio.
Rozdmuchnac co/ Distillare legiones.
Rozdrażnic *Vide* **Draznic**.
Rozdrażnienie/ Irritatio, exacerbatio.

Rozdrażniony/ Irritatus, exaſperatus.
Rozdwajam ſię Diſcedo, ſententia diſcors ſcinditur.
Rozdwojenie/ Diuiſio.
Rozdział/ rozdzielenie. Vide Dział.
Rozdział ktego/ Caput legis, partitionis.
Rozdzielam co/ Diſtinguo. Rozdzielenie/ Diſtinctè, particè, diſcretè, diſiunctiue aliquid digerere, ſcribere.
Rozdzielność/ Diſtinctio.
Rozdzielny/ rozdzielony. Diſcriminatus, diſcretus ordo.
Rozdzielny/ ſnadny do dzielenia. Diſſectabilis, diuiduus, facilis diuiſui Prouincia.
Rozdzieram co/ Perſcindo, lacero, diſcindo veſtem.
Rozdzieram oczy/ Diduco palpebras poſt ſomnum.
Rozdziewiam gębę/ Diſtendo rictum, aperire os.
Rozdziewienie gęby/ Hiatus, dilatatio oris.
Rożen/ Veru, n. Rożenek/ Veruculum.
Rozerwanie czego Diſtractio, diruptio, diſcidium, partium.
Rozerwany/ Diſtractus.
Rozeſłanie/ Dimiſſio.
Rozeymuię niezgodnych/ Dirimo, diſcerno lites.
Rozeznawam co/ rozſądzam. Diiudico, dignoſco, decerno.
Rozeznanie/ Diiudicatio, diſtinctio.
Rózga do bicia/ Virga, ferula, flagrum. (chanal.
Rozgardyaſz/ biesiada roſpuſtna. Luxuria, luxuriatio, Bac-
Rozgardyaſz ktory/ Helluo, ann. Comeſſor, bacchator.
Rozgłaſzam co/ Diuulgo, publico, rumorem ſpargo.
Rozgłaſza ſię co/ Exit, emanat aliquid in vulgus, increbreſcit fama, ſpargitur, increbuit ſermo.
Rozgniewać ſię Excandeſcere, exacerbeſco.
Rozgniewany/ Iratus, incitatus ira.
Rozgradzam co/ Diſſepio aliquid.
Rozgrzeſzam kogo/ Abſoluo aliquem, remitto delicta, culpa in peccati. Cum Deo in gratiam aliquem repono.
Rozjadł ſię/ Efferatus, exaſperatus.
Rozjadły/ rozjuſzony. Rabiosus, rabidus, Efferati animi.
Rozjątrzający/ Exulceratorius.
Rozjątrzenie/ Hulceratio, exulceratio.
Rozim/ Vide Jednanie/ Ugoda.

Roziemca/

Rozziemca/ Arbiter, diſceptator.
Rozkázcá/ Diſpoſitor mundi Deus.
Rozkladam/ oſobno co kláde. Digero aliquid in partes, diſpono libros, diſtribuo tempora.
Rozkracam/ Tortum funem, filum, diſſoluo, reſoluo.
Rozkraczam ſie/ Varico, *as*. Diuarico. dilaxo crura.
Rozkraczácy/ Varicus, *adiect* Varicitus.
Rozkraść/ Furto diſtrahere.
Rozkrawam co/ Cultello, diuido, diſcindo aliquid.
Rozłączáiacy/ Diſiunctiuus.
Rozłączam ludzie/ od drugich. Diſiungo, diſtraho, & dirimo aliquem ab aliquo. Secerno, ſeparo aliquid.
Rozłączenie/ Diſiunctio, diſſociatio, diſcidium.
Rozłamuie/ Diffringo.
Rozlanie/ Diffuſio. Rozlany/ Diffuſus latè longèque.
Rozlazą ſie rozmaicie. Diſtribuuntur, diſpalantur, diſſerpunt
Rozlega ſie głos/ Reſonat æther latratibus, remugit vox.
Rozleganie ſie głoſu/ Diſcuſſio vocis.
Rozlewam co z ſkodą/ Effundo ſanguinem.
Rozlewa ſie co/ Dimanat, diffunditur.
Rozlewa: wylewa rzeká. Euagatur villula, Vndo, *as*.
Rozliczam co/ Diſtribuo in numeros aliquid.
Rozliczanie czego/ Diſpoſitio, digeſtio in literas.
Rozłożyſty/ Patulus, patula arbor.
Rozłupuie orzech/ Dilanio ictu nucem.
Rozmaczam co/ *Vide* Rozmazuiam co.
Rozmaicie/ Variè, multimariè, multipliciter, multiformiter.
Rozmaito. ść/ Varietas florum, variantia, *a*.
Rozmaity/ Varius color, multiplex, diuerſus, multiformis, multimodus, multimodus, verſicolor.
Rozmáryn Roſmarinum anthos.
Rozmawiam z kiem/ Colloquor cum aliquo, colloquium cum aliquo facio, confero cum aliquo ſermonem.
Rozmierzam co/ Dimetior, demetor, metari vineas, agros.
Rozmierzánie/ wymierzánie. Metatio, limitatio.
Rozmierzony/ Dimenſus, metatus.
Rozmiłowáć ſie kogo/ Adamare aliquid, *Vel* aliquem. Incidere in amorem alicuius.

Rozmnażam co. Propago genus, nomen. Prodo genus, augeo, aucto, multiplico aliquid.
Rozmnożenie. Incrementum, multiplicatio, propagatio.
Rozmnożysty. Multiplicabilis.
Rozmowa. Colloquium, collocutio, dialogus, alloquium.
Rozmownosc. Pr[illegible]ologia, comitas, affabilitasque sermonis.
Rozmowny. Phroologus, affabilis.
Rozmysl namyslanie. Deliberatio, consultatio, Cunctatio, mora in sermone.
Rozmyslaiacy. Contemplatiuus, speculatiuus, speculator.
Rozmyslaiacy sie. Cunctabundus, cunctator, arbitrator.
Rozmyslam co nabożnie. In contemplatione rerum cælestium versor.
Rozmyslam sie. Deliberatio, cunctatio me tenet.
Rozmyslanie nabożne. Meditatio.
Rozmyslnie. Cogitate, pensiculate scribere, cunctanter.
Rozmyslny. Meditatus, consultus, cunctator.
Roznie rozno. Dissimiliter, varie, dispariter, diuersè.
Roznie co tego. Dissimilo, discrepo ab aliquo.
Roznienie. Dissensus discrepantia, dissidium.
Roznosc roznica. Differentia, dissimilitudo, discrimen. Distinctio, varietas, dissidium, variatio, diuersitas.
Rozneße. Differo, differt nos tempestas.
Rozny nie iednaki. Diuersus, dissimilis, differens doctrina, impar ætate, tertium, color. Diuersus.
Rozocki. Strabo, qui distorta est oculis.
Rozockwatosc. Distortio oculorum.
Rozrastam sie. Grandesco, ingrandesco.
Rozroźniam dwu gich. Dissidet aliquis ab aliquo, inimico, &c.
Rozroźnili sie rozerwali. Discordant, dissentiunt inter se.
Rozroźnienie rozerwanie. Distractio, secessio, dissidium.
Rozruch. Turba, tumultus, tumultuatio, motus temerarius.
Rozrywam co. Diripio, diruo, divello, distraho, discindo.
Rozrywam kogo. Distineo aliquem, abstraho, distraho.
Rozrywanie skasunku. Auocamentum, ductulo.
Rozrzucam co. Disjicio, dispergo, dissipo.
Rozrzutnie. Prodigè, profusissime, effusè.
Rozrzutnosc. Effusio, profusio diuitiarum, largitas nimia.

Rozrzutny

Rozrzutny/ marnotrawny. Prodigus, profusus, luxuriosus, sumptuosus, dissolutus, effusus, in luxum.
Rozsądek pieknyi/ Iudicium politum, prudens, intelligens, acre. Acumen iudicium, prudentia in iudicando.
Rozsądny/ Magni consilij vir, acutis auribus, naribus homo.
Rozsadzam płodki/ Transfero, dispono plantas.
Rozsądzam prawnie co/ Diiudico controuersias, discepto.
Rozsiewam/ Dissero, is, eui, Dissemino.
Rozsiewanie/ Disseminatio.
Rozstaię się z kiem/ Digredior ab aliquo, diuellor, Et Magno dolore à te diuellor.
Rozstanie się z kiem/ Digressus, us. Discessus.
Rozstanie dróg/ Biuium, triuium, quadriuium.
Rozstąpienie ziemie/ Chasma, n. Hiatus terrae.
Rozstawiam co/ Dispono erectos, stantes in angulos.
Rozstępny/ rozstępna ziemia. Dissipabilis, chasmaticus.
Rozstępuie się co/ Dehiscit tellus, aequor.
Rozsądzać/ gdy sprawę/ spor. Secare litem, dirimere controuersiam, contentionem. Distrahere controuersias.
Rozsyłam/ Dimitto varios, multos, vel aliquem. [lo, as.
Rozszarpać co/ Dilacerare artus, dilanio, discerpo, concipi-
Rozszarpanie/ Discerptio, laceratio, dilaceratio corporis, laciniatus terrarum.
Rozszerzacz/ Propagator, amplificator dignitatis.
Rozszerzam co/ Dilato Imperium, propago fines, laudem, Regnum, amplifico gloriam, dignitatem dolorem.
Rozszerzanie czego/ Propagatio, amplificatio honoris, gloriae, Prolatio finium, Dilatatio cordis.
Roztapiam co/ topię. Liquefacio, resoluo aliquid.
Roztopiony/ Liquatum plumbum.
Roztrząsam sprawę/ rozbieram. Excutio aliquam opinionem. Examino, exagito, discepto aliquid.
Roztrząsanie rzeczy/ Discussio.
Roztwarzam co/ Diluo, misceo pocula.
Roztworzone wino/ Dilutum vinum.
Roztyłam wieprza/ Saburro porcum.
Roztył się/ Impinguatus, incrassatus, dilatatus est.
Rozum/ Ratio, intelligentia, intellectus, us.

Rozumiem co/ Intelligo aliquid, [illegible], [illegible].
Rozumienie jego/ Intelligentia, intellectus alicui rei.
Rozumienie o czym/ Existimatio.
Rozumienie dobre/ Opinio magna honesta de aliquo.
Rozumienie zle ludzkie/ Inuidia, labes ex inuidia.
Rozumny/ rozum máiacy. Intelligens, particeps rationis.
Rozumny *ad.* Rationalis, cum ratione.
Rozna [illegible]/ Dirimo altercationem.
Rozwalam/ Diruo, disturbo tecta, domum.
Rozwalánie miástá/ Disturbatio Corinthi.
Rozwaliny/ Parietinæ, [illegible].
Rozwaźam co/ Diuexo aliquid
Rozwáźáć Considerator, quæsitor.
Rozwáźam co sobie/ roztrząsam/ vważam. Ratiocinor, reputo æstimo, commentor, & in [illegible] Considero, contemplor. **Rozwáźánie/** Contemplatio, ratiocinatio, perpensatio, examinatio, consideratio.
Rozweselam kogo/ Exhilaro aliquem, afficio voluptate gaudio, lætitia, lætifico aliquem, [illegible] animum alicuius.
Rozwiazánie jego/ Resolutio, [illegible], enodatio.
Rozwiazány/ Dissolutus, deligatus.
Rozwiazuie co/ Dissoluo aliquid, scopas, resoluo nodos, soluo argumenta, restringo [illegible], Enodo.
Rozwijam co/ Explico literas, euoluo volumen epistolarú, replico annales, explico velum.
Rozwija sie drzewo/ kwiát. Dehiscit rosa, Aperit, expandit florem rosa. [illegible] arbor frondes, vernant ficus.
Rozwijánie jego/ Explicatio rudentis, euolutio.
Rozwod/ rozwodzący. Diuortium, repudium. [illegible].
Rozwod czynie/ Repudiare vxorem, virum. Diuortium cum [illegible], diuortium facere, dicere vxori repudium.
Rozwodzę sie z rzeczą/ Diluo orationem meam.
Rozwolyguiam co/ Dilabo, *as.* Propalo.
Rozyczka/ [illegible], *idis, f.* Vua passa.
Rubin kámień/ Pyropus, rubinus.
Rubrzkà/ Rubrica, Miltus [illegible].
Ruchomy/ Mobilis, ambulatorius, motorius.
Ruchomie Mobiliter.

Rudá/

Rudá/ Officina metallica.
Rudé [illegible] pharmacicis.
Rudawy [illegible] Rutnik/ Metallicus.
Rufian [illegible], lupanarius.
Rufianstwo czynam/ Len[illegible], lenocinium facio.
Rufianstwo/ Lenocinium, [illegible].
Rum [illegible] populum.
Rumiano [illegible] Ruber [illegible] color, purpureus, [illegible] ruber pudorem con[illegible]quitur.
Rumiany [illegible] sanguineus, rubens [illegible] Sanguine suffusus.
Rumien[illegible] [illegible] Barwierz.
Rumo [illegible] grzmotem sie obáliło. Ingenti sonitu dedit ruinam. Ingens fragor æthera complet.
Runo/ Vellus eris, n.
Rupiécie/ [illegible] orum, Frivola, orum.
Rura [illegible] [illegible], [illegible] fistus, fistunculus.
[illegible] quarius.
[illegible] aqua ductus.
[illegible] Tympanum, [illegible].
[illegible] aqua ductus, aqua ductio.
[illegible] [illegible] lapis.
[illegible]
Rusny stup/ Silanus.
[illegible], Russia, Ruthenia.
Rusnak [illegible], Russus, Roxolanus.
Ruszáiacy [illegible] Fugax.
[illegible] Mo[illegible]
[illegible] [illegible] vias.
[illegible]
[illegible] [illegible], ex loco.
[illegible]
[illegible] Expedit[illegible]
Ruta/ Ruta
Ruta przyprawiony/ Rutatus.
[illegible] V[illegible]
[illegible] decerpta.
[illegible] comam alicui.

Rwę co/ Rumpo vincula, catenas, funem.
Rybá/ Piſcis, m. Squamigerum genus.
Rybaczká/ Piſcatrix, piſcium venditrix.
Rybałt/ Pſalmiſta, ſacer cantor.
Rybak/ rybitw. Piſcator, piſcinarius.
Rybká/ Piſciculus.
Rybki drobne/ Ales f. Alecula. Gerres.
Rycerſka náuká/ Vide Zołnierſka.
Rycerſki człowiek/ Equeſtris Ordinis homo.
Rycerz/ Vide Zołnierz.
Rychło/ Citò te videbo, celeriter, ocyus, mox, citiſſimè.
Rychły/ Celer reditus, maturus, præceps ſenectus.
Rycie/ Cælatura, ſcalptura, ſculptura.
Ryczę/ Mugio, mugilant onagri.
Rydel/ Pala, ſarculum, foſſorium.
Rydwan/ Covinus, currus arcuatus.
Rydz/ Boletus. Rydzowy ſtáwek/ Boletarium.
Rydzáwy rydzy/ Gilvus, helvus, glaucus.
Rygiel v zamku żelaznego. Peſſulus ferreus.
Ryię ziemię/ Fodio agrum, confodio vineam.
Ryk wołow/ bydłá. Vide Beczenie.
Ryk lwi/ Rugitus leonis.
Ryk osłi/ Ruditus, rudentis aſini ſonus.
Rylec złotniczy/ Cæſtrum, veruculum.
Rym/ Rhythmus.
Rymá/ Catharrus, defluxio, rheumatiſma.
Rymarz/ Frenifex, lora ſcindens, frenorum artifex.
Rymuię/ rym piſzę. Verba numeris necto.
Rynek/ Forum, circulus.
Rynká/ tygiel. Frixorium, farreum.
Rynkowy Quæſtus, turba forenſis.
Rynná/ Canalis, fem. Canaliculus.
Rynſztok/ Colluviarium.
Rynſztunek woienny/ Armatura, Armatus, us.
Ryś/ ſamicá. Panthera. Ryś/ ſámiec. Pardus, Panther, m.
Ryśi/ Pantherinus, pardalios.
Ryſuię co/ Lineo. Ryſuię co ołowkiem/ Delinio, deformo operis ſpeciem.

Ryſuię/

Rysuię co ná drzewie/ Insculpo aliquid monumento, incido in ære, in ligno
Rzyty/ rzezány. Sculpturatum pauimentum, sigillatum tentorium, Cælatum, cælatum aurum, argentum.
Rzewalá/ Vinum Picinum, Italicum, Rhæticum.
Rzyż/ Oryza, olyra.
Rząd/ rządzenie. Gubernatio rerum, terræ, nauis. Administratio Reipub. Regimen totius magistratus. Ordinatio.
Rząd cżego/ Ordo, versus fratrum, foliorum.
Rząd końskí/ Sub iugia, orum
Rzadki/ Liquidus, tenuis, sorbile ouum: rarus aër, fluuidus liquor. Rzadko/ nie cżęsto. Rarò fit, rarò scribis.
Rzadkość Raritas, raritudo terræ.
Rządcá/ sprawcá. Gubernator, administrator, rector, curator Reipub. moderator, temperator, dictator.
Rządzę cżym/ Guberno, rego, gero, moderor nauigium.
Rządźicielká/ Moderatrix, rectrix.
Rzeź/ Hinnio, is, ire Hinnitus
Rzecz/ Res aliqua. Rzecz/ aliter. Gr. Mam rzecz do kogoś Orator, peroro causam aliquam.
Rzecz do mowienia wźięta/ Argumentum scribendi, thema rationis. Thesis, Hypothesis, positio, propositio infinita.
Rzecżą sámą/ Reipsa, non re, sed opinione.
Rzecżny/ Fluuiatilis, fluuialis.
Rzeczpospolita/ Politia, Respublica. Rzecżypospolitey sprawowánie/ Reipublicæ administratio, gubernacula.
Rzedzeię/ Rarefco, raresco.
Rzekocą żaby/ Garriunt ranæ.
Rzekotliwy/ Garrulus.
Rzeká/ Fluuius, flumen, n. Amnis, m.
Rzekłem/ Dixi, Satis iam dictum habeo.
Rzemień/ Corium, n. Lorum.
Rzemieniem związány/ Loratus.
Rzemieslnik Artifex, opifex, technicus.
Rzemiesło/ Opificium, ars mechanica.
Rzemiesło robię/ Artem illiberalem exerceo.
Rzemyk/ Corrigia, lorum tenue.
Rzepa/ Rapum, rapa, æ.

Rzepny/

Rzepny/ Rapicius collis, rapicium semen.
Rzesa wodna/ Lens palustris.
Rzesa wątrzna/ Cotyledon.
Rzesa skalna/ Androsaces. is. n Trichomanes.
Rześki dziarski/ Strenuus, acer, gnauus, gnaua iuuentus.
Rześko/ Strenuè, nauiter, [illegible]è.
Rześkość/ Nauitas, alacritas, strenuitas.
Rzesza/ Vide Gromada ludzi.
Rzesza Niemiecka/ Ordines Imperij.
Rzeszoto/ Cribrum, reticulum [illegible].
Rzetelnie/ Actuosè Vide Wyraźnie/
Rzetelność/ Energia illustratio.
Rzetelny/ Actuosus, agens.
Rzewnie płakać/ Amarè, amarissimè.
Rzewna mi/ Amaro sum animo.
Rzewny/ Amarus luctus, amarulentus.
Rzeź/ rzeźnictwo. Ars lanionia.
Rzeź bitew/ Vide Bitew rzeź.
Rzezak/ strug. Scalprum vinitorum.
Rzezanie/ Sectio, [illegible].
Rzezanie rzezańca/ Castratio, detestatio.
Rzezaniec/ Eunuchus, castratus, spado, semiuir.
Rzezacow rze[illegible] Castrator, exector.
Rzezany kabat/ [illegible], fimbriatus.
Rzeżę/ rznę, Scindo, concido, diuido aliquid tractum.
Rzezę/ id. Castrare pueros, adimo virilitatem, eunuchizo.
Rzeże cyrulik/ Secat, secare varices.
Rzeźnicy/ Lanionius, [illegible].
Rzeźnicy warsztat/ Laniena, laniarium.
Rzeźnik/ Lanius, lanio, onis. Carnarius.
Rzeźnik/ co mięso przedaje. Macellarius.
Rzeżącha/ [illegible].
Rzezimieszek/ Saccularius, crumenisecca, manticulator.
Rzodkiew/ Rhaphanus, m.
Rzodkiew dzika/ Armoracia, armoracium.
Rzodkiewiany/ Rhaphaninus, rhaphaninum oleum .
Rzucalny/ słuzny do rzucania. Missile telum.
Rzucam co/ abo siebie. Iacio molem, meipsum in profundum.

[illegible]. Iactum iacio, iacto faces, haſtas, talos, conijcio telum. Iactito aliquid.

Rzucam okiem/ Torqueo oculos.

Rzucam co wzgorę/ Subiecto ſaxa.

Rzucam ſię na kogo; *Vide* Targam ſię.

Rzuca ſię pies na mię/ Inuadit, aggreditur, appetit me canis

Rzucam ſię do oręża/ porywam ſię. Arma capere, expedire, conclamare ad arma.

Rzuca ſię komu płacz/ Erumpunt lachrymæ.

Rzuca ſię choroba miedzy/ Inuaſit peſtis, dolor, exſiſtit ſacer ignis. Rzucanie/ Proiectio iaculatio, coniectio telorum.

Rzucanie nawy na wodzie/ Iactatio, ſalum, iactatus maris.

Rzygam/ Ructo, *ac* Eructo, turpiſſimè eructando.

Rzygliwy/ Ructuoſus, ructatrix menta.

Rzym/ Roma, *ſiue* Romanus ciuis.

Rzymſki/ Romanicus, Romanenſis, Romuleus, Romulea vrbs.

Rzyſko/ Culmentum, ſtramentum, *quod infra manum terræ hæret.* Stipula, ſtipulam vrere flammis.

S A

Sabina/ ſwinia. Sabina baccifera.

Sączy ſię/ Stillat ſenſim.

Sad/ Pomarium, pometum.

Sąd/ ſadzenie. Iudicium, iuriſdictio.

Sąd/ vrząd ſądowy. Iudicatus.

Sąd/ mieyſce ſądowe. Forum, conuentus iuridici.

Sąd Boży/ Tribunal vniuerſale.

Sąd przyiacielſki/ Arbitrium, arbitralis iudicatio.

Sadło/ Adeps, *m.* Aruina.

Sądny dzień/ Dies extremus, extremi iudicij.

Sądowa ſala/ Conſiſtorium, Tribunal, Prætorium.

Sądowię ſię/ Conſido, *is.*

Sądownie/ Iura, legibus, iudicato.

Sadownik/ Putator, arborator, frondator.

Sądowny/ ſądowy. Iudicialis moleſtia, iudicarius quæſtus, forenſis cauſa, actio.

Sądow wywołanie/ Iuris ceſſatio.

Sadz, rybny/ Viuarium, ſeruaculum piſcium.

Sadz

Sadz ptaszy/ Auiarium, auiarium volucrum.
Sadzam gośćie/ Ordino, dispono, e loco conuiuas.
Sadzawka/ Piscina, cetaria. *orum*
Sadzawkowy/ Piscinalis, piscinarius.
Sadze Fuligo, fuliginem faciem perfricare.
Sadzę perłami co/ Distinguo gemmis pocula.
Sadzę plonk, szczepuszkę. Pango, depango, insero, planto vinea.
Sadzę sogo/ Iudico sic statuo & iudico.
Sak sieć Rete, rete iaculum.
Sakra Diploma Summi Pontificis approbans Episcopum.
Sakrament Sacramentum, Eucharistia.
Sala/ Oecus, *m.* Aula, exedra amplissima.
Salamandra Salamandra, Stellaria.
Sałata Lactuca, lata, rotunda, crispa.
Saletra Nitrum, sal nitrum.
Saletrowy/ Nitrosus, lacus, fons.
Sałatka/ Oxyporum, oxygarum, acetaria, *orum.*
Sam Huc, recede, procul.
Sam jeden/ Solus, vnus, ipse.
Samica ptaka. Samica/ Femina.
Samiec Mąż/ Vir, masculus.
Samokupiec Monopola, *ae m.*
Samokupstwo, [illegible]
Samopas/ Solivagus, custode remoto.
Samorodny/ Natiuus sal, color, vinus.
Sanica sanna drogá. Via niuosa, *vel* niualis.
Sanie/ Traha, tranula.
Sapam gniewając się. Halo naribus, fremo, musso.
Sapanie/ Fremitus.
Sapieżnik Akademicki/ Bidellus, *alias* Bedellus.
Sapka/ Grauedo, grauitas, destillatio.
Sardela/ Sardina, sarda, trichias
Sardonik kámień/ Sardonyx, *m & f.*
Sarkam/ Sorbeo, suctu bibo. Sarkánie/ Sorbitio cicutae
Sarn. sarná. Dorcas, *adis. f.* Capra syluestris.
Sas/ Saxo, *onis inde* saxonia
Sąsiad/ Vicinus, proximus vicinus.
Sąsiedzki/ *Adiect.* Vicinumque pecus grandius vber habet.

Sąsie-

Sąsiectwo/ Vicinia, vicinitas, & confinium.
Sátyr/ Vide Dziki mąż.
Sáydak do łuku. Corytus, m.
Saydak do strzał/ kołczan. Pharetra.
Sáydak noszący/ Pharetratus.
Sązeń/ Passus, m. Tricubitus.
Sbab/ Petaso, onis, m. Petásio, onis, m.
Schadzáią się/ Cóeunt, conueniunt, concurrunt.
Schadzka/ Conuenticulum, congressio, conuentus.
Schne/ osychám/ Areo, aresco, arescunt vestimenta, adareo, aridus fio. Schnę ná ciele/ Macresco, maceo, macesco. tabesco, contabesco, remacresco, exaresco.
Schnienie/ Maceratio viscerum.
Schodzący/ ábo kończący się rok. Vertens, voluens annus.
Schodzę kogo/ Improuisè accedo.
Schodzę kogo ná czym złym/ Deprehendo aliquem in manifesto scelere.
Schodzę się z kiem/ Congredi cum aliquo.
Schodzi miesiąc/ zimá. Senescit hyems, decrescit luna.
Schodzi się rzeká/ Confluit.
Schodzić polá/ lásy. Peragrare agros, nemora.
Schorzáły/ Fessus valetudinibus.
Schowány/ schowániu służący. Promptuarius, armarium, promptuarium. Conditorius.
Schowánie/ Repositorium, receptaculum prædæ.
Schowáy się z tym/ Habe, tene, serua tibi.
Schroniánie/ Subtractio.
Schylam się/ Vide Nachylám się.
Schylam się po co/ Inclino me aliquid è terra eleuaturus.
Schyłek roku/wiosny. Extremū anni, ver præceps senescens.
Sciągam co/ zwiezuię co. Arctè constringo, contendo, vincla adstringo. Sciągam rękę/ pálec. Porrigo, intendo dexteram, digitum appeto, protendo dextram.
Sciągam wodę z rol/ Corriuo, eriuo aquam.
Sciąga się wodá/ Corriuatur aqua.
Sciągáią się woyſká/ Congregantur, confluit exercitus.
Sciągánie ręki/ Porrectio brachij.
Sciáná/ Paries, m. Sciáná gruntowna/ Paries solidus.

Ściećie/ Iugulatio.

[illegible] Ligamentum.

[illegible] defillat humor ex [illegible] corruunt torrentes. [illegible] Decursus aquarum, corri[illegible] defluxio. Confluentia morbi vel humoris.

[illegible] Sternere lectum. [illegible] Stratus, *us*.

[illegible] Stratorius.

[illegible] [illegible]tor, [illegible]trix, *f*.

[illegible] Smegma

[illegible] Collido, [illegible] aliquid cum aliquo,

[illegible] Contero, tabefacio, deterere talem, frumentum [illegible]. Scieram/ *aliter* zetrzeć [illegible]. Pro[illegible] [illegible] Detrico corpus, distringo [illegible] spongia, linteo.

[illegible] Collisus. attritus, *m*.

[illegible] fricatio, tersus, *m*.

[illegible] Detersio.

[illegible] Smegmaticus.

Ścierkó grubą/ Tela cruda.

[illegible] Culmentum.

[illegible] cadaver bruti.

[illegible] Coangustio, coarctatio [illegible].

[illegible] Semita, [illegible].

[illegible]

[illegible] Capite [illegible]icium, pœna capitis.

Ściśty/ Iugulatus, decollatus.

[illegible] aliquem terra, insequor, [illegible] Sieciénie.

[illegible] Capite plecto, obtrunco, decolio piratas. [illegible]trunco caput.

[illegible] Detruncatio.

[illegible] Iugulatio. amputatio capitis.

[illegible] concrescere incipit aqua.

[illegible] Stringo, comprimo aliquid manu.

[illegible] Coarcto aliquem.

[illegible] conturmat se eques.

Ściśle/ ściśto. Arctè, strictè, coniunctè.

Ściſły / Arctus, aſtrictus, conſtrictus.

Ściſło / alter. Vide Skąpy.

Ściśnienie, ściśkanie / Preſſus oris, compreſſus, *m*. Arctatio, conſtrictio, conſtipatio minimum.

Ściśniony / Coarctatus, conſtrictus.

Scyatiqus / Iſchiadicus, Iſchiacus.

Scyatická choroba / Iſchias *adis*. Iſchiacus.

Sedacz trawa / Sideritis vel ſanguinaria.

Sędzia wſzelki / Iudex, æſtimator, penſitator, prætor, quæſitor, condemnator.

Sęk / Nodus arboris. Sękowátość / Nodatio arboris.

Sękowáty / Nodoſus ſtipes, nodoſum robur, nodatus.

Sekretarz / A ſecretis, Secretarius.

Seksternn / Pluteus pacata, charta in ſex partes diuiſa.

Sektá / Hæreſis, Secta.

Sekweſter / Sequeſtratio, ſequeſtrium

Sek w ſekwowáć ego / Sequeſtro aliquid alicui dare.

Sen / ſpanie. Dormitio, ſopor, ſomnus, quies.

Sen co ſię śni / Somnium, inſomnium factum.

Sen mię morzy / Somnus me vrget, opprimit, occupat.

Senat / Vide Rádá poſpolita.

Senator / Clariſſimus Senator, Conſiliarius Principis.

Senatorſki / Senatorius

Senatorſkie mieyſce / Orcheſtra, *æ*.

Senatorſkiego rodu / Patricius.

Sens, Sena, ten ſens / Pars, ſententia, ratio.

Sentencyá / powieść / mowá. Proloquium, axioma, enunciatio, enunciatum.

Sentencyi pełny / Sententioſus.

Sentencyámi mowię / Sententioſè dico.

Sep / Cenſus frumenti Regi debita.

Sęp / Vultur, *m*. Vulturio, *onis*.

Sępowy / Vulturinus ſanguis, vulturinum fel.

Ser / Caſeus recens, *n*. Lac preſſum.

Ser kobyli / Hippace, *es f*. Caſeus equinus.

Ser z robaczkámi / Tyrotarichus,

Serbowie / Sarbowie. Sorbi, Sorabi.

Serbſka ziemia / Serbia, Sorabia.

Serca málego człowiek/ Abiecto, demisso, humili, pusillo, fracto, angusto, muliebri animo homo.
Serca wielkiego człowiek / Generosus, potens, magnanimus Rex, animosus, animo forti, excelso.
Serce mi boleie/ Cordolium est mihi.
Serce mále/ Abiectio animi, animus fractus.
Serce wielkie/ Animus inuictus, fortis, excelsus.
Serce v dzwoná/ Plectrum, malleus ferreus in campana pen- { silis.
Serdak/ Subucula, thorax laneus.
Serdecznie/ Corde, alto corde vti.
Serdeczny *Vide* **Smiáły. Serduszko.** Corculum.
Sernik/ Caseale, casearia taberna.
Serowy/ Caseosus, caseatus, caseata polenta.
Serwatká. Serum lactis.
Serwátkowy/ Serosus, ac serosum.
Serwetá Mappula, mappela.
Sery robię/ Lac coagulo in caseum.
Serzysko/ Coagulum.
Setnik liczbá Centenarius numerus. **Setnik**/ Centurio.
Setny w rzedzie. Centesimus dies.
Seym / Comitia *orum* Concilium conuocare, dimittere, rescindere. **Seymik**/ Comitia Prouinciarum,
Seymowy/ Comitialis dies.
Seymuię Comitia habeo, perago, obeo, celebro.
Seym przerwáć Comitiatum rescindere. (sider.
Siadam po stánu vsiadam, Assideo, assido, consido, con-
Siadáią do stołu / Caputum locum conuiuæ, itur discubitum, locantur ad mensas conuiuæ.
Siadło/ **siedlisko**/ **grzedá.** Sedile auium, petaurum, pertica, stabulum Pauonum (lis apes.
Siádły/ **krepy** Compactis bos, compacta crura, compacti-
Siánie/ **siew.** Satus, *m* Satio, seminatio.
Siáno/ Fenum, tenuiecium.
Siány/ Seminatus, satus, fictiuus.
Siárá/ **pierwsze mleko**/ Colostrum, *n.* Colostra cocta.
Siárczány / Sulfureus color, odor.
Siárczystość/ sulfuratio.
Siárczysty/ Sulfuratus, sulfurata lana.

Siarka/ Sulfur, *n.*
Siatka/ Casliculum, reticulum.
Siatka pȧtrzȧl Cassis, *is. m.* Rete.
Siatka w budowȧniu miasto kratek/ Reticulus, transenna per transennam aspicere.
Siatkowy/ siatczany. Reticulatus, reticulatæ fenestræ.
Sidle/ Irretio, illaqueo, implico aliquem laqueis.
Sidlo nȧ ptaki/ Laqueus, linea compes, Pedica, *æ.*
Siec ptȧszȧ/ Panther, *m* Tendicula.
Siec rybia/ Retis, *m.* & Rete, *n.*
Siec nȧ zwierz Pono ceruis retia. Rete, Cassis, *is, m.*
Sieci wszytkich rozciągnienie/ Indago.
Sieci rozciągam/ Indagine cingo.
Sieczka/ Stramen concisum, sectum, desectum.
Siedm/ Septem, septeni.
Siedm części trzech miary/ Septunx.
Siedmdziesiat / Septuaginta, Siedmdziesiat ich/ Septuagem, Siedmdziesiatkroc/ Septuagies.
Siedmdziesiatny/ Septuagenarius.
Siedmdziesiat w rzedzie/ Septuagenus, Septuagesimus.
Siedmdziesiat y dziewięć/ Vndeoctoginta,
Siedmigrodzka ziemia/ Transyluania.
Siedmkroć/ Septies.
Siedmmiesięczny/ Septimensis.
Siedmnaście/ Septemdecim, decem septem.
Siedmnasty/ Decimus septimus.
Siedm pieniąszkow naszych/ As, assis, *m.*
Siedmset/ Septingenta, septingenti.
Siedmsetny w rzedzie/ Septingesimus annus,
Siedmsetny / siedmset w sobie mȧiący. Septuagenarius grex.
Siedzący. Sedentarius, sellariolus.
Siedzący podle kogo/ Consessor, assessor.
Siedzę rozmaicie/ Sedeo in equo, in rheda, Supersedeo ansam, insideo toro. Consideo in theatro.
Siedzę podle kogo/ Assideo alicui, accumbo infecior,
Siedzę/ ȧbo siedzi nȧ iaycach kokosz. Incumbat ouis gallina.
Siedzę v stołu/ Accumbo, accubo, recumbit conuiua.

Siedzenie/ Sessio. Siedzenie podle kogo/ Assessio.
Siedzenie v stołu/ Accubatio, accubitus.
Siewę co/ Sero fruges, semino, spargo semen.
Sieką się/ Vide Biją się.
Siekacz kuchenny/ Culter.
Siekacz ogrodnicy/ Scalprum, falx putatoria.
Siekánie/ Sectura, concisura.
Siekaniá potráwá/ Minutal.
Siekaniná bitwá. Cædes.
Siekę kogo rozgą/ Cædo, verbero aliquem virgis.
Siekierá/ Securis, f. Securicula, diminut.
Sielawá/ sielwicá. Selaua, im ris. idos, f.
Siemie/ Semen lini, vel lineum.
Sieść/ Aratrum, involucrum
Siepácz/ Vide Ceklarz Siárpácz.
Siezam kogo/ vide Siárpam.
Siesce ábo siesce Vilus, pilus.
Sieręmi gá/ Vestis vilis & crudá.
Sierotctwo/ Vide Osierocenie.
Sierocie/ Pupiliaris res.
Sierot mieszkanie/ Orphanotrophium
Sierota pod opiekáły/ Pupillus
Sierp/ Falx f. Falx messoria,
Sierpień/ Augustus, Sextilis.
Sierszeń/ Crabro, m.
Siestrzanek/ siestrzeniec. Nepos ex sorore, sororis filius.
Siestrzeńny/ Sororius, sororium osculum.
Siew czas siania. Sationum tempus.
Siewcá/ zasiewácz. Sator seu nator. (modia.
Siewny siániu służący. Sementinus, satorius, satoria tri-
Sikawká/ Sipho, m.
Sikorá/ Parus, vel parrus.
Siłá czego/ Vide Wiele/ Siłá to ná cie. Ibidem.
Siłá duszna/ siły. Vires, tueri vires.
Siły w ciele/ Spiritus, virtculæ.
Siły odeymuię/ Eneruo vires.;
Siły krzepię/ Exerceo vires.
Siłę się/ intendo neruos, nixurio, contendo omnibus neruis.
Siłi

Sili ſie choroba/ Crudeſcit, creſcit morbus.
Silenie ſie/ Niſus, niſus corporis.
Silenie ſie choroby/ Acceſſio morbi, Paroxyſmus.
Sina zgnile twarz/ Sugillo.
Sinawy/ Sublinidus, ſubluridus.
Sinieie/ Liueo, liueſco, liuidus fio.
Sino co czynie/ Liuidum reddo.
Sinogárlicá/ Turtur, turturis.
Sinoſć/ Liuor, plumbeus color. Sinoſć twarzy/ Sugillatio.
Siny/ Liuidus, plumbeus, luridus, ſugillatus.
Siodlak/ *Vide* Rolnik.
Siodlam koniá/ Sterno equum, ephippium impono equo.
Siodlany/ Ephippiatus, inſtratus equus.
Siodlarz/ Scordiſcarius, ſellarius.
Siodlo/ Ephippium, ſella equeſtris.
Siodlo ná mulá/ Clitellæ, ſagma.
Siedlowy koń/ Sellarius equus,
Siedmák liczbá/ Numerus ſeptenarius.
Siodmy/ Septimus, ſeptimò accidens.
Siodmy raz/ Septimum Conſul.
Sionká/ Atriolum.
Sioſtrá/ Soror. Sioſtroboycá/ Sororicida.
Sit sitowie. Iuncus, ſcirpus,
Sitarz/ Cribrorum artifex.
Sito rzadkie/ Cribrum populi, farinarium,
Sito gęſte/ Cribrum pollinarium, Excuſſorium.
Sitowy z sitowia. Iunceus, caudeus.
Sitowi do sitowia należący Scirpiculus.
Sitowiſko/ Iunccetum, carectum.
Siwieie/ Caneſco, caneo. Canet ſenectus, ætas, Incaneſco.
Siwizná/ Canities, cani, *plur. m.* Canitudo, ſenium.
Siwy/ Canus, canoſus, præcanus.
Siwy ná poly/ Semicanus.
Skacze/ Salio, ſalto, ſaltito,
Skacze weſelo/ Tripudio, exſulto lætitiâ,
Skacze po czym/ Perſulto, inſultare ſolo.
Skakanie/ Saltatio, ſaltatus, *us.*
Skakánie/ gra. Aſcoliaſmus, Raticulus.

Skakánie wesołe/ Tripudium.
Skakánie/ drgánie sercá. Palpitatio cordis,
Skałá/ Rupes, *f.* Cautes *vel* cotes, *is*, *f.* Petra, saxum viuũ.
Skáłá wysoka/ Scopulus, rupes scopulosa.
Skálisty/ Scopulosus colis. Skałká/ Saxulum rupella.
Skálny / Petræus, saxatilis, inter saxa manens.
Skámiáłacy/ Stoicus vultus. Skámiáłosć/ Conuersio in lapidem. Skámiáły/ Lapideus.
Skámiáłym czynię/ In lapidem verto.
Skąpo/ Perparcè, parcè, parcius, parcissimè.
Skąpy/ Parcus senex, tenax, illiberalis.
Skaráni/ Mulctatus.
Skarb/ miéysce schowánia. Thesaurus rerum omnium.
Skarb Rzeczypospo. Ærarium publicum. Gaza,
Skarb Krolewski / Fiscus.
Skarb Kośćielny/ Cimeliarchion. Gazophylacium.
Skarbel/ Metallicus Cacodæmon,
Skarbię/ Condo in thesauros aliquid.
Skárbienie/ Depositio pecuniæ in thesaurum.
Skárbowy prywatny/ Thesaurarius.
Skárbowy publiczny / Quæstorius, quæstoria persona, æraria ratio tribunus, fiscalis, fiscarius.
Skárbu dobywam/ Ærarium exhaurio.
Skárgá. Accusatio, *vide* Obwinienie.
Skárłupá łuská krokodylowa. Cataphractum.
Skárżę ná kogo/ *vide* Obwiniam/ vskarżam się.
Skaźá: kto co kaźi co. Corruptela liberum.
Skazánie iad/ dekret. Sententia, decretum, iudicium.
Skazánie po kim/ Absolutio.
Skazánie przećiw komu / Damnatio reorum, condemnatio.
Skáżenie/ zepsowánie. Corruptio, confectio valetudinis.
Skaźićiel / Corruptor iuuentutis, perditor Reipublicæ.
Skáżony/ Corruptus adolescens, vitiosus, profligatus.
Skázuiacy zá kiem/ Absolutorius.
Skázuiacy/ *aliter* Indicatiuus.
Skázuię ná co / Monstro aliquid digito, indice. Ostendo, indico digito. Digitum intendo ad fontes.
Skázuię / dekret wydáię. Pronuntio sententiam.

Skázu-

Skázuię ze Krzem/ Absoluo reum, decerno pro aliquo.
Skázuię przeciw komu/ Condemno, damno aliquem, indico multam. Decerno contra r m alicuius.
Skázyciel/ co pokázuie. Monstrator, Index regionum, librorum, horologorum. Digitus, index.
Skępię czego/ Parcè, exiguè, facio sumptum.
Skępiec/ Parcus, tenax euado.
Skępstwo/ Parsimonia nim ia, illiberalitas.
Skibá roley/ Stria. æ Vide Zagon.
Skibá chlebá/ Frustrum panis, oblongum planum.
Skinienie/ Nutus, us. Nomen, significatio.
Skład/ Collecta, Symbola (rium.
Skład/ mieysce gdźie co skłádáią. Conditorium, reposito-
Skład kupsny ná pewnym mieyscu/ Emporium.
Skłádácz/ Compositor. [verba.
Składam co pospołu/ Compono, construo, coagmento
Składam pápier/ száte. Plico chartam, complico epistolam.
Składam pyche/ Sedo, exuo arogantiam, comprimo animos.
Składam co z kogo/ Depono citellas, instratum.
Składam rece/ Tendo ad coelum palmas.
Składam co z siebie/ Abdico Magistratum, renunciare Magistratui. Depono imperium, munus, officium.
Składam kogo z vrzedu/ Tollo ab officio aliquem, abrogo alicui Magistratum, demouere aliquem Magistratu.
Składam sie z kim ná co/ Do symbolum, congero, contribuo pecuniam. Conferre in commune.
Składam sie mieczem/ Excipio ictus gladio.
Składam winę ná kogo. Verto culpam in alium, transfero in alium crimen, culpam. Conijcio culpam in alium.
Składam ku komu kopię/ Dirigo, protendo in aliquem ha-
Skłádálny/ złożysty. Plicatilis, coafixilis machina. [stam.
Skłádána wieczerza. Collatitia coena. Collecta.
Skłádánie czego/ Plicatura vestis, compositura, constructio verborum. Compositio vocum, verborum.
Skłádánie sie ná co/ Contributio.
Skłádánie vrzedu/ Depositio dignitatis.
Skłádány/ Plicatus, duplicatus plicando.
Skłádány ze sztuk/ Compactilis trabs, structilis columna.

Skłádność / Conuenientia rerum, concinnitas orationis, verborum. Concinnitudo in oratione. Condecentia.
Skłádny / Concinnus, congruens.
Skłániam się gdzie / Wstępuię. Diuerto ad cauponam, in villam. Diuertor aliquo. Declino ad. Deflecto ad inues (amicitias.
Skłániam się do czego / Propendeo.
Skláný / Vitreus Sklarz / Vitriarius, vitrarius.
Sklenicá / Vitrum, vitreus calix. vas vitreum.
Sklep / Fornix, m Testudo, f.
Sklepię co / Concamero, Fornico, as. Confornico.
Sklepienie / Fornicatio, extructio fornicis.
Sklepiony / Fornicatus, testudineatus.
Szkło / Vitrum, vitreamina.
Sklenienie / (nieyśce do skłonienia.) Receptaculum, diuerticulum.
Skłócie / Compunctio.
Skłonność do czego / Propensio ad aliquid. Inclinatio voluntatis, procliuitas ad libidinem, pronitas ad malum.
Skłonny do czego / Procliuis ad libidinem, propensus, pronus ad iracundiam, inclinatus ad causam alicuius.
Skłoty / Cumpunctus.
Skoczek / Saltator. Skoczká / Saltatrix, saltatricula.
Skoczny / Saltuaris, saltatorius ludus.
Skok / skoczenie Saltus, m.
Skokiem / Się Biegiem / prętko.
Skokiem / skacząc. Saltatorie, saltuatim.
Skolacy pies skomlący. Nictaculus, noctulucus.
Skole / skomle. Nicto. is. Gannio, hittio.
Skolenie / Gannitus, hittus, gannitio.
Skołátány / vtłuczony. Quassus, conuulsus.
Skomá mi / Rumpor inuidia.
Skonánie / Exodium vitæ, extremus spiritus.
Skop / Báran. Veruex. m. Veruex sectarius.
Skopowiná / Caro veruecina.
Skopowy / Veruceus. veruecum caput.
Skorá ná ćiele / Cutis, f. Skorá obártá z bydlęćiá / Pellis f. Corium animantium. Skorá owcza / Mollestra, pellis ouilla. Skore obleczony. Pellitus, corio tectus liber.
Skorą obłożę / otrywam. Pelliculo, pelle tego.

Skorá świniá/ *Vide* Swinia skorá.
Skorá wyprawna/ *Vide* Rzemień.
Skorá zwierzęca/ Pellicula detracta.
Skorá na owocách/ Cutis vuæ, cerasi, cortex acini, tunica lupini Nauci, *n. indeclin.*
Skorá ná chlebie/ Crusta panis.
Skorká ná drzewie miękka/ Tunica tenuis. (ber.
Skorká ná drzewie twárda/ Cortex *m.* Cutis arboris, su-
Skornie/ Ocrea. *æ.* Skor niemáiący ná nogách/ Ocreatus.
Skornik/ Coriarius.
Skoro/ záraz skoro Postquam. vt primùm vidi,
Skoro/ *aliter Vide* Stwápitám pietło/ Nagle.
Skorupá iáiowa/ Putamen, cortex oui.
Skorupá gliniána/ Testa.
Skorupa pławu morskiego/ Concha, crusta, *æ.*
Skorupiány/ Testaceus, crustaceus.
Skorupienie/ Testa oblucere. Skorupá/ Vestula.
Skory *Vide* Skwápliwy/ Prędki ſy.
Skorzány/ Scorteus, pelliceus, scortea sella.
Skorzek skorow s. *Vide* Pástuch.
Skotopáſki/ piosnki pásterskie Bucolica, *orum.*
Skowronek/ Alauda non cristata.
Skowycze iáko pies vderzony/ Gannio.
Skowyczenie/ Gannitus, *us.*
Skracam/ Acerbo curto, decurto, breuiter, summatimq; dico, describo.
Skrobáczká/ Radula. Skrobánie drzewá/ Rasura surculi, decorticatio, Skrobáczy/ Ratinis fibula.
Skrobie co/ Rado, superrado.
Skrobie ryby/ Desquamo pisces, oppecto.
Skrocenie/ Contractio, præcisio orationis,
Skromnie co czynię/ Modestè me gero. moderatè dictum, placidè aper re fe res. Skromnie znoſzę/ Modestè fero, leuiùs doleo' leniter, placidè, modicè ferro dolorem.
Skromnie żyię/ Parcè ac triguliter viuere, exiguo parcè victitare, modicè viuere. Skromność w obyczáiách/ Modestia, moderatio in dicendo, in iocando.
Skromny ćwiczeni/ *Vide* Mierny.

Skromność w życiu dla zdrowia / Diæta curari incipio, parsimonia in victu. Skromny w obyczajach / Modestus, moderatus, sedatus, permodestus vir, adolescens.

Skromny w życiu / Parcissimus, Frugi victus, cœna: frugalis tenuis vir, moderatus & temperatus homo.

Skroń / Tempus, n Percutere tempus.

Skrucha / skruszenie serca. Compunctio & contritio vera.

Skrytość / skryte miejsce. Latebra, latibulum, abditum, n. occultum, adytum cordis.

Skryty / tajemny. Abditus, absconditus, tectus.

Skryty / aliter Latebrosus locus, latebrosa nox.

Skrzeczą żaby / Coaxant ranæ.

Skrzeczę jako ptak / Clango.

Skrzeczek / Arctomys, crycetus.

Skrzepły / Concretus densatus, coagulatus adeps.

Skrzepła się polewka tłusta / Coit pinguedo, coit in densitatem, densatur, concrescit.

Skrzydlasty / Alatus, pennatus eques.

Skrzydło u ptaków / Ala auium, alæ apum, pennæ muscarum, locustarum.

Skrzydle w szyku / Alæ legionum, equitum.

Skrzydłowy / Alarius, alariæ cohortes.

Skrzynia / Scrinium, arca, cista.

Skrzynka / skrzyneczka. Arcula, cistula, scriniolum. (Cti.

Skrzyp / skrzypienie ... Stridor, strepitus ianuæ, argutatio le-

Skrzypam drzwiami / Stridorem motu valuarum edo.

Skrzypam na skrzypcach / Rado chordas.

Skrzypek / Fidicen, m Lyristes, æ, m.

Skrzypiący / Stridens serra, plaustrum.

Skrzypice / Fides, æ Lyra, æ.

Skrzypię / Strideo, strido, is.

Skubię ptaka / Vello, carpo lanam.

Skubienie / Vellicatio, vulsura, depilatio.

Skupień / Vel skupujący rzeczy strawne. Obsonator.

Skupienie czego / zgromadzenie. Conglobatio, coaceruatio, constipatio hominum.

Skupiony żołnierz / Confertus, conglobatus, coagmentatus miles. Skupny / Vendibilis oratio, orator.

Sku-

Skupowánie strawy/ Obsonatus, *us*. Cóemptio.
Skupuie co/ Cóemo, commercor.
Skurczam co/ *Vide* Kurcze. skurczenie/ Contractio, conuulsio neruorum
Skutecznie/ Efficienter, efficaciter.
Skuteczność/ Efficacitas, efficacia.
Skuteczny/ Efficax homo, efficiens causa.
Skutek/ Effectus, effectum, euentus, exitus, *us*. Euentum.
Skwapiam się/ Præcipito, festino, propero.
Skwapiánie się/ Festinatio. præcipitatio.
Skwápliwie/ Præmaturè, præcipitanter.
Skwápliwy/. Properus, præceps.
Skwárki/ Cremium.
Skwárzę/ Frigo adipem, aruinam.
Skwierczacy/ Stridulus. Skwierczę Strido, instrido
Skwierczę płáczliwie. Quiritor, gannio.
Skwierczek/ Querulus, querulundus.
Skwierczenie/ skwierk. Quiritatio, gannitus.
Skwinancya/ ślinogorz. Synanche, *es*, *f*. Angina, angor (faucium.
Słábieię/ Debilitor, vacillo memoriâ.
Słábizná/ Hypochondrion.
Słábo/ Languidè, infirmiter, debiliter.
Słábość/ Debilitas, infirmitas, impotentia, fragilitas.
Słáby/ Infirmus, imbellis, debilis, languidus.
Slad/ Vestigium.
Slad ¿rácę/ Falsa vestigia pono. Turbo vestigia fugæ.
Slad zostáwuię Imprimo. relinquo vestigia in aliquo loco.
Sladowánie/ Indagatio, peruestigatio, indago, *onis*,
Sládownik/ Vestigator, indagator.
Sladuię kogo / Vestigo aliquem, premere alicuius vestigia.
Slámuię rzekę/ sadzáwkę. Retare flumen, Purare limum piscinæ.
Sláwá/ Fama, gloria, gloriola, adorea.
Sławię kogo/ sławnymczynię. Prædico, *as* Celebro alicuius laudem, magnifico, nobilito aliquem.
Sławię się/ *Vide* Słynę.
Sláwienie/ Prædicatio, celebratio.
Sławnie/ Celeberrimè, celebriter.

Sławny / Celebris, illuſtris, clarus vir.
Ślaz / Malua, Malache, es. f. Maluaceus, ſubſtant.
Ślaz wielki leány / Hibiſcum, hibiſcus.
Ślaz wyſ kędzierzawe liſty. Alcea, Althæa.
Śledź / Chalcis, idis f. Halec.
Śledziowká / Orca, Cadus ſelſam. ntartus.
Ślep / Myops, nyctalops, Male luminatus.
Ślepiánie / Caligatio, Lippitio, onis.
Ślepotá / Cæcitas, ablatas luminis.
Ślepy / Cæcus, orbatus, luminibus, cæcatus.
Ślezák / S[illegible]ſius.
Ślimácza ſkorupá / Concha, teſta limacis.
Ślimák / Limax, m. & f. Limax s. Cochlea terreſtris, ſyluestris.
Ślina / Saliua, pituita tenuis. ſputum tenue.
Ślinienie / Saliuaris humor. Ślinić ſię / Salino, as.
Ślinogorz / St[illegible]mus.
Śliſki / Lubricus, labilis. Śliſko / Lubricè.
Śliſko ozywnie / Lubrico. Śliſkość / Lubricum, ſubſt.
Śliwá drzewo / Prunus, f. Śliwá owoc / Prunum. n.
Śliwy Węgierſkie / Pruna Damaſcena.
Śliż álbo ſliſzyk / Muſtela fluuiatilis minima. Cobitis fluuiatilis.
Ślod / Maltum. Toſtum malefactum hordeum.
Słodkawy / Subdulcis, dulcenus.
Słodki / Dulcis, dulcia, prædulcis, nectareus, mulſeus muſteus.
Słodkie drzewo / C[illegible]is, acrifolium.
Słodko / Dulciter. dulcè, dulciſſimè.
Słodkość / Dulcedo, dulcitudo, mellinia.
Słodnie / ſłodnieie / Dulceſco. dulcoro.
Słodownik / Braxator, factor braxis.
Słodycz / Słodkie picie. Mulſus, a m. Promulſis, f.
Słodzę / Dulcoro, dulco, indulco.
Słodzone / Siliquæ, irrita. æ.
Słodziona / ſledziona. Lien, m. Splen, m.
Słodziony chorobę cierpiący / Lienoſus, ſpleneticus, ſplenicus.
Słoiek / Pyxis, idis, f.
Słomá / Stramen, n. Stramentum, culmus.
Słomiány / Stramentitius, ſtramineus.
Słoń / Elephas, elephantus.

Słońce /

Słońce / Sol, iubar.
Słonecżny / Solaris annus, lumen solare.
Słonina / Lardum, laridum.
Słoniowa trąba / Proboscis, f.
Słoniowa kość / Ebur, n. Słoniowy / Elephantinus.
Słoniowy / z kości słoniowey. Eburneus.
Słono kona potrawa, Salsum. Słonosć / Salsitudo, salsugo aquæ marinæ. Słony / Salsus, præsulsus, salmacidus.
Słosarz / Claustrarius artifex.
Słow własność / Vide Wykład.
Słowa część / Syllaba
Słowak / Sclauus, sclauinus. Slauus.
Słowieńska ziemia / Sclauonia, Slauonia.
Słowik / Philomela, luscinia, acredula, Aedon, onis, f.
Słowko / Vocula, verbulum.
Słownik / wokabularz. Nomenclator. m. Dictionarium.
Słowo / Verbum, dictum, dictio.
Słowo łacińskie złe / Barbarismus.
Slub / obietnica Bogu vczyniona / Votum, sponsio.
Slub małżeński Fides, iura coniugialia, connubialia.
Slubuię co Bogu / Voueo votum. Obstringo me religione voti Slubuię co komu / Vide Obiecuię dobrym słowem.
Słuch / zmysł. Auditus.
Słuchacz / Auditor, auscultator.
Słuchalnia / mieysce do słuchania. Auditorium plenum.
Słucham czego / Attento, excipio verba præbeo aurem.
Sługa / służebnik / Famulus, pedisequus.
Sługa mieyski / Minister, actor publicus.
Słup / Palus. Słup kamienny / Columna.
Słup czworograniasty / Pyramis, idis, f. Obeliscus.
Słup nagrobkowy / Mausoleum, stela.
Słupik / Columella, stela, Słupnik / Stilites, m. a.
Słuszna Słuszna. Æquum est, æquitas.
Słusznie / Merito meritissimo, iure & merito, iuste, recte.
Słuszny / Iustus, æquus, camararius, competens iudex.
Służba / Ministerium, famulatus, seruitium.
Służba stołowa / Abacus, m.
Służe komu / Seruio, famulor alicui.

Służebnicá/ Famula, ancilla, ministra, pedisequa.
Słyne/ Floreo, floresco, innotesco pictura,
Słyß/ Heus, heus tu, eho, eho tu.
Słyße/ Audio, peruenit, accidit, permanauit ad aures meas.
Słyßenie: Vide Słuch.
Smácżno/ Suauiter, suauius odore. Iucundè. Cupidè bibere, edere Smáczny smákowity. Suauis, in gustu tener.
Smagam kogo: Vide Sieke biczem/ rozgą.
Smagániec/ Verbero, onis Flagrio, onis, m.
Smák/ Sapor, gustulum dulce & amarum.
Smákuie tá rzecż/ Sapit iucundissimè aliquid.
Smákuie ziego/ Vide Rozkuie ziego.
Smálcowány/ Adipatus. Smalec topiony/ Adeps liquatus.
Smárk/ smárki. Muccus, pituita nasi.
Smárkam/ Muccum naribus traho.
Smárkacz/ Muccosus, mucculentus.
Smárowniá/ łaźnia. Vnctorium hypocaustum.
Smárowániu służący/ Vnctorius.
Smárownik/ Vnctor. Smáruie co/ Vide Námázuie.
Smáże/ Frigo, is. Assa, frixa, iurulenta. Frictum reddo.
Smáżony/ Frixus, frictus ex oleo.
Smęce sie Mœreo, mœrore conficior. Affligor, vrgeor, animi dolore. In mœstitia sum, incessit mœstitia animos.
Smelc/ Encaustum. Smelcarz/ Encaustes æ, m.
Smelcowány/ Encaustus. smaltus.
Smelcuie/ Exhausto aliquid pingo. Inuro.
Smętek/ Tristitia, mœror, mœstitia, mœstitudo.
Smętnie/ Mœstè, tristitius.
Smętny/ smutny. Mœstus, tristis vultus, æger animus.
Smiádáwy/ Subaquilus, subfusculus homo.
Smiádość/ Pulligo, luror. Smiády/ Aquilus color, luridus,
Smiádo czynie/ Fusco, as. Offusco.
Smiáłek/ Audaculus, feroculus.
Smiáłość dobrá/ Audentia magnanimitas, animositas.
Smiáłość złá/ Audacia proiecta, licentia. (nè.
Smiáły/ Animosus, magnanimus, confidens, animatus bene.
Smiáły názbyt/ Audax ad facinus, proiectus ad audiendum.
Smiáły vczynek/ Ausus, us. Ausum, i. substant.

Smiech/

Smiech/ Risus, *us*, Risio. **Smiech zbytni**/ Cachinnus, cachinnatio,
Smiech zmyslony/ Sardonius risus.
Smiechu godny/ Ridiculus, ridendus, ridicularius.
Smieci/ Quisquiliæ, *f plur.*
Smieie sie/ Rideo, rideo risum, edo risum, corrideo.
Smieie sie zbytnie/ Cachinnor, cachinno, *as.*
Smiele/ Animosè. audacissimè, fidenter.
Smiele nazbyt/ Audenter, audentius.
Smiem/ Audeo, ausim dicere, confirmare.
Smierć/ Mors, fatum, mortalitas, extinctio, letum.
Smierci prágnę/ Mori cupio, mortem opto
Smierdzacy Fœtidus, sordidus, putridus, graueolens.
Smierdze/ Fœteo, maleoleo, sordesco, puteo, exsordesco.
Smiertelnie/ Letaliter, mortifere vulneratus.
Smiertelność/ Mortalitas
Smiertelny/ Mortalis vita, mortale corpus.
Smiertelny grzech/ Mortale, letale, capitale crimen.
Smieszę/ **smiesżi strote.** Concito. excito, moueo risum, commouco, cachinnos. **Smieszek**/ Sannio, *onis.* Risor, artisor. **Smiesznie**/ Ridicule, subridiculè
Smiotána/ Flos lactis, Cremor, pingue lactis.
Smok/ Draco, *m* Dracunculus.
Smolá/ Pix liquida, arida, concreta. Maltha,
Smolány/ **ze smoly.** Piciņus, piceus imber.
Smolány piec/ **hutá.** Picaria, *æ*, *Vel* Piccaria, *æ*,
Smolarz/ Picis coctor.
Smole pále/ Picem excoquo.
Smole/ Decoloro *Vide* **Násmalam.**
Smolnicá/ *Vide* **Mázniczá.**
Smolny/ Gummosus, resinosus.
Smolony. Picatus, pinata vasa, piccatus.
Smrod/ Fætor, putor, olor, pædor.
Smrodliwe mieysce/ Olenticetum, fœtutinæ.
Smrodliwie. Sordidè, putidius.
Smrodliwy/ *Vide* **Smierdzacy.**
Smrodze/ Excito acrem odorem.
Smycz/ Numella, *inde* Numellatus canis.

Smyczek/ Plectrum, pecten, m.
Smyk/ [illegible], furunculus congero, circumforaneus cantor, hilarodus.
Smykam/ Vide Kradnę.
Smyk/ Sensus [illegible], [illegible] res.
Snadź/ Forte, [illegible].
Snadnie/ Accommodate, aptè, appositè, commodè, convenienter.
Snadność, Commoditas, habilitas, facilitas,
Snadny/ Idoneus. Vide Sposobny.
Sni mi się/ Somnio aliquid in somnis, videre aliquid.
Sni mi się [illegible] [illegible] somnium habeo.
Sni[illegible]/ [illegible], as. [illegible] in fumo.
Sniadanie/ [illegible], ientatio.
Snieg/ Nix, f. [illegible] Snieg pada/ Ningit.
Snop/ Manipulus. Merges, itis f.
Snuję/ [illegible], fila convoluto, diduco.
Sobaka/ Vide Pies.
Sobie dobry/ [illegible], sibi placens, suis commodis natus.
Sobie pan/ Vide Swobodny.
Sobie to czynię/ [illegible].
Sobol/ Martes Scythica, zibellinus, sobella.
Sobota/ Sabbatum, orum, n. plur. Dies Saturni.
Sobotka/ [illegible] Sobótki [illegible],
Soczewica/ Lens, lentis, f. Lenticula.
Soczewiczny/ Lenticularis figura.
[illegible] [illegible] pustena. [illegible].
Sok [illegible], Succus [illegible], liquamen, liquor vini.
Sok drzew/ Lacryma, succus arboris.
Sok miodowy/ Melligo [illegible], melliginus succus.
Sok [illegible] [illegible]. Sok wyciśniony/ Succus expressus.
Sokoł/ Falco, capys.
Sol/ Sal, m. aliter Hoc Sal, n.
Solę co/ Sallio, sallis, ivi. Aspergo aliquid sale.
Solenie/ Salitura, salsura.
Solna góra/ żupa. Salinae, arum salifodinae, vel salifodinae.
Solniczka/ Salinum, salillum, [illegible], æ.
Solnisz/ Solinuor, Vide Prysł.
Solony/ Sale conspersus, salitus, vel salsus.

Sopel/

Sopel/ Stiria, æ.
Sosna berowa/ borá. Pinaster.
Sosna sadzona/ Pinus, *f.* 2. & Pinus satiua.
Sosná tłusta/ Tæda.
Sośnina/ sośniowy bor. Pinetum, pinifer locus.
Sośnierodny/ Pinifer mons.
Sosnowa żywica/ Pinea resina. Sosnowy/ Pineus.
Soszka/ Canterioles, bacillum furculatum, furcæ.
Sowá/ Noctua, cicuma, *vel* cecuma, & cerua.
Sowá łęzna/ puchacz. Bubo, *m.* & *f.*
Sowi/ Noctuinus.
Sojká/ Pica glandaria, garrulus.
Spáć idę/ *Vide* Idę spáć.
Spadam z gory/ Cado ab alto. ex equo, de equo. Decido, delabor ab alto. Defluo. prolabi ex arbore.
Spadam ná co/ Decido in præceps, cado pronus in pectus.
Spadánie/ Casus, lapsio. Spádnienie/ Fractura ossis.
Spadek wilgotności/ descens Destillatio.
Spadek máiętności Deuolutio, *vel* deuoluta bona, obuentio.
Spadowánie/ Lapsus.
Spáiam co/ Conglutino, compinguo aliquid, agglutino, consolido, coaduno, concorporo aliquid, coagmento.
Spaia się co/ Coalescit. con vulnus, cicatrix.
Spalenia godny/ Vstulandus, flammandus.
Spalenie/ Vstio, combustio.
Spalić co/ Pogo. Cremare vrbem, equos. Vstulo, comburo, concremo aliquid. Deurere vicos.
Spalony/ Combustus, cinefactus.
Spárzelina/ Ambustio.
Spasienie zwierzęcie. Depastio animalium.
Spasam bydłem/ Depasco alienam possessionem.
Spełniam/ pełnię obietnice. Persoluo, compleo promissum, exsoluo promissa, sto, satisfacio promissis.
Spętány/ Compeditus, innexus compedibus.
Spiący wiele/ Somniculosus glis.
Spiączká chorobá/ Lethargus, morbus lethargicus.
Spiączkę czyniący/ Somnifer, somnificus.
Spiączkę máiący/ Lethargicus.

Spię / Dormio, ad lucem dormio, somnum expio, graui somno premor, Arctior me somnus complectitur.
Spię Słabo / Interruigilo, corybantio, *as*.
Spieg/ szpiegierz Explorator, speculator, inquisitor, lustrator, circitor. **Szpiegowánie** / Exploratio.
Spiegierski / Speculatorius, exploratorius.
Spieguię / Exploro littora, fines, lobos nouos, Speculor, exploro itinera.
Spieszę się / Propero, festino, celero.
Spieszenie / Properatio, festinatio, acceleratio. (ratò.
Spieszno / Festinanter, propere, properatò, festinatò, matu-
Spieszny / Festinus, properans, properus, festinatus,
Spiewak / Cantor, cantator, modulator,
Spiewam / Cano, occino, canto aliquid, cantillo, modulor, succino. **Spiewánie** / Concentio, concentus, cantus, cantatio, occentus, *us*. Modulatio, incentio.
Spik w kościách / Medulla in ossibus.
Spiknąć się / Conspirare in vnum, in aliquem.
Spiknienie / Comitio, conspiratio, confoederatio.
Spinam co / Colligo, *as*. Constringo catenis.
Spinánie / Colligatio.
Spis/ Spiska ziemiá. Scepusium.
Spis żolnierski / Matertis, *f*. Pilum.
Spisek / Conscriptio, breuiarium.
Spisnicy / Pilani, pilaræ legiones.
Spisuię co popisuię co. Recenseo, recognosco, conscribo exercitum. Recognosco supellectilem, numerum gregis.
Spiżá / Æs caldarium, æs fusile, æs campanum.
Spiżá / co gotowo w spiżárni. Penus, *m. f.* Commeatus, annonaria prouisio. Alimentaria res. (rium, *n*.
Spiżárnia / Cella penuaria, mellaria, promptuaria, Pena-
Spleciemie / Symplegma, *tis*, *n* Complexio, contextio.
Spleśniony / Mucidus vinum mucidum, mucorē contraxit.
Spleśniáły / Mucidus, vinum mucidum, mucore contraxit situ. Emucidus, emucida vitis.
Splokáć / Diluere lacrymis vnguenta. Terra pluuijs abluitur
Splowiáły / pepelały. Cano situ obductus color.
Splugáwienie / Inquinatio.

Splugá-

Splugáwiony/ Inquinatus, impiatus.
Spluwacz Spetator. Spluwam/ Vide Plutę.
Spod spodek od czego. Ima superficies alicuius rei.
Spodni Qui subter est.
Spodnicá/ Subligar, n Perizoma.
Spodziány/ Speratus, sperabilis.
Spodziewánie/ Præsumptio
Spoienie/ Coagmentatio. constructio corporis humani.
Spoiony, Compactus, coagmentatus, aptus, connexus, coadditus. Spoisto/ zlączysto/ Adhæsè, coibiliter.
Spoisty/ Compactilis, iugabilis.
Spokoyna myśl/ Euthymia, tranquillitas animi.
Spokoynie/ Quietè, sine tremore, tranquillè.
Spokoynosć/ Tranquillitas vitæ, animi.
Spokoyny/ Tranquillus, placidus, quietus.
Spokoyny iestem/ Bono, quieto sum animo.
Spolodziedzic/ Cohæres, collegatarius.
Spolecznie/ spolem. Inuicem, vicissim, mutuò.
Spolecznosć/ Communitas, communio.
Spoleczny/ Communis, promiscuus vsus.
Spolkuię z kiem/ Commercium habeo cum aliquo. Socio cum aliquo studium. Est mihi cum aliquo communicatio
Spol mieszkam/ Cohabito, vnà habito. Commaneo.
Spol mieszkánie/ Contubernium.
Spol mieszkániec/ Contubernalis.
Spol pasę/ Compasco, vnà pasco.
Spol piie/ Compoto, compotatio.
Spol piiacy/ Combibo, onis. Compotor alicuius.
Spol prosżacy/ Riuans, competitor.
Spol rzecżę/ Confideo, allideo alicui.
Spol vczeń/ Condiscipulus.
Spol żáluię/ Condoleo, compatior.
Spol życie/ Conuictio, conuictus, us.
Spol żyiacy/ Conuictor.
Spor/ sporká. Altercatio, contentio, concertatio, certamen controuersia, Disceptatio, certatio, dissertatio.
Spornie/ Pugnaciter, controuersè, contentiosè & litigiosè.
Spornosć/ Pugnacitas.

Sporny/ sprzeczny. Contentiosus, refractiosus, controuersus, litigiosus, repugnans.

Spory/ Grandis, grandiculus, gloriosus, vegrandis.

Sporządzam co/ rozporządzam. Ordino, dispono, instruo copias. Dispenso res & instruo.

Sporządziciel/ Ordinator.

Sposabiam się/ Apto me, comparo me antè.

Sposób/ postępek. Modus, ratio, conditio.

Sposobność/ Qualitas, opportunitas. Vide Snadność.

Sposobny do czego/ Accomodatus, appositus, aptus alicui rei,

Sposobny iestem/ Sum aptus, idoneus.

Spospolitowány/ Diuulgatus, inuulgatus.

Spowiádam się komu/ Edo, loquor nomen.

Spowiádam się grzechów/ Confiteor peccata.

Spowiednik/ A confessionibus, index conscientiae alicuius, Confessarius. Spowiedź/ Confessio culpae.

Spowinowacam kogo/ Congenero aliquem.

Spowinowacam się z kim/ Deuincio me affinitate alicui.

Sprácowánie/ Lassitudo, fatigatio, defatigatio.

Sprácowány/ Defessus, defatigatus, fessus, lassus de via, lassatus in aliqua re, exanimatus.

Spráwá/ potrzebá/ Negotium, munus, causa.

Spráwá/ dzieło. Actus, factum, facinus magnum.

Spráwá sądowa Lis, litem perdere, quaestio.

Spráwcá ktory czyni/ Factor, auctor, patrator, administer, instructor.

Spráwiánie się v sądu/ Causae dictio, reatus.

Spráwiedliwie/ Iuste, optimo iure.

Spráwiedliwość/ Iustitia, aequitas, ius.

Spráwiedliwy/ Iustus, aequus, iustitiae tenax, seruantissimus aequi, aequus magistratus, aequa lex, aequum ius.

Spráwienie czego/ Confectio, executio negotij.

Spráwká/ Negotium.

Spráwnie/ Peritè & certa ratione.

Spráwny/ Industrius, pragmaticus, actiuus, factiosus.

Spráwowánie rzeczy/ Actio rerum, vitae. Curatio & administratio rerum. Procuratio negotij publici.

Spráwowánie się z czego komu. Satisfactio.

Sprá-

Spráwowánie páństwá/ Gubernatio, rectio, procuratio, administratio Reipubl.
Spráwuię co/ Conficio aliquid, efficio opus.
Spráwuię wesele/ bánkiet. Celebro, conficio nuptias.
Spráwuię się o co komu/ Purgo me alicui de aliquo, reddo [illegible] vitae, sententiae meae. Caussam dico.
Spráwuię co roskazano/ Pareo, perago iussa, exequor, [illegible], exequor imperium. Exequor praecepta.
Spráwuię się dobrze/ Gero me honeste, bene rem gerit suam.
Spráwuię sobie [illegible]/ Comparo [illegible] supellectilem.
Sprochniáłość/ Vide Próchnienie.
Sprochniáły/ Cariosus, versus in cariem, puter palus.
Sprofánowáć co świętego/ Profanare sacra.
Sprofánowánie/ Profanatio, exauguratio.
Sprośnie/ Sordidè, turpiter, impure [illegible], obscoenè.
Sprośność/ Turpitudo, obscoenitas, deformitas verborum.
Sprośny/ niecżysty. Impurus, lutulentus, immundissimus, turpis homo, obscoenus sermo, maculosus homo.
Sprowádzam kogo z [illegible]/ Deduco aliquem deorum.
Sp[illegible]/ Vide Zájrzał.
Sp[illegible]/ drąg przewoźnicży. Contus, m.
Sp[illegible]/ Pullulare ubique.
Sprzedawam co/ Vide Vprzedam.
Sprzątnąć co [illegible] vkráść. Conuasare aliquid.
Sprzéciwiam się komu/ Aduersor, obsisto alicui, contradico, resisto, repugno alicui. Contradico causae alicui.
Sp[illegible] się z kiem/ [illegible], consentio in aliquem.
Sprzeczny/ Vide Sporny.
Sprzęgácz/ Iugarius, coniugator.
Sprzężony być/ Coniugo [illegible].
Sprzęt wszystek/ Supellex, f. Vtensilia, ium.
Sprzężay bydła/ Iumentum, sub iuga in plostrum, in aratrum,
Sprzężony/ Coniugus.
Sprzyiam komu/ Faueo, cupio alicui. Libentissimè alicui tribuo, studeo. Deditus sum alicui.
Sprzyiánie/ życżliwość. Fauor, beneuolentia, gratia, fauentia, aura popularis.
Sprzyiáźnie/ życżliwie. Fauorabiliter, graciosè.

Sprzyiázny/ życzliwy. Fauens, fautor, studiosus, studiosissimus mei.
Sprzymierzenie/ Confoederatio.
Sprzymierzony. Foederatus populus, obligatus foedere.
Sprzysiegam się / konfederuię. Coniuro, coniurationem facio contra aliquem, foederor.
Sprzysiegły / Coniuratus, coniurator, conspirati.
Sprzysiężenie/ Coniuratio.
Spuchły/ *Vide* Puchline cierpiacy.
Spust/ spuszczanie stawu. Effusio laci.
Spust v bram mieyskich/ Catharacta, æ.
Spustny/ o ściągnionych rzeczach. Remissarius vectis, remissiuus. Spustny/ *al.* spustna rzeká/ Nauigabile flumē.
Spustoszenie/ Vastitas, vastitatio, depopulatio, expopulatio, desolatio.
Spuszczam co z gory/ Demitto aliquid caelo.
Spuszczam/ *Vide* Zniżam.
Spuszczam/ zwieszam głowę. Demitto caput, manus, humeros. Remitto aures. Spuszczam oczy w ziemię/ Submitto oculos. Spuszczam łuk. szegat. Remitto arcum, retendo, laxo arcum. Spuszczam co wodą/ Deueho aliquid flumine. Spuszczam staw/ Emitto, educo lacum.
Spuszczam v rząd komu / Delego, demando officium alicui.
Spuszczam co z reku/ Dimitto.
Spuszczam psá z łáncuchá/ Soluo canes.
Spuszcza mrez zimá. Remisit hyems, frigus.
Spuszczánie ná coł czego/ Demissio, submissio.
Spuszczánie łuku/ Remissio, laxatio
Spycham co/ kogo. Detrudo aliquem, deturbo.
Srebrna gorá/ Argenti fodina, argentaria, æ.
Srebrnik monetá/ Siclus, stater, argenteus.
Srebrny/ Argenteus, denarius, argentea arena.
Srebro/ Argentum. Srebro żywe/ Argentum viuum.
Srebro czyste/ brant. Argentum purum, excoctum.
Srebro wyborne Electrum.
Srebrowy/ *Vide* Kredencerz.
Srebrowy/ do srebrá. Argentarius.
Srebrzysty/ Argentosus, argentatus, inargentatus.
Sroga rzecz / Immane, dictu infandum.
Srogi na weyrzeniu/ Seuerus vultus, trux aspectus, oculi truces.

Srogim/

Srogiem/ okrutnym czynić. Effero hominem.
Srogo/ Truculente, torue, inspicere aliquem, atrociter.
Srogość/ Seueritudo, feueritas, immanitas, duritas, toruitas.
Sroka/ Pica.
Srom. sromam się. Vide Wstydzę/ Wstydam się.
Sromotnie/ Insignè oppidum captum, ind:i,nißime, turpiter.
Sromotny. Vide W,r,yoiiwy/ P.ugawy.
Sroze się/ sierdze się. Facio me ferocem alicui.
Srożeie/ Grassor, grassatur pestis fæuio.
Srzedni/ pośrzedni. Medius, intermedius.
Srzedni punkt/ Centrum, punctus.
Srzezoga/ Vredo, inis.
Srzod czego/ In medio foro, adulto vere.
Srzoda/ Dies Mercurij, feria quarta.
Srzodek czego/ Medium, recedere de medio.
Srzoń/ Pruina, femiconcretus ros.
Srzenisty/ Pruinosus, pruinofa regio.
Ssacy/ Lactens. Vide Cesek.
Ssać przestaie/ Deiugo, abiactor.
Ssać daie/ Vide Karmie piersiami.
Ssanie piersi/ Suctus lactis.
Ssę piersi/ Sugo vbera.
Staczam co na doł/ Deuoluo aliquid.
Staczam bitwę/ Vide Potykam się.
Stadem/ stadami. Gregatim volant graculi.
Stadło/ Coniugium.
Stadnik koń/ Admissarius, emissarius equus.
Stadnik/ wodz stada. Armenti grex, ductor gregis.
Stado bydła/ Armentum, grex, armentorum, ouium, hædorum, equorum.
Stagiew/ Dolium, labrum vinaticum.
Staie roley/ Iugerum Polonicum, stadium.
Staie się/ Fio, consistit aliquid, euenit, effit.
Stal/ Chalybs, m Stomoma, atis, n.
Stale co/ Chalybe roboro,
Stale/ mocno. Firmè; firmissié, fortiter.
Stalenie czego/ Roboratio ferri chalybe.
Stalony. Chalybe roboratus.

Stáłość/ státeczność. Firmitas, firmitudo, soliditas, stabilitas, constantia animi.
Stáły/ státeczny. Constans vir, firmus amicus, perpetuus amor, solida mens, gratia perseuerans.
Stámi/ Centuriatim.
Stan/ Ordo Senatorius, equester, mercatorum, oratorum,
Stánąć ná czym/ Insistere digitis, ramis.
Stánąć v práwá/ Comparare. Respondere citatum.
Stánie/ Statio. Stánie v práwá/ Vadimonium.
Stánowię co/ Statuo ius, constituo, sancio legem, destino diem necis. Stánowię co v siebie/ Propono mihi aliquid, propositum habeo, decerno cautidicum.
Stánowienie czego/ Latio, sanctio, constitutio.
Stánowisko/ Stabulum, statio, mansio, stabulatio.
Stánowniczy/ Epistathmus, designator hospitiorum.
Stopam. Tollo, facio gradum. Grandio gradum.
Stąpánie/ Vide Krok.
Stapor/ Pilum farrearium.
Stáram się o co/ Curo aliquid, curo vt, curo negotia, curo faciendum funus. habeo curae aliquid.
Stáránie/ Cura, curatio & administratio rerum.
Stárgány/ Eneruatus homo,
Stárek. Vide Dziad. Stárká: Vide Bábá.
Stárodawny dom/ Fundatissima familia, vetus prosapia, & multarum imaginum. Antiquissimi vetustas municipii.
Stárość/ Senectus, aetas acta, exacta, decurta, confecta, ingrauescens.
Stárość/ al. Vetustas vini, vetustas cicatrix.
Stárościń do stárosty należący. Praesidialis, Praetorius.
Stárostá/ Praefectus Regius, Praeses vrbi, Capitaneus.
Stárostwo/ Praefectura, Satrapia, Capitaneatus.
Stároświecki/ stárożytny. Priscus, vetustus mos, prisca religio, olim olim mores, cana antiquitas, cana morum maturitas.
Stároświeckie/ Antiquo more.
Stárożytnie/ Moribus antiquis viuere, priscè, seuerè, grauiter agere cum aliquo. More maiorum.
Stárożytność/ stárodawność. Vetustas, antiquitas, prisca viuendi forma, antiquitas generis.
Stárszy láty/ Natu grandior, senior, maior natu.

Stáry/

Stáruſzek/ Senex, *ſubſtan.* Veternus, inualidus ſenex.
Stáry: *adiect.* Senex, prouectus ætate, plenus annis, grandæuus, vetulus homo, veteranus bos.
Stáry á glupi. Vetus puer, præter ætatem ſtultus.
Stáry żołnierz. *vide* Zołnierz ſtáry.
Stárzeię ſie/ Seneſco, vetuſteſco, veteraſco, vetero.
Stárzyzná/ Veteramenta, *orum.*
Státecznie/ *vide* Stale, powáżnie.
Státecznieię/ Matureſco, caneſco.
Státeczny/ Maturus annis, animo & æuo.
Státek/ naczynie. Vas, *vaſis, n. plur.* vaſa, *orum.* Vaſculu,
Staw wodny/ Stagnum,
Staw w ciele/ Articulus, artus, *tus.*
Stawam goſpodą v kogo/ Hoſpitor apud aliquem, hoſpitium eſt mihi cum eo.
Stawiaczká/ piſánie. Character rectus.
Stáwiam co/ Statuo crateras, machinas, Loco aliquem colloco, tabernaculum, conſtituo.
Stáwiam co przed oczy/ Propono ante oculos periculum, pono in oculis & conſpectu. Depingere in oculis & mentibus.
Stáwiam báńki/ Cucurbitas corpori adhibeo, admoueo, cucurbitis vtor. Ventoſis cucurbitis humores extraho.
Stáwiam co we grze/ Pono aliquid, prouoco in aleam.
Stáwiam kogo gdzie/ Siſto aliquem.
Stáwiam kogo/ [illegible]. Repræſento aliquid alicui, exhibeo reum, aſſtituor tribunali.
Stáwiam ſie mężnie/ Fortiter ago, virum præſto.
Stáwidło v młyná/ Obturaculum, obturamentum emiſſarij.
Stáynia koniſká/ Equile, præſepe, *is, n.*
Stek rzecżnikiey wody/ Confluens, confluentia.
Stek pomowy/ Eluuium, lauatrina.
Stek łotrow/ Sentina vrbis. Reipubl. Egenorum gens.
Stekam/ Gemo, gemiſco, dare, edere gemitum.
Stekánie/ Gemitus lamentabilis.
Stępá/ Indicula, pila lignea.
Ster/ Clauus, gubernaculum, moderamen.
Sternik/ Gubernator, moderator nauis.
Sterowánie/ Gubernatio claui.

Sterá

Sterować/ Guberno nauem, clauem teneo.
Stłaczam/ Condenso, cogo in duritiem lac.
Stłaczánie/ Densatio, constipatio.
Stłuczenie/ Contusio, conquassatio, concussio.
Stłuczony/ Contusus, concussus
Sto czego/ Centum currus, centeni anni.
Stoczek woskowy/ Globus cereus.
Stoczystość/ Deuexitas loci, insulæ.
Stoczysty/ *Vide* Przykry.
Stodołá/ Horreum, nubilarium, farreum.
Stofuntowy/ *Vide* Cetnarowy.
Stog wielki/ Aceruus, meta feni grandis.
Stogłowy/ Centiceps.
Stoię ná nogách/ Sto, rectus assisto.
Stoię około/ Circumsto aliquem.
Stoię przy tem. Haud muto factum, sto in fide.
Stoię wedle kogo/ Adsisto, adsto ad tumulum.
Stoię zdala/ Longiùs adsto.
Stoi zegar Horologium quiescit, silet, non rotatur.
Stoi to zá tyle/ Stat magno pretio, constat tot millibus.
Stokwiß/ Muriatica, *orum.* Salsamenta arida.
Stokroć/ Centies. Stokrotnie/ Centuplicatio.
Stokrotny/ Centuplex, centesimus, centuplus.
Stoł wßelaki/ Mensa vinaria, deorum, escaria.
Stoł kámienny do ráchowánia/ Abacus, *m.*
Stolarz/ Arcarius, arcarum faber.
Stolec potrzebny/ Lasanum: rula, sella pertusa familiaris.
Stołeczne miásto/ Vrbs Regia.
Stolicá/ krzeßło Sedes honoris, sella aurea Cæsaris, solium regale, aureum. Stolicá sądowa/ Tribunal.
Stolicá dygnitarzow Rzymskich/ Curulus, *f.* Sella curulis,
Stolnik koronny Dapifer. structor mensæ.
Stołowa izbá/ Triclinium.
Stołowe nogi/ Trapezophoros, repositorium.
Stonog robak/ Tylus. multiples, oniscus.
Stonog morski/ Scolopendra, centipes.
Stopá v nogi/ Planta, ima pedis.
Stopá wyrázona/ Vestigium.

Stopień / Gradus, Stopnisty / Gradatus.
Storęki / Centimanus.
Storzypietá / chełpliwy. Ostentator, affectator.
Stos drew / Strues lignorum.
Stosowánie / Accomodatio.
Stosuię co z czym / Vide Przyrownywam.
Stowárzyszenie / Consociatio, consociatio.
Stowárzyszyć kogo z kim / Sociare aliquem cum aliquo.
Stoziarnisty / Centigranus Frumentum centigranum.
Strącam co / kogo; Detrudo, decutio caput
Strách / Horror, terror, horribilis formido.
Stráchy nocne / pokusy. Lemures, spectra, laruæ, vmbræ.
Strace puszcza groch / Siliquatur
Strąg / w strągu groch Faba in siliquis.
Stracyná od grochu / Siliquæ.
Strászę kogo / Timore afficio, terreo cedæ, facio pauorem, Incutio terrorem, in metum aliquid traho, territo nimis.
Stráßenie / Terroris iniectio, terrificatio.
Strásliwie / Formidolosè, terribiliter.
Stráßliwy / strászny. Truculentus & terribilis aspectu, feralis, horribilis, tremendus, horridus.
Stráßydło widome. Terriculum, formido.
Stráwá / Cibaria, *orum*. Victus, *us*. Obsonatus, *us*.
Stráwá bydlecá / Pabulum.
Strawienie pokármu / Concoctio.
Strawienie pieniedzy / Consumptio, absumptio.
Stráwno tu / Sumptuosè hic viuitur.
Stráwny / do stráwy należący. Esculentus, pabulatorius.
Stráwny / łácny ku strawieniu. Coctibils.
Stráwuię się / Victum mihi comparo.
Straż / Vigiliæ, custodiæ, excubiæ.
Straż trzymam / Vigilias, excubias ago, aduigilo.
Strażnicá / Specula custodia, conspicilium.
Strażnik / Excubitor, præfectus vigilum.
Strzegę co komu / Sum proxeneta.
Strzęże komu Páná / sługę. Offerro, concinno, concilio, commendo alicui hero famulum, concilio alicui herum.
Strefá / Virga, fascia picta.

Strefis

Strefisty / Virgatus, virgulatus, foriculatus.
Strofowánie / Castigatio, obiurgatio.
Strofuiący / Obiurgatorius, obiurgator, castigator, reprehensor. [illegible] Correptor peccatorum.
Strofuię kogo / Arguo, redarguo, increpo, obiurgo, castigo.
Stroię igrzyská / Instruo, celebro ludos.
Stroię się strojno / Splendido vestitu vtor, bene, pulcherrimè, optime vestiri. Vestiri ad fastidium Satrapæ alicuius.
Strona / Pars, vtraque partium.
Strony do lutnie / Chordæ, fides, neruus.
Strona ludzi rozwodzonych / Factio.
Strona powodna / Actor.
Strona z pozwána / Reus, defensor.
Stropy piętro / Contignatio, coaxatio.
Strop wystawny / Lacunar. *n.* Pluchium.
Stroy nowy / Forma, habitus vestis.
Stroyny / Graphicus, pergraphicus, phaleratus equus.
Stróż / Custos, excubitor, vigilator.
Struchlały / Consternatus. Consternatæ matronæ.
Struclá / Tortilis panis.
Strugam co / strugę. Scalpo, stringo aliquid.
Strumień / Riuus, riuulus.
Strup ná ránie / Crusta vulneris, crustula vlceris.
Strupy wrzedźiste / Achores, manantia vlcera.
Struś. Struthio, afra auis. Struthiocamelus.
Strycharz / Laterarius, laterum conditor.
Strychulá / Mensura in plena æquo.
Strychulec / Radius, rutrum, hostorium, rutellum.
Stryczek / Funiculus tenuis, bene tortus, & firmus.
Stryieczny / Patruelis, consobrinus. Stryi / Patruus.
Strzałá / Sagitta, spiculum, telum, iaculum.
Strzegę kogo / Custodio aliquem, incul[illegible].
Strzelam z łuku / Sagitto, *as* iaculor certus, emitto arcu sagittas. Strzelam z dział / Tormenta, strepitum edo, fulminare fistulis æreis, ferreis.
Strzelec / Sagittarius, iaculator, fistulator.
Strzelnicá / Campus iaculatorius, palaria, *orum.*
Strzemię / Stapeda, *æ.* stapes, *edis, m.*

Strzepki/ Stamina, fracilli Minasculis.
Strzepie co/ Surrago fila, villos, herbas, gramen.
Strzyge co/ pap.ier/ plotno. Scindo, discindo aliquid forficibus. Strzyże ogo Tondeo barbam, capillum.
Strzyge sie Tondeor ter in anno.
Strzyz/ strzyżek Troglodytes, æ, m.
Strzyżenie welny/ Tonsura lanæ.
Strzyżenie papieru/ Scissio. Strzyżony/ Tonsus.
Student Studiosus eloquentiæ, &c.
Studnia/ Puteus Studnia żywey wody/ Puteus iugis.
Studze/ Refrigero flatu.
Studzienny/ Puteanus, putealis vnda.
Stuła kościelna/ Stola Sacerdotum.
Stulam gębe/ oczy Comprimo os, conniueo.
Stulony/ Comminolus, c mminuolt oculi.
Stuk_m kogo/ Tundeo, vel fundo latus alicuius, Stimulo aliquem, mie Emulator & stimulatio.
Stwardziały/ Duratus, callosus.
Stwardzam/ Duro, as. vngulas, induro costas.
Stwarzam/ Creo, plasmo, as.
Stworzenie Boze/ Plasmatio. res creatæ.
Stworzony/ Creatus. Stworzyciel/ Creator rerum, factor, procreator, conditor æui Christus.
Stworzysty/ ktory może bydź stworzony. Creabilis.
Styczeń/ Miesiąc/ Ianuarius.
Stygnę/ Perfrigesco, refrigesco,
Stypa/ Vide Pogrzebny obiad.
Subtelnie/ Tenerrime, subtiliter, argute, subtilissime, & argutissime. Subtelnieie/ Tenuesco, attenuor.
Subtelność/ Subtilitas, tenuitas, argutiæ.
Subtelny/ Subtilis, tenuis, argutus, scrupulosus, acutus homo philosophus.
Sucha łaznia/ Siccum balneum,
Sucha ryba/ Piscis exsiccatus.
Suchedni/ Quatuor tempora, Angaria,
Suchio/ Sicce dicere, stabulari.
Suchorlawy/ Strigosus homo
Suchość/ susze, Siccitas, ariditas,

Suchoty / Phthisis. *f.* Tabes, *f.* Suchoty cierpiący / Tabidus, phthisicus. Suchoty czyniący / Tabificus.
Suchoty czynię / Tabescere facio, tabefacio.
Suchoty mam / Tabesco, tabe laboro, consumor.
Suchy / Siccus, aridus, torridus.
Suczká / Catella, canicula, catula.
Sufrágan / Vicarius Episcopi, Episcopus titulo tenus *Vulgo* Titularis Episcopus.
Suká / Canis fœmina,
Sukienká / Tunicula, togula, vesticula.
Sukiennicá / Taberna pannorum. Sukiennictwo rzemiosło. Pannificium. Sukiennik / Lanarius, pannarius.
Sukmaná / Vestis vilis, tegillum.
Suknia zdárta / Lacerata vestis.
Sukno / Pannus, pannum,
Sulciaty / Tibialia costa, pedalia, *um.*
Sum ryba / Silurus, glanida.
Suma pieniędzy / Summa pecuniæ.
Sumk / Sakwy. Hippopera, Bulga.
Sumnienia dobrego kto / Bene sibi conscius.
Sumnienia trwożliwego / Scrupulosus.
Sumnienie / Conscientia recta, scelerata.
Sumnienie komu czynię / Iniicio, assero, incutio alicui religionem fidem
Summowánie czego / Summarium, breuiarium, epitome, compendium. Summuię co / Subduco summam, facio, conficio summam, attingo, describo.
Supliká cyá supliká. Libellus supplex.
Surmá / Tibia, tibiæ dextræ, sinistræ. Surmacz / Auletes, *a, m.* Flator, fibulo, *onis.* gingriator, tibicen.
Surrogátor / Iudex Castrensis.
Surowie co czynię / Seuere ago, summo iure ago, durius aduerto.
Surowizná / Cruditas, cruditatem excoquere.
Surowo co ieść / Crudum cibum edere.
Surowy / Crudus pauo, percrudum prunum.
Surowy / *aliter* Seuerus, durus, acris homo.
Suszę co / Arefacio aliquid. Sicco capillos.

Suszel

Suszę/ poszczę. Siccis cibis viuo.
Suszenie/ Siccatio.
Suwa się/o/ Sinuatur, labitur serpens.
Suwanie się/ Lapsus, tractus serpentis.
Swą reką się zabił/ Suapte manu interfectus.
Swach/ Vide Dziewosłab.
Swąd/ Nidor culinæ, extinctæ lucernæ.
Swar/ Rixa, contentio, iurgium, conuitium, lis, concertatio.
Swarliwy/ Rixosus, litigiosus, iurgiosus.
Swarzę się/ Rixor, iurgo, compungo, delitigo iurgor verbis.
Swiadczę kiem/ Vtor aliquo teste, testor Deum.
Swiadczę za kiem/ Do, perhibeo, testimonium.
Swiadectwo/ Testimonium, testatio, testificatio, cõsignatio.
Swiadeczny list/ Literæ testimoniales.
Swiadek/ Testis superstes.
Swiadek pewny / poważny. Testis classicus, locuples, assiduus, oculatus.
Swiadom czego/ Gnarus eius loci.
Swiadomość/ Gnaritas locorum.
Swiadomy/ Certus, spectatus, & cognitus in multis rebus,
Swiat/ Mundus, orbis, terrarum, vniuersitas rerum.
Swiątki/ Pentecoste, es.
Swiatłość/ Lumen solis, cæli, lunæ. Lux solis.
Swiątobliwie/ Sanctè, Augustè, religiosè,
Swiątobliwość/ Sanctitas, sanctimonia.
Swider/ Terebra, æ. Terebellum.
Swidrowaty/ Tortuosus.
Swidwa chrościna/ Frutex rubeus.
Swieca/ świeczka. Candela.
Swieca łojowa/ Candela sebacea.
Swieca woskowa/ Cereus, m. cerea teda.
Swiecę komu/ Colluceo, prælucco, præfero alicui facem, lumen, tedas.
Swiecę się/ Illustror, splendeo, fulgeo auro.
Swiecę się iako gwiazdy/ Stello, as.
Swiecę się iako ogień/ Candeo, cander ferrum.
Swięcę święto/ Ago, celebro diem festum.
Swięcę się na Kapłaństwo/ Initior sacris.

Swięcenie świąt/ Celebratio festorum,
Swiecki/ świátowy. Mundanus.
Swiecki/ nie duchowny. Profanus homo.
Swiecki urząd. Ciuilis magistratus.
Swiecki kápłan. Sacerdos secularis.
Swięcona wodá/ Lustralis aqua.
Swięcone ziele. Lustralis herba.
Swiegocę/ wiele mowię. Garrio, friguttio.
Swiegot/ Blatero garritor.
Swiegotá/ Lingulaca, [illegible]cula, garrula.
Swiegotliwie. Loquaciter.
Swiekier/ Socer, socerus, socrus.
Swierczek/ świerszcz. Gryllus, tryxallis.
Swierk [illegible]. Pinus nautica.
Swiergotliwy/ [illegible] loquax.
Swierkowy/ Piceus, picea resina.
Swierzb/ Psora, scabies, prurigo.
Swierzb mający/ Scabiosus, psoricus.
Swierzbi mię co/ Prurit caput.
Swierzbiący/ Pruriginosus.
Swieść/ Glos, otis, f.
Swietnie/ świetnie. Splendide, magnificè.
Swietność/ jásność. Nitor
Swietność [illegible]. Splendor nominis, familiæ.
Swietny/ Vide Jásny.
Swietny/ aliter [illegible], splendidus homo.
Swięto/ Festa dies. Feriæ, Festum.
Swięto ruchome/ Festum mobile.
Swięto nieruchome/ Festum immobile.
Swięto uroczyste/ Solenne, is, n. Solennitas.
Swiętokradźcá/ Sacrilegus
Swiętokradztwo/ Sacrilegium.
Swiętokupstwo/ Simonia, inde Simoniacus.
Swiętopietrze/ Nummus sancti Petri.
Swięty/ Sanctus, religiosus.
Swieżo/ Recens, recenter
Swinik/ [illegible], [illegible] forum.
Swinia/ Sus, m. & f. Porca, scrofa,

Swinią

Swinia morska, Delphinus, *m* Delphin, *inis.*
Swinia skora, Corium suillum.
Swinie trzoda, Grex porcorum.
Swinia wesz, ziele. Cicuta.
Swiniarz, Suarius, *sub* porculator.
Swinka, Succula, porcula.
Swiniak, chlew, Suile, hara.
Swist, Sinus arboris, austri,
Swiszcam, Swiszcze, Insibilo. sibilo, sifilo.
Swiszcz, Sagitta sibilans.
Swit, switanie. Diluculum, crepusculum.
Swita, Lucescit, delucescit.
Swoboda, Arbitrium, ingenuitas, libertas.
Swobodnie, Sponte, liberè, ingenuè fateri.
Swobodny wolny sobie. Ingenuus, arbitrarius.
Swobodnym byc, Sibi viuere.
Swora sfora. Copula, vinculum,
Sworowany, Copulatus, iugatus.
Sworowac, Iugare canes.
Sworzeń, Cardo curulis.
Swowolny, Illex, *legis.* Exlex.
Swowolnie zyc, Suopte ingenio aliquid terminare.
Swoy, Suus cuique mos.
Swoyski, naski. Vernaculus.
Signet, *Vide* Pieczęć.
Syllabizuie, Syllabas compono, syllabizo.
Syczam, Missito, missiculo.
Syn, Filius, natus, gnatus. Synaczek, Filiolus.
Syndyk, Syndicus, defensor ciuitatis.
Synowa, snesze. Nurus. Synostwo, Filiatio.
Synowica, Neptis ex fratre.
Synowiec, Nepos ex fratre.
Synowski, Filialis. Synowskie, Filiorum more.
Sypanie, Aggeratio terræ, Aggestus, *us.*
Sypialnia, Dormitorium, cubiculum.
Sypiam, Dormito.
Sypie co w co. Insipo, *as*, Corruo, fundo opes.
Sypie grobla, Aggero, *as*, Duco vallum, exstruo cumulum.

Sypie kopce/ Pango terminos.
Sypie sie lud/ Effundit se tota ciuitas.
Sypień/ Infundibulum.
Syrop. Syrupus, sirapa.
Syt iestem/ Satur sum.
Syty/ *Vide* Nasycony/ Tłusty.
Szabla/ Acinacis, *is*, *Vel* Acinaces, *æ*, *m* Harpe, *es*, *f*.
Szach co nim graią/ Calculus, scachi, latrones.
Szachowány/ Scutulatus.
Szachownicá/ Tabula latrunculiaria.
Szachy grá. Latrunculorum ludus.
Szachy gráć/ Latrunculis ludere.
Szácowánie/ szácunk/ Æstimatio bonorum.
Szácownik/ Æstimator.
Szácuie maietnosci/ Æstimo, arbitro, censeo bona prædia.
Szafa/ Armarium, promptuarium.
Szafarz Dispensator, promus, Cellarius, penator.
Szafir/ Sapphirus, *m*. Száfirowy. Sapphirinus.
Szafowánie/ Dispensatio, erogatio pecuniæ.
Száfran/ Crocus. Száfránie co/ Croco tingo.
Szafuie czym/ Dispenso, recondo.
Szalámáie/ Tibiæ maiores.
Szalbierski/ Veteratorius, præstigiosus.
Szalbierstwo / Præstigiæ, *arum* Offuciæ, sycophantia.
Szaloieruie/ Sycophantor, fumos vendo.
Szálbierz/ oszust. Circulator, circumuentor, fraudator, deceptor, nebulo, versipellis, sycophanta, *a*, *m*.
Szale do ważenia/ Libra, bilanx, statera.
Szale/ *Vide* Oszukiwam.
Száleie/ Deliro, desipio, dementio, *is*. Mente captus sum,
Szalenie/ Dementer, insanè, furiosè.
Szaleństwo/ Amentia, dementia, deliratio, vecordia.
Szalony/ Amens, demens, excors, vecors, furiosus, furibundus, fanaticus, furiatus.
Szałwiia/ Saluia minor, vel maior satiua.
Szamocę/ Iacto, agito, rapto aliquem.
Számpierz/ *Vide* Frygierz.
Szańc/ Munitio, sepimentum militare.

Száńcu-

Száncuie ſie pod woyſko/ Caniculos ago.
Szánowánie kogo/ Reuerentia, veneratio.
Szánuiący kogo/ Venerator, cultor veritatis. (quem.
Szánuie kogo/ Colo, obſeruo aliquem, Honorifice tracto ali-
Szánuie zdrowiá/ Defendo valetudinem.
Szárańcá/ Locuſta.
Szárlat/ Purpura, veſtitus purpureus.
Szárlatnik/ Purpurarius tinctor.
Szárlatno czynię. Purpuro.
Szárpam co/ drę. Lacero vnguibus, lanio corpus.
Szárpánie/ Laceratio, laniatus, *us.*
Száry/ Rauus, rauidulus.
Szaſzek: *Vide* Błazen.
Szátá z płotná/ z ſukná. Veſtis tunica.
Szátá długa/ Talaris tunica.
Szátá męſka/ Toga virilis, pura, veſtis clauata.
Szátá ſpodnia/ Tunica intima, ſubucula, interula.
Szátá bieſiádna/ Trechedipnum, Cœnatoria pallia.
Szátá droga/ Veſtis aurea, pretioſa.
Szátá Krolewſka/ Paludamentum.
Szátá na tryumf/ Toga palmata, trabea, trabeata.
Szátá żołnierſka/ Abolla, lacerna, ſagum.
Szátnicá/ Veſtiarium, veſtiarius.
Szátan/ *Vide* Czárt.
Szcżeſlik/ Mill uium ligneum.
Szczaw/ Oxalis, Lapathum ſylueſtre.
Szczecina/ Seta, ſetula, ſpina, animantes ſpinis hirſutæ.
Szczeſty/ Serotius, denſius.
Szczegulnie/ *Vide* Oſobnie.
Szczegulność/ Solitudo, Inopia & ſolitudo alicuius.
Szczegulny/ Incomitatus, ſoliuagus, ſingularius.
Szczeka/ Maxilla, *æ.*
Szczekácz/ Latrator, latrans nomen.
Szczekam/ Latro, *as, aui, atum. Latrare.*
Szczekánie/ Latratus, *us.* Gannitus, *us.*
Szczenię/ Catulus, fetus canum.
Szczep/ drzewo/ Inſita, plantata arbor, Inſitum.
Szczepá ſie pień/ Dehiſcit truncus.

Szczepánie czego / Fissio.
Szczepię drzewo / Insero, planto, sero surculos.
Szczepienie / Plantatio, insitio arborum,
Szczepnik / Inoculator, insitor.
Szczepny / szczepiony. Insitiuus, insititius.
Szczerość / Sinceritas, integritas, candor.
Szczery / Sincerus, purus, merus candidus.
Szczerze / Candidè, merè, sincerè, purè.
Szczęsny znak / Omen bonum, auspicium.
Szczęścia probuię / Omen capto, auspicari.
Szczęścię komu / Prospero alicui, secundo iter.
Szczęść Boże wam. Macte virtute, benè sit tibi.
Szczęście / szczęśliwość. Felicitas, fors, sors, fortuna.
Szczęście wieczne / Beatitudo, & beatitas.
Szczęśliwie / Feliciter, prosperè, fauste, bono auspicio, bonis auibus. secundo vento.
Szczęśliwy / Felix, prosperus, perbeatus homo.
Szczkam / szczka mi się. Singultio.
Szczkánie / Singultus, us, m.
Szczodrobliwość / Liberalitas, beneficentia, munificentia, benignitas. Szczodrobliwy / szczodry. Largus, liberalis, beneficus, munificus, [illegible].
Szczotká do lnu / Pecten hamatus, hammus ferreus.
Szczotká do szat / verriculum vestiarium,
Szczudłek / Talitrum, n.
Szczudlik / it. Vide Przymowká.
Szczudłek dáię / Talitro percutio.
Szczudło / Pes ligneus, mutilorum.
Szczuię kogo psy / Concito in aliquem canes,
Szczuká / szczupak. Lucius, lupus fluuialis.
Szczupleię / Gracilesco. Szczupło / Exiliter.
Szczupłość / Exilitas victus, gracilitas corporis.
Szczupły / Gracilis virgo, vmbra tener.
Szczur / szczurek. Glis, ris. m. Mus maior.
Szczwánie / Incitatio, immissio canum in aliquem.
Szczycę się. Allego meum ius.
Szczycę się kiem / Auctoritatem alicuius sequor.
Szczygieł / Carduelis. Chrysomitres, ae, m.

Szczypácz/ Cauillator, conuiciator, taxator, obtrectator.
Szczypánie/ Vellicatio, vellicatus, *us*.
Szczypie twe ziele. De corpore tuo feres.
Szczypie kogo/ Vellico, perstringo aliquem.
Szczypie słowy/ Pungo, carpo aliquem.
Szczypta/ Carptus trium digitorum.
Szczypka/ Carptum, vellicatum.
Szczyt/ Pteroma, pteron, fastigium
Szedziwy/ *Vide* Stáry.
Szelag/ Triens, sestertij, Solidus, *aliud est Latinis.*
Szelest/ Strepitus, crepitus pedum.
Szemrácz/ Susurro, *onis*. Susurrator, murmurator.
Szemránie/ Murmur, murmuratio, mussitatio.
Szemrzę/ Murmuro, obmurmuro, fremo, musso.
Szepcę/ Susurro, mussito, garrio in aurem.
Szepleni/ Traulus, blæsus, balbus.
Szeplenię/ Traulizo, balbutio.
Szepleniénie/ Balbuties, blæsitas.
Szepty/ szeptánie. Susurrus, susurratio.
Szeregi/ szeregiem iść. Ordine militari procedere.
Szermierstwo/ Pugilatus, pugillatio, gladiatura.
Szermierska szkołá. Ephebeum. Szermierski/ Gladiatorius, pugillatorius. Szermierski mistrz/ Lanista gladiatorum Princeps. Szermierski plac/ arena.
Szermierz/ Pugil, gladiator.
Szermuie/ Pugilatu decerto. Pugilo, *as*. Cestu pugno.
Szeroki/ Latus, laxus, amplus, spatiosus.
Szeroko/ szeroce. Late, fuse, diffuse, vaste, laxè.
Szerokość/ Latitudo, amplitudo, laxitas terræ, capacitas.
Szerze co/ *Vide* Rozszerzam.
Szerzy się/ Serpit rumor, crescit fama.
Sześć/ Sex, seni. Sześćdziesiąt/ Sexaginta, sexagenidies.
Sześćdziesiątkroć/ Sexagies. Sześćdziesiątletni/ Sexagenarius. Sześćdziesiąty/ Sexagesimus.
Sześćioraki/ Sextuplex. Sześćkroć. Sexies.
Sześćset/ Sexcenti, sexcentum, sexceni.
Sześćsetkroć/ Sexcenties, sexcentesimus.
Szew/ Sarcimen, sutura.

Szewski/ szewcy. Sutorinus, sutrinus.
Szewstwo/ Sutrinum, sutrina, æ.
Szkalowánie/ Maledictio, criminatio.
Szkaluie/ Vide Obmawiam/ Osławiam.
Szkapá/ Caballus. Szkapi/ Caballinus.
Szkapiná/ Caballina caro.
Szkarperká/ Calceus lin eus.
Szkátulá/ szkátulká. Capsula quadrata, loculi lignei, arcula loculata, theca nummaria, ficus.
Szkodá/ Damnum, detrimentum, noxa, incommodum.
Szkodliwie/ Perniciosè, damnosè bibere.
Szkodliwy/ Noxius, nocuus, damnosus.
Szkodnie Detrimentum facio, accipio, damnum contraho. capio incommodum, accipio iactu am, sum obnoxius.
Szkodzę kogo, szkodę czynię. Noceo alicui, affero, infero alicui detrimentum. Szkodzi mi co/ Nocet mihi, est mihi aliquid noxæ, noxam capio, obest mihi aliquid.
Szkolá/ Schola, ludus literarius, gymnasium, palæstra, auditorium Professorum. Szkolny/ Literatus, scholasticus.
Szkolny mistrz/ Gymnasiarcha, æ m. Gymnasij præfectus.
Szkopiec doyny/ Mulctrum, mulctrale.
Szkorbot chorobá/ Oscedo, scelotyrbe, es.
Szkorbion/ Vide Niedźwiadek robak.
Szkrutinium/ Examina tio votorum, scrutinium.
Szkutá/ Nauis frumentaria, scapha.
Szkutnik/ Vide F.18.
Szlá/ slá. Helcium sparteum, copula spartea.
Szláchetnie vrodzony/ Nobilis vir, homo. Nobili genere natus, equestris ordinis, clarus natalibus.
Szláchetnie vczyniony/ Homo nouus, ex se nobilitatus, à se ortus. Szláchetnem czynię/ Nobilito, ius maiorum alicui donare. Szláchetne práwo/ stan. Ius nobilitatis, equestris ordo. Szláchetckie/ po szláchecku More nobilium.
Szláchectwo/ Nobilitas, natales clari, Propriæ claritudo.
Szláchetny/ Nobilis animus, ingenuus.
Szlák/ szlákuie. Vide Slad/ sládnie.
Szmátá do chędożenia/ Peniculus. peripsema.
Smáragd/ Smaragdus, gemma viridis.

Szmer/

Szmerj ßemránie. Admurmuratio, fremor.
Szmer czynie/ Strepo, obstrepo.
Szmicerstwo/ Cælatura, sculptura.
Szmicerz/ Cælator, sculptor, fictor sculptilium.
Sznur ćiesielski/ Amusis, f. Sznur mierniczy/ Funis, funiculu . Sznur do czaszki/ Sp . . . aleri ligamen.
Sznurowánie obow/ Obstrigilli calcei.
Sznurnie tlomoki/ Coniungo, constringo sarcinas.
Szyypká/ Scomma, atis, n. Morsus figuratus.
Szolodrá solona/ Perna, coxa porcina salita.
Szoltys/ Prætor vici, Magister pagi.
Szoltystwo/ Prætura pagana, Vulgo Sculteria.
Szopá/ Nubilarium.
Szorc. Semicinctium, succinctorium.
Szorowánie/ Fricatura pauimenti.
Szoruie co/ Extergo es, depolio cote pauimentum.
Szos/ Vectigal ab ædificio constructo. Exactio.
Szostak liczbá/ Senarius numerus.
Szostakj grosz poßostny Nummus sexcuplex.
Szosty/ Sextus, sexticeps.
Szot/ Scotus, inde Scotia.
Szpáczkowáć/ Argutari, cauillari.
Spadá rapir. Spar ha, gladius anceps.
Szpagá/ Coagmentum in foribus, Impages, ū, f.
Szpak/ Sturnus, pisitare cum dicit Philomella.
Szpakowáty koń/ Sturnus.
Szpalerá/ Vide Oponá/ Obicie.
Spárág/ Asparagus, batis hortensiana.
Szpátelá/ Spnatemela, specillum hirurgorum.
Szpece co/ Deformo, deturpo, denormo, maculo, decoloro, contamino, infuscare maculis aliquid, inficit pallor ora.
Szperam/ Scrutor aliquid, perscrutor arculas.
Szperánie/ Scrutatio rerum.
Szperká/ Segmen pernæ, aut petasonis.
Szpetnie/ żadnie. Sordide; inquinate, performiter sonát.
Szpetność/ Fœditas vultus, deformitas, maculatio.
Szpetny/ Turpis, deformis, distortus, fœdus homo.
Szpicá v kolá/ Radius rotæ.

Szpicá w budowániu/ Pinnaculum fastigium.
Szpiczásty/ Cacuminatus, acuminatus.
Szpichlerz/ Granarium, veterarium, farrarium.
Szpikanárdá/ Nardi spica, nardus Celtica.
Szpilká drzewniána/ Spina.
Szpilká miedziána/ Acicula.
Szpilkuię záiącá/ Suillum pingue assis infigo.
Szpinak/ Spanacium; spinachium.
Szpital chorych/ Nosocomium.
Szpital vbogich/ Ptochotrophium.
Szpital pielgrzymow/ Xenodochium.
Szpital starych/ Gerontocomium.
Szpital sierot/ Orphanotrophium.
Szpital niemowlątek/ Brephotrophion.
Szpitálnik/ Praefectus, curator Nosodochij.
Szpunt/ Epistomium, obturamentum cadorum.
Szpuntuię/ Operculo vasa.
Szram na ciele/ Cicatrix, [illegible] inflicta, vestigium plagae.
Szrámowáty/ Cicatricosus, plagatus homo.
Szranki do potykánia/ Agon m. Scamma.
Szranki/ ir. Cancelli, gyrus, certamen.
Szreodá Vide Srzebło
Szrot ryby/ ábo mięsá. Tomus piscis, segmentum carnis.
Szrotuię krupy. [illegible]
Sz[illegible]ch/ Vide Kołodziey.
Sztempel do muszkietu. Embolium.
Sztelluię. Adminicula appono, suppono.
Sztorc/ Supercilium.
Sztorty/ Tiber[illegible] aqua strepera. [panis.
Sztuczká / Frustulum, mollicula [illegible], offella carnis, buccella
Sztucznie/ m. sztecnie. Arte, artificiose, affabre, lepide, eleganter, belle, simulate. Sztuczny/ foremny. Artificiosus, ingeniosus, artis plenus, [illegible], doctus.
Sztuká chlebá/ syrá/ &c. Frustum panis, casei, carnis. Fragmentum magnum. Sztuká v stołu/ Portio, pars, bolus.
Sztuká roboty tákiey/ Artificium, opus elegans
Sztuká/ fortel. Machinatio, machina, astutia, fallacia, dolus, dictus dolus, techina machinatus, us.

Sztuka żołnierska / Stratagema, is.
Sztuka prawna / Strocha, strophæ, antistrophæ.
Sztukami / Incisè, frustillatim, frustatim.
Sztuk mistrz / Machinator, archimedus.
Sztukuie / tnie na sztuki. Discindo, seco, frusta facio.
Szturm / szturmowanie. Oppugnatio, aggressio vrbis,
Szturmuie do miasta / Oppugno, inuado oppidum, aggredior vrbem, Admoueo machinas.
Sztych / pchnienie. Ictus ensis, cuspidis, punctio.
Sztycham / Pungo, punctim peto hostem.
Sztychowa rana / Punctus, punctum vulnus.
Sztylet / Vide Puynal.
Szuba / Mastruca, tunica pellicia.
Szubienica / Suspendium, supplicium seruile.
Szubienica złoczyńcow / Furca, patibulum,
Szubienicznik / Suspendiosus in furca fixus.
Szufla / łopata do sypania. Rutrum.
Szuflnie / Vide Sypie / wnie.
Szukacz / Indagator, inuestigator, scrutator auri, quæsitor ferarum canis. Szukam czego / Quæro, quærito, requiro aliquem, conquiro, inuestigo aliquid.
Szukanie / Inuestigatio, inquisitio, indagatio veri, quæsitio seu perpessio rationis.
Szum wody / wiatru. Murmur maris, nemorum, contarracta cadapa, n. plur. Crepitus indicium.
Szumiące morze / Murmurans mare.
Szumie / szumi co. Fremo, fremunt venti, murmurat vnda, intonant, Fauonius, obstrepo, remurmurat pinus.
Szumowiny / Spuma feruendo electa.
Szumuie co / Despumo, detergo spumam
Szor / Subiugia. n. plur. Loramenta equorum.
Szussal Ventrale, n, 3. substan.
Szusalki / Titinilnium.
Szwab. Sueuus, inde Sueuia, vel Rhetia superior.
Szwaczka prosta, Sartrix indusiaria.
Szwaczka co wyszywa / Vide Haftarz.
Szwagier / Sororius, sororis maritus.
Szwank / Titubatio, & offensio, offensiuncula.

Szwank.

Szwánkuię/ Labor imprudentiæ, offendo in aliquid, prolabor timore, vacillat iustitia
Szwáycarz/ Helueticus, *inde* Heluetia.
Szwed/ Suecus, *inde* Suetia, & Suedia.
Szwiec/ Sutor, calceolarius, caligarius.
Szych/ Lamellæ, *vel* fila ærea deaurata.
Szycie/ Sutum, *n subst.an.* Sutura scutalis.
Szyderski/ ßyderzom służący. Scurrulis, ludibriosus, derisorius, lusorius, ludicer.
Szydersko/ Scurriliter, vernaliter, ludibriosè.
Szyderstwo/ ßydzenie. Ludibrium, ludificatio, illusio vernilitas, cauillatio Szyderz/ Cauillator, exagitator, verna, vernula, vernaculus, ludificator.
Szydło/ Subula, *æ. f.* Galla, *æ.* (lis est.
Szydzą z kogo/ In ridiculo est, in ridiculo habetur, in fabu-
Szyiá/ Collum, ceruix, & iugulum.
Szyię vćinam/ Collum præcido.
Szyię łamię/ Collum frango.
Szyię złamánie/ kárkow ſtrácenie. Fractura colli.
Szyię co/ Suo, consuo chlamidem.
Szyk/ ßykowánie woyská/ Instructio exercitus.
Szyk/ vßykowánie woyská. Acies instructa, acies disposita.
Szykuię woyskie/ Instruo aciem, copias, legiones, Ordino milites, agmina, aciem.
Szyná żelázna/ Lamina ferri rudis.
Szyná wozowego kołá/ Canthus.
Szynk/ ßynkárstwo. Cauponaria ars.
Szynkarz/ Caupo, *m.* tabernarius copa, *æ.*
Szynkowny dom/ *Vide* Karczma.
Szynkuię/ Cauponam exerceo, cauponor.
Szynwagá instrument/ Libella.
Szyper/ Nauarchus, nauclerus, nauicularius, nauiculator, Dominus nauis. Szyperstwo/ Nauicularia ars.
Szypruię/ Nauiculariam facio.
Szyszak helm. Galea in conum desinens.
Szyßakowy/ Conus.
Szyszká borowa/ Nux pinea, strobillus.
Szyszká ná ciele/ Furunculus.

Szyszká

Szyſká w śiedzeniu/ Ficus, mariſca, condyloma.
Szyſzkorodny/ Conifer, coniger.
Szyty/ Sutilis, ſutus.
Szyiká/ Ceruicula. *inde* Ceruicalis.

T A

TA/ Hæc, ea, ipſa.
Tá rázą nie powiem / Hoc congreſſu, hâc conditione non dicam.
Tábaká/ Hyoſciamus, Nicotiana, Pontica.
Tablicá/ Tabula, tabella ad ſcribendum.
Tabor żołnierſki/ Carrago, *mis.*
Tácá/ Patella, patera.
Tacher/ Fafcis duodecim pellium.
Taczam co/ Voluo ſaxum, voluto, ſuperuoluto.
Taczam ſie ná czym/ Volutor,
Taczki / Vehiculum truſatile, ſerraculum, vectabulum manuale, vnius rotæ.
Táftá/ *Vide* Szátá cienká.
Táiacy/ Tabidus. tabida nix.
Táie czego/ Occulto conſilium, tego ſententiam, celo aliquid. habeo aliquid tacite. Táie ſie/ Deliteſco priuato loco, obliteſco metu. Táie táko śnieg/ Liqueſco, euaneſco, tabeſcit ſal. Táiemne meyſce/ *Vide* Skrytość.
Táiemnicá/ Myſterium. arcanum, ſecretum.
Táiemnie/ *Vide* Potáiemnie.
Táiemnie/ *aliter* Myſticè, ſymbolicè, & opertè.
Táiemny/ *Vide* Potáiemny/ Skryty.
Táiemny/ *aliter* Myſticus, ſymbolicus, typicus.
Táyſtrá/ *Vide* Torbá.
Táyſtrá myśliwcá/ Sacciperium.
Ták/ Sic, ita, hoc modo, eo pacto.
Ták bárzo/ Adeò, æquè, tam valdè. Ták długo/ Tamdiu.
Ták rozumiem/ Sic ſentio.
Ták ſie rzecz ma/ Ita res eſt.
Táki/ Talis, iſtiusmodi, eiuſmodi.
Tákli/ tákli to. Siccine, itanè ?
Takt/ Percuſſio numerorum in cantu.
Takt dawáć/ Modulate canentes modificari.

Tákże/ Tákież Item, iidem.
Tálar/ Nummus argenteus, Talerus, Vulgò.
Tálerz/ Quadra, Orbis.
Tám/ Illi, illinc, illic. Tám iść/ Eò, illò, istorsum, Illuc.
Tám y sám. Huc & illuc.
Támá/ Moles, pila, æ. obiectamentum.
Támáryszek/ Tamarix, f.
Támowánie/ Palatio. Támuię/ Oppono moles fluctibus,
Támże/ Ibidem, in eodem loco.
Tańcuię/ Choreas duco, celebro salto, saltito,
Tánecznicá/ Saltatrix, saltatricula.
Tánców tcá' mieysce. Choragium.
Tánecznik/ Saltator, Choreutes, m.
Tángent v organ; Plectra.
Tánio/ Vilis, paruulis. Tánie/ pobożnie. Tenuiter aliquid æstimare, vili emere, vendere.
Tániec/ śpiewánie tánczne. Choreuma, n.
Tánieie/ Vilesco, iacent virtutes. (nonæ
Tániey/ Minoris æstimare, vendere. Tániość/ Vilitas an-
Tárán woienny/ Aries, machina bellica.
Táránami bić/ Ariete in portas. Táras/ Vide Kłodá.
Tárcicá/ Planca, æ. Tabula.
Tárcicámi pokłádam/ Contabulo, tabulas, superinsterno.
Tárcie/ Tritus, us. fricatus, us attritus.
Tárczá/ Scutum equitum, parmula, pectorale.
Tárgowy dzień/ Mercatus hebdomada.
Tárgam co/ Lacero capillos, dirimo pacem.
Targam się ná kogo/ Iniicio manus alicui, impeto. inuado aliquem. Tárgam się/ siły swe. Frango vires.
Tárgam klesczámi/ Excarnifico.
Tárgowánie/ pod áwánie/ Licitatio.
Targowe/ Forensia, n. plur. Foralia.
Tárgowisko/ Forum, Boarium, Mercatus.
Tárguię co/ Liceor aliquid, Licitationem facio.
Tárká/ Cnestin, cnestron, tractilum.
Tárlicá/ Malleus stupatius.
Tárlisko rybie/ Locus featuræ piscium.
Tárń/ drzewko, Spinas, prunus syluestris.

Tárki/

[illegible] Spina, aculeus spinarum, spinis horrida myrrha, arbor.
[illegible] Prunula vepretum, bacculæ ruborum.
[illegible] Spinus, prunum spini.
Tatry/ Tritus.
[illegible] Semispatha, semispathium.
[illegible] Licinium & linum, Zona ex lino,
[illegible] Taberna sutorum, velis intenta.
[illegible] Crumena muliebris.
[illegible] Vox puerorum. Patriculus.
[illegible] pohanka. Fagopyron, Erysimum, Dodon.
[illegible] Scythia, Tartaria.
[illegible] Acorus. acorum, carex.
[illegible] Scytes, Scytha, Sarmata pastus equo.
[illegible] Carpatus mons.
[illegible] [illegible]
[illegible] Spiro, halo, [illegible], halo.
[illegible] Halitus, exhalatio, spiritus grauis.
[illegible] Putorius à putore.
[illegible] Resido, desido, [illegible] rumor, detumuit.
[illegible] Iris, idis, f. Arcus pluuius.
[illegible] Igitur, ergo, tum, deinde.
Tedy/ Hac. illa. hac, illac.
[illegible] Temetum, vinum, meracum.
[illegible] Continuo. vehementer. Tego času/ Id temporis.
[illegible] Vide [illegible]
[illegible] Horno. [illegible] Interim, interea.
[illegible] Vide [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible], attente, [illegible]
[illegible] Hic, hiems, hic [illegible].
[illegible] Tundo [illegible], supplicio [illegible].
[illegible] Pulsus. supplicio [illegible]
[illegible] tepym [illegible]. Hebeto gladios, obtundo vomerem.
[illegible] Hebeto, es, hebesco, hebetesco. Tepo/ Obtusè.
[illegible] stepiente. Hebetudo oculorum, hebetatio.
[illegible] Obtusus vomer, hebetatus, præpilatus.
Teraz/ nynie. Nunc, modò, in præsens non habeo pecuniam.
Terázniey ssy/ nyniey ssy. Instans, tempus præsentem, instans, futurum, instantia, æ, plur.

Tesstý/

Tesklіwіe/ Cum tædio, fastidiosè spectare.
Teskliwy/ Tædiosus, tædulus, fastidiosus.
Tesknicá tęga, Tædium, fastidium alicuius rei.
Teskno ſobie/ Tædet me vitæ.
Testáment/ Testamentum, vltima voluntas.
Testament czynie/ Testor, testamentum facio.
Testámentarz Testator, testans.
Teſz/ też. Etiam, quoque, ergo.
Tężeie/ Vehementior fio.
Tkacz/ Textor, gerdius. Tkaczká/ Tetrix, textricula.
Tkáczownia/ Textrina, textrinum.
Tkacztwo/ Ars texendi. Tkáczy/ Textorius.
Tkána rzecz/ Textile, textura.
Tkánicá/ tkaczká. Anademia, Redimiculum crinile.
Tkánie/ Textus, m. Tkány/ Textilis vestis.
Tkę/ krosná/ Texo, facio telam. contexo.
Tlo p[?]ostе/ Pauimentum. Tlo nábiiáne cegla. Testaceum pauimentum
Tłocze co/ Premo mammam, presso vbera.
Tłocze wino/ oliwki. Calco, presso vuas, conficio oleum.
Tłoczenie/ wyciskánie. Pressura vini, croci.
Tłoczony/ Tritus, pressus.
Tłoczarnia oliwek/ Calcatorium.
Tłokarz winny/ Torcularius, calcator vuæ.
Tłomoczek/ Sarcinula.
Tłomok/ Sarcina, vidulus, viatorum saccus.
Tłuczony len/ Malleatus, tunsus, tusus, pisus, pistus, pinsitus. Pinsitum, punicum.
Tłuk/ Trudes. protrudendo vtilis.
Tłuk do moździerzá/ Pilum, pistillum, pistilius.
Tłukę co/ Tunso postes, murum, quatio fundamenta, tundo, arieto ædes. Tłukę w moździerzu/ Pistillo, contero, contundo.
Tłukę się/ stłucz się Collidi, concundi lapsu.
Tłum/ Turba, turbula, stipatio hominum.
Tłumácz/ Interpres, internuntius.
Tłumáczá vżywam/ Interprete vtor
Tłumię co/ zátłumiam. Obruo, opprimo ignem.
Tłuściеię/ Pinguesco, obesus fio.

Tłuste

Tłuste/ tłustość. Pinguedo, pinguitudo.
Tłusto/ krasno. Pinguiter. Tłusta gnoie ziemię. Stercoro.
Tłusty/ Pinguis ager, opimus bos, pingue lardum.
Tłuszcza Vide Rzesza.
Tłuszczę co/ vtłuścić obrus. Perungere mappā pinguedine.
Tnę/ ciąć kogo w co Incido venam, ferio, peto cæsim ali-
To/ Hoc, hoc est enim dicere. [quem.
Tobołka pastusza/ Pera, sitarcia, æ.
Toć tedy/ Igitur, itaque, igitur demum.
Toczę co/ kámień pchę. Voluo saxum.
Toczę co ná wałkach/ Palango, as.
Toczę iák Tokarz/ Torno, as. Detorno, globo, as. Tudiculo.
Toczę co okrągło/ Glomero, globulos, facio.
Toczę piwo/ wino. Promo vinum dolio. Emitto vinum.
Toczę się/ toczy się co. Voluor in præceps, voluuntur iacty-
Tok do kopiey ná kosz/ Pixis. (mæ.
Tokárskie dłoto/ Tornus, m.
Tokárskie wrzeciono/ Mamphur.
Tokárstwo/ Toreutice, es, f.
Tokarz/ Tornator, toreutes, diatretarius.
Tolę/ tulę. Inhibeo fletum alicuius, inhibeo alicui lacrymas.
Tom księgi/ Volumen, Tomus, corpus.
Ton w spiewániu/ Modus, modi musici.
Toń/ tonia. Iactus, reticulum, emere tractum.
Tonę/ Mergor, submergor, naufragus intereo.
Tonienie/ Descensus in profundum aquæ.
Topázyn kámień/ Topazyus.
Topię co/ Mergo cymbam, submergo.
Topię co/ aliter. vide Roztápiam.
Topiel/ przepáść wodna. Vorago, vortex.
Topienie czego/ Liquefactio, liquatio.
Topnieię/ rozpuszczam się. Intabesco, tabesco, liquesco, eliquesco, colliquo, as. Topnisty/ Liquabilis cera.
Topola/ Populus, f. Rumbotinus. Topolorodny/ Populifer.
Topolowa mázi/ Ægirinum.
Topolowy/ Populeus, populnus, populneus.
Topolowy gay/ Populetum.
Topor/ Ascia, dolabra.

Toporek/ Asciola, dextralis, f. Substant.
Toporzysko/ Manubrium, capistrum.
Toporzysko [illegible] An[illegible].
Tor/ Vestigium curule, equestre, pedestre.
Torba taistrá. Capsa, [illegible], [illegible], pera.
Torebká/ Capsula, perula.
Tercz [illegible], [illegible] aliquod minus continens.
Torue drogę/ Facio mihi viam ad castra. Aperio, [illegible] viam, Facio iter sceleri.
Towar. Vide Kupia.
Towarzyski/ Familiaris.
Towárzysko/ Familiariter, familiarissimè.
Towarzystwo/ Societas. Towarzystwo. Societas, familiaritas, necessitas, sodalitas, contubernium, [illegible]
Towárzysz/ Socius, sodalis, contubernalis, [illegible] familiaris meus. Towarzysz podróżny. [illegible]
Towárzysz wojenny/ Commilito, onis. [illegible], [illegible] contubernalis [illegible]
Towárzysze z kiem/ Est mihi cum illo vitus & consuetudo, societas, familiaritas.
Toż/ Idem, unum & idem, par idem.
Trąbá/ Tuba, Buccina [illegible]. Cornu.
Trąbá wojenna. Classicum [illegible], n
Trąbi dźwięk. Clangor, strepitus tubarum.
Trąbia/ Canunt [illegible] [illegible], [illegible] tonitru [illegible]. Trąbię. Cano tuba, [illegible]
Trąbię ná odwrót. Receptui cano [illegible].
Trąbię ná milczenie/ [illegible]
Trawá pápierowa [illegible]
Trącam [illegible]. Trącę czym o ziemię. Re[illegible], lapi[illegible] cum, [illegible].
Trácę co/ [illegible] co [illegible]. [illegible].
Trzecí [illegible].
Trąd [illegible] choroba. Elephantiasis.
Trąd [illegible]. Fucus [illegible] ignavum apum.
Traf. Vide Trefunek. Trefia się co komu/ przydáie się. Accidit, evenit, aliquid accidit, evenit [illegible].

Trâfiam do celu/ Contingo, tango metam.
Trôftę wlofy/ Frango comam in gradus.
Tráfká/ płty. Ratis, f. Caudices connexi.
Tráfkarz/ płetownik Ratiarius, qui rate vehit.
Tragarz/ Phalangarius, eriſer bainlus, portitor.
Tragi drągi tragárzow. Phalangæ.
Trám Trabs, f. Epiſtylium
Trápićiel/ Afflictor. Trapi mie co/ gryzie. Dolet mihi aliquid, torquet me dolor, conficior moleſtijs.
Trapię ſię/ Affligo, afflicto, ango, vexo, divexo, conuexo aliquem. Trapienie ſię/ Tormentum ſuſpicionis, afflictio, afflictatio, cruciatus dolorum.
Trapienie kogo/ Vexatio, infectatio alicuius.
Trawá/ Gramen, n. viride, ſubſtant.
Trawię pokarm Concoquo, conficio cibum.
Trawię pieniądze Infumo nummos, conſumo, abſumo argentum. Trawię czás nâ czym/ Pono diem cum aliquo, vino ſtudijs, vino in amore ſocietque.
Trawię czás dármo/ Perdo, tero tempus, ætatem.
Trawienie pokármu/ Digeſtio, concoctio cibi.
Trawienie dobrá/ Conſumptio.
Trawny/ trawiány. Gramineus.
Trawny/ trawa ſię paſący. Paſcualis.
Trciá/ Arundinetum, calametum.
Trćiná/ Arundo calamus.
Trzciniány/ ze trzciny. Arundineus canalis.
Trzćiniſty/ Arundinoſus.
Trzciniaſty/ trzćinie podobny. Arundinaceus.
Trę co Vide Pocierám. Trzeſ ai Vide Trą ſię.
Tre drzewá. páluię. Serro ramos, deleco terra arborem.
Tre co. Terit lapis lapidem.
Trębácz Tubicen, Æneator, buccinator.
Trębowáty/ Eeplan tacus.
Trefniet iapetè. lepidè. Trefny/ Lepidus perlepidus.
Trefunek/ trefunk. Fortuna, fors, fors:
Trefunkiem Forte, forte fortuna, fortuitò, fortuitu.
Trepká/ trepki. Calones, ſculponeæ, calo, odium.
Tret/ Triuium, compitum

Trochá/ Exiguitas, modicum, parum.
Trochá czego/ Paucitas, pauxillulum.
Troche/ kes. Paulò plus, exigue, parum, parumper.
Troche potym. Paulò post.
Troche przedtym/ Paulò ante.
Trocińská/ Trochiscus.
Trocina/ Scobs, *bis*, *f.* ramentum, ferrago ceruini cornu.
Troy/ Trinus, triplex murus.
Troiácy, trzey rázem vrodzeni. Tergemini fratres.
Troiáki/ Triplex color, natura. Troiáko/ we troie. Tripartitè, tritariè. Troie/ troie czynić. Triplico. Troienie/ Triplicatio. Troisty/ ná troie rozdzielony. Tergeminus. Troydrożny Triuialis Trovglowy/ Triceps.
Troygrotny/ Tricuspis. Troynitay/ Trilix, *icis*.
Troypásieczki/ Trifaux Troyroży/ Trycornis.
Troyfetcy/ Tricor, *dis*. Troywęgiásty/ Trygonus, triangulus. Troyzeby/ Tridens.
Truchleie/ Ægreico, consternor animo.
Truciciel co trute/ Venenarius, veneficus.
Trucie kogo/ Veneficium.
Trucizná/ Venenum, toxicum.
Trucizuam nápuszczam/ Veneno, *as*.
Trud/ v. Sprácowánie. Trudnię co. v. Zátrudniam.
Trudno/ Difficilè, difficiliter, laboriose.
Trudność/ Difficultas, negotium, nodus, moles mali.
Trudny/ Difficilis, perdifficilis, arduus ascensus, res, via, inimitabile opus. Trudny przetrazo/ Difficilis transitus.
Truć kogo/ trucizne zadáie. Venenum alicui præbeo, veneno aliquem neco, tollo, occido.
Truna Sarcophagus, conditorium, capulum.
Trunácl pisnać. Mutire, ne mutire quidem audeos.
Trunek Potio, potiuncula.
Truntenie/ Mutitio.
Trup/ Cadauer, corpus anima cassum.
Trupia twarz/ Cadauerosa facies.
Trwáłość/ Stabilitas, perseuerantia, durabilitas.
Trwáły/ Firmus, stabilis, perseuerans, perennis, durabilis.
Trwáły owoc. Duracinus, seruatilis vua.

Trwam

Trwam długo/ Duro in æternum, peruigeo.
Trwam ſtatecznie/ Perſeuero, permanço, perſiſto.
Trwanie/ Perſeueratio, permanſio.
Trwoga/ Tumultus. vide Zatrwożenie.
Trwożę kogo/ Turbo, conſterno, conturbo.
Tryb/ Tenor & obſeruatio, Via peruuigata.
Trybunał/ Tribunal Regni vniuerſale.
Trybunalſki/ Delectus Iudex, Deputatus.
Trykam ſię z kiem/ Arieto cornibus in aliquem.
Tryumf/ Triumphus, pompa, triumphalia, *orum*.
Tryumf v Rzymian/ Ouatio, ouatus, *us*.
Tryumfuiący/ Triumphator.
Tryumfowy/ Triumphalis currus, oualis corona.
Tryumfuię/ Triumpho de aliquo, Ovo, *as*.
Trzask/ Strepitus, fragor, crotalus.
Trzaſka/ Schidia, æ. Haſtula, aſtula.
Trzaſkam czym/ Concrepo digitis, inſono.
Trzaſkliwy/ Per tricrepus tonitus.
Trzeba mi cię/ Volo te, paucis te volo.
Trzeci we dnie/ Tertius dies.
Trzeci raz/ po trzecie. Tertio, tertium.
Trzeciaczka gorączka. Tertiana febris.
Trzeciego dnia/ Perendie.
Trzemcha/ Pry ilvrea.
Trzepię/ Cum ſtrepitu percutio.
Trzepiecę ſię/ Quatio pennas.
Trzepietanie/ Plausus, plangor alarum.
Trzeſący/ Tremulus horror, riſus.
Trzeſawica/ Paſcua paluſtria.
Trzeſowica choroba Tremor,
Trzęſę czym/ zatrzaſam. Concutio, quatio, conquaſſo.
Trzęſę owoc/ otrzaſam. Decutio, excutio.
Trzęſę kogo/ Scrutor tabellarios, Prætento, perſcrutor.
Trzęſe ſię/ Tremo, quatior ægritudine, ſuccutitur currus.
Trzęſienie czego/ Agitatio, ſuccuſſus, *us*. Terræ motus.
Trzęſiony owoc/ Decuſſa poma.
Trzeſnia trzeſnie. Ceraſia.
Trzeszczący/ Stridulus, crepax mola.

Trzeszczę/ Crepitat hasta, [illegible] ignis.
Trzeszczenie/ Strepitus, fragor [illegible], fragor [illegible]orum.
Trzewá liszki. Intestina orum n. plur. Praecordia, intera-
nea, orum. [illegible]
Trzewik/ Calceus, calce[illegible].
Trzey/ trzy. Tres, tria & [illegible], terni, trini, terna [illegible].
Trzezwi/ Sobrius, [illegible].
Trzezwi iestem. Sobrius sum. ô trzezwo. Sobrie.
Trzezwość/ Abstinentia, [illegible].
Trzmiel [illegible]. [illegible]
Trznadl/ Passer flavescens.
Trzoda/ Grex caprarum, porcorum.
[illegible]
Trzonowy ząb [illegible].
Trzos/ [illegible]
Trzpiatam się [illegible]
Trzy [illegible]. [illegible]
Trzynaście/ [illegible]
Trzy dni/ [illegible], [illegible] rum.
Trzydzieści [illegible]
Trzydzieści [illegible]. [illegible]
Trzydzieści [illegible]. [illegible]
Trzydziescistoć Tricies
Trzydzieści lat. Tric[illegible], [illegible].
Trzydziesty/ [illegible], [illegible].
Trzy[illegible] [illegible].
Trzy[illegible] [illegible]
Trzy[illegible] [illegible].
Trzygłowy/ Triceps.
[illegible]
Trzyiezyczny/ Trilinguis
Trzy[illegible]. Tr. [illegible] Tri[illegible], [illegible], trima[illegible]
Trzy[illegible]/ Tremu[illegible], [illegible], [illegible].
Trzylistny/ Trifolius.
Trzymacz. [illegible]. Trzymam co. Teneo, baculum.
[illegible] manu.
Trzymam [illegible] [illegible] agros, [illegible].
Trzymam [illegible] Exerceo campanam.

Trzymam

Trzymam kogo ná słowie/ In suspenso aliquem relinquo, suspensum aliquem [illegible]. Trzymam komu słowo/ Seruo fidem, sto in fide pactis, promissis, conditionibus.

Trzymam ná sobie co/ Sustineo aciem, dignitatem, decus; ciuitatis pugnam.

Trzymam o kim dobrze/ Multum alicui tribuo

Trzymam ták o tym/ Iudico, statuo, sic sententio, existimo,

Trzymam się czego/ Seruo institutum, tendo consuetudinem, [illegible]. Sequor consuetudinem.

Trzymam z kim/ zdaniem. Sentio cum aliquo, assentio, adstipulor alicui. Sentio pro aliquo

Trzymánie czego. [illegible], æ. tenacitas.

Trzyletni czas/ Triennium [illegible].

Trzymonaw rybá morska/ [illegible]is, idos f. Remora, æ.

Trzynaście/ Tredecim. Trzynaście kroć/ Tredecies.

Trzynasty/ Tertius decimus, decimus tertius.

Trzynocny/ Trinoctialis. Trzynog/ Tripus, odis, m.

Trzynoga/ Tripes mensa, grabatus, mulus.

Trzypiętnasty/ [illegible].

Trzysta/ Trecenti, trecentum, treceni.

Trzystakroć/ Trecenties, tricenties.

Trzy[illegible]/ Tripudio, tripudiatus.

Trzy[illegible]/ Tripilis cauda.

Trzy[illegible]/ [illegible]. Trzyziarnisty. Tricoccus.

Tu. ná to miejsce. Huc, domum pergunt.

Tu/ y owdzie/ Carptim, sparsim, dispersim.

Tu jest/ Hoc opus, hic labor est, illud durum.

Tucya/ Cadmia. [illegible]. [illegible]. pompholyx

Tuczę/ Sagino, pinguefacio, opimo pecora.

Tuczenie/ Sagina, saginatio.

Tuczony/ vide Karmny.

Tuż/ tuż przy tym. Simul, comminus insequitur.

Tulią/ Vide Puszka/ Szyla.

Tułow/ Truncus corporis.

Tum/ Templum Cathedrale.

Tur/ Vrus, bos sylvestris, Tarandum.

Turczyn/ Turek/ Bisurman. Turca, Turcus.

Turkus kámień/ Iaspis acrizusa, Iaspis Caspia, Cyanus.
Tuś mi/ Hic te teneo.
Tuszę/ Confido animo & spe, credo illum affuturum.
Tuszy mi serce/ Præsagit mihi animus.
Tuteczny/ Indigena huius loci.
Tuwálniá/ Sabanum, inuolucrum.
Tuzin/ As, assis, *m*. Numerus duodenarius cuiusuis rei.
Twárdo/ Durè facere, differere.
Twárdość/ Durities, duritas, duramen.
Twárdoskory/ Duricorius, duracinus.
Twárdonogi/ Callipus, tenapicus.
Twárdousty/ Tenax, effrenatus equus.
Twárdousty jestem/ Frenos respuo.
Twárdowłosy/ Hircipilus, solox pecus.
Twárdy/ Durus, edurus, solidus adamantinus.
Twárdzieję/ **twárdnę**. Duresco, obduresco.
Twárog/ Lac coagulatum, duriusculum.
Twarz/ Facies, os, ora perarata rugis.
Twarz oblicze, Vultus animi, vultus serenus.
Twarzyczká/ Vulticulus.
Twierdzá/ **forteca**. Munitio, propugnaculum, præsidium.
Twierdzac Affirmatè, affirmatissimè scripserunt.
Twierdzacy/ Affirmans oratio.
Twierdzę co słowy/ Affirmo, arbitro, *as*. Assero, confirmo tibi hoc, inito f. Dum **Twierdzenie**/ Affirmatio, asseueratio, assertio. **Twierdziciel**. Affirmator.
Twoiá rzecz/ Tuum est, meum est.
Twoie to wymysły/ Tua est techna.
Tworcá/ *Vide* **Stworzyciel**.
Tworzę ser/ Figuro, premo, facio caseum.
Tworzenie/ Creatio, plasmatio.
Tworzydło/ Forma casearia, modulum.
Twoy/ Tuus, tuopte.
Ty/ Tu, heus tu. **Ty sam**/ Tute, tuipse, tutemet.
Tycie/ Carnis incrementum.
Tycz/ **tyczká**/ **pal**. Pedamentum, ridica, palus, virga, pertica furca, hastile, calamus in vineis.
Tydzień/ Hebdomada, septimana.

Tygiel/

Tygiel; vide Kruſá.
Tygiel złotnicży/ teſt. Catillus fictilis.
Tygodniarz/ Septimanarius.
Tygrys zwierz. Tigris, *is*, vel *idis*, *f*.
Tyie/ [illegible] Pergite. Vtyć.
Tykam ſię ſłowy/ vide przymawiam.
Tykam tego w ſlowo/ Tangere ulcus.
Tykánie/ dotykánie. Attectus, *us*. Attrectatus, attrectatio alicuius.
Tył [illegible] Dorſum montis, dorſum prærupti nemoris.
Tył głowy/ Occiput, occipitium.
Tył wojſká/ Extremum agmen.
Tyle [illegible], res [illegible].
Tyle [illegible] Tantùm, quantùm ſat eſt.
Tylekroć/ Toties, tot modis.
Tyle drugie/ Alterum tantum.
Tyle dwoie/ Duplum. Tyle troie. Triplum.
Tylec noża/ Tergum cultri.
Tylem [illegible] ſiedzi. Auerſus ſedet.
Tyle ſłów [illegible] Totidem verba, tantumdem ſolutum eſt.
Tyle/ tyleż. Tantus, tantuſdem.
Tylko [illegible], Tantùm [illegible], tantum dicam, modò, vt modò [illegible]. Tylko nie pádnie/ Tantùm quod non.
Tylny [illegible] Poſticus, poſtica domus, Retrorſus.
Tylowáć/ vide [illegible] [illegible].
Tyluchny/ Tantillus puer.
Tymczáſem/ [illegible] tantulùm peccaui.
Tym więcey/ bárziey. Tantò magis, tantò peior, eò magis, eò plus, quantò magis eò, tantò impenſiùs,
Tym ſpoſobem/ ná kondycyą. Hac lege, ea lege, conditione, [illegible] conditione tribuere, dare, accipere.
Tynk/ [illegible]
Tynk ná ſcianie/ Opus tectorium, tectura parietis.
Tynkarz/ Tector, [illegible], albarius.
Tynkowánie/ [illegible], trulliſſatio, ruderatio.
Tynkuie/ [illegible] aliquid, [illegible] parietes.
Tyran. Tyrannus. Tyrańcobóyca/ Tyrannicida.
Tyrańcobóyſtwo/ Tyrannicidium.
Tyráńſki/ Tyrannicus.

Tyrańskie/ Tyrannorum more, tyrannice.
Tyráństwo. Tyrannis, idis, f.
Tyráćká, vide [illegible].
Tyśiąc/ Chilias, adis, f. Mille, n. mille hominum.
Tyśiąckroć/ Millies.
Tyśiączny/ Milliarius grex. aper.
Tyśiączny rzędowy/ Millesimus, multesimus.
Tyśiąc tyśięcy/ vide Milion. [rius.
Tyśiącnik/ ktory tyśiącem władał. Chili[illegible], adis milena-
Tyśiącznik/ co tyśiąc ma pod sobą. Chiliarcha.
Tytuł/ Titulus. Tytuł w księgach/ Lemma, n.
Tytułowy/ Titularis Episcopus.
Tytułuję/ vide Nápis [illegible].

V B

[illegible] [illegible] apud locum [illegible],
Ubezpieczam kogo/ Securum reddo.
Ubezpieczam się/ Securus sum. [patio.
[illegible] [illegible] promissio [illegible] securi-
Ubiegáiąc się/ Certatim.
Ubiegam wiele rzy/ ubieżeć Recurro, curro.
Ubiegam kogo w drodze/ Praeripio homini [illegible] gradum. Occupo iter [illegible] occupo [illegible].
Ubiegałem się/ Fessus sum cursu, [illegible].
Ubiorca/ Ornator, vestitor [illegible].
Ubieram kogo/ Orno, vestio, amicio aliquem. Induo alicui vestes, circumamicio, circumorno.
Ubieżenie kogo/ Praeoccupatio, anticipatio.
Ubijam ziemię tło. Festuco, pauio pauimentum.
Ubić kogo/ vide Bić.
Ubijanie/ Festucatio, pauitio.
Ubior/ Ornatus, [illegible] habitus triumphalis.
Ubior niewieści/ Mundus, ornatus muliebris.
Ubity [illegible] Pauitus.
Ubity [illegible] [illegible] palmatus paries.
Ubłagać kogo vide [illegible].
Ubłagam się dáię/ Mitigo, [illegible] mansuetus fio.
Ubłagány/ ubłagány [illegible]abilis.
Ubłagánie vide Ubłogánie.

Ubło-

Vbiſzam' wyrznie [illegible] vno grano aliquem
Vbogi Pauper, pauperrimus, inops, egenus, praeper-
Vbogo [illegible] modo. tenuis.
Vbostwo [illegible], paupertas, tenuitas.
[illegible] wielkie [illegible] paupertas.
Vboziuchny Pauperculus, perpauper.
Vbrania [illegible], feminalia, n. plur.
Vbrány [illegible] Strojny.
[illegible] Curis [illegible] minus liber.
[illegible] Decedit febris, decrescit dies.
[illegible] Auricula [illegible].
[illegible] Auricula.
Vcho [illegible]. Auris [illegible], aures, ob tusae au-
[illegible] Vcho [illegible]
Vcho [illegible] Ansa [illegible]. [illegible]
[illegible] Vszo. [illegible]
V [illegible] aliquantum viae, longum spa-
[illegible]
V [illegible] me abscunde.
[illegible] Fugio in [illegible].
Vchwacić [illegible] Chwatić sie.
Vch [illegible] pro [illegible],
V [illegible] incolumis,
[illegible]
[illegible] bene.
[illegible] Abiit tempus [illegible].
V [illegible] Praelium [illegible] san-
[illegible] effluxit me delectat.
V [illegible] paries.
V [illegible] Vbiegał [illegible].
V [illegible] f. [illegible] Superabit matri mortuae,
[illegible] maturos.
V [illegible] tego Boże.
V [illegible] Vide V [illegible].
V [illegible]
V [illegible] Radnych. Senatus consultum.
V [illegible] Patrum.
V [illegible] Senatus decreuit.

Vchny.

Vchwycenie/ Comprehensio, apprehensio.
Vchwycić vpadłacego/ Excipere labentem.
Vchylam się/ Declino ictum, impetum.
Vchylam drzwi/ okná. Modicè aperio fenestram.
Vchylenie/ vskoczenie. Declinatio corporis flexus.
Vciażam sobie co/ Mecum, vel apud me aliquid queror
Vcichá/ vcichło. Subsidunt venti, mitescunt fluctus, ira, hyems, mare. Defervescit ira, cupiditas.
Vciechá/ kochánie. Delectatio, oblectamentum, delectamentum puerorum, libido, iucunditas, voluptas delenimentum vitæ. Oblectamenta senectutis, oblectamen vitæ.
Vcieczká/ mieysce. Refugium, perfugium, profugium, asylum, diverticulum, confugium, suffugium.
Vcieczká/ vciekánie, Fuga, effugium.
Vciekam z kąd/ Fugio, conferre se in fugam. Tergiversor, verto. Aufugit tibi servus. Vciekam do czego/ Decurro ad remedium, ad extrema venio, descendo, ad novissima auxilia descendere. Vtor aliquo perfugio.
Vciekam się do kogo/ Confugio, refugio ad aliquem.
Vcieram co/ Tergo, abstergo, detergo, extergo, tergeo, manticinor. Vcieram rogow byk'iecin/ Mutilo cornua.
Vcieram świece/ Emungo lychnum.
Vcierànie nosá/ Emunctio, munditio.
Vcieszne słuchánie/ Acroama, atis, n.
Vcieśnie/ Facete, festiuè dicere. Periucundè, lepidè memoras.
Vcieszny/ Facetus homo, sermo narrator.
Vcieszyć kogo/ Delectare aliquem, oblecto aliquem.
Vcinam co/ Abscindo aliquid, amputo caput, trunco, deseco, rescindo vitem. Vcinánie/ Amputatio, præcisio, & abscissio.
Vcinek/ odcinek. Recisamentum, præsegmen.
Vcinek/ mieysce vcięcia. Resectio, incisura.
Vcisk/ vciśnienie. Oppressio, angustia rei familiaris.
Vciska mie trzewik/ Vrit pedem calceus.
Vciskam kogo/ Premo aliquem seruitute, bello.
Vczęszczam do czego/ Frequento aliquem.

Vczęszczá-

Uczęszczánie/ Crebritas officiorum, frequentatio verborum, crebrendo, frequentamentum.

Uczciwie/ Honestè se gerere, ingenuè, liberaliter educatus, genitus. Uczciwość/ Honestas, honestum, honorificentia, dignitas, reuerentia, maiestas loci.

Uczciwy/ Honestus, honoratus, honorabilis vir, venerabilis, venerandus, spectatus vir.

Uczę kogo czego. Doceo, artem docendi trado alicui. Instruo aliquem scientia. Erudio aliquem artibus.

Uczę się czego v kogo/ Disco. Studeo literas. Addisco.

Uczę się ná pámięć/ Mando memoriæ, comprehendo aliquid memoria. Memoriter complector aliquid.

Uczę się rad, pilno/ bárzo. Studiosus sum discendi, cupiditas discendi. Studium discendi.

Uczeń/ Discipulus, discipula, discipulatus, us.

Uczenie/ Doctè, literatè, eruditè, perdoctè.

Uczenie kogo/ Institutio pueritiæ, disciplina doctrina.

Uczenie się czego/ Studium Philosophiæ, Geometriæ. Studium literarium, versari in studio artium.

Uczepnąć/ Conquinisco, coquinisco.

Uczestnictwo/ Participium, participatio, communio.

Uczestnik/ Particeps dolorum, hæreditatis: compos vrbis, ærumnarum.

Uczestnikiem kogo czynię/ Participio aliquem prandio, Voco aliquem in partem curarum.

Uczony/ náuczony. Doctus vir, doctissimus, eruditus, perpolitus, tinctus literis, humanior.

Uczosnać gáłąź/ Auellere frondem, deplantare ramum.

Uczosnienie/ auulsio frondis.

Uczta/ Vide Bánkiet.

Uczynek/ Factum, rectè factum.

Uczynkowy/ In agendo positus actualis.

Uczynnie/ Officiose aliquid factum.

Uczynność/ Officium. Uczynność wyrządzáć komu/ Officium colere, seruare, officijs aliquem prosequi, officium persoluere, præstare alicui officia.

Uczynny. Officiosus, officiosissimus in aliquem.

Udo, udziec. Femur, coxa, coxendix.

Udáie/

Vdáię vczáwam co [illegible] Eleuo [illegible] offenſionis, Extenuo crimen, eleuo teſtimonia

Vdáię co pieſzno [illegible], [illegible] aliquid alicui.

Vdáię co złe [illegible] in [illegible]

Vdáię kogo złe [illegible] in [illegible] ſermonis.

Vdáię ſię ſwego [illegible] grauis, [illegible]

Vdáię ſię gdzie Conuerto me [illegible] iter aliquo, Dirigo, conuerto iter ad [illegible], declino ad dexteram, tendo aliquo. Vdáię ſię do czego Applico me ad aliquod ſtudium, dedo me ad [illegible]ulum, complector Philoſophiam

Vdáię ſię do oſtátnich rzeczy Ad extremum conſilium, [illegible], [illegible] ad nouiſſimum [illegible].

Vdáię ſię zá kogo zá co. [illegible] pro [illegible] Romano.

V[illegible] [illegible] ad [illegible].

V[illegible] [illegible], [illegible] habens praetextum.

V[illegible] vdánie. Commendatio, vendi[illegible].

V[illegible] Vide Vdáię

V[illegible] kogo [illegible] aliquem [illegible], ferio, impingo, [illegible] Pulſo [illegible]

V[illegible] czym o ziemię A[illegible] aliquem [illegible], [illegible] aliquem terra.

V[illegible] ſię o co [illegible] caput [illegible], [illegible] caput, [illegible] ad [illegible]

V[illegible] czym kogo [illegible] in ora, [illegible] alicui ſcipionem in caput, In pingo [illegible]

V[illegible] kogo [illegible] aliquem ferro, [illegible] in aliquem, [illegible] in aliquem. [illegible]

V[illegible] co [illegible] aliquid, adj[illegible]ngo aliquid pariari, ſazó

V[illegible] [illegible]us.

V[illegible] [illegible], percuſſio digitorum, offen[illegible]. V[illegible] [illegible]

Vderzenie [illegible], [illegible] ictus.

V[illegible] [illegible].

Vderzyciel / ten co vderzył. Percuſſor.

Vdowa pieczenia [illegible], aut ſtrebola.

V[illegible] / Vide, Vdrapienie.

Vdzielam

Vdjljm ſwau cžaſt) Impertio, impertior.
Vdjljnj) Partitio, ſiue partiendi actio.
Vdjlowý) Partiarius honor.
Vfatas [illegible] gratia, humanitate, ingenio, Conſilius [illegible] vrbe, copia, & facultate [illegible]. Conſidenter, fiduciariter.
Vfamj Vide Tuſſe.
Vfam [illegible] Confido alicui, [illegible] ingenio.
Vfanie wnnoſt. [illegible] fiducia alicuius
Vfanie gistou) Praeſumptio, praecep. commenda.
Vfaſſ Cl[illegible]mus tolex.
Vfnoſt [illegible]. [illegible], ſpes.
Vgadati a [illegible] [illegible]
Vganiam ſie s čim) Veh[illegible] aliquem.
Vgina [illegible]. Vide Dogrzewa [illegible].
Vgletel to ſie [illegible]. [illegible] ramus, parlamus.
Vgunu ſie) Vřepoſe [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]. In [illegible] ponitur.
Vgmaſie) Vgtenſe. Par[illegible] to contiguationis.
V[illegible] [illegible] poſitio, pacificatio, concordia
Vgor) A[illegible] [illegible], [illegible] ager.
Vieni [illegible] [illegible] ſubtractio.
Viecy [illegible]) Conciliatio
Vieſſt) obiecie vrsedu. Occupatio fori, imperij.
Viezenam [illegible] Vide Vrbadže
V[illegible] ſe [illegible]. Vide [illegible] ſie.
Vřgzemie ſie) Satisfactio.
Vkalany) Vide Vlocisky
Vk[illegible] wjnď. Vinum [illegible].
V[illegible] ſie. Vide Korys ſie.
Vkaz[illegible] od beſtiey) Morſus vipetinus.
V[illegible] Morſus [illegible], venenum.
V[illegible] ſie [illegible]. Vřaznu co) Vide Pokázati.
Vkázati ſie ná [illegible]) Compareo prodeo in publicum.
Vkljdati ciegoj [illegible] [illegible]
Vklad[illegible] co) [illegible], [illegible] verba, [illegible] pyram.
Vkladnu) [illegible] obſeruare aliquem.
Vkladnoſt Comitas, vrbanitas eſt virtus.
Vkladny) Vrbanus, perurbanus, comis homo.

Vklecka ryba/ Vendosia.
Vklon/ Adoratio, reuerentia.
Vknowac sobie/ Eam imbibi animo opinionem.
Vkoienie/ vglaskanie. Delinitio, placatio.
Vkos/ Obliquitas Italiae, obliquum, n.
Vkosny/ Obliquus ictus, ordo, limus significat.
Vkracam/ vkrecic co. Abtorqueo, torquendo rumpo.
Vkradkiem/ Furtim.
Vkrainca/ vide Pogranicze.
Vkrop/ war. Aqua feruens.
Vkrzywdzam/ vide Krzywdze. Vkrzywdzenie/ Iniuriae datio. Vkrzywdzony/ Iniuria laborat.
Vkurzony/ Squalidus, squaloris ac pulueris plenus.
Vksztaltowanie/ Deformatio corporis.
Vkuszenie/ kuszt. Gustus, m.
Vl/ Alueus, aluearium, vas mellarium.
Vlacniam co/ Facio rem planam et procliui.
Vlacniam sie/ Expedio me ab omni occupatione.
Vlamuie galaz/ Destringo surculum.
Vlatam/ Auolo, deuolo, abeo.
Vleczenie/ vide Zleczenie.
Vleczony/ Sanabilis, medicabilis amor.
Vlegam komu/ Cedo, fero alicuius mores.
Vlewam czego/ Depleo.
Vlezal sie owoc/ Pyra in tabulato posita putruerunt.
Vlica miasta/ Platea, via vrbis. Vlicá ßeroka/ Angiportus, m. vicus. Vlicá bez wyiazdu katna/ Fundula.
Vlomek czego/ Fragmen mucronis.
Vlomnosc/ vide Chyby.
Vltay/ vide Hultay.
Vlubie sobie co/ Adamare aliquid.
Vlubiony/ Complacitus.
Vlzenie czego/ Leuamen, leuatio doloris.
Vlzywaiacy/ Mitigatorius. Vlzywa co/ Remittit morbus.
Vlzywam sobie/ komu. Leuo alicui laborem, alleuo onus.
Vmacniam/ vide Vtwierdzam.
Vmarlego chedoze/ Pollinceo, pollingo.

Vmárł/

Vmárlego niosą Funus procedit, ducitur.
Vmárły/ Mortuus, demortuus, functus fato.
Vmártwienie/ Comarctatio cupiditatum, mortificatio.
Vmárzam v noszę kogo głodem. Necare famę aliquem. Inedia mori, inedia finire vitam.
Vmawiam się z kim o co/ Condico locum, paciscor cum hoste inducias. condico cum aliquo.
Vmiatácz/ Conuerritor, scoparius, purgator.
Vmiátam/ Verro ædes, conuerro scopo, *as*.
Vmiátanie domu/ Purgatio domus.
Vmiarkowánie/ *Vide* Miárkowánie.
Vmiejętnie/ Scienter, scienter ... scripsit.
Vmiejętność/ Scientia, cognitio, intelligentia.
Vmiejętny w czym/ Eruditus, gnarus, scitus.
Vmiem co/ Scio omnes linguas, teneo ius, nosco leges, ciuitatis, calleo iura.
Vmieram od miecza/ Morior ab ense, Occumbo morte, mortem, morti. Demorior, emorior, decedo.
Vmieram społem/ Commorior.
Vmieram wprzód/ Præmorior.
Vmierzyć w co/ *Vide* Trafiam do celu.
Vmizgam się/ Renideo mihi placens.
Vmilknąć/ Obmutescere, obticere, obticescere.
Vmilknienie/ Obticentia.
Vmiłować co/ kogo. *Vide* Vlubić sobie co.
Vmniejenie/ Retractio dierum.
Vmniejszam czego/ Diminuo, imminuo summam, demo aliquid laudi, minuo laborem, iram.
Vmniejszánie. Attenuatio, detractio, diminutio.
Vmocnienie/ *Vide* Vtwierdzenie.
Vmowá/ zmowá. Pactum, pactio, conuentum, conuentio, stipulatio, contractus, *us*.
Vmowá się stałá/ Conuenit pacto.
Vmowiony/ zmowiony. Status, condictus, statutus dies, Conuenta pax.
Vmowny/ zmowny. Pactitius, condictitius.
Vmykam czego/ Retraho, subduco ignem, subtraho materiã furori. Vmyká się co/ Subtrahitur arena pressa pede.

Vmykam się przed czym/ Retraho me ab ictu, declino ictum, refugio tela.

Vmykam się komu/ Cedo, do alicui locum.

Vmysł/ Mens, animus, [illegible] animum.

Vmyślnie/ náumyślnie. Consulto feci, cogitato.

Vmyśliłem co/ Stat hoc animo, infixum in animo.

Vmywadlnik/ ántwos. Malluuium, aquimanile.

Vmywadlny ręk/ Malluuiæ.

Vmywadlny nog/ Pelluuiæ.

Vmywádlny wsi látie/ Loturæ sordes.

Vmywam co/ Abluo me, lauo ossa, perlauo manus vnda.

Vmywanie/ Ablutio manuum.

Vnaßam/ Vide Vnoßę.

Vncya wagi/ Vnciapondium, pondo auri.

Vnizam kogo/ Vide Poniżam.

Vniżam się/ vpokarzam się. Submitto me, pono superbiam fastum, submissius me gero.

Vniżenie/ Vide Pokorńie.

Vnośić się dále/ Mansuesco, mitesco.

Vnośiciel/ Raptor, mulierum acceptor.

Vnoßę co/ porywam gwałtem. Asporto, sustollo virginem abstulit. Vnoßę się czym/ Prouehor, profero.

Vnosi mię wodá/ Rapit me impetus vndæ.

Vnosi mię rzeká zámarzła/ Sustinet, fert glacies, aqua concreta plaustrum. Vnoßony/ vide Oglasztány.

Vpadáiący/ Cadabundus, deciduus gressus.

Vpadam/ lecę do ziemie. Cado deorsum, succidunt artus labor, ora, labitur lachryma

Vpadam ná ziemię/ Collabor, collabesco, collabefio, procido ad pedes, procumbo, corruo.

Vpadam do nog komu/ Prosterno, proijcio me, sterno me ad pedes alicuius, supplex iaceo.

Vpadam ná twarz/ Cernuo, as. cernuus cado.

Vpadam ná drugich/ Supercorruo.

Vpadam często co raz powstáiąc. Lapio.

Vpadam pod ciężarem/ Succumbo, concido sub onere.

Vpada rzeká/ opada. Detumescit mare, deturget Nilus.

Vpadánie/ opadánie rzeki. Refluxus maris.

Vpadek

Vpad/ vpadek. Ruina. Vpadek: *Vide* Niesczescie.
Vpadła białká/ Labilis, labilabundus, caducus.
Vpadły/ Abiectus, prostratus, prolapsus homo
Vpadnienie/ powalenie sie. Casus, prolapsio, lapsus.
Vpadnienie/ vstánie sił. Syncope, deliquium.
Vpáiam kogo/ poie. Inebrio aliquem, ebrio, *as*. Conficere aliquem poculis, vino.
Vpalam czego/ włosow. Aduro capillos.
Vpalam sie v ogniá/ Aduror igne, aestuo ab igne.
Vpalenie/ Exustio solis.
Vpalony ná słońcu/ Exustus in sole, Solibus perustus.
Vpamiętánie/ Resipiscentia, reditus ad ingenium.
Vpámiętywam sie/ Resipisco, colligo me, redeo ad me, circumspicio me.
Vpárty/ *Vide* Voporny.
Vpátrowánie/ Contemplatio accurata, dispicientia.
Vpátruie co oczymá/ Conspicio, vestigo oculis aliquid.
Vpátruie co rozumem/ Animaduerto, prospicio multo ante, prouideo quae futura sunt, specto.
Vpewniam kogo/ Pro certo aliquid confirmo, dico.
Vpieram sie ná co/ vporem ide. Obfirmo animum.
Vpierzyc sie/ Plumis inficere, vellem.
Vpiiam sie/ Obruo me vino, ingurgito me vino, madeo mero, inalescere vino.
Vpomináam kogo/ *Vide* Napominam.
Vpominam sie czego v kogo/ Reposco aliquid ab aliquo, reposco nummum, exigo promissum.
Vpominanie sie czego/ Postulatum, efflagitatio.
Vpominek/ Monimentum, pignus amoris.
Vpominek małżeński/ Archabo amoris, archa sponsalitia, pignus coniugii.
Vpor krnąbrność/ Pertinatia, peruicatio, obstinatio.
Vpornie/ Pertinaciter, obstinate, obfirmate.
Vporny/ krnąbrny. Pertinax certamen, praelium peruicaci animo, obstinatus durus homo.
Vporny iestem/ Proprio consilio nitor.
Vprácowany/ *Vide* Sprácowany.
Vpráwa roley/ Subactio, pastinatio.

Vpráwiam rolą/ Pastino, melior arua ferio.
Vprawna/ sprawiona rolá. Pastinum, pastinatus scrobs, culta nitentia, pectita tellus.
Vpraßaiacy/ Impetrabilis orator.
Vpraßam co v kogo/ Exoro, impetro aliquid ab aliquo, cogo precibus aliquem.
Vproßenie/ Impetratio, impetratus, *us*. exoratio.
Vproßony/ zá proźbą dány. Postulatitius, precaria salus, vita, præcarium auxilium.
Vproßony/ co sie da vprosić. Exorabilis populus, impetrabilis, facilis ad concedendum.
Vprosić sie dáć/ Flector, vincor precibus, præbeo me exorabilem, moueor, frangor precibus.
Vprośiciel/ Exorator.
Vprzadć swoie postáwe/ Induere auctoritatem, fingere sibi vultum, obstipo verticem, gradus grandit, emittit oculos.
Vprzątam/ Submoueo aliquid, amoueo ex aliquo loco impedimenta, dispersam supellectilem colligo.
Vprzedzáiacy/ Præoccupans, præceptorius.
Vprzedzam kogo/ Præcedo, prætereo, præeo, antecedo, antegredior, anteeo alicui, anticipo, præuenio, præoccupo ferre legem.
Vprzedzánie/ Antecursio, præcursus, prægressus, *us*. antecessio, prægressio, præcursio viorum.
Vprzedzony rozsądkiem/ Præsumptus, præiudicatus, præventus, præuenta gratia.
Vprzeymie/ Intimè, enixè iuuare aliquem.
Vprzeymy/ Intimus, deuotus, & deditus alicui cliens, devotissimus alicui.
Vpstrzenie/ Distinctus, *us*. pennarum.
Vpstrzony/ Compictus, pictus, distinctus.
Vpust/ spust. Emissarium, effluuium lacus.
Vpußczam kogo/ Emitto, dimitto, amitto.
Vpußczam co w tárgu/ Diminuo de pretio.
Vpußczam co z summy/ Remitto aliquid ex pecunia.
Vrączenie/ Dignatio.
Vrączyć kogo. Afficere, ornare, cohonestare aliquē honore.
Vradzić co/ *Vide* Vchwalam.

Vrągam/

Vrągam się/ natrząsam się z kogo. Insulto capiti, insulto miseris rebus, subsanno aliquem.
Vrąganie się. Insultatio, opprobrium, exprobatio.
Vraz/ Læsio spinæ, conuulsio vertebrarum.
Vrazi/ Vide Obrażá.
Vrażam kogo abo ránę ná ciele. Durè, asperè, tracto vulnus, tango humerus, lędo contactu.
Vrobić co/ Fabricare, elaborare aliquid.
Vroczyście/ Solenniter, solennius.
Vroczystość/ Solennitas. Vroczysty/ Solennis dies.
Vroda/ Forma & species.
Vrodzay/ Fetus terræ, vbertas frugum.
Vrodziwie/ Generosè, generosiùs.
Vrodziwy/ Generosus miles, ingenuus, speciosus.
Vrodzony/ Natus, cretus, prognatus.
Vrodzony zacnie/ Summo loco natus, splendidè, honesto loco natus.
Vrok/ Fascinatio, effascinatio, defascinatio.
Vryná/ mocz. Vrina, lotium, aqua immunda.
Vrynał/ Matula, matella, matellio onis, m.
Vryne ruszáiące lekárstwo. Diureticum medicamentum.
Vryny cieczenie zbytnie/ Incontinentia vrinæ, diabetes, æ. Vretericus, Vryny trudność/ Dysuria, difficilis vrina.
Vryny rzezánie/ Stranguria vesicæ morbus.
Vryny trudność cierpiący/ Dysuriacus.
Vrywam co vwiązánego/ Abrumpo, rumpo vincula.
Vrywam owoc/ kwiatek. Decerpo pomum, demetere pollice florem, deuellere violas.
Vrywam czego/ Præuello, is abrado, decutio.
Vrząd w mieście/ Magistratus m. potestas, officium.
Vrząd mam ná sobie iáki/ Sustineo munus consulare, fungi officio, honore, In ordinibus sedere.
Vrzędnie vrzędownie. Publicè, publicitùs.
Vrzędownie dáć/ przedáć. Mancipio dare aliquid.
Vrzędowy do vrzędu należący. Publicus.
Vrzędowy sługá/ Ministrator publicus, officialis.
Vrzekácz/ Fascinator, fascinas, veneficus aspectus.
Vrzekam kogo/ Fascino, effascino.

Vrzekánie/ vrok. Fascinatio.
Vrzynam co/ Abscindo aliquid, præseco, prætrunco linguam.
Vsadzam się na co/ Pono operam, curam, studium, cogitationem in re aliqua, intendere animum in rem aliquam.
Vsarz/ vide Kopiśnik.
Vschły/ Torridus, aridus. vide Suchy.
Vschnienie członkow/ Tabes, macies aridorum, membrorum.
Vście rzeki. Ostium fluminis, os fluvii, fauces scopuli.
Vściekánie vchronienie się czego. Devitatio, effugium.
Vsiedły/ Res incepta, inquietus.
Vsiedzenie/ Sedentaria fatigatio.
Vsilnie/ Obnixe, contente, impense, affectare regnum.
Vsilowánie/ Conatus, impetus animi, applicatio animi, Nixus intentio animi; contentio.
Vsilny/ Firmus, impensus, intentus animus.
Vsiłuię o co/ Conor aliquid, connitor animo, enitor in aliqua re, elaboro & enitor in alicuius causa.
Vskákuię/ Saltu decurro, exilio.
Vskarżam się na kogo/ Conqueror aliquid, queror iniuriam, factum, incuso aliquem.
Vskarżánie się/ Querela, querimonia, questus, *us*.
Vskromiciel/ Domitor, domator terrarum.
Vskramiam kogo/ Domo, domito populos, reprimo, retundo, perdomo, edomo Provinciam.
Vskromienie/ Domitio pecudum, sedatio animi.
Vskromiony/ Domitus.
Vsłucham kogo/ Audire aliquem, auscultare alicui.
Vsłuchánie/ Auscultatio, obsequela.
Vsługuię komu *vide* Posługuię.
Vśmiecham się/ Renideo, subrideo.
Vśmiecham się komu/ Arrideo alicui.
Vśmiechánie się/ Risus lenis.
Vspię kogo/ Sopio, consopio, soporo aliquem.
Vspokoię co/ abo kogo. Tranquillare animum, sedare lites, controversiam, tumultum, lenire animum, desiderium, ægritudinem. Vspokoiciel/ Pacator orbis.
Vspokoienie/ Mitigatio, sedatio animi.
Vspráwiedliwiam kogo/ Iustifico.

Vsprá-

Vspráwiedliwienie/ Iustificatio.
Vstá/ Vide Gebá.
Vstá cuchnące máiące. Stomaticus.
Vstáię w czym/ vstawam. Deficio animo, viribus, deficit viator, fatisco clamore sudore.
Vstáie co/ vstawa. Cessat opus, pietas, officium, Desinit fieri aliquid, conquiescit febris, considit cura.
Vstáie sie co na dnie/ Defaecatur vinum, deliquor, *aris*, eliquor, sub sidunt feces in fundo musti.
Vstánie czego/ Defectio, defectus alicuius rei.
Vstąpienie ná stronę/ Secessus, flexus, flexio.
Vstąpienie z miescá w potyczce/ Desertio loci in acie.
Vstąpienie z drogi/ Aberratio, declinatio a proposito.
Vstąpienie práwne czego/ Cessio.
Vstáwá/ Lex, regula, norma, instituta maiorum.
Vstáwánie choroby/ Decessio, remissio morbi.
Vstáwę w czym gánię. Derogo legi.
Vstáwiam co prosto/ Collibro, libro, terra librata.
Vstáwiam/ *tr.* vide Stánowię.
Vstáwiánie prosto/ Collibratio, librata collocatio.
Vstáwicznie/ Assiduè, assiduò, continuè, continenter.
Vstáwicznosć/ Assiduitas, perennitas, continuatio.
Vstáwiczny/ Continuus, assiduus labor perennis risus, fons. Perpetuus imber, continuatus, continuata gloria.
Vstępuię komu/ dáię mieysce. Cedo alicui foro, decedo loco concedo, do locum alicui. Decedo alicui de via
Vstępuię drogi/ práwdy. Aberro à via, deuio à veritate.
Vstępuię komu swego práwá/ Decedo de iure.
Vstępuię wzad/ Recedo retro. vide Wzad idę.
Vstnie/ Coram, inter nos, ore tenus.
Vstny/ do vst należący. Ad os pertinens, ori vtilis.
Vstrzygam co/ Forficibus amputo vuam crines.
Vstrzyżyny knotá v swiece/ Sordes lychnorum.
Vsychá drzewo/ ziołá. Exarescit frutex, retorrescit vitis, moriuntur arbores, intermoriuntur asparagi.
Vsypiam/ Obdormio, obdormisco, sopior, consopior somno, labor in somnum, condormisco.
Vszáty/ Auritus lepus.

Vszáty státek/ abo vcháty. Ansulatus, ansatum vas.
Vszczypliwie/ Mordaciter, maledicè de absentibus loqui.
Vszczypliwość/ Dicacitas scurrilis, mordax.
Vszczypliwy/ Maledicus, conuiciator, homo mordax, dicax, criminosus orator, petulans verbum.
Vszka do vcha/ Auriscalpium, auricularium.
Vszny do vszu należący. Auricularius.
Vszy boli/ Aurium dolor, dolorem aurium patior.
Vszy gnoy/ Sordes aurium.
Vszu krzywa dziurka/ Flexus, anfracta aurium.
Vszu obrzezánych/ Exauriculus.
Vtarczka/ vganiánie się z kim. Velitatio, prolusio.
Vtarczkami/ Velitatim.
Vtarczkowy/ Prolusorius, velitaris pugna.
Vtárty/ Tritus, trita via, tritum iter.
Vtechło/ *Vide* Tachne.
Vtłoczyć kogo w ciżbie. Elidere, comprimere aliquem.
Vtłoczony/ Pene pinsitus, *Vide* Tłuczony.
Vtonąć/ vide Tonę/ Vtonienie Submersio.
Vtracam co/ Amitto prædam, perdo oculos, deperdo honestatem, excido bonis. Vtracam y rozpraszam dobrá. Disperdo bona, opes, Vapulat peculium. Vtracam spráwę v sądu/ Cado causa in Iudicio cadere, excidere formula.
Vtracam dłużnikom/ Decoquo creditoribus.
Vtracam co/ Defringo aliquid ictu, percussione auello.
Vtracánie/ *Vide* Rozrzutność.
Vtrácenie/ postradánie. Orbatio, amissio, perditio luminis.
Vtrapienie/ dolegliość. Afflictatio, calamitas, anxietas.
Vtrapiony/ strapiony. Afflictus, & fractus animus.
Vtrapiony iestem/ Affligor malis.
Vtrata/ Deliquio, *onis, f.*
Vtrátnik/ Decoctor, profligator, degulator, comedo, *onis.*
Vtrátny/ *Vide* Rozrzutny.
Vtrząść się/ Conquassari motu.
Vtrząsnął się/ Concussus casu, afflictus casu iacet.
Vtrzymáć kogo/ co Sustinere pessum, sum tenendo.
Vtwierdzam vmacniem co Firmo locum præsidijs, solido, roboro aliquid, stabilio opinionem.

Vtwier.

Vtwierdzenie/ vmocnienie. Firmamentum disciplinæ, stabilimentum, sodalimentum, duramentum virtutis necessitas
Vtykam dziury/ Vide Zatykam.
Vwazam co cięszkiego/ Degrauo, deprimo aliquid.
Vwazan sie/ Degrauatur, recello aliquid pondere suo.
Vwazam co sobie/ Vide Rozwazam.
Vwiązany/ Aptus, exaptus, apratus.
Vwiązek rozmáity/ Vel Linál lyko. Retinaculum nauis.
Vwielbiam/ Glorifico aliquem.
Vwielbienie/ vwielbiony. Glorificatio, glorificatus.
Vwijam co/ inuolo, obuoluo freno aliquid.
Vwijam sie/ Obuoluor, cursio huc illuc, satago.
Vwikláć co Vide Wikle.
Vwikłány/ Implicitus, impeditus cupiditate.
Vwisły/ Pendulus bombyx, pensilis vua.
Vwłaczam komu sławy/ Derogo alicui gratiam, detraho alicui fidem, detrecto, obtrecto virtutes.
Vwłaczánie czego/ Vide Obmowisko.
Vwodze co cudzego/ Abduco seruum, filiam.
Vwodze woysko/ Subduco pugnæ militem.
Vwodze kogo czym/ Induco aliquem promissis.
Vwodze sie czym/ Ducor laude, gloria, spe, lucro. Capior amore, trahor studio laudis, delinior voluptate, inducor [promissis.
Vwodzenie/ Abductio.
Vwolniam co/ Laxo aliquantum, remitto habenas, vincula.
Vwolnienie/ Vide Popuszczanie
Vwoze co/ Aucho aliquid curru, equo, naui, aufero, abduco, aucho aliquem à patria.
Vwrzało co/ Commaduit, madesco.
Vwrzały/ Percoctus.
Vymá vbliżenie. Imminutio, diminutio dignitatis, præiudicium, fraus Vymácz/ vbliżyciel. Detractor laudum [suarum.
Vymuie/ imámco Apprehendo manu aliquid.
Vymuie czego/ Subtraho, demo aliquid de stipendio, limo commoda alicuius. Vymuie koniu obroku. Subduco cibum athletæ, diminuo cibum alicui, fraudulenter tracto apes
Vymuie kogo w kleszcze/ Statuere modum alicui, frenare, refrenare aliquem, iniicere fræna alicui.

W wiecżerżą / Inter cœnam, ſub horam cœnæ.
W wodę / & w wodźie. Conijcere in aquam.
W wodźie mieſzkáć / In aqua habitare.
W zawod biegáć / Curere ſtadium.
W żywe oczy / Apertè mentitur.
Wab ptaſznikow / Allector, illix, *icis*, *m.*
Wabię ptaki ludźie. Illicio, allicio, allecto, Inuitat & allectat ſenectus, pellicere ad ſe mulierem.
Wabienie / Illectus, *m.* Pelliculatio, blanda inductio.
Wacek / Ventrale, *n.* Marſupium.
Wacham czego / Olfacio vnguentum, alfacio aliquid, traho odorem, obodoro
Wachánie / wonienie. Odoratus, odoratio.
Wachel / wáchlarz. Flabellum, ſuſcitabulum.
Wachluie / Ventillo, flabello.
Wachtuie! *Vide* Straż trzymam. (corporis.
Wadá w czym / Vitium in tecto, parietibus, Menda, labes
Wádę máiący Mendoſus, vitioſum iumentum.
Wadzę drugich / Lites creo, ſero, diſcordias facio.
Wadzę ſię z kiem / Litigo, contendo cum aliquo, pro aliquo, Exerceo diſcordias, digladior.
Wagá / nacżynie. Libra, trutina.
Wagá / ćiężar táki. Pondus magnum auri, pondo.
Wagá rowna / Æquamentum, æquilibritas.
Wagá zła / Inultum pondus.
Wagá v żegárków / Delphinus, *à forma.*
Wagá v wozu. Statera, iugum iugiorum.
Wagl żarzyſty / ogniſty Carbo, pruna, *æ.* Prunæ viuaces, Carbones candentes, viuaciſſimi carbones.
Wagl kopány / Carbo lapideus, foſſilis.
Waglik / Carbunculus.
Waglik ptak. Incendaria auis.
Wagry / węgry. Vari
Wakácya ſzkolna / Otium à ſtudijs, remiſſio ſtudij.
Wakuie Biſkupſtwo. Orbata Eccleſia Paſtore, Satrapia gubernaturæ vacat Eccleſia Paſtore.
Wał okolo miáſtá / Vallum, & *Vallus contra hoſtem in altitudinem pedum quindecim.* Wał v kol mlyńſkich / Axis rotæ, *m.*

rotæ, axis tympani. Wał/ wałek ktorym wałkują, Cylindrus, vo.gi iam. Wał pleśni/ Volumen ... um.
Wał na woozie Fluctus, motus, & agita io fluctuum.
Wałach/ Sp..., cantærius, equus castratus
Walący się/ Ruinosa, ruinosa ædes, Catalaundus.
Walam się/ wala się świnia w błocie. Volutantur in luto sues, in acco e ..., & aues in puluere.
Walanka ... Volu abrum pecudum.
Walanie się/ Volutatio in luto suibus grata.
Walczę/ ... Bellum gero, infero, moueo aliquem ..., Certo bello, decerto vi & armis.
Wale co. Vide Rozwalam.
Wali/ wali co wiatr/ woda. Ruit, verrit, Venti mare, terras, nubila cæli verrunt.
Walecznie bellicosè.
Waleczniki/ wojownik. Bellator, belligerator, duellator.
Walecznoy: Bellicosus rex, bellicosissima natio, pugnax centurio, ... gnarus, acer. Præstans bellis.
Wałek co wałkowania vide Wał.
Wałek do ... Palanga, æ. Chamulcus.
Walenie ... Ruin., tecta ... ruina.
Wal... vide ... Rozstanie się.
Wałka) Vide Woyna
Wałkowanie. ... cylindri.
Wałkowaty/ Cylindraceus.
Wałkownica/ Tabula complanas vestes lineas.
Wałkuię/ Cylindro aliquid æquo, complano.
Wałowy/ Vallaris.
Wamzosł ... accrum assamenta, orum.
Wanna/ Lauacrum, lauacrum, labrum si in balneo non est, ... Lutra. Wanienka. Labellum.
Wapienniki/ ... Calcarium calcaria fornax.
Wapno/ Calx / ... cæmentorum.
Wapno nie gaszone Calx viua, recens.
Wapno gaszone/ Calx aqua perfusa.
Wapno ... C lx macerata, intrita, æ.
War ... vide Ukrop.
Waruj/ ... Caue malo, rem malam, Discaueas malo.
Waru

Wárá/ vstąp się. Date viam. Secedite de via.
Warcab Calculus & orbiculus aleatorius.
Warcabnicá/ Alueus, alueolum, n. tabula aleatorum.
Warcabow grá/ Calculorum ludus.
Warchoł/ Velitigator, scurra improbus, litiũ amans, altercator, concertator. Warchole się z kiem. Vide Wádzę się.
Warczę/ Ringor, hirrio, tus, & is, & irrio.
Wargá Labium, labia, a. Labrum, labellum.
Warg ośypánie. Apisthæ, oscedo.
Wárgáty. Labeo, labiosus, labrosus.
Wárk/ wárczenie. Rictus, us, Vox canum, dum ringuntur.
Warkocz/ Procamus, Scelos, m Capilli plexi fœminarum.
Warkocz rozczesany. Capillus pailus.
Wárowny/ Cautus, tutus, tuta esse possunt scelera.
Wársztat. Officina artificum ergasterium.
Wártágká/ kreglicá. Verticillus, verticulum.
Wártam wrzecionem' Torqueo fusum.
Wártogłow/ Vide Mozgowiec/ Niespokojny.
Wártki/ Vide Obrotny.
Wártowánie w kxięgách/ Euolatio, pertractati Poetarum.
Wártuie w kxięgách. Voluo, reuoluo, peruoluo libros, euoluo volumina epistolarum.
Wáruię co komu/ Caueo alicui, obligo me nexu, satisdationem præsto.
Wárunek kontráktowy/ Cautio iudicialis.
Wárzá/ wárzyste. Coctum, elixum.
Wárzę/ Coquo cibum, coquino, coquinor.
Wárzechá/ Trua, trulla, diminut.
Wárzenie/ Coctura, coctio. Wárzony/ Elixus, madidus, temulentus.
Wárzysty/ Coctilis, qui coqui potest.
Wárzywo/ to co się godzi wárzyć. Olera & legumina.
Wąs/ Mustax, m. Ala, superiorbarba.
Wásąg/ Currus onerarius, minor.
Wąsáty/ Qui mistaces habet.
Wąski/ Angustus pons, perangustus, prætenuis.
Wąsko/ Peranguste, anguste. Wąskość/ Angustia mensæ.
Wąśń/ Inimicitiæ tacitæ & occultæ.

Waśnie

Waśnie dzingich Inimico, inconcilio, æmulatus in vrbe agere. Moueo concito inimicitias.
Waśnie sie na koga / Inimicor, inimicitias contraho, Inimicitias cum aliquo gero.
Waśniwy/ F continuapendis inimici ijs.
Wąsi Velleri, Wąsyntcl Vellras, atis.
Watek vtkaczowy Subtegmen, subitamen.
Watle Vide Opłabiam.
Watory v becziu Labra d liorum circumlinere.
Watpicielł Dubitor. Wątpie o czym / Dubitor aliquid, dubitationem, dubiam habeo, in dubio pono.
Wątpie wielo/ Addubito, subdubito.
Wątpienie, wątpliwość. Dubium, ambiguitas, addubitatio, hæsitatio.
Wątpienie czynie/ Adduco dubitationem, voco in dubium, attraho, iniicio dubitationem.
Wątpliwa rzecz Ambiguum est, Dubium. Wątpliwie/ Dubie, ambigue, ancipitanter. Wątpliwy/ Dubius sum.
Wątroba/ Iecur. n. Hepar. n tis.
Wątrobne lekarstwo/ Hepatica medicina.
Wątrobnik ziele Hepatica herba.
Wątrobny/ Hepaticus, hepatarius.
Wąwoz. Fauces scopulorum, vallis caua, curua, curua anfractus. Ciasna Angustiæ viarum, præruptus mons.
Wąż ziemny/ Serpens, f. Anguis, m Coluber, m.
Wąż wodny/ Hydrus mas, Hydra femina.
Wąż ziemno wodny/ Chelydrus, Chersydrus.
Wąż ślepy/ Cæcilia, cæcus serpens.
Wąż wielki/ Boa, boua.
Wąż nakrapiany/ Cenchrys, is. f. Scythale, es.
Waże co wagą/ Pondero, libro, as. granum. Pendo, penso. pondero aliquid. Waże wazny jestem. Habeo pondus.
Waże/ zaważe tylo. Pendeo, quot pondosis.
Waże sobie coś kogo. Æstimo aliquid magni, facio magni aliquem magni puto honores, magni pendo oleum.
Waże co ná gardło/ zdrowie. Paciscor vitam pro laude, Decerno de vita. Capite suo aliquid decernere.
Waże sie y ná te y ná owe strone. Libro me.

Wążel

Waże się czego/ Aggredior magnum aliquid.
Ważenie czego/ Ponderatio, pensura, Exagium.
Ważnik/ Libripens, ponditor, ponderator.
Ważno co iest/ waży co. Valet, valet ad aliquid.
Ważny/ wagę dobrą máiący. Libratus, pondus habens.
Ważny/ n. mieyscé v kogo máiący. Grauis, æstimabilis.
Wbiegam gdzi / Incurro, intorumpo in vrbem.
Wbieżenie miedzy/ Incursus. intercursus.
Wbiiam co/ Adigo, pango clauos in crucem.
Wbiiam w pámięć / Imprimo in animum, subnoto aliqua verba, inscribo in animo orationem.
Wbity/ Fixus, infixus, impactus, depactus in terram.
Wchodzę gdzie/ Ingredior domum, pontem, Ineo castra domum, tentoria. Intro ædem, in ædem.
Wciekam/ Influit fluuius in pontem.
Wciekanie/ Influxus.
Wcielenie Boże/ Incarnatio Dei.
Wcielil się Bog/ Carnem induit Deus.
Wczas/ wczesność. Commoditas, commodum, quies, Frui commoditatibus.
Wczesny/ ná czás nápadáiący. Tempestiuus, commodus percommodus.
Wczorá/ Heri, hesterno die, hesterna luce.
Wczorayszy/ Hesternus, hesternorum ciborum mistio.
Wdáię się w trudność/ Obiicio me telis, insidijs, Intero me in periculum vitæ pro aliquo. Oppono me periculo, adeo periculum.
Wdáię się z kim w rzecz/ Insinuo, do me in sermonem, immiscere se colloquijs.
Wdáię się w spráwę sądową / Contestor litem.
Wdánie się w spráwę/ Contestatio litis.
Wdowá/ Vidua, in viduitate relicta.
Wdowiec/ Viduus vir, viduus thalamus.
Wdowstwo/ Viduitas.
Wdrobić/ wtrąszyć. Infriare in aquam duas conchas farinæ, infrico, intero.
Wdrożyć się/ Assuescere itineri, cursui.
Wdzięcznie co przyimuię/ Gratè, gratanter accipere aliquid.

Wdzięcznie brzmiący/ Dulcisonus. suauissimum melos.
Wdzięcznemowność/ Lepos sermonis, suauiloquentia.
Wdzięcznomowny/ Suauiloquus, suauidicus.
Wdzięczny dobrodzieystwá/ Gratus ac memor beneficij.
Wdzieram się Introrumpo, irrumpo oppidum.
Wéch, vide Wacham. Wéchem czego szukam/ Oloror, & odoro. Vestigo etiam naribus. Aliolor naribus.
Wéchu ostrégo/ Canis sagax.
Wczworonasób / Quadruplicato emere, quadruplo maior, bis tanto. Triplo interuallo. Altero tanto.
Wedá/ Hamus piscarius. Wędkarz/ Hamiota, æ m.
Wedla podle. Secundum mare ire, iuxta te sum, propè oppidum, secus illum sedi.
Wedlug przypomożenia/ Pro virili parte. proportione, pro nostra facultate, pro rata portione.
Wedrowká/ Peregrinatio pedes.
Wedruię/ Peragro regiones, vrbes, pedes.
Wedzę mięso/ Infumo fumen, hilas.
Wedzę/ wędę łowię ryby Hamo capio pisces.
Wedzenie mięsa/ Infumatio.
Wedzenie ryb/ Piscatus hamatilis.
Wedzidło/ munsztuk/ Frenum, n. sing.
Wedzisty/ Hamatus, hamatilis piscatus.
Wedzonká/ Tarichos. Caro arefacta in fumo, fumosa perna, infumata caro Wedzony/ Infumatus.
Węgieł w budowaniu/ Versura, Angulus concurrentium parietum exterior.
Węgielnia linia/ Diagonos, angularis linea.
Węgielnia/ piec węglarski. Carbonaria.
Węgielnicá/ Norma, Ancon, angulare. is. substan.
Węgierska ziemia. Pannonia inferior.
Węglarz/ Carbonarius, qui carbones vendit.
Węgle/ Carbones, carbonum congeries.
Węgorz rzeczny/ Anguila sine spinis piscis,
Węgorz morski/ Conger, Lampetra. alabeta,
Węgorzny. Anguillarius lacus
Węgrzyn. Pannonius, Hungarus.
Węlens/ Paludamentum, sagum militare,

Wełna/ Lana, lanicium. vellus, *eris n.*

Wełna nie zhedziona/ Lana succida, olea.

Wełna robię/ Lanam tracto, lanificium exerceo.

Wełna robienie/ Ars lanifica, lanificium.

Wełnianka/ Lanea vestis, pallium.

Wełniany/ Laneus, lanatus pileus, vellea crumena.

Wełniarz/ Lanarius, lanificus.

Wemknienie się/ Irrepsio, insinuatio.

Wendetá miejsce/ Forum scrutarium, promercale.

Wendetá kram/ Saccaria, vel sagaria negotiatio.

Wendetá albo wolników/ Catasta, venalitium.

Wendetarz/ Scrutarius, mango, scruta.

Wendetę trzymam, Sagariam, vel scrutariam facere.

Wersal/ Grandis litera, maiuscula litera, quadrata.

Weście wejście. Ingressio, ingressus, *m.*

Weście którędy chodzą/ Introitus, ostium, vestibulum.

Weselący się z cudzego złego/ Malevolus, malis alienis gaudens. Voluptas ex malis alterius

Wesele/ radość. Laetitia, gaudium, effusa laetitia.

Wesele się/ raduję się. Gaudeo animo, gaudeo gaudio, corripior, cumulor gaudio. Laeticor aliqua re, hilaror mirum in modum. Laetor triumpho, gloria

Weselne piosnka/ Epithalamium, nuptiale carmen Hymen, *m.* Fescennini versus. Talassio.

Wesołek/ Hilarulus, hilarula. Wesoło/ Hilarè vivere, hilariter, laetanter iucundè vivere, amplissime habitare.

Wesoło patrzący/ Gratus oculis, habitu, incessu, qui hilari vultu vel aspectu est. Wesoło patrzyć/ Proferre gaudia oculis, explicare frontem. Demere supercilio nubem.

Wesołość/ Hilaritas superciliorum, apricitas diei, iucunditas vitae, amoenitas loci. Wesoły/ wesele mający/ Hilaris homo, animus, vultus, Festus, laetus homo, animus plenus laetitiae, lubens & hilaris, remissus ad omnem comitatem animus. Wesoły/ wesele czyniący/ uweselający. Floridus color, serena frons, laetabilis res.

Wespół/ wespołek/ *Vide* Pospołu.

Westchnienie/ Suspirium semel factum.

Wesz/ Pediculus, pes, pedis, *m.*

Wesło/

Weßło to w obyczay/ Increbuit mos, consuetudo, in morem venit, more habet licentiam.

Weßło w przypowieść/ Venit in prouerbium.

Wety/ wety/ Bellaria, orum. Tragemata, n. mensæ secundæ, pemmata, plur.

Wet/ wet zá wet. Vices, vicem reddere. Talio, pati talionem.

Wet zá wet oddáie/ Vide Oddáć wet zá wet.

Wewnątrz/ Intra, interius, intrò, intus, introrsus. Nihil introrsus roboris esse. Wewnętrzny/ Vide Wnętrzny.

Wey/ báwey/ Pape! Vah continuum callidum.

Weyrzenie/ Conspectus, intuitus oculorum, obtutus, respectus. Respectu me terruit. Weyrzeć ná co/ ná kogo. Conijcere, conuertere, contorquere aspectum in aliquem, flectere, attollere oculos, aspicere aliquem.

Weyrzeć łáskáwie/ Placido vultu videre aliquid, molli vultu aliquem aspicere.

Wezwáć kogo/ Moderatè aliquem percutere.

Wezbráć się gdzie/ Accellerare iter aliquò.

Wezeł/ Nexus, nexus, m. nodulus.

Wezgłowie/ Puluinus, puluinarium. Cubital. n.

Węzłem zawięzuie/ Nodo nectis nodo, as. innodo, vincio connexis nodis. Węzłowáto/ Nodosè.

Węzłowáty/ Nodosus. Nerueus in dicendo.

Weżniwa/ Messibus aliquid colligere.

Wężoiedzi/ ktory węże ludzie. Ophiophagi.

Wężowáty/ Anguineus, colubriferum monstrum.

Wężownik kámień/ Ophites, is, m.

Wężowy/ Serpentinus, anguinatus, anguinus.

Wężowa skorá wylina. Exuuiæ, serpentis membrana.

Wężyk/ Anguiculus, catulus serpentis.

Wgániam/ Compello in oppida, in plagas. redigo in vrbem, impello pecus.

Wglądam w co/ Inspicio in speculum, introspicio, introspicere voluntates mentes hominum.

Wglądánie/ Introspectio.

Wiáderko/ Vrnula aqualis. Sitella.

Wiádomo/ świádomo. Explorato nauigare.

Wiádomo iest/ Scitum est, exploratum est mihi.

Wiádomość/ Scientia, cognitio, notio.
Wiádomy/ *Vide* **Swiádomy.**
Wiádro pospolite do wody/ Situla, Vrna, Matella, vas aquarium. **Wiádro skorzáne/** *Vide* **Kubeł.**
Wiádrowy/ Vinalis vrceus. Amphorarius.
Wiádut/ *Vide* **Swiádom czego/**
Wianek/ Corolla. **Wianie/** *Vide* **Decie.**
Wiano/ opráwá Donum nuptiale, donatio propter nuptias à marito assignata.
Wiárá/ Fides, fidem habeo alicui.
Wiárá powszechna/ Fides Catholica. Religio.
Wiárdunk/ Duodecim sestertij Ferto.
Wiárołomny Perfidus, perfidiosus homo.
Wiáruie się/ *Vide* **Chronie się.**
Wiátr Ventus, spiritus, aeris fluor.
Wiátr przeciwny/ ventus aduersus, grauis.
Wiátr coroczny/ Etesiæ, *arum, m.* Etesias, *æ, m,* Etesiarum predromi flatus
Wiátr łágodny/ Aura dulcis, lenis,
Wiátr przyrodzony/ Flatus, crepitus ventris.
Wiátrak/ *Vide* **Młyn wietrzny.**
Wiátrek/ Ventulus, Aura. **Wiátrowy/ z wiátru złożony.** Ventosus follis ventosissimus vter.
Wiąz drzewo/ Vlmus altera montosa, altera campestris.
Wiązań siáná. Manipulus fœni.
Wiązanie czego/ Vinculum, nexus.
Wiązánie w budowániu Intercardinatæ trabes, contignatio, materiatio, trabeatio
Wiązánká snopek Fascis calamorum, virgultorum, fasciculus florum, epistolarum
Wiąże co kogo. Ligo guttur laqueo. Cateno, *as.* vincio, constringo, colligo, alligo aliquem,
Wiąże snop/ Connecto manipulos.
Wiąże księgi/ Compingo. glutino libros.
Wiąże się z kiem/ Colligare se cum multis, implicari familiaritate, officijs. amicitijs.
Wiąże się kápustá/ Facit caput herba aliqua.
Wiąże się co, wiie się co. Nectitur vnum ex alio.

Wieć/

Wić/ witka. Circulus ex betulla, vimen.
Wicher/ Turbo versabundus, violentus.
Wicherzę/ Inglomero, contorqueo, verso.
Widać co/ Apparet aliquid, Comparet.
Widany. Familiaris oculis meis.
Widelca widelki stolowe. Fuscinula.
Widelca kuchenne/ Harpago, harpax.
Widly robotne ze/ Furca, furcæ bicornes.
Widok / swiatło. Apertum, n. subst. an. Lux proferre in lucem & aspectum aliquid. Widok gozte wiele ludzi/ Conspectus, propatulum. Widok to co w oczemy/ Obiectum aliquid visui. Facies, species lugubri. species aulæ.
Widok/ ozrwowisko. Spectaculum, theatrum.
Widok mara/ obluda. Phantasma, n. Falsa visio.
Widok straszny/ Portentum, ostentum.
Widokowy/ Theatralis comicus.
Widomie Visibiliter. Widomy/ Visibilis, aspectabilis, spectabilis.
Widz/ Vide Dozorca/ Spieg.
Widzący/ Oculatus, omnia videns.
Widzę Video, vtor oculis. Cerno, quorum duri sunt oculi. minus cernunt. Widzenie zmysł/ Visus, us. Sensus cernendi, aspectus, aspectu perceptum, habes visus.
Widzenie/ patrzanie. Visio, obtutus, us. Figere obtutum in aliquo. Widzeniu służący/ Opticus.
Widzieć Apparet res. Już nie widzieć/ Iam non apparet.
Widzieć tu/ Satis lucis est. Już nie widzieć/ Parum lucis est, deficit lux, obscura est lux.
Widzieć chcę/ Videre cupio.
Więc/ vt więc tak. Ergo sic, sic igitur.
Więcey/ Amplius, plus. aliquanto amplius.
Więcey iuż/ Magis, amplius sex menses, vltra quàm oportet, plus quam, plus annum.
Więcey trochę/ Pluseulum, paulò plus.
Wiecha/ Signum, vel signi gratia aliquid appensum. Scutum signi gratia positum.
Wiechec/ Stramentum calceorum rusticanorum.
Wiechec kuchenny/ Fasciculus stramineus conquinatius,
Wiechec szana/ Laciuia, vide Szmat.

Wiecierz/ Naſſa è filis rotunda, rete, retetaculum. Funda.
Wiecze/ wiecznie trwam. Æterno, as. Æternum manere.
Wieczerza/ Cœna, cœnatio. Wieczerza druga/ po wieczerze. Cœna ſecunda. Wieczerzam/ Cœno apud aliquem cœno ... Wieczernik/ Cœnaculum, cœnatio, Cœnationes ... [illegible] occidentem.
Wieczko/ Operculum.
Wiecznie na wieki. Perpetuo perij, æternùm ſedet, æternum vale, [illegible]. Wiecznosć/ Æternitas, perennitas, æuum. Wieczny wſzechmocny. Æternus Deus, ſempiternus, perpetuus, perennis ...
Wiecznym vczynić/ Æternare aliquem.
Wieczor/ Subſt. Veſper, eris. m. Veſperus, eri.
Wieczor/ Aduerb. Veſperi, veſperè. Sero, primâ veſperi.
Wieczor jeſt. Veſperaſcit, veſpraſcit.
Wieczorny. Veſpertinus cantus, veſpertinæ literæ, veſpertinum tempus, veſper ... Hora veſpera.
Wieczniec. Mereo, ... , extreſio, ardeo, areo.
Wiedz. ... Oſpieg
Wiedząc/ ... Sciens non faciam. Prudens doli, ſcientér, ſi ſcienter ſ. feciſſet.
Wiedzący ... Conſcius facinoris, temeritatis.
Wiele wiatru ... Flat ventus, ſpirat Auſter.
Wiele ... Venit tremendum, ... , euanno, vero ...
Wiek/ Seculum, ætas, æuum.
Wieko ... Operculum arcæ.
Wielbię/ ... Magnifico, honorifico.
Wielbienie/ Magnificatio perſonarum.
Wielbląd. Camelus, Dromas, adis.
Wielblądowy/ Camelopardalis.
Wielbłądnik/ Camelarius.
Wielbłądów ... Camelaſia.
Wielbłądowy/ Camelinus, camelinum lac.
Wiele/ Multum loqui, plurimùm valet auctoritas.
Wiele gadam/ Garrio, ſemper loquor.
Wiele razy/ Quot vicibus, quoties.
Wiele bił zygar/ Quoties horologium ſonuit.

Wiele-

Wielebny/ Venerandus, venerabilis.
Wielgomyślność/ Magnanimitas.
Wielkomyślny/ Magnanimus.
Wielgouchy/ vszaty. Flaccus.
Wielkanoc święto/ Pascha, atis, n.
Wielka rzecz/ Res permagni momenti.
Wielki/ Magnus acervus grandis puer, ingens saxum. amplum pretium, pergrandis gemma, pecunia, grandis vas.
Wielki czwartek/ Feria quinta magna. Dies cœnæ Domini.
Wielki piątek/ Dies Christi neci memorabilis.
Wielki rządzca/ Magnus Procurator arcis.
Wielki tydzień/ Hebdomada maior, sancta.
Wielkie rzeczy/ Prorsum ratio magna.
Wielkość tłum ludzi wieczy/ Multitudo hominum. vis magna multorum. numerus magnus argenti, agmen in alterum, magnitudo fructuum, exercitus cervorum.
Wielmożność/ Potentia, opes magnæ
Wielmożny/ Potens, magnificus vir factis, Clarissimus. mul.
Wielomownie/ Verbose, verbosius. (ti otium.
Wielomowność/ Multiloquium loquacitas, garrulitas verbositas, loquendi temeritas. Wielomowny/ Multiloquus, tumens, verbosa simulatio, res, epistola. Multiloquax.
Wielonogi/ Multipes.
Wielooki/ Argus. centoculus.
Wieloroczny z wieloletni? Quotannis.
Wieloryb/ Cetus, ti, m. Leviathan.
Wielorybi/ Cetarius, vel Ceti magnitudinem habens.
Wielorybi sadz/ Cetaria, æ, & Cetaria, ri plural.
Wielożeniec/ Polygamus.
Wielożeństwo/ Polygamia.
Wiem co czynić, wiem, velim scire utrum. Habeo quid agam, non nescium. omnem rem, viam. Non ignoro.
Wiem pewnie co/ Comperi aliquid, manifesto comperi, compertum est mihi, constat mihi.
Wiem co na cię/ Scio aliquid, crimen tuum.
Wiem co przed tym/ Præscio, præsciisco aliquid.
Wiencowe zioła/ Coronamentum.
Wiencowy/ Coronarius, coronaria herba.

Wienoarká / wieńcarz. Coronaria, ſtephanoplocos, ſtrophiarius. **Wieniec z ziół /** Sertum, ſertis redimere, coronamen. **Wieniec noſzę ná głowie /** Coronam in capite habeo. **Wieniec ná kogo kłádę /** Impono alicui coronam.

Wienny / Ad d.. talitiu.. pertinens

Wienna pány / Q.. do..ii..um exigendi ius habet.

Wieprz domowy / Porcus.

Wieprz zrzezány / Maialis, porcus caſtratus.

Wieprz dziki leśny. Aper, ſyluaticus ſus.

Wieprz karmny / Porcus ſaginatus.

Wieprz dziki morſki / Porcus marinus, ſyagrus, capriſcus, orthragoriscus. **Wieprzek /** Porculus, porcellus.

Wieprzow karmienie / Porculatio

Wieprzowiná Porcina caro. **Wieprzowy /** Porcinus, porcarius, *Adiect.* Aprugnus, aprinus, aprarius.

Wierce co świdrem / Perforo, terebro, perterebro columnam. Foro, *as* Forata arbore, Circumforatus.

Wierce co w donicy / Contero pil'o ligneo piper, teritur ſinapis .... mentam, certam. Diſtero caſeum in mortario.

Wiercenie / Terebratio, terebratus, *us*.

Wierć mak / Piſtillum ligneum

Wiernie / Fideliter, ſanctiſſimè, religioſè obſeruare.

Wiernośc / Fidelitas medici fides & religio iudicis, officij, Attica fides, Religio. **Wierny /** Fidelis ſeruus, fidus amicus. fideliſſima vxor, incorruptus & integer teſtis.

Wierſz proſty w piſániu / Verſus.

Wierſz poetycki / Carmen præclarum. Poœma *n.* pòéſis, Metrum. verſiculus. Epigramma.

Wierſa / Naſſa. ſpicula.

Wierſzow piſánie / Verſificatio, Pòëtica, *æ*.

Wierſzow piſarz / Verſificator, Pòëta.

Wierutny łotr / Certus nebulo Homo ſingulari nequitia prædit.us. **Wierutna złość /** Inſignis improbitas, impudentia.

Wierz kto chce / Fides tantum auctores appellet, ingenio ſuo quiſque demat fidem.

Wierzbá / Salix. *f* Salix perticalis.

Wierzbiná / Salictum.

Wierzbowy / Salignus, ſaligneus, ſalictarius.

Wierzch /

Wierzch czego / Summum alicuius rei. Cacumen montis, Vertex arcis, montis. Fastigium operis.
Wierzchczynie / Fastigio, fastigans.
Wierzchnice / Sudatorium, laconicum.
Wierzcholek drzew / Flagellum, summa planta, ciuncidum sarmentum Wierzcholek owocow / Vmbilicus pomorum.
Wierzchowato / Cumulo aliquid augere.
Wierzchowaty / Cumulatus.
Wierzacy lacno / Credulus
Wierze komu / Credo alicui, fidem habeo alicui, adhibeo fidem, tribuo fidem sensibus Wierz mi / Mihi crede.
Wierzgáiacy / Calcitrosus, calcitro, onis.
Wierzgam / Calcitro. as. Calce ferio aliquem.
Wierzgenie / Calcitratus multi. Calces.
Wies / Rus, Vicus, pagus, villa.
Wieść / Fama, rumor, rumusculus.
Wieść iest / Rumor est, serpit, perfert, affert aliquid rumor. Fama est, fama in vulgus exigerat.
Wiesiennego czásu / Verno tempore.
Wieśienny / Vernus flos, vernum tempus.
Wieśniáctwo / Rusticatus. Wieśniaczka / Vicana, pagana.
Wieśniak / Rusticus, rusticanus quidam, ruricula.
Wießam się przy kim. Hæreo apud aliquem.
Wießczbá / wießczenie / Diuinatio, hariolatio superstitiosa. Prædictio hariolorum.
Wießczbá z ptakow / Augurium, auguratio, auspicium, prædictio augurum, tripudium pullorum.
Wießczbá z trzew bydlęcych / Haruspicina, haruspicium, extispicium. Wießczę / Diuino, as Præsentio futura, hariolor, augurer, auspicor, auspicium ago, haruspicinam facio.
Wießczek / wießczka / Diuinus, substan. Coniector, hariola, diuinatrix, augur, haruspex.
Wießczek fałßywy / Fanus vates.
Wießczy / Auguralis liber, auspicalis homo, præsagus.
Wietrzę co / Ventilo vinum, expono ventis.
Wietrzeie / Fugio vinum fugiens,
Wietrzenie / Ventilatio, Wietrznik / Triton, onis.
Wietrzny / wiátrowy. Spiritalis, pneumaticus.

Wietrzysty/ Ventosus áér, ventosum cœlum.

Wietßeie/ Obsolesco. veterasco.

Wietßy trochę/ Maior, pluſculus.

Wietßy niżeli wiele/ Multo maior.

Wiewiorká/ Sciurus.

Wieyski/ Ruſticus, ruſtica vita, ruſticana parſimonia, Villaticus canis, paganus focus

Wieyski żywot/ Ruratio, ruſticatio.

Wieyski żywot wiodę/ Ruſticor, villicor, Ruro, *as*. Rure moror; villicor.

Wieyskie po wieysku. Ruſticè, ruſticius.

Wieżá/ Turris, *f*. Turrim erigo.

Więzień/ Vinctus, vir carcere dignus.

Więzienie/ Custodia, vincula. *orum*

Więzienie swobodne/ Libera custodia.

Więzienie/ turmá/ wieżá. Carcer. *m* Duci, contrudi, conijci in carcerem, ergastulum. Pœnalia claustra.

Więznę [illegible], hæreo in salebris, in ſcribendo, in iure. Hæſitare in luto.

Więźnie co ſ kogo trzymam w więzieniu. Asseruo aliquem in priuatis custodijs. Habeo in custodia, teneo in custodijs, freno carcere. Retineo aliquem in vinculis.

Więznienie kogo o dług/ Nexus, *us*.

Więzy/ łyká/ troki. Vincula. *n. plur.* Inijcere alicui vincula. Neruus, in neruum ibit. Catenæ, copula.

Wicher/ kurzáwá/ zawierucha. Turbo [illegible].

Wiadło/ kołowrotek do nici. Rhombus.

Wiję wieniec/ Vieo corollam, necto coronam, texto ſertum, plecti [illegible] coronæ. Plecto, *is*, *plexui*

Wikłe co. plątam/ motam. Inuoluo, irretio aliquem veſte, illecebris, implico, nexo, illigo.

Wilgnę / wilgotnieię. Humeo, humeſco ſpumis, poculis, Humeſcentes oculi, madeſco humore.

Wilgotno/ Humidè, Wilgotność/ Humor aquæ, linguæ, Vligo terræ, halitus terræ, exhalatio nebuloſa.

Wilgotność wypuſzczam/ Vaporo. exhalo, halo, *as*.

Wilgotności wychodzenie/ Euaporatio, reſpiratio, exhalatio terræ.

Wilgotny/ Humidus, humens. humectus locus, vdus, vda [illegible], vaginosus aër, [illegible].

Wilia/ [illegible] Cereris, peruigilium.

Wilie zá [illegible] spiewáć/ Funeralia canere.

[illegible] Lepus, lupi.

Wilk [illegible] marzyńſki/ Hyæna.

Wilk robak wrzodowy/ Herpestiomenes.

Wilk v drzew/ Stolo, onis. Nepos in vite.

Wilk żelázny/ Cratenter[illegible], ferramentum.

W[illegible] choroba/ Lycanthropia.

Wilkolek/ Lycanthropus, versipellis.

Wilkow [illegible] Craterphiloteſius, propino tibi decuma fonte. Decuma fons.

Wina, [illegible] [illegible], vitium, noxia, noxa, eleuare noxam [illegible]. Winá pieniężna/ Mulcta, multa, condemn[illegible], dependium.

Win[illegible] Vindemia, vindemiola.

W[illegible] zbieracz/ Vindemiator, vindemitor.

Win[illegible] Vindemiam facere, vuas legere.

Wind[illegible] Tractoria machina, carchesium.

[illegible] Frigata, æ.

Windarz [illegible] V. [illegible].

Windowanie/ Subductio, ductio, onerum elatio.

W[illegible] hak. [illegible]culus.

W[illegible] Ch[illegible].

W[illegible] drągi. Vectes, ium, m.

W[illegible] co/ Onus trochleis extollo. (que.

W[illegible] z kogo/ Multo aliquem, exiguo mulctam ab ali-

Winiársk[illegible] winiarzom ſlużacy/ Vinitorius, vineaticus, vin[illegible] qualus. Winiarz/ ogrodnik winny. Vinitor, [illegible], vitisator, consitor vuæ.

W[illegible] vide [illegible] lużenie/

Winien [illegible] komu/ ſobie. Reus alienæ culpæ, facti vo[illegible]. In noxa est, heret in eo crimen, noxius, con[illegible], est in vitio, debitor voti, damnatus voto.

Winna piwnicá/ Cella, taberna vinaria.

Winna rozgá/ Palmes sarmentum.

Winnego ſzynku mieyſce/ Oenopolium.

Winnicá/ Vinea, occare vineam.
Winnicá młoda/ Nouelletum, Vinea noua, nouella.
Winnice opátruię/ Vinitorium artem exerceo.
Winnicżki/ Mala vinosa. Oenomela.
Winnicżne kozły/ Iugum, iugare vineas.
Winnik chwostak Litewski/ Sudiculum,
Winno mi/ Debetur mihi frumentum, pecunia.
Winny człowiek/ Reus, obnoxius, sons.
Winny co winá/ Vinaceus, vineaticus, vinarius.
Winny státek/ flaßá. Oenophorium, vinari., orum, n. plur:
Winny ßynkarz/ Vinarius, subst Oenopola, qui vinum fundit.
Wino/ Vinum, temetum, merum.
Wino zbieram/ Vindemias colligo.
Winowánie/ Culpatio, criminatio.
Winowáycá Vide Dłużnik.
Winskoł Vinum marcidum. Crutium vinum.
Winszowánie/ Gratulatio, congratulatio.
Winßuię komu cżego/ Gratulor, congratulor tibi affinitatem. gratificor. dico bona verba.
Winuię kogo/ winę dáię komu. Verto aliquid vitio alicui, do vitio, culpae, crimini aliquid alicui. In culpa pono aliquem.
Wiodę co/ kogo. Duco aliquem in ius.
Wiodę zá ręką/ Manu duco.
Wiontenie/ Flatus, afflatus benignus.
Wiór/ Segmen minutum ligni.
Wioská/ Villula, rusculum, viculus.
Wiosłem robię/ Remigo, remis nauem impello. Insurgo, incumbo remis. Impello, stringo remos.
Wiosło/ Remus, pedes nauales, inde Remipedes.
Wiosłá rękoieść/ Manubrium remi,
Wiosłowe powrozy/ Strophae, struppi.
Wiosłowy tásdnik/ Remex, columbar.
Wiosłowy otwór/ Scalmus, interscalmium.
Wiosło vcżłáwy/ Transtra, orum. transtrum.
Wiośniowy miázgá/ Porticulus, perticulus, porticulus, pemarius.
Wiosły robienie/ Remigatio, remigum.
Wiośniá/ Ver, n. Vereculum, diminut.
Wiotchy/ Vetus calceus. Vide Wytárty.

Wiotße-

Wiotszeie/ Antiquor, *aris.* Veterasco.
Wiozę co/ Veho ratibus, veho aliquid naui, amne, equo. Veho curru. Fero aliquid per æquor.
Wir/ Vertex, vortex/ Torta vertigo.
Wirowáty/ Vertiginosus, vertiginosum flumen.
Wirydarz/ Viridarium, viridium, viretum.
Wirydárskie rzemiesło/ Topiaria, plantarum cultura. Topiarium facio. Wirydarznik. Viridarius, Topiarius.
Wisielec/ wisielec/ *Vide* Szubienicznik.
Wisłá/ Vistula, Vistula, Istula.
Wiśniodrzewo/ Cerasus, *f.* Wiśniá iágodá/ Cerasum.
Wiśniowy/ Cerasinus cingulus. Crocalis gemma.
Wiszący/ Pendulus ipse, pendula vua. Wiszę v czego/ Pendeo, dependeo, appendeo, suspendeo, præpendeo.
Wiśi/ *Sic* wiśi co nád czym. Impendet fatum, timor, malum. Imminet bellum ab aliquo.
Witam kogo/ Saluto, Salutatum aliquem venio. Aduentum alicui gratulor, Saluum aduenisse gaudeo.
Witam się z kiem/ Salutationem do & accipio. Dare se salutationi amicorum. Consumere tempus salutatione.
Witánie/ Salutatio. Amica salutatio.
Witánie ręką/ Dextratio, porrectio dexteræ.
Witay/ *Aue,* auete. Salue. Venire saluum gaudeo.
Witay mi to/ Lucrosum id mihi est. Is quæstus est vbermus.
Wity/ Sertus. Sertæ coronæ. Plectilis corona. Serti flores.
Wizerunk/ Archetypus, exemplar, species, Proplasma.
Wizerunkowy/ Exemplaris.
Wizytácya/ Lustratio, *inde* Lustrator.
Wizytuię/ Lustro publicè, Inspicio iure, more, legibus.
Wkłádam co/ Interpono, intersero, intercalo diem, mensem, Intexo, infero aliquid in. Wkłádam co w co/ Impono, insinuo. Wkrzyżowy ręce w zanádrá chodzi/ Insinuatis manibus ambulat.
Wkłádánie czego gdzie/ Interpositio, interpositus, interiectio, interclusio.
Wkłádny/ wpytany. Insititius, impositiuus cantharus.
Wkłáſło gżnik/ Sino, *as.* Catino, *as.*

Wkła-

Wklestość, *Vide* Dalkowatość.
Wklestość nosa, Simitas nasi.
Wkleszniam co, Artio, *is*.
Wkopany, Defossus, infossus.
Wkopywam co w ziemię, Infodere corpus terræ. Defodio cadauer Infossus puer humo.
Wkoczeniam się, *Vide* Roiżenie się.
Wkradam się do miasta, Irripere in ciuitatem, in tabulas. Furari ciuitatem, & genus suum ementiri.
Wkradanie się w co, Obreptio ad magistratum.
Wkrapiam, wkanąć. Instillare oleum luminj.
Wkrapianie, Instillatio lactis in aurem.
Wkruszyć, Infricare.
Wkupne, *Vide* Wstępne.
Wkupuię się w co. Pecunia ius ciuitatis consequor.
Władam, *Vide* Panuię. Władam tą ręką, Hac manu commodè vtor. Compto lingua, animo.
Władyka, Episcopus Græcus.
Władza, moc. Potestas, Ius. In ius potestatemque alicuius venire. Numen, arbitrium, arbitrio suo carere.
Wlanie, wlewanie. Infusio succi. Infusus. *us*.
Wlanie prawa swego. Cessio in iure.
Własney ręki pismo, Autographum, idiographum, mea manu scripsi.
Własna rzecz, Proprium, Mancipi res.
Własney ręki zapis, *Vide* Cyrograf.
Własnie, Propriè id est tuum.
Własność każdey rzeczy, Proprietas cœli, terræ. Natura herbarum, stirpium, loci. Qualitas materiæ.
Własny, właściwy. Proprius ritus. Culpa mea propria, Peculiaris testis alicuius. Vernaculus Vuæ Italiæ peculiares & vernaculæ. Opercula dolijs & serijs prima plura.
Wlatam gdzie, Inuolo in. .
Wlazł wtret. Intrusus. Repticius, vel Irreptitius ciuis.
Właże gdzie, Irrepo, subrepo, ascendo in arborem.
Władło co w głowę, Hæc cogitatio mihi penitus insedit. Infixa res memoriæ. Infixus animo hæret dolor.
Wlekę się co, In longius trahere aliquid.

Wle-

Wlewam co gδźle/ Infundo aliquid faucibus. Fundo.
Wlenam co ná kogo/ Transfundo ius, transcribo nomina in aliquem. Transcribo agrum.
Wlewam/ vt wlele sie tu wiecey. Hoc vas capere potest quartum. Maior est huius vasis capacitas.
Wloch/ Italus. Wlochaty. Vide Rosmáty.
Wlocze nogi zá sobą/ Traho pedes. Tripudio.
Wlocze szátę/ Traho vestem per terram. Verro humum veſtis.
Wloczy sie co po ziemi/ Verritur humus veste.
Wlocze sie/ Vide Łáze.
Wloczęgá/ Vide Biegun/ hultay.
Wlocznia/ Lancea, Rhomphæa, Hasta velitaris.
Wlocznia zábity/ Lanceatus.
Wlodárſtwo/ Villicatio, villicationis officium.
Wlodarz/ Villicus. Wlodárká/ Villica. Wlodarze/ Villico.
Wlok/ Traguli, verriculum piscatorum.
Wloke co/ Traho ægra genua, puerum.
Wlos wßelaki/ Pilus crurum, caudæ equinæ, capillus in hedis, crinis vnus.
Wlosámi obrástáni/ Pilo, as, crinior, capillor.
Wlość/ Włok. Latifundium.
Wlosiány/ Cilicinus, cilicina saga.
Wlosienniczá/ Cilicium, cilicina vestis.
Wlosiáſty/ Capillaceus. Wlosisty. Vide Kosmáty.
Wloſka ziemiá/ Italia, Hesperia, Ausonia, Latium.
Wloſki/ Italicus, Ausonius. Latinus.
Wlosow opádánie/ Alopecia, æ. Ophiasis, defluuium capitis. Wlosy kędzierzáwe/ Vide Kędziory.
Wlosy ná glowie v człowieká/ Coma, Cæsaries, capilli, crines. Wlosy w nozdrzách/ Vibrissæ, vel vibrucæ.
Wlosy przyprawne/ Capillamentum, Galericulum, externi crines. Corymbion. Appositis caput circumire capillis.
Wloßká/ Italis, idis. Itala femina.
Wlodzam co w chorego/ Induco ægrotum ad comedendum.
Wmawiam co w kogo/ Persuadeo aliquid alicui. Instillare auribus præcepta. Insanum me verbis concinnat suis.
Wmieſzáć sie kędy/ Immersi se turbæ, immiscuit se medijs.
Wmykam sie/ Interpo, interpit, obrepit somnus.

Wnet/

Wnet/ tudzież. Statim, mox, actutum reddet.
Wnetál *Vide* Neta.
Wnetrze / wnetrznośći/ Vitalia, interanea, viscera.
Wnetrznośći gorne/ Exta, *n. plur* Fibræ præcordia.
Wnetrzny/ Internus, interior adium pars. Intimus dolor, penetralis Intestina discordia, intestinum odium.
Wniwecz obracam co/ niszczę. Ad nihilum redigo aliquid. Irritum cecidit aliquid Obsolefacio, oblitero famam peccatum, memoriam. Extinguo nomen alicuius potentiam.
Wnoszę co gdzie/ Infero in ignem aliquid, in porto frumentum in Oppidum. Inueho mala. Infero cibum.
Wnoszę zwyczay/ Induco aliquid in morem. Introduco consuetudinem. Wnoszenie/ Inuectio, illatio.
Wnuczká/ wnecz[illegible]á. Neptis, *f.* Wnuk/ Nepos, nepotulus.
Wodá/ Aqua, Lympha, Vnda.
Wodá stoiącá/ Aqua reses. Statiua, stagna.
Wodá zyma/ *Vide* Zrodło
Wodá smrodliwa/ Nausea, Est aqua sentinæ.
Wodá swiecona/ Aqua sacra, benedicta, consecrata.
Wodá zimna/ Aqua frigida, gelida.
Wodá cieplá/ Aqua calida, *Vel* calda.
Wodę czerpam/ Aquor, *aris.* Aquam haurio.
Wodek palácz/ Distillarius.
Wodek palenie/ Distillatio herbarum.
Wodká palona/ Aqua stillatitia.
Wodna bitwá/ Naualis pugna, naualc bellum.
Wodne organy/ Hydraulos, hydraulum.
Wodnieie iáko mleko/ Seresecit lac rigore, In serum verto, serosum facio.
Wodnik/ wodniczy/ Aquator, vtrarius.
Wodnik ná niebie. Aquarius.
Wodnisty/ Aquosus, aquaticus, aquatilis.
Wodnowzorzysty/ Vndatus, vndulatus.
Wodny státeк/ Hydria, Matula aquæ.
Wodz przewodnik. Dux impietatis. Coryphæus.
Wodze końskie/ Habenæ *n plur*
Wodzę/ Duco, ducto exercitum, ordines.
Wodzę kogo zá nos/ Frustra aliquem habeo.

Wodzen-

Woienna vmieietnośc/ Scientia militaris, Bellica disciplina, virtus, laus Castrensis ratio.
Woienny/ boiewy Bellicus equus, militaris, Pugnatorius. Castrensis peculium Prælii ris pugna, Pugnatorius.
Woiewodá/ Palatinus, Satrapes, æ m. Præfectus regionis.
Woiewodzic. Palatinides, m. Satrapæ filius.
Woinie. Vide **Walcze.**
Wokábularz/ Vide **Slownik.**
Wol/ Bos, m. Tardum pecus.
Wola. Voluntas arbitrium, arbitratus, us. Suo arbitratu ac voluntate aliquid facere.
Wolacz/ Clamator, proclamator.
Wolam/ Clamo, tollo clamorem, clamito, vocifero, as. proclamo, attollo vocem, Vocem tollo, inclamo.
Wolam kogo/ Euoco, inclamo, introuoco.
Wolam kogo ieść Voco aliquem cibum
Wolam wego/ Posco potum, clamore hominem posco.
Wołánie/ Clamor, vociferatio, clamatio.
Wolaty/ wole maiacy. Gutturosus, Gutture turgido.
Wole v człowieká. Tumor gutturis, tumidum guttur, Struma Morbus Regis. *Gallorum lingua.*
Wole v ptaká/ Ruma, rumen, omasum.
Wole to/ niż owo. Malo, magis volo, præopto.
Wolna chorągiew/ Vexillum volonum.
Wolne dobra/ Censu liberata prædia.
Wolnicá/ Forum laniorum liberum.
Wolnie mowić/ Libere dicere.
Wolno/ Vide **Swobodnie**
Wolno mi to/ wolno ci to. Habeo in mea potestate. Integrum, liberum est mihi, Arbitrarium est.
Wolno mowię/ Liberè dico, liberâ vtor linguâ, liberè loquor, verba edere libera.
Wolnomowność Libertas loquendi, lingua libera.
Wolnomowny/ Qui libera lingua vtitur.
Wolność dobra vczciwa. Libertas licita, Vindiciæ.
Wolność zła/ Licentia cupiditatum infinita, libertas nimia.
Wolność od podatkow/ Immunitas.
Wolność woley/ Liberum arbitrium, Libera hominum voluntas.

Wolność od práwá/ Exemptio.
Wolność od bolu/ Vacuitas doloris.
Wolność z vrodzenia/ z rodu. Ingenuitas.
Wolności przynależący/ Liberalis causa.
Wolność dárowáć/ Vindicare aliquem, Assero aliquem, Manu mittere aliquem. Caput liberum facere.
Wolność vtráćić/ Libertatem perdere, amittere.
Wolny od czego/ Liber à metu, liber timore, Vacuus curis molestijs, Solutus à cupiditatibus.
Wolny od podatkow/ Immunis ciuitas, liber ager, vacuus tributo, & à tributis. Wolny łuk/ Laxus arcus, Laxi rudentes, laxæ habenæ. Wolny/ Liber exitus.
Wolny/ nie prętki/ Lentus, tardus. Wolny z rodu/ Ingenuus. Wolny język/ Soluta lingua.
Wołosze/ Moldauia, Valachia.
Wołow gonitwá/ Bubetij ludi, Boalia, Taurilia.
Wołowa głowá/ Bubulum caput.
Wołowa skorá/ Bouina pellis.
Wołowiec/ Bubulcus, Bubsequa.
Wołowiná/ Bubula, assa bubula.
Wołownia/ Bubile, n. Bustar.
Wołowy/ Bubulus, bouillus, bouilla caro, boarius, boarium forum. Woły páść/ opátrowáć. Bubulcitari, bubulcitare.
Wołyn/ Volinia.
Womit/ womitowánie. Vomitio, reiectio, vomitus, us. nausea orexis. Womitowáć womitnie. Vomo, is Vomito, nauseo. Womitowy/ Nauseosus, vomitorius flos.
Wonia/ Odor, m. Odoramen, odoratus.
Wonia nápuszczam/ Odoro, as.
Wonia wydáie/ Vide Pachnę.
Wonianie/ Vide Wachánie.
Wonne zioła/ Odoramenta.
Wonny/ Odoratus, odoraria myrrha.
Wor/ miech/ Saccus, pero, onis. Wor skorzány/ Culeus.
Worek siatkowy/ Reticulum.
Worác w rolą/ Inarare.
Wosk/ C[illegible]ula. Wosk biały/ Cera punica, candida.
Wosk czerwony/ Miltus, f. Wosk z smołą/ Maltha, malthana.
Wosk/

Wosk robie/ Cerefico. Woskowánie/ Ceratura:
Woskowány/ Ceratus, ceratæ tædæ.
Woskowi podobny/ Cerinus color. Woskowy/ Cereus.
Woskate/ Cero, as. Dolia cerare.
Wotowa skrzyneczka/ Vrna, Sitella, cadiscus.
Wotowa tabliczka/ Tabella suffragiorum.
Wotowác kaže/ Rogo, perrogo sententiam.
Wotowánie/ Suffragatio. Wotujacy/ Suffragator.
Wotuie ná kogo/ Suffragor alicui dico sententiam.
Wotum zdánie. Suffragium, Sententia.
Woylak potnik/ Scorditcus, stratum equi.
Woyná/ Bellum, Rem bellicam administrare.
Woyne wlodé/ Vide Walcze.
Woyski/ Præco exercitus.
Woysko/ Exercitus, Copiæ, armatæ hominum cateruæ.
Woysko wodne/ Castra naualia, nauales copiæ.
Woyt/ Prætor, Quæsitor, Quæstor.
Woytostwo/ Prætura, Præfectura.
Woytowski/ Prætorius, Prætorianus.
Woz do iázdy/ Currus, carpentum, essedum.
Woz dla person/ Rhela, Triga, carruca.
Woz lubem nákryty/ Arcuatus currus, Couinus.
Woz o dwu kolách/ Cisium, Birota, æ. Curriculum.
Woz chlopski/ Plaustrum, carrum, carpentum, sarracum.
Woz skarbny/ Onerarius currus
Woz niebieski/ Vrsa maior, Cynosura.
Woz zwyćieski/ Currus triumphalis, vehiculum triumphale.
Wozdá/ wozenie. Vectio, vectura, vehiculatio.
Woze co/ kogo. Vecto, subuecto, velaturam facio.
Wozek/ Curriculum, curriculus, vehiculum.
Woznicá/ Auriga, Bigarius, Trigarius, quadrigarius.
Woznictwo/ Aurigatio, ars aurigandi.
Woznik/ woznik Iugales, curruies equi, quadrigales. Quadriiuges equi. Poczwerne.
Wozny/ woytowski sługá. Præco, Curio, Proclamator.
Wozny ziemski/ Ministerialis, Præco equestris fori.
Wozowy/ Curulis equus, rhedarius mulus.
Wpadam w co/ Incido, cado, incurro, irruo, deuenio, illabor, præ-

bor, præcipitor insidias. Wpada rzeka w morze/ Influit in Pontum fluuius, concorporatur mari fluuius.
Wpadłość oczu/ Procidentia oculorum.
Wpadnienie/ Inlapsus, Illapsus humoris.
Wpędzam/ Vide Wganiam.
Wpisuie co w co/ In cibo, refero in album, adscribo.
Wplatam/ Innecto aliquid aliqua re, intexo vitibus vimos.
Wplatam w koło złoczyńce/ Agere in rotam, implicare rotæ maleficum.
Wplecienie/ Intextus, *us*. innexio, implexus, *us*.
Wpłynienie/ Influxio, influxus, influentia vitiorum.
Wpłi, wamy/ Innato, defluunt pisces in mare.
Wprawiam co/ Indo, includo, illigo, insero.
Wprawiam się w co/ Vide Cwiczę się/ Nakładam się.
Wprowadziciel/ Inductor, inductrix.
Wprowadzam kogo/ Introduco, induco.
Wprowadzam się/ Immigro, commigro in domum.
Wprowadzenie kogo/ Introductio, inductio.
Wpuszczam co/ kogo gdzie. Intromitto aliquem ad aliquem.
Wpuszczanie/ Immissio.
Wpycham co/ kogo gdzie. Contrudo, intrudo.
Wrab w leśie cudzym/ Ius cedendi ligna.
Wrab v strzały v łuku. Crena sagittæ, arcus.
Wrab: Vide Karb.
Wracaiący się/ Redux, recidiua febris.
Wracam co komu/ Restituo fraudata.
Wracam kogo/ Retraho ex fuga aliquem, Reprehendo, reuoco in seruitutem aliquem.
Wracam kupno/ Redhibeo mancipium, Remancipio aliquid venditori. Redhibeo aliquid venditori.
Wraca się co/ Recidit, repetit, redit febris.
Wracam się gdzie/ Redeo a foro, facio reuersionem, Reuertor ad eundem reuerto, recurro, redambulo, remeo, repeto oppidum.
Wracam się do starych obyczaiów/ Redire ad ingenium, Reuertor ad eandem vitam.
Wracanie/ Redhibitio mancipij.
Wracanie kogo/ Reuocatio alicuius à bello.

Wracá-

Wracánie się/ Reditio, reditus, reuersio.
Wrodzam/ Ingigno, ingenitum virus.
Wráca się co/ Innascitur cupiditas, innata est homini probitas, Insitum a natura malum.
Wre nâ kogo mam nâ kogo watrobke. Coquo iras. Ardet ad vicit... animus. Ardent in illum odia omnium, Inimi... & inimico sum in aliquem animo.
Wre co w gârcu/ Coquitur aliquid, Feruet vinum, feruesco.
Wre co tr. burzy się. Feruet, flagrat bello Italia, ardet bello Syria Fora litibus feruent, Tumescunt bella
Wrebne/ Lucar, aris, n. Wręcz/ Cominus lapide ferire.
Wrobl/ Passer, passerculus
Wrobl trzcinny/ Passer arundinarius.
Wrocenie/ Vide Wracánie.
Wrodzony/ Ingeminatus, ingenitus.
Wrona ptak/ Cornix cinerea.
Wrona w beczce/ Os dolij, Orificium tinæ.
Wrony kon/ Coracinus.
Wrota. Vide Drzwi.
Wrozy/ Daimo, opera Dæmonis.
Wrozek/ Prorok Pogański. Diuinus, hariolus, Vaticinator, fanaticus, mantis, superstitiosus homo.
Wrozka Fatidica anus, Pythonissa vetatrix.
Wrozkow odpowiedz/ Oraculum, vaticinium.
Wrozkowy/ Vaticinus liber, furor.
Wryty/ tr. stoi iak wryty. Stupet attonitus.
Wrywam się gdzie/ Irrumpo aliquo cum celeritate.
Wrzacy/ Coquibilis, coctiuus.
Wrzask/ Sublatus clamor, vociferatio, quiritatio.
Wrzaskliwy/ Clamosus, crepulus.
Wrzawa, Vide Gniew/ Zámieszánie.
Wrzeciono/ Fusus, m. Rhombus, torques.
Wrzodzicie/ Oriuntur, serpunt hulcera.
Wrzeodzienica/ Apostema, Vomica erumpens.
Wrzesień/ September.
Wrzesienny/ Septembris, Septembribus Calendis.
Wrzeszczę/ Vocifero, & vociferor.
Wrzod/ Hulcus, n. suppuratum, n.

Wrzodowáty/ Hulcerosus.
Wrzos/ Erica, *æ.* erix, *cis.* Sisara.
Wrzucam co gdzie/ Conijcio, inijcio, iniecto.
Wrzucenie/ Iniectus, *us.* iniectio.
Wrzucalny/ Iniectitius, Patus, intercalaris.
Wsadzam ná koń/ Impono, intero, sustollo aliquem in equum, in currum, tollo in currum aliquem.
Wsadzam pionki/ *Vide* **Sadzę.**
Wschod do chodzenia/ Gradus. Scalæ, *arum, plur.*
Wschod słońcá/ Ortus solis, stellarum, signorum.
Wschodny/ Orientalis ventus, exortiuus Oceanus.
Wschodowáty/ Gradatus, gradilis, scalaris.
Wschodzę/ Orior, oritur, exoritur stella.
Wschodzi zboże/ Herbescit aliquid, surgunt herbæ.
Wściągam koniá/ Comprimo, adduco habenas.
Wściągam: *Vide* **Hámuię.**
Wściec się/ Rabidi fiunt canes. Vertitur in rabiem.
Wściekłe psá/ Rabies canis, ferarum.
Wściekłem czynię/ Furio, *as.*
Wściekliwie/ Rabiosè, & rabidè.
Wściekły/ Rabiosus homo, rabidus canis.
Wsiadácz/ Inscensor, Epibata, *æ.*
Wsiádam ná wóz/ Conscendo, inscendo, ascendo.
Wsiádánie/ Conscensio, procinctus, *us.*
Wsiewam co/ Insero aliquid, intermino, interfemino.
Wskákuię gdzie/ *vt* *eo.* Insilio in equum, in scapham.
Wskázánie/ Mandatum, denuntiatio.
Wskázuię co do kogo/ Mando, ad alicui mandata.
Wskopywam zásiane roli/ granice. Sarrio segeretes, agrum.
Wskrzeszam vmárłego/ Reuoco aliquem ab inferis, reduco à morte, Resuscito, Reuoco defunctos.
Wskrzeszenie vmárłego/ Reuocatio ad vitam.
Wsławiam się/ Inclaresco, innotesco.
Wsmiárdły/ wstęchły. Putridus, rancidus aper.
Wsmiárdnąć się/ Putresco, puteo, *es.*
Wsmiárdnienie/ Putor hulceris, Rancor.
Wspak/ Cessim, recessim, retrò agere ordinem.

Wspák idący/ Retrogradus, Retrorsum rediens.
Wspaniale/ Amplè, amplissimè, elatè, honorificè.
Wspaniáłość/ Magnificentia, amplitudo, altitudo.
Wspaniáłość mowy/ Magniloquentia.
Wspaniáło mowny/ Magniloquus, magnidicus.
Wspaniále mowię/ Magnifice loquor,
Wspaniáły/ Megallicus apparatus, superbus ornatus, Augustum templum, ambitiosus.
Wsparty na czym/ Acclinis, reclinatus, reclinus.
Wspieram się na czym/ Vide Podpieram się.
Wspieram się łokciem/ Innitor cubito.
Wspieram się na czym/ Incumbo, acclino me ad aliquem, Innitor nania. Reclino me, Stiuæ arator innititur.
Wspieránie/ wsparcie. Fulcio, onis, f. Statuminatio.
Wspinam się/ Vide Pnę się.
Wspomagam ubogie. Subleuo, subuenio inopi, sustento aliquem, praestans fidem alicuius. Vide Pogámiam komu.
Wspomagánie/ Vide Pomoc.
Wspominam sobie co/ Recordor, reminiscor alicuius rei.
Wspominam co/ kogo. Memoro aliquid, facio mentionem alicuius rei, commemoro aliquid.
Wspomnienia godny/ Commemorabilis pugna.
Wspomnienia niegodny/ Immemorabilis.
Wspominánie czego/ Commemoratio, recordatio.
Wstáię/ wstawam/ Surgo, exsurgo, assurgo stratis.
Wstáią włosy/ Arrigitur coma, horrens comæ, capilli, Erectæ horrent crinis. Eriguntur capilli.
Wstąpienie w prawo z kiem/ Litis contestatio.
Wstánie/ wstawánie. Surrectio è cubili.
Wstawam do czego/ Insurgo alicui rei.
Wstawiam co w wodę/ Impono lagenam in aquam.
Wstawienie dnia/ miesiącá. Intercalatio.
Wstawiony dzień. Intercalaris dies, mensis.
Wstęga/ Ligula.
Wstęp do czego/ wstępowánie. Ascensio, ascensus, ingressus, ingressio.
Wstęp/ mieysce/ do ktorego wstępują. Diuersorium, diuersoriolum, diuerticulum.

Wstępny/ który do wstąpienia. Scansilis ficus.
Wstępna Srzoda/ Feria Quarta Cinerum.
Wstępna Niedziela/ Dominica prima Quadragesimæ.
Wstępne pieniądze/ Sportula.
Wstępowanie z drogi do kąd/ Deflexus.
Wstępuję na co Ascendo cœlum, conscendo scopulum. scando, inscando aliquid, scando muros.
Wstępuję do kąd Diuerto, deflecto ad aliquem.
Wstępuję na urząd/ Magistratum capio, ineo, accipio. Capessio honoris ... gradum.
Wstępuję do zakonu/ ... Monasticæ vitæ. Mancipo, ... Canobio, arctissimo religionis sacramento se obligare, Dicare se in religionem ...
Wstręt/ Repulsus scopulorum, repercussus ventorum.
Wstręt odpor. Repulsa. pati repulsam.
Wstręt czynię/ wspieram. Reprimo impetum, reijcio hostem ... aliquo loco, ... iugi ...
Wstrzasam. Succutio succussio, as Recutio.
Wstrzemięźliwość/ Vide Powściągliwość.
Wstyd/ Pudor, verecundia, pudicitia, reuerentia, rubor, ... pudibunda.
Wstydliwie/ skromotnie Pudenter aliquem appellere.
Wstydliwy/ Verecundus, pudens, pudicus homo.
Wstydzę się/ Erubesco, verecundor, pudet me tui, patris, ... Adsit pudore. Habeo verecundiam ...
Wsypuję/ Insipio, is, insipare, inijcere.
Wszak wszakże. Tamen, etsi, attamen, at, tametsi, etiamsi.
Wszawa choroba/ Phthiriasis, pediculatis homo.
Wszawy. Pediculosus, pediculatis.
Wszawy iestem/ Pediculis scateo
Wszczepiam co w drzewo/ Incido trunco, indo, intruao aliquid.
Wszczyna się co/ Nascitur malum, ... oboritur dolor, ... Oritur risus, exoritur incendia, emergit bellum, orta est controuersia. oritur sermo de aliqua re.
Wszechmocność/ Omnipotentia.
Wszechmocny/ Omnipotens, omnipotentissimus.
Wszędy/ wszędzie. Vicatim, vbique, palam vagantur.
Wszędy był/ Vide Biegun.

Wszelaki/

Wszelaki/ Omnimodus, omnigenus.
Wszelki/ Szuk Kazdy.
Wszelkiem [illegible] Omnimodè, omnimodis, omnifariam.
Wszetecznik/ [illegible] Zieterácius.
Wszeteczny. L[illegible] lacernis, libidinosa pectora.
Wszyscy/ Vniuersi, omnes, cuncti.
Wszyscy [illegible] Pleri[que] omnes.
Wszystek/ [illegible] noster, cunctus populus, vniuersa familia, omnis plebs, omne tempus.
Wszystko/ Omnia audiui, omne quod scio.
Wszywam/ Insuo.
W[illegible] Irrumpo, irruptionem facio, incurro, incursito.
W[illegible] Irruptio, incursus [illegible]
W[illegible] co [illegible] Cons[illegible] inculco.
W[illegible] Compingere se in angulum, conscipari.
W[illegible] n subst.
W[illegible] Merus [illegible]
W[illegible] secundus à R[illegible] alter ab illo.
W[illegible] Penultimus, alter ab vltimo.
W[illegible] [illegible], infulcio.
W[illegible] Inijcio, interpono, infero sermonem.
W[illegible] Admisceo, ingero, infero me.
W[illegible] abo wco. Int[illegible] ro in os mansa infantibus, [illegible] ingero solo turculum.
W[illegible] Inmissio [illegible] morum, infixio.
W[illegible] [illegible], [illegible], contobrina, & [illegible]rini.
W[illegible] Wenenka. Auunculi vxor.
W[illegible] sie w[illegible] Intromissio.
W wiezuie co/ [illegible] aliquid.
W[illegible] kogo w [illegible] Do alicui possessionem, in[illegible] [illegible], mitto possessum.
W wiezuie sie w [illegible] Vsurpo ius possessionis.
W woozę co w [illegible] Refero in acta, consigno publicis monumentis, commentarijs.
W woze co/ Inueho merces.
W wozenie/ Inuectio, inuectus, m.
Wy/ Vos.

Wybádáć co/ Expalpare, extercbrare, eleĉtare aliquid. Explicari, elicere sententiam alicuius.

Wybawiam kogo/ *Vide* Wyzwalam.

Wybáwiciel/ Seruator alicuius salutis.

Wybáwiony od cżego/ Defunctus periciis pelagi.

Wybicie/ Excussio.

Wybiegam skąd. Excurro ex aliquo loco.

Wybiegáiem sie/ Defessus sum quæritando.

Wybiegał sie zamek/ Attrita est sera, attritus cardo est.

Wybieganie/ Fuga io, procursio, excursio.

Wybieram kámien z roley/ Elapido agrum, exossare agrum.

Wybieram podatki/ Exigo à te vectigalia.

Wybieram/ Excerpo, depromo aliquid de libris.

Wybieram sie gdzie/ Sarcinas colligo, do me in viam, in procinctu verior.

Wybieránie podatkow/ Exactio vectigalium.

Wybieránie sie gdzie/ Procinctus.

Wybiiácz welny/ Carminator.

Wybiiam co/ Excuto clauum lapide.

Wybiiam drzwi/ *Vide* Wyłamuię.

Wybiiam komu oczy/ Excerbero, cædo, excutio oculos alicui, edento malas alicui, edentare aliquem.

Wybiiam wełnę/ Carmino, Caro, *is*, lanam.

Wybiiam obrázy/ Excudo æra.

Wybiiam kogo/ wybić. Mulco aliquem verberibus, extundere aliquem, contundere aliquem pugnis.

Wybiiam co komu z głowy/ Excutio alicui opinionem. Euello ex animo alicuius opinionem.

Wybiiam sie/ wyłámuię. Exuo, detrecto iugum.

Wybiia sie płomień/ Emicat flamma, erumpit ignis.

Wybiia zegar/ Horologium extremam diei horam sonat.

Wybiiánie welny/ Carminatio. Wybiiány/ wybity. Impressus.

Wyboczenie drogi/ Deflexus viarum, diuerticulum.

Wyboczyć/ Deflectere cursum ad latus.

Wybor/ Delectus, præstantia.

Wybornie/ známienicie. Eximiè præclarè, apprimè, egregiè factum aliquid, insigniter. Wyborny/ osobliwy. Eximius odor, præstabilis res, excellens natura, singularis vir.

Wybiá-

Wybrániec/ wybráncy. Lecti iuuenes, delecti viri, delecti & conquisiti iuuenes. Delecta iuuentus.

Wybrnac/ Eluctari annem, eluctari niues.

Wybrnac z cięszkiej wypráwić się. Expedio, emergo ex iudicio pecuniario. Euado ex iudicio.

Wybuchnac/ Efferuere, excandescere.

Wychod/ Vide Przywet.

Wychod pospolity/ Forica, latrina publica, cloaca.

Wychodzę z ktorego/ Exeo, eundo haram, egredior vrbe prodeo in publicum, procedo foras, progredior, effero pedem porta. Wychodzę przeciw komu/ Obuiam alicui procedo, occurro, obuio alicui, eo alicui aduersum.

Wychodzą księgi/ Eduntur libri, exeunt.

Wychodzę z opieki/ Venit in suam tutelam.

Wychodzenie z domu/ Egressus, us. Egressio.

Wychodzony/ Subritus, subritæ vnguiæ.

Wychowánie/ Educatio, disciplina, curatura, alitura, ... tamenta, orum.

Wychowániec/ Alumnus, alumna, Merendarius.

Wychowuię kogo/ Educo, as. Alumno, as.

Wychrząkác się/ Excreare satis.

Wychrzakánie/ Excretio sanguinis.

Wychylam głowę/ Exero caput.

Wyciągácz/ Extractorius. Wyciągam co/ Extraho aliquem ... educo aliquem ... Subduco nauem in terram. Wyciągam dług/ Exigo mercedem, tributum. Repeto, recupero res meas.

Wyciągánie czego/ Exactio, efflagitatio, coactio.

Wycie/ Vlulatus canum, luporum.

Wycieczka/ Excursio, eruptio hostium.

Wyciegacz/ Exactor operis, studiorum, flagitator aeris, assiduus.

Wycieczácz/ Procursator, excursor, excursator.

Wyciekam/ á ciekę. Effluit vinum, emanat sanies, Exstillare ... Exsaniari baccam oliuæ patimur.

Wyciekam/ á ciekam. Eruptionem, excursionem facio, Procurro, procurrit cohors. Excurrere ex Africa.

Wyciekánie wody/ Effluxio, effluuium humoris.

Wycieńczam co/ Attenuo, tenuo, extenuo corpus.

Wyciesz.

Wyćieńßenie/ Attenuatio suspicionis.
Wyćieram co/ Detrico maculam, elfrico, Depolio, exter-go, extergo, is. attero cutem.
Wyćiera się co/ Attenuatur aliquid, attrita toga.
Wyćiera się niebo Vide Wypogadza się.
Wyćieranie się/ wytárcie/ wygłodanie. Obliteratio æris, Detritus calceamentorum.
Wyćierpieć, Vide Wytrwáć.
Wyćinam/ wyrebuie las. Excido arborem, excido syluam, Excido pellem, recido vepres.
Wyćina z końcu pelisek/ Vide Polisźkuie.
Wyćinanie/ Excisio Wyćiąć komu. v. Sieke kogo rozgą.
Wyćiskam/ á ciśnie. Imprimo vestigium, lignum.
Wyćiskam al. vide Wytłaczam.
Wyćiskam co na kim Extorquere & eripere pecuniam vi & metu. Elicio alicui lacrymas, arcana. elicio verum.
Wyćiskam. co, á ćiskam. Vide Wyrzucam.
Wyćiskanie. wyciśnienie. Expressio.
Wyćiskiwáć się z kim/ Certare iactu cum aliquo.
Wyćiść się/ Vide Odrowićć.
Wyćwięki trzęsienie gárdłá/ gorgi. Vinnula, vinnulata vox. Chroma, plasma Tremula, vox canentium.
Wyćwięcze kuie/ Colorem add cantui, vinnula voce cano.
Wyczerpáć wodę/ Exhaurire. exhaustus fons.
Wyczerpnąć co. Vide Wyodáć co.
Wyczeße się/ sukniá/ włosy Vide Czeßę.
Wyczeße kogo/ Vide Wybiiam/ Czwicze.
Wyczesły wyr. tr. Excussus, expolitus homo.
Wyczyśćić pole/ Eruncare areas, repugnare humum.
Wyczyßczam, Vide Chedożę.
Wydáie ná co pieniądze/ Erogo pecuniam in classem. Expromo, prodo aliquid.
Wydáie córkę zá mąż/Colloco filiam alicui in matrimonium Do nuptum viro. Loco in matrimonium Marito, as, filiá Nuptu locare filiam.
Wydáie kogo nieprzyiacielom/ Dedo aliquem ad hostem. Trado, prodo aliquem inimicis.
Wydáie v sądu spráwę/ Præuaricator, præuaricatori mago.

Wydáie/

Wydáie z siebie ziemiá mgłę, mgłę mgłość/ Exhalat terra nebulam, exspirat amnis auras. Spirat fons.
Wydáie ná swiát/ Edo in lucem, committo, credo luci.
Wydáie sie co ná twarzy/ Proditur furor vultu, eminet ex ore crudelitas, prorumpit scelus.
Wydáie táiemnice/ Prodo insidias, indicabo quod celatum volebam. Effutio aliquid.
Wydáie sie sam/ Indico me alicui, indicio ipse de se exit, Indicium profiteri. Indicio prodi.
Wydáie sie zá kogo ná śmierć/ Deuoueo me pro patria.
Wydáie ksiegi/ Edo librum, scriptum, annales.
Wydánie kogo/ Deditio ad hostem.
Wydánie corki/ Enuptio, collocatio filiæ.
Wydánie ksiąg/ Editio librorum.
Wydánie owocu/ Productio fructuum.
Wydánie sprawy/ Præuaricatio.
Wydánia zoráądzieckie/ Proditio Rerumpublicarum.
Wydánie táiemnice/ Indicatio.
Wydánie zdrády/ Delectio, Indicium coniurationis.
Wydánie dekretu/ Pronunciatio.
Wydánie pieniedzy/ Erogatio, effusio pecuniarum.
Wydárcie/ Expeti. Wydátek/ rozchod. Expensum.
Wydátkowy/ Sumptuarius, sumptuaria lex.
Wydatność/ Eminentia, exstantia.
Wydátny/ Eminens statura, prominens collis.
Wyderek/ Fiduciaria venditio, Census in vim reemptionis.
Wyderkiem kupuia/ Fiduciam accipio.
Wyderkiem spuszczam co komu/ Fiduciariam possessionem do alicui. Wyderkownik/ Fiduciarius.
Wydmuchnąć co/ Efflare, proflare flammas.
Wydrá/ Lutra, vel Lytra.
Wydrązam/ żłubię co. Incauare aliquid, concauo.
Wydrążenie/ Excauatio, cauamen.
Wydrożony/ Cauus truncus, alueolatus, cauatus, cauata rupes.
Wydymam gębe/ Vide Nádymam &c.
Wydymánie/ Exspiratio vehemens.
Wydziedziczam Exheredo filium (res.
Wydziedziczenie/ Exhereditatio. Wydziedziczony/ Exhe-

Wydzie.

Wydźierácz / wydźierca. Ereptor, raptor.
Wydźieram co komu / Eripio agnam lupo. extorqueo arma è manibus. mordicus euellere aliquid. Wydźieránie / wydźierstwo. Rapacitas, rapina. Viuere rapto, ex rapto.
Wydźieram śię / Eripere se à miseria.
Wydźiwić śię nie mogę / Satis mirari hominis negligentiam non queo.
Wyfiglowáć co / *Vide* Wymáchlowáć.
Wyfukáć co ná kiem / Conuitio extundere aliquid.
Wygadzam / Committor aliquid cum aliquo.
Wygániacz / Expulsor, expultrix.
Wyganiam kogo z kąd / Expello, pello aliquem domo, regno. Extermino aliquem vrbe, ex vrbe.
Wyganiam ná wygnánie posyłam. Relego, *as*. Exilio afficio, eijcio, proijcio, pello in exilium.
Wyganiam bydło / Propello pecus pastum.
Wyganiánie / Expulsio.
Wyglądam z domu / z okná. Prospicio ex specula.
Wyglądam kogo Prospecto senectutem, prouiso aliquem.
Wygłádźić *Vide* Głádzę
Wygledácz / Speculator amicæ.
Wygłodáć / Deterere tabellas, detero aliquid vsu.
Wygłodány / Exesus pumex subtertenuatus.
Wygłodźić / *Vide* Wymorzyć.
Wygmeráć / *Vide* Wygrzebáć.
Wygnánie z oyczyzny / Exilium, exulatio, Insularis pœna. Exportatio, deportatio. Wygnániec / Exul, extorris a solo patriæ Wygnániec ieſtem / Exulo, exsulo.
Wygnány / Pulsus, expulsus, exactus.
Wygnić / Exputrescere.
Wygorzeć od słońcá / Exuri, exustus ager.
Wygorzáły od słońcá / Retorridus, carbunculosus ager.
Wygorzenie / Exustio terrarum.
Wygrámolić śię z kąd / Eluctari niues, emergere de paludibus.
Wygrána / wygránie. Palmarium.
Wygrawam wegrze / Vinco ludendo aleam.
Wygrawam spráwę v sądu / Obtineo litem, causam. Teneo causam. Vinco, *absol.* Vinco aliquid iudicio.

Wygro-

Wygroźić/ Proficere minus aliquid.
Wygryźąm co/ Exedo aliquid morsu, peredo. Wygryźienie/ Erosio.
Wygrzebuję co/ wygrzebać Eruo, effodio.
Wygrzebać Eruo aliquid bacillo.
Wyjadam co/ Depascor, depasco, exedo.
Wyjaśnia się niebo/ Disserenat, serenat Iupiter, conserenat, exclaratur caeli regio. Wyjaśnienie/ Sudum.
Wyjawiacz/ Vulgator taciti.
Wyjawiam co/ Profero aliquid, nudo, retego scelus.
Wyjawia się komu sen/ Somnium cum re conuenit.
Wyję/ Vlulo, vlulant canes, lupi.
Wyjęcie czego/ Exemptio malleoli.
Wyjęcie w prawie/ Exceptio, exclusio.
Wyjęty od czego/ Exceptus, eximius.
Wyjeżdżam/ Vehor equo, curru.
Wykierzyć kogo/ Exenterare alicui opes argentarias, marsupium.
Wykierzeć się/ Exinaniri.
Wykaszlać się/ Tussire ad satietatem.
Wykaszlam co/ Extussire opus, emoliri aliquid tussi.
Wykaszlenie czego/ Eiectio per tussim.
Wykipia się/ Efferuescit, ebullit aqua.
Wykipiały/ Efferuefactus. Wykipienie/ Ebullitio.
Wykład czego trudnego/ Explicatio fabularum, enodatio nominum, explanatio portentorum. Wykład słow/ Etymologia, notatio, originatio. Wykładacz/ Interpres rerum, enucleator, commentator, paraphrastes, explanator.
Wykładam co [illegible]/ Expono frumentum.
Wykładam co słowy/ Explico leges, nomen, explano rem obscuram, expono pluribus verbis, enucleo aliquid.
Wyklęty/ Excommunicatus.
Wyklinam kogo. Excommunico.
Wykonanie/ Effectus, executio obligationis.
Wykonterfektowany/ Ectypus.
Wykonywam co/ Exsequor decretum, consilium, Perficio cogitata, patro necem, conata peragere.
Wykopywam co/ Effodio aliquid ex, effoditur aurum, defodio scrobem. Wykopywanie/ Effosio.
Wykorzeniam co/ Eradico, exstirpo radices,

Wykorze.

Wykorzenienie/ Extirpatio, eradicatio.
Wykraczam z porządku/ Ordinem non seruo.
Wykradam co/ Compilo, depeculor, fanum, Occultè exporto.
Wykrawam/ Excindo.
Wykręcam/ Perplexor, aris. Cauillor.
Wykręcam się/ Argutijs euado, elabor.
Wykręcánie/ Argutiæ, arum, Tergiuersatio, Sophisma, n. Argutiolæ.
Wykrętacz/ Contortor, cauillator, sophistes.
Wykrętnie/ Captiosè.
Wykrętny/ Argutus, argutulus, captiosus.
Wykrzesáć ogień/ Excudere ignem, ex silice.
Wykrzykam pijány/ Bacchor.
Wykrzywiam gębę/ Detorqueo, intorqueo labra.
Wykrzywienie gęby/ Depravatio oris.
Wykrzywiony/ Distortus.
Wykszykać kogo/ Exsibilare aliquem.
Wykupienie/ Redemptio captiui.
Wykupuię więźnie/ Redimo captos.
Wykupuię się/ Vide Okupuię się.
Wykurzam/ Puluerem excutio.
Wyłączam/ Segrego aliquem à Senatu, secerno, excludo.
Wyłączenie/ Exclusio, segregatio.
Wyłamuię drzwi/ Effringo fores, perfringo repagula.
Wyłamuię się z więźienia/ Vincula carceris rumpo, erumpo me foras. Effracto carcere effugio.
Wylánie wody/ Effusio aquæ.
Wylatam z gniazda/ Euolo, exeuolito.
Wyławiam sadzawki/ Piscinam euacuo.
Wyłażę z kąd/ Erepo, prorepo, proserpo.
Wylecżyć kogo/ Vide Zlecżyć.
Wylecżyć się/ Medicamento sanum fieri.
Wylęga kokosz/ gęś. Excudit gallina pullos.
Wylęgłe kurczętá. Exclusi pulli, effœtus grex.
Wylewam co/ Effundo, profundo lachrymas.
Wylewa rzeká z brzegów/ Stagnat vistula, vndat Nilus. Exundat pelagus, restagnatur, redundat lacus.
Wylewáná z náwy/ Sentina, æ.

Wyle-

Wylewam gniew/ Effundo iram in aliquem.
Wylewánie/ Vide Wylewam.
Wylewájący snádnie/ Fusus, vas fusile.
Wylewki morskie/ Æstuarium.
Wyłgáć co/ Emen[illegible] legationem.
Wylichwić co/ Fœnore aquirere opes.
Wyliczam co/ Enumero omnia, singula, recenseo exempla, percenseo numerum.
Wyliczánie/ Enumeratio, dinumeratio.
Wylot v száty/ Margo vestis.
Wyłuszczam co/ Eliando aliquid, pellicio aliquid.
Wyłupiciel domu/ Expilator, effractor domus.
Wyłupienie/ Expilatio, [illegible] templi.
Wyłupnik komory/ Compilator, expilo fanum, thesauros, [illegible] omnia.
Wyłupić komu oczy/ Excaecare, eruere, eripere oculos alicui.
Wyłuskam orzech/ Enucleo, deglubo granum.
Wymáchlowáć co/ Per fraudem aliquid surripere.
Wymalowáć/ Vide Maluię.
Wymaluię cię/ Tuis te pingam coloribus.
Wymárli/ Ad vnum omnes sensim mortui.
Wymarszczam co/ Frago, as cutem, corpus.
Wymarszczánie/ Fragello cutis.
Wymawiájący dobrze/ Articulosè loquens.
Wymawiam słowo/ Profero verbum, eloquor, depromo verba, enuncio [illegible]. Wymawiam dobrze/ Pronuncio aptè.
Wymawiam kogo/ Excuso aliquem, elabo [illegible] amicus.
Wymawiam się/ Affero excusationem, excuso me alicui.
Wymawiam sobie co/ wymiuię. Paciscor, excipio aliquid in emptione. Wymawiam komu dobrodzynność/ Exprobro meritum, officium. Wymawiánie/ Pronunciatio, prolatus.
Wymázuię co/ Expungo nomen debitoris, erado albo senatorem aliquem, excipio verbum.
Wymęczyć co ná kim/ Tormentis cogere fateri.
Wymiar/ Pars agri [illegible] dimensa. Vide Rozmierzánie.
Wymiar młyński/ Exactio, aut pensio molaris.
Wymiátam/ Euerro stabulum, deuerro.
Wymię/ Sumen, abdomen.

Wymieniam co/ Pronuntio, cieo. percieo aliquem.
Wymierzam co/ Modulari, emetiri spatium oculis.
Wymierzony/ Dimensus, dimetitus, vel dimetatus.
Wymijam/ wyminąć kogo. Praecedere.
Wymorzyć wszytkich/ Iam omnes conficere, enecare.
Wymowá wymowność. Eloquentia, elocutio puerilis, facundia, facunditas, facultas dicendi.
Wymowcá/ Eloquens, elocutrix.
Wymowienie sobie czego/ Exceptio.
Wymowká/ Excusatio, causa, dico causam, affero, accipio causam.
Wymowki godzien/ Excusabilis, excusatus.
Wymownie/ Disertè dicere, eloquentissimè, facundè alloqui facundissimè describere aliquid.
Wymowny/ Eloquens, disertus, facundus.
Wymurowáć/ Vide Wywodzę mury.
Wymuską sciánę tynkiem/ Tectorio leuigare parietem.
Wymyślány/ wygłaczony. Interpolis, Vetulae interpoles, Strictiuellae. Vide Gálánt.
Wymykam co/ Facile aliquid extraho, educo. (quor.
Wymykam się z czym/ Effutio aliquid, inconsideratè eloquor.
Wymysł/ wymyślona rzecz. Commentum, ingenium, figmentum. portentum.
Wymysł wymyślánie Machinatio, excogitatio.
Wymyślam co/ Effingo, excogito, fingo aliquid.
Wynálazek/ Inuentum, repertum.
Wynálezcá/ Inuentor, inuentrix, repertor, indagator aquarum Commentor vuae Bacchus.
Wynálezienie/ Inuentio, inuentus, *us*, excogitatio.
Wynayduię co/ Adinuenio aliquid, adinuentum est. Quaerendo inuestigare. Inuestigatum est.
Wynędzić kogo/ Exhaurire. inferre calamitatem.
Wyniesienie / wyniosłość. Sublatio,, exaggeratio, elatio animi, Superelatio.
Wynikam z kąd, Emicat flamma, emergit aqua, erumpit ignis, fluuius.
Wyniosło/ Elatè dicere.
Wyniosłość/ podniosłość. Extollentia oculorum.

Wynio-

Wyniosło/ gorno. Editus collis, extans, superlatus, pileus, Superedita luna.
Wynesse co z kad/ Exporto, effero aliquid ex naui. Tollo ex aliquo loco. Egero stercora ex columbarijs.
Wynosse vmarłego/ Effertur funus, effero cadauer.
Wynosse na godność kogo/ Colloco in, Orno aliquem honoribus. Extollo ad imperium.
Wynosse się/ Exalto meipsum.
Wynossenie czego/ Exportatio rerum, Exagoga.
Wynurzam się/ Emergo, existo ab inferis.
Wynurzenie/ Emersus, us, ui
Wypada co/ Excidit gladius è manibus.
Wypadam z łaski/ Vide Łaske vtracić.
Wypadam z domu/ Erumpo foras, proripio me foras, prosilio ex tabernaculo,
Wypada co z pámięći/ Obsolescit, excidit è memoria.
Wypádnienie skad/ Eruptio.
Wypalam/ wypalić co. Comburere, exurere lingua.
Wypalić cegły/ wapna. Coquere, excoctum reddera lateras calcem. Excoquere bene lateres.
Wypalenie/ Exustio solis,
Wyparzam státek/ Eluo ferúenti aquâ vas.
Wypáproszyć zájacá/ Exenterare leporem.
Wypátrzuię kogo/ Perspeculari de vallo, Speculando assequi aliquid, Aucupo prospectans.
Wypełniam co/ pełnię. Obseruo, expleo munus, impleo officium. Soluo votum. Patro promissa.
Wypełnienie/ Executio legis, Completio dierum.
Wypiekły/ Exustus sole caseus, panis optimè excoctus.
Wypielam/ Vide Pelę.
Wypijam/ wypić. Ebibere sanguinem, Exhaurio poculum, vinum. Perpo arc, amarum laticem absinthij, Epoto poculum, aquam. Perbibere lachrymas.
Wypis czego/ Descriptio, Apographum.
Wypisuię co z kad/ Describo, exscribo tabulas.
Wypisuię się z czego/ Scripto me abdico.
Wypłacam długi/ Vide Długi płáce.
Wypłákać co v kogo/ Fletu lachrymis obtineo aliquid.

Wypłákáć oczy, Effere, exstillare oculos,
Wypłókáć co, Proluo, eluo. eluo vestem luto.
Wyplonić ziemię, Emaciare, emacrare, defrugare segetem.
Wyplonienie ziemie, Defrugatio.
Wypłukam co, Expuo. remitto ore aquam.
Wyplwanie, Exputio tangentis.
Wypływam z głowy, Eno, *as*, enore e concha, Enato. denato amnem.
Wypocić się, Exsudare, sudore exinanire corpus.
Wypokutowáć, Implere pœnitentiam.
Wyposáżyć córkę, Dotare filiam, dare dotem,
Wyposáżona, Cum dote locata.
Wypowiádam co, wysławiam Enarro res alicuius, expono rem gestam. Explico causas rerum.
Wypowiádam pokoy, wiarę przymierze. Clarigo, *as*. denuntio, indico alicui bellum, arma.
Wypowiádam służbę, Renuntio famulatui alicui.
Wypowiádánie przymierza, Clarigatio, denuntiatio.
Wypraszam co, Precibus aliquid alloquor, obtineo, impetro, exoro. Vide Vpraszam.
Wypraszam kogo, Deprecor aliquem.
Wyprászánie ze niebespieczeństwa, Deprecatio periculi.
Wypráwa wojenna, Expeditio exercitus.
Wypráwá roboty zrobioney, Elaboratio, interpolatio, politio item. Politio agri.
Wypráwne córki, Dotalia dona, Præter dotem accepta.
Wypráwiácz, Politor agrorum. Polio, *onis*.
Wypráwiam co pilnie, Elaboro, elucubro aliquid, elucubror, excudo aliquid, in quadrum redigo aliquid,
Wypráwiam skóry, Corium, pelles concinno.
Wypráwnie, Elaborate. Wypráwny, Expeditus ad aliquid.
Wyprzęży, Cano, ex vtero matris exsectus.
Wyprowádzám się z kąd, Emigro domo, Semigro ab aliquo
Wyprozniam co, Exinanio domos, naues Euacuo, excutero marsupium, purgo bellum.
Wyprozniać się, Exonerare ventrem, In secessum abire, euacuere ventrem.
Wyprozniánie się, Deiectio, purgatio alicui.

Wyproźnienie czego/ Exhaustum exhaustio.
Wyprzągam konie/ woły/ Disiungo boues. abiungo, *as*. abiungere iuuencos.
Wyprzątam co z rumu. Egero impedimenta, Erudero solum. *Vide* Uprzątam.
Wypukło wydęto. Carinatim. Wypukłość/ wydętość/ Sinus vitiorum, virbo gemmæ. Conuexitas.
Wypukły/ wyniosły. Carinatus, conuexus
Wypuszczam czego z rąk/ Emitto, dei... reum. clam emit-
Wypuszczam z niewoli/ Manu mitto seruum. (to-
Wypuszczam z służby/ Libero, soluo sacramento militem, do rudem alicui.
Wypuszczam kogo z przysięgi/ Remitto iusiurandum.
Wypuszczam wyswobadzam/ Emancipio filium.
Wypuszczony z mocy Oycowskiey/ Emancipatus.
Wypycham kogo/ Extrudo, expello, proturbo domo, Explodo aliquid.
Wypychanie/ Exturbatio.
Wyrabiam żywność/ Quærito victum.
Wyrabiam farbę gline. Alutor, *vel* Abutor aliquid.
Wyradzam się/ Degenero a grauitate paterna.
Wyradza się drzewo Exolescit, sterilescit, defrugatur seges.
Wyrastam/ wyrasta co z czego/ Enascitur coliis e nucleo, Enascit dentes, Excresco, excrescit radix.
Wyrastanie ciała/ Carnis excrescentia.
Wyrastanie ziół/ Caulis emissio.
Wyrastanie z ziemie/ Emicatio filicarum.
Wyrażam co ręką/ Exprimo, imprimo peram humi, effingo veras figuras, informo, pango.
Wyrażam oyca obyczaie/ Refero mores patris, Respondeo patri, assimulo, adumbro morem, repræsento imaginem, scelera. Consequor aliquem imitatione.
Wyrażanie czego/ Repræsentatio imaginis, impressio, imitatio veritatis.
Wyrażenie/ Effigies, simulachrum, vestigium corporis.
Wyraźnie/ Expresse, enucleate dicere.
Wyrażony dobrze/ Iconicus. expressus ad nutum
Wyrzekam kogo/ Fide iussione aliquem libero.

Wyrzeczenie / Liberatio ſponſione facta.
Wyrobiony / wyglodány. Exetus ligo, vomer.
Wyrodek / Degener patrij oris.
Wyrodzenie ſię / Effœtatio, fecunditatis amiſſio.
Wyrok zwierzchnośći / Decretum, edictum Conſulum, Oraculum Phyſicorum.
Wyrok Boski / Fatum, Oraculum, effatum.
Wyrok czynię / Edicto aliquid ſancio. edictum edico.
Wyroſtek / *Vide* **Mlodzieniaſzek.**
Wyroſły człowiek / Superadultus iuuenis.
Wyroſły / Herbaceus, in herbam creſcens.
Wyroſtek / odroſtek ziół. Puilulli arborum. Colus, coliculus braſicæ, Germen arboris.
Wyrozumienie / Intelligentia **Wyrozumienie ſłów /** Intellectus precum. **Wyrozumienie ſłowne /** Senſus literalis, hiſtoricus. **Wyrozumiewam co /** *Vide* **Rozumiem.**
Wyrozumienie / Intelligenter, luculente, planè & dilucide loqui. explicare. Planiſſime ſcribere.
Wyrozumny / Planus, planiloquus.
Wyrozumny głos Explanabilis, articulata vox.
Wyrwánie zęba / Euulſio dentis, Erutus, *us.*
Wyrwę co z ziemie / Eruere
Wyrwę ná kamieniu / Inſculpere aliquid.
Wyrywam co / Eruo herbam, explanto arbuſculum, Euello arborem radicitus. Vello ſpinas.
Wyrzeczenie / wymowienie. Effatum, enunciatum; Pronunciatio, pronunciatum.
Wyrzeczenie ſię zęgo / Abdicatio filij.
Wyrzekam ſię ſyná / Abdico filium, generum.
Wyrzekły ſyn / Abdicatus.
Wyrznienie / Exſectio, exciſio, linguæ.
Wyrzucálny / wyrzutny, Eiectitius.
Wyrzucam kogo z kąd / Eijcio aliquem foras, Eiecto arenas, extrudo furcilla, expello furca
Wyrzucam wymawiam. Effundo, expromo odium ſuum in aliquem, euomo virus acerbitatis.
Wyrzucam co komu ná oczy / Exprobro ſtultitiam, Opprobro, Obijcio alicui furta.

Wyrzu-

Wyrzuca się krostá / Erumpit pustula è corpore.
Wyrzucánie ná oczy / Exprobratio impotentiæ.
Wyrzucánie z kąd czego / Eiectio alicuius, eiectus, *us*.
Wyrzynam co / Exscindo linguam, excido partum mulieri, exseco vitiosas partes.
Wysączam co / Sorbere, exsorbere ouum, sorbillare aliquid, absorbere aquam.
Wyschły / Peresus, emaceratus morbis.
Wyście / Egressus, *us* Exitus, processio.
Wyścigácz / biegácz. Stadiodromus.
Wyścigam się z kim / Certo cursu, saltu, velocitate.
Wyścigam kogo / wybiegam. Vinco aliquem cursu, prævolo alicui, præcurro equis aliquem.
Wysyp, wysypány piasek. Puluinus.
Wysep wodą otoczony / Insula.
Wysep wodą nie obeszły / Lingula, peninsula.
Wyspny / *adiect.* Insularis, insularius.
Wyspny / *substant.* Insularius custos, præfectus insulæ.
Wysiádam z nawy / Excendo, excensionem facio.
Wysiádánie / Excensus, excensio.
Wysiekacz / Gladiator, lanista,
Wysilam się / Exhaurio vires.
Wysila się z boże / Luxuriantur arbores, elassescit arbor germinatione nimia. Prorumpunt in luxuriem radices vitiū
Wyskákowánie od wesela / Exultatio, tripudium.
Wyskakuiąc / Exultanter, exultim ludit.
Wyskakuię z kąd / Prosilio, exsilio foras.
Wyskakuię: *vide* Skaczę wesoło.
Wysławiacz / Laudator, laudatrix.
Wysłánie / Abiegatio, legatio publica.
Wyślizgnąć się / Elabitur anguilla.
Wyślizgnąć się / *er.* E manibus effugere, elabiè.
Wysłucham kogo / Audire, exaudire omnia, Tribuere silentium orationi alicuius. Wysłuchácz / Exauditor.
Wysłuchánie / Exauditio.
Wysługá / wysłużone. Enauatæ operæ præmium, Emerita stipendium, præmia laborum.
Wysługuię co / Mereo, *eu* Emereri stipendium.

Wysługuię się/ Inter tyrones militiæ versor.
Wysłużony żołnierz/ Emeritus miles. emeritus Marte.
Wysmiáć kogo. Obruere. excipere aliquem risu.
Wysmienity/ Vide Gálánt.
Wysoki wyniosły. Altus, excelsus mons, Procerus homo, prælta rupes, sublime solium, procera arbor.
Wysoko leżący/ Sublimis situs. excelsa fenestra.
Wysoko wynieść. Altè, altiùs efferre caput.
Wysokolotny/ Altivolans, altivolus.
Wysokość/ Altitudo, excelsitas, celsitudo.
Wyspokoić się/ Vide Wysypiam się/
Wystáć z zakonu/ z bráctwá. Deficio ab aliqua societate, vel sic nominatam desciscere ad quod Collegium.
Wystáły wystáłe wino. Defæcatum vinum.
Wystárzeć się/ wystárzáły. Exolescit ætas, coacescit ætas vetustate, obsoleta verba, defectus senio.
Wystáwiam co/ Propono vexillum, effero & extollo signum
Wystáwiam co ná przedáy/ Do venum aliquid, propono venale, venum it familia.
Wystáwiam co komu/ Statuo alicui statum. dedico aram alicui. simulacrum Cyppum erigo.
Wystáwiam kogo ná zły raz/ Expono ad necem aliquem. obiicio iniuriis aliquem Wystáwion ná niebezpieczeństwo kogo/ Prostituo aliquem Wystáwiony. Expositus ad præ-
Wystáwnie/ Ambitiosè, putidè, affectatè. [dandum.
Wystáwnie co poczynam/ Affecto diligentiam
Wystáwny/ Ambitiosus, affectatus, affectator, putidus ora-
Wystepek/ Delictum, commissum. (tor.
Wystepuię ná widok Procedo in medium, prodeo in scenam, descendo in campum. Prodeo in conspectum.
Wystérczę/ wykráczam. Delinquo, pecco in aliquem.
Wystrzegam się czego/ Vide Chronię się.
Wystrzelam działo/ Exonero totum arcum.
Wystrzelam z łuku/ Emitto arcu sagittam.
Wystrzelam z kusze/ Balista iacio saxum.
Wysuszáiący Siccificus,
Wysuszam Exsicco, emulgeo paludem.
Wyświárczyć co | Iurgando aliquid efficere.

Wyświádá-

Wyświadczam się/ Vide Swiádczę kłom.
Wyświecić kogo/ Ferro igne minari alicui,
Wyswiecony/ Fustigatus, exauctoratus.
Wysycham/ Vide Schnę.
Wysyłam Vide Posyłam.
Wysypiam się z pijaństwá/ Edormire, edormiscere crapulam. Despumare falernum.
Wysypuię co/ Effundo triticum. farinam.
Wysusam co/ Exsugo, exsorbeo sanguinem.
Wysysánie/ Exſuctio.
Wyszperáć/ Eruere aliquid è tenebris, exterebrare, euestigare.
Wyższy. Superior locus, altior tribus cubitis.
Wyszydzić kogo/ Eludere aliquem,
Wyszywácz/ Plumarius, phrygio.
Wyszywam co/ Pingo acu. Vide Háftuię.
Wyszywány/ Pictus acu, plumatus auro.
Wytaczam co/ Euoluo saxa.
Wytargowáć/ Vide Targuię.
Wytárty/ Attritus, detritus, obsoletus.
Wytchnąć Efflare halitum. Wytchnąć sobie Respirare à metu. Wytchnienie/ Respiratio in oratione.
Wytczę/ wytykánie Demeto.
Wytłaczam co wino/ oliwę. Exprimo liquorem, vinum. Exprimo sanguinem. Emedullo, emungo aliquem cribrum.
Wytłaczánie/ Expressio. Wytłoczony/ Expressus.
Wytłoczyny oliwne/ Retrimentum olea,
Wytracam co z rekú/ Excutio gladium.
Wytracam sobie płacę/ Deduco ex summa, & salario, Decimationem facere. Wytráwić się/ Vide Tráwię/
Wytrzebowánie/ Exauctoratio
Wytrwáć/ Durare nequeo. Deuorare tadium, Tolerare famem, obsidium, Subiicere dolori.
Wytrwáć komu Ferre aliquem, pati, perpeti, perferre aliquem, Temperare alicui.
Wytrych klucz nádnozeby. Clauis adultera, falsa.
Wytrykusi Quæstor templi ærarij sacri.
Wytryska źrzódło/ Fons erumpit fons, scatent fontes, erumpunt vndæ, erumpit liquor,

Wytryśkánie / Scatebræ, Erupcio subita fontium.
Wytrząsam co / Excutio pennas, puluerem.
Wytrząsam kogo / Vide Trzęsę kogo.
Wytrzeszcz / Homo oculis acribus, argutis.
Wytrzeszczam oczy / Patentes oculos teneo, exsertis oculis teneo.
Wytrzeszczywszy oczy / Intentis, immotis, defixis oculis.
Wytrzymác ſtos / Suſtentare, ſuſtinere impetum hoſtium.
Wytrzymáć máiętność / Vti. frui poſſeſſione.
Wytwarzam się z czym / Accurate, ac quaſi e aliquid ago, ad amuſſim aliquid facio.
Wytwarzam się / wytworność / Confectatio, concinnitatis. Elaborata oratio, exactio operoſa, accuratiſſima diligentia.
Wytwornie / Accurate, exquiſitè facere, Scitè & venuſte factum aliquid, penſim atque enucleatè.
Wytworny / Accuratus ſermo, exquiſitus Magiſter, Elaboratum munus, Excuratus homo.
Wytykam co / Exſero, proſero perticam,
Wytykam dziesięcinę / Decimam exigo in agris. Decimo fruges, messem, frumentum.
Wytykam kogo ná ſtych / Prodo alicuius ineptias.
Wyuczam / Edoceo.
Wyuczam się / Edoceo artem.
Wyuzdáć koniá / Demere, ſoluere frenos.
Wyuzdánie / Effrenatio.
Wyuzdany / Effrenus equus, effrenatus homo, [mijs.
Wywabiam kogo / Elicio aliquem domo, euoco aliquem præ-
Wywalam co / Euoluo ſaxa, emolior aliquid.
Wywarzam co / Deferuefacio, excoquo crudelitatem, decoquo aquam marinam.
Wywarzánie / Decoctum, m, Decoctum, a,
Wywieta mięſo / Excoquitur, decoquitur.
Wywieram kogo / Excludo domo, cubiculo.
Wywiercéne / Exterebrare, efforatus ſtupes.
Wywieſzam co z kod / Effero ſignum ab arce.
Wywieſzam język / Exſero, exſerto linguam.
Wywinkam się z ług / Emmin e ex.
Wywietrzały / Vapidus, vinum vapidum, marcidum.

Wywie-

Wywietrzáły/ *tr.* Obsoletus, exoletus.
Wywietrzeć/ Euanescere, vetustate vinum.
Wywietrzeć/ *tr.* Exarescerit, exaruit oratio, obsolescere, obsoleuit iam illa oratio Wywietrzenie/ Euaporatio.
Wywiewam co/ Efflo aliquid vento in aërem.
Wywiewam zboże/ *vide* Opałam.
Wywijam co z płatká/ Euoluo in tegumenti, aliquid.
Wywijam nogę/ rękę. Luxo, luxata membra, Intorquere, extorquere articulum.
Wywikłáć co/ Extrico aliquid, replicare tricam.
Wywikłány/ Extricabilis.
Wywinienie głonká/ Luxum, *n.*
Wywiniony/ Luxus, Luxatus homo. Luxus pes.
Wywłaczam/ wywlokę co. Extraho in publicum, protraho in medium aliquid.
Wywodzę kogo z kąd/ Educo, produco aliquem ad necem.
Wywodzę mury/ Duco muros, Perduco murum in altitudinem, Extruo, permunio.
Wywodzenie wywiedzienie. Productio.
Wywołánie wywabienie Euocatio.
Wywołánie z ziemie/ Bannitio criminalis, proscriptio.
Wywołaniec z ziemie/ Proscriptus, bannitus.
Wywoływácz/ Euocator seruorum, proscriptor.
Wywoływam kogo/ wywabiam. Euoco aliquem intus foras. Deuoco aliquem in auxilium
Wywoływam kogo z ziemie/ Proscribo aliquem.
Wywoływam/ odwoływam sądy/ roki. Edico iustitiam, Iudicia tollere. Obnunciatum est, Obnunciatio interposita est.
Wywoz/ wywożenie. Exagoga, *æ.* Exportatio.
Wywożę co/ Eueho merces, exporto frumentum.
Wywozyciel/ Hamaxagoga, *æ, m.*
Wywracam/ *vide* Przywracam
Wywracam co z gruntu/ Eruo vrbem, subruo arces, Euertere fundiтus, arces.
Wywracam porządek/ Inuerto ordinem.
Wywracam ná nice/ Replico, reuoluo, resupino.
Wywracam oczy/ gębę. Torqueo oculos, distorqueo ora.

Wywro-

Wywrocićiel/ Euertor. demolior.
Wywrot wywrocenie. Euersio Reipublicæ vehiculorum.
Wywyższam/ Superexalto. Vide Podnoszę.
Wyymuię co/ Eximo è dolio aliquid.
Wyymuię co z Regestu/ wypisuię. Ab actuario describo.
Wyymuię co z liczby/ Excipio, excludo.
Wyymuię komu z gęby/ Eripio alicui responsionem. Præoccupo alicui orationem.
Wyz ryba/ Huso, Antacæus, Suillus, Porcus marinus.
Wyż/ Vide Wysokość.
Wyżebrać/ Emendicare. Wyżeł/ Canis auium odorator.
Wyżey/ Supra, superius. Wyzina/ Caro porci marini.
Wyznanie/ Confessio facti, culpæ.
Wyznam co/ Confiteor, fateor crimen.
Wyznawaiący się/ Confessus. Wyznawcá/ Confessor.
Wyzuwam kogo z czego/ Exuo aliquem iure libertatis, Spolio aliquem fortunis.
Wyzuwam się z czego Exuo ferociam, animum siluestrem.
Wyzwalácz/ Liberator, assertor.
Wyzwalam kogo z więzienia/ Eximo aliquem vinculis, Libero, vindico aliquem ab interitu,
Wyzwolenie/ Liberatio culpæ, Absolutio.
Wyzwolenie z niewoli/ Manumissio.
Wyzwolenie z mocy cudzey/ Assertio alicuius, Vindicatio seruitutis, Vindiciæ.
Wyzwoleniec/ Libertus, manumissus.
Wyzwoleńcow syn/ Libertinus, exlibertus.
Wyzwolony z czego/ Absolutus. Solutus nexu.
Wyzwolenie nauki/ Liberales, ingenuæ artes, Studia liberalia. Liberalis eruditio.
Wyżymam co/ Exurgeo, exprimo aliquid manu.
Wyzywácz/ Prouocator.
Wyzywam nieprzyiácielá/ Prouoco aliquem ad pugnam, Lacesso, posco pugnam.
Wyzywanie do siebie/ Euocatio, Prouocatio.
Wzad/ Retrò, retrorsus, rursum, vorsum.
Wzad idę/ Retrò eo, retrocedo, remo, as. Refero pedem, recuuio, as. Wzad nachylam/ Resupino.

Wzad obracánie/ Reciprocatio, recursus, *us*.
Wzad obrocony/ Refugus, reciprocatus.
Wzad się obrácáiacy/ Refluus, reciprocus amnis.
Wzad obrotny/ Reciprocatus.
Wzáiem/ Inuicem, inuicò, vicissim.
Wzáiem/ wzáiemnie. *Vide* Społecznie.
Wzáiem co czynię/ Redamo aliquem, remaledico alicui, vicissim eludere. Vice versa.
Wzáiemny/ Mutuus, Vicarius, vicaria opera, seruitus mors, pœna, Collatiuus.
Wzbierám kogo/ Percutio moderatè aliquem flagris, fustè.
Wzbiera rzeká/ *Vide* Wylewa.
Wzbieram się gdzie/ Suscipere iter aliquo. Suscipere profectionem. Wzbieránie wod/ *Vide* Wylewa.
Wzbijam lud. wzbic wsi. Concire, concitare nationes, excire iuuentutem.
Wzbijam się wzgorę/ Subuolo in altum. sublimat se aquila, Sublime ferri. Wzbijam się/ *Vide* Begáce się.
Wzdam/ wzdy. Vtique, tandem, [illegible], quid est.
Wzdawam máietność/ kupno. Mancipio, mancupido, mancipo aliquid. Trado per manus Prouinciam.
Wzdrapać kogo/ podrapáć. Suffricare palpebras.
Wzdy/ kiedy. Tandem aliquando, Demum.
Wzdycháiacy/ Gemebundus, gemulus.
Wzdycham/ Suspiro, traho suspirium, genio, gemitus do, edo, Ingemisco. Wzdycham ciężko. Alte peto suspirium, Suspiro ab imo pectore. Gemitibus [illegible] concuti,
Wzdychánie/ Gemitus, *m*. Suspiratio, suspirium, suspiratus, *us*.
Wzdymam się/ *Vide* Nádymam się.
Wzdziewam co/ In iuo torquem ceruici.
Wzgadać się/ Incidit sermo, inferre sermonem de.
Wzgárdá/ wzgárdzenie. Contemptio, despectus, *us*. Despicatio, contemptus, *us*. Fastidium.
Wzgárdá/ opuszczenie świata. Permutatio vitæ, despicientia rerum humanarum. Wzgardzam/ *Vide* Gárdzę.
Wzgárdy godny/ Contemptibilis, aspernabilis.
Wzgárdzony/ Abiectus, contemptus, despicatissimus, [illegible]
Wzgárdzenie/ Contemptum, aspernanter accipere. ([illegible],
Wzgląd/

Wzglad mieć na kogo/ Ratio, habere alicuius rationem; Respectus. us, Habere respectum.
Wzgladam pogladam. Suspicio cœlum, suspecto sidera; Intend re oculos in cœlum.
Wzgladanie wzgore/ Suspectus turris.
Wzgledem czego/ Comparatè, respectu mei, præut, pro.
Wzgore iść/ lecieć. Sursum, sublimè ferri, Peto altum, supera, Sursum versus. Sublimè aptus.
Wziać co/ Vide Biore.
Wziatek/ Acceptum, Tabulæ accepti.
Wziety/ Vide Slawny.
Wzmagam/ polepsza mi sie. Conualesco ex morbo, leuari morbo, Resumo, recipio, redintegro vires, Reualesco.
Wzmagánie/ Recuperatio virium.
Wzmianká czego/ Mentio alicuius rei.
Wznak na wznák. Supinè.
Wznak leżę/ Supinus, resupinus iaceo, hæreo.
Wznak leżacy/ Supinus, supinatus, supus, resupinatus.
Wznak leżenie/ Supinatio, supinatus, resupinus decubitus.
Wznawiam co/ wznawia sie co. Instauro proscriptionem, redintegro, renouo, restauro bellum, restringo luctus, retento memoriam, reuoco morem.
Wzniecam ogień/ Ignem extinctum suscito.
Wzniecánie/ Ignis suscitatio.
Wzorzysta szácie tkany/ Scutulatus textus, textilis pictura; Mæandrum, n. Wzorzysta száta/ Scutulata vestis.
Wzorzysty/ Mæandratus, scutulatus, bilix, trilix.
Wzrok/ Vide Widzenie.
Wzrost/ Statura hominis, arboris. Status statuæ, proceritas, eminens, statura eminens, incrementum.
Wzruszam áffekt w kim/ Moueo misericordia, plausus, fletū, risum, Moue t me illa causa. Permoueo, excito lachrymas.
Wzruszenie/ Vide Poruszenie.
Wzrzucam/ Sursum iacio.
Wzrzucánie/ Iactus in sublime.
Wzwrzyć/ Ferueścere, inferuefacio.
Wzwrzecam/ Inferuesco, conferuesco, offeruesco. Ebullio.
Wzwod/ Pons mobilis, subductilis.

Wźwodź/ Aduerso flumine lembum subigere.
Wźwyż/ Vide Ná wyż.
Wzywam ná pomoc Bogá/ człowieká. Inuoco Deos, Imploro auxilium, posco opem, preces precor.
Wzywánie ná pomoc/ Imploratio, contestatio.
Wzywánie do śiebie kogo/ Inuitatio hospitum, vocatus, *m.* vocatio, *f.* ad conuiuia.

ZB ZG ZK

Z Bliská/ Prope intueri, cominus gladio vti.
Z Bogiem/ Cum Dijs, cum Deo.
Z boku/ Ex transuerso, à latere,
Z dáleká pátrzyć/ De procul aspicere, longè prospicere, eminus fundis pugnare. E longinquo.
Z dáleká rzecz prowádźić/ Altius ordior, ordiri, longè abeo, longa principia repeto, ab vltima antiquitate repeto.
Z dáwná/ Antiquitus placuit, vetustissimè in vsu est.
Z dołu/ Inferne metuunt cauernas.
Z drogi/ Deuium non erit.
Z drugiey strony/ Altrinsecus, altrouersum.
Z dworu/ ze wnątrz. Forinsecus, foris occludere fores.
Z golemi rekomá/ Vacuis manibus exire ad pugnam
Z góry/ Supernè volaitur mus, supernè tecta timent.
Z gośćiny/ Peregrè venire.
Z gruntu/ Funditus vertæ i ges, imitus terra dehiscens.
Z inszey miáry/ Alioqui, cæteroqui, aliàs, cæterum.
Z kąd pytáiący. Vnde? vnde gentium?
Z kąd rodem? Cuias? qui genus? vnde domo?
Z kąd inąd/ Aliunde petere, peregrè accire.
Z kądkolwiek/ Vndecunque, vndelibet, aliunde.
Z kártY czytáć/ Ex libello recitare.
Z kazálnice/ Pro tribunali, Pro rostris, pro suggestu.
Z korzeniem wyrwáć/ Stirpitus radicem exigere, radicitus effodere herbas. Cum totis stirpibus euellere.
Z łáski/ Per gratiam & amicitiam ab illo impetraui, bona gratia discedere, pace tua dixerim, salua gratia.
Z łáski/ Gratis aliquid alicui polliceri, gratuitò imperatis
Z łáski Bożey/ Diuina gratia, liberalitate, benignitate, largiente Deo habeo, quæ benignitas Dei est.

Z licem/ In furto deprehendo aliquem.

Z mroczkiem zmierzchem. Prima vespera, primo vespere, primis tenebris, Crepusculo aliquid contigit,

Z nieba/ Caelitus, divinitus habet ingenium.

Z niebacka Improviso morbus aliquem oppressit.

Z niewolnika wyzwoleniec/ Ex servo libertus.

Z obu stron/ Utrobique veritas est.

Z odpuszczeniem/ wászym/ mowiąc Pace tua dixerim, Salua reverentia, gratia. Bona venia. Liceat mihi dicere.

Z oney strony rzeki/ Cis Rhenum, cis Tiberim, trans ripam.

Z pijánstwá co uczynić Vitio vini accidit.

Z południa Pomeridiano tempore.

Z posłuszeństwá co uczynić Ex obedientia, ex praecepto.

Z przewłoką Tractim murmurant.

Z przyrodzenia/ Natura insitum est, naturaliter, ab ingenio.

Z rána A prima luce, de die

Z rzeczy [illegible] pro renata.

Z serca [illegible]

Z sobą gada Secum loquitur, intra se dixit, apud se orabat.

Z sobą [illegible] non dicas secum.

Z tobą/ Tecum loquor, sentio.

Z tąd/ Hinc veneramus, Abhinc.

Z tamtąd/ Hinc venit, Hinc emanant mala.

Z tey miáry/ Eatenus.

Z trzaskiem/ Pertumultuose.

Z tyłu. A tergo.

Z wierzchem/ Ad marginem plenus. A summo plenus.

Zá dniá/ Durante die, luce.

Zá dozwoleniem twoim/ Permissu tuo.

Zá granicę zá morze ucháczą/ Trans mare currunt.

Zá gorzałe/ Nummo [illegible]

Zá kilka dni/ In paucos dies. In triduo, infra septimum

Zá [illegible] pierwszey. [illegible]

Zá [illegible] wody/ [illegible] aqua.

Zá látá/ [illegible] quantum aetas durat.

Zá láty/ Annis tenellis, [illegible] nullus annis.

Zá mąż [illegible] Nupturio, [illegible]

Zá mey pamięci/ Mea memoria, nostra aetate.

Zá po-

Zá powodem/ Occasione datá, oblatá fortuná.
Zá pogody/ Dum sudum est. dum constat serenitas.
Za pokutę co czynić/ Hæc multa et etio, multá legis sufferre.
Zá radą czyią/ De meo consilio, de sententia, & auctoritate alicuius facere. Capere consilium, de sententia alicuius.
Zá skorą/ Intra cutem vulnus.
Zá straconą mieć/ Pro perdito habere, perditum ducere.
Zá trzech zrobi/ Tres labore æquat.
Zá vmárłego wzięty/ Pro occiso sublatus est.
Zá wygráną mam/ Palmarium hoc mihi puto.
Zá złe mam/ Indignè fero. Aegrè accipere aliquid.
Zá żywotá/ Viuus & sanus inter eos.
Ząb/ Dens, *Dentes tota vita crescunt.*
Ząb v kluczá/ Dens clauiculæ.
Żábá/ Rana. *In modum ranæ extendor.*
Żábá ziemna wielká/ Bufo, *m.*
Zábáczywam/ *vide* Zápominam.
Zábawá/ zábáwká. Occupatio, studium, molimen,
Zábawiam kogo vcieszńie/ Oblectio. Detineo aliquem lepore, Delecto, inuoluo me otio, literis.
Zábáwiony/ Occupatus, occupationibus distentus.
Zábáwiony iestem/ Distineor occupationibus, Distrinctus sum, Negotijs plenus sum.
Ząbek/ Denticulus. Zbiegam dáleko/ Procurro longiùs.
Zábiegam złemu/ Occurro maleuolentiæ hominum, Obuiam eo periculis, cupiditatibus, Prospicio alicui malo.
Zábiegam koło czego/ Circumcurso, circumcurro.
Zábiegam łáski/ Capto gratiam, beneuolentiam, fauorem, Aucupor gratiam alicuius, Colligo gratiam.
Zábieram co/ Totum simul accipio.
Zábieram co do skárbu/ *vide* Konfiszkuię.
Zábieżenie od czego/ Præoccupatio, Anticipatio.
Zábieżenie komu w drogę/ Obuiam itio.
Zbiiak/ Sicarius, Interemptor, Mactator.
Zábiiam kogo/ Occido, interimo, neco, interficio, aufero alicui vitam, Afficio cæde, Iugulo aliquem.
Zábiiam oponą/ Obtendo aulæa ianuæ, Appendo ob ianuam tapetem. Zábita śmierci *vide* Zábity.

Zábity/ Biothanatus, vitæ finis.
Zabka/ Ranunculus. Zabkowáty/ Imbricatus, pectinatus.
Zábładzić/ Aberrare à proposito.
Zabłakác sie/ Deerrauit à patre puer.
Zabłazniowác/ locum mouere, locari semel.
Zábobony/ Superstitio, ficta religio.
Zabobonnie/ Superstitiosè.
Zabobonny/ Superstitiosus, superstitione imbutus.
Zábolało mie co/ Feci mihi dolorem, Condoleo, indoleo, Arripuit acer dolor dentes.
Zábolálo go to/ Perdoluit illi, molestum id illi accidit.
Zaboy/ zábicie. Occisio, cædes, nex, interemptio, interneciο, interfectio. Zabor płodu/ Infanticidium.
Zábraniam áczo/ Vide Nieeopusczam.
Zábrnac dalekο w wode/ Longius progredi vado.
Zábrnac ná ryby/ Ingredi aquam piscandi gratia.
Zabrnać w złość Ingurgitare se in flagitia.
Záchciálo sie iemu tego/ Inuasit cupido homines, Cupido illum cedit, incessit, extarsit.
Záchecam kogo sobie/ Incito aliquem, Accendo alicui amorem nobilitatis,
Záchmurzyć sie/ Innubilari.
Záchod słońcá/ Occasus solis, Solis ad occasum pascere pecus, Solis exortus, cursus.
Zachod słońcá/ miesce. Occidens.
Zachodny/ zachodowy. Occidentalis, occidus.
Záchodzę gdzie/ Trans abeo populos & æquora.
Zachodzę ná kogo z stuczkąie/ Capto aliquem, Tendo dolos.
Záchodzę/ aliter Sol Zachodzi słońce/ Occidunt signa, obeunt sidera, ruit sol, cadunt sidera.
Záchodzi/ aliter Sol Záśłá śmierć/ chorobá/ noc. Intercipitur aliquis morbo, Nox illum oppressit, Interceptus mortalitate Rex.
Záchodzą/ záśly kogo wody. Intercludi aquis.
Zachodzę płodem/ Concepit concepit ex aliquo. Ab illo grauida facta est, Is grauidam illam fecit.
Záchodzi co dawnością/ Obliterata res vetustate, obsolescit aliquid, Vetustate abijt memoria.

Záchorzeć/ Contrahere, concipere, morbum, Incessit, inuasit eum aduersa valetudo.
Záchowáły/ Gratiosus, fauorabilis vir.
Záchowánie czego/ Obseruatio, obseruantia,
Záchowánie/ *aliter* Hospitium, *Vide* Przyiaźń.
Záchowány cáło/ Sospes natus, nauis, domus.
Záchowuię co/ Obseruo leges, obseruationes alicuius, Seruo modum, ordinem, Construo fidem, iusiurandum.
Záchowuię kogo zdrowo/ Sospito, seruo incolumes & integros ciues, Soluo, sustineo tum saluti alicui.
Záchowuię sobie ná potym/ Reseruo mihi inimicitias in aliud tempus.
Záchowuię się czym/ *Vide* Przysługuię się.
Záchwycić czego/ Prehendo, prendo.
Záchwycić ogniá/ Afflari incendio.
Záchwycenie/ Ecstasis, alienatio mentis.
Záchwycenie cierpię/ A mente discedo.
Záchwycenie cierpiący/ Emotus mente, alienatus à mente.
Záciąg/ Inceptum magnum audax.
Záciągam bálkę/ rynnę, Attollo, sustullo, attraho funibus.
Záciągam kogo zá sobą/Traho in meam sententiam aliquem Allicio & traho aliquem ad me.
Záciekà zá filar/ Stillat retro columnam.
Záciekáią oczy/ Suffunduntur oculi, suffusio.
Záciérám co/ Obtero vestigia.
Zácieśniam co/ Angusto, stipo, turba stipat forum.
Záćmiá się słońce/ Deficit sol, obscuratur nitor solis, Defectus solis, lunæ fit, Laborat luna.
Záćmiam co/ Obumbro æthera telis, Opacat, obscurat nox terras Obnubilo, caligo, *as.* offusco.
Záćmiánie/ Obumbratio.
Záćinam zęby/ *Vide* Puszczam krew.
Záćinam się w mowie/ Hæreo, hæsito.
Záćinam koniá/ Cædo equum flagello.
Záćieśáć koł/ Exacuere valles.
Záćmienie powietrza/ Caligo noctis, aëris,
Záćmienie oczu/ Caligatio, caligo oculorum.
Záćmienie słońcá/ Defectio solis, lunæ, Ecclipsis solis, lunæ.

Zacnie Excellenter, nobiliter, splendidè.
Zacnie vrodzony Vide Vrodzony.
Zacność Splendor nominis, familiæ, Claritas nascendi, excellentia hominis, præstantia mentis.
Zacny Clarus gloriâ, excellens, illustris vir, præstans, præclarus, ornatissimus, splendidissimus, amplissimus, nobilis [illegible]; Generosus ortus, [illegible] vir.
Zacz mam zacz. Pro aliquo esse, in pretio est mihi aliquid, [illegible] æstimabilis.
Zaczawszy nie skończyć [illegible] sacra relinquere.
Z[illegible] pocżynanie. Inceptio, susceptio, inchoatio.
[illegible] inceptus.
Zacz[illegible] co Inceptor, [illegible] princeps.
[illegible] Aggressor operis.
Zacz[illegible] co [illegible], præcino, præeo voce alicui.
[illegible] Præcentio, incentio.
Zadać co [illegible] Arrabonis nomine aliquid dare [illegible] Arrabone aliquem obligare.
Zadać komu kwestyą [illegible] quæstionem, subjicio, [illegible]no, propono quæstionem, Obijcio aliquid in [illegible].
Zadać piwu Fermento [illegible] triticeum, [illegible] fæce [illegible] Vel [illegible].
Zadać ráne. Vide Ráne.
Zadać komu trudność kłopot Exhibeo alicui molestiam, negotium facesso, [illegible] alicui negotium.
Zádáć komu co sromotnego Criminor aliquem, crimen alicui moueo. Infimulo mulierem [illegible] opprobrio alicui [illegible] Intento crimen in aliquem.
Zádáją sobie trebáże [illegible], prouocant se tu[illegible] vicem voce.
Zadam [illegible] [illegible] aliquid, & aliquem, cupio te videre. [illegible] expeto mortem.
[illegible] Ardeo cupiditate incredibili, Appeto, [illegible] aliquem.
[illegible] à te requiro, exigo.
[illegible] Posco, postulo.
Zadanie [illegible] postulatio, desiderium, postulatum, postulatus, *us.* Votum.

Zadá-

Zadánie komu czego / Obiectio, obiectus, *us*. obiectatio, criminatio, insimulatio criminis, probrorum.
Zadatek / Arrhabo *m* Auctoramentum, pignus.
Zadek w ciele *Vide* Poslądek.
Zadkowe części Nates, *f* Clunes, *m*.
Zadawiam kogo / Oblidere fetum. Elidunt fetus suos sues, Oblidere pondere, Obtero,
Żądło / Aculeus apis, vespæ. Emittere aculeum.
Żądłowáty / Aculeatus.
Zadłużam się / Fenore laboro, æs alienum teneo.
Żadną miárą / Nullo pacto, modo. Nulla ratione, minimè gentium. Nullo genere.
Żádny / *Vide* Szpetny.
Zaduch / Aer clausus, inclusus, corruptus.
Zaduszny dzień / Solennia funerum, Feralia, *plural.* Inferiæ.
Żądza dobra z siebie sama / Appetitio, appetitus, *us*. Cupido, cupiditas. *Vide* Chęć.
Zadzierájący w śpiewániu Dissonus, absonus, discrepans.
Zadzieram śpiewájąc / Dissono, *as*. Discrepo,
Zadzieram z kiem / Inceptare cum aliquo.
Zadzieránie w muzyce / Dissonantia.
Zadzierzg / Insolubilis nexus, illigatio nodorum.
Zadzierzgiem / Insolubiliter.
Zadzierzgam Insolubiliter vincio.
Zagániam bydło gdzie / Pello procul pecus.
Zagarniać co Cumulare. Zágęszczam / Frequento.
Zagięcie / záginánie. Replicatio.
Żagiel do naw / Velum, Dolon, *onis*, *m*. Acarium,
Zaginam co / zákrzywiam. Recurvo, reflecto.
Zagiew Fungus aridus arboris.
Żaglowy / Veli ris annulus, veliuolus.
Żaglowy drąg / Antenna, Malus velifer.
Zagłuszam kogo / Obstrepo alicui, obtundo aures alicuius, Obruo. opp. imo alicuius orationem.
Zagmatwáć / Inuoluere, inglomerare aliquid.
Zagon Lira, porca *Vide* Brozdá.
Zagonim / *Liratim seri debet Vlpicum*
Zagorny / Transmontalis.

Zagorywam od słońcá/ Exuri in Sole.
Zagorzwa drzewo od słońcá/ Aduritur arbor sole, flatibus, teruore, feruidiore flatu.
Zagorzał od węgla/ Extuberato capite perijt.
Zagorzáły człowiek/ Solatus, sole corruptus.
Zagorzáłe drzewo/ Retorrida, siderata arbor.
Zagorzenie ná słońcu/ Siriasis, adustio.
Zagorzenie drzew/ Sideratio. sphacelismus.
Zagorzenie się domu/ Incendium.
Zagráć w piszczałkę/ Intonare calamis agrestibus.
Zagradzam co/ Intersepto aliquid, Præsepio aditum. Obsepio iter. præcludo transitum.
Zágránicze/ Extra fines locus, regio.
Zágránicany/ Extra fines situs. Eximus, Citimus.
Zagrodnik/ Colonus.
Zágrzebáć/ Humare, inhumare taleas.
Zágrzebiony ogień/ záchowany. Sopitus ignis.
Zágrzewáiąca rzecz/ Fomentum.
Zágrzewáiący/ grzeiący. Concalefactorius, Calorificum vinum. Caldarius.
Zágrzewam co/ kogo. Calefacio, calefacto, concalefacio, aliquem. Excalefacio, focillatio.
Zágrzewam się/ Calesio, calesco, concalesco, excaldor, intepeo, intepesco.
Zágrzewánie czego/ Excalfactio, focillatio.
Zágrzmiáło/ Intonuit.
Zágubiam co/ Supprimo testamentum, extinguo memoriam alicuius.
Záiadam/ záiadł wilk. Morsu necat vipera taurum, morsu venenare.
Záiac/ Lepus, oris. m. Lepusculus.
Záiąkam się/ Titubo, hæsito linguà, balbutio.
Záiąkánie się/ Hæsitatio, titubantia linguæ.
Záiąkliwie/ Titubanter, adhæsè.
Záiąkliwy/ Hæsitans lingua, Balbus, Bambalio.
Záiáśnieć/ Illucescere, Refulsit sol. oboritur lux.
Záiątrzenie/ Vide Gniew/ Nienawiść.
Záięczy/ Leporinus. Záięczy sad zwierzyniec. Leporarium.
Záięczy/

Záięty/ Abactus grex, oues.
Záieżdżam gdzie dáleko/ Prouehor equo, naui longiùs.
Záieżdżam komu/ Obuius fio curru, equo, naui alicui. Venio alicui obuiam equos.
Záieżdżam komu w ciesni/ Occurro alicui in angustijs, Obuius fui alicui in faucibus.
Záieżdżam komu do mostu/ Præuenio aliquem ad pontem properantem. Prior occupo corum pontem.
Záiste/ záprawde. Certè is est, is profectò. Nescio certè, Certò, Mehercule, mecastor, Sanè. Quidem, equidem, Profectò, Planè.
Żak/ Scholasticus, scholicus, scholaris.
Żakowáłość. Vide Żakwárdziáłość.
Zákázána rzecz/ Vetitum.
Zákazánie/ Interdictio ignis & aquæ, interdictum.
Zákazány/ Vetitus, prohibitus, interdictus.
Zákázuie komu czego/ Prohibeo, veto, interdico, sancio, Præcipio edicto, Intermınor.
Zakład/ zákładánie się z kiem. Sponsio, fit sponsio.
Zakład/ to co kłádą ci co się zákłádáią. Pignus.
Zakład prawny/ pokład. Sacramentum, sponsula, vadium.
Zakład iednácy/ Compromissum. Zakład słowny/ Sponsio.
Zakład przegráć/ Sponsione vinci. Zakład dla wiáry/ Obsidiatus, us. Obsidium. Zákłádam co/ Instituo ciuitatem, Collegium. Zakładam budowánie/ Iacere fundamen a. pacis, domus. Pono, ago fundamentum. Zákłádam ręce/ Comprimo manus. Zákłádam ręce zá się/ Reijcio ad tergum manus. Zákłádam czym/ Oppono manum fronti, obicio telum, obtego me corpore alicuius.
Zákłádam się z kiem o co/ Sponsionem facio cum aliquo, Sponsione contendo, Do pignus, Oppono agrum pignori.
Zákłádánie gruntu/ Fundamentorum positio.
Zákładnik/ w zakładzie dány. Obses, idis.
Zákładnik/ co się zákłáda. Consponsor.
Záklinácz weżá/ Incantator serpentum.
Zákłinácz czártá/ Exorcista, exorcizator.
Zákłinam kogo/ Exsecrationibus aliquem deuinco.
Zákłinam czártá Exorcizo, adiuro.

Zaklinam wężá/ Incanto, sopio.
Zaklinam się/ Deuincire se execratione.
Zaklinenie kogo/ Execratio coniuratorum.
Zaklinanie czártá/ Exorcismus, coniuratio, exorcizatio.
Zaklinánie wężá/ Incantamentum.
Zaklinam co/ Cuneo. as. cuneis firmo.
Zaklinanie/ Obstructio per cuneum adactum.
Zaklecie/ Punctura teli mori. Punctiuncula.
Zakon/ Lex diuina, Testamentum vetus, nouum.
Zakon/ a/ Religiosa vita, monastica, Familia S. Francisci, S. Dominici, Sodalitium.
Zákończam co/ Acumino aliquid, exacuo vallos, acuo sagit- [tas.]
Zakończenie/ Execratio calami, incisura sarmenti
Zakonnicá/ Religiosa femina, Virgo Deo consecrata.
Zakonnik/ Religiosus vir.
Zakonny/ zakonne vstáwy. Religiosorum mores, leges.
Zakopywam co/ Defodio in terram aliquid, Infodio sarmenta. Obruo thesaurum alicubi.
Zákorzenilo się co/ Altis radicibus nititur.
Zákrácam co/ Torqueo collum, obtorta gula alicui, retorqueo sarmentum.
Zákradam się/ Furtim irepo aliquò.
Zákrapiam się/ kogo/ czym. Aspergo mihi sitienti medicus vinum, aquam. Obsipo alicui aquulam.
Zakrzeßam co/ Vide Okrzeßam.
Zakret/ zawrot. Flexus itineris, cursus. Flexio, inflexio helicis, Anfractus.
Zákrycie/ potáiemnie. Tectè.
Zákrycie/ miejsce ponkámi zábite. Postscenium. Opertum n.
Zákrycie/ to czym zákrywaią. Integumentum.
Zakrystya/ Sacrarium, repositorium sacrorum.
Zakrystyan/ Æditiuus, hierodulus.
Zákrywam co/ Tego lachrymas, contego fimo aliquid. Obtego, intego crines callide, operio lectum, obtexo.
Zákrywánie/ pokrywánie. Actio tegendi, velandi.
Zákrzątnąć się/ Accingere se, intendere curam alicui rei, Incumbere omni studio ad aliquid.
Zákrywánie/ Ancon, contexus, m.

Zakrzywiony/ Recuruus, recuruatus, camurus, conflexus. *xi*, Obunca (?) taix, Zakrzywiony na dol/ Aduncus nasus, hamatus vnguis. Vncus dens, vncus vomer.

Zakrzywiony ku gorze/ Repandus calceus, resinus, resina labra, Reduncus, rostrum reduncum.

Zakup/ abo zakupne. Auctoramentum.

Zakupowanie sedziow/ Largitio.

Zakupiony/ natety na co/ Auctoratus vindemiator.

Zakupuie co/ Praemercor pisces, pigneror.

Zal žalości/ bol. Poenitentia sera, dolor, cordolium, mæror.

Zal mi czego/ Poenitet me consilij, instituti, rei, Piget facti. Dolet hoc cordi meo.

Zal sie Boże/ Miserum! miserabile! infandum! rem miseram!

Zalecam co/ kogo. Commendo aliquid, omnis verbis eius.

Zalecać sie/ *honeste*, Procire, proco, *as*. Zalecenia godny/ Commendabilis. Zalecenie/ Commendatio, nea, nostra,

Zalegam sie/ Obturpuit tacendo, obmarcesco.

Zalegam sie/ zaległo sie iaie/ Animatur ouum.

Zalegle iaie/ Pullescens ouum.

Zalepiam co/ Claudo foramen argillâ, glutino cerâ, pice.

Zaletnik/ wzgledem małżeństwa. Procus.

Zalewam co/ Offundo aquam alicui. Zalewa rzeka taki/ pola. Stagnat, inundauit Nilus agros. Zalewa sie papier/ Diffunditur atramentum in charta (?) illa Diffundit charta atramentum Zalewam sie łzami/ Profundo vim lachrymarũ.

Zależy co na czym/ In voluntate eius totum vertitur. In forma posita res. Causa pendet ex scripto

Załoba/ Luctus mœror, squalor. Załoba vbior. Vestis lugubris, vestimentum funebre, Lugubria *n. pl* Nortualia *n. pl.*

Załoba v sadu/ Querela, expostulatio Załoba/ list załobny/ Libellus, libelli supplices. Załobe noszacy/ Pullatus, atratus, riciniatus. Załobe nosić/ w załobie chodzić In squalore & luctu esse, induere habitũ dolentiũ. Załobny Funebris oratio, laudatio, Funereus, Załobny kántuch/ Ricinũ.

Załoga/ załoszka Pectorale, tegumen pectoris, thorax.

Załośnie/ Dolenter, dolentius, miseranter.

Załośna pieśń/ Threnus, lugubris cantus.

Załośna twarz/ vbior, Squalor, sordes, luctus,

Żałosny/ płáczu godny. Miserabundus, miserabilis, lamentabilis, funestus, ærumnabilis.
Żáłosny iestem/ Doleo ex animo, dolet mihi cor, cordolium est mihi, angor internis sensibus. In mœrore sum.
Żáłuię czego/ Doleo interitum alicuius, acerbè fero, mœreo morte alicuius. Żáłuię żá co/ Pœnitentiam ago sermonis mei.
Żáłuię czego/ Pareo, Vide Skąpię.
Zamagáin się/ Fundo opes, conualescunt opes alicuius.
Zamarza, zamárzło co. Hiemat mare, hiematus lacus.
Zamawiam kogo do czego/ Condico operam alicuius.
Zámarzánie/ Litura versus. Zámázuię státek ciekący/ Lino dolium.
Zámowić się/ Ingredi in sermonem
Zamczysty/ Seram habens, clausilis. Zamek v drzwi/ Claustrum ianuæ, ferreum, Seraculum, sara, clostellum.
Zamek dla obrony/ Arx, Claustrum.
Zameß / Aluta. Zameßnik/ Alutarius.
Zamet/ odmet Perturbatio aquæ, turbata seu turbida aqua.
Zamiáná czego/ Permutatio pecuniæ, mutatio commertium.
Zámiáná słow/ Mutatio, immutatio verborum, metaphora, metonymia, tropus Zámiáná/ Metaphoricè, translatiuè.
Zamieć śniegowi/ Niualis tumulus, Sirtis niualis.
Zamieniam słowá/ Transnomino, submuto verba pro verbis,
Zámieram/ Inedia consumor, fame conficior.
Zámierzam się ná kogo czym/ Intento, intendo, sicam alicui.
Zamierzch w oczu/ Scomata, n. Vertigo.
Zámierzchnąć/ Opprimi nocte.
Zámierzenie się ná kogo/ Intentatio. intentus.
Zámießánia pełny/ Turbidus, turbulentus homo.
Zámießánie/ Cõfusio tẽporum, perturbatio, conturbatio rationis.
Zámießanie/ Aduerb. Turbidè, turbulentè, perturbatè,
Zámilczeć czego/ Reticere aliquid, mussito, dissimulo aliquid silentio. Zámilczenie czego/ Reticentia. Zámilkły/ Elinguis,
Zamiłowáć się czego/ kogo. Vide Rozmiłowáć się.
Zámknienie czego/ Conclaue, conclauium, seclusorium, claustrum.
Zámknienie czego/ Inclusio.
Zamkniony/ Inclusus, clausus, clausa domorum.
Zamkowy/ Claustrarius, artifex claustrarius.
Zámnażam co / Instituo seminarium, Vel Serantur seminaria.

Zámnożá się co gdzie/ Auctum est multa sobole viuarium, seminarium.
Zamorski/ Marinus passer.
Zamożny/ zamożysty. Præpollens, præpotens opibus.
Zámruzam oczy/ Vide Mrugam.
Zamszowy/ Alutacinatus calceus, alutamen, alutamentum.
Zámulam co/ Oblimo sulcos.
Zámurowáć co/ Claudere muro aliquid, Muro obstruo, obsepio.
Zá murem mieszkáiący/ Extramuranus.
Zámykam co/ záwieram. Claudo domum, occludo ædes, obsero, operio, oppilo ostium, obtrudo fores.
Zámykam kogo w więzieniu/ Claudo, concludo aliquem domo, carcere, Recludo aliquem. Zamykam co w sobie/ Contineo, cohibeo, arceo. Zámykam komu oczy/ Operio morientibus oculos, Sigillare parentibus oculos.
Zamykam komu gębe/ Comprimo alicui linguam, impono alicui silentium, Zámykam co wywodem/ infernie. Concludo argumentationem, Colligo, apertissime Cicero collegit.
Zámykánie/ Conclusio.
Zámylam komu/ Obturbo aliquem numerantem, recitantem.
Zamysł/ Ratiocinatus, m, inceptum, meditatus, m.
Zámyślam co/ Moueo ac molior aliquid, concepto.
Zámyśláiący się/ Cogitabundus, defixus in cogitatione.
Zamyślam się/ Defigo & intendo animum in aliquid, altius aliquid cogito. Occupo animum in aliqua re.
Zánadrá/ Sinus, sinus superior, vestis interior. Fouere dextrā sinu.
Zániechány/ zániedbány. Interruptus iacens.
Zániechawam czego/ Supersedeo, desero, desisto, intermitto.
Zániedbánie czego/ Neglectus. m. Incultus. m. Neglectio, Inobseruantia victus. Zániedbawam cze°/ Negligo iniurias.
Zanokcica chorobá/ Paronychia, f.
Zánoszę co gdzie/ Deporto aliquo quidpiam, defero, asporto.
Západam się/ záwalam. Dehiscit hiatu, dehiscit alicui terra.
Zápal máterya do zapálu. Lucubrum, n.
Zápalácz/ Incendiarius, incensor messium.
Zápalam co/ Incendo, inflammo templum, accendo, succendo
Zápalam się/ Exardesco, Excipio, concipio flammam.
Zápalá się zorzá/ Rubescit aurora, inardescit nubes radijs solis.
Zápalczywość/ Præferuida ira, impotens animus.

Zapálczywy/ Impotens animi, iræ. *Vide* Gniewliwy.
Zapálczywy iestem/ Subitò excandesco.
Zapalenie czego od czego/ Incensio vicis, incendium.
Zápalenie oczu Ardor oculorum. Zápalenie ciáłá/ Inflammatio. Zapalone oczy/ Oculi igni suffusi.
Zápámiętáły/ Alienatus mente, attonitus visis, lapsus mente. mente captus. Zápámiętánie zápomnienie. Obliuio, *f.* Obliteratio præteritorum, immemoria. Zápámiętánie krzywdy/ Amnestia. lex obliuionis, abolitio præteritorum.
Zápámiętánie czynie/ Obliuionem induco. Zápámiętliwy/ Obliuiosus, sui repit illi obliuio. Zápámiętywam czego/ zápominam. Obliuiscor memoriâ alicuius abijcio, dol ...
Zápámiętywám się/ Alienor mente, sensibus, Discedo à me.
Zápámiętywánie się/ Alienatio, diminutio mentis. Stupor.
Zápaski/ zápaśne chodzenie/ ars gymnastice pentathalum, quinquertium. Zapaskow miejsce/ Arena, palæstra, Ceroma.
Zapaśniczy/ Palæstricus motus, gymnasticus.
Zapaśnik/ Palæstrita, Palæstricus, athleta, luctator, colluctator, gymnasiarchus. Zápász chodzę/ Luctor, *aris.*
Zápierzyć się/ pochmurno patrze. Duco vultum, trahere vultum & rugas cogere, induere speciem irati.
Zápewne/ pewnie. Certò scio, exploratè, fataliter, pro certo.
Zapieczenie w żywocie/ Venter suppressus.
Zapiekła się/ Crusta obducitur, crustam duxit vulnus.
Zapieracz/ Inficiator, inficialis.
Zápieram drzwi/ Obdo pessulum ostio, oppilo.
Zápieram się czego/ prę się. Nego, negito, denego crimen. pernego, abnuo, abdico, *as* Diffiteor aliquid.
Zápieram konu czego/ Abnego depositum, Inficior, creditum fraudo.
Zápieram się pod przysięgą/ Abiuro creditum.
Zápieránie/ przenie się. Inficiatio.
Zápieránie drzwi/ Obfirmatio, *qua vide sit.*
Zápierzenie/ Craticius paries
Zápijam się/ Ebrietati assuesco
Zápinam co/ Fibulis coniungo aliquid.
Zápis/ zápisánie czego w księgi publiczne. Cautio, Inscriptio, Tabulæ.

Zápi-

Zápiſánie gospody/ Epimetaticum.
Zápiſánie komu czego/ Donatio relata in acta.
Zápiſuie komu gospode/ Hoſpitium alicui publicitùs aſſigno, inſcribo.
Zápiſuie poſag/ wiáno. Dico dotem filio, Doti obliqo bona, dotem inſtituo, colloco.
Zápiſuie ſie komu/ Caueo alicui pecuniam, cautionem facio.
Zápiſuie co teſtamentem/ Lego aliquid alicui, Scribo aliquem heredem, ſeruo libertatem.
Zápiſuie ſie komu ná czym/ Obligo mea bona ſcripto cuipiam.
Zápłácenie/ Solutio, Luitio.
Zápłákáć/ Illacrymare, vel illacrymari mortem alicuius.
Zápłátá: Merces. pretium hortorum, agri.
Zápłátam co chroſtem/ Obtexto frondibus.
Zápłata ſie iezyk komu/ Lingua non conſtat ebrio.
Zápłata nogi wino/ Tentat vinum greſſus.
Zápłonąć ſie/ Suffundi rubore.
Zápługawić co/ Inficere aliquid ſordibus
Zápluſkáć co/ Lato diluto aliquid claudere.
Zápomagam kogo/ Proueho aliquem ad opes.
Záponká/ Torulus aureus ſub petaſo.
Záporá/ záworá. Peſſulus, Repagulum, Obex, *m.*
Zápowiadam co/ Indico ferias, ieiunia, nuptias.
Zápowiedz małżeńſtwá/ Banna, *orum*, Promulgatio ſponſalium.
Zápowiedz świętá/ poſtu. Indictio feſti.
Zápowietrzam kogo/ Affero peſtilentiam.
Zápowietrzony/ Contactus peſtilentia, infectus peſte.
Záprászam kogo ná co/ Voco ad cœnam aliquem.
Záprászanie/ Inuitatio, Vocatio hoſpitum.
Záprawiam ſie w co/ Exerceo arcum, me ad aliquid.
Záprowadzam kogo gdzie/ Deduco colonias.
Záprzągam konie/ Iungo equos ad currum.
Záprzątam co/ Occupo locum ſubſellijs.
Zápſowáć co/ Vitio imbuere aliquid.
Zápuſt w leſie/ Incæduus lucus, intonſi montes.
Zápuſzczam las/ Arbuſto arborius agrum
Záp uſzczam záp uſt zymie Carniſpriuium ordior.
Záp uſzczam ſie ná co/ Impetum faciendi aliquid capio.

Zapuſzczone włoſy noſżący/ Intonſus Cato.
Zarabiam co/ Lucror aliquid lucror.
Zarobić na nielaſkę/ Exulcerare gratiam àlicuius.
Zaraſtaiący młodzieniec/ Veſticeps, *cipis.* Pubens.
Zaraſtam młodo/ Pubeſco, Gallulaſco, Imbarbeſco.
Zaraſta rana w ciele/ Obducitur cicatrix, In oleſco.
Zaraz/ záraz em/ rychło/ zaraz. Statim, conteſtim, ſine mora.
Záráza/ Peſtis, peſtilentia, lues arborum, contagium morbi.
Zarażam kogo/ Inficio aliquem luxu, Vitio auras.
Zarażam ſię czym/ Concipio morbum, Inficior.
Zarażenie powietrzem/ *Vide* Páraliż.
Zárázliwy/ Morbidus, peſtilens ager, locus, peſtifer àër.
Záráżony powietrzem/ *Vide* Zápowietrzony.
Zardzewiały/ Æruginoſus, Rubiginoſus.
Zárdzewiam co/ rdze czynię. Obduco rubiginem ferro.
Zárebuię co ná obiad/ Concludo, parior carnes.
Zárzekam ſię *Vide* Rękoymią dáię.
Zárzeczony/ Vaditus, vadimonium obſtrictus.
Zárękáwie/ Manicæ non aſſutæ veſti.
Zárłiwy/ przezarażáiący. Edax vultur.
Zárłok/ obżercá. Heluo, Catillo, Comedo, *onis, m.*
Zárná nacżynie/ Incuſus lapis, Mola truſatilis.
Zárná mieyſce/ Piſtrinum, piſtrilla, Moletrina.
Zárobek/ *Vide* Wyrobek.
Záróſły / záróſłe mieyſce. Saltuoſa loca.
Záróſły mchem/ obroſły. Lanuginoſus, Pubèr, *eris; gen. om.*
Żárt/ żártowánie. Iocatio, ludus, iocus
Żárt/ mowá żártowna. Plena ioci fabula, Dictum ridiculum.
Żárt vcżciwy/ ſągoczny. Vrbanitas, feſtiuitas ſermonis.
Żárt nieucżciwy/ Triſcurria, *orum.* Lepos ſcurrilis.
Żártem pua żárt. Iocum dicere, Iocularitèr aliquid obijcere.
Żártki/ Agilis. Predki/ Rzeſki.
Żártowánie. Facete & vrbane aliquem irridere. Salsè, feſtiuè, aliquid diſſoluere. Żártownik/ Ioculator, ſimulator.
Żártowność/ Vrbanitas, feſtiuitas facetoſa, Żártowny/ trefny/ śmieſzny. Facetus, vrbanus, iocoſus homo.
Żártuię/ Iocor, Per iocum, per ludum dico, Ludo, *is.*
Záryczeć/ záryczał wół. Dare mugitum ſemel.

Żarzę węgle. Inflammo carbones.
Zarzekam się. Vide Odrzekam się.
Zarzucam, Abijcio, proijcio procul. Zarzucam co komu, Obijcio aliquid alicui, Oppono, Zarzucam czym kogo, Obrudo aliquid alicui, Zarzucam śieć, Demitto reticulum in mare. Zarzucánie czego, Abiectio.
Zarzut, to co zádáią. Obiectamentum, crimen abiectum.
Zarzynam się w pálec, Vulnero digitum.
Zarzysty, Candens carbo.
Zaś, lepak. Posteà, posthac, porrò, Autem.
Zaśádnik, Insidiator. subsessor alieni matrimonij.
Zasadzam mieysce ktem, Do vicarium.
Zasadzam pole winem, Vestio, obsero agrum vineis.
Zasadzam się ná kogo, Facio alicui insidias. Instruo, paro.
Zasadzká, Insidiæ, insidiarum collocatio.
Zaśćie w drogę, Itio obuiam, occursus.
Zasępić się, Obducere frontem, Corrugo frontem.
Záśiadam mieysce, Capio locum, occupo.
Záśiewam co, Consero, obsero agrum lupinis.
Zasiew, záśiewek. Consitura Sata, orum.
Zaskorny, Intercus, utis, gen: omn.
Zástania co, Obtendo alicui velum, membranam.
Zastániam od słońcá, Defendo solis ardorem.
Zástáwie kogo przez, Amandatio, oblegatio.
Záslepiam kogo, Obcœco aliquem.
Záslepienie, Cœcitas mentis.
Zasłona, Velum integumentum. Stiparium, Tegumen pectoris.
Zasłoná obrázu, okná. Pendigo, velamen.
Zásłonienie, Obtentus, obiectus, obstructio parietum.
Zasługá, Promeritum, Meritá eius in me.
Zásługuię co, Mereo laudem, fauorem, odium.
Zasłużony sługá, Żołnierz. Meritus, bene meritus.
Zásmálam co, Oppico. as. Zásmierdziały, Obsoletus.
Zasmucam co, Contristo aliquem, infero mœstitiam alicui.
Zastáię co, kogo, gdzie, Deprehendo, incido in aliquem.
Zástał mię deszcz, Occupauit me pluuia.
Zástánawiam co, Inhibeo, listo profluuium sanguinis.
Zástánawiam się, Consisto, subsisto, reprimo, ...

Zástánowiciel/ Stator, statilio.
Zastánowienie się Constitio, consistitio.
Zástąpienie zasłonienie. Interpositus terræ.
Zástąpienie v práwá / Enictio.
Zástąpienie w drodze komu Occursus.
Zástárzeć się/ Inueterascere, Occaluére mores.
Zástárzáły/ Inueteratus, inolitus, veternosus.
Zástárzáłym czynię/ Inuetero medicamentum.
Zástárzenie. Inueteratio.
Zástáwá zástáwienie. Pignoratio, pignus.
Zástáwę biorę/ Accipio aliquid pignori. Fiduciam accipio.
Zástáwiam misę/ kociel. Infero ollam foco Impono lebe-
tem [illegible]. Appono in foco carnes coquendas.
Zástáwiam sieci/ Tendo rete accipitri.
Zástáwiam co v kogo/ Pignoro, oppignoro libellos, pro vino.
Zástáwiam się zá kogo/ Oppono, pugno pro aliquo.
Zástáwienie się komu/ Intercessio.
Zástáwiánie się zá kogo/ Oppositus laterum.
Zástáwnik/ ktory bierze zástáwę. Pignoratitius creditor.
Zástáwnik ktory zástáwia/ Pignorator. Zástáwny/ Pigno-
ratitius fundus. Fiduciarius [illegible], oppignoratus.
Zástęp/ Agmen, exercitus. Deus exercituum.
Zástępcá ná drodze/ Obambulator, insidiator.
Zástępuię komu w drodze/ Obuio alicui obuiam.
Zástępuię mieysce/ Occupo locum.
Zástępuię kogo w czym/ Sustineo partes Prætoris.
Záświecam świecę/ Accendo candelam.
Záświtnął [illegible] [illegible] dies.
Zásyłam co [illegible]/ Amando, relego, ablego procul.
Zásypiam zásnąć Vide Vsypiam.
Zásypiam [illegible] Zespalem. Somno altiori oppressus fui.
Zásypowánie/ Aggestio, [illegible] Aggero. Zásypuię co/ Obruo
[illegible] Aggero, [illegible] Superinduco terram.
Zásypowánie [illegible]/ Aggestio fluminum. (runt.
Zászywam w worze/ Insuo culeo, Insutum culeo demerie-
Zá[illegible] się zádusić się. Intercludere spiritum.
Zá[illegible] Interclusio animæ, Suffocatio.
Zátkánie czego/ Obstructio, obturatio.

Zátkánie/ zámulenie. Oppilatio aurium.
Zátłumiam co/ Sopio dolorem, obtundo.
Zátoczysty: Tortilis buccina. Tortuosus sinus.
Zátoki rzek/ zákręty. Sinus fluminum, Mæander.
Zátoczki wężowe/ kręgi. Volumen, Tortus, us. Spira funium.
Zátrácam co/ kogo. Perdo patriam, Eo perditum.
Zátrácam / zátrácić kogo. Mactare fuste, saxo aliquem.
Zátrácenie/ Interitus, exitium, pernicies.
Zátrat/ Vulnus in pede equi. Zátrzetował się koń/ Perstrinxit equus pedem vngula præterrata.
Zátrudniam co/ Obscuro aliquid allegorijs. Offundo.
Zátrwożenie/ Conturbatio, perturbatio, turbida mens.
Zátrzymácz/ Retentor, morator. Zátrzymánie/ Retentio, retardatio, continentia, detentio.
Zátrzymánie táiemnice/ Taciturnitas. Zátrzymáwam co/ kogo. Retineo, detineo, admoror, teneo, retardo aliquem.
Zátrzymáwam dech/ Comprimo, contineo animam.
Zátrzymáwam co cudzego/ Supprimo pecuniam.
Zátrzymáwam się/ Teneo me, sustineo me à lapsu.
Zátrzymáwam się/ nie wychodzę. Contineo me ruri, domi.
Zátwárdzáiący/ Stypticus, adstrictorius.
Zátwárdzam co/ Duro vngulas. induro. [illegible] niues, eduro.
Zátwárdza co żywot/ Astringo, adstringit aluum, creat aliquid durum. Zátwárdzenie żołądká/ Duritia. durities alui. Zátwárdziáłość/ Duritia animi. Zátwárdziáły/ Durus, induratus. Zátwárdziec/ Obduresco, induco duritatem
Zátyczká piecowa/ Obturamentum.
Zátyczká niewieścia/ Ricula, velum.
Zátykam co/ Expleo rimas, obturo, obstruo, obstipo, as.
Zátykam gębę/ Obstruo fauces, os opprimo.
Zátykam przez mięso ná rożen/ Figo, infigo veru carnes.
Zá tym/ Consequenter. Záuszník/ Susurro, susurrator.
Záwádá/ Offendiculum, obiectaculum, impedimentum, offensus, us.
Záwádzam zá co/ Inunco aliquid, adhamo, obhæreo, inhamo.
Záwádzam komu/ Obsisto, obsisto fugienti, impedio.
Záwalam co/ kogo. Obruo, opprimo, obmolior, adobruo.
Záwárcie/ v. Zámknienie. Záwárty/ Concluatus, clausus.
Záwiáduię o czym/ Præsum negotio, fungor aliquo munere

Záwiásá/ Cardo, *m.* Záwiásowy/ Cardinalis scapus.

Záwiązánie/ Alligatura infirmis, illigatio.

Záwićie do záwinánia/ Inuolucrum. Záwićie/ sposob zá-winánia/ Redimiculus, *m.* Obuinctio capitis, obuolutio, volucrum. Záwićie białogłowskie/ *Vide* Podwiká.

Záwierájący ćiáło/ Astrictorius, Stypticus.

Záwieszam co/ Suspendo aliquid collo, appendo, affigo, figo.

Záwieszenie oręgel świećkł/ Suspendio, dicatio.

Záwiewa wiátr/ Adspirat aura.

Záwiezuję co/ Obligo vulnus, colligo vulnera, ligo, conne-cto.

Záwijam co/ Velo, conuoluo caput. Obuoluo os, inuoluo.

Záwikłánie/ Contortio orationis, cõplexio uerborum.

Záwikłánie/ Contortè, implicitè, perplexè loqui, inextricabiliter. Záwikłány/ Contortus, inextricabilis.

Záwiły pień/ Contortus, intortus caudex.

Záwiłe ćiáło ręq/ Camurus, camerus.

Záwiść małżeńska/ Zelotypia, riualitas.

Záwiśnik/ Æmulus riualis.

Záwity rok/ Peremptorius terminus, annus.

Záwod/ wyśćig. Cursus rapidus, incitatus, curriculum celer. Ab arce curriculi. Záwod plác. Agon *m.* Stadium curriculi.

Záwod/ miejsce/ Stadium curriculum, circus, xystus, ago-nium. Záwodny/ Agonalis, agonales dies.

Záwodnik/ Stadiodromus, cursor.

Záwodzę kogo/ Impedio, fallo spem alicuius.

Záwodzę się/ Frustra me conari cupio. Irritum laborem su-steneo, frustror, frustratur fortuna.

Záwołáć/ Exclamare. Záwołánie/ Exclamatio, procla-matio, excitus vocis. Záwołány/ *Vide* Sławny.

Záwoy/ turbant. Tiara, *æ,* *f.* Tiaras, *æ,* *m.*

Záwożę co kogo dokąd/ Deueho, deporto aliquid nauibus

Záwożę cos/ dol. Aliud transuectum abduco.

Záwracam woz/ Circumflecto currum.

Záwraca głowę wino/ Tentat caput vinum.

Záwracánie głowy/ Vertigo.

Záwrot/ záwrácánie/ Flexus.

Záwściągam kogo/ *Vide* Zátrzymywam/ Wśćiągam zá-mysł.

Záwsty.

Záwſtydzam kogo/ Incutio alicui verecundiam, lædo o. ali-
Záwtrzeżnik/ vide Wtryd. (cui.
Záwżdy/ záwżdy. Semper, Æternum.
Záwádzáć czemu Aut rem alienam per impedimentum.
Zápalił ſię ogień/ Concaluit flamma, aſſumpſit flammam.
Zájmowánie, zájęcie. Abactus, us, (vitesa,
Záżywáć brzuch/ Aligo al..ta exercere.
Zázdrość zazdrośćiá czego Inuideo alicui aliquid.
Zázdrość/ Inuidia, maleuolentia, ze..., viti.. æmulatio
Zázdrośćiwy/ Inuidus, Inuidus, liuidus, maleuolus.
Zázdrosny zázdrośći podległy. Inuidiosus, inuidiæ ſubiectus
Záżywam czego/ Fruor, potior, patria commoda.
Zá czáſu pogody. Occaſionem arripere.
Zázywam ſobie vide Używam ſobie.
Zbáwiam/ &c Zbáwił nas Bog. Saluo, ſaluauit nos Deus.
Zbáwiciel/ Seruator, Saluator,
Zbáwienie/ Salus, ſaluatio hominum.
Zbáwienny/ Salutaris.
Zbiegł P... refugus, fugitiuus. Perfuga, æ. transfuga, æ.
Zbiegł kláſztorny/ Apoſtata, æ. transfuga Monachus.
Zbiegam z ſądu/ Decurro ab ... tribunali.
Zbiegam od Pána/ Aufugio, profugio Domino.
Zbiega dzień/ Fugit tempus, emanet dies. (rerum
Zbieżánie, zbieżenie ſię. Concurſus hominum, concurſio
Zbieżánie, zbieżenie ſię rzek. Confluxus, m Confluxus ...
Zbieżánie ſię drog/ Viarum concurſus. (...
Zbieram co pieniądze. Congero fructus, corrado nummos.
Zbieránie żołnierza/ Cogo copias, militem contraho.
Zbieram kwiatki Fructus decerpo, lectito flores.
Zbieránie czego/ Collectio, lectio lapidum
Zbieránie winá Perceptio frugum, vindemia vuarum.
Zbieránie z kśiąg/ Excerptio, notatio.
Zbierániná/ Collecta, a. Collectitia, collectanea, orum.
Zbierány/ Collectaneus, collatitius.
Zbieżenie z gory/ Decurſus, ...us,
Zbieżenie do nieprzyjaciół/ Tranſitio ad hoſtes.
Zbijam pápier Malleo, as. Malleo tundo chartam.
Zbijam pięśćiámi. Pugnis certo, contundo.

Zbijam komu gebe/ Commulco, compamo, contundo nares.
Zbijam/ al. S. wytracam. Zbijam z rydowod/ Refello aliquem, refuto orationem, redarguo mendacia, diluo dicta.
Zbijam sie/ Confligo, concurrunt milites paribus telis.
Zbijánie sie z nym/ Conflictus militum, conflictio, conflictus.
Zbik zded Miles, milis, f. Vide Mantis.
Zbior/ Collectum, quasitum, conectaneum &c.
Zbity pápier/ Malleatus, libri nondum malleati.
Zbity gozdunij/ Clauus contusus, contusilis.
Zboleć/ Concruciari toto corpore.
Zboże/ Frumentum, ador, adoreum, Ceres.
Zboże ná polu/ Seges, messis futura, fruit in spicis.
Zbożem handlujacy/ Frumentarius negotiator.
Zbożowy zápach Frumentaceus, adoreus. (tiam.
Zbrániam sie czego/ Recuso, defugio munus, Detrecto militiam.
Zbránianie sie czego/ Recusatio, detractatio, dedignatio parendi.
Zbroiá/ Lorica ferrea, arma arma inducere. (rendi.
Zbroić co/ Elaborare aliquid fortius.
Zbroie nosić/ Arma gesto. Zbroić kogo/ Armo milites.
Zbroiownia/ gdzie zbroie Armamentarium.
Zbroyny/ Armatus, loricatus.
Zbudowány/ Structus, immolitus.
Zburzenie miástá/ Euersio, excisio vrbis. Zburzony/ Euersus.
Zbyteczny bezmierny Immoderatus, immodicus, pastus immoderata temp. Pec. Zbytek mówiárá. Nimitas pabuli luxuria humilis, immoderatio verborum.
Zbytek w jedzeniu w ßáciech. Luxus,
Zbytnyle zbywa Superfluens pecunia, superuacaneus, exsuperans ex mensis. Zbytnie/ Immodice, effuse, immodarate.
Zbywa co/ Superest aliquid alicui superat.
Zbywam kogo/ Eludo aliquem, fingo, necto causas.
Zdam sie/ zdami sie, Videor restitutus, videre mihi videor.
Zdáie vrząd/ Trado alicui Prouinciam munuus.
Zdáie ná śmierć kogo/ Condemno, damno, damnatus morti, dementer ad gladium. Zdáie sie ná kogo/ Causam meam alicui permitto, ste iudicio alicuius, Compromitto.
Zdánie/ Censio, sensus, Ego de meo sensus iudico, Arbitrium, iudicium, Zdánie/ Vide Skazánie.

Zdánie

Zdánie sie ná iednacze/ Compromissum, compositio amicabilis.
Zdechliná/ Morticina, morticinium. Zdechły/ Morticinus.
Zdeymuie co z kogo/ Detraho annulum è digito.
Zdeymuie czapkę przed kiem/ Adaperio caput alicui, nudato capite sto coram. Adaperuit caput.
Zdeymuie komu czapkę/ Depono pileum.
Zdobię co kogo. Orno aliquem, exorno orationem, cohonesto aliquem honore, condecoro. Zdobię co fałszywie/ Condio, coloro. Zdobienie/ Exornatio.
Zdobywánie sie ná co/ Conquiro historias, opes, Corradere opes, consectari potentiam.
Zdołam komu/ mam siły. Par illi sum viribus, nulli cedo viribus, vires alicuius æquo. Zdolny/ Sufficiens viribus.
Zdrádá/ Dolus, fallacia, fraus, perfidia. Zdrádliwie/ Dolosè, insidiosè, simulatè. Zdrádliwie myslę/ Dolos machinor.
Zdrádliwy/ Fraudulentus, perfidiosus, subdolus.
Zdrádzam kogo/ Fraudo, defraudo aliquem, fraudem alicui facio, necto dolum alicui, prodo, deludere aliquem.
Zdrádzieckí/ Proditorius, fraudatorius.
Zdrayca/ Proditor, traditor, insidiator.
Zdretwiały/ Torpens, callidus, torpidus stupore ac miraculo.
Zdretwienie/ Torpor, stupor, torpedo.
Zdretwieć/ Stupescere. Zdroiewisko/ Scaturigo palustris.
Zdroiowy/ Fontanus, fontana aqua.
Zdrow iedz/ Saluus comede.
Zdrow badz/ Salue, pro sanitatem, prosperitatem, lætitiam.
Zdrowiem dobrze/ Valeo, vtor firma valetudine.
Zdrowie/ Incolumitas, Valetudo, salus, integritas corporis.
Zdrowo/ Salubriter, saluberrime, sane.
Zdrowia dawcá/ Sanitor, sospitator.
Zdrowość/ Salubritas loci, orationis. Zdrowy/ zdrowie máiacy. Sanus, valens, sospes, incolumis, vegetus, viuus.
Zdrowy/ zdrowiu służacy. Salubris & salubre, salutifer.
Zdroy/ Scatebra, caput fontis, fluminis.
Zdziczy/ Deuius, deuia gens, rura.
Zdrygam sie/ Horresco iudicium, horreo minas alicuius.
Zdrygánie sie/ Horror. Zdumiále/ Attonite.
Zdumiałym czynię/ Obstupefacio, stupefacio.

Zdumiewam się/ Obstupesco, obstupefio.
Zdumiewánie się/ Stupor, torpedo, hebetudo sensuum.
Zdun/ *vide* **Gárncarz.**
Zeydź kogo/ De improviso incurrentre alicui
Zdźbło/ Culmus cerealis, calamus auena, stipula milij,
Zdziecináły Ephebatus. **Zdziecinniáły** Repuerascens.
Zdzieram co/ zrywam Detraho, re v. lamina.
Zdzierca/ *vide* **Łupieżcá/ Wydzierácz.**
Zdzierstwo wyzdzierstwo/ Repetundarum crimen actio.
Ze/ iestże. Etiam vero, dum, quia.
Zebáty/ zębal. Dentatus vir, Dento, *onis.*
Zebáty zębkowáty. Denticulatus
Zebná spilká/ do zębow. Denticalpium, Cuspis frondea.
Zebrák/ Mendicus, Rogator, egenus.
Zebne kleszczyki/ Odontagra. æ Forfex.
Zebráctwo/ zebránina. Mendicitas, Mendicimonium.
Zebrácżyk/ Mendiculus Instrumentum mendicum.
Zebránina/ Emendicatus cibus. Præcarius quæstus.
Zebro/ Costa. Costula, **Zeberko**
Zebrzę/ Mendico, cogo, colligo stipem, Præcariò rogo.
Zeby kákie/ Commune incisorum genus.
Zeby trzonowe/ Dentes maxillares, molares, Columellares.
Zeby przednie/ Primores dentes, mordaces.
Zeby wyrzynam/ Dentio, *is.* Puerildentia nes.
Zedel/ Sedes, *Sel* Sedile. **Zedelek/** Sedecula.
Ze dniem/ Orta luce. **Zegar/ godziny.** Horologium.
Zegar słonecznego piecz/ Gnomon, solis vmbilicus.
Zegar kociekacz/ Clepsydra.
Zegármistrz/ Horologiorum faber
Zeglárski/ Nauticus panis, classicus, nauicularis.
Zeglárstwo/ zeglowánie Nauticam rerum scientia.
Zeglarz/ Nauta, nauita. Nauclerus, classicus.
Zeglowánie/ Nauigatio, velificatio, cursus per mare.
Zeglowny/ Nauigabilis, nauigabile mare, flumen.
Zegluię/ gożie/ Nauigo, Remigo. Remige Romam.
Zegnam kogo/ Iubeo valere aliquem, saluum, incolumitatem. reditum alicui precor. saluto aliquem.
Zegnam cię/ Zegna cię Bog. Vale, viuite felices fratres.

Zegnam ſię krzyżem/ Signum crucis facio. Crucem fronti (pono.
Zegnánie przyiácielſkie/ Salutatio amica.
Zegnánie ſtołu/ Benedictio mensæ.
Zelázna fárbá. Ferreus, ferrugineus color.
Zelazne góry/ Ferrariæ. Zelázne narzędzie/ Ferramenta.
Zelázny/ Ferreus, ferramentis, ferratus vectis.
Zeleznik/ Ferrarius institor.
Zelżenie/zeſromocenie. Dehonestamentum contaminatio deformatio tanquam maiestatis. Zelżony/ Ignominiam accepit, ignominiatus Zelżywie/Cõtumeliosè,flagitiosè,probrosè
Zelżywość despekt. Contumelia, ignominia, dedecus, macula, probrum, opprobrium.
Zelżywy/ Ignominiosus, probrosus, dedecore plenus.
Zemną/ Mecum.
Ześicá/ Messor, *qui ligat manipulos.*
Ześicy/ Messorius, messoriis coreis, falx.
Zenię kogo/ Do alio vxorem, iungo alicui aliquem, coniungo connubia, nubo amicus, vxorem duco nuptias celebro.
Zenię ſię drugi raz/ Secundò nubo, secundas nuptias facio.
Zenin żeńſki/ Vxorius, vxorium blandimentum,
Zaprzáły/ zaprzáło co. Granum vitiatum corruptum, Quæ non satis sicca conduntur, incluta concepta calore putre- [scunt.
Zerd/ Hastile, *n* Rifica, temo, pertica
Zerwáć ſię bieżąc/ robiąc. Rumpo me currendo, nimio labore fractus, frango humerum, brachium, spinam dorsi.
Zerwánie w ciele/ Conuulsio, distentio neruorum,
Zerwány/ Ruptus & conuulsus, Fractus.
Zewſząd/ Vndique, hinc, inde, hinc & illinc.
Zeznawáiący/ Confessorius, confessius.
Zeznawam co/ Confiteor, agnosco, *Vide* Wyznawam.
Zezowáty/ ſwidrem pátrzący. Strabo, strabus.
Zezwalam ná co/ Consentio, conspiro.
Zezwolenie/ Consensio, consensus omnium gentium.
Zgadzáiący ſię z kiem/ Consentaneus, concors.
Zgadzam ſię z kiem/ Consentio cum aliquo, consono.
Zgadzánie ſię/ Conuenientia, consensio, conspiratio.
Zgága/ Cholera sicca.
Zgániam do kupy/ Compello, Cogo agmen.

Zagániam precz/ Depello loco, Abigo anseres de frumento.
Zagániánie/ Congregatio, depulsio.
Zagarnac/ Conuerrere. Zgáśnienie/ Extinctio.
Zagáśienie/ Extinctus, *us.* Zageſtlego co. Crassamen.
Zgeſtnienie/ Densatio in binumen, condensitas.
Zgeszczam? Condenso, compisso, dento, *as.* Addenso.
Zgielk/ Tumultus, ſtrepitus forensis.
Zgielk czynię/ Tumultuor, Concutio, trepido tumultu.
Zginánie/ Flexis angulis sinuosus.
Zgliszcze/ zgorzeliſko. Rogus, Buſtar, *aris.*
Zgniłość/ Putredo, putrilago.
Zgniły/ Putris, putrefactus, rancidus, prærancidus.
Zgoda/ Concordia, consensus, vnanimitas, consonantia.
Zgodnie/ Concorditer vnanimiter, sine controuersia.
Zgodny/ Concors, consentiens, vnanimis.
Zgodny dźwięk/ Consonantia vocum.
Zgodzi ſię ná co/ Conuenit, valet hoc in te.
Zgołá/ Prorſus, penitus, plenè, absolutè.
Zgon/ Piſcium ad retia compulsio, coactus.
Zgoniny/ Glumæ, acus duræ.
Zgorszenie/ Scandalum. offensio, imitatio visio.
Zgorzeć/ zgorzáł. Deflagro, conflagro, combustum incendio.
Zgorzenie/ Deflagratio. Zgorzelina/ Combustum aliquid.
Zgorzkniemie czego/ Rancor. Zgorzkniáły/ Rancidus.
Zgráia/ *Vide* Orszak/ Gromádá ludzi.
Zgromádzenie/ *Vide* Kupienie ſię.
Zgromádzenie perſon/ Collegium, congregatio, conſeſſus, concilium cœtus, conuentus Senatorum.
Zgrzebiány/ zgrzebny. Stupeus, ſtupea vincula.
Zgrzebie lniáne/ konopne. Stupa.
Zgrzybiáłość/ Ætas decrepida, extrema ætas.
Zgrzybiáły/ Decrepitus ſenex, anus decrepita.
Zgrzytam/ Frendeo, *es* Dentibus ſtrideo, *Vel* ſtrido.
Zgrzytánie/ Stridor dentium. inuidiæ.
Zguba/ Interitus patriæ, exitium vrbis, internecio, interitus.
Zgube przynoszący/ Perniciałis, internecinus hoſtis.
Zgubić co/ *Vide* Zátrácam/ Gubię.
Zgwałcenie czego/ Violatio templi, profanatio.

Zgwałc-

Zgwałcenie białegłowy / Vitiatio, deuirginatio.
Zgwałcenia podległy / Violabilis.
Zgwałcić Kościół / Violo loca religiosa, funestare templa, aras. Foedo, as. Zgwałcić post świeto. Frangere ieiunium, l. gen. de ieiunio actum, Violare sanctum festum.
Zgwałcić pannę / Stupro, as. Constuprare aliquem vitiare filias alicuius. Zgwałcona / Corrupta virgo, praet. orta mulier.
Ziachánie z kąd do kąd / Ducellus,
Zjechánie się z kim / Congressu euntium curru, equis.
Zjadam co / zieść co. Comedere, commanduco.
Zjadłeś mię, zjadłeś mię. Occidisti, perdidisti me tuis fallaciis.
Ziewacy / Hiulcus, hiscans.
Ziewić / ziewę. Hio, as. Hisco, hiasco, inhio
Ziárna zbieránie / Granatus, us. Ziárna zbierający / Granifer.
Ziárnisty / Granatus, granatum malum.
Ziárno / Granum tritici. Ziárno rodzę Semento, as.
Zjátrzenie Apostema n. Abscessus, us.
Zjazd / Vide Zgromádzenie.
Zięba / Fringilla, fringilligo.
Zimbiacy / Vide Zimny.
Ziębię / Frigefacio, hiemo aquas decoctas. congelo.
Ziębnę / Frigeo, frigesco, inalgesco, algeo.
Zięć / Gener, ri. Foeminae vir.
Zjednáć co komu / Conciliare alicui beneuolentiam.
Zjednoczenie / Vnitas, conciliatus, us. Zjednoczony. Vnitus.
Zjednoczyć co Coadunare aliquid, vnitas facta est, a suno, & in vnum congrego, Vnio, is.
Zielenieć się / Vireo, viresco, virescunt gramina, herbesco. Verno, as. Enuiresco. Zieleno czynię / Viridem reddo.
Zielisty ziół pełny. Herbidus locus, herbifer mons.
Zielnik / miejsce ziół Floralia, ium, n plural.
Zielnik / księgá o ziołách. Herbarius liber.
Zielona farba / Chrysocolla pictorum.
Zielonáwy / Subuiridis gemma. Zielone / Viride, substan.
Zielono / Viride pallens, nil viridius viret.
Zielonomodra farba / Armenium, armeniacum.
Zieloność / Viriditas, viror, oris Zielony / Viridis, lignum viride, virens agellus, gaibus. herbidus color, viridus gramen.

Zielsko/ *Vide* Chwast.
Ziemek/ tegoż miasta. Municeps, municipalis homo, popularis, conterraneus, nostras, Ciuis meus.
Ziemia/ Terra, altrix nostra, orbis terrarum, humus, tellus, ops, solum, ferax. Ziemia/ *aliter Vide* Kraina.
Ziemia czerwona/ Rubrica terra, ager rubricosus.
Ziemianin/ szlachcic. Nobilis, Terrigena.
Ziemianka/ Nobilis viri priuati vxor, Nobilis femina.
Ziemny/ Terrenus humor, terrestris, terrigena.
Ziemski/ Urzędzki Magistratus terrestris.
Ziewacz/ ziewaczke cierpiacy. Oscitabundus oscitator, pandiculator. Ziewaczka/ poziewanie/ Oscedo, *f.*
Ziewam/ *Vide* Poziewam, & Ziale.
Ziewanie/ Inhiatio. *Vide* Poziewanie.
Ziewnienie/ Hiatus oris, oscitatio.
Ziezdzaia sie/ Conueniunt vndiq; multi, confluunt plurimi.
Zima/ Hyems, Bruma, & brumis, *in plur.*
Zima iest y bedzie. Hyemat cum frigore.
Zima vstale/ Hyems desinit
Zimie/ Hyberno, hyeme peragrare montes.
Zimna woda/ *Vide* Woda zimna.
Zimnica/ feebra/ Febris frigida, Querquera.
Zimno/ Frigus, *n.* Algor, *oris, m.* Frigiditas.
Zimno mi/ Lædit, ferit me frigus acre, laboro frigore.
Zimny/ ziebiacy. Frigidus, gelidus, algidus,
Zimny lzimowy. Brumalis dies, hyemalis, hibernus, hibernalis.
Zimorodek/ morski ptak. Halcedo, *inis. f.* Alcyon.
Zimostradki/ Duracina, cerasa, serotina ficus.
Zimowanie/ Hyematio.
Zimowanie bydla / Stabulatio.
Zimuie gdzie/ Hyemo, hiberno.
Ziola zbieram/ Herbas lego, colligo. Ziolko/ Herbula.
Ziolopis/ Herbarius, collector, scriptor herbarum.
Zla rzecz/ Malum inopinatum, ingens, pernicies, labes, calamitas.
Zlaczaiacy/ Connexus, copulatiuus.
Zlaczam co/ Coniungo, copulo, iungo, connecto, socio, necto, adiungo, gemino, implecto manus.
Zleczam sie/ Coniungor alicui, cohæreo.

Złączenie rzeczy: Coniunctio, consociatio, conciliatio & consociatio hominum. Złączenie. Copulate, cohærenter.
Złączony: Coniunctus, coniugalis.
Złamánie/ Fractura, confractio.
Złamány/ Infractus, præfractus.
Złażam ná doł/ Descendo deorsum.
Złáczą się/ Conuolant.
Złáwnik/ złánik. Hybrida canis.
Złáżę ná doł/ Derepo, duco me de arbore.
Złe/ Male est, male cogitare, describere, Praue facta.
Złe czynię/ Improbe ago malis artibus vtor.
Złe mu ukos/ Perco ad animo, cordi mihi est, ægrescit animus Doleo ab animo, ab ægritudine.
Złe o nim mowią/ Male audit, infamia laborat, flagrat, Minus commode audit, habet infamiam.
Złecam co komu/ Vide Poruczam.
Złecie wody/ piwo. Tepefacere aquam.
Złeczenie/ Delegatio nominis, debiti.
Złeczenie/ Sanatio malorum, curatio.
Złeczony/ zgoisty Sanabilis homo, medicabilis herbis, arte Præmunitus Złeczyć/ Præmunire, procurare, recuperare.
Złeniały/ Desidiæ deditus. Złenieć/ Elanguescere, Otio languere, desidia animum inficere.
Złepiam co/ Conglutino, fondo aliquid.
Złewacz olelu/ Capulator.
Złewacz kruszcow/ Fusor, flaturarius.
Złewam kruszce/ topię co. Conflare statuas argenteas, Liquefacio. Złewam co pospołu/ Confundo vna in vas.
Złewam z wierzchu/ Defundo. dehaurio.
Złewam w beczki wino/ Diffundo vinum, transfundo in vasa.
Złewánie/ odlewánie kruszcow. Conflatura, conflatio, fusura, liquatio auri.
Złiczony/ Numerabilis, *qui numerari potest*.
Złiczyć co/policzyć. Inire numerum.pernumerare pecuniam, tob inire rationem. Comprehendere aliquid numero.
Złob/ Præsepe, *is. n.* Præsepium, præsepes, *is*, *f.*
Złobkowánie/ Vide Lásłowánie.
Złobkowátość/ Concaua pars, concauum.

Złobko-

Złobkowáty wewnątrz/ Concauus, cauatus.
Złoce/ Vide Pozłoce. Złoce się/ Aurefco.
Złociśty/ Vide Pozłociśty.
Złoczyńcá Maleficus, malefactor, noxialis.
Złoczyństwo/ Maleficium.
Złod Gelicidium, Conglaciatus, concretus imber.
Złodziey/ Fur, furunculus, Clepta, *a*, *m*.
Złodziey wielki/ Trifur, Trifurcifer.
Złodziey bydła/ Vide Bydłokradźcá.
Złodziey dobr pospolitych/ Peculator, depeculator.
Złodziey z licem/ Autophorus, fur manifestarius.
Złodzieyski/ Furinus, furinum forum.
Złodzieyskie/ po złodzieysku. Furacissimè, furtiuè.
Złodzieystwo/ Furtum, Teneri, condemnare furti.
Złorzeczę/ przeklinam. Maledico, maledictis aliquem onero, differo. Złorzeczenie/ złorzeczeństwo. Maledictio, maledictum, conuicium, imprecatio. Złorzeczliwość/ Maledicentia. Złorzeczliwy/ Maledicus, maledictor.
Złość/ złośliwość. Malitia, prauitas, peruersitas hominum, maleuolentia, improbitas. Złośliwie/ Malitiose, proteruè.
Złośliwie postępuię/ złość wyrządzam Malitiosè agere
Złośliwy/ Malitiosus, sceleratus, sceleris plenus. Nequam & improbus homo, proteruus, malignus
Złota gorá/ Aurifodina, auraria. Arrugia, *a*.
Złota rudá/ Aurarium metallum.
Złotárnia/ złotniczy wárstat. Aurificina.
Złotnik/ Aurifex, faber auri
Złotnik/ robaczek ś. Janá. Cicindela, Lampyris, *f*.
Złotnik rybá/ Chrysus, Hyppocampus piscis.
Złoto/ Aurum. Złoto szczere/ Aurum elutum, Obryzum.
Złotogłow/ Tela aurea, tela auro texta.
Złotokradźcá/ Aurifur. Złoto przyprawne/ Electrum.
Złotorodny/ Aurifer amnis. Złotousty/Aurea verba fundens.
Złotowierzbá Salix Græca, aurisalix.
Złotożyła ziemia/ Segullum, alutatio.
Złoty/ Aureus currus, funis, auratus imber, aurosus.
Złoty polski/ Florenus Polonicus.
Złoty czerwony/ Aureus nummus.

Złożenie pápieru/ ſżáty. Plicatura, [gnitatis.
Złożenie kogo z vrzędu/ Abrogatio magiſtratus, depoſitio di-
Złożony z cżego/ Conſtat ex mendacijs, coagmentatus
Złożony z vrzędu/ Functus honoribus, magiſtratu abdicatus.
Złupić Vide Łupię/ odzieram. Złupienie kogo/ Compilatio alicuius. Złupienie z cżego/ Spoliatio Conſulatus.
Zły/ Malus, improbus, nequam homo, prauus & peruerſus.
Zły áſpekt/ Vide Aſpekt zły. Zły duch/ Vide Czárt.
Zły ná mię ociec/ Durus pater. Mala, ſæua, iniuſta nouerca
Zmácáć kogo/ Prætento ſinum alicuius. [eſt mihi.
Zmárſk/ Ruga hominis, contractio frontis, rugæ palpebrarum
Zmárſżcżony/ Rugoſus, rugatus, corrugatus, contractus.
Zmártwiáły/ Vide Zortwiáły.
Zmártwienie głonka/ ábo ćiáłá. Sideratio.
Zmártwychwſtáć/ Excitari morte, ab inferis.
Zmártwychwſtáły/ Rediuiuus.
Zmártwychwſtánie/ Reditus, reuerſio ad vitam.
Zmárznąć. Vide Márznę.
Zmárzły/ zámárzły. Congelatus. glaciatus.
Zmárzłym cżynię/ Congelo lacrymas
Zmárznienie/ Congelatio.
Zmawiam co/ zmowić. Recito, percurro legendo aliquid.
Zmawiam co ná kogo/ Vide Składam ná kogo.
Zmawiam ſię ná kogo/ Oppugno aliquem clandeſtinis conſilijs, Conſpiro.
Zmawiánie ná kogo/ Tranſlatio criminis, Tranſcriptio.
Zmawiánie ſię ná kogo/ Conſpiratio, Conſpiratus, us.
Zmázá. Macula, labes & macula in veſtimento.
Zmázáć co nápiſánego/ Delere legenda digito. [quinare.
Zmázáć ſię cżym / Contaminare ſe ſanguine, ſcelere, Coin-
Zmázánie/ Deletio alicuius rei. Maculatio.
Zmázánu podległy/ Delebilis, deletitius.
Zmázániu ſłużący/ Deletilis.
Zmiátam co z góry/ Vide Zrzucam.
Zmiátam co do kupy/ Conuerro. Zmieſżam/ Emeſco.
Zmiennik/ Vide Zoráycá.
Zmierzam do celu/ Collineo aliquo baſtem. Peto [illegible]
Zmierzánie/ Collineatio. Zmierzchem/ Vide Zmroczkiem.

Zmierzchło się/ Contenebravit.
Zmieść się tu było: Capax est circus populi, capiet nos domus.
Zmieszać/ zmieszać się wodą z winem. Concoquunt aqua cum vino, vinitur.
(Zmindak.
Zmigroszi Aulator, arulator, Coctio, onis. m. Vide Skąpy/
Zmija/ Cerastes a. Vel is, m. Serpens cornutus, Aspis, idis, f.
Zmijowy/ Viperinus, vipereus.
Zmijowiec kamień/ Echites, lapis viperæ.
Zmilczeć komu/ Demulsare, silentio præterire.
Zmindą/ Sordes, illiberalitas.
Zmindak/ Sordidus illiberalis.
Zmocnić ocet/ Exacuere acetum,
Zmoczony/ Madidus, madidatus. Zmoge/ Vide Zdołam.
Zmokły od deszczu/ Compluvius Vide Mokne.
Zmowa/ praktyka przeciw komu. Collusio, conspectum.
Zmowę z kiem uczynić v sadu/ Concludere cum iniquo, litigare.
Zmowny/ Vide Zrekowiny.
Zmowa jedziowie/ Collusores, perlusorium iudicium.
Zmowienie/ Decompacto ali uni agere. Ex denunciato.
Zmrużam oczy/ Vide Mrugam.
Zmuszka gza baba. Myinga, musca ærea, Vel alba.
Zmuda Vide Omieszka.
Zmudź Samogitiæ regio, samogitæ populi.
Zmudzin/ Samogita.
Zmudzinek koń/ Pumilio equus. Mannus.
Zmylenie/ Erratio Zamyśl/ Vide Smyśl.
Zmyślacz/ Fictor legum, dissimulator, dormitator.
Zmyślam co/ Fingo, confingo rationes, comminiscor.
Zmyślam co fałszywie/ Ementior, comminiscor aliquid.
Zmyślanie z ironie/ Ironia, dissimulantia, dissimulatio.
Zmyślanie szkodliwe/ Simulatio, confictio criminis.
Zmyślnie/ Ficte, dissimulanter, simulate, vermiter.
Zmysły Vide Dowcipny.
Zmyślona rzecz/ Commentum.
Zmyślony/ Fictus, commentarius, adumbratus, res fictæ.
Znać co/ Comperire aliquid, signo est.
Znać dać/ Vide Dać znać/ Oznaymuie.
Znać po głosie/ Vox hominem sonat.

Znáč dawánie/ Significatio voluntatis.
Znácząćy/ Significatiuus, Adnuntius.
Znácząćy co złego/ Ominosus, ominosa res accidit.
Znáczę co/ Significo, valeo, noto, designo, volo, Quid sibi vult illud? To znáczy.
Znáczę co/ znák przykłádam. Appono notam, signo, consigno.
Znáczę po czym/ Cognosco signis, colligo ex signis.
Znáczenie/ Significatio verbi, scripti, signatio.
Znácznie/ Insigniter, insigniter improbus. Enormiter.
Znáczny/ Insignis genere, insignis latro. Notabilis fauor.
Znáiący się ná czym/ Intelligens in aliqua re.
Znáiemość/ Notitia, venire in notitiam alicui.
Znáiomy/ Notus latro, gnarus, spectatus.
Znák/ Signum amoris, pudoris, doloris, notia veritatis, Vestigium liberalitatis.
Znák woienny/ Vide Hásło.
Znák pewny czego/ Specimen popularis iudicij.
Znák przyszłey niepogody/ Præsagium futuræ tempestatis, Prognosticum, præscitum.
Znák tego ten iest/ Argumentum huius rei hoc est.
Znák przyszłego przypádku/ Prodigium præmonstrum.
Znák dobry/ szczęśliwy. Omen bonum, auspicium dextrum.
Znák zły/ nieszczęśliwy. Omen malum, dirum, sinistrum.
Znák dáię/ Signum datur buccina, signum do protectionis.
Znákomity/ Notabilis candore, insignis maculis.
Znákowány/ Signatus, notatus, notatissimus.
Znam co/ ko. Nosco aliquem, cognosco alicuius bonitatem.
Znam się do czego/ Agnosco meam culpam, nomen, debitum.
Znam kogo z powieści/ Noui de nomine, de facie.
Známie niebieskie figurá. Sidus, Signa Zodiaci.
Známie przyrodzone/ Næuus est corporis macula, Næuulus, Neuus Insigne naturæ, Genuina nota.
Známienicie/ Vide Dobrze/ Grzecznie/ Wybornie.
Znę/ Meto frumentum, messem, Facio messem, Demeto annua.
Znędzić kogo/ Vide Wynędzić kogo.
Zniedbáłká/ De improuiso, Vide Nieostrożnie.
Zniesienie czego/ Sublatio, abrogatio legis.
Zniewáláiam sobie kogo/ Deuincio, obligo. obstringo mihi aliquem.
Zniewolony/ Vide Obowiązány.

Znikam z oczu/ Euanesco, dispareo, oblitteo, oblitesco.
Znikczemia gwiazdy/ Obscurantur sidera.
Zniosła kokosz jaie/ Edidit, peperit gallina ouum.
Zniszczenie. vide Zguba.
Zniwo/ żęcie/ Messis, messio, messura.
Zniżam czego w urzędzie. Deprimo vitium, demitto.
Zniżam się/ Demitto me ad inferiora.
Zniżenie/ zniżanie czego/ Summissio, depressio.
Znoię się/ Æstuo.
Znośnie. Tolerabiliter fero aliquid. Tolerenter aliquid fero.
Znośny. Tolerabilis casus, perferibilis dolor labor.
Znoszę co do kupy/ Congero aliquid in commune, congrego, comporto. Vide Gromadzę.
Znoszę co na dół/ Deorsum fero.
Znoszę co na górę/ Sursum fero.
Znoszę kogo/ Fero aliquem, tolero mores alienius.
Znoszę co precz/ Tollo, tollo de medio, e [illegible] in alterum.
Znoszę się z kiem/ Vide Naradzam się. Radzę się.
Znoszenie czego do kupy/ Congestio, comportatio, collatio.
Znoszenie czego/ Toleratio, perpessio laborum, tolerantia.
Znowu/ Denuo, de integro, Rursus, iterum, iteratò. ([illegible]
Znowu co czynię/ Integro pugnam, certamen, Retexo.
Znoy/ Vide Gorąco.
Zob otręby/ posypka. Cibarium, esca gallinarum.
Zobię. Colligendo edo, Singula grana carpendo.
Żołądek/ Ventriculus, venter, aluus, stomachus recipi. ci-
Żołądkowy/ Ventralis humor. [bum.
Żołądkuię/ gniewam się. Stomachari.
Żołądź/ Glans quercina, fagina. Żołć Fel. n.
Żołcę co/ Rutilo capillos, irrutilo capillum.
Żołciany/ żołciowy. Felleus color.
Żołcieię ku czerwoności/ Rutilesco.
Żołd/ Stipendium Castrense, æs militare.
Żołdak/ Vide Żołnierz pieniężny.
Żołdowny/ Stipendiosus miles, stipendiarius.
Żołd żołnierskiego używanie/ Stellatura
Żołduię/ żołnierską służę. Mereo sub aliquo, stipendior alicui, Milito, militare militiam.

Żole.

Zołędny/ żołędziowy. Glandifer, glandarius.
Zołna/ Merops, *m.* Apiastra
Zołnierska/ żołnierstwo/ rycerska náuká. Res militaris, Rei militaris scientia. Militia, res bellica.
Zołnierski/ Militaris ætas, industria, Ars duellica.
Zołnierski náuczyciel/ Campidoctor, campiductor, Tribunus armaturarum, Armidoctor.
Zołnierskie/ Militariter, militariè casus.
Zołnierstwo/ żołnierze Miles, Manus.
Zołnierz/ Miles, Maricola, *æ, m.*
Zołnierz dobrowolny/ Voluntarij, Euocati milites.
Zołnierz dwoy żołd biorący/ Duplices armaturæ, duplicarij milites.
Zołnierz lekki/ Veles, *itis.* Miles leuis armaturæ.
Zołnierz nowotny/ Tiro, Neptolemus.
Zołnierz osádzony ná zamku/ Præsidiarius miles.
Zołnierz pieniężny/ Ærarius, argentatus miles.
Zołnierz podły/ Gregarius miles.
Zołnierz przedni/ Triarij, Decumani milites.
Zołnierz przodkowy/ Antesignani, Antepilani.
Zołnierz stáry/ Veteranus miles.
Zołnierz tytułowy/ Adscriptitius miles.
Zołnierz wodny/ Classiarius, Numachiarius.
Zołnierz wytrácony/ Exanctoratus miles.
Zołnierz wyzwolony/ Immunes, & beneficiarij milites.
Zołta chorobá/ Icterus, Morbus arquatus.
Zołta chorobę cierpiący/ Ictericus, Arquatus.
Zołta chorobę cierpię/ Ictero laboro.
Zołtarz/ Liber Psalmorum sacrorum.
Zołtáwy/ żołtobłady. Luteus pallor, flauus crinis.
Zołtek/ Vitellus, *m.* Luteum oui.
Zołtobrzuch/ Epulo. Albus, pinguisque vitijs.
Zołtoczerwony/ żołtogorący. Rutilus capillus, Subrutilus color.
Zołtość/ Flauus color, Luror. Zołtowłosy/ Flauo capite.
Zołty/ iásnożołty. Luteus color, Luteola viola.
Zołty rabek/ Flammeum, flammeolum.
Zołw/ Testudo animal in terra & aqua degens.
Zołwi/ Testudineus gradus.
Zołwia/ skorupá. Chelonium, Cortex, putamen, tegumentū testudinis.

Zołzy/ Abſceſſus equinus, Apoſtema equinum.
Zona/ małżonka. Vxor, nupta, Coniunx. ℨ Coniunx.
Zonaty/ Maritus, Nuptus. Zonet Vide Pdze.
Zoraw ptak/ Grus, f
Zoraw v ſtudnie/ Tollens enis, Antlia, æ.
Zorawięta młode/ Vipiones. Zorza zaranna/ Aurora.
Zorza wieczorna/ Crepuſculum.
Zoſtaię gdzie/ zoſtawam. Remaneo, maneo, reſideo.
Zoſtaię czym/ Rayca. Peruenio in Senatum, Venio in ordinem Senatorum. Profiteri turricenulum.
Zoſtaię na placu/ Occumbo in veſtigio.
Zoſtaię ſię przy prawdzie. Retineo veritatem, virtutem.
Zoſtanie gdzie/ Remanſio, manſio.
Zoſtanie na liczbie/ Reliquatio
Zoſtanie przy zdrowiu/ Incolumitas.
Zoſtawiam/ zoſtawuię gdzie komu. Relinquo, relinquo.
Zowię kogo iako/ Vide Nazywam.
Zowiąmię chytrym/ Audio callidus, ſuſtineo, reter, nomen publicum. Zrab/ Cæſio arborum.
Zrab dla obrony/ Munitio lignea.
Zrabić co/ à rabie. Contruncare.
Zrabić/ aliter. Vide Zrebuię.
Zranienie/ Sauciatio, Vulneratio. (ſcit.
Zraſta ſię co/ Coaleſcit vulnus, concreſcit bitumen, ſolide-
Zraſtanie ſię/ zrodnienie. Concretio corporis, Concretus, us
Zrażam kogo/ Vide Spychám, Strącam.
Zre/ locze. Ligurio, vel Ligurrio. Voro, lutco lardum.
Zrebuię/ zrabić co Iugumentare trabes.
Zrekowáć corkę komu/ Pacisci filiam alicui. Deſtino alicui filiam.
Zrekowána/ Pacta coniux, Deſponſata.
Zrekowány ślub. Pactio connubialis, Sponſalia.
Zrobić co Conficere opus, abſoluere penſum.
Zrodzony/ rodzący ſię. Natiuus. Zrodnienie/ Concretio.
Zrownać z kiem/ Adæquare vitam deorum, Æquari alicui.
Zrozumienie czego/ Cognitio, perceptio, intellectio.
Zrozumiewam co/ Sentio, percipio, cognoſco aliquid.
Zrywam co/ kogo. Decipio aliquem de curru capitio.

Zrzadzam

Zrzadzam co/ *Vide* Sporzadzam.
Zrzebię/ Pullus equinus, equæ, Equuleus.
Zrzebiec/ zrzobek. *Vide* Konik.
Zrzenica/ Pupilla, pupula, pupillæ dilatatio.
Zrzodlisko/ Fons mulcosus. Zrzodlisty/ Scaturiginosus.
Zrzodlo, zdrey. Fons viuus, aquæ perennes.
Zrzucam co z gory/ Deijcio aliquid deorsum,
Zrzucam z siebie co/ kogo. Excussit equus equitem. Abijcio (onus.
Zrzucam most przerywam. Intercido pontem, Rumpo.
Zrzucam pokarm/ *Vide* Womituię.
Zrzucam kontrakt targ. Rescindo pactiones, fœdus.
Zrzucam co w kupę/ Conijcio in medium sarcinas.
Zrzucam kogo z godnosci/ Moueo aliquem, ordine Senatorio, Deijcio aliquem ædilitate, honore, prætura.
Zrzucenie ciego/ Deiectio, deiectus grauis.
Zrzucenie kontraktu/ Rescissio emptionis, renuntiatio.
Zrzynam co/ Cutesio, *as* Rescindo.
Zsadzam kogo/ Depono aliquem de sede, ex equo.
Zsadzam kogo z siebie/ Depellere, deijcere aliquem à cerui- (cib us.
Zsiada się mleko/ Coagulatur lac, spissatur, densatur.
Zsiadam z konia/ z wozu. Desilio ex equo *vel* ab equo.
Zsiadanie oliwy mleka. Coagulatio, coagulum olei.
Zsiadłe mleko/ Schistum, coactum lac, coagulatum.
Zsiadło czynię/ Coagulo, contraho lac.
Zsiekac co/ Consecare minutatim aliquid, contrunco.
Zsikanie/ Concilio.
Zskakanie/ z skakiwanie. Desultura, *æ*.
Zskakuię/ Desilio ex alto, de nauibus.
Zstarzały/ *Vide* Zgrzybiały.
Zstarzec się na Czym/ Insenescere negotijs.
Zstępowanie na doł. Descensus speluncæ.
Zstępowanie z drogi/ Declinatio, diuerticulum.
Zstępuię na doł/ Descendo, degressio ad pedes.
Zstępuię z drogi/ Deflecto ex itinere, diuerto via, declino, decedo itinere declino de via dextram.
Zstępuię się sukno/ Contrahitur pannus madefactus.
Zsecha się mur/ stątek. Succescendo se contrahit paries, murus.
Zszywam co/ Consuo, resarcio vestem.

Zewárdziały/ Obsolidatus, obduratus.
Zubożeć Vide Podupadam.
Zubożyć kogo/ Depauperare aliquem. Redigere ad inopiam.
Zubr/ Bison, ontis Vrum Vocat Galenius. vide Tur.
Zubrzyna/ Caro bisontis.
Zuchwále/ Proterue loqui, contumaciter spernere, procaciter, ferociter, audacter, confidenter.
Zuchwalstwo/ Audacia, petulantia, proteruitas, procacitas, temeritas furosia Zuchwáły/ Petulans & audax homo, temerarius, proteruus, præfidens, contumax, ferox.
Zuię/ Mando cibum, mansito, as Conficio cibum.
Zupá/ Salis fodinæ. Emporium, forum salinarium.
Zupan/ Tunica talaris, toga virilis.
Zupełnie/ Plane perfectum, plane perfectæ res, penitus nosce
Zupełny/ Integer plenus annus, solidus dies.
Zupnik/ Salinarum Præfectus, salinator.
Z[illegible]/ Farina aqua & fermento subacta.
Zu.y/ żwány. Mansus cibus.
Zusel kozmáita/ Scoria æris, argenti, plumbi.
Zwádá/ Lis, tis, f Litigium. Zwádliwy/ Litigiosus dominus, concitus ad rixam pugnax, rixosus gallus.
Zwadzcá/ Sator litis, Litigator.
Zwalam co/ Deuoluo, prouoluo, proturbo. Detrudo naues scopulo, demoueo aliquid. Zwalam co ná kogo/ Auerto, culpam in aliquem, deriuo crimen, inclino culpam in.
Zwalczyć kogo/ Debellare aliquem, expugnare oppida.
Zwánie/ żucie Subactio ciborum dentibus.
Zwárzyć żelázo/ Coadunare igne ferrum fractum.
Zwatlenie/ Debilitatio. Zwatlony/ Quassatus, Vide Słáby.
Zwątpienie o czym/ Desperatio victoriæ, vitæ.
Zwątpiony/ Desperatus, exspes, depositus, deposita vrbs.
Zwány/ żebáty. Litigiosus, defensor, Dicax.
Zwężam czego/ Angusto, coangusto.
Zwiástowánie P. Máryey. Annuntiatio.
Związánie, powiązánie. Coniugatio, colligatio capitum.
Związány/ Liqueatus, constrictus.
Zwiazek/ zwiąská. Vinculum, ligamen, nexus.
[illegible] Vietus, marcens, exsuccus.

Zwiedźieć/

Zwiedźieć/ źieżdźić kráie. Peragrare vltimas terras, perambulare, peruagari orbem terrarum.
Zwieram co/ Cuneo, *as.* Figo aliquid clauis.
Zwieram koniá ostrogámi/ bodę. Adhibeo calcaria, subdere calcar equo, admouere calcar. Calce tundo, stimulo.
Zwierćiádło/ Speculum.
Zwiercieć trámy/ dyle. Configere clauis ligneis.
Zwierz dźiki/ Fera bestia, bellua immanis, tetra.
Zwierzątko/ Bestiola, animalculum.
Zwierzam się komu czego/ Concredo aliquid taciturnitati alicuius, conicium facio aliquem rei alicuius, communico aliquid cum aliquo, credere consilia sua alicui.
Zwierzchni/ Supernus, res superæ. Zwierzchność/ Imperiū.
Zwierzchność dáie komu/ Præficio aliquem custodem, præpono aliquem alicui numeri, negotio. (rium.
Zwierzchność mam nád czym/ Præsideo Vrbi, iudicio præ-
Zwierzona rzecz/ Commissum.
Zwierzę wszelákie/ Animal, *n.* Animans, *n.* & *f.*
Zwierzęcy/ Animalis sonus, ferinus victus.
Zwierzyná/ Ferina, caro ferina.
Zwierzyniec/ Teriotrophium, viuarium.
Zwierzyniec niebieski/ ábo pás. Zodiacus signifer orbis.
Zwierzynny/ Ferinus sapor, ferina caro.
Zwiezuię co/ Deuincio aceruatim multa, constringo, conuecto rates, vincio, stringo, necto brachia.
Zwiiam sznurek/ powróz/ nići. Conuoluo, complico, euoluo fusos, deuoluo pensa fusis. Zwiiá się wąż/ Inspiram se colligit serpens. Zwiiam ná wrzeciono/ In fusum colligo.
Zwiiá się kto w kłob/ In semet conuoluitur draco
Zwiiam nići/ Glomero, conglomero fila.
Zwiiá mi się/ cknie mi się. Nauseo, fastidio stomachi laboro.
Zwiiánie/ Tortus, *us* Glomeratio.
Zwiiánie wnętrznie/ Nausea, nauseola.
Zwiiánie czego w trąbkę/ Tubulatio.
Zwiniony powroz/ Conuolutus.
Zwłaczam czas/ Dirimo tempus, Diem de die duco, extraho, Trah negotium, Prolato, eximo diem. (niani.
Zwłaczam kogo/ Produco, ducto aliquem frustra detineo spe-

Zwłaszcza/ iż. Præsertim, atque, maximè
Zwleczony dzień/ na iutro odłożony. Dilatus, prolatus dies.
Zwłoczę co abo kogo na dół Detraho aliquem.
Zwłoczę ßatý/ Exuo v. ſtem, exuuias facio.
Zwłoczenie na dół. Detractio.
Zwłoká. Vide Odwłoká.
Zwodziciel/ zwodnik. Deceptor, ſeductor.
Zwołanie/ Conuocatio. [dinem.
Zwoływam kogo/ Conuoco ad ſocietatem, concieo multitu-
Zwora/ łoná Conbibula, æ.
Zwożę co/ Conuehere æs plauſtris, conuectare prædas.
Zwożenie/ Conuectio annonæ.
Zwycięska pioſnká/ Pæan, anis m. Epinicion.
Zwycięski/ Triumphalis currus, victrix palma, victorioſus, palmarius. Zwycięski vpominek/ Niceterium.
Zwycięski znák. Trophæum.
Zwycięski wierß/ Pioſnká. Balliſtica carmina, Mille, mille viuat, qui mille occidit
Zwycięſtwo/ Victoria, trophæum.
Zwyciężam co/ kogo. Vinco, ſupero aliquem conſtantiâ.
Zwyciężcá/ Victor hominū, gentium. Domitor, debellator aliatus. Zwyciężny/ do zwyciężenia łácny. Vincibilis, ſuperabilis vlli non eſt.
Zwyczay. nałog. Conſuetudo inſtitutum, vſus eſt magiſter optimus, ſolitudo. Zwyczay táki ieſt/ Mos eſt, conſuetudo patrum, fert conſuetudo, aſſolet, more ſit
Zwyczáynie/ More ſcribo, ago vſitate loqui, vt aſſolet.
Zwyczáyny/ zwykły Conſuetus amor, vſitatus honor, mos, familiaris amor. Solitus, ſolitus mos.
Zwykł/ zwyklem S. eo, S. ıto as Solitus ſum.
Zybet/ Zibethum, vel Sibetum.
Zycie/ Zywot Vſura lucis, vitæ. Propagatio temporis, curſus vitæ. Vitæ actas vitæ, curriculum vitæ exiguum.
Zyczę komu czego/ Opto, exopto illi ut exitum, precor alicui ſalutem, Voueo, volo, malo. Volo vobis quæ vultis
Zyczliwie/ życzliwość Vide Sp. życzliwie/ Sprzyjánie.
Zyd/ Iudæus, Sabbatarius, Verpus. Hebræus.
Zydowski/ Iudaicus, Hebraicus liquor.

Żyiący/ żywy. Viuens, animans, spirans, viuus.
Żyię/ Viuo, viuisco. spiritum duco, vigeo. [tatem.
Żyię/ żywot prowadzę. Ago, dego, duco, traduco, vitam, æ-
Żyię długo/ Viuere annum, & mille annorum.
Żyię dzień/ zá dzień Viuere in diem.
Żyie ogień w popiele/ Viuit ignis, ignis cæcus.
Żyła kámienna/ Vena silicis, marmoris.
Żyła krwawna/ Vena sanguinea.
Żyła kruszcowa/ Vena auri, argenti, Crudaria.
Żyła krwotoczna złota. Hæmorrhoides venæ.
Żyła cieráiąca/ Varix, *m.* Variculi, varrax.
Żyła pulsowa duchowna Arteria. Nerui pulsatiles.
Żyła sucha/ Neruus. Żyłá szyina wielka/ Iliæ, *arum.* Tenontes. Żyłá vrynna/ Vreter, *m.*
Żyła w liściu álbo/ Fibra, vena, neruus, Striæ.
Żyła w pierśiách/ Ramex, *m.*
Żyłka/ Neruulus, venula. Żylisty/ Neruinus funis.
Żylowáto/ Neruosè. Żylowátość/ Neruositas, *Vide* Tęgość.
Żylowáty/ Neruosus, venosus.
Żysk/ Lucrum, Quæstus, *m.* Quæsticulus, Præmium.
Żyskownie/ Quæstuosè.
Żyskownik/ Cerdo, lucrio.
Żyskowny/ zysk przynoszący. Lucrosus dolus. In lucro est.
Żyskuię co/ zysk biorę. Lucror aliquid, lucrifacio, facio lucrum, quæstum. P[illegible]cio frugem, compendifacio.
Żytny/ rżány. Siligineus, farreus panis.
Żyto/ rież Siligo. *f.* Adoreum.
Żywcem poimáć/ Viuum capio, Viuus, captus.
Żywemu podobny/ Viuus, viuida imago.
Żywicá/ Resina, resinula.
Żywicę trącę/ Resinam refero, resipio.
Żywicą nasyczány/ Resinatus, resinatum vinum.
Żywiciel/ Altor, educator.
Żywicielká/ Nutrix, educatrix, altrix.
Żywiczny/ żywiczásty. Resinaceus, resinosus.
Żywię kogo/ żywność dáię. Educo, *as.* Alo, nutrio, sustento, sustineo mihi es pitce. Żywię się/ Sustento me, Colo vitam, inopem, tolero vitam, agito, vix agitat.

Żywię

Żywienie, Sustentatio, alimonium, nutricatio.
Żywioł, Elementum, natura.
Żywiołowy, Elementaris, elementarius.
Żywność, Alimonia, alimentum corporis, victus annuus. Cibaria alicui dare, præbere, commeatus, annona salaria.
Żywność służący, Victualis, alimentaria lex.
Żywo, Viue. **Żywocinał żywa rzecz**. Animatum.
Żywokost Symphytum, consolida, alum, alus.
Żywotowny, Viuiparus.
Żywość, Vitalitas, vigor animi, viuacitas.
Żywot miásto dusze Anima apum.
Żywot, życie zdrowie. Vita, ætas, æuum.
Żywot niewieści, Vterus mulieris, matrix, bulga, vulua suis
Żywotny, Salutaris calor, litera, stella, Animalis animus Vitalis & salutaris calor, vitalis vita, sanguis.
Żywy Viuus, viuens, vitalis, incolumis, viuidus, vegetus, Actuosus, actuosa virtus, animosus.
Żyznym czynię, Fecundo, vbero, *as*. Consero effecundo.
Żyzno, Fecunde, fertiliter. [soli
Żyzność, Vbertas, fecunditas terræ, fertilitas loci, bonitas
Żyzny, Fecundus, præfecundus, ferax, fructuosus, frugifer vbertus, optimus ager, optima arua, vber, *om gen*.
Zzuwam kogo, Excalceo pedes alicui, discalceatus a discalceo. **Zzuwam się, abo trzewiki**. Depono soleas, excalceor me, detraho saccos, exuo ocreas, feminalia.
Zzuwálnia, Apodyterium, Spoliarium.
Zżymam się, Contraho humeros.

FINIS.

